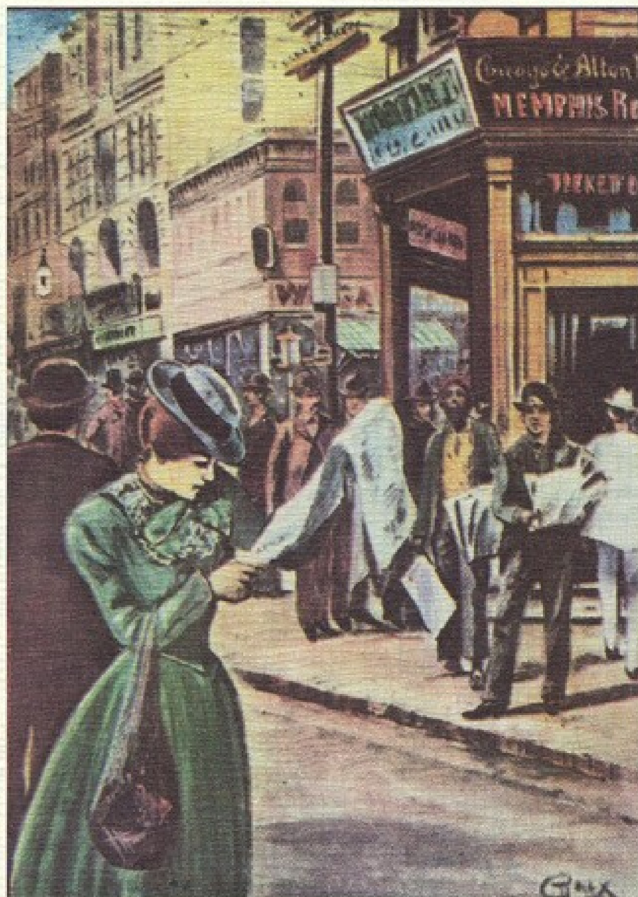
Jules Verne

Testamentul unui excentric

EDITURA ION CREANGĂ

Proiectul RI - Jules Verne 2010

Jules Verne
30

Jules Verne
Testamentul unui excentric

EDITURA ION CREANGĂ

Prezentarea grafică: VAL MUNTEANU
Ilustraţii de GEORGES ROUX

Reproducere după ediţia originală:
JULES VERNE
Le testament d’un excentrique
Edition Hetzel

în româneşte de TEODORA CRISTEA

PARTEA ÎNTÂI

Capitolul I

UN ORAŞ ÎN SĂRBĂTOARE

Un străin, sosit în cel mai de seamă oraş din Illinois, în dimineaţa de 3 aprilie 1897, ar fi putut să se considere pe drept cuvânt un favorit al zeului călătoriilor, căci în această zi şi-ar fi îmbogăţit carnetul cu însemnări deosebit de interesante, pe care să le folosească mai tîrziu în scrierea unor articole senzaţionale. Şi dacă şi-ar fi prelungit, mai întîi cu câteva săptămîni şi apoi cu câteva luni, şederea la Chicago, i-ar fi fost dat să trăiască, alături de ceilalţi, emoţiile, palpitaţiile, trecerile de la speranţă la desperare, înfrigurarea şi, la un moment dat, chiar buimăceala acestui mare oraş care-şi pierduse stăpînirea de sine. Începînd de la ora 8, o mulţime imensă, mereu crescândă, se mişca în direcţia cartierului 22, unul dintre cele mai bogate, situat între North Avenue şi Division Street, iar în sensul opus, între North Halsted Street şi Lake Shore Drive, scăldat de apele lacului Michigan.

Se ştie că oraşele moderne ale Statelor Unite îşi orientează străzile lor după latitudini şi longitudini, impunîndu-le simetria liniilor unei table de şah.

— Ei, zise un sergent al poliţiei municipale, stînd de gardă la colţul străzii Beethoven cu strada Norh Wells, oare tot poporul va invada acest cartier?

Sergentul acesta, de origine irlandeză, era un individ înalt, ca majoritatea colegilor săi de la corporaţie, vrednici păzitori ai ordinei, care îşi cheltuiesc cea mai mare parte a soldei de 1000 de dolari pentru a-şi stinge setea nepotolită, atât de obişnuită la băştinaşii din verdele Erin.

— O să fie o zi bună pentru hoţii de buzunare, îi răspunse unul din camarazi, tot atât de înalt, tot atât de însetat şi tot atât de irlandez ca el.

— Aşa că, rosti primul, fiecare să-şi păzească buzunarul dacă nu vrea să-1 găsească gol când va ajunge acasă, căci noi suntem prea puţini ca să-i putem prinde pe răufăcători.

— Şi astăzi, urmă al doilea, o să avem, cred, destul de lucru. Chiar dacă ar fi numai să oferim braţul doamnelor la traversarea străzilor.

Pariez că vor fi mai mult de o sută de accidentaţi, adăugă celălalt. Din fericire, în America lumea are bunul obicei de a-şi purta singură de grijă, fără a aştepta de la administraţie un ajutor pe care aceasta nu-i în măsură să-1 dea.

Şi totuşi, ce îmbulzeală ameninţa cartierul 22 dacă o jumătate a populaţiei din Chicago se îndrepta spre el!

Metropola număra pe atunci nu mai puţin de 1 700 000 de locuitori. Dealtfel, oraşul nu ocupa încă, aşa cum remarcă Elisée Reclus, tot teritoriul municipiului, pe care legiuitorii i l-au atribuit pe malul lacului Michigan, adică 471 000 de kilometri pătraţi, o suprafaţă aproape egală cu cea a departamentului Senei.

Deci numărul locuitorilor n-avea decât să crească (lucru nu numai posibil, dar chiar probabil) pentru a popula întinderea aceea de 47 000 hectare.

Sigur este că în ziua despre care vorbim mulţimea curioşilor sosea din trei secţiuni formate de riul Chicago cu cele două braţe ale sale din nord-vest şi sud-vest — North Side şi South Side — considerate de către anumiţi călători primul drept cartierul Saint-Germain, iar al doilea drept cartierul Saint-Honore ale marelui oraş din Illinois.

Este adevărat că şuvoiul de lume nu lipsea nici din partea cuprinsă la vest între cele două braţe ale cursului de apă.

Cei din cartierele mai puţin elegante se arătau la fel de dornici să-şi adauge prezenţa la masa publicului, chiar dacă veneau din locuinţele mizere din împrejurimile străzilor Madison şi Clark. Deci tot acest exod se îndrepta spre cartierul 22 gălăgios, năvalnic, şi cele 80 de străzi care-l deserveau n-ar fi ajuns niciodată la scurgerea unei asemenea mulţimi.

În furnicarul acela de oameni se amestecau diferite categorii ale populaţiei — funcţionari de la Federal Building şi de la Poşta Centrală magistraţi de la Court House, membri superiori de la Hotel Comté, consilieri municipali de la City Hall, personalul imensului Caravanserai *Auditorium,* ale cărui camere se numărau cu miile, comisionari de la marile magazine de noutăţi ca şi de la prăvăliile mici, cei de la Marshall Field, Lehmann şi W.W. Kimball, lucrători de la fabricile de untură de porc şi margarina care produc un unt de o

calitate excepţională cu 10 cenţi sau 10 centime livra[1], muncitorii atelierelor de vagoane ale celebrului constructor Pullmann, veniţi din cartierul lor îndepărtat din sud, slujbaşi ai importantei case de vînzări universale Montgomery Ward and Co., 3000 lucrători de la M. Mac Cormick, inventatorul faimoasei combine, cei de la marile cuptoare şi laminoare unde se fabrică în uriaşe cantităţi oţelul Bessemer, cei de la uzinele M.J. Mac Gregor Adams care prelucrează nichelul, cositorul, zincul, arama şi rafinează aurul şi argintul, cei de la industria de încălţăminte, unde utilajul este atât de perfecţionat încât un minut şi jumătate ajunge pentru confecţionarea unei perechi de pantofi, şi cei 1800 de lucrători de la firma Elgin care livrează comerţului 2000 ceasuri zilnic. Trebuie să adăugăm la această enumerare destul de lungă personalul elevatoarelor din Chicago, cel dintîi oraş al pieţii mondiale agricole.

Mai sunt de menţionat feroviarii care pe 27 linii diferite şi cu mai mult de 1300 de trenuri aduc în fiecare zi 75 000 călători în acest oraş, cei de la vehiculele cu aburi sau electrice, de la funiculare sau alte mijloace, care transportă 2 000 000 de persoane, în fine populaţia de cîrmaci şi marinari ai unui port însemnat, a cărui mişcare comercială ocupă într-o singură zi vreo 60 de vapoare.

Numai un orb n-ar fi văzut, în mijlocul acestei mulţimi, pe directorii, redactorii, cronicarii, compozitorii, reporterii de la 540 ziare, cotidiene ori săptămânale, ale presei din Chicago. Numai un surd n-ar fi auzit strigătele agenţilor de bursă *bulls.* adică cei care anunţă valorile în urcare, şi *bears,* care vestesc valorile în scădere, la fel ca la Board of Trade sau Wheat Pit, bursa grâului. Şi in jurul acestei lumi gălăgioase se agitau toţi slujbaşii băncilor naţionale sau de stat: Corn Exchange, Calumet, Merchants'-Loane Trust and Co., Fort Dearborn, Oakland, Prairie State. American Trust and Savings Chicago City, Guarantee of North America, Dime Savings, Northern Trust and Co. etc. Şi cum i-am putea uita în această demonstraţie publică pe elevii colegiilor şi pe studenţii universităţilor Northwestern University, Union College of Law, Chicago, Manual-trainingschool şi multe altele, pe artiştii celor 23 teatre şi cazinouri ale oraşului, cei de la Opera Mare ca şi cei de la Iacobs' Clark Street Theater, cei de la Auditorium

[1] O livră - 453 grame.

şi Lyceum. cum să nu amintim personalul de la 29 de cluburi şi hoteluri de mâna întîi, chelnerii şi ajutoarele lor din restaurantele spaţioase, gata să primească 25 000 de clienţi pe oră, măcelarii şi casapii de la Great Union Stock Yard, care în contul caselor Armour, Swift, Nelson, Morris şi altele taie milioane de boi şi porci, plătiţi cu 2 dolari de cap de vită. Mai e de mirare că Chicago deţine locul al doilea, după New York, printre oraşele industriale şi comerciale ale Statelor Unite, când cifra lui anuală de afaceri atinge 30 miliarde?

Se ştie că Chicago, ca şi celelalte mari oraşe americane, se bucură de o libertate în acelaşi timp absolută şi democratică. Descentralizarea este completă şi, îngăduindu-ne un joc de cuvinte, ne putem întreba ce-i făcea în acest caz pe oameni să se centralizeze în acea zi în jurul străzii La Salle?

Oare spre City Hall se îndreptau valurile nestăvilite ale populaţiei? Era oare vorba de un curent irezistibil al speculaţiilor, de ceea ce se cheamă un *boom,* de vreo adjudecare de terenuri care înfierbînta toate minţile? Sau poate de una din acele campanii electorale care pasionează mulţimile, de un meeting unde republicanii, conservatorii şi democraţii liberali se luptă la Federal Building? Se duceau la inaugurarea unei noi expoziţii mondiale columbiene, repetînd, sub umbrarele parcului Lincoln, de-a lungul bulevardului Midway Plaisance, primirile fastuoase şi solemne din 1893?

Nu, se pregătea o ceremonie de cu totul alt gen, cu un caracter foarte trist dacă organizatorii ei nu s-ar fi conformat dorinţelor personajului în cauză, îndeplinindu-le în mijlocul bucuriei generale. La această oră, strada La Salle era în întregime liberă datorită sergenţilor plasaţi în număr mare la cele două capete.

Procesiunea, care trebuia să parcurgă acest drum, putea aşadar să treacă nestingherită.

Dacă bogătaşii americani nu căutau să locuiască pe strada La Salle în aceeaşi măsură ca pe bulevardele Prairie, Calumet sau Michigan cu clădirile lor impunătoare, ea este totuşi una din străzile cele mai populate ale oraşului. Poartă numele unui francez, Robert Cavelier de La Salle, unul din primii călători veniţi în 1679 să exploreze această regiune a lacurilor şi ajuns celebru în Statele Unite.

Pe la mijlocul străzii La Salle, trecătorul, care ar fi putut să răzbată prin dubla baricadă de sergenţi, ar fi

văzut la colţ cu strada Goethe un car tras de şase cai, staţionînd în faţa unei locuinţe deosebit de frumoase.

Înaintea şi în urma acestui car, un cortegiu într-o ordine perfectă nu aştepta decât semnalul de a se pune în mişcare. Prima jumătate a cortegiului se compunea din câteva companii de soldaţi, toţi în mare ţinută, conduşi de ofiţerii lor, o orchestră de nu mai puţin de 100 de executanţi şi un cor bărbătesc cu acelaşi număr de membri, care trebuia în mai multe rânduri să intervină în acordurile orchestrei.

Carul era acoperit de draperii de un roşu aprins, tivite cu argint şi aur, pe care se reliefau cu străluciri diamantine literele W.J.H. Deasupra se amestecau nenumărate jerbe şi buchete de flori, rare în orice altă parte decât în acest oraş supranumit Oraşul Grădină. De la înălţimea vehiculului, demn de a figura într-o serbare naţională, atîrnau ghirlande până la pămînt ţinute de către 6 persoane — 3 la dreapta, 3 la stînga. La cîţiva paşi în urmă se vedea un grup de vreo 20 de personalităţi, printre alţii James T. Davidson, Gordon S. Allen. Harry B. Andrews, John I. Dickinson, Thomas R. Carlisle etc., membri ai clubului *Excentric* din Mohawk Street, al cărui preşedinte era Georges B. Higginbotham, membri ai cercului Calumet din Michigan Avenue, ai clubului Hyde Park din Washington Avenue, ai lui Columbus din strada Monroe, ai ligii Union din Custom House Place, ai ligii irlandezo-americane din strada Dearborn şi alte 14 cluburi ale oraşului.

Se ştie că la Chicago se găseşte cartierul general al diviziei Missouri şi reşedinţa permanentă a comandantului. Este de la sine înţeles că acest comandant, generalul James Morris, statul său major, ofiţerii din birourile instalate în clădirea Pullman se grăbeau în urma grupului menţionat mai sus. Pe urmă venea guvernatorul statului, John Hamilton, primarul şi adjuncţii săi, membrii Consiliului municipal, comisarii administratori ai ţinutului sosiţi special din Springfield, capitala oficială a statului Illinois, unde se află diferitele servicii publice, precum şi magistraţii Curţii federale care, spre deosebire de alţi funcţionari, nu sunt aleşi prin vot universal, ci numiţi direct de preşedintele Statelor Unite. La sfîrşitul coloanei, se înghesuiau negustori, industriaşi, ingineri, profesori, avocaţi, medici, dentişti, judecători, procurori, şerifi, la care

urma să se adauge o mulţime imensă, în momentul când cortegiul avea să iasă din strada La Salle.

Este adevărat că, pentru a feri convoiul de năvala populaţiei, generalul James Morris masase detaşamente puternice de cavalerie, care aşteptau cu săbiile scoase şi drapelele fîlfîind în briza răcoroasă.

Lunga descriere a tuturor acestor corpuri civile sau militare, a tuturor acestor societăţi şi corporaţii care luau parte la extraordinara ceremonie trebuie să fie completată de un detaliu semnificativ: toţi cei ce participau, fără excepţie, purtau o floare la butonieră, o gardenie care le fusese oferită de către majordomul în haină neagră postat la intrarea locuinţei. În plus, clădirea căpătase o înfăţişare sărbătorească. Râurile de lumină ale candelabrelor cu multe braţe şi becurile electrice luptau cu razele puternice ale soarelui de aprilie. Ferestrele larg deschise lăsau să se vadă tapetele multicolore. Servitorimea, în livrele pentru marile primiri, se găsea pe treptele de marmoră ale scării de onoare. Saloanele erau aranjate ca pentru o recepţie solemnă. Sufrageriile aveau mesele împodobite cu strălucitoare vase din argint masiv, cu splendida veselă a multimilionarilor din Chicago şi cu pahare de cristal pline cu vinurile cele mai bune şi cu şampanie de mărci renumite.

În sfirşit, la ceasul din City Hall bătu ora 9. Fanfarele izbucniră la colţul străzii La Salle. Trei strigăte de «ura!», ieşite din toate piepturile, umplură văzduhul. La semnalul şefului poliţiei, cortegiul se puse în mişcare cu steagurile desfăşurate.

La început, formidabilele instrumente ale orchestrei lăsară să se audă ritmurile înălţătoare ale lui «Columbus March», compus de profesorul John K. Paine din Cambridge. Încet şi măsurat, defilarea începu urcând strada La Salle. Aproape în acelaşi timp, carul se puse în mişcare în pasul celor şase cai împodobiţi luxos cu egrete. Ghirlandele de flori fură întinse celor şase privilegiaţi, a căror alegere se datora capriciilor fanteziste ale hazardului. Pe urmă, cluburile, autorităţile militare, civile şi municipale şi mulţimea care urma detaşamentele de cavalerie înaintară într-o ordine perfectă.

Este de prisos să spunem că la porţi, pe balcoane, la ferestre, pe streşini se aflau spectatori de toate vîrstele, care-şi ocupaseră locurile cu o seară înainte.

Când primele rânduri ale cortegiului ajunseră la capătul străzii La Salle, o luară puţin la stînga pentru a trece prin bulevardul situat de-a lungul parcului Lincoln. Ce furnicar de necrezut pe cei 250 de acri ai acestui parc admirabil, scăldat la est de undele înfiorate ale Michiganului, cu aleile sale umbroase, boschetele, peluzele, coastele sale împădurite, cu atolul Winston, cu monumentele ridicate în memoria lui Grant[1] şi Lincoln[2], cîmpurile de paradă şi grădina zoologică, unde animalele sălbatice urlau iar maimuţele ţopăiau pentru a fi la unison cu agitaţia generală.

Deoarece, de obicei, parcul este aproape pustiu în timpul săptămânii, un străin ar fi putut crede că-i duminică! Nu, era într-o vineri, tristă şi posomorâtă vineri, care anul acesta cădea în ziua de 3 aprilie.

Curioşilor nu le păsa însă de acest lucru şi schimbau păreri la trecerea cortegiului, din care fără îndoială regretau că nu fac parte.

— Să ştii, zicea unul, că este tot atât de frumos ca la ceremonia de deschidere a Expoziţiei noastre.

— Adevărat, răspundea altul, la fel de impunător ca la defilarea de 24 octombrie din Midway Plaisance.

— Uite-i pe cei şase care merg alături de car! strigă un luntraş de pe Chicago-river.

— Şi care se vor întoarce cu buzunarele pline, zise un lucrător de la uzina Cormick.

— Iată cîştigătorii lozului cel mare! zbiera un berar uriaş, care năduşea bere prin toţi porii. Aş da o avere să fiu în locul lor...

— Şi fii sigur că n-ai pierde! îi răspunse un măcelar voinic din Stock Yards.

— Ziua asta le va aduce pachete de acţiuni în valoare de milioane! se repeta în jurul lor.

— Da, a dat norocul peste ei!...

— Şi încă ce noroc!

— 10 milioane de dolari fiecare...

— Vrei să spui 20 milioane...

— Mai curind 50 decât 20!

Porniţi cum erau, aceşti oameni vrednici sfirşiră prin a ajunge la un miliard, cuvânt des rostit în Statele Unite. Dar toate nu erau decât simple presupuneri. Cortegiul urma să facă acum înconjurul oraşului? Ei bine, dacă

---

[1] U.S. Grant, preşedintele Statelor Unite, 1868—1876.

[2] Abraham Lincoln, preşedintele Statelor Unite, 1860-1865.

programul ar fi stabilit un asemenea traseu, o zi întreagă ar fi fost prea puţin.

Oricum, cu mereu aceleaşi demonstraţii de bucurie, însoţiţi de acordurile puternice ale orchestrei şi de corul care intona bucata «To the Son of Art», în strigătele de «hip, hip, ura!» ale mulţimii, lunga coloană neîntreruptă ajunse la intrarea parcului Lincoln unde începe bulevardul Fullerton. Apoi o luă spre stînga şi merse înspre vest aproape două mile, până la braţul de nord al râului Chicago.

Între trotuarele ticsite de lume era destul loc ca defilarea să se poată desfăşura cum trebuie. După ce trecu podul, cortegiul o luă pun Brand Street, pe admirabila arteră care poartă numele de bulevardul Humboldt, pe un parcurs de 11 mile, şi coboară spre sud după ce coteşte spre vest. Urmă această direcţie până la colţul şoselei Logan după ce sergenţii, nu fără greutate, degajaseră şoseaua de mulţimea de curioşi aşezată pe mai multe rânduri. De acum încolo, carul merse drept înainte până la Palmer Square şi se opri în faţa parcului care poartă numele ilustrului savant prusac.

Era ora 12. Se facu un popas de o jumătate de oră care era foarte binevenit, căci mai aveau un drum lung.

Mulţimea putea să se împrăştie în voie pe aceste locuri înverzite, răcorite de izvoare sprinţare, şi a căror suprafaţă depăşeşte 200 de acri.

Când carul rămase pe loc, orchestra şi corul atacară bucata «Star Spangled Banner», care fu primită cu aplauze ca un număr de music-hall.

Punctul cel mai de vest pe care programul îl fixase în mersul cortegiului, parcul Garfield, fu atins la ora 2. După cum se vede, parcurile nu lipseau în marele oraş din Illinois. Se puteau număra peste 15 principale — dintre care acela al lui Jackson nu măsoară mai puţin de 586 de acri — iar în total ele cuprindeau 2000 de acri[1] de crînguri, de hăţişuri, de boschete şi pajişti. Când colţul dinspre est al bulevardului Douglas a fost depăşit, defilarea continuă în aceeaşi direcţie ca să ajungă la Douglas Park şi de acolo, prin sud-vest, să treacă braţul de sud al râului Chicago, apoi canalul Michigan care merge paralel cu partea superioară a acestuia. Nu mai aveau decât să coboare spre sud de-a lungul lui Western Avenue, pe o lungime de 3 mile, pentru a întîlni parcul Gage.

[1] 2000 acri - In jur de 400 ha.

Bătu ora trei şi se făcu o nouă oprire, înainte de a se reveni la cartierele estice ale oraşului.

De data aceasta orchestra cîntă cu un antren extraordinar cele mai vioaie melodii de dans, cele mai furtunoase allegro-uri din repertoriul compozitorilor Lecocq, Varney, Audran, Offenbach. Era de mirare că lumea nu începu să danseze la auzul acestei muzici ritmate de bal popular. În Franţa nimeni nu ar fi stat locului. Dealtfel, timpul se arăta frumos, deşi rece. În primele zile de aprilie e încă iarnă în Illinois şi navigaţia pe lacul Michigan şi râul Chicago se întrerupe de la începutul lui decembrie până la sfirşitul lui martie. Dar, în ciuda temperaturii scăzute, aerul era deosebit de pur, cercul soarelui se profila pe un cer fără nori şi trimitea raze atât de calde, de parcă se simţea şi el «în sărbătoare», cum zic cronicarii presei oficiale; totul părea că va merge strună până seara. Dealtfel, mulţimea nu se împuţina deloc. Curioşii din cartierele de nord fuseseră înlocuiţi de curioşii cartierelor din sud, şi mai că îi întreceau pe primii prin demonstraţiile însufleţite şi prin entuziasmul uralelor la trecerea cortegiului.

În ceea ce priveşte diversele grupuri care alcătuiau convoiul, ele rămăseseră tot ca la început, în faţa locuinţei din strada La Salle, şi nu aveau să se schimbe, fără îndoială, până la sfîrgitul acestei lungi etape. Ieşind din Gage Park, carul reveni direct spre est prin bulevardul Garfield.

La începutul acestui bulevard se deschide în toată splendoarea sa parcul Washington, avînd o întindere ae 371 acri. Mulţimea se înghesuia, aşa cum se întîmplase cu cîţiva ani înainte cu ocazia expoziţiei organizate în preajmă. De la orele 4 la 4 şi jumătate avu loc o oprire, în timpul căreia fu executat în mod remarcabil de către corul de bărbaţi, în aplauzele frenetice ale numerosului auditoriu, imnul de slavă de Beethoven. Pe urmă drumul reîncepu sub umbrarele parcului, până la partea care cuprinde, împreună cu Midway Plaisance, cartierul de la World's Columbian Fair, în vasta incintă a parcului Jackson, chiar pe malul lacului Michigan. Carul se îndrepta oare spre acest cartier, de acum înainte celebru? Era oare vorba de o aniversare, serbată în fiecare an, pentru a nu lăsa să se şteargă din analele oraşului Chicago o dată memorabilă?

Nu. După ce înconjurară Washington Park Club prin bulevardul Cottage Grove, primele rânduri ale poliţiei staţionară în faţa unui parc împresurat, în acest cartier

populat, de şinele de tramvai, ca de o reţea deasă de oţel. Cortegiul se opri înainte de a pătrunde sub umbra stejarilor falnici şi instrumentiştii intonară unul dintre cele mai antrenante valsuri de Strauss.

Acest parc era oare parcul unui cazinou şi o imensă sală aştepta să-şi primească oaspeţii, invitaţi la o noapte de carnaval? Porţile se deschiseră larg şi poliţiştii nu parveneau, decât cu preţul unor mari sforţări, să ţină pe loc mulţimea mai numeroasă, mai zgomotoasă şi mai năvalnică decât oriunde. De astă dată ea nu mai năpădi parcul, păzit de detaşamente ale poliţiei, pentru a permite carului să intre la sfîrşitul acestei plimbări, după un drum de vreo 15 mile prin imensul oraş.

Acest parc nu era un parc. Era Oakswoods Cemetery, unul din cele mai vaste din cele 11 cimitire din Chicago. Şi acest car era un car funebru, care ducea la ultimul lăcaş rămăşiţele pămînteşti ale lui William J. Hypperbone, unul din membrii clubului *Excentric.*

Capitolul II

WILLIAM J. HYPPERBONE

Cu toate că domnii James T. Davidson, Gordon S. Allen, Harry B. Andrews, John I. Dickinson, Georges B. Higginbotham, Thomas R. Carlisle au fost citaţi printre onorabilele grupuri de personaje care urmau îndeaproape carul funebru, nu trebuie să se creadă că ei erau cei mai notorii reprezentanţi ai clubului *Excentric.*

De fapt, la drept vorbind, singurul lucru excentric în felul lor de viaţă pe această lume era că făceau parte din sus-zisul club de pe strada Mohawk. Poate că aceşti fii înstăriţi ai lui Jonathan[1], îmbogăţiţi în multele şi fructuoasele afaceri de terenuri, de peşte sărat, de petrol, de căi ferate, de mine, de crescătorii de animale, de abatoare, aveau intenţia să uluiască pe compatrioţii din cele 51 de state ale Uniunii, Lumea Veche şi Lumea Nouă, prin extravaganţe ultra-americane. Dar viaţa lor publică sau particulară, trebuie s-o spunem, nu oferea nimic care să atragă atenţia Universului.

---

[1] Jonathan — nume simbolizind poporul american şi care pare să provină de la Jonathan Tnimbul!, guvernatorul statului Connecticut, prieten şi consilier al lui Washington.

Erau vreo cincizeci, platnici de « mari impozite », dînd o cotizaţie ridicată; fără a avea legături
durabile cu societatea înaltă din Chicago, se arătau foarte zeloşi în saloanele de lectură şi la jocurile de noroc, citeau numeroase jurnale şi reviste, jucau pe sume mai mari sau mai mici ca în toate cercurile. Uneori îşi mărturiseau unul altuia ce-au făcut în trecut sau ce făceau în prezent.

«Categoric, nu suntem deloc, dar deloc excentrici!»

Totuşi, unul dintre membri se părea că are mai mult decât colegii săi oarecare predispoziţii spre originalitate! Cu toate că încă nu se remarcase printr-o serie de ciudăţenii răsunătoare, te puteai aştepta ca în viitor să ajungă să justifice numele purtat prematur de celebrul club.

Dar, din nenorocire, William J. Hypperbone murise. E adevărat că ceea ce nu făcuse niciodată în timpul vieţii sale realizase într-un anumit fel după moarte, căci, din voinţa lui expresă, funeraliile sale se desfăşurau în această zi în mijlocul veseliei generale.

Răposatul William J. Hypperbone, când şi-a sfîrşit în mod brusc existenţa, nu avea peste cincizeci de ani. La această vîrstă era un om frumos, înalt, cu umerii laţi, bine făcut, cam scorţos dar nu fără eleganţă, cu un aer de nobleţe. Avea părul castaniu, tuns scurt, o barbă în formă de evantai, ale cărei fire mătăsoase de aur se amestecau cu câteva fire de argint, ochii de un albastru închis, aprinşi şi strălucitori sub sprîncenele stufoase, gura cu şirurile de dinţi neştirbite şi buzele subţiri puţin strînse.

Acest splendid tip de american din nord se bucura de o sănătate de fier. Niciodată un medic nu i-a luat pulsul, nu i-a examinat limba, nu i s-a uitat în gît, nu i-a ciocănit pieptul, nu i-a ascultat inima, nu i-a luat temperatura. Şi totuşi nu lipseau la Chicago nici medicii, nici dentiştii, cu toţii de o mare abilitate profesională; dar n-au avut ocazia să şi-o arate în ceea ce îl priveşte.

Deci se putea spune că nici o maşină, fie ea şi de 100 de doctori putere, n-ar fi fost capabilă să-1 smulgă din această lume pentru a-1 duce în cealaltă; şi totuşi murise, murise fără ajutorul Facultăţii de Medicină şi, tocmai pentru că trecuse de la viaţă la moarte, carul lui funebru stătea înaintea porţii din Oakswoods Cemetery. Ca să întregim portretul fizic al personajului prin portretul său moral, trebuie să mai spunem că William J. Hypperbone avea o fire foarte rece, că era un om cu

picioarele pe pămînt şi că în orice împrejurare rămînea stăpân pe sine. Dacă găsea că viaţa are părţile ei bune, aceasta se datora faptului că era filozof — şi la urma urmei nu-i greu să fii filozof când posezi o mare avere. Scutit de orice boli şi griji fomiliale, poţi fi binevoitor şi generos.

Ne vom întreba, aşadar, dacă era logic să te aştepţi la vreo manifestare excentrică de la o fire atât de practică şi atât de cumpătată. Era oare în trecutul acestui american ceva care să te facă să crezi posibil un asemenea lucru? Da, exista un singur indiciu.

La vîrsta de patruzeci de ani, lui William J. Hypperbone i-a venit în minte să se însoare în toată regula cu cea mai autentică centenară a noului continent, a cărei naştere data din anul 1781, chiar din ziua când, în timpul marelui război, capitularea lordului Cornwallis obligase Anglia să recunoască independenţa Statelor Unite. Dar, în momentul când voia s-o ceară în căsătorie, demna domnişoară Anthonia Burgoyne muri de o boală a copilăriei, de un acces de tuse convulsivă. Totuşi, fidel memoriei venerabilei domnişoare, el rămase celibatar, şi acest lucru poate foarte bine trece drept o excentricitate.

De atunci nimic nu mai putu să tulbure viaţa sa, căci el nu făcea parte din şcoala marelui poet care a avut îndrăzneala să spună aceste minunate versuri:

Oh moarte întunecată zeiţă în care totul piere,
Ia-ţi înapoi copiii la sînul tău stelar,
Sloboade-i tu de spaţiu, de timp şi de durere
Şi pacea, de viaţă tulburată, dă-le-o iar.

Într-adevăr, ce-i veni lui William J. Hypperbone s-o invoce pe întunecata zeiţă? Timpul, durerile, spaţiul l-au stingherit vreodată pe acest pămînt? Oare nu i-a reuşit totul pe lume? Nu era marele favorit al soartei, care 1-a copleşit cu binefacerile ei întotdeauna şi în toate împrejurările?

La 25 de ani, avînd o oarecare avere, el a ştiut s-o dubleze, s-o însutească, s-o înmiască în speculaţii reuşite, la adăpostul oricăror necazuri neprevăzute. Originar din Chicago, el nu a avut decât să urmeze nemaipomenita dezvoltare a acestui oraş cu cele patruzeci şi şapte de mii de hectare ale sale care, după cum afirmă un călător, în valoare de 2 500 de dolari în

1823, preţuiesc azi opt miliarde. În aceste condiţii uşoare, cumpărând la preţ mic şi revînzînd la preţuri mari terenuri pentru care s-au găsit cumpărători la două şi trei mii de dolari suprafaţa de un yard pentru construcţii de case cu 28 de etaje, apoi prin diverse participări la afaceri de cale ferată, de petrol, de zăcăminte aurifere, William J. Hypperbone putu să se îmbogăţească în aşa fel, încât să lase în urmă-i o avere enormă. În adevăr, domnişoara Anthonia Burgoyne a greşit lăsînd să-i scape o căsătorie atât de frumoasă.

În orice caz, dacă părea firesc ca moartea nemiloasă s-o fi răpit pe centenară la acea vîrstă, era de mirare că William J. Hypperbone, la doar 50 de ani, în plină viaţă, în plină putere, s-a dus s-o regăsească într-o lume pe care nu avea nici un motiv s-o creadă mai bună.

Şi acum, când el nu mai exista, cui îi vor reveni milioanele onorabilului membru al *Excentric-Clubului?*

La început s-a pus problema dacă însuşi clubul nu va fi instituit ca moştenitor al celui dintîi dintre membri care a murit, de la înfiinţarea lui, ceea ce i-ar îndemna poate pe colegi să-i urmeze mai tîrziu bunul exemplu.

Trebuie spus că William J. Hypperbone trăia în cercul din Mohawk Street mai mult decât în casa din La Salle Street. El lua acolo masa, se odihnea şi se distra. Cea mai mare dintre plăcerile sale, şi e bine să ţinem minte acest lucru, era jocul. Nu şahul, nu jocurile jacquet sau trictrac, nici jocul de cărţi, nici baccara, nici treizeci şi patruzeci, nici lansquenet, nici pocker, nici măcar pichet, ecarte sau whist, ci numai acela pe care el însuşi 1-a introdus la club, rezervîndu-i preferinţa sa. E vorba de «jocul gîştei», nobilul joc mai mult sau mai puţin schimbat de cum îl jucau elinii. E cu neputinţă să exprimăm în cuvinte cât de mare-i era pasiunea pentru el, pasiune pe care ajunseseră să o aibă şi colegii săi. Fremăta când trecea dintr-o «căsuţă» în alta după capriciile zarurilor, când sărea din «gâscă» în «gâscă», pentru a ajunge la ultimul dintre aceşti locuitori ai ogrăzii, când se plimba pe «pod», rămînea la «han», se pierdea în «labirint», cădea în «puţuri», stătea la «închisoare», se împiedica de «capul de mort», pătrundea în ascunzişurile, colibele şi vizuinile «marinarului», «pescarului», «portului», «cerbului», «morii», «şarpelui», «soarelui», «măştii», «leului», «iepurelui», «ghiveciului cu flori» etc.

Se înţelege de la sine că între aceste personaje înstărite ale *Excentric-Clubului* penalizările după

regulile acestui joc nu erau mici, că ele se cifrau la mii de dolari, iar cîştigătorul, oricât de bogat era, simţea o adevărată plăcere să-şi umple buzunarele cu mari sume de bani.

Astfel, de vreo zece ani încoace, William J. Hypperbone, în afara câtorva plimbări de-a lungul lacului Michigan, îşi petrecea zilele la clubul său. Neavînd niciodată dorinţa americanilor de a străbate lumea, călătoriile sale se mărginiseră la Statele Unite. Atunci, de ce colegii, cu care nu avusese decât relaţii excelente, nu l-ar fi moştenit? Nu erau ei singurii dintre semenii săi de care să fi fost legat prin simpatie şi amiciţie? Nu i-au împărţit ei zi de zi nemăsurata lui pasiune pentru nobilul joc al gîştei, luptînd cu el pe acest teren unde norocul rezerva atâtea surprize? Asta în cazul că William J. Hypperbone nu avusese ideea de a fonda un premiu anual în onoarea unuia dintre partenerii săi care ar fi cîştigat majoritatea partidelor între 1 ianuarie şi 31 decembrie.

E timpul să declarăm că defunctul nu avea familie, nici moştenitor direct sau colateral şi nici un fel de rudă care ar fi avut drept la averea sa. Or, fiind mort, fără să fi dispus de banii lui, aceştia ar fi revenit în mod firesc Republicii Federale care, ca şi statele monarhice, i-ar fi acceptat fară să se lase prea mult rugată.

Dealtfel, pentru a şti care au fost ultimele dorinţe ale defunctului, nu trebuia decât să te duci în Sheldon Street nr. 17, la maestrul Tornbrock, notar, şi să-1 întrebi dacă exista un testament al lui William J. Hypperbone, şi, în caz că da, care erau clauzele şi condiţiile.

— Domnilor, răspunse maestrul Tornbrock lui Georges B. Higginbotham, preşedintele clubului, şi lui Thomas R. Carlisle, care fuseseră delegaţi cu studierea importantului act, mă aşteptam la vizita dumneavoastră... Ea mă onorează...

— Şi pe noi ne onorează, rostiră cei doi membri ai clubului.

— Dar, spuse notarul, înainte de a ne ocupa de testament, ar trebui să ne ocupăm de funeraliile defunctului.

— Fiindcă veni vorba despre asta, urmă Georges B. Higginbotham, nu ar trebui să fie celebrate cu o strălucire demnă de colegul nostru?

— Nu am decât să mă conformez instrucţiunilor clientului meu, care sunt în acest plic, răspunse

maestrul Tornbrock, arătînd un plic al cărui sigiliu îl rupse.
— Şi aceste funeralii vor fi?... întrebă Thomas R. Carlisle.
— In acelaşi timp fastuoase şi voioase, domnilor, cu acompaniament de instrumentişti şi coruri şi de asemenea cu participarea publicului, care va cinsti din toată inima, cu vesele urale, memoria lui William J. Hypperbone...
— Nu mă aşteptam la altceva din partea unui membru al clubului nostru, spuse preşedintele, aprobînd din cap.
— Nu putea să vrea să fie îngropat ca un muritor de rând. adăugă Thomas R. Carlisle.
— Totodată, continuă maestrul Tornbrock, William J. Hypperbone şi-a manifestat dorinţa ca întreaga populaţie a Chicago-ului să fie reprezentată la înmormîntarea sa printr-o delegaţie de şase membri, traşi la sorţi în condiţii speciale. In vederea acestui proiect, el a strîns de câteva luni încoace, într-o urnă, numele tuturor cetăţenilor de ambe sexe din Chicago, avînd între douăzeci şi şaizeci de ani. Ieri, conform instrucţiunilor sale, am procedat la această tragere la sorţi în prezenţa primarului şi a adjuncţilor săi, apoi am făcut cunoscut, prin scrisoare recomandată, celor dintîi şase persoane ieşite la tragere, dispoziţiile defunctului şi i-am invitat să-şi ia locul în primele rânduri ale cortegiului, rugîndu-i să nu se sustragă de la datoria de a-i aduce omagiile lor postume...
— Vor face totul ca să nu lipsească, spuse Thomas R. Carlisle, căci este de presupus că vor fi răsplătiţi în testamentul defunctului... chiar dacă nu sunt singurii săi moştenitori...
— E posibil, zise maestrul Tornbrock, şi nu m-ar mira deloc.
— Şi ce condiţii trebuie să îndeplinească aceste persoane pe care le-a ales soarta?... voi să ştie Georges B. Higginbotham.
— Una singură, răspunse notarul, să fie născuţi şi să domicilieze la Chicago.
— Ce... numai atât?
— Nimic altceva.
— Perfect, răspunse Thomas R. Carlisle, şi acum, domnule Tornbrock, când trebuie să deschideţi testamentul?
— Cincisprezece zile după deces.
— De-abia peste cincisprezece zile?

— De-abia atunci, cum o indică nota alăturată, deci la 15 aprilie...

— Şi de ce această întîrziere?

— Deoarece clientul meu a vrut, înainte de a pune publicul la curent cu ultimele sale dorinţe, să existe certitudinea că el a trecut irevocabil de la viaţă la moarte.

— Un om prevăzător, prietenul nostru Hypperbone... spuse Georges B. Higginbotham.

— Nu eşti niciodată destul de precaut în aceste grave împrejurări, adăugă Thomas Carlisle, decât dacă e să te incinereze...

— Şi încă, spuse notarul, rişti să fii ars de viu...

— Fără îndoială, ripostă preşedintele, dar astfel este cel puţin sigur că ai murit...

N-a fost vorba de incinerarea corpului lui William J. Hypperbone şi defunctul a fost aşezat în sicriu, sub draperiile cernite ale carului funebru.

Se înţelege de la sine că atunci când ştirea morţii lui William J. Hypperbone s-a răspîndit în oraş, ea a făcut mare vîlvă.

Iată ce se află în primul moment. La 30 martie, după-amiază, onorabilul membru al *Excentric-Clubului* era aşezat cu doi din colegii săi în faţa mesei cu nobilul joc al gîştei. Tocmai făcuse prima mişcare, adică dăduse nouă din şase şi trei — început foarte bun — care-l trimitea la căsuţa cincizeci şi şase. Deodată faţa i se congestiona şi membrele îi înţepeniră. Vru să se ridice, se clătină, întinse mâinile şi ar fi căzut jos dacă John I. Dickinson şi Harry B. Andrews nu l-ar fi prins în braţe şi l-ar fi culcat pe o canapea. Au fost nevoiţi să cheme imediat un medic. Veniră doi. Declaraţia lor fu că William J. Hypperbone încetase din viaţă în urma unei congestii cerebrale, decesul fiind absolut sigur. Şi Dumnezeu ştie că se pricepeau bine la moarte, atât doctorul H. Burnham din aleea Cleveland cit şi doctorul S. Buchanan din Franklin Street!

O oră mai tîrziu defunctul era transportat acasă, în camera lui, unde maestrul Tornbrock, prevenit de îndată, sosi fără întîrziere.

Cea dintîi grijă a notarului fu să deschidă plicul cu dispoziţiunile defunctului, referitoare la funeraliile sale. În primul rând, era poftit să tragă la sorţi cele şase persoane care trebuiau să ia parte la cortegiu; numele lor se găsea, împreună cu alte sute de mii, într-o urnă enormă aflată în mijlocul holului.

Când această bizară clauză fu cunoscută, ne dăm seama cu uşurinţă ce mulţime de ziarişti asaltară pe maestrul Tornbrock — atât reporterii de Ia *Chicago Tribune,* de la *Chicago Inter-Ocean,* de la *Chicago Evening Journal,* care sunt republicane sau conservatoare, cei de la *Chicago Globe, Chicago Herald, Chicago Times, Chicago Mail, Chicago Evening Post,* care sunt democrate sau liberale, cât şi cei de la *Chicago Daily News, Daily News Record,* de la *Freie Presse* şi *Staats Zeitung.* de politică independentă.

Locuinţa din La Salle Street fu plină de lume toată după-amiaza. Şi tot ce aceşti căutători de noutăţi, aceşti furnizori de fapte diverse, aceşti redactori de cronici senzaţionale, aceşti reporteri — ca să nu zicem «reporteraşi» — voiau să-şi smulgă unul altuia, nu erau amănunte despre moartea lui William J. Hypperbone, despre cauzele care au provocat-o atât de neaşteptat în momentul faimoasei aruncări de zaruri: nouă din şase cu trei... Nu! Voiau numele celor şase privilegiaţi care urmau să fie trase din urnă.

Maestrul Tornbrock, asaltat, ieşi cu îndemânare din încurcătură, cu acel simţ practic pe care îl au în cel mai înalt grad compatrioţii săi. El oferi să pună aceste nume la licitaţie, să le comunice ziarului care le va plăti cel mai scump, cu singura condiţie ca suma încasată să fie împărţită între două din cele douăzeci şi unu de spitale ale oraşului.

Cîştigă ziarul *Tribune.* Zece mii de dolari. Se ajunsese cu licitaţia până la zece mii de dolari, după o luptă acerbă cu *Chicago Inter-Ocean.*

Administratorii spitalelor Charitable Eye and Ear Illinois Infirmary, 237, strada W. Adams şi cei de la Chicago Hospital for Women and Children, W. Adams, Corner Paulina îşi frecară mîinile de bucurie!

Dar şi ce succes, a doua zi, pentru marele ziar şi ce beneficiu realiză el cu un tiraj suplimentar de două milioane cinci sute de mii de exemplare!

Trebuiră expediate cu sutele de mii în cele 51 de ţări care alcătuiau atunci Statele Unite.

«Numele, strigau vînzătorii de ziare, numele celor mai fericiţi muritori, aleşi de scrutin din populaţia oraşului Chicago!»

Ei erau cei şase «norocoşi» sau «şansarzi» cum fură porecliţi — înzestrând cu acest termen dicţionarul pe care Academia franceză va sfîrşi prin a-1 îmbogăţi cu sus-numitul cuvânt — sau, pe scurt, «cei şase».

Dealtfel, *Tribune* era cunoscut pentru asemenea îndrăzneli care făceau vîlvă, ceea ce nu-şi puteau îngădui ziarele bine informate ca acela din Dearborn şi Madison Street, stînd pe un buget de un milion de dolari şi avînd acţiuni emise cu o mie de dolari, ajunse azi la douăzeci şi cinci de mii…

Pe deasupra, în afara numărului acesta de 1 aprilie, *Tribune* publică cele şase nume pe o listă specială, pe care agenţii săi o distribuiră din plin până în cele mai îndepărtate oraşe ale Republicii Statelor Unite.

Iată, în ordinea în care soarta i-a desemnat, numele menite să străbată lumea timp de mai multe luni, în viitoarea unor peripeţii extraordinare, cu neputinţă de închipuit chiar de către cei mai imaginativi romancieri din Franţa:

Max Réal
Tom Crabbe
Hermann Titbury
Harris T. Kymbale
Lissy Wag
Hodge Urrican.

După cum se vede, din aceste şase personaje cinci aparţineau sexului tare şi unul singur sexului slab, în măsura în care acest calificativ ar putea fi justificat când e vorba de femeile americane.

Totuşi curiozitatea publicului nu fu complet satisfăcută din prima oară. Cine erau purtătorii celor şase nume, unde locuiau ei, cărei clase sociale aparţineau ? *Tribune* nu putu de la început să-i informeze pe numeroşii săi cititori. Se găseau cel puţin în viaţă, la această dată, aleşii scrutinului postum?… întrebarea era firească.

Într-adevăr, numele fuseseră puse în urnă cu câtva timp în urmă, acum câteva luni şi, admiţînd că nimeni, dintre cei pe care soarta îi alesese, nu decedase, se putea ca unul sau mai mulţi să fi părăsit America.

În fine, dacă erau în stare, ei vor veni să ia loc în jurul carului funebru — nu încăpea îndoială. Se putea să refuze, să nu răspundă la invitaţia bizară, dar serioasă, a lui William J. Hypperbone — excentric măcar după moartea sa — să renunţe la bogăţia pe care le-o rezerva, fără îndoială, testamentul depus în biroul maestrului Tornbrock?… Nu! Vor fi toţi acolo, căci puteau, pe drept cuvânt, să se considere ca moştenitorii marii averi a

defunctului — şi moştenirea va scăpa cu siguranţă lacomelor dorinţe ale statului.

Acest lucru se văzu foarte bine, când, trei zile mai tîrziu, «cei şase», fără măcar să se cunoască, se iviră pe treptele locuinţei din La Salle Street în faţa notarului care, după ce verifică identitatea fiecăruia, le încredinţa panglicile carului. Şi câtă curiozitate şi invidie stîrniră! Din ordinul lui William J. Hypperbone, orice semn de doliu fiind interzis la aceste funeralii extraordinare, ei s-au conformat clauzei publicate în ziare şi s-au îmbrăcat în haine de sărbătoare, haine care arătau prin calitatea şi croiala lor că cele şase personaje aparţineau unor clase sociale foarte diferite.

Iată în ce ordine au fost aşezaţi:

În rândul întîi: Lissy Wag la dreapta, Max Réal la stînga. În rândul doi: Hermann Titbury la dreapta, Hodge Urrican la stînga. În rândul trei: Harris T. Kymbale la dreapta, Tom Crabbe la stînga.

Mii de urale îi întîmpinară, după ce îşi luară locul în primire, urale la care unii răspunseră printr-un gest amabil şi alţii nu răspunseră deloc.

Şi astfel ei se puseră în mişcare, la semnalul dat de poliţie, şi străbătură timp de circa 8 ore străzile şi bulevardele marelui oraş Chicago.

Cei şase invitaţi la funeraliile lui William J. Hypperbone nu se cunoşteau dinainte, dar nu vor întîrzia să facă cunoştinţă.

Şi cine ştie, dat fiind că lăcomia omenească este nesăturată, dacă aceşti candidaţi la viitoarea succesiune nu se considerau din primul moment ca rivali şi dacă nu le era teamă ca averea să nu fie atribuită unui singur moştenitor, în loc să fie împărţită la şase.

S-a văzut cum s-a desfăşurat înmormîntarea, cu ce pompă s-a mers, în aclamaţiile publicului, din La Salle Street, până la cimitirul Oakswoods, ce piese vocale şi instrumentale, care nu aveau nimic funebru, au fost executate şi ce urale, în onoarea defunctului, au însoţit cortegiul pe tot parcursul său.

De acum nu mai rămîne decât să se pătrundă în lăcaşul morţilor şi să fie depus în mormînt, pentru a dormi somnul de veci, acela care a fost William J. Hypperbone de la *Excentric-Club.*

Capitolul III

OAKSWOODS

Numele de Oakswoods arată că locul pe care se găseşte cimitirul a fost cândva acoperit de o pădure de stejari — copacul cel mai des întîlnit pe aceste nemărginite singurătăţi din Illinois, care se chema odinioară Prairie State din cauza bogăţiei vegetaţiei. Din toate monumentele funerare pe care le avea, multe foarte costisitoare, nici unul nu putea fi asemuit cu al lui W.J. Hypperbone. Milionarul îl ridicase pentru sine cu cîţiva ani înainte.

Se ştie că cimitirele americane, ca şi cele engleze, sunt adevărate parcuri. Nimic nu lipseşte pentru a încânta privirea — nici pajişti, nici umbrare, nici ape curgătoare. Se pare că sufletul nu se poate întrista aici. Păsărelele ciripesc mai vesele ca în altă parte, pentru că sunt în siguranţă în acest cîmp al odihnei de veci. Pe lîngă un mic lac cu ape liniştite şi clare, se ridica mausoleul construit după planurile şi prin grija onorabilului W.J. Hypperbone.

Acest monument, în stilul arhitecturii anglo-saxone, avea şi toate fanteziile stilului gotic, cu elemente ale Renaşterii. El amintea de o capelă prin faţada deasupra căreia se înălţa o clopotniţă de vreo sută de picioare, şi de vilă prin forma acoperişului şi a ferestrelor duble, ca un mirador[1] cu vitralii.

Clopotniţa, ornamentată cu crose şi motive florale, se sprijinea pe contraforturile faţadei şi avea un clopot cu puternică sonoritate, care bătea toate orele ceasului luminos de la temelia ei. Glasul metalic al acestui ceas, trecând prin ferestrele dantelate şi aurite, era auzit dincolo de zidurile Oakswoods-ului, până la malurile lacului Michigan.

Monumentul măsura 120 picioare lungime, pe o lăţime de 60 la transept[2]. Pe plan geometric semăna cu o cruce latină, terminată printr-o absida în formă de rotondă.

Grilajul frumos cizelat în aluminiu, se sprijinea din loc în loc pe coloanele felinarelor. în jur se grupau arbori falnici de un verde veşnic, meniţi să încadreze superbul mausoleu.

Poarta grilajului, deschisă în acest moment, dădea spre o alee mărginită de boschete, tufişuri şi ronduri de

---

[1] Mirador - pavilion la unghiul unei terase pe acoperişul caselor spaniole.

[2] Transept - galerie spre naos.

flori, care ducea până la o terasă cu cinci trepte de marmoră albă. De pe terasă se deschidea un portal cu batanţi de bronz, împodobit cu motive de fructe şi flori.

Prin această intrare pătrundeai într-o anticameră cu divane bătute în ţinte mari de aur şi cu glastre de porţelan chinezesc, pline de flori mereu proaspete. Din plafon atîrna un candelabru de cristal cu şapte braţe, cu becuri electrice. Prin guri de alamă, aşezate la colţuri, caloriferul — întreţinut iarna de paznicul cimitirului — răspîndea o căldură dulce şi constantă în interiorul monumentului.

Împingînd uşile de sticlă, aşezate faţă în faţă cu portalul de bronz, intrai în încăperea principală. Era un hol spaţios de formă circulară, de un lux extravagant, pe care şi-1 poate îngădui un arhimilionar pentru a continua şi după moarte belşugul vieţii sale.

Înăuntru, lumina se revărsa prin sticla mată ce închidea partea superioară a bolţii. Pe pereţi se înlănţuiau arabescuri, ramuri, pătrate mici şi mari, reliefuri, flori şi alte ornamentaţii foarte fin desenate şi sculptate, aidoma celor de la Alhambra. Partea de jos a ornamentelor dispărea în spatele unor divane acoperite cu stofe de un colorit viu. Ici şi colo erau aşezate statui de bronz şi marmură — fauni şi nimfe.

Între coloanele de stuc strălucitor, pe care se odihneau nervurile bolţii, se puteau admira tablouri de pictori moderni, în mare parte peisaje, în rame de aur cu reflexe sclipitoare. Covoare groase şi moi acopereau podeaua decorată cu mozaicuri strălucitoare.

După hol, în fundul mausoleului se rotunjea absida, cu un luminator mare ale cărui vitralii se aprindeau când soarele le atingea cu razele lui oblice. Absida avea tot felul de obiecte şi mobile moderne: scaune, fotolii, canapele, balansoare, împrăştiate într-o dezordine voită.

Pe o masă zăceau claie peste grămadă cărţi, reviste şi ziare din ţară şi din străinătate.

În spatele geamurilor sale, un bufet, unde se găsea şi vesela necesară, oferea diverse varietăţi de gustări totdeauna pregătite, fiind reînnoite zilnic: conserve delicate, sandvişuri suculente, fursecuri, vinuri fine, lichioruri care scînteiau în sticle cu mărci vestite. Ce loc potrivit pentru lectură, odihnă sau luncheon[1]!

În centrul holului, scăldat de lumina filtrată prin geamurile bolţii, se ridica un mormînt de marmoră albă,

---

[1] Luncheon — gustare (în limba engleza in text).

ornat cu sculpturi fine, ale cărui unghiuri reproduceau figuri de animale heraldice. Acest mormînt, înconjurat de un cerc de becuri aprinse, era deschis şi lespedea sta ridicată.

Acolo urma să fie depus corpul Iui W.J. Hypperbone, să se odihnească în sicriul căptuşit cu mătase albă.

Desigur, un astfel de mausoleu nu putea să inspire idei funebre. El evoca mai mult bucuria decât tristeţea. Prin aerul pur care-1 umplea nu se simţea fâlfâind aripa morţii, ca deasupra mormintelor dintr-un cimitir. Şi, ca să spunem tot, nu era oare acest mormînt demn de originalul american care alcătuise un program atât de puţin întristător al funeraliilor sale, cel în faţa căruia trebuia să se termine ceremonia cu cîntece vesele, în uralele de bucurie ale mulţimii?

În timpul vieţii. W.J. Hypperbone venea regulat de două ori pe săptămână, marţea şi vinerea, pentru a petrece câteva ore în mausoleu. Din când în când, mai mulţi colegi îl întovărăşeau. De fapt, era un loc plăcut şi liniştit pentru a sta de vorbă. Întinse pe divanele din absidă sau aşezate la masă, onorabilele persoane citeau, discutau despre evenimentele politice ale zilei, despre cursul acţiunilor şi mărfurilor, despre avantajele şi dezavantajele legii Mac Kinley care preocupa neîncetat spiritele serioase. Şi în timp ce stăteau de vorbă, servitorii aduceau tăvile cu gustări. Apoi, după ce petreceau atât de plăcut după-amiaza, membrii clubului *Excentric* se urcau în trăsurile lor, care veneau până pe Grove Avenue să-i ia şi să-i ducă pe fiecare acasă. E de la sine înţeles că nimeni nu putea pătrunde în «cottage-ul[1] de la Oakswoods», cum i se spunea, în afara proprietarului. Numai paznicul cimitirului, însărcinat cu întreţinerea mausoleului, avea o a doua cheie.

Dacă W.J. Hypperbone nu s-a deosebit în nici un fel de semenii săi prin faptele vieţii sale publice, cea particulară, împărţită între mausoleul din Oakswoods şi cercul din Mohawk Street, dovedea oarecare ciudăţenie, ceea ce îl îndreptăţea să se numere printre excentricii din vremea lui.

Atât ar mai fi lipsit, ca o culme a excentricităţii, ca defunctul să nu fi murit cu adevărat. Dar moştenitorii săi, oricine erau, puteau să fie liniştiţi. Nu era un caz de moarte aparentă, ci de moarte definitivă.

---

[1] Cottage – vilă, conac (în limba engleză în text).

În vremea aceea, dealtfel, începuseră să se aplice razele ultra X ale profesorului Friedrich din Elbing (Prusia), cunoscute sub numele de «Kritikstrahlen[2]». Aceste raze au o putere atât de mare încât străbat trupul omenesc şi posedă ciudata proprietate de a produce imagini fotografice diferite, după cum corpul examinat este mort sau viu. J. W. Hypperbone a fost supus încercării, iar imaginile obţinute nu lăsau nici o îndoială în mintea medicilor. «Defunctuozitatea» — acesta fu cuvântul de care se slujiră în raportul lor — era sigură şi nu li se va putea imputa eroarea unei prea grabnice înhumări.

La ora cinci patruzeci şi cinci, carul intră pe poarta cimitirului Oakswoods. Monumentul se înălţa în centru, la marginea apei. Cortegiul, în ordinea sa de nezdruncinat, dar sporit de năvala din ce în ce mai mare a mulţimii stăvilită cu deosebită greutate de sergenţi, porni in direcţia lacului, pe sub copacii înalţi.

Carul se opri în faţa grilajului. Candelabrele aruncau razele orbitoare ale lămpilor cu arc în întunericul care se lăsa.

Numai vreo sută din cei prezenţi puteau intra înăuntrul mauso-
leului. Dacă programul funeraliilor mai număra câteva părţi, ele trebuiau executate afară. Şi. într-adevăr, aşa aveau să se petreacă lucrurile. După oprirea carului rândurile se strînseră, respectînd însă locul celor şase purtători ai ghirlandelor, care aveau misiunea să însoţească sicriul până la mormînt. Din mijlocul mulţimii, dornică să vadă şi s-audă, se înălţă un murmur nedesluşit. Dar încetul cu încetul rumoarea se linişti, grupurile rămaseră nemişcate, vocile se stinseră, tăcerea domni în jurul grilajului. Atunci reverendul Bingham, care îl întovărăşise pe defunct până la ultimul său lăcaş, rosti cuvintele liturghiei. Asistenţa ascultă cu reculegere, şi în această clipă, dar numai în această clipă, înmormîntarea căpătă un caracter religios.

După cuvintele reverendului, spuse cu un glas pătrunzător ce se auzi până departe, se execută celebrul marş de Chopin, atât de răscolitor în ceremoniile funebre. Poate orchestra îl cînta mai vioi decât sunau indicaţiile compozitorului, dar mai în spiritul publicului şi al decedatului. Ne găseam în cu totul altă stare

---

[2] Krilikstrahlen — raze critice (în limba germană în text).

sufletească decât cea a Parisului atunci când la înmormîntarea unuia dintre fondatorii Republicii se executase Marseieza, cu melodia ei vibrantă, în tonuri stinse.

După marşul de Chopin se ajunse la punctul culminant al programului. Unul dintre colegii lui W. J. Hypperbone, cel cu care era mai bun prieten, preşedintele Georges B. Higginbotham, se desprinse de grup, veni în faţa carului şi într-o caldă cuvântare făcu în termeni apologetici biografia amicului său.

La 25 de ani. în posesia unei averi mijlocii, W. J. Hypperbone a ştiut s-o fructifice. Achiziţiile norocoase de terenuri, ale căror suprafeţe de un yard valorau acum atât cât costa să le acoperi cu aur... Ridicarea sa la rangul milionarilor oraşului... cu alte cuvinte, printre cetăţenii de vază ai Statelor Unite ale Americii... Activitatea sa de acţionar priceput al puternicelor companii de căi ferate ale Federaţiei... Speculaţiile chibzuite, lansarea în afaceri care i-au adus venituri mari... Generozitatea sa de filantrop, gata oricând să subscrie la împrumuturile cerute de ţara sa, în ziua în care ţara ar fi avut nevoie de asemenea împrumuturi, ceea ce n-a fost cazul... Şi ce coleg distins pierdea *Excentric-Clubul* un membru pe care se bizuia pentru a-1 reprezenta, omul care, dacă existenţa i s-ar fi prelungit peste vîrsta de 50 de ani, ar fi uluit Universul... Dar se nasc uneori genii ce nu se dezvăluie decât după ce nu mai sunt!... Fără a vorbi de funeraliile desfăşurate în împrejurările binecunoscute, în mijlocul unei populaţii întregi, era de aşteptat ca ultimele dorinţe ale lui W. J. Hypperbone să acorde condiţii excepţionale moştenitorilor săi... Nu-ncape îndoială că testamentul cuprinde clauze menite să trezească admiraţia celor două Americi.

Lissy nu voi să dea nici un interviu

Astfel vorbi Georges B. Higginbotham, stîrnind emoţiile adunării.

Se părea că W. J. Hypperbone se va ivi înaintea ochilor lor, fluturând într-o mână testamentul, întocmit astfel încât să-i imortalizeze numele, şi cu cealaltă împrăştiind peste capetele «celor şase» milioanele averii sale!

Publicul primi cuvântarea celui mai bun prieten al defunctului cu un murmur măgulitor, care fu reluat puţin câte puţin până în ultimele rânduri de întreaga adunare din cimitirul Oakswoods. Cei care auziseră îşi împărtăşeau impresiile celor care nu putuseră auzi, dar care nu fură din această pricină mai puţin mişcaţi. Apoi corul şi orchestra, într-un răsunător ansamblu vocal şi instrumental, executară formidabilul «Aleluia» din «Messia» de Händel.

Ceremonia se apropia de sfîrşit, părţile programului se terminaseră şi totuşi publicul se aştepta parcă la ceva extraordinar, chiar supranatural.

Dar, de astă dată, legile naturii au rămas imuabile şi Universul nu a fost tulburat de fenomene de neînţeles.

Venise clipa scoaterii coşciugului de pe dric şi ducerii lui înăuntru, pentru a fi coborît în mormînt. Trebuia să fie purtat de 8 servitori ai mortului, îmbrăcaţi în livreaua de gală. Aceştia se apropiara, desfăcură mătăsurile în care era drapat sicriul, îl ridicară pe umeri şi se îndreptară spre poarta grilajului. «Cei şase» mergeau în ordinea şi pe locurile stabilite la plecarea din faţa casei de pe strada La Salle. Cei din dreapta ţineau cu mâna stângă iar cei din stângă cu mâna dreaptă mînerele de argint ale coşciugului, după indicaţiile maestrului de ceremonii. Membrii clubului *Excentric,* autorităţile civile şi militare mergeau în urma lor. Pe urmă poarta grilajului se închise şi abia putură să încapă toţi în anticamera, holul şi absida mausoleului. Afară se îndesau ceilalţi invitaţi ai cortegiului, iar mulţimea se răspîndi în toate colţurile cimitirului Oakswoods, în timp ce ciorchini de oameni se atîrnaseră de crengile copacilor care înconjurau monumentul.

În acea clipă sunară atât de tare trompetele miliţiei, că piepturile care le umpleau cu suflul lor erau gata să se spargă şi te puteai crede în valea Iosafat, la începutul judecăţii de apoi.

Se dădu drumul unui uriaş stol de păsări cu panglici multicolore legate la picior; ele se împrăştiară deasupra lacului, peste frunziş şi, din nou libere, scoaseră strigăte

de bucurie. Părea că sufletul defunctului, purtat în zbor, se ridica în înălţimile văzduhului.

După ce urcară treptele terasei, cei ce duceau sicriul trecură de primul portal, apoi de-al doilea şi se opriră la cîţiva paşi de mormînt. Vocea reverendului Bingham se auzi din nou, rugind pe Domnul să deschidă larg porţile cerului, ca să-1 primească pe răposatul W. J. Hypperbone şi să-1 găzduiască cu drag în «cetatea eternă».

— Slavă preacinstitului Hypperbone! rosti cu un glas limpede şi puternic maestrul de ceremonii.

— Slavă... slavă... slavă! repetară de trei ori cei de faţă. Şi, luându-se după ei, afară, mii de guri trimiseră în spaţiu acest ultim rămas bun!

Atunci «cei şase» făcură înconjurul mormîntului cum cerea ritualul şi, după ce fură salutaţi de Georges B. Higginbotham în numele *Excentric-Clubului,* se pregătiră să părăsească holul. Nu mai rămăsese decât să se coboare greaua lespede de marmoră unde aveau să fie gravate numele şi titlurile defunctului.

Maestrul Tornbrock înainta cîţiva paşi şi, după ce scoase din buzunar dispoziţiile privitoare la funeralii, citi ultimele rânduri care sunau astfel:

Doresc ca mormîntul meu să mai rămână deschis vreme de douăsprezece zile şi, după trecerea acestui răstimp, în dimineaţa zilei a douăsprezecea, cele şase persoane, alese de soartă să mă însoţească în cursul funeraliilor, să vină şi să depună cărţile lor de vizită pe sicriul meu. Atunci se va pune piatra funerară şi maestrul Tornbrock se va duce la ora douăsprezece fix a zilei respective în sala Auditorium, *să dea citire testamentului meu care se află în mîinile sale.*

WILLIAM J. HYPPERBONE

Fără îndoială, defunctul W. J. Hypperbone era un original şi cine ştie dacă această originalitate postumă va fi ultima? Lumea se retrase, paznicul cimitirului închise întîi porţile monumentului, apoi pe cele ale grilajului.

Era în jur de opt. Timpul rămăsese frumos. Seninul cerului părea şi mai mare când se lăsară cele dintîi umbre ale nopţii. Nenumărate stele scînteiau pe boltă, sporind cu blânda lor lumină strălucirea felinarelor aprinse în jurul mausoleului.

Mulţimea se împrăştia încet prin diferitele ieşiri ale cimitirului, dornică să se odihnească după o zi atât de istovitoare. Timp de câteva clipe, zgomotul năvalnic al paşilor tulbură străzile învecinate. Apoi liniştea domni în sfîrşit în îndepărtatul cartier Oakswoods.

Capitolul IV

«CEI ŞASE»

A doua zi Chicago îşi relua numeroasele sale ocupaţii. Diversele cartiere aveau din nou aspectul lor obişnuit. Dacă populaţia nu se mai revărsa ca în ziua precedentă de-a lungul străzilor şi bulevardelor în timpul trecerii carului funebru, ea nu se interesa mai puţin de surprizele pe care le rezerva testamentul lui William J. Hypperbone.

Ce clauze conţinea, ce obligaţii, bizare sau nu, se impuneau «celor şase» şi cum vor intra ei în posesia moştenirii, admiţînd că totul nu se va termina cu vreo farsă de dincolo de mormînt, demnă de un membru al clubului *Excentric?*

Ei bine, toţi refuzau să ţină seama de această eventualitate. Nimeni nu voia să creadă că domnişoara Lissy Wag, domnii Urrican, Kymbale, Titbury, Crabbe şi Réal vor putea găsi în această împrejurare numai dezamăgire şi batjocură.

Desigur, ar fi existat un mijloc foarte simplu pe de o parte de a satisface curiozitatea publică, iar pe de alta de a evita celor interesaţi nesiguranţa, gata să le taie pofta de mîncare şi să le răpească somnul. Era suficient să se deschidă testamentul şi să se ia cunoştinţă de cuprinsul lui.

Dar acest lucru era formal interzis până la 15 curent şi maestrul Tornbrock n-ar fi consimţit niciodată să încalce condiţiile impuse de defunct. La 15 aprilie, în sala teatrului *Auditorium,* în prezenţa numeroasei mulţimi ce putea încăpea acolo, se va da citire testamentului lui William J. Hypperbone — la 15 aprilie, ora 12, nici o zi mai devreme şi mici un minut mai tîrziu. Deci trebuiau să se resemneze — ceea ce dealtfel va face să fiarbă şi mai tare creierii locuitorilor din Chicago, pe măsură ce se va apropia data fatală. În plus, cele două mii două sute de ziare cotidiene, cele cincisprezece mii de alte publicaţii săptămânale, lunare, bilunare ale Statelor

Unite vor întreţine această surescitare. De vreme ce nu puteau nici măcar prin presupuneri să ghicească secretele defunctului, ei îşi propuseră să supună pe fiecare din «cei şase» la tortura interviului şi, în primul rând, să stabilească starea lor socială. Şi cum fotografii nu se vor lăsa mai prejos de ziarişti şi portretele, mari sau mici, reprezentîndu-i în întregime sau numai cap ori bust, nu vor întîrzia să fie puse în circulaţie cu sutele de mii, se va admite, fără greutate, că «cei şase» erau sortiţi să figureze printre personajele cele mai cunoscute din Statele Unite.

Reporterii de la *Chicago Mail* care se prezentară la Hodge Urrican, la 73 Randolph Street, fură destul de prost primiţi.

— Ce vreţi de la mine? Li se răspunse cu sinceră mînie. Nu ştiu nimic! Nu am nimic de spus! Am fost invitat să urmez cortegiul şi l-am urmat! Şi mai erau ca şi mine încă cinci, unul după altul, lîngă carul funebru... cinci fiinţe pe care nu le-am văzut înainte niciodată... Şi dacă s-ar întîmpla să se sfîrşească prost pentru vreunul din ei, asta nu m-ar mira deloc! Eram acolo, ca un şlep ţinut în lanţ, spumegînd fără să-mi pot vărsa furia. Ah, acest William Hypperbone — Dumnezeu să-1 aibă în pază, şi mai ales să-1 ţină acolo — dacă m-a înşelat, dacă mă obligă să mă plec faţă de aceşti cinci intruşi, o să fie vai de el, aşa mort şi îngropat cum este! Chiar dacă ar trebui să aştept până la judecata de apoi, voi şti eu să...
Unul dintre reporterii potopiţi de un asemenea şuvoi obiectă:

— Nimic nu vă îndreptăţeşte să credeţi, domnule Urrican, că vi s-a întins o cursă... Că aţi avea de regretat din pricină că sunteţi unul dintre aleşii soartei... Şi chiar dacă n-aţi primi decât o a şasea parte din moştenire...

— A şasea parte!... A şasea parte! ripostă vajnicul intervievat cu o voce tunătoare. Şi măcar a şasea parte sunt oare sigur că o voi căpăta integral ?

— Calmaţi-vă, vă rog...

— Nu mă voi calma. Nu-mi stă în fire să mă calmez! Am obişnuinţa furtunilor şi m-am arătat întotdeauna mai furtunos ca ele.

— Nu e vorba de furtună, îi atrase atenţia reporterul. Orizontul e senin...

— O să vedem noi, domnule, replică supărăciosul american. Şi dacă informaţi publicul despre persoana mea, despre actele mele, despre gesturile mele, aveţi

grijă ce spuneţi... sau veţi avea de-a face cu comodorul Urrican!

Era într-adevăr comodor acest Hodge Urrican, ofiţer din marina Statelor Unite, pensionat acum şase luni — lucru de care nu se putea consola — un bun şi brav matelot, care a ştiut să-şi facă totdeauna datoria sub ploaia de foc a inamicului, ca şi sub ploaia de foc a cerului. Cu toţi cei cincizeci şi doi de ani ai săi, el nu pierduse nimic din impulsivitatea naturală. Inchipuiţi-vă un om voinic, înalt, lat în spete, cu un cap puternic şi ochii mari sub sprîncenele stufoase, fruntea puţin îngustă, părul tuns scurt, bărbia pătrată înconjurată de o bărbuţă pe care o netezea tot timpul cu o mână febrilă, braţe solide, picioarele bine arcuite, imprimînd trunchiului acea mişcare legănată proprie marinarilor. Avînd un caracter violent, totdeauna gata de ceartă, incapabil să se stăpînească, era nesuferit atât în viaţa particulară cât şi în viaţa publică şi nu avea nici un prieten. Ar fi fost surprinzător ca un asemenea om să fie căsătorit.

Într-adevăr nici nu era, şi «ce noroc pe soţia lui!», repetau cu plăcere gurile rele. El făcea parte din categoria celor pe care furia îi face să pălească datorită unui spasm al inimii, să-şi aplece trupul înainte ca pentru atac, să li se îngusteze ochii scăpărători. Au în voce un ton dur când sunt calmi şi răcnesc atunci când nu sunt.

La ora când cronicarii ziarului *Chicago Globe* veniră să bată la uşa atelierului din South Halstedt Street, la numărul 3997 — strada este foarte lungă după cum se vede — ei nu găsiră pe nimeni acasă, afară de un tînăr negru de 17 ani care era în serviciul domnului Max Réal. El le deschise.

— Unde este stăpînul tău? îl întrebară.

— Nu ştiu.

— Şi când a plecat?

— Nu ştiu.

— Şi când se întoarce ?

— Nu ştiu.

Şi într-adevăr Tommy nu ştia, pentru că Max Réal plecase în zorii zilei, fară să-i spună nimic lui Tommy, fiindcă acestuia îi plăcea să doarmă ca un copil, iar stăpînul său nu voise să-1 trezească aşa devreme.

Dar pentru că Tommy nu putea să răspundă la întrebările reporterilor, nu trebuie să se creadă că lui *Chicago Globe* îi vor lipsi informaţiile în privinţa lui Max

Réal. Nu! «Cei şase» fuseseră dinainte obiectul unor interviuri foarte răspîndite în Statele Unite.

Era un tînăr pictor talentat, un peisagist ale cărui tablouri începeau să se vîndă la preţuri mari în America. Viitorul îi hărăzea o frumoasă carieră în domeniul artelor. Se născuse la Chicago, dar numele său era de origine franceză fiindcă se trăgea dintr-o familie canadiană din Quebec. Acolo rămăsese doamna Réal, văduvă de cîţiva ani, care se pregătea să vină să locuiască împreună cu el în metropola din Illinois.

Max Réal îşi adora mama care la rândul ei îl adora — o mamă excelentă şi un fiu excelent. De aceea el nu vru să întîrzie nici o zi să o pună la curent cu ceea ce se petrecuse şi cum fusese ales pentru a ocupa un loc special la tnmormîntarea lui William J. Hypperbone. Îi mărturisi, dealtfel, că nu-şi făcea nici un fel de iluzii asupra urmărilor testamentului. I se părea nostim, atâta tot.

Max Réal abia împlinise douăzeci şi cinci de ani. Avea din naştere graţia, distincţia şi eleganţa francezului. Era ceva mai înalt peste statura obişnuită, cu părul şi barba castanii şi ochii de un albastru închis. Ţinea capul sus fără ostentaţie sau mîndrie, avea o gură surîzătoare, mersul hotărât, semne ale unui echilibru interior de unde izvorăşte o încredere în viaţă optimistă şi nezdruncinată. Era la el o mare revărsare a acelei puteri vitale care se vădeşte prin curaj şi generozitate.

După ce se făcuse cunoscut ca un pictor de reală valoare, el se decisese să părăsească Canada pentru Statele Unite, Quebecul pentru Chicago. Tatăl lui, un ofiţer, nu lăsase la moarte decât o mică avere, şi dacă voia să devină celebru şi bogat, era mai mult pentru mama sa decât pentru sine.

Aşadar, când se constată că Max Réal nu se găsea la numărul 3997 din Halstedt Street, nu fu nevoie să se ceară de la Tommy date despre stăpînul său. *Chicago Globe* ştia destule pentru a satisface curiozitatea cititorilor cu privire la tînărul artist. Dacă Max Réal nu se afla azi la Chicago, el fusese ieri şi cu siguranţă se va înapoia la 15 aprilie, chiar dacă ar fi numai pentru a asista la citirea faimosului testament şi a completa grupul «celor şase» în sala *Auditorium.* Mare deosebire când reporterii lui *Daily News Record* se prezentară la domiciliul lui Harris T. Kymbale. Pe acesta nu era nevoie să te duci să-1 găseşti la domiciliul său din Milwaukee

Avenue, 213, căci el ar fi venit singur să se înfăţişeze confraţilor săi.

Harris T. Kymbale era gazetar, cronicar principal al popularului ziar *Tribune.* Avea treizeci şi şapte de ani, nici prea înalt, nici prea scund, robust, cu figura simpatică, un nas iscoditor, ochii mici pătrunzători, urechi fine făcute să audă tot, o gură neastîmpărată, gata să repete tot ce se vorbea. Era viu ca silitra, activ, descurcăreţ, vioi, vorbăreţ, răbdător, neobosit, energic şi ştia să pună la cale *bluff*-uri*,* adică «şmecherii americăneşti». Avînd limpede sentimentul puterii sale, fiind totdeauna gata de acţiune, dotat cu o voinţă dîrză, capabilă să se manifeste energic, el a vrut să rămână celibatar, cum se cade să fie un om care se amestecă zilnic în viaţa altora. Un bun camarad, de nădejde, stimat de confraţii săi şi căruia nu i se va invidia norocul de a figura printre «cei şase», admiţînd că aceştia şi-ar împărţi într-adevăr bunurile pămînteşti ale lui William J. Hypperbone.

Nu! Era de prisos să-i pui întrebări lui Harris T. Kymbale, căci dînsul îi întîmpină pe colegii lui strigînd:

— Da, dragii mei, eu, chiar eu, în persoană, fac parte din Sfatul «celor şase»!... M-aţi văzut ieri când păşeam în rând lîngă carul mortuar. Aţi observat atitudinea mea demnă şi pătrunsă, avînd grijă să-mi stăpînesc buna dispoziţie, cu toate că în viaţa mea nu asistasem la nişte funeralii atât de vesele! Şi când mă gîndesc că era acolo, aproape de mine, culcat în raclă, acest defunct excentric! Ştiţi ce îmi spuneam?... «Dar dacă n-o fi mort, preacinstitul, dacă va striga din coşciug... dacă va apărea mai viu ca oricând!...» Ei bine, credeţi-mă, dacă aşa s-ar fi întîmplat şi William J. Hypperbone s-ar fi ridicat, cât era de lung, ca un nou Lazăr ieşind din mormînt, n-aş fi avut gîndul rău de a-i purta pică, de a-i face mustrări pentru învierea sa neaşteptată. Totdeauna ai dreptul, nu-i aşa, să învii, cu condiţia să nu fii mort!...

Iată cele ce spunea Harris T. Kymbale, dar trebuia să-1 fi auzit cum le spunea!

— Şi ce credeţi dumneavoastră, fu întrebat, că se va întîmpla la 15 aprilie?

— Se va întîmpla, răspunse el, că maestrul Tornbrock va deschide testamentul la douăsprezece fix.

— Şi nu vă îndoiţi că «cei şase» vor fi declaraţi singurii moştenitori ai defunctului?

— Nici cât negru sub unghie! De ce, adică, William J. Hypperbone să ne fi adus la înmormîntarea sa, dacă nu spre a ne lăsa averea?...

— Ce se poate şti!...

— N-ar mai lipsi decât să ne fi deranjat, fără despăgubiri!... Gîndi-ţi-vă... unsprezece ore de cortegiu...

— Dar nu-i de aşteptat ca testamentul să conţină dispoziţiuni mai mult sau mai puţin bizare?...

Probabil, avînd în vedere pe cel ce 1-a întocmit. Ei bine, dacă vcea ce cere este posibil, acest lucru va fi făcut, şi dacă este imposibil, cum se spune în Franţa... se va face. În orice caz, dragi prieteni, contaţi pe Harris T. Kymbale, el nu va da cu nici un pas înapoi!

Nu, pentru onoarea jurnalistului el nu va da înapoi, să fie siguri şi cei care-1 cunoşteau,şi cei care nu-1 cunoşteau, dacă s-ar găsi vreunul în stare să se îndoiască în întreg Chicago. Indiferent de condiţiile impuse de defunct, cronicarul principal de la *Tribune* le va accepta şi le va îndeplini până la capăt!... Dacă ar fi să plece în Lună, el va pleca, şi numai dacă se va înăbuşi din lipsă de aer se va opri din drum.

Ce contrast între acest american aşa de hotărât şi comoştenitorul său pentru a şasea parte, care purta numele de Hermann Titbury şi locuia în cartierul comercial, traversat de la sud la nord de lunga arteră a Robey Street-ului. Când trimişii lui *Staats Zeitung* sunară la uşa casei cu numărul 77, ei nu reuşiră să treacă pragul.

— Domnul Hermann Titbury, întrebară prin uşa întredeschisă, este acasă?...

— Da, răspunse un fel de făptură uriaşă, ciufulită, prost îmbrăcată, un fel de femeie-dragon.

— Poate să ne primească?...

— Am să vă răspund după ce voi întreba pe doamna Titbury. Căci exista o doamnă Titbury, în vîrstă de 50 de ani, adică cu doi ani mai mare decât bărbatul ei. Răspunsul pe care-1 dădu această matroană, şi pe care servitoarea îl transmise întocmai, fu următorul:

— Domnul Titbury n-are de ce să vă primească şi se miră că vă permiteţi să-1 deranjaţi!

Şi doar nu voiau decât să intre în biroul său, nu în sufragerie, să-i ceară câteva lămuriri despre persoana sa şi nu să ia loc la masa lui!

Cu toate acestea, casa rămase închisă şi reporterii de la *Staats Zeitung* trebuiră să se întoarcă cu buzele umflate.

Hermann Titbury şi Kate Titbury alcătuiau perechea cea mai avară care s-a unit vreodată pentru a străbate împreună această vale a plângerii, unde dealtfel n-au vărsat niciodată vreo lacrimă înduioşîndu-se de soarta celor nenorociţi. Erau două inimi uscate, nesimţitoare, făcute să bată la unison. Din fericire, Cerul nu a binecuvântat această căsnicie şi neamul lor se va stinge odată cu ei. Bogaţi, averea lor nu provenea nici din comerţ şi nici din industrie. Amândoi — căci femeia lucrase cot la cot cu bărbatul — s-au ocupat cu afacerile suspecte ale micilor bancheri, ale celor ce împrumutau pe gaj, ale cumpărătorilor de poliţe la preţ de nimic, ale cămătarilor de ultimă speţă, ale acelor lupi care-i jefuiesc pe oameni fiind întotdeauna în limitele legalităţii, o legalitate despre care un mare romancier francez a zis că ar fi o afacere bună pentru nemernici... dacă n-ar exista Dumnezeu!

Când cercetai arborele genealogic al strămoşilor lor, în prima linie întîlneai ascendenţi de origine germană, ceea ce justifica prenumele de Hermann.

Era un om gras şi scund, cu barba roşie, după cum şi nevastă-sa avea părul roşu. O sănătate de fier le-a permis la amândoi să nu cheltuiască niciodată o jumătate de dolar pentru medicamente sau pe doctor. Avînd un stomac în stare să mistuie orice — aşa cum numai oamenii cumsecade ar trebui să-1 aibă — trăiau din mai nimic şi servitoarea lor se supunea aceluiaşi regim.

De când domnul Titbury se retrăsese din afaceri, el nu mai avea relaţii în afara casei şi se lăsa complet condus de doamna Titbury, gospodină cât se poate de rea şi care drămuia fiecare dumicat, cum spune o expresie populară.

Cei doi soţi stăteau într-o locuinţă cu ferestrele înguste ca şi ideile lor, zăbrelite cum le era inima şi care semăna cu o casă de bani cu cifru secret. Dealtfel, nu deschideau uşa nici unui străin, nici unui membru al familiei, căci erau fără rude, nici unui prieten, neavînd niciodată parte de vreunul. Şi de data aceasta ea rămase tot aşa de închisă în faţa dezamăgiţilor căutători de informaţii.

Este adevărat că, şi fără a-i intervieva pe soţii Titbury, nimic nu era

mai uşor decât să-ţi dai seama de starea lor sufletească din ziua în care intraseră în grupul «celor şase».

Ce uimire când Hermann Titbury citi numele său în faimosul număr al ziarului *Tribune* din 1 aprilie! Dar oare nu mai erau alţi cetăţeni din Chicago cu acelaşi nume? Nici unul — cel puţin la numărul 77 din Robey Street. Şi nici nu putea crede că era obiectul unei farse, nu, în nici un caz! Hermann Titbury se şi vedea posesorul unei şesimi a enormei averi, şi marele lui regret, ciuda sa chiar, era că nu fusese singurul ales al soartei. Aşa că resimţea mai mult decât invidie pentru comoştenitorii săi, îi ura ca şi comodorul Urrican — şi ceea ce domnul Titbury şi dinsul gîndeau despre aceşti intruşi, e bine să-i lăsăm pe cititori să-şi închipuie singuri.

Desigur soarta comisese o greşeală grosolană, cum se întîmpla ades, alcgînd un personaj atât de neinteresant şi nesuferit să primească o parte din moştenirea lui William J. Hypperbone, daca într-adevăr asta fusese intenţia excentricului.

Dealtfel, a doua zi după înmormînlare. încă de la cinci dimineaţa, domnul şi doamna Titbury au părăsit locuinţa lor şi s-au dus la cimitirul din Oakswoods. Acolo ei l-au sculat pe paznic şi l-au întrebat;

— Nimic nou... în noaptea aceasta?

— Nimic nou, răspunse paznicul.

— Atunci e mort de-a binelea?

— Atât de mort cât poate cineva să fie, fiţi liniştiţi! declară vrednicul om, care aşteptă în zadar un mic dar pentru vestea cea bună.

Liniştiţi da, desigur! Defunctul nu se trezise din somnul de veci şi nimic nu a tulburat pacea locuitorilor din cimitirul Oakswoods.

Domnul şi doamna Titbury se întoarseră acasă; dar o data după-masă şi încă o dată seara, pe urmă a doua zi dimineaţa ei făcură din nou drumul lung până la cavou, ca să fie siguri că William J. Hypperbone n-a revenit în lumea vegheată de Lună.

Ei, s-a vorbit destul de această pereche, destinată să figureze în curioasa noastră poveste şi pe care .nici unul din vecini nu veni să o felicite pentru marea ei şansă.

Cei doi reporteri de la *Freie Presse* ajunseră la Calumet Street, nu departe de lacul cu acelaşi nume, situat în partea de sud a oraşului, în mijlocul unui

cartier industrial aglomerat, şi întrebară pe sergenţi unde se găsea locuinţa lui Tom Crabbe. La numărul 7 se afla casa lui Tom Crabbe, sau mai bine zis a antrenorului său. Într-adevăr, John Milner îl asista la celebrele lupte din care stimabilii gentlemeni ies de cele mai multe ori cu ochii învineţiţi, falca ruptă, plămînii străpunşi de una sau două coaste, gura cu cîţiva dinţi lipsă, pentru a apăra onoarea boxului într-un campionat naţional. Tom Crabbe era deci un profesionist, actualmente campionul Lumii Noi, de când î1 învinsese pe faimosul Fitzsimons, care la rindul lui învinsese în acest an pe nu mai puţin renumitul Corbett.

Ziariştii pătrunseră fără greutate în casa lui John Milner şi fură primiţi la parter de renumitul antrenor — un om de o statură obişnuită, de o slăbiciune de necrezut, numai piele şi os, dar şi numai muşchi, nervos, cu privirea pătrunzătoare, dinţii ascuţiţi, spîn, sprinten ca o capră sălbatică şi cu o îndemânare de maimuţă.

— Tom Crabbe? se interesară ei.

— E pe cale să-şi termine prima masă, răspunse Milner acru.

— Poate fi văzut?

— Pentru ce?

— În chestiunea testamentului lui William J. Hypperbone. Vrem să ne ocupăm de el în ziarul nostru.

— Când e vorba să se publice ceva despre Tom Crabbe, replică John Milner, Tom Crabbe poate fi văzut oricând.

Reporterii intrară în sufragerie şi se găsiră în faţa personajului. Tocmai înghiţea a şasea felie de şuncă afumată, a şasea bucată de pîine cu unt, al şaselea pahar de băutură, aşteptînd ceaiul care fierbea în marele ceainic şi cele şase păhărele de whisky cu care termina în mod obişnuit primul său dejun, servit la şapte şi jumătate dimineaţa şi urmat de alte cinci în cursul zilei. Se observă rolul important deţinut de cifra şase în viaţa faimosului boxer, şi poate că acestei misterioase influenţe i se datora faptul că făcea parte din grupul moştenitorilor lui William J. Hypperbone.

Tom Crabbe era un colos, depăşind cu 10 degete[1] cele şase picioare[2] englezeşti şi măsurând trei picioare de la un umăr la celălalt. Avea un cap mare, cu păr aspru şi negru, tuns foarte scurt, ochi mari şi bovini sub

[1] 1 deget — măsură de lungime engleza = 25.4 mm.
[2] 1 picior — 304.7 mm lungime.

sprîncenele stufoase, fruntea îngustă şi teşită, urechile blegi, maxilarele pronunţate, în formă de bot, o mustaţă mare tăiată la colţul buzelor şi toţi dinţii întregi, căci formidabilele lovituri de pumn nu i-au scos nici unul; trunchiul lui era cât un butoi de bere, braţele ca nişte biele, picioarele ca stîlpii făcuţi să suporte această enormă construcţie umană. Umană? Oare este cuvântul potrivit? Nu, animală, căci nu exista decât animalitate în acest produs gigantic. Organele sale lucrau ca o maşină când erau puse în funcţiune, o maşină care avea ca mecanic pe John Milner. Boxerul era renumit în cele două Americi şi nu se îndoia de celebritatea sa. A mînca, a bea, a boxa, a dormi, la aceasta se mărginea existenţa lui, fără nici un efort intelectual. Înţelegea el oare ceea ce norocul făcuse pentru el introducându-1 în grupul «celor şase»? Ştia el de ce mersese în ajun, cu pasul său greoi, lîngă carul funebru, în aplauzele publicului? Poate, dar într-un fel nelămurit. În schimb antrenorul înţelegea în locul lui; şi toate drepturile pe care le-ar datora acestei şanse, John Milner va şti să le valorifice în favoarea sa.

Ca urmare, acesta din urmă răspunse el la întrebările reporterilor în privinţa lui Tom Crabbe. Le furniza toate amănuntele care puteau să-i intereseze pe cititorii lui *Freie Presse:* greutatea personală — cinci sute treizeci şi trei de livre[1] înaintea mesei şi cinci sute patruzeci după; înălţimea — exact cele şase picioare şi 10 degete, aşa cum am mai spus; puterea măsurată cu dinamometrul — şaptezeci şi cinci kilogrammetri, aceea a unui cal putere; forţa maximă de contracţie a maxilarelor — două sute treizeci şi patru de livre; vîrsta — treizeci de ani, şase luni şi şaptesprezece zile; părinţii — tatăl care era casap, sau tăietor de animale, la abatoarele casei Armour, iar mama care se produsese ca luptătoare de bîlci la circul Swansea.

Ce s-ar putea cere mai mult pentru a scrie un articol de o sută de rânduri despre Tom Crabbe?

— El nu spune nimic... observă unul din ziarişti.

— Cât mai puţin, răspunse John Milner. De ce să-şi bată gura?

— Poate nu gîndeştc mai mult decât vorbeşte?

— La ce i-ar servi să gîndească?...

— La nimic, domnule Milner.

---

[1] 1 livra = 453 grame

— Tom Crabbe nu este decât un pumn, adăugă antrenorul, un pumn încleştat… tot aşa de iute la atac, ca şi la ripostă!

După ce ieşiră, reporterii de la *Freie Presse* comentară:

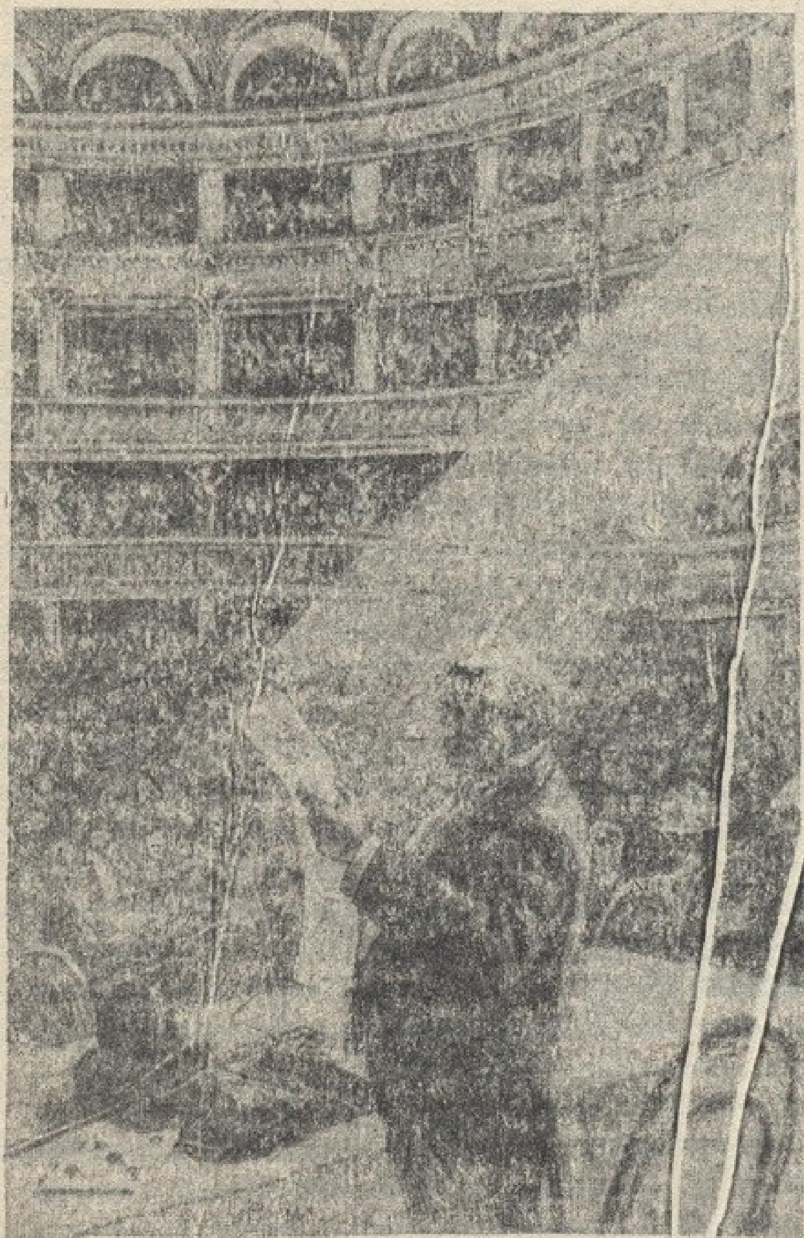
— O brută!… exclamă unul din ei.

— Şi ce brută! răspunse celălalt.

Şi desigur că nu vorbeau de John Milner.

Când te îndrepţi către nord-estul oraşului, după ce ai trecut de bulevardul Humboldt, intri în cartierul al douăzeci şi şaptelea. Aici agitaţia e mai mică, lumea mai puţin grăbită. Vizitatorul s-ar putea crede în provincie, cu toate că acest cuvânt n-are nici o semnificaţie în Statele Unite. Din Wabansia Avenue ajungi în partea de jos a străzii Sheridan. Mergînd până la numărul 19, te găseşti în faţa unei locuinţe cu aparenţă modestă, de 17 etaje, avînd vreo sută de locatari. Aici, la etajul 9, Lissy Wag ocupa un mic apartament de două camere, unde nu venea decât după orele de lucru. Era ajutor de casieră la magazinele de noutăţi ale lui Marshall Field. Lissy Wag aparţinea unei onorabile, dar nu prea înstărite familii, din care nu mai rămăsese nimeni afară de dânsa. Binecrescută şi instruită, cum sunt cele mai multe tinere americane, după multe lovituri ale soartei şi moartea timpurie a părinţilor, ea trebui să muncească pentru a-şi cîştiga existenţa. Într-adevăr, domnul Wag a pierdut tot ce avea într-o afacere nenorocită de asigurări maritime, şi lichidarea, cerută în vederea intereselor fiicei sale, nu dădu nici un rezultat.

Maestrul Tornbrock citi cele ce urmează...

Lissy Wag însă, înzestrată cu un caracter energic şi o minte chibzuită, cu o inteligenţă pătrunzătoare, calmă şi stăpână pe sine, avu destulă forţă morală ca să nu-şi piardă curajul. Graţie intervenţiei câtorva prieteni ai familiei sale, ea fu recomandată şefului casei Marshall Field şi în 15 luni dobîndise o situaţie bunicică.

Era o fată fermecătoare, care abia împlinise 21 de ani, de statură mijlocie, cu părul blond, ochii de un albastru închis, o carnaţie frumoasă de om sănătos, mersul elegant şi chipul puţin prea serios, însufleţit câteodată de un surîs care făcea să strălucească dinţii ei de o albeaţă imaculată; amabilă, afabilă, îndatoritoare, serviabilă, binevoitoare, ea nu avea decât prietene printre colegele sale.

Avînd gusturi simple şi foarte modeste, fără ambiţii, fără să se lase în voia visurilor unde se rătăcesc atâtea altele, Lissy Wag fu desigur cea mai puţin emoţionată din «cei şase» când află că soarta a chemat-o să figureze în cortegiul funebru. Primul ei gînd a fost să refuze. Acest fel de exhibiţie nu i se potrivea deloc. Îi inspira o repulsie profundă ca numele şi persoana ei să fie expuse curiozităţii publice. S-a silit să treacă peste sentimentele sale, cele mai onorabile dealtfel, şi, cu inima grea şi plină de ruşine, cu fruntea îmbujorată, îşi luă locul lângă carul funebru.

Trebuie spus că cea mai intimă dintre prietenele ei a făcut tot ce i-a stat în putinţă ca să-i înfrîngă împotrivirea. Era vioaia, vesela, surîzătoarea Jovita Foley, de douăzeci şi cinci de ani, nici frumoasă, nici urîtă — şi ea o ştia — dar cu o figură şăgalnică şi spirituală, foarte fină, foarte degajată, cu un caracter extrem de bun. O strînsă afecţiune o lega de Lissy Wag. Aceste două tinere locuiau în acelaşi apartament şi după ce îşi petreceau zilele în magazinele lui Marshall Field, unde Jovita Foley era primă vînzătoare, ele se duceau acasă împreună. Rar ai fi văzut-o pe una fără cealaltă. Dar dacă Lissy Wag, în această împrejurare, cedă în cele din urmă irezistibilelor îndemnuri ale tovarăşei sale, ea nu acceptă cu nici un chip să primească pe cronicarii de la *Chicago Herald,* care se prezentară în aceeaşi seară la numărul 19 din Sheridan Street.

În zadar Jovita Foley o rugă pe amica ei să se arate mai puţin sălbatică. Aceasta nu voi să dea nici un interviu. După reporteri vor veni fotografii care-şi vor

îndrepta asupra ei obiectivele lor indiscrete. După fotografi vor veni curioşii de tot soiul... Nu! Mai - bine era să închidă uşa acestor nepoftiţi. Oricum ar socoti Jovita Foley, ăsta era cel mai cuminte lucru de făcut şi *Chicago Herald* fu împiedicat să servească cititorilor săi un articol senzaţional.

Tu, spuse Jovita Foley cinci ziariştii pleoştiţi plecară cu mîinile goale, le-ai închis uşa în nas, dar nu vei scăpa de curiozitatea publicului! Ah, dacă aş fi fost eu!... Dar te previn, Lissy, că voi şti să te silesc să îndeplineşti toate condiţiile testamentului... Gîndeşte-te... o parte dintr-o moştenire de neînchipuit.

— Moştenirea... Nu cred nici cât negru sub unghie, Jovita, răspunse Lissy Wag. Dar dacă va fi vorba de capriciul unui farsor, să ştii că nu-mi va părea rău.

— Cum, draga mea Lissy, exclamă Jovita Foley îmbrăţişînd-o, nu ţi-ar părea rău când este vorba de o avere?...

— Oare nu suntem fericite?...

— De acord, dar dacă aş fi fost eu aceea!... repetă tînăra ambiţioasă.

— Ei bine, dacă ai fi fost tu aceea...

— În primul rând, am împărţi, dragă Lissy.

— Aşa cum aş face-o şi eu, nu te îndoi! răspunse domnişoara Wag, rîzînd de eventualele promisiuni ale entuziastei sale prietene.

— Dumnezeule! Cât aş vrea să fiu la 15 aprilie, reluă Jovita Foley, şi cât de lung mi se va părea timpul pină atunci... Voi număra orele... minutele!

— Nu-mi vorbi şi de secunde!... spuse Lissy Wag. Ar fi prea multe!

— Cum poţi să glumeşti când e vorba de o problemă atit de serioasă... care trebuie să aducă milioane dc dolari!...

— Sau mai curând milioane de necazuri, de neplăceri, aşa cum le-am avut în tot timpul acestei zile!

— Eşti prea greu de mulţumit, Lissy!

— Şi vezi, Jovita, mă întreb cu nelinişte cum se va sfirşi...

— Se va sfirşi cu sfârşitul, ca orice lucru de pe această lume! Aşa erau, deci, cei şase moştenitori — nu se îndoia nimeni că erau chemaţi să-şi împartă enorma avere — poftiţi de William J. Hypperbone la funeraliile sale.

Aceşti muritori privilegiaţi n-aveau decât să mai aibă răbdare cincisprezece zile.

În fine, cele două lungi săptămîni trecură şi sosi 15 aprilie.

În această dimineaţă, conform clauzei impuse de testament, în prezenţa lui Georges B. Higginbotham, asistat de maestrul Tornbrock, Lissy Wag, Max Réal, Tom Crabbe, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale şi Hodge Urrican veniră să depună cartea lor
de vizită pe mormîntul lui William J. Hypperbone. Apoi piatra funerară fu aşezată deasupra coşciugului. Excentricul defunct nu va mai avea de primit nici o vizită la cimitirul Oakswoods.

Capitolul V

TESTAMENTUL

În dimineaţa aceea, chiar de la ivirea zorilor, cartierul al 19-lea fu potopit de mulţime. Într-adevăr, interesul publicului nu părea mai mic decât în ziua când nesfîrşitul cortegiu îl conducea pe William J. Hypperbone la ultimul său lăcaş.

Din cele o mie trei sute de trenuri zilnice din Chicago s-au revărsat încă din ajun mii de călători în oraş. Timpul promitea să fie minunat. Răcoroasă, briza dimineţii limpezise cerul de negurile nopţii. Soarele se legăna pe linia depărtată a zării care mărginea lacul Michigan, cu faţa-i atât de albastră, brăzdată de uşoare încreţituri şi cu valurile-i moi mîngîind ţărmul.

Prin Michigan Avenue şi Congress Street sosea mulţimea zgomotoasă şi se îndrepta către o clădire enormă, terminată la unul din colţuri cu un turn pătrat, înalt de trei sute zece picioare.

Lista hotelurilor din oraş este lungă. Călătorul nu ştie ce să aleagă mai întîi. Indiferent unde îl vor duce trăsurile cu tariful de 25 de cenţi mila[1], n-are să se teamă că nu va găsi loc. I se va da o cameră în stil european la preţul de doi sau trei dolari pe zi, şi american la preţul de patru sau cinci.

Printre principalele hoteluri se citează *Palmer-House* din State and Monroe Streets, *Continental* din Wabash Avenue and Monroe Street, *Commercial* şi *Fremont-*

---

[1] 1 mila – 1812 metri.

House din Dearborn şi Lakc Streets, *Alhambra* din Archer Avenue, *Atlantic, Wellington, Saratoga* şi alte douăzeci. Dar ca importanţă, amenajare, promptitudine, buna ordine a serviciilor, lăsînd fiecăruia latitudinea de a locui americaneste sau europeneşte, *Auditorium* era pe primul loc. Vast loc de popas cu cele zece etaje ale sale ce se ridică la colţul Congress Street-ului cu Michigan Avenue, în faţa Lake-Park-ului, imensa clădire nu numai că poate adăposti mii de călători, dar are şi un teatru destul de mare, cu o sală pentru opt mii de spectatori.

Deci, în cursul dimineţii, el urma să se umple mai mult decât la maximum, şi acest calificativ se aplica şi la încasări. Da, încasări, căci după fericita idee de a pune la licitaţie numele «celor şase», notarul Tornbrock o avu şi pe aceea de a-i face să-şi plătească locul pe cei care voiau să asculte citirea testamentului în sala teatrului *Auditorium.* În felul acesta, săracii vor beneficia din nou de vreo zece mii de dolari, care urmau să se împartă între spitalele Alexian Brothers şi Maurice Porter Memorial for Children.

Şi cum să nu se fi grăbit să alerge curioşii oraşului, bătîndu-se şi pentru cele mai mici colţuri ale sălii? Pe scenă se aflau primarul şi municipalitatea; puţin mai în spate, membrii clubului *Excentric* în jurul preşedintelui lor, Georges B. Higginbotham; puţin mai în faţă «cei şase» pe un singur rând, aproape de rampă, fiecare într-o atitudine conformă cu firea sa.

Lissy Wag, sincer ruşinată de a fi expusă în felul acesta în faţa miilor de ochi avizi, îşi ţinea capul plecat şi şedea modestă în fotoliul ei.

Harris T. Kymbale se lăfăia într-al său, salutîndu-i pe numeroşii săi confraţi de la diferitele jurnale de toate nuanţele, care se îngrămădeau în mijlocul sălii.

Comodorul Urrican rotea nişte ochi furioşi şi era gata să se certe cu oricine şi-ar fi permis să-1 privească în faţă.

Max Réal observa nepăsător, în sala înţesată până la refuz, lumea împinsă de o curiozitate pe care el nu o împărtăşea deloc, şi trebuie spus că se uita mai ales la fata aşezată nu departe de dînsul, iar sfiala ei îi trezea un viu interes.

Hermann Titbury calcula *in petto*[1] la ce cifră s-ar putea ridica încasările— o simplă picătură de apă în mijlocul milioanelor moştenirii.

Tom Crabbe nu ştia pentru ce se găsea aici, aşezat nu într-un fotoliu — căci n-ar fi putut cuprinde enorma lui persoană — ci pe o canapea lată ale cărei picioare se încovoiau sub el.

Se înţelege de la sine că în primul rând al spectatorilor se găseau antrenorul John Milner, doamna Kate Titbury, care făcea soţului ei semne de neînţeles, şi neastîmpărata Jovita Foley, fără insistenţele căreia Lissy Wag n-ar fi consimţit niciodată să înfrunte acest public teribil. Apoi, în vasta sală, în amfiteatru, pe băncile cele mai îndepărtate, în orice locşor unde putea să intre un corp omenesc, în toate găurile unde putea să pătrundă un cap, se îngrămădeau bărbaţi, femei, copii, aparţinând diverselor clase ale populaţiei în stare să-şi plătească un bilet. Iar afară, de-a lungul lui Michigan Avenue şi Congress Street-ului, la ferestrele caselor, pe balcoanele hotelurilor, pe trotuare, pe stradă, unde mersul trăsurilor şi al vehiculelor fusese întrerupt, se strînsese o lume imensă, asemenea apelor umflate ale fluviului Mississippi, ultimele valuri revărsîndu-se dincolo de marginile cartierului.

S-a socotit că în acea zi Chicago primise un număr de cincizeci de mii de vizitatori străini, veniţi din toate colţurile Illinois-ului, din statele învecinate şi de asemenea din New York, din Pennsylvania, din Ohio şi din Maine.

Bătu ora douăsprezece. Se auzi un «ah!» formidabil, scos de tot *Auditorium-ul.*

În acest moment, maestrul Tornbrock se sculă, şi suflul din sală înfiora mulţimea de afară aşa cum trece briza prin tufişurile dese.

Apoi se făcu o linişte adâncă — ca în acele răgazuri între fulger şi bubuitul tunetului, atunci când toate sufletele sunt apăsate.

Maestrul Tornbrock, în picioare, în faţa mesei din mijlocul scenei, cu braţele încrucişate, cu înfăţişarea gravă, aştepta a douăsprezecea bătaie a orologiului. Pe masă se afla un plic închis cu trei peceţi roşii purtînd iniţialele defunctului. În acest plic se găsea testamentul lui William J. Hypperbone şi fără îndoială, după dimensiunile lui, conţinea şi alte hîrtii cu dispoziţii

[1] In petto — în sinea lui (in limba latină in text).

testamentare. Câteva rânduri de pe plic indicau că nu trebuie desfăcut decât la cincisprezece zile după deces. Ele precizau de asemenea că deschiderea lui se va face în sala teatrului *Auditorium,* la ora douăsprezece.

Maestrul Tornbrock, cu o mână nerăbdătoare, rupse peceţile plicului şi scoase mai întîi un pergament, pe care apărea scrisul apăsat, binecunoscut al testatorului, apoi o hartă împăturită în patru şi în fine o cutiuţă, lungă şi lată de un deget şi înaltă de o jumătate de deget.

Apoi, cu o voce puternică şi care se auzi în cele mai depărtate colţuri ale sălii, maestrul Tornbrock, după ce îşi aruncă privirile, de după ochelarii cu rama de aluminiu, peste primele rânduri ale testamentului, citi cele ce urmează:

Acesta este testamentul meu, scris în întregime de mâna mea, făcut la Chicago, la 3 iulie 1895.

Sănătos la trup şt la minte, în toată plenitudinea facultăţilor mele mintale, am redactat acest act unde sunt exprimate ultimele mele dorinţe. Aceste dorinţe maestrul Tornbrock, cu sprijinul colegului şi amicului meu Georges B. Higginbotham, preşedinte al clubului «Excentric», va avea grijă să fie executate în întregime, aşa cum au fost respectate şi în ceea ce priveşte funeraliile mele.

În sfîrşit, publicul şi cei interesaţi vor şti despre ce este vorba! Vor găsi răspuns la toate întrebările ce se puneau de cincisprezece zile încoace, la presupunerile, ipotezele care se făcuseră în timpul celor două săptămîni de aşteptare febrilă!

Maestrul Tornbrock continuă astfel:

Fără îndoială, până acum nici un membru al «Excentric-Clubului» nu s-a remarcat prin excentricităţi notorii. Chiar cel care scrie aceste rânduri n-a ieşit mai mult decât colegii săi din banalitatea existenţei! Dar ceea ce a lipsit din viaţa sa se va produce după moarte.

Un murmur de satisfacţie străbătu rândurile auditoriului. Maestrul Tornbrock trebui să aştepte ca el să se potolească, înainte de a reîncepe lectura întreruptă timp de o jumătate de minut.

Şi iată ce citi:

Scumpii mei colegi, n-aţi uitat că dacă am avut vreodată o pasiune, aceasta a fost numai pentru nobilul joc al gîştei, atât de cunoscut în Europa şi mai ales în Franţa, unde se spune că a fost adus de greci, cu toate că Elada nu l-a văzut jucat nici de Platon, nici de Temistocle, Aristide, Leonidas, nici de Socrate şi nici de un alt personaj din istoria sa. Acest joc eu l-am introdus în cercul nostru. El mi-a procurat cele mai vii emoţii prin varietatea detaliilor sale, neprevăzutul aruncării zarurilor, capriciul combinaţiilor, unde singur norocul îi conduce spre victorie pe cei care luptă pe acest cîmp de bătaie.

Ce rost avea nobilul joc al gîştei în testamentul lui William J. Hypperbone?.... Era firesc să-ţi pui această întrebare...

Notarul reluă:

Acest joc, toată lumea din Chicago ştie, este compus dintr-o serie de căsuţe juxtapuse şi numerotate de la unu la şaizeci şi trei. Paisprezece din căsuţele respective sunt ocupate cu poza unei gîşte, acest animal învinuit pe nedrept de prostie şi care ar fi trebuit să fie reabilitat din ziua când a salvat Capitoliul de atacurile lui Brennus şi a galilor săi.

Cîţiva dintre cei prezenţi, mai sceptici, începură să se întrebe, dacă într-adevăr răposatul William J. Hypperbone nu-şi bătea joc de lume cu elogiile lui nepotrivite la adresa acestui tip din specia palmipedelor.

Testamentul continua astfel:

Ca urmare a împărţirii arătată mai sus, în afara celor paisprezece căsuţe, mai rămîn patruzeci şi nouă, din care numai şase obligă pe jucător să plătească penalizări; adică, o penalizare la cea de-a şasea — unde se găseşte o punte pentru a sări la a douăsprezecea, două penalizări la a nouăsprezecea — unde trebuie să aştepte la han până partenerii săi vor fi jucat de două ori, trei penalizări la a treizeci şi una — unde se află un puţ în fundul căruia aşteaptă până ce un altul vine să-i ia locul, două penalizări la a patruzeci şi doua — aceea a labirintului pe care trebuie să-l părăsească imediat pentru a se reîntoarce la a treizecea unde se

găseşte un buchet de flori, trei penalizări la a cincizeci şi doua — unde va sta la închisoare atâta timp cât nu va fi înlocuit, şi în fine trei penalizări la a cincizeci şi opta căsuţă — unde rînjeşte un cap de mort — cu obligaţia de a reîncepe partida.

Când maestrul Tornbrock se opri după această lungă frază pentru a-şi trage răsuflarea, dacă se auziră câteva murmure ele fură imediat stăvilite de majoritatea publicului, evident favorabil defunctului.

Şi totuşi, această lume nu venise să se înghesuie la *Auditorium* pentru a asculta o lecţie despre distinsul joc al gîştei.

Notarul continuă în următorii termeni:

Se va găsi în acest plic o hartă şi o cutie. Harta este aceea a nobilului joc al gîştei, stabilită după o nouă folosinţă a căsuţelor sale, aşa cum am închipuit-o eu, şi care va trebui să fie adusă la cunoştinţa publicului. Cutia conţine două zaruri, la fel cu acelea de care mă serveam în mod obişnuit la cercul meu. Harta pe de o parte şi zarurile pe de alta vor fi destinate unei partide care va fi jucată în condiţiile următoare:

Cum, o partidă?! Era vorba de o partidă a jocului gîştei? Cu siguranţă că aveau de-a face cu un farsor! Nu era decât un *humbug*[1], cum se spune în America. Strigăte puternice de «linişte!» fură adresate celor nemulţumiţi şi maestrul Tornbrock urmă lectura sa:

Iată ce m-am gîndit să fac în onoarea ţării mele pe care o iubesc cu înflăcărarea unui patriot, cunoscând diversele ei state pe măsură ce numărul lor sporea cu tot atâtea stele steagul Republicii Americane!

Aci tripla salvă de urale, repetată de ecourile sălii *Auditorium,* fu urmată de o linişte profundă, căci curiozitatea ajunsese la culme.

Actualmente, fără a ţine seama de Alaska, situată în afara teritoriului său, dar care se va alipi în curând, când Dominionul Canadei ne-o va înapoia, Statele Unite au cincizeci de ţări, repartizate pe o suprafaţă de

[1] Humbug — înşelătorie.

aproape opt milioane de kilometri. Ei bine, luînd aceste cincizeci de state şi aranjându-le în căsuţe, unele după altele, prin repetarea de paisprezece ori a unuia din ele, am obţinut o hartă compusă din şaizeci şi trei de căsuţe, la fel cu aceea a nobilului joc al gîştei devenit astfel nobilul Joc al Statelor Unite ale Americii.

Acei dintre auditori care se pricepeau la jocul cu pricina înţeleseră fără greutate ideea lui William J. Hypperbone. Într-adevăr, o împrejurare fericită îi permisese să împartă precis, în şaizeci şi trei de căsuţe, Statele Unite. De aceea auditoriul izbucni în aplauze călduroase şi curând toată strada aclamă ingenioasa invenţie a defunctului. Maestrul Tornbrock continuă să citească:

Rămînea să stabilesc care din cele cincizeci de state trebuie să figureze de paisprezece ori pe hartă. Or, puteam oare să aleg altul decit cel căruia apele Michigan-ului ii scaldă minunatele coaste, care se mindreşte cu un oraş ca al nostru, acest Illinois, regiune privilegiată, mărginită la nord de Michigan, la sud de Ohio, la vest de Mississippi, la est de Wahash, stat în acelaşi timp continental şi insular, aflat azi în fruntea marii Republici federale ?

Noi tunete de «hip-hip-ura!» făcură să se cutremure zidurile sălii şi răsunară în tot cartierul, repetate de o mulţime în culmea nerăbdării. De data aceasta notarul trebui să întrerupă lectura câteva minute. Cind se făcu din nou linişte, urmă:

Era vorba acuma să numim partenerii chemaţi să-l joace pe imensul teritoriu al Statelor Unite, conformându-se hărţii închise în acest plic. Ea va trebui să fie tipărită în milioane de exemplare, pentru ca fiecare cetăţean să poată să urmărească fazele partidei care va avea loc. Aceşti parteneri, in număr de şase, au fost traşi la sorţi din populaţia oraşului nostru şi ei trebuie să se afle cu toţii în această clipă pe scena teatrului «Auditorium».

Ei se vor deplasa în persoană în fiecare stat indicat prin numărul de puncte cîştigate, până la locul precis pe care-l va face cunoscut executorul meu testamentar după o notă alăturată, alcătuită de mine.

Aşadar, acesta era rolul «celor şase». Capriciul zarurilor îi va plimba pe întinderea Americii... Ei vor fi pionii unei astfel de partide de necrezut... Dacă Tom Crabbe nu înţelese nimic din ideea lui William J. Hypperbone, altfel stăteau lucrurile cu comodorul Urrican, Harris T. Kymbale, Hermann Titbury, Max Réal şi Lissy Wag. Toţi se priveau şi erau priviţi din această clipă ca nişte fiinţe extraordinare, ieşite din rândurile muritorilor de rând.

Dar mai erau de aflat ultimele dispoziţii ale defunctului:

Începînd cu cincisprezece zile după citirea testamentului meu, zicea el, *din două în două zile, în această sală a «Auditorium-ului», la opt dimineaţa, maestrul Tornbrock, in prezenţa membrilor «Excentric-Clubului», va agita cu mîinile sale cornetul de zaruri, va anunţa cifra ieşită şi va expedia printr-o telegramă această cifră, la locul unde fiecare partener va trebui să se găsească in momentul acela, sub sancţiunea eliminării din partidă. Dat fiind uşurinţa şi rapiditatea comunicaţiilor pe teritoriul Confederaţiei, căreia nici unul din «cei şase» nu va trebui să-i depăşească graniţele, in caz contrar fiind descalificat, am apreciat că cincisprezece zile ajung pentru orice deplasare, cit de lungă ar fi.*

Era evident că dacă Max Réal, Hodge Urrican, Harris T. Kymbale, Hermann Titbury, Tom Crabbe, Lissy Wag acceptau rolul de parteneri în acest joc nobil, răspîndit nu de greci ci de francezi, prin William J. Hypperbone, ei vor ti obligaţi să se supună în mod strict regulilor lui. Or, în ce condiţii vor avea loc aceste curse nebuneşti prin Statele Unite?

«Cei şase» vor călători pe cheltuiala lor, zise maestrul Tornbrock în mijlocul unei linişti desăvîrşite, şi vor plăti din punga lor penalizările ce trebuie depuse la sosirea în cutare sau cutare căsuţă, cu alte cuvinte în cutare sau cutare stat, amenda fiind fixată la o mie de dolari una. Dacă nu va plăti o singură penalizare, jucătorul, oricare ar fi el, va fi scos din concurs.

O mie de dolari, şi când riscai să-i plăteşti de mai multe ori — dacă te păştea ghinionul — asta putea să se ridice la o sumă frumuşică.

Nu era deci de mirare dacă Hermann Titbury strîmbă din nas, ceea ce făcu numaidecât şi soţia sa. Nu încape îndoială că obligaţia de a depune penalizarea de o mie de dolari, când va fi nevoie, puse în încurcătură, dacă nu pe toţi, cel puţin pe unii din parteneri.

E drept că se vor găsi, cu siguranţă, persoane gata să le împrumute bani, să vină în ajutorul jucătorilor cu cele mai multe şanse. Nu se oferea un nou teren pasiunii pentru speculaţii a cetăţenilor americani?...

Testamentul mai conţinea anumite precizări interesante şi în primul rind această declaraţie despre situaţia financiară a lui William J. Hypperbone:

Averea mea mobila şi imobilă, in valori industriale, în acţiuni bancare sau de cale ferată, ale căror titluri sunt depuse la notariatul maestrului Tornbrock, poate fi evaluată la şaizeci milioane de dolari.

Această declaraţie fu primită cu un murmur de satisfacţie. Toţi erau recunoscători defunctului de a fi lăsat o moştenire atât de importantă şi această cifră păru respectabilă chiar şi în ţara domnilor Gould, Benett, Vanderbilt, Astor, Bradley-Marlens, Hatty-Green, Hutchinson, Caroll, Prior, Morgan Slade, Lenox, Rockefeller, Shemeorn, Richard King, May Gaclet, Ogden Mills, Sloane, Belmont şi altor miliardari, regi ai zahărului, grâului, făinii, petrolului, căilor ferate, cuprului, argintului şi aurului!

În orice caz, acela sau aceia, dintre «cei şase», cărora le va reveni o asemenea avere, in întregime sau în parte, puteau fi mulţumiţi, nu-i aşa?... Dar în ce condiţiuni o vor primi?

La această întrebare răspundea testamentul prin următoarele rânduri:

La nobilul joc al gîştei, după cum se ştie, cîştigă partenerul care ajunge primul la a şaizeci şi treia căsuţă. Această căsuţă nu e definitiv ocupată decât dacă numărul de puncte realizat la ultima aruncare de zaruri duce exact până la ea. Într-adevăr, dacă o depăşeşte, jucătorul este obligat să se întoarcă cu tot atâtea căsuţe câte puncte are în plus.

Deci, conform regulilor jocului, moştenitorul întregii mele averi va fi acela dintre parteneri care va putea să

ajungă în cea de-a şaizeci şi treia căsuţă, cu alte cuvinte, în al şaizeci şi treilea stat, care este Illinois.

Prin urmare, un singur cîştigător… primul sosit! Nimic tovarăşilor săi de călătorie, după atâtea oboseli, atâtea emoţii, atâtea cheltuieli!…

Eroare! Al doilea trebuia să fie despăgubit şi să i se înapoieze într-o oarecare măsură banii investiţi.

Al doilea, spunea testamentul, *adică acela care la sfirşitul partidei se va afla cel mai aproape de căsuţa şaizeci şi trei, va căpăta, pentru a-i da o bună şi rodnică întrebuinţare, suma strînsă din vărsămintele penalizărilor de câte o mie de dolari, pe care întimplarea poate să o ridice la o cifră considerabilă.*

Această clauză nu fu nici bine, nici rău primită de cei prezenţi. Aşa cum era, nu putea fi discutată.

Apoi William J. Hypperbone adăuga:

Dacă dintr-o cauză sau alta unul sau mai mulţi parteneri s-ar retrage înainte de terminarea partidei, ea va continua să fie jucată de acela sau aceia care vor fi rămas în luptă. Şi în cazul când toţi ar abandona-o, moştenirea mea va fi atribuită oraşului Chicago, devenit legatarul meu universal, pentru a fi folosită cit mai bine în slujba intereselor sale.

În fine, testamentul se termina cu aceste rânduri:

Acestea sunt dorinţele mele formale, la executarea cărora vor veghea Georges B. Higginbotham, preşedintele «Excentric-Clubului», şi notarul meu, maestrul Tornbrock. Ele vor trebui riguros respectate, cum pretind să fie de asemenea şi toate regulile nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii.

Şi acum. Dumnezeu să călăuzească partida, să hotărască şansele şi să favorizeze pe cei mai vrednici.

Un ultim «ura!» întîmpină acest apel final la intervenţia Providenţei în favoarea unuia dintre parteneri, şi asistenţa era pe punctul de a se retrage, când maestrul Tornbrock, cerând printr-un gest imperios să se facă tăcere, adăugă următoarele cuvinte:

— Este şi un codicil!

Un codicil?... Avea el să distrugă toată rânduiala acestei opere testamentare şi să dea în sfîrşit la iveală farsa pe care cîţiva neîncrezători o mai aşteptau de la excentricul defunct?...

Iată ce citi notarul:

Celor şase parteneri, desemnaţi de soartă, li se va adăuga un al şaptelea, la alegerea mea, care va figura în partidă sub iniţialele X.K.Z., se va bucura de aceleaşi drepturi ca şi concurenţii săi şi va trebui să se supună aceloraşi reguli.

Numele său adevărat nu va fi dezvăluit decât dacă va cîştiga partida, şi rezultatul aruncărilor de zaruri care-l privesc îi vor fi trimise numai sub cele trei iniţiale.

Aceasta este ultima mea dorinţă.

Lucrul păru ciudat. Ce ascundea cea din urmă clauză a codicilului? Dar ea era la fel de indiscutabilă ca şi celelalte şi mulţimea, viu impresionată, cum zic cronicarii, părăsi sala *Auditorium.*

Capitolul VI

HARTA PUSĂ ÎN CIRCULAŢIE

În ziua aceea, ziarele de seară şi, a doua zi, cele de dimineaţă au fost smulse de la două şi trei ori preţul din mîinile vînzătorilor de ziare şi din chioşcuri. Dacă opt mii de spectatori au putut să asculte lectura testamentului, sute de mii de americani din Chicago şi milioane de locuitori în Statele Unite, morţi de curiozitate, n-au avut acest noroc.

Totuşi, cu toate că articolele, interviurile, reportajele au fost de natură să satisfacă în mare măsură masele, dorinţa generală cerea publicarea grabnică a unei piese care însoţea actul testamentar.

Era vorba de harta nobilului Joc al Statelor Unite, alcătuită de William J. Hypperbone şi care avea o întocmire identică cu aceea a nobilului joc al gîştei. Cum a rânduit onorabilul membru al *Excentric-Clubului* cele cincizeci de state ale Uniunii?... Care erau cele menite să producă întîrzieri, opriri momentane sau prelungite, reînceperea partidei, mişcări îndărăt cu plata penalizărilor simple, duble sau triple?...

Să nu vă miraţi că, mai mult chiar decât publicul, «cei şase» şi prietenii lor personali doreau în mod deosebit să capete lămuriri complete în această privinţă.

Prin grija lui Georges B. Higginbotham şi a maestrului Tornbrock, harta, reprodusă exact după aceea a defunctului, fu desenată, gravată, colorată, tipărită în mai puţin de douăzeci şi patru de ore, apoi răspîndită în câteva milioane de exemplare prin toată America, la preţul de doi cenţi bucata. Ea era astfel la îndemâna tuturor cetatenilor, care vor putea să marcheze cu ace, în mod succesiv, fiecare fază şi să urmărească mersul memorabilei partide.

Iată în ce ordine erau dispuse cele cincizeci de state din care se compunea la acea epocă Republica Americii, în căsuţele înşirate şi numerotate:

Căsuţa	1	Rhode Island	Căsuţa	33	North Dakota
,,	2	Maine	,,	34	New Jersey
,,	3	Tennessee	,,	35	Ohio
,,	4	Utah	,,	36	Illinois
,,	5	Illinois	,,	37	West Virginia
,,	6	New York	,,	38	Kentucky
,,	7	Massachusetts	,,	39	South Dakota
,,	8	Kansas	,,	40	Maryland
,,	9	Illinois	,,	41	Illinois
,,	10	Colorado	,,	42	Nebraska
,,	11	Texas	,,	43	Idaho
,,	12	New Mexico	,,	44	Virginia
,,	13	Montana	,,	45	Illinois
,,	14	Illinois	,,	46	District of Columbia
,,	15	Mississippi	,,	47	Pennsylvania
,,	16	Connecticut	,,	48	Vermont
,,	17	Iowa	,,	49	Alabama
,,	18	Illinois	,,	50	Illinois
,,	19	Louisiana	,,	51	Minnesota
,,	20	Delaware	,,	52	Missouri
,,	21	New Hampshire	,,	53	Florida
,,	22	South Carolina	,,	54	Illinois
,,	23	Illinois	,,	55	North Carolina
,,	24	Michigan	,,	56	Indiana
,,	25	Georgia	,,	57	Arkansas
,,	26	Wisconsin	,,	58	California
,,	27	Illinois	,,	59	Illinois

,, 28 Wyoming ,, 60 Arizona
,, 29 Oklahoma ,, 61 Oregon
,, 30 Washington ,, 62 Teritoriu Indian
,, 31 Nevada ,, 63 Illinois
,, 32 Illinois

Acesta era locul fiecărui stat în cele şaizeci şi trei de căsuţe — acela al statului Illinois găsindu-se repetat de paisprezece ori. în primul rind, trebuia văzut care erau statele, alese de William J. Hypperbone, unde se cerea pe de o parte plata penalizărilor, iar pe de alta, unde jucătorii ghinionişti erau obligaţi la staţionări sau la primejdioase mutări îndărăt. Ele erau în număr de şase:

1) Căsuţa numărul şase, statul New York, corespundea cu aceea a punţii din nobilul joc al gâştii. Partenerul, când ajungea la ea, trebuia s-o părăsească imediat pentru a se duce la căsuţa 12, statul New Mexico, contra unei penalizări simple.

2) A nouăsprezecea căsuţă, statul Louisiana, corespundea cu aceea unde figurează hanul. Partenerul trebuia să stea acolo, fără să joace, timp de două aruncări de zaruri, după plata unei penalizări duble.

3) A treizeci şi una căsuţă, statul Nevada, corespundea cu aceea a puţului, în fundul căruia partenerul rămîne până în momentul când un altul îl înlocuieşte, după ce a plătit o penalizare triplă.

4) A patruzeci şi doua căsuţă, statul Nebraska, corespundea cu aceea unde se află desenate liniile întortocheate ale unui labirint şi de unde, după plata unei duble penalizări, partenerul trebuie să se întoarcă la căsuţa treizecea, rezervată statului Utah.

5) A cincizeci şi doua căsuţă, statul Missouri, corespundea cu aceea unde, plătind o penalizare triplă, partenerul e poprit la închisoare şi nu poate ieşi decât în momentul când un altul îi ia locul, plătind la rândul lui o penalizare de aceeaşi valoare.

6) A cincizeci şi opta căsuţă, statul California, corespundea cu aceea unde se află capul de mort. Odată ajuns aici, regula nemiloasă îl obligă pe partener să abandoneze; după ce a plătit o penalizare triplă, el are dreptul să reînceapă partida la căsuţa întîi, respectiv statul Rhode Island.

În ceea ce priveşte statul Illinois, aflat de paisprezece ori pe hartă, căsuţele ocupate de el — a cincea, a noua,

a paisprezecea, a optsprezecea, a douăzeci şi treia, a douăzeci şi şaptea, a treizeci şi doua, a treizeci şi şasea, a patruzeci şi una, a patruzeci şi cincea, a cincizecea, a cincizeci şi patra, a cincizeci şi noua şi a şaizeci şi treia — toate corespundeau cu cele ale gâştii. În ele partenerii nu trebuie să se oprească niciodată şi, după regulă, li se dublează punctele obţinute, până ce întîlnesc o altă căsuţă decât cele rezervate simpaticului palmiped pentru care William J. Hypperbone cerea reabilitarea. E drept că dacă la prima aruncare de zaruri jucătorul obţinea numărul nouă, el putea ajunge din gâscă în gâscă direct la căsuţa şaizeci şi trei, adică la potou. Iată de ce, cum cifra nu poate să iasă decât în două feluri cu cele două zaruri — sau prin trei cu şase, sau prin cinci cu patru — partenerul, în primul caz, ajunge în căsuţa douăzeci şi şase, statul Wisconsin, şi în al doilea caz în a cincizeci şi treia căsuţă, statul Florida.

După cum se vede, acest jucător norocos ar avea un avans considerabil faţă de concurenţii săi. Dar avantajul este mai mult aparent decât real, deoarece trebuie ocupată ultima căsuţă cu un număr exact de puncte, şi jucătorul este condamnat să facă drumul înapoi dacă depăşeşte acest număr.

În fine, o ultimă observaţie: dacă unul din parteneri este ajuns de un altul, trebuie să-i cedeze căsuţa sa şi să revină la aceea pe care o ocupa celălalt — după ce va fi plătit o penalizare simplă, afară de cazul când el va părăsi această căsuţă în ziua când celălalt va sosi în ea. Această derogare fusese admisă de testator, avînd în vedere timpul necesar pentru deplasările succesive.

Rămînea însă o întrebare secundară, dealtfel foarte interesantă, la care studierea hărţii nu putea totuşi da un răspuns.

Care era, în fiecare stat, locul unde jucătorul trebuia să plece?... Era vorba de oraşul capitală, oraşul de reşedinţă a oficialităţilor, sau de metropolă, de obicei oraşul mai important, ori de orice altă localitate mai însemnată din punct de vedere istoric sau geografic? Nu era de presupus că defunctul, bazându-se pe propriile sale călătorii, alesese de preferinţă locurile cele mai renumite?

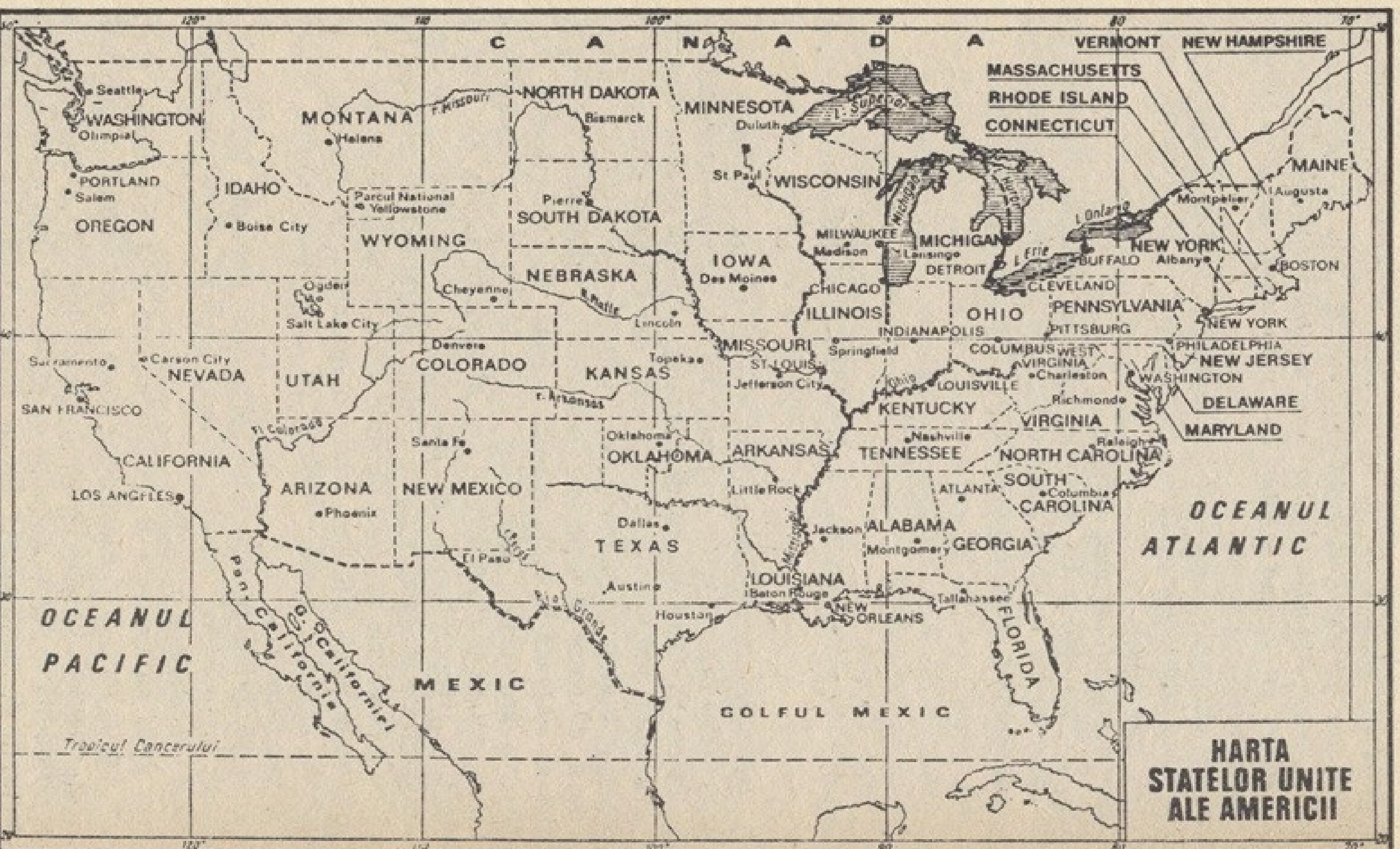
O notă alăturată testamentului indica destinaţia, dar ea nu putea fi comunicată interesatului decât prin telegrama care-i făcea cunoscut rezultatul zarurilor, aruncate pentru el. Depeşa avea să fie expediată de

către maestrul Tornbrock acolo unde jucătorul trebuia să se găsească în acel moment.

Se înţelege că jurnalele americane publicară aceste informaţii, reamintind că, după dorinţa expresă a defunctului, regulile nobilului joc al gâştei trebuiau să fie riguros respectate.

Cât despre intervalul de timp care va permite să se ajungă la fiecare destinaţie, el era mai mult decât suficient, cu toate că fiecare aruncare de zaruri va avea loc din două în două zile. Cum jucătorii erau în număr de şapte, fiecare din ei va dispune de şapte ori câte două zile, deci paisprezece, şi nu va avea nevoie de mai mult, chiar dacă ar fi să fie trimis dintr-un capăt la celălalt al Americii, ca de exemplu, de la Maine în Texas sau din Oregon până la cel mai îndepărtat promontoriu al Floridei. În acea vreme, reţeaua căilor ferate străbătea întreg teritoriul şi, combinînd orariile şi graficele, se putea călători foarte rapid.

Acestea erau regulile care nu admiteau nici o discuţie. Cum se spune, le luai aşa cum sunt ori te lăsai păgubaş.

HARTA
STATELOR UNITE
ALE AMERICII
C A N A D A
VERMONT
NEW HAMPSHIRE
MASSACHUSETTS
RHODE ISLAND
CONNECTICUT
DELAWARE
MARYLAND
WASHINGTON
Seattle
Olimpia
OREGON
PORTLAND
Salem
IDAHO
Boise City
MONTANA
Helena
Parcul National Yellowstone
WYOMING
Cheyenne
NORTH DAKOTA
Bismarck
SOUTH DAKOTA
Pierre
NEBRASKA
Lincoln
MINNESOTA
Duluth
St Paul
WISCONSIN
MILWAUKEE
Madison
MICHIGAN
Lansinge
DETROIT
IOWA
Des Moines
ILLINOIS
CHICAGO
Springfield
INDIANAPOLIS
OHIO
COLUMBUS
CLEVELAND
PENNSYLVANIA
PITTSBURG
PHILADELPHIA
NEW YORK
Albany
BUFFALO
NEW JERSEY
WASHINGTON
WEST VIRGINIA
Charleston
VIRGINIA
Richmonde
NORTH CAROLINA
Raleigh
SOUTH CAROLINA
Columbia
GEORGIA
ATLANTA
ALABAMA
Montgomery
FLORIDA
Tallahassee
KENTUCKY
LOUISVILLE
TENNESSEE
Nashville
MISSOURI
ST LOUIS
Jefferson City
KANSAS
Topeka
ARKANSAS
Little Rock
OKLAHOMA
Oklahoma
TEXAS
Dallas
Austin
Houston
LOUISIANA
Baton Rouge
NEW ORLEANS
Jackson
MAINE
Augusta
Montpelier
BOSTON
NEVADA
Carson City
UTAH
Salt Lake City
Ogden
COLORADO
Denver
NEW MEXICO
Santa Fe
El Paso
ARIZONA
Phoenix
CALIFORNIA
Sacramento
SAN FRANCISCO
LOS ANGELES
L. Superior
L. Michigan
L. Huron
L. Erie
L. Ontario
r. Missouri
r. Platte
r. Arkansas
r. Colorado
r. Ohio
Rio Grande
MEXIC
GOLFUL MEXIC
OCEANUL ATLANTIC
OCEANUL PACIFIC
Pen. California
G. Californiei
Tropicul Cancerului
120°
110
100°
90
80
70°

Şi au fost primite aşa cum erau.

Nu-ncape îndoială că nu toţi şase le-au acceptat cu aceeaşi grabă ori cu aceeaşi lăcomie. În această privinţă, comodorul gîndea la fel ca Tom Crabbe, sau mai degrabă ca John Milner şi Hermann Titbury. Max Réal şi Harris T. Kymbale priveau afacerea mai mult din punctul de vedere al turistului, unul pentru a face pictură, iar celălalt pentru a scrie articole. Cât despre Lissy Wag, iată ce-i declară Jovita Foley:

— Draga mea, mă voi duce să-i cer domnului Marshall Field să-ţi acorde un concediu şi mie la fel, căci te voi însoţi până la căsuţa şaizeci şi trei.

— Asta-i o nebunie! răspunse fata.

— E, din contră, foarte cuminte, replică Jovita Foley, şi cum tu vei fi aceea care va cîştiga cele şaizeci de milioane de dolari ale onorabilului domn Hypperbone...

— Eu?!;

— Tu, Lissy, şi vei avea bunăvoinţa să-mi dai jumătate pentru osteneala mea.

— Totul... dacă vrei...

— Accept... răspunse Jovita Foley cu cea mai mare seriozitate.

Se înţelege de la sine că doamna Titbury va însoţi pe domnul Titbury în peregrinările sale, cu toate că aceasta însemna de două ori atâtea cheltuieli. Din moment ce nu era interzis să plece împreună, vor pleca amândoi. Era mai bine şi pentru unul, şi pentru celălalt, în plus, doamna Titbury îi pretinsese să-1 însoţească, aşa cum îi ceruse şi să-şi îndeplinească rolul de partener, căci asemenea deplasări şi costul lor îl înspăimîntau pe domnul Titbury, la fel de fricos pe cât era de avar. Dar autoritara Kate se pronunţase răspicat şi Hermann trebui să asculte.

Într-o situaţie asemănătoare se găsea şi Tom Crabbe, pe care antrenorul său nu-1 părăsea niciodată şi fără doar şi poate avea să-1 mîne într-o cursă îndrăcită.

Iar comodorul Urrican, Max Réal, Harris T. Kymbale vor călători oare singuri, sau vor lua cu ei un servitor?... Ei nu se pronunţaseră încă. Nici o clauză a testamentului nu le interzicea să o facă. Oricine era liber să-i însoţească dacă voia, şi să parieze pe unul sau pe celălalt, cum se pariază pe caii de curse.

E de prisos să adăugăm că excentricitatea postumă a lui William J. Hypperbone stârni o vîlvă imensă în Lumea Nouă, şi chiar în vechiul continent.

Nu încape îndoială, dat fiind interesul pentru speculaţii al americanilor, că ei vor juca sume enorme pentru sorţii de reuşită ai acestei emoţionante partide.

Singurii într-adevăr cu resurse personale, Hermann Titbury şi Hodge Urrican, foarte bogaţi, precum şi John Milner, care cîştiga mulţi bani cu Tom Crabbe, nu riscau să fie opriţi în drum din neputinţa de a plăti penalizările. Pentru Harris T. Kymbale, *Tribune* — şi ce reclamă pentru jurnal! — era gata să acorde creditele necesare.

Lui Max Réal nu-i păsa de obligaţiile financiare, care, după el, nu se vor produce. În caz contrar, va vedea ce-i de făcut.

Iar Lissyei Wag, Jovita Foley se mulţumise să-i spună:

— Nu-ţi fie teamă de nimic, vom da toate economiile noastre pe cheltuielile de călătorie.

— Atunci nu vom ajunge departe, Jovita...

— Foarte departe, Lissy...

— Dar dacă soarta ne obligă să plătim penalizări?...

— Soarta nu ne va obliga... decât să cîştigăm! declară Jovita Foley cu un glas atât de hotărât, că Lissy Wag nu mai îndrăzni să deschidă gura.

Era foarte probabil ca nici Lissy Wag, nici poate Max Réal să nu ajungă vreodată favoriţii amatorilor de speculaţii americane, pentru că neplata unor penalizări i-ar exclude din partidă în beneficiul concurenţilor lor.

Totuşi, în mintea unora, ceea ce ar fi putut pleda pentru Max Réal, era că însăşi soarta l-a ales să înceapă jocul — fapt pentru care comodorul Urrican se arătă furios până la absurd. Nu! Nu putea să înghită jignirea să aibă numărul şase, după Max Réal, Tom Crabbe, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale şi Lissy Wag. Şi totuşi, dacă stăteai să te gîndeşti, nu avea nici o importanţă. Oare ultimul din serie nu putea să-i depăşească pe partenerii săi şi din prima aruncare de zaruri, de exemplu, să fie trimis, prin cinci cu patru, până în a cincizeci şi treia căsuţă, aceea a Floridei? Căci acestea sunt posibilităţile nenumăratelor combinaţii ale jocului, datorate, dacă e să credem legenda, simţului fin şi atât de poetic al ingenioasei Elade.

Era evident că publicul, foarte entuziast de la început, nu voia să vadă nimic din greutăţile şi cu atât mai puţin din oboselile călătoriei. Fără îndoială, dacă nu era cu totul imposibil ca ea să se încheie în câteva săptămîni, se putea de asemenea să dureze luni şi chiar ani de zile. N-o ştiau prea bine membrii *Excentric-Clubului,* care au fost martorii sau jucătorii acelor nesfîrşite partide

începute în fiecare zi de William J. Hypperbone, în salonul cercului? Prin deplasările prelungite în astfel de condiţii de istovire şi de locomoţie rapidă, era de temut ca unii din parteneri să se îmbolnăvească şi să fie constrânşi să abandoneze toate şansele de a ajunge la capăt, în favoarea celor mai energici şi mai ocrotiţi de zeul hazardului.

Asemenea eventualităţi însă nu aveau darul să preocupe acum pe nimeni. Toţi erau grăbiţi să înceapă competiţia, şi atunci când «cei şase» vor fi plecaţi, să ia parte la emoţiile lor, să-i însoţească în gînd şi chiar în realitate, cum fac cicliştii amatori într-o cursă de profesionişti, şi să-i urmărească în multiplele lor plimbări de-a lungul Americii.

Iată ce va satisface lăcomia hotelierilor din statele străbătute de itinerar!

Dar dacă publicul refuza să se gîndească la greutăţile de tot felul ce se puteau ivi, o idee foarte firească trecu prin mintea unora dintre parteneri. De ce nu s-ar înţelege între ei ca acela care va cîştiga să împartă cu cei pe care soarta nu i-a ajutat? Sau, cel puţin, păstrând pentru el jumătate din fabuloasa avere, să cedeze cealaltă jumătate nenorocoşilor?...

Treizeci de milioane de dolari pentru el, iar restul fiecăruia dintre pierzători era destul de ispititor. Să fii sigur de a pune mâna, în orice caz, pe mai multe milioane, părea oamenilor practici şi lipsiţi de spirit aventurist o ofertă demnă să fie luată în consideraţie.

În general, o astfel de înţelegere nu avea nimic care să vină în contradicţie cu clauzele testamentului, deoarece partida începea tot în condiţiunile prescrise şi cîştigătorul putea să dispună de partea sa după cum credea de cuviinţă. Prin urmare, «cei şase» fură convocaţi la o întrevedere oficioasă, organizată de unul dintre ei, evident cel mai chibzuit, în scopul de a lua în discuţie propunerea. Hermann Titbury era de părere să fie acceptată. «Gîndiţi-vă la numărul de milioane garantat fiecăruia!», spuse el. Cu temperamentul ei de veche jucătoare, doamna Titbury şovăia, dar până la urmă se hotărî să cedeze. După ce chibzui puţin, deoarece avea un caracter aventuros, Harris T. Kymbale fu şi el de aceeaşi părere, ca şi Lissy Wag la sfatul patronului ei, domnul Marshall Field, şi cu toată împotrivirea ambiţioasei Jovita Foley, care voia totul sau nimic. John Milner era foarte mulţumit să fie de acord pe contul lui Tom Crabbe, şi dacă Max Réal făcu unele

nazuri era pentru că artiştii — se ştie! — au un grăunte de nebunie în capul lor. Dealtfel, se declară gata să semneze acest angajament cu partenerii săi, numai pentru ai fi pe plac Lissyei Wag, a cărei soartă îl interesa deosebit de mult.

Dar pentru ca înţelegerea să fie definitivă, trebuia ca toţi să o fi semnat. Or, dacă cinci s-au declarat de acord, al şaselea se arătă de o încăpăţînare de neînfrînt. Aţi ghicit desigur că era vorba de cumplitul Hodge Urrican, care nu voi să ţină seama de nici un argument. El a fost ales de soartă să joace partida şi deci o va juca până la capăt. Fură deci nevoiţi să întrerupă discuţiile, comodorul punîndu-se pe picioarele dindărăt, cu toată ameninţarea unei formidabile lovituri de pumn pe care Tom Crabbe se pregătea să i-o dea, la îndemnul lui John Milner, şi care i-ar fi rupt patru-cinci coaste. Pe deasupra, se mai uita un lucru: anume că, după codicil, jucătorii nu mai erau şase, ci şapte. Mai era necunoscutul X.K.Z., ales de William J. Hypperbone. Cine să fie?... Locuia la Chicago? Maestrul Tornbrock ştia la ce să se aştepte din partea lui? Codicilul decidea ca numele acestui misterios personaj să nu fie dezvăluit decât în cazul când ar fi fost el cîştigătorul. Iată ceea ce preocupa spiritele; era un nou fapt menit să-i încurce. Cum era imposibil ca X.K.Z. să vină să accepte aranjamentul propus, înţelegerea nu se putea încheia chiar în cazul când comodorul Urrican şi-ar fi dat consimţămîntul.

Deci, nu mai rămînea decât să se aştepte prima aruncare de zaruri, al cărei rezultat trebuia să fie anunţat la 30 aprilie în sala teatrului *Auditorium.*

Era în 25, cinci zile îi mai despărţeau de data fatală. Cât despre pregătirile de drum, timpul nu lipsea nici comodorului Urrican, sortit să plece al şaselea, nici celorlalţi patru, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale, Tom Crabbe şi Lissy Wag, dinaintea lui.

Nu s-ar crede, dar jucătorul desemnat să înceapă jocul nu se prea gîndea la apropierea călătoriei. Fantezistul Max Réal părea destul de puţin sau deloc preocupat de ea, şi când doamna Réal, care părăsise Quebecul şi locuia acum în casa din South Halstedt Street, îi vorbea despre plecare, el răspundea:

— Am destul timp.

— Nu, nu prea mult, copilul meu!

— Şi apoi, mamă, la ce bun să mă bag în această absurdă aventură?

— Cum, Max, tu n-ai vrea să-ţi încerci norocul?...

— Să ajung mare milionar?...

— Fără îndoială, reluă buna femeie, care visa ceea ce toate mamele visează pentru feciorii lor. Trebuie să-ţi faci pregătirile de călătorie...

— Mîine, dragă mamă... poimîine, sau mai bine chiar în ajunul plecării...

— Dar, dragul meu, spune-mi cel puţin ce ai de gînd să iei cu tine...

— Pensulele, paletele, pînzele; voi porni cu raniţa în spinare, ca un soldat.

— Gîndeşte-te că poţi fi trimis la capătul Americii...

— Al Statelor Unite, cel mult, ripostă tînărul, şi numai cu o singură valiză aş face înconjurul lumii!

Era cu neputinţă să scoţi altceva de la el. Apoi se întorcea în atelier. Dar doamna Réal înţelegea să nu-1 lase să scape o ocazie atât de frumoasă de a face avere.

Lissy Wag avea tot timpul, deoarece nu trebuia să plece decât zece zile după Max Réal. Şi tocmai de asta se plângea nerăbdătoarea Jovita Foley.

— Ce ghinion, sărmana mea Lissy, repeta întruna, să iei numărul cinci!

— Linişteşte-te, scumpă prietenă, răspundea fata. E tot aşa de bun ca şi celelalte... sau poate tot aşa de prost!

— Nu spune asta, Lissy! Nu avea asemenea gînduri... o să ne meargă rău...

— Jovita... uită-te bine la mine... crezi cu adevărat...

— Că vei cîştiga?...

— Da.

— Sunt sigură, draga mea, tot aşa de sigură cum sunt că mai am în gură treizeci şi doi de dinţi!

Şi atunci Lissy Wag izbucnea într-un asemenea rîs, că Jovitei îi venea s-o bată.

N-are rost să insistăm asupra stării de spirit a comodorului Urrican. Nu mai trăia. Era hotărât să părăsească Chicago, la zece minute după ce zarurile se vor fi pronunţat pentru el. Nu se va opri nici o zi, nici o oră, chiar dacă ar fi trimis la capătul Evergladelor din peninsula Florida.

Soţii Titbury nu se gîndeau decât la penalizările ce trebuiau să le plătească dacă aveau ghinion. Mai mult chiar decât că vor sta eventual în «închisoarea» din Missouri sau în «puţurile» din Nevada! Dar, cine ştie, poate vor avea norocul să ocolească aceste locuri funeste!...

Pentru a termina, un cuvânt despre Tom Crabbe.

Boxerul continua să-şi ia cele şase mese pe zi, fără să se gîndească la viitor, şi spera să nu schimbe nimic din bunele sale obiceiuri în timpul călătoriei. Oricât de mare mîncău era, tot va găsi hanuri destul de bine aprovizionate, chiar şi în cele mai mici tîrguri. John Milner va fi acolo şi va avea grijă să nu-i lipsească nimic. O să coste scump, fără îndoială, dar ce reclamă pentru campionul Lumii Noi! Şi oare în drum nu s-ar prezenta ocazia de a se organiza vreo întrunire de box, din care celebrul sfărîmător de fălci să se aleagă cu glorie şi bani?

În fine, trebuie spus că se şi înfiinţaseră la Chicago şi în numeroase alte oraşe ale Statelor Unite agenţii pentru pariuri, cu cote speciale pentru fiecare din parteneri. E de la sine înţeles că ele nu puteau să funcţioneze atâta timp cât nu începuse partida. Şi dacă nerăbdarea publicului fusese mare între 1 şi 15 aprilie — zi în care fusese citit testamentul — ea nu scăzu între 15 şi 30 aprilie, când pentru prima oară zarurile trebuiau să fie aruncate pe harta întocmită de William J. Hypperbone. Toţi cei ce se ocupau de pariuri nu aşteptau decât ora de a face socotelile în legătură cu «cei şase», acum «şapte». Ce baze trebuiau stabilite pentru cote? Nu puteau fi, ca la caii de curse, nici o serie de premii cîştigate în trecut, nici ilustra origine hipică, nici garanţia unor antrenori renumiţi.

Nu aveai să te bizui decât pe calităţile personale ale partenerilor, pe şanse numai de ordin moral. Max Réal se purtă în aşa fel încât pierdu toată simpatia celor care pariau. Cui i-ar fi venit să creadă că la 29 aprilie, în ajunul zilei când zarurile aveau să decidă itinerarul său, el părăsise Chicago! De patruzeci şi opt de ore, cu uneltele de pictat pe umăr, el plecase la ţară! Mama sa, în culmea îngrijorării, nu ştia să spună când se va întoarce. Ah, de-ar fi reţinut undeva, sau dacă n-ar fi aici a doua zi, să răspundă la strigarea numelui său, ce satisfacţie pentru al şaselea partener, care devenea astfel al cincilea! Acest al cincilea ar fi fost Hodge Urrican, iar ciudatul individ se bucura la gîndul că va

înainta cu un loc şi că nu va mai avea de combătut decât cinci concurenţi!...

Pe scurt, nimeni nu putea să spună dacă Max Réal se întorsese din excursia sa, la 30 aprilie, nici măcar dacă se găsea în sala *Auditorium.*

La 12 fix, în faţa furtunoasei mulţimi a spectatorilor, maestrul Tornbrock, asistat de Georges B. Higginbotham, înconjurat de membrii clubului *Excentric,* agită cornetul cu o mână fermă şi facu să se rostogolească cele două zaruri pe hartă.

— Patru cu patru, strigă el.

— Opt! răspunse într-un singur glas asistenţa.

Această cifră era a căsuţei atribuită de defunct statului Kansas.

Capitolul VII

PLECAREA PRIMULUI JUCĂTOR

A doua zi, în gara mare din Chicago domnea o însufleţire deosebită. Ce stîrnea această animaţie? Fără îndoială, prezenţa unui călător în costum de turist cu uneltele de pictor în spinare, urmat de un negru tînăr ducând o valiză uşoară şi un sac pe umăr, care se pregătea să ia trenul de 8 şi 10 dimineaţa. În Republica federală trenuri sunt câte vrei. Ele deservesc teritoriul în toate direcţiile, în Statele Unite, valoarea căilor ferate depăşeşte cincizeci şi cinci de miliarde de franci, şi şapte sute de mii de feroviari sunt întrebuinţaţi pentru mersul lor. Numai la Chicago sunt transportaţi trei sute de mii de călători zilnic, fără a pune la socoteală cele 10 000 tone de ziare şi scrisori expediate anual.

De aici se poate înţelege că oriunde capriciul zarurilor l-ar fi trimis de-a lungul şi de-a latul Statelor Unite, fiecare din cei şapte parteneri era în stare să ajungă la destinaţie, fără greutate şi fără întîrziere. Şi mai trebuie să adăugăm la numeroasele căi ferate vasele, vaporaşele şi bărcile de pe lacuri, canale şi râuri. Cât despre oraşul Chicago, este uşor să te duci şi tot atât de uşor să pleci de acolo.

Max Réal, întors cu o zi înainte din excursia sa, se ascundea în mulţimea care se înghesuia la *Auditorium,* când cifrele patru şi patru fură strigate de maestrul Tornbrock. Nimeni nu-1 ştia aici, sosirea lui nu era cunoscută. Şi la strigarea numelui său se făcu o linişte

îngrijorătoare, căreia îi puse capăt vocea răsunătoare a lui Hodge Urrican. Comodorul rosti de la locul său:

— Absent.

— Prezent! fu răspunsul.

Şi Max Réal, salutat de aplauze, se urcă pe scenă.

— Gata de plecare?... întrebă preşedintele clubului *Excentric.*

— Gata să plec... şi să cîştig, răspunse surîzînd tînărul pictor. Comodorul Hodge Urrican l-ar fi mîncat de viu ca un papuaş canibal.

În schimb, simpaticul Harris T. Kymbale înainta şi zise fără supărare:

— Drum bun!

— Mulţumesc, asemenea, răspunse Max Réal, când va veni ziua să-ţi faci geamantanul.

Şi amândoi îşi strînseră mâna prieteneşte.

Nici Hodge Urrican, nici Tom Crabbe, unul furios, celălalt năuc ca de obicei, nu socotiră de cuviinţă să se asocieze la urările gazetarului.

În ceea ce-i priveşte pe soţii Titbury, ei nu aveau decât o singură dorinţă, ca toate ghinioanele jocului să se abată pe capul primului care pornea la drum — să cadă în «puţurile» din Nevada, sau să stea la «închisoare» în Missouri până la sfîrşitul vieţii sale.

Trecând prin faţa Lissyei Wag, Max Réal se înclină respectuos şi zise:

— Domnişoară, îmi permiteţi să vă urez noroc...

— Dar vorbiţi împotriva propriului dumneavoastră interes, domnule! protestă ea, puţin surprinsă.

— Nu face nimic, domnişoară, şi fiţi sigură că vă doresc să izbutiţi!

— Vă mulţumesc, domnule, răspunse Lissy Wag.

Iar Jovita Foley şopti la urechea prietenei sale următoarea observaţie justă:

— Ce om drăguţ acest Max Réal, şi va fi şi mai drăguţ dacă, după cum ţi-o doreşte, te va lăsa să ajungi prima.

După ce totul se termină, sala *Auditorium*-ului se goli încetul cu încetul şi rezultatul aruncării zarurilor se răspîndi în tot oraşul.

«Meciul Hypperbone», după expresia adoptată de public, putea să înceapă.

Seara, Max Réal îşi termină pregătirile de plecare, foarte puţin complicate dealtfel — şi a doua zi dimineaţa îşi îmbrăţişa mama, după ce îi făgăduise din toată inima să-i scrie cât mai des posibil. Pe urmă părăsi numărul 3997 din Halstedt Street, însoţit de credinciosul Tommy,

care mergea înaintea lui, şi ajunse pe jos la gară, 10 minute înainte de plecarea trenului.

Reţeaua de şine înconjoară ca nişte raze îndreptate în toate direcţiile oraşul Chicago. Max Réal ştia acest lucru şi nu avea decât să aleagă între cele două-trei căi ferate care se îndreptau spre Kansas. Acest stat nu se mărgineşte cu statul Illinois, dar nu este despărţit de el decât prin statul Missouri.

Călătoria pe care soarta o hărăzea tînărului pictor nu cuprindea decât 550— 600 mile, după itinerarul pe care îl prefera.

«Nu cunosc Kansas-ul, se gîndi el, şi iată o ocazie să fac cunoştinţă cu „deşertul american", cum i se spunea înainte. Şi apoi, printre fermierii din această ţară se numără o mulţime de franco-canadieni... Mă voi simţi ca în familie, căci cred că am voie să călătoresc după gustul meu pentru a ajunge la ţinta stabilită.»

Da, nu era interzis să mergi pe unde îţi place. Aşa suna hotărîrea maestrului Tornbrock, consultat în această privinţă. După însemnările lui W. J. Hypperbone, Max Réal avea obligaţia să ajungă la Fort Riley în Kansas şi trebuia doar să se găsească acolo a 15-a zi după plecarea sa, ca să primească printr-o telegramă cifra celei de a doua aruncări de zaruri pentru el. Deci, din cele 50 de state arătate pe hartă în ordinea ştiută, în numai trei partenerii erau nevoiţi să ajungă în cel mai scurt timp la locul indicat, pentru a avea toate şansele să fie înlocuiţi prin aruncarea următoare a zarurilor: Louisiana, căsuţa 19 unde se afla «hanul», Nevada, căsuţa 31 unde se afla «puţul» şi Missouri, căsuţa 52 unde se afla «închisoarea».

Şi acum, de vreme ce lui Max Réal îi făcea plăcere să ajungă la ţintă pe ocolite, mergînd încotro vedea cu ochii, cum zice poporul, n-avea decât.

Se-nţelege că un turbai cum era comodorul Urrican, sau un zgârcit ca Hermann Titbury n-au să-şi irosească nici răbdarea, nici banii pentru a hoinări pe drum.

Ei ar porni în grabă, cu maximum de viteză, nefiind dornici de *transiré videndo*[1].

Iată care era itinerarul adoptat de Max Réal: în loc să se îndrepte pe drumul cel mai scurt spre Kansas City, traversînd oblic de la est la vest statele Illinois şi Missouri, el va folosi Grand Trunk, o linie ferată care pe

[1] Transiré videndo — a trece privind (în limba latina in text).

o lungime de trei mii şapte sute optzeci şi patru de mile duce de la New York la San Francisco.

«De la ocean la ocean», se zice în America. Pe un parcurs de aproape cinci sute de mile va ajunge la localitatea Omaha, aflată la frontiera cu Nebraska, şi de acolo, la bordul unui steamer care coboară pe fluviul Missouri, va sosi în capitala Kansas-ului. Aşa, ca turist şi artist, va veni la Fort Riley la ziua fixată.

Când Max Réal intră în gară, el găsi o mulţime de curioşi. Înainte de a miza sume mari în această partidă pe cale să înceapă, cei ce pariau doreau să vadă cu propriii lor ochi pe primul care pleca în călătorie.

Deşi cotele, avînd în vedere probabilităţile mai mult sau mai puţin valabile, nu erau încă stabilite, lumea voia să-1 urmărească pe tînărul pictor în clipa plecării. Atitudinea lui inspira încredere? Va fi oare în formă? Era în stare să devină marele favorit, cu toate că din cauza penalizărilor posibile te puteai teme să nu se oprească în drum?

Trebuie să mărturisim că Max Réal nu avu darul — şi lui îi păsa prea puţin — de a plăcea concetăţenilor săi, datorită faptului că îşi lua cu sine uneltele de pictură. Jonathan, ca om practic, considera că nu era cazul să umbli hai-hui sau să faci tablouri, ci să călătoreşti în calitate de partener şi nu de artist.

După părerea sa, partida închipuită de W. J. Hypperbone se ridica la înălţimea unei probleme naţionale, şi ea trebuia jucată în mod serios. Dacă vreunul din «cei şapte» nu pornea cu tot zelul de care era în stare, asta însemna o lipsă de consideraţie faţă de imensa majoritate a cetăţenilor din libera Americă.

Rezultatul fu că la urcarea lui în tren, dintre cei care asistau dezamăgiţi, nici unul nu-1 însoţi pe Max Réal măcar până la prima staţie ca, după cum se spune mai pe şleau, să-1 vadă plecat şi bun plecat. Vagoanele se umplură doar cu călători chemaţi de obligaţii profesionale în afara oraşului Chicago.

Max Réal putu să se aşeze deci confortabil pe una din banchete cu Tommy lîngă el, căci timpul în care albii nu ar fi suportat vecinătatea oamenilor de culoare trecuse. În fine, se auzi şuieratul trenului şi acesta se puse în mişcare; puternica locomotivă scotea prin coşul ei larg jerbe de scîntei amestecate cu aburi. Şi în mijlocul mulţimii rămase pe peron, ai fi putut zări pe comodorul Urrican aruncând lui Max Réal priviri ameninţătoare.

Ca stare a vremii, călătoria începea prost. Să nu uităm că în America, la această latitudine, cu toate că este pe aceeaşi paralelă cu Spania septentrională, în luna aprilie mai e iarnă. Pe întinsul vastelor ţinuturi, unde nu se găseşte nici un munte, anotimpul rece se prelungeşte până la această epocă a anului şi curenţii atmosferici veniţi din regiunile polare se dezlănţuie în voie.

Şi cu toate că frigul începea să descrească şi să cedeze sub razele soarelui de mai, rafalele de vânt îngheţat mai tulburau văzduhul.

Norii joşi, aversele întunecau orizontul şi-1 mărgineau la o distanţă scurtă. Era o vreme supărătoare pentru un pictor în căutare de privelişti luminoase şi meleaguri însorite.

Totuşi e mai bine să străbaţi Statele Unite în primele zile ale primăverii. Mai tîrziu căldurile devin de neîndurat. La urma urmei, se putea spera că timpul urît nu va ţine mai mult de o lună şi câteva semne arătau chiar că vremea tinde să se schimbe.

Un cuvânt acum despre tînărul negru, intrat de doi ani în serviciul lui Max Réal pe care-1 întovărăşea într-o călătorie atât de bogată probabil în surprize. Era, după cum se ştie, un băiat de 17 ani, în consecinţă născut liber, de vreme ce emanciparea sclavilor avusese loc după războiul de Secesiune, care se sfîrşise cu vreo 30 de ani înainte, spre onoarea americanilor şi a umanităţii.

Mama şi tatăl lui Tommy au trăit în timpul sclavagismului, fiind originari din acest stat al Kansas-ului, unde s-a dat o luptă atât de cruntă între aboliţionişti şi plantatorii din Virginia.

Părinţii lui Tommy, trebuie să insistăm asupra acestui aspect, nu au fost supuşi unei soarte prea vitrege şi existenţa lor a fost mult mai uşoară ca a celor mai mulţi dintre semenii lor. Avînd un stăpîn bun, sensibil şi drept, ei s-au considerat ca făcând parte din familie.

Prin urmare, atunci când fu aprobată legea abolirii sclaviei, ei n-au vrut să-1 părăsească, aşa cum nici el nu se gîndea să se despartă de ei. Tommy era deci liber la naşterea sa, şi după moartea părinţilor şi a stăpînului lor — dintr-o tendinţă atavică sau datorită amintirilor fericite ale copilăriei sale — nu prea ştia ce să facă singur în faţa greutăţilor vieţii. Poate tînăra lui minte n-a înţeles avantajele marelui act al emancipării atunci când a fost nevoit să se bizuie numai pe propriile lui forţe pentru a se descurca singur şi să se gîndească la ziua de mîine, el care nu s-a preocupat niciodată de

viitor, el pentru care prezentul era totul. Spre norocul lui, Tommy a fost recomandat lui Max Réal. Era destul de inteligent, sincer, cu o bună purtare, gata să iubească pe acei care îi arătau oarecare afecţiune. El se legă de tînărul artist şi avea să găsească la el un loc sigur.

De un singur lucru îi părea rău şi nu-1 ascundea, acela de a nu-1 sluji pe veci cu trup şi suflet — şi îl repeta adeseori.

— Dar de ce? întreba Max Réal.

— Pentru că, dacă aţi fi stăpînul meu, dacă m-aţi fi cumpărat, aş rămîne veşnic la dumneavoastră.

— Şi ce ai cîştiga, băiete?

— Aş cîştiga că n-aţi putea să mă daţi afară, ceea ce se face cu un servitor de care nu eşti mulţumit.

— Dar, Tommy, cine vorbeşte de concediere? Dealtfel, dacă ai fi sclavul meu, aş putea să te vînd.

— Nu-i acelaşi lucru, stăpîne, e cu totul altceva, şi ar fi mai sigur.

— În nici un fel, Tommy.

— Ba da, ba da... şi pe urmă, nici eu nu aş putea să plec când mi s-ar năzări.

— Ei bine, fii liniştit, dacă sunt mulţumit de serviciile tale, am să te cumpăr într-o zi.

— De la cine, de vreme ce eu nu sunt al nimănui?

— De la tine însuţi, când voi fi bogat, de la tine însuţi... şi la orice preţ vei voi.

Tommy încuviinţa din cap, cu ochii strălucitori în orbitele negre, arătîndu-şi dinţii de o sclipitoare albeaţă, fericit că va putea hotărî într-o zi să rămână pentru totdeauna lîngă stăpînul său şi iubindu-1 de aceea şi mai mult.

Ar fi de prisos să spunem cât de mulţumit era să-1 întovărăşească în această plimbare prin Statele Unite. S-ar fi necăjit mult dacă l-ar fi văzut plecând singur, chiar dacă ar fi fost o despărţire de numai câteva zile. Şi cine ştie cât va ţine partida începută în aceste condiţiuni dacă soarta nu se va pronunţa după un scurt timp, dacă abia după săptămâni, poate luni, cîştigătorul va ajunge în cel de-al 63-lea stat.

Fie că avea să dureze mult sau puţin, călătoria a fost neplăcută în această primă zi, între ferestrele aburite ale vagonului şiroind de ploaie. Trebuia să te resemnezi să treci prin ţară fără să vezi nimic. Totul se pierdea în tonurile cenuşii, atât de urîte de pictori — cerul, cîmpul, oraşele, gările.

Meleagurile statului Illinois se desluşeau cu greu prin ceaţă. Nu se zăriră decât coşurile înalte ale morilor de la Napiersville şi acoperişurile fabricilor de ceasuri din Aurora. Nimic din Oswego, din Yorkville, din Sandwich, din Mendoza, din Princeton, din Rock Island, din podul măreţ de peste Mississippi, ale cărui ape îmbelşugate înconjoară insula Rock, nimic din acea proprietate a statului transformată în arsenal, unde sute de tunuri îşi înalţă gurile între crînguri înverzite şi tufe de flori.

Max Réal era foarte dezamăgit. Trecând numai prin ploaie, nu-i va rămîne nimic în amintirile lui de pictor. Mai bine ar fi dormit ziua întreagă, cum făcu conştiincios Tommy.

Spre seară ploaia încetă. Norii se risipiră. Soarele apunea în vălurile de aur ale orizontului. Fu o desfătare pentru ochii artistului. Dar aproape imediat umbrele amurgului cuprinseră graniţa dintre Iowa şi Illinois.

Aşa că străbaterea acestui teritoriu, cu toate că noaptea era destul de luminoasă, nu dădu nici o mulţumire lui Max Réal. Nu trecu mult până închise ochii, şi nu-i deschise decât în zorii dimineţii următoare.

Şi poate avea dreptate să regrete că nu coborîse în ajun la Rock Island.

«Da, am greşit, am greşit, îşi zise când se deşteptă. Timpul nu mi-e măsurat şi mai am până la ultimele 24 de ore. Ziua pe care mi-am rezervat-o pentru Omaha ar fi trebuit s-o petrec la Rock Island. De la Davenport, de pe malul lui Mississippi, nu aveam decât să trec dincolo şi l-aş fi văzut în sfirşit pe acest măreţ părinte al apelor, căruia va trebui poate să-i urmez cursul, dacă soarta mă va plimba prin toate teritoriile centrale.»

Dar era prea tîrziu pentru a se lăsa pradă gîndurilor. Acum trenul alerga cu toată viteza prin cîmpiile statului Iowa.

Max Réal nu putu zări Iowa City în valea cu acelaşi nume, şi care timp de 16 ani a fost capitala acestui stat, nici Des Moines, capitala actuală, un vechi fort construit la confluenţa râului cu acest nume şi Raccon, acum un oraş de 50 000 de locuitori, nod de cale ferată.

Soarele răsărea când trenul se opri la Council Bluff, aproape de graniţă şi la numai trei mile de Omaha, localitate însemnată din Ne-braska, avînd drept frontieră naturală fluviul Missouri. Acolo se ridica altădată «Stînca Marelui Sfat», unde se adunau triburile indiene din Far West. De acolo porneau expediţiile de cucerire sau comerciale, care trebuiau să atragă după

ele recunoaşterea ţinuturilor brăzdate de nenumăratele şiruri ale Munţilor Stâncoşi şi ale Noului Mexic.

Ei bine, nu se va putea spune că Max Réal a trecut ca o săgeată de prima staţie a lui Union Pacific, cum trecuse în fugă prin atâtea oraşe în ajun.

— Să coborîm, grăi el.

— Oare am ajuns? întrebă Tommy deschizînd ochii.

— Ai ajuns întotdeauna când eşti într-un loc.

Şi după acest răspuns atât de limpede, amândoi unul cu sacul în spinare şi celălalt cu valiza în mână, săriră pe peronul gării. Steam-boat-ul nu trebuia să pornească de pe cheiul din Omaha înainte de ora 10 dimineaţa. Or, nu era decât 6 şi aveau destul timp pentru a vizita până şi Council Bluff de pe malul stîng al fluviului Missouri. Ceea ce şi făcură, după o scurtă oprire ca să ia micul dejun.

Apoi viitorul stăpîn şi viitorul sclav merseră între două linii ferate care, ajungînd la două poduri de peste fluviu, se desfac în două căi spre metropola din Nebraska.

Cerul se înseninase. Soarele arunca o jerbă de raze matinale prin spărtura dintre norii muiaţi peste vale de o uşoară briză din est. Ce mulţumire, după ce douăzeci şi patru de ore eşti întemniţat într-un vagon de tren, să hoinăreşti astfel cu pasul liber şi dezmorţit!

Este adevărat că Max Réal nu se gîndi să picteze în trecere câteva privelişti. Înaintea ochilor săi se întindeau maluri sterpe şi nesfîrşite, puţin ademenitoare pentru penelul unui artist. De aceea merse drept spre Missouri, acest mare afluent al fluviului Mississippi, care se chema altădată Mise Souri, adică în limba indiană «Fluviul mocirlos», în acest loc, cursul său, de la izvor până aici, ajunge să măsoare 3 000 mile.

Max Réal avu o idee de neconcepul pentru comodorul Urrican sau antrenorul lui Tom Crabbe, sau chiar pentru Harris T. Kymbale: să se sustragă cât se putea curiozităţii publicului. Iată de ce el nu făcuse cunoscut itinerarul său când părăsise Chicago. Or, Omaha se interesa la fel de mult ca şi celelalte oraşe de partida nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii şi, dacă ar fi ştiut că primul călător sosise în dimineaţa aceea între zidurile sale, l-ar fi primit cu toate onorurile cuvenite unui personaj atât de însemnat. Un oraş mare, Omaha, cuprinzînd împreună cu suburbia sa din sud un număr de nu mai puţin de 150 000 de locuitori. *Boom*-ul*,* adică tocmai ceea ce Reclus numeşte «perioada de reclamă, de speculaţii, de afaceri de bursă, dar în acelaşi timp de

muncă asiduă», 1-a făcut, ca pe multe alte oraşe, să iasă în 1854 din anonimat, cu industria şi civilizaţia sa. Jucători din naştere, cum ar fi putut locuitorii din Omaha să reziste nevoii de a paria pentru unul sau altul din partenerii pe care destinul orb îi va împrăştia pe toate teritoriile Statelor Unite? Şi iată că unul dintre ei se încumeta să nu le vestească nici măcar sosirea lui.

Într-adevăr, Max Réal nu făcea nimic pentru a-şi cîştiga simpatia concetăţenilor săi. El se mărgini să ia masa într-un han oarecare, fără a-şi dezvălui identitatea şi a spune ce-1 aduce aici. Se putea ca hazardul să-1 trimeată de mai multe ori în Nebraska sau în statele pe care le deserveşte Grand Trunk. Or, tocmai la Omaha începe această lungă cale ferată, numită «Pacific Union» între Omaha şi Ogden, pe urmă «Southern Pacific» între Ogden şi San Francisco. Şi ce să mai vorbim, în ceea ce priveşte liniile care fac legătura între Omaha şi New York, călătorii au de unde să aleagă.

Nefiind cunoscut de nimeni, Max Réal se plimbă prin principalele cartiere ale oraşului care are, ca şi vecina sa Council Bluff, forma regulată a unei table de şah cu 64 de căsuţe juxtapuse şi dreptunghiulare, cu marginile drepte impuse de geometrie.

Era ora 10 când pictorul, urmat de Tommy, reveni spre fluviul Missouri prin partea de nord şi coborî cheiul până la debarcaderul steamboat-ului.

Dean Richmond era gata de plecare. Cazanele sale suflau ca un beţiv, balansierul[1] nu aştepta decât ordinul să se pună în mişcare şi să se legene deasupra punţii.

Ziua era destul de lungă pentru ca *Dean Richmond,* după un parcurs de 150 de mile, să ajungă la Kansas City.

Max Réal şi Tommy se duseră pe covertă.

Ah, dacă pasagerii ar fi ştiut că unul din partenerii faimoasei partide cobora în tovărăşia lor apele missouriene până la oraşul Kansas, ce primire entuziastă i-ar fi făcut! Dar Max Réal continua să nu-şi dezvăluie numele, şi Tommy nu şi-ar fi îngăduit să-1 trădeze. La ora 10 şi 10 fură dezlegate parîmele, puternicele roţi se puseră în mişcare şi vasul o luă în direcţia curentului. Fluviul era presărat de pietre ponce plutitoare, rupte de izvoarele lui din trecătoarea Munţilor Stâncoşi.

---

[1] Balansier — piesa care reglementează mersul unei maşini.

Malurile înverzite ale lui Missouri în regiunea de şes a Kansas-ului nu au aspectul bizar pe care li-1 dă în susul apei încastrarea stîncilor de granit. Aici fluviul galben nu mai este întrerupt de cataracte, baraje, ecluze, nici tulburat de cascade şi pante înclinate.

După ce primeşte afluenţii veniţi din regiunile depărtate ale Canadei, se varsă în el şi alte numeroase cursuri de apă, din care principalul este râul Yellowstone.

Dean Richmond înainta repede printre vasele cu aburi sau pirogele care folosesc spre vale cursul fluviului; partea de sus nu este navigabilă iarna fiind plină de gheţuri, iar vara secând din pricina căldurii.

Ajunseră la Platte City, pe râul care dă unul din numele sale statului care se cheamă Nebraska. Dar, de fapt, Platte i se potriveşte mai bine, pentru că meandrele sale se desfac între maluri acoperite de iarbă, foarte joase şi însorite, care lasă puţină adâncime albiei. După alte 25 de mile, steamboat-ul făcu escală la Nebraska City. Acest oraş este adevăratul port pentru Lincoln, capitala statului, cu toate că se află la vreo 20 de leghe spre est.

În timpul după-amiezii, Max Réal putu termina câteva schiţe ale dealului Atkinson şi o privelişte remarcabilă de lîngă Leavenworth, acolo unde peste Missouri trece unul din cele mai frumoase poduri, în acest loc a fost înălţat în 1827 un fort menit să apere ţinutul împotriva triburilor indiene.

Era aproape miezul nopţii când tînărul pictor şi Tommy debarcară la Kansas City. Le mai rămîneau circa 12 zile ca să ajungă la Fort Riley, locul indicat în acest stat de nota lui W. J. Hypperbone.

În primul rând, Max Réal alese un hotel cu o înfăţişare destul de luxoasă, unde petrecu o noapte odihnitoare, după 24 de ore de tren şi 14 de vapor. A doua zi o consacră vizitării oraşului sau mai curând ambelor oraşe, căci există două Kansas-uri aşezate pe acelaşi mal drept al fluviului Missouri, care face în acest loc o meandră îngustă, dar despărţite de râul Kansas. Unul aparţine statului Kansas, altul statului Missouri. Al doilea este mult mai însemnat cu cei 130 000 de locuitori ai săi, în timp ce primul n-are decât 38 000. De fapt, dacă s-ar afla într-un singur stat, n-ar forma decât o unică aşezare. Dealtfel, Max Réal nu avea intenţia să rămână mai mult de 24 de ore nici în Kansas-ul din Kansas, nici în Kansas-ul din Missouri. Cele două oraşe

semănau ca două picături de apă şi cine a văzut unul 1-a văzut şi pe celălalt. Prin urmare, la 4 mai, dis-de-dimineaţă, pictorul porni din nou la drum spre Fort Riley, şi de astă dată dorea să călătorească cum se potriveşte unui artist. Desigur că luă trenul, dar era ferm hotărât să coboare la staţiile care îi plăceau, în căutare de peisaje care măcar să-1 inspire dacă, deşi fiind primul plecat, nu va reuşi să sosească primul.

Priveliştea care se desfăşura înaintea lui nu mai era deşertul american de odinioară. Uriaşa cîmpie se-ntinde spre vest, până la o altitudine de 500 de stînjeni, de-a lungul graniţei statului Colorado. Ondulaţiile succesive ale solului sunt întrerupte de rîpe adânci şi împădurite, despărţite de stepe care se aştern cât vezi cu ochii; cu o sută de ani în urmă indienii Kansas, Nas-Găurit, Oteas şi alte triburi cunoscute sub numele de Piei-Roşii le străbăteau în lung şi-n lat.

Ceea ce schimbase complet ţinutul era dispariţia pădurilor de chiparoşi şi brazi, plantarea milioanelor de pomi fructiferi pe suprafeţele savanelor ca şi înfiinţarea pepinierelor pentru întreţinerea livezilor şi viilor.

Spaţiile nesfîrşite pentru culturile de sorg, necesar în procesul obişnuit de fabricaţie a zahărului, alternau cu cîmpurile de orz, secară, hrişcă, ovăz, grâu care fac din Kansas una dintre cele mai bogate regiuni din Statele Unite.

Iar florile, într-o mare varietate de specii, cresc în voie, mai ales de-a lungul malurilor râului Kansas — cu precădere nenumăratele tufe de peliniţă cu frunze păroase, unele ierboase, altele ca nişte arbuşti, care răspîndesc în aer o mireasmă de terebentină.

Pe scurt, din staţie în staţie, luînd-o uneori patru sau cinci mile peste câmpuri, schiţînd câteva pînze, Max Réal avu nevoie de o săptămână ca să ajungă la Topeka, unde sosi la 13 mai, după-amiază. Topeka este capitala Kansas-ului. Numele îi vine de la cartofii sălbatici care creşteau puzderie pe pantele văilor. Oraşul ocupă malul meridional al apei şi este întregit de cartierele mărginaşe de pe malul opus.

Max Réal îşi luă o jumătate de zi de odihnă, necesară atât lui cât şi tînărului negru, dar îşi întrerupse repausul ca să viziteze a doua zi capitala. Cei 32 de mii de locuitori habar n-aveau că printre ei se află celebrul partener al cărui nume sta scris pe afişe cu litere de-o şchioapă.

Era aşteptat, cum se spune, pe traseu. Nimeni nu-şi închipuia că pentru a sosi la Fort Riley luase alt tren decât cel care merge de-a lungul Kansas-ului şi deserveşte Topeka.

Populaţia însă nu se alese decât cu aşteptarea şi Max Réal plecă din nou pe data de 14, în zori, fără să i se bănuiască nici o clipă prezenţa. Până Ia Fort Riley, la confluenţa râurilor Smoky-Hill şi Republican, nu mai avea decât vreo 60 de mile.

Pictorul putea deci ajunge în aceeaşi seară dacă dorea, sau a doua zi, dacă îi venea să hoinărească pe drum. Asta şi făcu după ce coborî din tren la Manhattan. Dar puţin a lipsit să nu fie oprit de la începutul partidei şi să nu piardă dreptul s-o continue. Ce vreţi, artistul a fost mai tare decât pionul de şah purtat de soartă prin aceste ţinuturi.

După-amiază, Max Réal şi Tommy, după ce s-au dat jos la penultima staţie, trei sau patru mile înainte de Fort Riley, s-au îndreptat spre malul stîng al Kansas-ului. Cum o jumătate de zi era destul ca să parcurgă această distanţă chiar pe jos, nu aveau de ce să-şi facă griji. De aceea Max Réal s-a oprit la marginea apei, unde deodată văzu înaintea ochilor o privelişte încîntătoare. La un cot al râului, în jocurile neprevăzute de umbre şi lumini, se-nălţa unul dintre ultimii arbori ai unui străvechi codru de chiparoşi. Crengile lui se-mpleteau într-un leagăn de la un mal la altul. La poale se vedeau urmele unei cabane mexicane şi în spate o cîmpie întinsă smălţuită cu fiori, îndeosebi cu veselele şi strălucitoarele floarea-soarelui. Dincolo de râul Kansas se zărea un fond de verdeaţă cu colţuri de umbră prin care răzbăteau ici şi colo razele sclipitoare ale soarelui. Ansamblul era minunat.

«Ce privelişte frumoasă! îşi spuse Max Réal. În două ore am să isprăvesc o schiţă.»

Dar, după cum se va vedea, el fu acela gata să fie isprăvit.

Tînărul pictor se aşeză pe mal cu mica lui pînză prinsă de capacul cutiei cu culori. Lucra de 40 de minute, cu totul absorbit de munca lui, când un zgomot îndepărtat — acel *quadrupedante sonitu*[1] al lui Vergiliu se auzi dinspre răsărit. Părea un tropot de copite grozav, venind din cîmpia de pe malul stîng. Tommy, culcat la poalele

---

[1] Quadrupedante sonitu — zgomot făcut de patrupede (în limba latină in lext).

unui copac, fu trezit din aţipeală, în voia căreia se lăsase cu nesaţ, de acest vuiet crescând. Stăpînul său nu auzea nimic, nici măcar nu întorcea capul. Atunci Tommy se sculă în picioare, făcu cîţiva paşi pe mal în sus ca să poată scruta depărtările. Zgomotul se mări şi în zare se ridicară nori de praf, împinşi spre vest de briza răcoroasă.

Tommy se întoarse şi, cuprins de groază, îi spuse lui Max Réal:

— Stăpîne...

Pictorului, adâncit în contemplare în faţa pînzei sale, nici prin gînd nu-i trecea să răspundă.

— Stăpîne... repetă Tommy cu glas îngrijorat, punîndu-i mâna pe umăr.

— Ei! Ce te-a apucat, Tommy? exclamă Max Réal, foarte ocupat să amestece cu vîrful pensulei puţin cafeniu cu roşu aprins.

— Stăpîne... nu auzi? strigă Tommy.

Numai un surd n-ar fi auzit vuietul acestui furtunos galop. Numaidecât Max Réal se ridică, îşi lăsă paleta pe iarbă şi se duse până la marginea râului. La 500 paşi de el alerga o herghelie uriaşă, ridicând nori de praf şi aburi, ca un soi de avalanşă, rostogolindu-se pe suprafaţa cîmpiei de unde izbucneau nechezaturi furioase. În câteva clipe avalanşa avea să ajungă pe mal. Nu puteau fugi decit spre nord. Aşa că, după ce-şi strînse uneltele, Max Réal o luă la goană într-acolo, înainte sau, mai curând, după Tommy. Herghelia care galopa cu toată viteza era alcătuită din mai multe mii de cai şi catîri pe care statul îi creştea altădată într-un ţarc pe malul fluviului Missouri. Dar de când sunt la modă automobilele şi bicicletele, aceste hipomotoare — căci aşa au ajuns să fie numite — lăsate în voia soartei rătăcesc prin cîmpii. Cei de faţă galopau desigur, înnebuniţi, de ore întregi. Nici un obstacol neputînd să-i oprească, lanurile, arăturile au fost devastate de trecerea lor şi, dacă apa nu însemna pentru ei o stavilă de netrecut, cine ştie unde se puteau duce?

Pe Max Réal şi pe Tommy, cu toate că fugeau de le sfirîiau călcîiele, erau gata să-i ajungă şi i-ar fi făcut zob sub copite dacă amândoi nu s-ar fi căţărat la timp în crăcile joase ale unui nuc gros, singurul copac ce se înălţa pe întinderea netedă a cîmpiei.

Era ora cinci după-amiază. Puşi la adăpost, aşteptară până ce ultimele rânduri ale hergheliei pieriră pe după cotul râului.

— Iute, hai, iute! strigă atunci Max Réal.

Tommy nu se prea grăbea să părăsească craca pe care încălecase.

— Haide mai iute, îţi spun, sau am să pierd 60 de milioane de dolari şi n-am să pot face din tine un sclav păcătos!

Max Réal glumea, căci nu era nici o primejdie să întîrzie la Fort Riley. Iată de ce, în loc să se întoarcă la staţia de care se depărtaseră prea mult şi unde se putea să nu găsească nici un tren gata de plecare, merse liniştit pe jos, cu pas agale peste cîmp, iar când se lăsă seara se călăuzi după luminile strălucind în depărtare.

Astfel se încheie ultima parte a călătoriei şi, înainte ca orologiul oraşului să bată de opt, Max Réal şi Tommy se aflau în faţa hotelului *Jackson.* Primul pion se găsea aşadar în locul ales de William J. Hypperbone, în căsuţa a opta.

Ce 1-a făcut pe milionar să aleagă acest oraş? Probabil faptul că dacă Missouri, aşezat în centrul geografic al Statelor Unite, a putut fi denumit «statul central», Kansas-ul, pe de altă parte, poartă şi el pe drept acest nume pentru că ocupă mijlocul geometric, iar Fort Riley se află chiar în inima ţării, pricină pentru care s-a ridicat lingă el un monument în punctul unde se-ntîlnesc râurile Smoky Hill şi Republican.

În sfirşit, indiferent de motivul alegerii, bine că Max Réal sosi teafăr la Fort Riley. A doua zi, părăsind hotelul *Jackson* unde trăsese, pictorul se duse la Post Office, intră în birou şi se interesă dacă n-a primit o telegramă.

— Numele dumneavoastră? întrebă slujbaşul.

— Max Réal.

— Max Réal din Chicago?

— În persoană.

— Unul din jucătorii marii partide a nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii?

— El însuşi.

Era cu neputinţă de astă dată să treacă neobservat; ştirea prezenţei sale se răspîndi în tot oraşul.

În mijlocul uralelor care-1 stinghereau atât de mult, tînărul pictor se-ntoarse la hotel. Acolo i se va aduce, de îndată ce va sosi, depeşa cu rezultatul celei de-a doua aruncări de zaruri privitoare la el şi care-1 va trimite... unde oare? Unde vor voi toanele nepătrunsului destin!

Capitolul VIII

TOM CRABBE TRAS DUPĂ SINE DE JOHN MILNER

Unsprezece din şase cu cinci nu era, în definitiv, un rezultat de dispreţuit, atâta vreme cât nici un jucător nu realizează nouă din şase cu trei, sau din cinci cu patru, pentru a ajunge la căsuţa douăzeci şi şase sau la cincizeci şi trei.

Ceea ce se putea regreta era că statul indicat de numărul unsprezece se afla foarte departe de Illinois şi fără nici o îndoială că Tom Crabbe sau cel puţin antrenorul său John Milner au suferit o oarecare decepţie. Soarta îi trimitea în Texas, cel mai vast teritoriu al Statelor Unite, avînd numai el o suprafaţă mai mare decât cea a Franţei. Acest stat, situat la sud-vestul Confederaţiei, se mărgineşte cu Mexicul de care nu fusese despărţit decât în 1835, după bătălia cîştigată de generalul Houston contra generalului Santa-Anna.

Două drumuri principale îi permiteau lui Tom Crabbe să ajungă în Texas. El putea, părăsind Chicago, sau să meargă la Saint-Louis şi să ia vaporul pe Mississippi până Ia New Orleans, sau să plece cu trenul spre metropola din Louisiana, traversînd statele Illinois, Tennessee şi Mississippi. De acolo va căuta calea cea mai scurtă până la Austin, capitala Texasului, locul marcat în nota lui W. J. Hypperbone, fie folosind calea ferată, fie unul din acele vapoare care fac cursa între New Orleans şi Galveston.

John Milner preferă trenul, pentru a-1 duce pe Tom Crabbe în Louisiana. În tot cazul, el nu avea timp de pierdut ca Max Réal, nici răgaz să umble hai-hui, pentru că trebuia la 16 să ajungă negreşit, în carne şi oase, la capătul călătoriei.

— Ei bine, îl întrebă cronicarul de la *Freie Presse* după ce rezultatul tragerii fu proclamat la 3 mai în sala *Auditorium,* când plecaţi?...

— Deseară.

— V-aţi făcut valiza ?

— Valiza mea... este Crabbe, răspunse John Milner. E gata burduşit, închis, trebuie numai să-1 conduc la gară.

— Şi el ce zice?...

— Nimic. Imediat ce va fi terminat a şasea lui masă, vom merge împreună să luăm trenul, şi l-aş pune la

bagaj dacă nu mi-ar fi teamă că depăşeşte greutatea permisă.

— Am presimţirea, reluă cronicarul, că Tom Crabbe va fi favorizat de aceeaşi şansă...

— Nu vă îndoiţi, spuse John Milner.

— Drum bun!

— Mulţumesc.

Antrenorul nu ţinea să tăinuiască în timpul călătoriei numele campionului Lumii Noi. O persoană atât de impozantă — la propriu — ca Tom Crabbe n-ar fi putut să treacă neobservată. Plecarea sa nu se petrecu în secret. O mulţime mare se afla în seara aceea pe peroanele gării, spre a-1 vedea suind în vagonul său în mijlocul uralelor. John Milner urcă după dînsul.

Pe urmă trenul se puse în mişcare şi poate că locomotiva simţi un surplus de greutate datorat transportării marelui număr de kilograme ale pugilistului.

În timpul nopţii trenul străbătu trei sute cincizeci de mile şi a doua zi ajunse la Fulten, aflat la graniţa statului Illinois cu Kentucky. Tom Crabbe nu se sinchisi de ţara prin care trecea, a paisprezecea ca însemnătate din Statele Unite.

Fără îndoială că, în locul său, Max Réal şi Harris T. Kymbale n-ar fi scăpat prilejul să viziteze Nashville, capitala actuală, şi cîmpul de bătălie de la Chattanooga, unde Sherman a reuşit să croiască drum spre sud armatelor federale. Şi apoi, unul ca artist, celălalt ca reporter, de ce n-ar fi făcut un ocol de o sută de mile până la Grand Junction, cu scopul de a onora Memphis-ul cu prezenţa lor? Este singura localitate importantă a acestui stat — pe malul stîng al lui Mississippi, şi are un aspect foarte atrăgător — aşezată pe faleza care domină cursul frumosului fluviu cu multe insule pline de verdeaţă. Dar antrenorul nu vru să se depărteze de itinerarul său pentru a permite celor două picioare enorme ale lui Tom Crabbe să calce în oraşul cu denumire egipteană.

Trenul continuă deci să ducă pe al doilea partener şi pe nepăsătorul său însoţitor de-a lungul cîmpiilor statului Mississippi. El trecu prin Holly Springs, Grenada şi Jackson. Această ultimă localitate este capitala, nu prea mare, a unui teritoriu care din cauza culturii exclusive a bumbacului a rămas mult în urmă din punct de vedere comercial şi industrial.

Aici, însă, timp de o oră, în gară, sosirea lui Tom Crabbe făcu o mare vîlvă. Mai multe sute de persoane au vrut să-1 privească pe celebrul distribuitor de pumni. Desigur, el nu avea înălţimea lui Adam, căruia i se atribuiau, înainte de rectificarea ilustrului Cuvier, nouăzeci de picioare, nici cea a lui Abraham, de optsprezece picioare, nici măcar aceea a lui Moise, de douăsprezece picioare, dar era oricum un tip gigantic al speciei umane.

— Cum, Max, tu n-ai vrea să-ți încerci norocul?...

Printre curioşi se afla un savant, onorabilul Kil Kirney, care, după ce a măsurat cu o precizie extremă pe campionul Lumii Noi, crezu de cuviinţă să facă unele rezerve şi iată ce nu ezită să declare *ex professo*[1]:

— Domnilor, conform cercetărilor istorice cărora m-am dedicat, am putut să regăsesc principalele calcule de măsurătoare care se referă la studiile gigantografice, cifrate după sistemul decimal. În secolul al 17-lea apăru Walter Parson, înalt de doi metri douăzeci şi şapte; în secolul al optsprezecelea au existat germanul Muller din Leipzig, înalt de doi metri patruzeci, englezul Burnsfield, înalt de doi metri treizeci şi cinci, irlandezul Magrath, înalt de doi metri treizeci, irlandezul O'Brien, înalt de doi metri cincizeci şi cinci, englezul Toller, înalt de doi metri cincizeci şi cinci şi spaniolul Elacegin, înalt de doi metri treizeci şi cinci. În secolul al nouăsprezecelea, au fost cunoscuţi grecul Auvassab, înalt de doi metri treizeci şi trei, englezul Hales din Norfolk, înalt de doi metri patruzeci, germanul Marianne, înalt de doi metri patruzeci şi cinci şi chinezul Chang, înalt de doi metri cincizeci şi cinci. Or, de la talpa piciorului până la capătul gîtului, voi atrage atenţia onorabilului antrenor că Tom Crabbe măsoară numai doi metri treizeci.

— Ce vreţi să fac! Răspunse pe un ton destul de acru John Milner. Nu pot să-1 întind...

— Nu, fără îndoială, reluă Kil Kirney, şi nici nu cer aşa ceva, totuşi îi este inferior lui...

— Tom, spuse atunci John Milner, dă o directă în pieptul domnului savant, pentru ca să măsoare şi puterea bicepsului tău!

Savantul Kil Kirney nu vru să facă o experienţa care nu i-ar fi lăsat numărul reglementar de coaste şi se retrase cu un pas demn şi măsurat. Cât despre Tom Crabbe, fu şi mai aclamat de public, când John Milner lansă în numele lui o provocare amatorilor de box. Dar provocarea nu fu primită şi campionul Lumii Noi se urcă din nou în compartiment, în timp ce urările de reuşită plouau în jurul lui.

După ce traversă de la nord la sud statul Mississippi, trenul ajunse la frontiera statului Louisiana, la staţia Rocky Comfort.

De-a lungul râului Tangipaoha, coborîră apoi până la lacul Ponchartrain, depăşindu-i malul vestic prin îngusta limbă de pămînt care separă acest lac de lacul

[1] Ex professo — ca specialist (în limba latină în text).

Maurepas şi peste care se afla viaductul Mauchac. Staţia Carrolton se află lângă fluviul lat de aproape patru sute cincizeci de stânjeni, ale cărui meandre înconjoară Louisiana.

Ca New Orleans, Tom Crabbe şi John Milner părăsiră definitiv drumul cu calea ferată, după un parcurs de aproape nouă sute de mile de la Chicago încoace. Sosiţi aici în după-amiaza zilei de 5 mai, le rămîneau însă treisprezece zile, vreme destulă chiar dacă surveneau întîrzieri, pentru a ajunge la Austin, capitala Texasului, fie pe linia Southern Pacific, fie pe mare.

În orice caz, n-ar fi avut rost să-i ceri lui John Milner să-1 plimbe pe Tom Crabbe al său prin oraş pentru a-i admira frumuseţile. Dacă hazardul l-ar fi trimis aici pe un altul dintre «cei şapte», acesta ar fi ştiut mai bine să le guste. Austin mai era departe, la mai mult de patru sute de mile, şi John Milner nu se gîndea decât să plece pe drumul cel mai scurt şi cel mai sigur. Cel mai scurt ar fi fost pe drumul de fier, pentru că există o linie de legătură între cele două oraşe, cu condiţia de a schimba repede trenul. Într-adevăr, după ce înaintează spre vest, străbătînd Louisiana prin Lafayette, Rarelant, Terrebone, Tigerville, Ramos, Brashear către capul lacului Grand, calea ferată întîlneşte, la depărtare de o sută optzeci de mile de acolo, frontiera Texasului. Începînd de la acest punct, linia continuă de la staţiunea Orange până la Austin, pe un parcurs de două sute treizeci de mile. Cu toate acestea — poate făcu o greşeală — John Milner dădu preferinţă unui alt itinerar şi gîndi că este mai bine să se îmbarce la New Orleans pentru portul Galveston pe care o cale ferată îl leagă de capitala texană.

Vaporul *Sherman* părăsea New Orleans cu destinaţia Galveston chiar a doua zi dimineaţa. Era o împrejurare de care trebuia profitat. Trei sute de mile pe un vapor care face douăsprezece mile pe oră însemna o zi şi jumătate, cel mult două zile, până şi cu vânt nefavorabil.

John Milner nu socoti că trebuie să-1 consulte pe Tom Crabbe în această privinţă, tot aşa cum nu-ţi consulţi valiza, după ce ţi-ai făcut-o. După a şasea masă luată într-un hotel din port, eminentul boxer trase un pui de somn până dimineaţa.

Era ora şapte, când căpitanul Curtis dădu ordin să se dezlege parâmele vasului *Sherman,* după ce îl primi pe ilustrul campion, cu cinstea cuvenită celui de-al doilea partener al meciului Hypperbone.

— Onorabile Tom Crabbe, îi zise el, sunt măgulit de onoarea prezenţei dumneavoastră pe bordul vasului meu!

Boxerul avu aerul că nu înţelege ce-i spunea căpitanul Curtis şi privirea sa se îndreptă în mod instinctiv către sala de mese.

— Credeţi-mă că voi face şi imposibilul, spuse comandantul lui *Sherman,* să ajungeţi cu bine în cel mai scurt timp. Nu voi economisi combustibilul şi nici aburii; voi fi sufletul cilindrilor, sufletul balansierului, al roţilor, care se vor învîrti cu toată viteza pentru a vă asigura gloria şi cîştigul!

Gura lui Tom Crabbe se deschise ca să răspundă şi se închise imediat, ca să se redeschidă şi apoi să se închidă din nou. Aceasta însemna că ora primului dejun sunase la orologiul stomacului său.

— Toată magazia de provizii este la dispoziţia dumneavoastră, declară căpitanul Curtis, şi fiţi sigur că vom debarca la timp în Texas, chiar dacă ar trebui să întrebuinţez supapele la maximum, încât să sară vaporul în aer.

— Să nu sărim în aer, răspunse John Milner, cu bunul-simţ care îl caracteriza. Ar fi o greşeală... în ajun de a cîştiga şaizeci de milioane de dolari.

Timpul era frumos şi, în plus, nu exista nici un pericol în canalele de la New Orleans, cu toate că sunt supuse unor capricioase schimbări, supravegheate de serviciul maritim.

Sherman naviga pe canalul din sud printre trestiile şi stuful malurilor lui joase. Poate că nasul călătorilor fu izbit în mod neplăcut de miasmele de hidrogen provenite din depunerile pe care le formează fermentările materiilor organice de pe fundul apei, dar nu era nici o primejdie de eşuare în acest canal, devenit adevăratul estuar al marelui fluviu.

Trecură dinaintea mai multor uzine şi antrepozite situate pe ambele maluri: înaintea tîrgului Algiers, înaintea capului Hache, înaintea Jump-ului. Dealtfel, în această perioadă nivelul apelor creşte în fiecare an; în aprilie, mai şi iunie, Mississippi se umflă şi nivelul apelor sale nu scade la minimum decât în noiembrie. *Sherman* nu trebui deci să reducă viteza şi ajunse fără greutate la Port Eads, după numele inginerului ale cărui lucrări îmbunătăţiseră această trecere spre sud.

Aci Mississippi se pregătea să se verse în golful Mexic după un drum de cel puţin patru mii cinci sute de mile (7 240 km).

Sherman o luă spre vest imediat ce ocoli ultimele limbi de pămînt.

Cum a suportat Tom Crabbe această ultimă parte a traversării?... Foarte bine. După ce mîncă la orele lui obişnuite, se duse să se culce. A doua zi apăru proaspăt şi bine dispus, atunci când veni să-şi reia locul pe puntea de la pupa. *Sherman* se găsea la cincizeci de mile în larg şi coasta joasă abia se mai zărea spre nord.

Era întîia oară că Tom Crabbe făcea o călătorie pe mare, aşa că în primul rând fu mirat de legănarea vasului dus pe valuri. Faţa sa, îmbujorată de obicei, căpătă o paloare crescândă pe care John Milner. simţitor la tot ce se petrecea cu boxerul, nu înlîrzie s-o observe.

«I s-o fi făcut rău?» se întrebă apropiindu-se de banca pe care tovarăşul său fusese nevoit să se aşeze.

Şi scuturându-1 de umeri, zise:

— Merge?

Tom Crabbe deschise gura şi de astă dată nu foamea îi puse în mişcare muşchii gîtului, mai ales că ora primei mese trecuse. Şi cum nu putu s-o închidă la timp, un şuvoi de apă sărată îi pătrunse în gît, în momentul când *Sherman* se înclină din cauza unui val puternic.

Tom Crabbe fu smuls de pe bancă şi căzu pe punte. Era mai bine să fie dus numaidecîl în mijlocul punţii, unde clătinaturile se simt mai puţin.

— Vino, Toni, spuse John Milner.

Tom Crabbe vru să se ridice, dar încercă zadarnic şi se prăbuşi din nou cu întreaga lui greutate.

Căpitanul Curtis, auzind bufnitura, se îndreptă spre pupa vasului.

— Văd ce se întîmplă... spuse el. Nu e mare lucru şi onorabilul Tom Crabbe se va obişnui. E imposibil ca un asemenea om să sufere de rău de mare. De asta se plâng mai mult femeiuştile şi ar fi îngrozitor să-1 aibă o persoană atât de voinică, îngrozitor într-adevăr, şi niciodată pasagerii nu asistaseră la un spectacol atât de jalnic.

Răul de mare, trebuie să recunoaştem, le e dat mai mult pricăjiţilor şi suferinzilor. Dar un tip de o asemenea corpolenţă şi putere... Cu el nu se întîmplă oare la fel ca şi cu clădirea impunătoare care este mult mai zdruncinată de un cutremur de pămînt decât şubreda

colibă a unui indian?... Cea din urmă rezistă pe când prima se dărîmă.

Şi Tom Crabbe, dărîmat, era gata să se prefacă într-un morman de ruine. John Milner, foarte necăjit, interveni.

— Trebuie să-1 urnim de aici.

Căpitanul Curtis chemă pe şeful de echipaj şi doisprezece marinari pentru această muncă grea. Detaşamentul, cu forţe unite, încercă în zadar să-1 ridice pe campionul Lumii Noi. Fură nevoiţi să-1 rostogolească de-a lungul punţii de la pupa, ca pe un butoi, pe urmă să-1 coboare cu o macara, apoi să-1 târască până la sala maşinilor, unde balansierul părea să-şi bată joc de grămada aceasta de carne neputincioasă, care rămase acolo inertă.

— Iată, spuse John Milner căpitanului Curtis, ce i-a făcut apa aia sărată când 1-a izbit drept în faţă! Dacă cel puţin era alcool...

— Dacă era alcool, răspunse pe drept cuvânt căpitanul Curtis, de mult marea ar fi fost băută până la ultima picătură şi n-ar mai fi fost posibilă nici o navigaţie.

Aveau într-adevăr ghinion. Vântul care sufla din vest îşi schimbă complet direcţia şi începu să bată foarte tare. Vasul se clătina din ce în ce mai mult, apoi, mergînd contra valurilor, viteza lui scăzu considerabil. Durata călătoriei se dublă, şaptezeci până la optzeci de ore în loc de patruzeci. Pe scurt, John Milner trecu prin toate chinurile îngrijorării, în timp ce tovarăşul său trecea prin toate chinurile acestui rău cumplit: zdruncinarea intestinelor, tulburarea aparatului circulator, ameţeli mult mai grozave decât poate da vreodată, beţia cea mai mare. Într-un cuvânt, după o expresie a căpitanului Curtis, Tom Crabbe era bun doar să-1 aduni cu făraşul.

În fine, la 9 mai, după o vijelie care din fericire fu de scurtă durată, se ivi, la 3 noaptea, coasta Texasului tivită de dune albe de nisip, apărată de un şirag de insule deasupra cărora zburau cîrduri mari de pelicani.

Starea campionului făcuse o mare economie bucătăriei vasului, căci Tom Crabbe, deşi deschisese gura şi încă destul de des, nu mincase nimic de la ultima sa masă luată în dreptul portului Eads.

John Milner se legăna în iluzia că tovarăşul său îşi va veni în simţiri şi va învinge îngrozitoarea boală, că îşi va relua înfăţişarea umană, că va fi în sfirşit prezentabil când *Sherman,* la adăpost de flux în golful Galveston, nu

va mai fi săltat de hulă. Nu, nenorocitul nu reuşi să-şi revină nici în apă liniştită!

Oraşul este situat la capătul unei limbi de pămînt nisipos. Un viaduct îl leagă de continent şi pe aci se exportă mărfurile, printre altele bumbacul, de o importanţă considerabilă.

Sherman, după ce trecu prin canal, se apropie de dana sa. John Milner nu putu să-şi stăpînească o înjurătură furioasă. Câteva sute de curioşi erau pe chei. Înştiinţaţi telegrafic că Tom Crabbe se îmbarcase Ia New Orleans pentru Galveston, îl aşteptau să sosească. Şi ce le va prezenta antrenorul său în locul campionului Lumii Noi, al doilea jucător care a pornit în meciul Hypperbone? O masă informă, semănînd mai mult cu un sac gol decât cu o făptură omenească.

John Milner mai încercă să-1 pună pe picioare pe Tom Crabbe.

— Ei bine, nu te simţi în puteri?

Sacul rămase sac şi adevărul este că a trebuit să fie transportat pe targa la *Beach Hotel* unde i se reţinuse un apartament.

Câteva glume, câteva zeflemele se auziră la trecerea sa, în locul uralelor cu care era obişnuit şi care însoţiseră plecarea sa din Chicago.

Dar, la urma urmei, nu era totul pierdut. Încă de mîine, după o noapte de odihnă şi o serie de mese copioase. Tom Crabbe va regăsi, fără îndoială, energia sa vitală, vigoarea sa normală şi nu se va mai vedea nici o urmă a slăbiciunii lui.

Ei bine, dacă John Milner şi-ar fi spus aceste lucruri, s-ar fi înşelat din nou. Noaptea nu aduse nici o schimbare în starea sănătăţii tovarăşului său. Zdruncinarea tuturor facultăţilor sale fu tot aşa de mare ca şi în ajun, cu toate că nu i se cerea nici un efort intelectual de care ar fi fost incapabil, ci un simplu efort animal. A fost inutil.

Gura sa rămase închisă ermetic de când căzuse jos. Ea nu cerea hrană şi stomacul nu mai voia de mîncare la orele de masă.

Astfel se scurse ziua de 10 mai, apoi cea de 11, şi 16 era ultimul termen când erau obligaţi să ajungă la Austin.

John luă atunci singura hotărîre pe care o avea de luat. Mai bine să sosească prea devreme decât prea tîrziu. Dacă Tom Crabbe trebuia să iasă din starea de prostraţie, el va ieşi tot aşa de bine la Austin ca şi la Galveston, şi cel puţin se va afla la postul său.

Tom Crabbe fu aşadar dus la gară cu camionul şi în cele din urmă băgat ca un colet într-un vagon. La ora opt şi jumătate seara trenul se puse în mişcare, în timp ce grupurile celor care pariau, rămaşi pe peron, refuzau să rişte cea mai mică sumă, nici măcar douăzeci şi cinci de cenţi, pe un partener într-o formă atât de proastă.

Din fericire, campionul Lumii Noi şi antrenorul său nu avură de parcurs cele şaptezeci şi cinci de milioane de hectare pe care le are suprafaţa Texasului. Ei nu trebuiau să meargă decât o sută şaizeci de mile, distanţa între Galveston şi capitala statului.

Desigur că ar fi fost de dorit să te opreşti să vezi regiunile scăldate de minunatul Rio Grande şi atâtea alte fluvii ca Antonio, Brazos, Trinity, care se varsă în golful Galveston, apoi Colorado şi malurile sale dantelate presărate de scoici cu perle.

O ţară minunată Texasul, cu pajiştile sale imense, unde altădată poposeau comanşii. El este acoperit la vest de păduri virgine, bogate în magnolii şi sicomori, pacanieri, salcâmi, palmieri, chiparoşi, stejari şi cedri; cât vezi cu ochii se întind cîmpiile de portocali, nopali şi cactuşi, cele mai frumoase exemplare ale florei.

La nord-vest, lanţurile montane care vestesc apropierea Munţilor Stâncoşi sunt minunate. Texasul produce şi trestia de zahăr superioară celei din Antile, tutunul din Nocogdoches superior celui din Maryland sau Virginia, un bumbac superior celui din Mississippi şi Louisiana; are ferme de patruzeci de mii de acri, cu tot atâtea capete de vite, în ranch-urile sale se cresc cu sutele de mii cele mai frumoase specii de rasă cabalină. Dar întrucât puteau toate acestea să-1 intereseze pe Tom Crabbe, care nu se uita niciodată la nimic, şi pe John Milner care nu se uita decât Ia Tom Crabbe?

Seara trenul se opri două ore la gara Houston, până la care pot să urce uşoarele ambarcaţiuni pe un mic curs de apă. Aci se găseşte antrepozitul pentru mărfurile aduse pe Trinity, Brazos şi Colorado.

A doua zi, 13 mai, Tom Crabbe coborî foarte devreme în gara Austin la capătul călătoriei sale. Centru industrial important, deservit de apele fluviului oprit de un baraj, această capitală este clădită pe o înălţime la nord de Colorado, în mijlocul unei regiuni bogate în fier, cupru, mangan, granit, marmoră, ipsos şi argilă. Oraş mai american decât multe altele din Texas, ales pentru a fi sediul parlamentului, el numără douăzeci şi şase de mii de locuitori, aproape toţi de origină anglo-saxonă.

Are o populaţie uniformă, pe când oraşele de pe Rio Grande sunt amestecate, cu case de lemn de o parte a fluviului şi cabane de alta — ca EI Paso, El Presidio — pe jumătate mexicane.

Deci la Austin nu-i întîmpinară decât amatori americani, minaţi de curiozitate, sau poate cu scopul de a paria. Ei doreau să-1 privească pe cel de al doilea partener, pe care zarurile îl trimiteau din depărtatele regiuni ale statului Illinois, şi fură mai norocoşi decât locuitorii din Galveston şi Houston. Punînd piciorul pe pavajul capitalei texane, Tom Crabbe se trezi în fine din toropeala neliniştitoare de care îngrijirile, rugăminţile, ba chiar mustrările lui John Milner n-au izbutit să-1 scape. Poate că în primul moment campionul Lumii Noi păru puţin sleit, puţin moale, puţin fleşcăit ca ţinută — şi nu era de mirare, de vreme ce nu înghiţise nimic decât aer marin, de când *Sherman* ieşise în larg. Da! Gigantul se văzuse nevoit să se hrănească din el însuşi. E drept că, dacă ar mai fi fost obligat să ţină acest regim, nu i-ar fi lipsit hrana încă multă vreme.

Dar şi ce masă luă în dimineaţa aceea — masă care dură până seara! Hălci de vînat, ciosvârte de berbec şi carne de vită, diferite mezeluri, legume, fructe, brînzeturi şi half and half, gin, whisky, ceai, cafea! John Milner se-ngrozi oarecum gîndindu-se la nota de plată a hotelului care îi va fi prezentată la sfirşitul şederii sale.

Şi asta se repetă a doua zi şi a treia zi, şi în felul acesta sosi ziua de 16 mai. Campionul redevenise minunata maşină umană în faţa căreia Corbett, Fitzsimons şi alţi boxeri, nu mai puţin celebri, au muşcat ţărâna.

Capitolul IX

UNU ŞI CU UNU FAC DOI

În dimineaţa aceea, un hotel, sau mai bine zis un han — hanul *Sandy Bar* — şi nu unul din cele mai bune, primea doi călători, sosiţi cu primul tren la Calais, simplu tîrg al statului Maine.

Cei doi călători, un bărbat şi o femeie, vizibil istoviţi după un drum lung şi greu, se înscriseseră sub numele de domnul şi doamna Field. Acest nume, ca şi cel de Smith, Johnson şi alte câteva de care ne izbim la tot pasul, sunt dintre cele mai obişnuite la familiile de

origine anglo-saxonă. Trebuie să fii dotat cu calităţi excepţionale, să fi ajuns la o situaţie considerabilă în politică, să fii un geniu, într-un cuvânt, pentru a putea să atragi atenţia publică, atunci când ai un nume atât de comun. Deci numele de domnul şi doamna Field nu spunea nimic, nu indica deloc personaje marcante, şi hangiul îl înscrise în registrul său fără să mai întrebe altceva. În toate Statele Unite, nici un nume nu era mai răspîndit, mai des repetat de milioane de guri, decîl cel al partenerilor şi al fantasticului membru al *Excentric-Clubului.* Or, nici unul din «cei şapte» nu se numea Field. Deci la Calais nu se ocupă nimeni de aceşti Field mai mult decât de oricare călător. Dealtfel, amândoi aveau o înfăţişare pe care nu dădeai nici doi bani şi stăpînul hanului se întreba, poate, cîţi vor da ei atunci când va veni ceasul să plătească nota.

Ce venea să facă această pereche de străini în orăşelul situat la graniţa unui stat, aşezat şi el la capătul de nord-est al Statelor Unite ?... De ce au adăugat încă două unităţi la cele şase sute şaizeci şi unu de mii ale locuitorilor acestui stat, a cărui suprafaţă ocupă jumătate din teritoriul numit îndeobşte Noua Anglie?

Camera de la primul etaj, închiriată domnului şi doamnei Field la hanul *Sandy Bar,* era puţin confortabilă: un pat pentru două persoane, o masă, două scaune, o măsuţă de toaletă. Fereastra dădea spre riul Saint-Croix, al cărui mal stîng este canadian. Singurul cufăr lăsat la intrarea coridorului fusese adus de un hamal din gară. Într-un colţ erau aşezate două umbrele din pînză groasă şi un sac de voiaj vechi.

Când domnul şi doamna Field rămaseră singuri, după ce hangiul plecă, imediat ce uşa se închise cu zăvorul tras pe dinăuntru, ambii îşi lipiră urechea de canat, voind să fie siguri că nimeni n-ar putea să-i audă.

— În fine, spuse unul din ei, iată-ne la capătul călătoriei!

— Da, răspunse celălalt, după trei zile şi trei nopţi întregi de la plecarea noastră!

— Credeam că nu se va mai termina, reluă domnul Field, lăsînd braţele să-i cadă, ca şi cum nu-l mai ţineau muşchii.

— Nu s-a terminat încă, zise doamna Field.

— Şi cât o să ne coste?

— Nu e vorba de ceea ce ar putea să coste, răspunse doamna cu glas acru, ci de ceea ce ne-ar putea aduce.

— În fine, adăugă domnul, am avut ideea fericită de a nu călători sub numele nostru adevărat.

— O idee de a mea...

— Şi excelentă!... Ne vezi tu la cheremul hotelierilor, hangiilor, vizitiilor, al tuturor celor care iau şapte piei de pe om, îngrăşaţi de victimele căzute în mîinile lor, şi asta sub pretext că milioane de dolari vor umple buzunarul nostru?...

— Am făcut bine, replică doamna Field, şi vom reduce şi pe viitor cheltuielile noastre cât de mult cu putinţă. Noi nu ne-am aruncat banii în restaurantele gărilor în ultimele trei zile şi sper că vom continua în felul acesta...

— Oricum, poate am fi făcut mai bine să refuzăm...

— Destul, Hermann! rosti poruncitor doamna Field. N-avem şi noi aceeaşi şansă ca şi ceilalţi să ajungem primii?..

— Fără îndoială, Kate, dar cel mai cuminte lucru ar fi fost să semnăm angajamentul... să împărţim moştenirea...

— Nu sunt de părere. Dealtfel, comodorul Urrican s-a opus, şi acel X.K.Z. nu a fost acolo ca să-şi dea consimţămîntul.

— Ei bine... vrei să-ţi spun ceva? replică domnul Field. Dintre toţi, de el mă tem cel mai mult... Nu se ştie cine este... nici de unde vine... Nimeni nu-1 cunoaşte. Se numeşte X.K.Z... Ăsta-i un nume?... Este cuviincios să te chemi X.K.Z.?...

Domnul Field se arăta indignat. Dar dacă nu-şi ascundea numele sub iniţiale, oare nu şi-1 prefăcuse şi el din Titbury în Field — căci cititorul 1-a recunoscut singur imediat după cuvintele schimbate cu falsa doamnă Field, cuvinte care dezvăluiau dezgustătoarea lor zgîrcenie...

Da, era în adevăr Hermann Titbury, al treilea partener, pe care numărul unu cu unu 1-a trimis la căsuţa a doua, statul Maine. Şi ce ghinion, căci acest zar nu-1 apropia decât cu doi paşi de şaizeci şi trei, obligîndu-1 în acelaşi timp să plece la capătul cel mai îndepărtat al Statelor Unite.

Într-adevăr, Maine se mărgineşte cu Canada şi New Brunswick. Intrat în Confederaţie din 1820, are la graniţa orientală golful Passamaquoddy, în care fluviul Saint-Croix îşi varsă apele — tot aşa cum statul, împărţit în douăsprezece districte, trimite doi senatori şi cincizeci de deputaţi în Congres, acest golf naţional — s-

ar putea spune cu oarecare emfază — unde se varsă fluviile politice ale Statelor Unite.

Doamna şi domnul Titbury părăsiseră încă în seara de 5 mai mohorâta lor locuinţă din Robey Street şi ocupau acum o odaie în acest jalnic han din Calais. Se ştie ce motive i-au făcut să-şi ia un nume de împrumut. Neanunţînd pe nimeni de ziua şi ora plecării lor, călătoria s-a făcut în cel mai mare secret, ca şi aceea a lui Max Réal, e drept din pricini cu totul diferite.

Lucrul i-a cam supărat pe cei care pariau căci, trebuie recunoscut, Hermann Titbury avea multe şanse în această cursă după milioane. Fără îndoială, cota sa se va mări în cursul partidei şi va deveni unul dintre favoriţii meciului. Nu era el oare unul din acei privilegiaţi cărora totul le reuşeşte pe lumea asta, fiind puţin scrupulos în ce priveşte mijloacele întrebuinţate pentru a-şi asigura succesul? Averea sa îi permitea să plătească eventualele penalizări, dacă soarta i le-ar fi impus, şi, oricât de considerabile ar fi fost, era gata să le plătească cu bani gheaţă. Dealtfel, el nu se va lăsa atras de nici o distracţie sau fantezie în cursul deplasărilor lui, cum ar face, poate, Max Réal şi Harris T. Kymbale. Puteai avea temeri că va întîrzia din vina lui, ducându-se dintr-un stat în altul? Nu, şi el oferea siguranţă absolută că va fi în ziua fixată la locul indicat. Neîndoios, erau garanţii serioase acelea ce le oferea Hermann Titbury, fără a mai vorbi de şansa sa personală, care nu 1-a trădat niciodată în existenţa sa de om de afaceri.

Respectabila familie avusese grijă să întocmească itinerarul cel mai rapid şi puţin costisitor din încurcatele reţele de căi ferate, întinse ca o imensă pînză de păianjen pe ţinuturile Uniunii orientale. Aşa că, fără a se opri, fără a se expune să fie jefuiţi în bufetele gărilor sau restaurantelor hotelurilor, trăind numai din proviziile lor de drum, trecând de la un tren la altul cu precizia unei mingi în mâna unui prestidigitator, fără a se interesa de frumuseţile ţinutului mai mult decât Tom Crabbe, mereu preocupaţi de aceleaşi gînduri, mereu urmăriţi de aceleaşi nelinişti, notînd cheltuielile zilnice, numărând tot timpul suma pe care o aveau cu ei pentru nevoile călătoriei, posaci ziua, dormind noaptea, domnul şi doamna Titbury străbătuseră Illinois de la vest la est, pe urmă statul Indiana, apoi Ohio, apoi statele New York şi New Hampshire. Şi astfel ajunseră la frontiera statului Maine, în dimineaţa zilei de 8 mai, la poalele muntelui Washington, din grupul Munţilor Albi, al cărui pisc

înzăpezit poartă, în mijlocul ploilor şi grindinelor, la o înălţime de cinci mii şapte sute cincizeci de picioare, numele eroului Republicii americane.

De aici domnul şi doamna Titbury ajunseră la Paris, pe urmă la Lewiston pe Androscoggin, oraş manufacturier, care împreună cu municipiul Auburn rivalizează cu importantul oraş Portland, unul din cele mai bune porturi din Noua Anglie, adăpostit de golful Casco. Trenul îi duse apoi la Augusta, capitala oficială a ţinutului Maine, ale cărei vile elegante sunt răspîndite pe malurile Kennebec-ului. De la staţia Bangor trebuiră să urce apoi către nord-est, până la Backahogan, unde se termină calea ferată, şi să coboare după aceea cu diligenţa până la Princeton, care este legat printr-o şosea de Calais.

Iată cum, cu dese şi plicticoase schimbări de trenuri, trecuseră prin Maine, unde turiştii vin cu plăcere să vadă munţii, cîmpiile de morenă, podişurile lacustre, adâncile şi nesfîrşitele păduri de stejari, de pini de Canada, de arţari, de fag, de mesteacăn, bogăţie însemnată a regiunii septentrionale care furniza şantierelor lemnul în construcţiile navale, înainte de folosirea carcaselor de fier.

Domnul şi doamna Titbury — alias Field — sosiseră la Calais la 9 mai în zori, cu mult înainte de vreme, fiind obligaţi să rămână aci până la 19. Aveau de stat 10 zile în acest tîrg de câteva mii de locuitori, în acest simplu port de cabotaj. Cum îşi vor petrece timpul, până în momentul când o telegramă a maestrului Tornbrock îi va sili să plece din nou?

Şi totuşi, la câte minunate excursii nu te poftea teritoriul atât de variat al statului Maine! Către nord-vest se găseşte minunata regiune dominată de muntele Khatadin, de trei mii cinci sute de picioare, enorm bloc de granit, ivindu-se brusc din domul codrilor, în ţinutul platourilor lacustre. Şi Portland, aşezare de treizeci şi şase de mii de suflete, în care s-a născut marele poet Longfellow[1], oraş animat de marele trafic cu America de Sud şi insulele Antile, cu monumentele, parcurile şi grădinile sale, pe care locuitorii foarte pricepuţi le întreţin cu atâta bun gust! Şi modestul Brunswick, cu celebrul său colegiu Bowdoin, a cărui galerie de tablouri atrage numeroşi amatori. Iar mai la sud, pe ţărmurile

[1] H.W. Longfellow - poet romantic american (1807—1884).

de-a lungul coastei Atlanticului, acele staţiuni balneare atât de căutate în timpul sezonului cald de către bogatele familii ale statelor vecine, care, dacă n-ar petrece aici câteva săptămîni, s-ar socoti mai prejos de situaţia lor — între altele minunata insulă Mount-Desert, cu golful său de la Bar Harbor!

Dar să pretinzi asemenea deplasări de la două moluşte, smulse de pe bancul lor natal şi transportate la nouă sute de mile depărtare, ar fi fost o osteneală zadarnică. Nu, ei nu vor părăsi Calais nici o zi, nici o oră! Vor rămîne mereu între patru ochi, cîntărind şansele lor, blestemîndu-i pe partenerii lor, după ce vor fi chibzuit de o sută de ori la întrebuinţarea noii lor averi, dacă norocul îi va face multimilionari. De fapt, oare nu i-ar încurca?... Să-i încurce pe ei milioanele?! Fiţi fără grijă, vor şti să le plaseze în valori foarte sigure, acţiuni bancare, miniere, ale societăţilor industriale, vor încasa enormele lor venituri, nu le vor risipi pe opere de binefacere, ci le vor plasa din nou fără a sustrage nimic pentru confortul lor, pentru plăcerile lor, şi vor trăi, ca şi înainte, concentrându-şi existenţa în dragostea pentru bani, roşi de *auri sacra fames*[1]*;* şi vor rămîne veşnic la fel de zgîrie-brînză, cum se spune, zgîrciobi, laşi, avari, cărpănoşi, strînşi la pungă, puşi pe ciupeli şi învîrteli, vînători de franci, membri permanenţi ai academiei bogătaşilor care strigă neîncetat că n-au un ban.

Intr-adevăr, dacă soarta ar favoriza acest cuplu oribil, fără îndoială ar avea motivele sale. Dar care motive era greu de închipuit, şi mai ales în dauna partenerilor mult mai vrednici de averea lui William J. Hypperbone şi care i-ar da o întrebuinţare mult mai bună — fără a excepta chiar pe Tom Crabbe şi comodorul Urrican!

Iată-i deci pe amândoi la capătul teritoriului federal, în acest mic orăşel Calais, ascunşi sub numele de Field, plictisiţi şi nerăbdători, uitîndu-se la vasele de pescuit ce ieşeau la fiecare maree şi care se întorceau cu încărcătura lor de macrouri, heringi şi somni. Pe urmă reveneau să se închidă în camera hanului *Sandy Bar,* tremurând tot timpul ca identitatea lor să nu fie descoperită.

Într-adevăr, Calais nu este un orăşel atât de pierdut în statul Maine pentru ca vîlva despre faimosul meci să nu

---

[1] Auri sacra fames — foamea sfântă de aur (în limba (latină in text).

ajungă până la locuitorii săi. Ei ştiau că a doua căsuţă este atribuită acestui stat din Noua-Anglie şi telegraful le făcuse cunoscut că a treia aruncare de zaruri — unu şi cu unu — obliga pe partenerul Hermann Titbury la o şedere în oraşul lor.

Astfel trecură 9, 10, 11 şi 12 mai, într-o mare plictiseală în tîrguşorul monoton. Nici chiar Max Réal nu ar fi suportat şederea aici fără greutate. Când te plimbi de-a lungul străzilor mărginite de case de lemn, când hoinăreşti pe cheiuri, timpul îţi pare nesfîrşit. Şi în aşteptarea telegramei indicând noul itinerar, depeşă care nu va fi expediată înainte de 19, cu câtă răbdare trebuia să te înarmezi pentru a adăsta aşa încă şapte zile lungi.

Şi totuşi, soţii Titbury aveau o ocazie foarte simplă de a face o plimbare în străinătate, traversînd fluviul Saint-Croix, al cărui mal stîng aparţine Dominionului Canada. Aşa îşi spuse şi Hermann Titbury şi, în dimineaţa zilei de 13, el făcu o propunere în următorii termeni soţiei sale:

— Să-1 ia dracu' pe acest Hypperbone! De ce-o fi ales cea mai neplăcută localitate din Maine, pentru a trimite acolo partenerii care au neşansa să aibă numărul doi la începutul partidei!

— Bagă de seamă, Hermann! răspunse doamna Titbury cu voce joasă. Dacă cineva te-ar auzi... Dacă soarta ne-a trimis la Calais, trebuie să rămînem, de voie de nevoie, la Calais...

— Nu ne este oare permis să părăsim oraşul?...

— Fără îndoială... dar cu condiţia să nu ieşim de pe teritoriul Statelor Unite.

— Deci nu avem nici măcar dreptul să trecem fluviul?

— În nici un fel, Hermann... Testamentul interzice în mod formal să ieşi din Statele Unite.

— Şi cine ar putea să ştie, Kate?... exclamă domnul Tilbury.

— Nu te înţeleg, Hermann! replică matroana, ridicând glasul. Tu vorbeşti astfel? Nu te mai recunosc!... Şi dacă mai tîrziu s-ar afla că am trecut frontiera?... Şi dacă vreun accident oarecare ne-ar opri acolo?... Şi dacă nu ne-am întoarce la timp... în 19?... Dealtfel, nu admit acest lucru!

Şi avea dreptate să nu vrea autoritara doamnă Titbury! Oricum, nu se ştie ce se poate întîmpla! Poate să vină un cutremur de pămînt... New Brunswick să se rupă de continent... această parte a Americii să se disloce... o prăpastie să se sape între cele două ţări...

Cum să te găseşti atunci la biroul poştei în ziua hotărâtă? Există deci riscul de a fi scos din joc.

— Nu, nu putem traversa fluviul, declară cu hotărîre doamna Titbury.

— Ai dreptate, n-avem voie, replică domnul Titbury, şi nu ştiu cum de mi-a venit ideea asta! într-adevăr, de la plecarea noastră din Chicago, nu mai sunt acelaşi!... Această călătorie blestemată m-a prostit! Pentru nişte oameni care nu s-au mişcat niciodată din casa lor de pe Robey Street... iată-ne umblînd creanga pe drumuri, la vîrsta noastră!... Eh, n-am fi făcut mai bine să rămînem acasă, să refuzăm partida?...

— Şaizeci de milioane de dolari merită osteneala să te deranjezi! afirmă doamna Titbury.

Oricum să fi fost Saint-Stephen, oraşul Dominionului, care ocupă malul celălalt al fluviului Saint-Croix, el nu avu onoarea să găzduiască familia Titbury.

Se părea, deci, că nişte oameni atât de precauţi, de o prudenţă aşa de excesivă, care ofereau mai multe garanţii decât ceilalţi parteneri, ar fi trebuit să fie la adăpost de orice neplăceri, că nu vor fi prinşi niciodată cu vreo greşeală, că nu li se va întîmpla nimic de natură să-i compromită. Dar hazardului îi place să-şi bată joc de cei mai pricepuţi, să le pregătească nişte capcane de care toată înţelepciunea lor să nu fie în stare să-i ferească — şi nu poţi să nu ţii seama şi de el.

În dimineaţa zilei de 14, doamna şi domnul Titbury avură ideea să facă o excursie. Fiţi liniştiţi, ei nu intenţionau să se îndepărteze mult — doar două sau trei mile în afara oraşului Calais. În treacăt trebuie spus că tîrguşorul a primit un nume francez fiindcă este situat la capătul Statelor Unite, aşa cum omonimul său se află la marginea Franţei, iar în ceea ce priveşte statul Maine, numele său se trage de la primii colonişti care s-au stabilit aci sub domnia lui Carol I al Angliei.

Timpul era furtunos, nori negri se ridicau la orizont, căldura se pregătea a fi copleşitoare la amiază. Zi prost aleasă pentru o plimbare pe jos în susul apei, de-a lungul malului drept al fluviului Saint-Croix.

Domnul şi doamna Titbury părăsiră hanul pe la 9 şi merseră de-a lungul apei, pe urmă în afara oraşului, la umbra copacilor pe ramurile cărora săreau mii de veveriţe.

Ei l-au întrebat înainte pe hangiu dacă nici o fiară sălbatică nu se găsea în împrejurimi. Nu, nici lupi, nici urşi, numai câteva vulpi. Se poate deci aventura oricine

cu toată încrederea, chiar înăuntrul pădurilor care făceau odinioară din statul Maine o uriaşă întindere acoperită de brazi.

Se înţelege de la sine că domnul şi doamna Titbury nu se preocupau deloc de peisajele variate ce li se deschideau în faţa ochilor. Ei nu vorbeau decât de partenerii lor, cei care plecaseră înainte de ei, cei care vor pleca după. Unde se găseau acum Max Réal şi Tom Crabbe!... Şi apoi iarăşi veşnicul X.K.Z., de care se temeau mai mult decât de oricare altul!

În fine, după ce au mers două ore şi jumătate, apropiindu-se amiaza, se gîndiră să se întoarcă la hanul *Sandy Bar,* să ia prînzul. Dar, foarte însetaţi de căldura moleşitoare, se opriră la o cârciumă de pe mal, la o jumătate milă de oraş.

Cîţiva băutori aflaţi în cârciumă ocupau mese pe care se înşiruiau halbe de bere. Domnul şi doamna Titbury se aşezară la o parte şi se sfătuiră mai întîi ce să comande. Porter sau bere englezească se părea că nu le convine.

— Mi-e teamă să nu fie prea rece, observă doamna Titbury. Suntem năduşiţi şi ar fi primejdios.

— Ai dreptate, Kate, şi o pleurezie se capătă repede, răspunse domnul Titbury.

Pe urmă, întorcându-se către cârciumar, ceru:

— Un grog cu whisky! Cârciumarul exclamă pe dată:

— Un grog cu whisky, aţi spus?

— Da, sau cu gin.

— Unde este autorizaţia dumneavoastră?

— Autorizaţia mea?... răspunse domnul Titbury, foarte uimit de această întrebare.

Şi nu ar fi fost atât de mirat dacă şi-ar fi amintit că Maine aparţine grupului de state care au stabilit principiul prohibiţiei alcoolului. Da, în Kansas, North Dakota, South Dakota, Vermont, New Hampshire şi mai ales în Maine e interzis să se fabrice şi să se vîndă băuturi spirtoase, distilate sau fermentate. Singuri agenţii municipali, în fiecare localitate, sunt însărcinaţi să le dea, contra bani, acelora care le cumpără pentru uz medical sau industrial, şi după ce aceste băuturi au trecut prin expertiza unui comisar al statului. A călca legea până şi printr-o cerere imprudentă era să te expui la pedepse severe, legiferate în vederea dispariţiei alcoolismului.

De aceea, abia rostise domnul Titbury cele câteva cuvinte de mai sus, că un om se apropie de el:

— Nu aveţi autorizaţie?

— Nu, nu am...
— Atunci vă fac proces de contravenţie.
— Contravenţie?... Pentru ce anume?
— Pentru a fi cerut whisky sau gin.
Acest om era un agent, un agent în exerciţiul funcţiunii, care făcea controlul obişnuit; el înscrise numele domnului şi doamnei Titbury pe carnetul său şi îi preveni că vor trebui să se prezinte a doua zi în faţa judecătorului.
Cei doi soţi se întoarseră foarte plouaţi la han. Şi ce zi şi noapte au petrecut! Dacă doamna Titbury era aceea care avusese regretabila idee de a intra în cârciumă, domnul Titbury a avut ideea, nu mai puţin proastă, să prefere un grog unei halbe de bere englezească sau unui porter! La ce amendă s-au expus amândoi!... Acuzaţiile şi certurile ţinură până în zori.
Judecătorul, un anume R. T. Ordak, era într-adevăr fiinţa cea mai nesuferită, cel mai arţăgos şi totodată cel mai supărăcios om din câţi îţi poţi închipui. A doua zi dimineaţă, când contravenienţii se înfăţişară în cabinetul său, el nu ţinu seama deloc de amabilităţile lor şi îi interogă pe scurt şi cu asprime: Numele? Domnul şi doamna Field. Locul unde domiciliază? Ei indicară la întîmplare Harrisburg, Pennsylvania. Profesia? Rentieri. Pe urmă le trînti o amendă de 100 dolari, pentru a fi încălcat prohibiţia cu privire la băuturile alcoolice din statul Maine.
Era prea din cale-afară! Oricât se reţinu şi cu toate eforturile soţiei sale, care încercă în zadar să-1 calmeze, domnul Titbury nu se putu slăpîni. El se înfurie, îl ameninţă pe judecătorul R. T. Ordak şi judecătorul Ordak dublă amenda — încă o sută de dolari — pentru lipsă de respect faţă de justiţie. Acest supliment îl făcu şi mai furios pe domnul Titbury. Două sute de dolari în plus la cheltuielile făcute până acum pentru a ajunge la capătul acestui blestemat stat Maine! Exasperat, contravenientul uită orice prudenţă şi merse până acolo încât să sacrifice avantajul că venise incognito.
Şi, cu braţele încrucişate, cu faţa aprinsă, îmbrîncind-o pe doamna Titbury cu o violenţă neobişnuită, el se aplecă peste biroul judecătorului şi îi spuse:
— Ştii dumneata cu cine ai a face?
— Cu un bădăran pe care-1 gratific cu trei sute de dolari amendă, deoarece continuă pe tonul acesta, replică, nu mai puţin exasperat, R. T. Ordak.

— Trei sute de dolari! exclamă doamna Titbury, căzînd pe jumătate leşinată pe o bancă.

— Da, reluă judecătorul, accentuînd fiecare silabă, trei sute de dolari pentru domnul şi doamna Field din Harrisburg, Pennsylvania.

— Ei bine, urlă domnul Titbury lovind cu pumnul în birou, află deci că eu nu sunt domnul Field din Harrisburg, Pennsylvania.

— Şi atunci, cine eşti?

— Domnul Titbury din Chicago, Illinois...

— Care va să zică un individ care-şi permite să călătorească sub un nume fals! spuse judecătorul, ca şi cum ar fi zis: «încă o infracţiune adăugată la atâtea altele!»

— Da, domnul Titbury din Chicago, al treilea jucător în meciul Hypperbone, viitorul moştenitor al imensei sale averi.

Această declaraţie păru să n-aibă nici un efect asupra lui R. T. Ordak. Magistratul, tot atât de cîrcotaş pe cât era de imparţial, înţelegea să nu ţină seama de acest al treilea partener mai mult ca de oricare marinar din port.

Astfel, cu vocea şuierătoare şi ca şi cum ar fi supt fiecare cuvânt al său, pronunţă:

— Ei bine, domnul Titbury din Chicago va fi cel care va plăti amenda de trei sute de dolari şi, în plus, pentru că şi-a permis să se prezinte înaintea justiţiei sub un nume care nu este al său, îl condamnăm la opt zile închisoare.

Asta le-ntrecu pe toate şi domnul Titbury căzu la rândul său lângă doamna Titbury, prăbuşită pe bancă.

Opt zile de închisoare, când în cinci zile va sosi telegrama aşteptată, iar în 19 va trebui să plece din nou, pentru a se îndrepta poate spre celălalt capăt la Statelor Unite! în caz de neprezentare la data respectivă, va fi eliminat din partidă...

Iată ceea ce era mult mai grav pentru domnul Titbury decât dacă ar fi fost la căsuţa cincizeci şi doi, statul Missouri, în «închisoarea» din Saint-Louis. Acolo, cel puţin, ar mai fi avut posibilitatea să fie eliberat de către unul din partenerii săi, pe când în închisoarea din Calais, din voinţa judecătorului R. T. Ordak, el va rămîne închis până la expirarea pedepsei.

Capitolul X

UN REPORTER LA DRUM

«Da, domnilor, da! Consider meciul Hypperbone ca unul din cele mai uimitoare evenimente naţionale cu care se va îmbogăţi istoria glorioasei noastre ţări! După războiul de Independenţă, războiul de Secesiune, proclamarea doctrinei Monroe, aplicarea legii Mac Kinley, este faptul cel mai marcant impus atenţiei lumii întregi de imaginaţia unui membru al *Excentric-Clubului»* Aşa vorbea Harris T. Kymbale, adresîndu-se călătorilor din trenul care părăsea gara Chicago în ziua aceea de 7 mai. Reporterul *Tribunei,* nebun de bucurie şi plin de încredere, perora umblînd încolo şi încoace întîi pe culoarul central al vagonului, apoi dintr-un vagon în altul, pe platforma dintre ele, apoi de la capătul până la sfirşitul garniturii, care, în mers, cu maximum de viteză, înconjura malul de sud al lacului Michigan.

Harris T. Kymbale plecase singur. După ce mulţumi acelora dintre confraţii săi care doreau să-1 însoţească, nu acceptă oferta lor. Nu, nici măcar un servitor — singur, singur de tot.

El, cum se vede, nu ţinea să treacă neobservat ca Max Réal sau Hermann Titbury. Făcea mărturisiri tuturor şi ar fi scris cu plăcere, pe pălăria sa: *Al patrulea partener al meciului Hypperbone!* Un alai numeros îl conduse la gară, însoţindu-1 cu urale şi cu urări de drum bun. Era atât de entuziast, atât de sigur de victorie! Se ştia că e tot atât de descurcăreţ pe cât de îndrăzneţ şi hotărât, aşa că mai multe pariuri se şi încheiaseră pentru el. L-au apreciat cu unul contra doi, şi chiar contra trei, ceea ce îl măgulea, socotind că e de bun augur.

Totuşi, dacă Harris T. Kymbale refuzase cîţiva amici ca însoţitori în timpul peripeţiilor prin care avea să treacă în deplasările sale prin Statele Unite, nu însemna că se simţea silit, după cum se vede, să se izoleze în colţul său, să cadă tăcut pe gînduri şi să nu vorbească decât în sinea lui. Departe de aceasta! Toţi călătorii cu care va face drumul împreună vor deveni tovarăşii săi. El făcea oarecum parte din neamul celor care nu pot gîndi decât atunci când vorbesc şi în cursul itinerarelor nu va fi zgîrcit nici la vorbă şi nici la pungă. Casieria foarte bogatului ziar *Tribune* îi era deschisă şi va şti să se achite cu multele interviuri, descrieri, ştiri, articole de tot felul pentru care peripeţiile meciului îi vor furniza un amplu şi interesant material.

— Dar, îl întrebă un gentleman — yankeu din cap până-n picioare — nu cumva daţi o importanţă prea mare partidei imaginate de W. J. Hypperbone?

— Nu, domnule, răspunse reporterul, şi cred că o idee atât de originală nu putea să ia naştere decât într-un creier ultra-american.

— Aveţi dreptate, spuse un mare comerciant din Chicago. Ce nebunie a iscat în Statele Unite! în timpul funeraliilor s-a putut vedea de câtă popularitate se bucura defunctul, a doua zi după moartea sa!

— Domnule, îl întrebă o doamnă bătrînă cu proteză dentară şi ochelari, ghemuită într-un colţ sub cuverturile ei, oare aţi urmat şi dumneavoastră cortegiul?

— Ca şi cum aş fi fost unul din moştenitorii marelui nostru cetăţean, replică negustorul din Chicago, cu o undă de mîndrie în glas, şi sunt cât se poate de onorat să mă întîlnesc în drum spre Detroit cu unul din viitorii săi moştenitori.

— Mergeţi la Detroit?... întrebă Harris T. Kymbale, care îi dădu mâna.

— La Detroit, Michigan.

— Ei bine, domnule, voi avea plăcerea să vă însoţesc până-n acest oraş cu un viitor atât de strălucit... dar pe care nu-1 cunosc... şi aş dori să-1 cunosc.

— Nu veţi avea timp, domnule Kymbale! declară atât de aprins yankeul, încât ai fi putut să-1 iei drept unul care a pariat pe el. Ar fi să lungiţi itinerarul şi, vă repet, nu aveţi timpul necesar...

— Totdeauna ai timp să faci totul, răspunse T. Kymbale pe un ton sigur, care nu produse o impresie defavorabilă.

Într-adevăr, toţi din vagon, mîndri să aibă un călător cu astfel de temperament, izbucniră în urale ale căror ecouri se auziră până la coada trenului.

— Domnule, se informă în acest moment un pastor bătrîn, care, cu ochelarii pe nas, îl mînca din ochi, sunteţi mulţumit de prima dumneavoastră aruncare de zaruri?

Da şi nu, părinte, răspunse ziaristul cu glas respectuos. Da... deoarece partenerii plecaţi înaintea mea n-au depăşit a doua, a opta şi a unsprezecea căsuţă, pe când eu sunt trimis de doi şi patru la a şasea şi de acolo la a douăsprezecea. Nu... pentru că statul New York ocupă a şasea căsuţă unde este un «pod», conform jocului, un pod al Niagarei! Şi mi-e prea cunoscută Niagara! Am vizitat-o până acum de douăzeci de ori! Răsuflată, vă

asigur, răsuflată şi cascada americană, şi cascada canadiană, şi Grota vânturilor, şi insula Caprei!… Si pe urmă, e şi prea aproape de Chicago!… Ceea ce vreau este să colind mult, să fiu tîrît în cele patru colţuri ale Statelor Unite, să-mi iau picioarele la spinare şi să străbat mii de mile…

— Cu condiţia, totuşi, reluă pastorul, să fiţi prezent la ora stabilită…

— Adevărat, părinte, şi, credeţi-mă, nu voi întîrzia la întîlnire cu nici un minut!…

— Oricum, spuse un negustor de conserve al cărui obraz rumen şi sănătos pleda în favoarea produselor sale, mi se pare, domnule Kymbale, că trebuie să vă felicitaţi pentru că după ce veţi pune piciorul în statul New York plecaţi în statul New Mexico… Nu se prea învecinează unul cu altul.

— Aş! exclamă reporterul. Câteva sute de mile… care le despart…

— Ba sunt destule, spuse yankeul, şi doar dacă eşti trimis la capul Florida sau în ultimul sat al Washington-ului…

— Iată ce mi-ar place, declară Harris T. Kymbale, să traversez teritoriile Statelor Unite de la nord-vest la sud-est.

— Dar, întrebă pastorul, oare trimiterea la a şasea căsuţă, unde este un «pod», nu vă obligă la plata unei prime penalizări?

— Eh, o mie de dolari nu va ruina *Tribune.* De la cascada Niagara îi voi trimite telegrafic un cec pe care se va grăbi să-1 achite…

— Şi asta cu atât mai mult, declară yankeul, cu cât meciul Hypperbone este pentru ziar o afacere…

— Care va deveni o afacere bună, răspunse plin de încredere în el Harris T. Kymbale.

— Sunt atât de sigur, întări negustorul din Chicago, că, dacă aş paria, aş paria pe dumneavoastră.

— Şi bine aţi face! replică reporterul.

Se va înţelege, după aceste răspunsuri, că încrederea în sine a jurnalistului era cel puţin tot aşa de mare ca aceea a Jovitei Foley în prietena sa Lissy Wag!

— Totuşi, remarcă pastorul, nu-i aşa că există un concurent care, după părerea mea, e mai de temut decât ceilalţi?

— Care, părinte?

— Al şaptelea, domnule Kymbale, cel care este indicat numai prin iniţialele X.K.Z…

— Acest partener de ultimă oră! exclamă ziaristul. Haida-de, el beneficiază de taina care-1 înconjoară... E omul mascat după care toţi gură-cască se înnebunesc... Dar până la urmă misterul va fi pătruns şi, chiar dacă ar fi preşedintele Statelor Unite în persoană, nu va fi mai de temut decât oricare din «cei şapte»!

Nu prea era de aşteptat ca preşedintele Americii să fie ales drept al şaptelea jucător, dar în America nimeni n-ar fi găsit deplasat ca primul cetăţean al Statului să ia pante la o astfel de luptă pentru a cîştiga, în dauna concurenţilor, o avere de şaizeci de milioane de dolari.

Aproximativ şapte sute de mile despart Chicago de New York şi Harris T. Kymbale nu trebuia să străbată decât două treimi din ele pentru a ajunge la Niagara, fără să treacă prin marea metropolă americană. Nu avea nici un chef să o viziteze pentru că o cunoştea cel puţin tot atât de bine ca şi vestita cascadă unde trebuia să se prezinte.

Părăsind Chicago, după ce înconjură golful inferior al lacului Michigan, trenul intră în Indiana, care se mărginea cu Illinois la staţia Ainsworth, şi apoi urcă până la Michigan City. În pofida numelui său, oraşul nu aparţine acestui stat şi este considerat ca unul din porturile statului Indiana.

Dacă optimistul reporter a ales acest drum din toată reţeaua regiunii, dacă a trecut pe la New Bufallo şi s-a oprit câteva ceasuri la Jackson, important centru manufacturier cu mai mult de douăzeci de mii de suflete, dacă continua să se îndrepte spre nord-est era fiindcă a vrut să viziteze Detroit-ul unde ajunse în noaptea de 7 spre 8 mai.

A doua zi, după un somn scurt în confortabila odaie a unui hotel de unde numele său s-a împrăştiat în tot oraşul, fu salutat în zori de mii de curioşi, ba chiar simpatizanţi, care în timpul şederii l-au urmat ca propria-i umbră. Poate că regreta că nu se putea adăposti sub vălul unui incognito, pentru a vizita pur şi simplu oraşul. Dar cum să scapi de celebritatea şi neplăcerile ei, când eşti cronicar-şef la *Tribune,* şi unul din «cei şapte» ai meciului Hypperbone?

Însoţit de o mulţime numeroasă şi gălăgioasă, el vizită metropola din Michigan, a cărui capitală este modestul oraş Lansing. Acest oraş prosper, născut dintr-un mic fort de etapă, fondat de francezi în 1670, îşi trage denumirea de Detroit din strîmtoarea, largă în acest loc de patru sute de stînjeni, prin care lacul Huron îşi varsă

apele bogate în lacul Erie. În faţa lui se ridică oraşul canadian Windsor, suburbia sa, unde al patrulea călător se feri să pună piciorul. Abia avu timp să viziteze această metropolă de două sute de mii de locuitori care îl primiră cu entuziasm urându-i succes, cum ar fi făcut fără îndoială cu oricare alt partener.
Harris T. Kymbale plecă seara. Dacă ar fi avut dreptul să întrebuinţeze căile ferate din Canada, să treacă prin sudul provinciei Ontario, ar fi putut, prin tunelul lung săpat sub fluviul Saint-Clair la vărsarea lui în lacul Huron, să ajungă mult mai direct la Bufallo şi Niagara Falls. Dar teritoriul Dominionului îi era interzis. Trebuia să intre în statul Ohio, să coboare până la Toledo, oraş în dezvoltare la capătul de sus al lacului Erie, să schimbe direcţia către Sandusky, în mijlocul viilor celor mai bogate ale Americii, apoi, de-a lungul litoralului estic al lacului, să treacă prin Cleveland. Ah, ce mîndreţe de oraş, cu populaţia sa de două sute şaizeci şi două de mii de suflete, cu străzile sale umbrite de arţari, cu bulevardul său Euclide — Champs Elysees al Americii — cu cartierele etajate pe coline, cu bogăţiile pe care le varsă neîncetat bazinele petrolifere ale regiunii, de care până şi Cincinnati ar avea dreptul să fie gelos!

Pe urmă ajunse la Erie City din Pennsylvania, apoi ieşi din acest stat prin staţia Northville, pentru a intra în statul New York, zbură ca vântul prin Dunkirk, iluminat de hidrogenul puţurilor sale naturale, şi în seara de 10 mai ajunse la Buffalo, al doilea oraş ca mărime al statului, unde cu o sută de ani înainte ar fi întîlnit mii de bizoni în loc de sute de mii de locuitori.

Desigur, Harris T. Kymbale făcu bine să nu zăbovească în acest frumos oraş, de-a lungul bulevardelor, al aleilor din Niagara Park, în jurul macaralelor şi antrepozitelor sale, pe malurile lacului care deschide drumul apelor Niagarei. Trebuia peste 10 zile să fie în persoană la Santa Fe, capitala statului New Mexico, cale de o sută de mile, pe care trenurile nu o deserveau peste tot. A doua zi, deci, după un drum scurt de aproape douăzeci de mile, el descinse în orăşelul Niagara Falls.

În pofida a tot ce putea spune reporterul despre această celebră cădere de apă, prea cunoscută şi industrializată acum şi cu atât mai mult în viitor, când vor fi stăpîniţi cei şaisprezece milioane de cai putere ai cascadei, nici Poarta Adirondaks, acest admirabil ansamblu de defileuri, de depresiuni circulare, de păduri, care sunt pe cale să devină proprietatea statului,

nici împrejurimile lui Hudson, nici parcul Central al metropolei, nici Broadway, nici podul din Brooklyn, atât de îndrăzneţ construit peste râul din est, nu vor fi în stare să rivalizeze cu minunile Horseshoe Falls-ului pentru turiştii ce străbat ţinuturile acestea.

Nu, nimic nu se compară cu tumultuoasa revărsare de ape a lacului Erie în lacul Ontario prin canalul niagarian! Saint-Laurent trece, spărgîndu-se de pintenul lui Goat Island, pentru a forma de o parte cascada americană şi de cealaltă cea canadiană, în formă de potcoavă!

Şi ce impresionante sunt salturile furioase la piciorul ambelor cataracte şi adâncurile verzi în centrul celei de a doua, după care râul potolit îşi plimbă apele sale de-a lungul a trei mile până la Suspension-Bridge, unde se dezlănţuie din nou în puhoaie înfricoşătoare.

Altădată turnul Terrapine se înălţa pe stîncile din capătul Goat Islandului, înconjurate de vîrtejuri ale căror spume pulverizate ajungeau până în vîrful lui şi formau ziua curcubee în soare, iar noaptea curcubee la lumina lunii. Dar a trebuit să fie dărîmat, deoarece căderea de apă s-a retras cu o sută de picioare într-un secol şi jumătate, şi turnul ar fi căzut în prăpastie. In prezent, un pod îngust aruncat cu îndrăzneală peste zgomotosul râu îţi permite să admiri în toată splendoarea sa curentul dublu al apei. Harris T. Kymbale, escortat de numeroşi vizitatori americani şi canadieni, se aşeză în mijlocul acestei pasarele, avînd grijă să nu pună piciorul în partea care aparţine Dominionului. Apoi, după ce stîrni uralele miilor de voci entuziaste care răzbătură prin zgomotul căderii de apă, el reveni în oraşul Niagara Falls, cu împrejurimile lui urîţite de prea multe uzine. Ce vreţi, utilizarea unui debit de o sută de milioane de tone pe oră nu-i glumă!

Reporterul nu începu să rătăcească prin crîngurile înverzite ale insulei Caprei, nu coborî în Grota vânturilor de sub masivul insulei, nu se aventură în spatele adâncilor pînze de apă ale Horseshoe Falls-ului — ceea ce nu se poate face decât de pe malul canadian — dar nu uită să se ducă la poşta din sat, de unde expedie un cec de o mie de dolari pe numele maestrului Tornbrock din Chicago, cec pe care casierul de la *Tribune* se va grăbi să-1 plătească la prezentare. După-amiază, în urma unui dejun strălucit oferit în onoarea sa, Harris T. Kymbale se întoarse la Buffalo şi în aceeaşi seară părăsi acest oraş

pentru a efectua în timpul prescris a doua parte a itinerarului său.

În momentul când se urcă în vagon, primarul oraşului, onorabilul H. V. Exulton, îi zise cu o voce gravă:

— O dată nu-i păcat, dar nu vă mai amuzaţi să hoinăriţi cum aţi făcut-o până acum!

— Şi dacă mie-mi place?! replică Harris T. Kymbale, care nu prea gusta observaţiile, chiar dacă veneau de sus. Mi se pare că am dreptul...

— Nu, domnule... nu mai mult decât îl are un pion pe masa de şah...

— Ei! Cred că sunt propriul meu stăpîn.

— Eroare profundă, domnule! Aparţineţi acelora care au pariat pe dumneavoastră şi eu am pus 5 000 de dolari.

În fond, onorabilul H. V. Exulton avea dreptate şi, în propriul său interes, cronicarul lui *Tribune,* chiar dacă reportajele sale ar fi suferit, nu trebuia să aibă decât o singură preocupare: să ajungă la postul său cât mai repede şi pe căile cele mai scurte.

Dealtfel, Harris T. Kymbale n-avea ce să mai afle în statul New York, vizitat de mai multe ori de el. Între metropola sa şi Chicago comunicaţiile sunt tot atât de uşoare pe cât sunt de numeroase. O singură zi le e de ajuns americanilor, ale căror trenuri deţin recordul a mii de mile în douăzeci şi patru de ore, să facă această călătorie.

În fond, Harris T. Kymbale nu avea de ce să regrete zarurile de început. După statul New York nu era el oare trimis în statul New Mexico, unde curiozitatea sa de turist va putea fi satisfăcută? Era de presupus că prin capriciul zarurilor vor fi expediaţi aici mai mulţi dintre jucătorii meciului — care nu vizitaseră încă acest ţinut — ca de exemplu Hermann Titbury, Lissy Wag şi inseparabila ei Jovita Foley.

Statul New York este primul din Confederaţie ca densitate a populaţiei, numărând nu mai puţin de şase milioane de locuitori, deşi este al 29-lea ca întindere, cu suprafaţa sa de patruzeci şi nouă mii de mile pătrate. «Empire State», după cum i se spune uneori, are forma unui triunghi cu laturile drepte, alese în mod arbitrar în lipsă de frontiere naturale.

E adevărat, partenerii care ar veni aici ca şi Harris T. Kymbale n-ar avea posibilitatea să rămână cele două săptămîni dintre trageri. Ca şi dînsul, după ce vor fi făcut act de prezenţă pe puntea Niagarei, vor fi obligaţi

să ajungă la Santa-Fe, capitala statului New Mexico. Dacă în cel mai bun caz ar merge până la New York, celelalte oraşe tot nu vor primi vizita lor. Cu toate acestea, cele mai multe meritau să fie văzute. Albany, sediul legislaturii, populat de o sută de mii de locuitori, mândru de muzeele sale, de şcolile, de parcurile, de palatul său, care nu a costal mai puţin de douăzeci de milioane de dolari; Rochester, oraşul făinii, manufacturier prin excelenţă şi înlesnit foarte mult în producţia sa industrială de către mănoasele căderi de apă ale fluviului Genesee; Syracusa, oraş bogat în sare, pe care i-o furnizează inepuizabilele saline Onondaga — şi multe altele, o întreagă familie de oraşe, pe care statul le poate arăta cu o întemeiată mîndrie.

Dacă ai vizitat metropola.şi încă e ceva: «merită drumul», cum se spune. Trebuie să vezi New York-ul, între Hudson şi East-river, aşezat pe peninsula Manhattan, pe o întindere de o sută şase kilometri pătraţi, adică douăsprezece mii de hectare, şi care va ocupa trei sute şaizeci — mai mult decât Paris şi Londra — când Brooklyn şi Long Island vor fi reunite într-un singur municipiu. Trebuie să admiri monumentele sale, bulevardele, mia sa de biserici; Fifth Avenue, lung de şapte mile, catedrala Saint-Patrice, construită din marmoră albă, Central Park, de trei sute patruzeci şi cinci de hectare, cu peluze, arbori, curs de apă şi unde ajunge marele apeduct din Croton, podul Brooklyn pe East-river, în aşteptarea aceluia care va traversa Hudsonul, portul său cu un trafic comercial de opt sute de milioane dolari, golful vast, plin de insule, între altele Bedloe’s Island, unde se află gigantica statuie a lui Bartholdi «Libertatea luminând lumea».

Dar, o spunem din nou, toate aceste minunăţii nu ar fi avut pentru cronicarul-şef al lui *Tribune* atracţia noutăţii. După vizita la Niagara, se va conforma în mod minuţios itinerarului său. fără a se abate de la el.

Intr-adevăr, era 11 mai şi trebuia să fie la Santa-Fe cel mai târziu la 21, înainte de amiază. Iar două state despărţite de o mie cinci sute până la o mie şase sute de mile unul de altul nu sunt tocmai învecinate.

Părăsind Buffalo, Harris T. Kymbale îşi propusese să revină la Chicago, pentru a folosi Grand Trunk înspre vest. Dar cum nu se bifurca nici o linie ferată care să-1 ducă direct la Santa-Fe, ar fi fost o greşeală, căci ar fi trebuit să facă un drum foarte lung cu diligenta, în

mijlocul unei regiuni prost deservită din punctul de vedere al transporturilor.

Noroc de confraţii săi de la *Tribune* care, după un studiu amănunţit al acestei părţi a Far Westului. au alcătuit un itinerar, indicându-i-l printr-o telegramă expediată la Buffalo. Telegrama suna astfel:

Să revină de ia Niagara Falls la Buffalo, să coboare din nou până la Cleveland. Să traverseze oblic Ohio prin Columbus şi Cincinnati. Indiana prin Laurencebourg, Madison, Versailles şi Vincennes, Missouri prin Salem, Belley şi Saint-Louis. Va alege linia din Jefferson pentru Kansas City. Să străbată Kansas pe linia ferată de la sud prin Laurence, Emporia, Toledo, Newton, Hutehinson, Pitim Bttttes, Fon Zarah, Larned, Petersburg, Dodge City, Fort Atkinson, Sherbrock, apoi estul Colorado-ului prin Grenada şi Las Arimas. Va lua apoi trenul la Pueblo şi prin Trinidad va ajunge la Clifton, pe frontiera New Mexic-ului. În fine, prin Cimarron, Las Vegas şi Galateo, va sosi până la mica linie ferată care urcă la Santa-Fe. Să nu uite că semnatarul acestei telegrame a pariat o sută de dolari pe el şi că orice alt itinerar ar putea să-l facă să-i piardă.

BRUMAN S. BICKHORN *Secretarul redacţiei*

Cum ar fi putut acela din «cei şapte», pe care prietenii săi îl serveau cu atâta zel uşurându-i cu atâta precizie îndeplinirea misiunii, să nu aibă cele mai mari şanse să ajungă primul?... Da, fără îndoială, dar cu condiţia să urmeze sfatul onorabilului H. V. Exulton, adică să nu zăbovească cu admirarea inoportună a unor privelişti.

«În regulă, bunul meu Bickhorn, voi urma acest itinerar, îşi zise Harris T. Kymbale, şi nu-mi voi permite nici cea mai mică abatere! Cât despre trenuri, să n-ai grijă. Fii liniştit, amabile secretar de redacţie, dacă vor fi întârzieri ele nu se vor datora zăpăcelilor mele, nici neglijenţei, şi cei o sută de dolari ai tăi vor fi tot aşa de energic apăraţi ca şi cei cinci mii ai înălţimii-sale, primul magistrat din Buffalo! Nu uit că port culorile ziarului *Tribune!»*

Un jocheu nu s-ar fi exprimat mai bine. Acest jocheu, e drept, era mai degrabă un centaur şi alerga pe cont propriu. Şi astfel, printr-o judicioasă combinare a mersului trenurilor, fără să se grăbească, odihnindu-se noaptea în cele mai bune hoteluri, Harris T. Kymbale

traversă în şasezeci de ore cele cinci state — Ohio, Indiana, Illinois, Missouri, Kansas şi Colorado — şi se opri în 19 seara la staţia Clifton, la frontiera statului New Mexico. Acolo, dacă reporterul nu schimbă decât cinci sute patruzeci şi şase de strîngeri de mână, este pentru că nu existau decât două sute şaptezeci şi trei de bimani în sătuleţul pierdut în imensele şesuri ale Far Westului.

Era sigur că o să petreacă o noapte odihnitoare la Clifton. Dar când coborî din vagon, care nu-i fu dezamăgirea auzind că, din cauza unor importante reparaţii, circulaţia trenurilor va fi întreruptă timp de câteva zile. Mai erau încă o sută douăzeci şi cinci de mile până la Santa-Fe şi nu mai dispunea decât de treizeci şi şase de ore pentru ca să le parcurgă. Înţeleptul Bruman S. Bickhorn nu prevăzuse acest lucru.

Din fericire, la ieşirea din gară, Harris T. Kymbale se găsi în faţa unui individ, jumătate american, jumătate spaniol, care îl aştepta. Cum îl văzu pe reporter, el pocni de trei ori din bici — întreită detunătură — de care probabil se servea de obicei pentru a-i saluta pe oameni. Apoi, într-o limbă care o imita mai mult pe cea a lui Cervantes[1] decât a lui Cooper[2], întrebă:

— Harris T. Kymbale?

— Eu sunt.

— Vreţi să vă duc până la Santa-Fe ?

— Mai întrebi?!...

— S-a făcut.

— Cum te numeşti ?

— Isidorio.

— Isidorio îmi place.

— Uite colo trăsura mea gata de plecare.

— Să plecăm şi nu uita, prietene, că dacă o trăsură merge datorită cailor, ea ajunge datorită vizitiului.

Spaniolul-american înţelesese oare în întregime tâlcul acestui aforism? Poate...

Era un om de vreo patruzeci şi cinci de ani, cu obrazul tuciuriu, cu ochiul ager, cu înfăţişarea mucalită, unul din acei şireţi care nu se lasă păcăliţi uşor. Era mîndru că

---

[1] Cervantes Miguel — scriitor spaniol (1547—1616), autorul nemuritorului roman «Don Quijotte de la Mancha».

[2] Cooper Fenimore — romancier american (1789—1851), autorul unor romane de aventuri, printre care «Ultimul mohican».

duce un personaj care avea o şansă din şapte să preţuiască şasezeci de milioane de dolari, lucru de care reporterul nu se îndoia, cu toate că nimic nu era mai puţin sigur.

Harris T. Kymbale era singur în trăsură. Nu era o diligenţă cu şase cai, ci o simplă brişcă, urmînd să schimbe caii, la popasuri. Porniră pe drumul desfundat al Aubeys'-Trail-ului, brăzdat de numeroasele albii ale puhoaielor peste care se trece prin păsuri, luînd merinde la opriri şi odihnindu-se numai câteva ore noaptea.

A doua zi, în zori, brişca străbătuse patruzeci de mile prin Cimarron, de-a lungul poalelor Munţilor Albi, fără să fi avut vreo întîlnire neplăcută. Dealtfel, apaşii, comanşii sau alte triburi de piei roşii, care mişunau altădată prin regiune, nu mai erau de temut, unele căpătînd de la guvernul federal dreptul de a-şi păstra independenţa.

După-amiază, trăsura depăşise Fort Union şi Las Vegas şi intra în defileurile din Mora Peaks, cărare de munţi grea, periculoasă chiar, în orice caz nu prea potrivită unui mers iute. Într-adevăr, după ce treci de şesurile joase, trebuie să urci şapte-opt sute de stînjeni, Santa-Fe avînd această altitudine deasupra nivelului mării.

Dincolo de enorma spinare a New Mexic-ului, se întinde valea scăldată de numeroşii afluenţi ai fluviului Rio Grande del Norte, unul dintre cele mai măreţe cursuri de apă de pe versantul de est al Americii. Aici începe calea importantă care merge de la Chicago la Denver, înlesnind comerţul cu provinciile Mexicului.

În timpul acelei nopţi, de la 20 la 21, brişca înainta destul de încet şi destul de greu.

Nerăbdătorul călător se temu, nu fără temei, că nu va ajunge la timp. Ca urmare, neîncetate îndemnuri şi mustrări, adresate flegmaticului Isidorio.

— Văd că stai pe loc...

— Ce vreţi, domnule Kymbale, n-avem decât roţi şi ne-ar trebui aripi...

— Dar nu înţelegi că trebuie să fiu la 21 la Santa-Fe?...

— Bun, dacă nu sunteţi atunci, vom ajunge o zi după.

— Dar va fi prea tîrziu...

— Calul meu şi cu mine vom face tot ce ne stă în putinţă şi nu se poate cere mai mult de la un animal şi de la un om...

Într-adevăr, nu era vorba de rea-voinţă din partea lui Isidorio, care nu se cruţa deloc.

Atunci Harris T. Kymbale crezu că trebuie să-1 intereseze mult mai direct în partida pe care o juca. În timp ce calul se istovea cu urcuşul unuia din cele mai abrupte defileuri ale lanţului de munţi, în mijlocul unei păduri dese de arbori verzi, mergînd pe serpentinele unui labirint plin de pietre şi trunchiuri doborîte de vreme, el îi zise vizitiului:

— Isidorio, am să-ţi fac o propunere.

— Faceţi-o, domnule Kymbale.

— O mie de dolari pentru tine… dacă sunt mîine dimineaţă la San-ta-Fe…

— O mie de dolari, aţi spus? replică hispano-americanul, clipind din ochi.

— O mie de dolari… cu condiţia, bineînţeles, să cîştig partida.

— Aţi spus, rosti Isidorio, cu condiţia să…

— Desigur.

— Fie… e bine şi aşa, şi iuţi pasul calului cu o întreită lovitură de bici. La miezul nopţii, brişca nu ajunsese încă la înălţimea trecătorii şi îngrijorarea lui Harris T. Kymbale crescu de două ori pe atât. De aceea, nemaiputîndu-se stăpîni, îl bătu pe umăr pe vizitiu:

— Isidorio, am o nouă propunere…

— Faceţi-o, domnule Kymbale.

— Zece mii… da, zece mii de dolari… dacă ajung la timp…

— Zece mii… aţi spus?… repetă Isidorio.

— Zece mii…

— Şi tot în caz de cîştigaţi partida ?

— Bineînţeles.

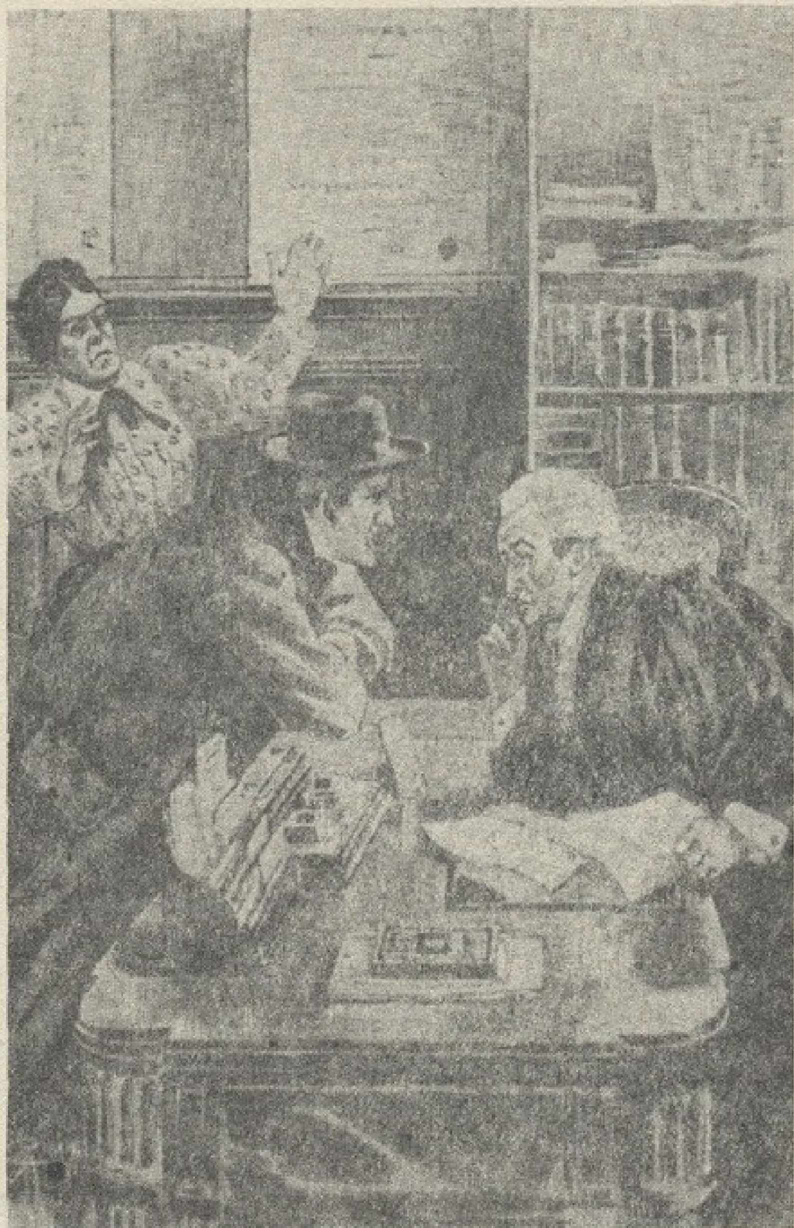
Pentru a coborî din nou lanţul de munţi, dar nu până la Galisteo, spre a da de micul drum de cale ferată — ceea ce l-ar fi făcut să piardă din timp — apoi spre a merge de-a lungul văii râului Chiquito şi a ajunge la Santa-Fe, adică vreo cincizeci de mile, nu mai aveau decât douăsprezece ore.

E drept, drumul era practicabil, cu puţin urcuş, şi era greu să ai un cal mai bun decât cel de la popasul Tuos. Aşadar, puteau ajunge la timp, cu condiţia însă să nu întîrzie nici un minut şi dacă vremea rămînea bună. Noaptea era minunată, cu o lună mare de parcă ar fi fost comandată telegrafic de către binevoitorul Bickhorn, un aer plăcut, o briză uşoară şi înviorătoare din nord. Vor porni cu vântul din spate, care cel puţin nu bătea

împotriva mersului brişti. Calul tropăia de nerăbdare la poarta hanului, un animal focos din rasa mexican-americană, crescut în ranch-urile provinciilor vestice.

Cât despre cel ce ţinea hăţurile, nu s-ar fi putut găsi unul mai bun. Zece mii de dolari curaţi, daţi de o mână darnică! Nu întrevăzuse strălucirea unei asemenea sume nici în visurile sale cele mai nebuneşti!

— Ştii dumneata cu cine ai a face?

Şi cu toate astea, Isidorio — după cum vedea Harris T. Kymbale — nu părea atât de uluit pe cât ar fi trebuit să fie de norocul ce dăduse peste el. De aceea, în momentul plecării, reporterul îi şopti la ureche:

— Isidorio, nu mai e vorba acum de zece mii de dolari...

— Vă luaţi înapoi făgăduiala? exclamă cu un glas aspru Isidorio. Ia te uită...

— Nu, prietene, nu, dimpotrivă! O sută de mii de dolari să fie ai tăi... dacă ajungem înainte de amiază la Santa-Fe...

— O sută de mii de dolari... aţi spus? repetă Isidorio, cu ochiul stîng închis pe jumătate. Apoi adăugă:

— Tot... dacă ieşiţi cîştigător?...

— Da... dacă ies cîştigător.

— N-aţi putea să-mi scrieţi asta pe o bucată de hîrtie, domnule Kymbale, numai câteva cuvinte...

— Cu semnătura mea ?

— Cu semnătura şi parafa dumneavoastră.

Se înţelege de la sine că, într-o afacere de o asemenea importanţă, nişte simple vorbe nu puteau ajunge. Fără să şovăie, Harris T. Kymbale scoase carnetul şi scrise pe una din foi că se angajează să dea o sută de mii de dolari domnului Isidorio din Santa-Fe, angajament care va fi respectat întocmai dacă reporterul devenea unicul moştenitor al lui William J. Hypperbone. Apoi semnă, parafă şi dădu hîrtia destinatarului ei. Isidorio o luă, o citi, o împături cu grijă, o băgă în buzunar şi zise:

— La drum!

Ah, ce galop nebunesc! Calul zbura ca vântul şi tîra într-o cursă vertiginoasă trăsura, de-a lungul fluviului Chiquito. Şi cu toate aceste eforturi, cu riscul de a sfărîma vehiculul, de a-1 răsturna în fluviu, n-au ajuns la Sante-Fe decât la douăsprezece fără zece minute.

Capitala nu are mai mult de şapte mii de locuitori. Dacă New Mexico era anexat la teritoriul Republicii federale din 1850, admiterea sa în numărul celor cincizeci de state nu data decât de câteva luni — ceea ce permisese excentricului defunct să-1 plaseze pe harta sa.

Dealtfel, el rămăsese vădit spaniol prin obiceiuri şi aspect, iar caracterul anglo-american nu se impunea repede. În ceea ce priveşte Santa-Fe, aşezarea sa în mijlocul zăcămintelor de argint îi asigura un viitor prosper. După spusele locuitorilor, oraşul se află chiar pe un fundament masiv de argint, şi s-a putut extrage

din solul străzilor sale un mineral care valora până la două sute de dolari tona.

Oricum o fi, oraşul oferă puţine atracţii turiştilor, în afară de ruinele unei biserici,clădită de spanioli înainte cu aproape trei secole, şi un «Palat al guvernatorului», clădire modestă cu un singur nivel, ornamentat de o galerie susţinută de mici coloane de lemn. Casele, spaniole şi indiene, sunt construite din adob sau cărămidă nearsă; unele din ele nu formează decât un cub de zidărie, în care sunt tăiate pervazuri neregulate, cum se pot întîlni în aşezările indigene.

Harris T. Kymbale se bucură de aceeaşi primire ca pe întregul parcurs. Dar nu avu timp să răspundă celor şapte mii de mîini întinse spre el decât printr-un «mulţumesc», adresat tuturor. Într-adevăr, se făcuse ora unsprezece cincizeci şi trebuia să fie la oficiul poştal înainte ca orologiul municipal să fi bătut ora douăsprezece.

Două telegrame îl aşteptau expediate în dimineaţa aceea, aproape în acelaşi timp, din Chicago. Prima, semnată de maestrul Tornbrock, îi notifica a doua aruncare de zaruri care îl privea. Prin zece, din cinci şi cinci, al patrulea partener era trimis la căsuţa douăzeci şi doua, South Carolina. Ei bine, acest cutezător şi neobosit *traveller*[1], care visa itinerare neobişnuite, nu-şi putea dori altceva mai bun. Avea o mie cinci sute de mile de străbătut, îndreptîndu-se spre versantul Atlantic al Statelor Unite. El îşi permise această reflecţie:

— Până în Florida aş fi avut câteva sute de mile în plus!

La Santa-Fe, hispano-americanii au vrut să sărbătorească prezenţa compatriotului lor, organizînd întruniri, banchete şi alte ceremonii de acest fel. Dar, spre marele său regret, reporterul şef al lui *Tribune* refuză. Era păţit şi deci hotărât să ţină seama de sfaturile onorabilului primar din Buffalo, să nu întîrzie sub nici un pretext, să călătorească pe drumul cel mai scurt, neavînd decât să se plimbe după ce soseşte la ţintă. În plus, ultima telegramă, trimisă de precautul Bickhorn, conţinea un nou itinerar, nu mai puţin bine studiat decât cel precedent, pe care confraţii săi îl rugau să-1 urmeze, plecând cât mai devreme. De aceea se decise să părăsească în aceeaşi zi capitala statului New Mexico.

[1] Traveller — călător (în limba engleză in text).

Vizitiii oraşului ştiau ce făcuse pentru Isidorio acest călător extrem de generos. Nu-i rămase decât să aleagă pe cine voia, căci toţi îi oferiră serviciile în speranţa că vor fi la fel de bine răsplătiţi ca tovarăşul lor. Fără îndoială, e de mirare că Isidorio nu a vrut să aibă cinstea — deşi era aproape dreptul său — de a-1 duce la prima linie de cale ferată, şi nu s-a gîndit că — mai ştii! — poate va adăuga altă sută de mii de dolari la cei făgăduiţi...

Dar probabil că acest om practic era tot aşa de obosit pe cât era de satisfăcut. El veni totuşi să-şi ia rămas bun de la ziarist care, după ce se-nţelesese cu un alt vizitiu, se pregătea să plece chiar la trei după-masă.

— Ei, dragul meu, îi zise Harris T. Kymbale, cum îţi merge?

— Bine, domnule.

— Uite, nu cred că m-am achitat faţă de tine, doar asociindu-te la şansa mea...

— Preabunule domn Kymbale, nu merit...

— Da, da, trebuie să-ţi mulţumesc de mii de ori deoarece fără zelul tău, fără devotamentul tău aş fi ajuns prea tîrziu, aş fi fost scos din partidă şi pentru asta n-au lipsit decât zece minute.

Isidorio ascultă aceste laude, liniştit şi zeflemitor cum îi era felul, şi zise:

— Dacă sunteţi mulţumit, atunci sunt şi eu...

— Şi unde-s doi puterea creşte, cum se spune, Isidorio... Păstrează cu grijă hîrtia pe care ţi-am semnat-o. Apoi, când vei auzi că sunt proclamat în lumea întreagă învingător în meciul Hypperbone — fără îndoială că până atunci calea ferată va fi repusă în funcţiune — pleacă la Clifton, ia trenul, vino la Chicago şi treci pe la casierie!... Fii fără grijă, voi onora semnătura mea!

Isidorio dădu din cap, îşi frecă fruntea, clipi din ochi cu înfăţişarea unui om destul de nehotărât, care vrea să spună ceva dar se codeşte s-o facă.

— Vorbeşte, îi spuse Harris T. Kymbale, oare nu te simţi destul de răsplătit?

— Ba da, sigur că da, răspunse Isidorio. Dar cei o sută de mii de dolari... îi primesc numai... dacă veţi fi cîştigător...

— Gîndeşte-te, prietene, gîndeşte-te! Ar putea fi altfel?

— De ce nu?...

— De! Aş fi oare în stare să-ţi plătesc o asemenea sumă dacă n-aş pune mâna pe moştenire?...

— Ah, înţeleg, domnule Kymbale... înţeleg foarte bine. Dar... aş prefera...

— Ce anume?

— O sută de dolari peşin.

— O sută în loc de o sută de mii?...

— Da, răspunse liniştit Isidorio. Ce vreţi, nu-mi place să mă bizui pe noroc... şi o sută de dolari curaţi pe care mi i-aţi da imediat... ar fi un lucru serios...

Pe legea mea — şi poate că în fond regreta generozitatea sa — Harris T. Kymbale scoase din buzunar o sută de dolari şi îi dădu acestui înţelept, care rupse biletul şi îi înapoie bucăţile.

Reporterul plecă însoţit de zgomotoase urări de drum bun şi dispăru în galop pe strada mare a oraşului Santa-Fe. De data aceasta, noul vizitiu se va arăta mai puţin filozof decât camaradul său dacă se va ivi prilejul.

Când Isidorio fu întrebat cum de luase o asemenea hotărîre, răspunse:

— Ei bine, o sută de dolari... sunt o sută de dolari... Apoi... n-am avut încredere! Un om atât de sigur pe el... Vedeţi... n-aş paria nici douăzeci de cenţi pe capul lui!

Capitolul XI

TEMERILE JOVITEI FOLEY

Lissy Wag, datorită numărului său de ordine, trebuia să plece a cincea. Nouă zile vor mai trece între data când Max Réal a părăsit Chicago şi cea când şi dânsa va lăsa în urmă metropola din Illinois.

Vai, în ce stare de nerăbdare petrecu ea această nesfîrşită săptămână sau, mai bine spus, o petrecu Jovita Foley în locul ei! Lissy Wag nu reuşea s-o calmeze. Nu mai mînca, nu mai dormea, nu mai trăia. Pregătirile fuseseră făcute chiar a doua zi după prima aruncare de zaruri, la 1 ale lunii, la opt dimineaţa. 48 de ore mai tîrziu, ea o obligă pe Lissy Wag s-o însoţească până la sala *Auditorium,* unde a doua aruncare trebuia să se facă în prezenţa unui public totdeauna la fel dc numeros, totdeauna la fel de emoţionat. Pe urmă se anunţă rezultatul aruncărilor a treia şi a patra, la datele de 5 şi 7 mai. Mai rămâneau două zile şi soarta se va pronunţa cu privire la nedespărţitele prietene care nu mai alcătuiau decât o singură fiinţă. Să ne înţelegem totuşi: Jovita Foley o trăgea după sine pe Lissy Wag,

aceasta fiind redusă la rolul de mentor, prudent şi rezonabil, pe care nu-1 asculţi niciodată.

N-are rost să mai spunem că domnul Marshall Field dăduse concediu ajutoarei de casieră şi primei sale vînzătoare încă de la 16 aprilie, a doua zi după citirea testamentului. Ambele domnişoare nu trebuiau să mai meargă la magazinul din Madison Street, ceea ce o nelinişte oarecum pe cea mai cuminte, căci dacă, nu-i aşa, absenţa ţinea săptămîni sau luni de acum încolo, patronul se va putea oare lipsi de serviciile lor?...

— Am greşit, rostea mereu Lissy Wag.

— Bineînţeles, răspundea Jovita Foley, şi vom continua să greşim, atât cât va fi nevoie.

Acestea zise, neastâmpărata şi focoasa Jovita nu înceta să umble încoace şi încolo în micul apartament din Sheridan Street. Ea deschidea unica valiză cu rufărie şi costume de călătorie şi se asigura că nu uitase nimic pentru o deplasare care putea fi de lungă durată, apoi începea să numere iar şi iar banii disponibili — toate economiile lor preschimbate în bancnote şi aur, pe care hotelurile, trenul, trăsurile, neprevăzutul le vor înghiţi spre marea mîhnire a Lissyei Wag. Pe urmă vorbea despre toate acestea cu locatarii, atât de numeroşi în uriaşul stup de 17 etaje din Chicago, unde locuiau. Cobora cu ascensorul şi urca din nou imediat ce auzea vreo ştire, apărută în presă şi strigată de vînzătorul de ziare de pe stradă.

— Ah, draga mea, spuse ea într-o zi, domnul Max Réal a plecat, dar unde o fi... Nici măcar n-a făcut cunoscut itinerarul său spre Kansas!

Şi într-adevăr, cei mai isteţi copoi ai cronicii locale n-au dat de urma tînărului pictor, despre care nu se putea şti nimic înainte de 15, adică cu o săptămână înainte după ce Jovita Foley şi Lissy Wag vor porni să cutreiere marile drumuri ale Statelor Unite.

— Ei bine, ca să vorbesc deschis, zise Lissy Wag, dintre toţi partenerii noştri cel mai mult mă interesează acest tînăr.

— Pentru că ţi-a urat drum bun, nu-i aşa? răspunse Jovita Foley.

— Şi pentru că mi se pare demn să fie alesul soartei.

— După tine, cred...

— Nu, înaintea mea.

— Înţeleg. Dacă n-ai face parte din «cei şapte», răspunse Jovita, ai dori să iasă el cîştigător.

— Doresc şi-aşa!

— Se înţelege, dar cum faci parte dintre jucători şi eu de asemenea, în calitate de cea mai bună prietenă a ta, înainte de a te ruga să cîştige Max Réal, roagă-te pentru mine. Dealtfel, ţi-o repet, nu se ştie unde este artistul nostru, nu departe de Fort Riley cred... dacă vreun accident nu l-o fi...

— Să sperăm că nu, Jovita...

— Să sperăm că nu, se înţelege... se înţelege, draga mea! Adesea Jovita Foley riposta cu aceste cuvinte, ironice în gura ei, la remarcile temătoarei Lissy Wag. Apoi, provocând-o din nou, îi spunea:

— Nu-mi vorbeşti niciodată de groaznicul Tom Crabbe care a plecat la drum cu conducătorul său... spre Texas, parcă. Oare te rogi să cîştige şi acest crustaceu ?

— Mă rog, Jovita, ca soarta să nu ne trimeată în regiuni prea depărtate...

— Lissy!

— Vezi, Jovita, nu sîntem decât nişte biete femei şi un stat vecin ne-ar conveni mai bine.

— De acord, Lissy, şi totuşi dacă soarta nu se va purta cu mănuşi într-atât încât să ne cruţe slăbiciunea... dacă ne expediază până la oceanul Atlantic... la oceanul Pacific sau în golful Mexic, vom fi nevoite să ne supunem.

— Ne vom supune, de vreme ce vrei tu, Jovita.

— Nu că vreau eu, dar pentru că trebuie, Lissy. Tu nu te gîndeşti decât la plecare, niciodată la sosire... la marea sosire... la cea de-a şaizeci şi treia căsuţă, în timp ce eu mă gîndesc la asta zi şi noapte! Apoi la întoarcerea la Chicago... unde milioanele ne aşteaptă în casa de bani a excelentului notar...

— Da!... Faimoasele milioane ale moştenirii... zise Lissy Wag, surîzînd.

— Uite, Lissy, ceilalţi parteneri le-au acceptat fără atâtea mofturi! Oare soţii Titbury nu sunt în drum spre statul Maine?...

— Sărmanii oameni, îi plâng!...

— Ah, până la urmă mă scoţi din sărite! exclamă Jovita Foley.

— Şi tu dacă nu te linişteşti, dacă continui să te enervezi, cum o faci de o săptămână încoace, te vei îmbolnăvi şi voi rămîne să te îngrijesc, te previn...

— Eu bolnavă?!... Eşti nebună!... Nervii sunt cei care mă susţin, care îmi dau tărie, şi voi fi nervoasă tot timpul călătoriei!

— Fie, Jovita, dar atunci, dacă nu vei cădea tu la pat... voi fi eu aceea...

— Tu, tu... ei bine... vezi să nu fii bolnavă! exclamă foarte buna şi foarte exuberanta domnişoară, care o îmbrăţişa pe Lissy Wag.

— Atunci fii calmă, o rugă Lissy Wag răspunzînd sărutărilor ei, şi totul va merge bine!

Jovita Foley, nu fară mare greutate, reuşi să se stăpînească, înfricoşată la gîndul că prietena ei ar putea fi bolnavă în ziua plecării.

În ziua de 7, dimineaţa, revenind de la *Auditorium,* Jovita Foley aduse vestea că al patrulea partener, Harris T. Kymbale, obţinînd cifra şase, va merge întîi în statul New York, la podul Niagara şi de acolo la Santa-Fe, New Mexico.

Lissy Wag făcu observaţia că reporterul de la *Tribune* avea de plătit o penalizare..

— Asta-i un fleac pentru ziarul lui! replică prietena sa.

— Da, Jovita, dar pentru noi nu ar fi, dacă am fi obligate să plătim o mie de dolari la începutul... sau chiar în cursul călătoriei!

Cealaltă îi răspunse, ca de obicei, printr-o mişcare a capului, care însemna în mod clar: «Aşa ceva nu se va întîmpla... Nu! Aşa ceva nu se va întîmpla!»... în fond, o asemenea posibilitate o neliniştea cel mai mult, cu toate că nu voia să lase să se vadă acest lucru. Noapte de noapte, în timpul unui somn neliniştit care îl tulbura şi pe al Lissyei Wag, ea visa cu voce tare poduri, hanuri, labirint, puţuri, închisori — căsuţele nefaste în care trebuiau plătite penalizări simple, duble, triple, pentru a putea juca mai departe.

În fine sosi 8 mai şi a doua zi cele două tinere călătoare vor pleca la drum...

Numai cu cărbunii aprinşi pe care Jovita Foley stătea de o săptămână se putea încălzi o locomotivă rapidă, care să le ducă la capătul Americii.

Se înţelege de la sine că Jovita Foley cumpărase un ghid general de călătorie prin Statele Unite, cel mai bun şi complet dintre *Guide-books,* pe care-1 răsfoia, îl citea, îl recitea fără încetare, cu toate că nu avea încă de ce să studieze unul sau altul dintre itinerare.

Dealtfel, pentru a fi ţinut la curent, era destul să consulţi ziarele metropolei sau ale oricărui alt oraş. S-au

stabilit imediat legături cu fiecare stat ieşit la sorţi şi mai ales cu fiecare din localităţile indicate în nota lui William J. Hypperbone. Poşta, telefonul, telegraful funcţionau la orice oră. Ziarele de dimineaţă, ziarele de seară conţineau coloane de informaţii mai mult sau mai puţin adevărate, ba chiar, trebuie să recunoaştem, mai mult sau mai puţin fanteziste. E drept că cititorul, cumpărător ori abonat, este totdeauna de acord asupra acestui lucru: mai bine o ştire falsă decât nici un fel de ştire.

În rest, informaţiile depindeau, se înţelege, de parteneri şi de modul lor de a proceda. Astfel, în ceea ce-1 privea pe Max Réal, informaţiile puteau să nu fie serioase, căci el nu-şi dezvăluise proiectele nimănui, cu excepţia mamei sale.

Nefiind semnalat cu Tommy la Omaha, apoi la Kansas City, la debarcarea sa de pe *Dean Richmond*$_y$ reporterii i-au căutat în zadar urma, dar nu se ştia ce se întîmplase cu el.

Tot aşa, o mare taină învăluia şi pe Hermann Titbury. Nimeni nu avea nici o îndoială că plecase cu doamna Titbury în ziua de 5, şi în locuinţa din Robey Street nu se mai afla decât servitoarea, namila feminină pomenită mai înainte. Dar ceea ce nu se ştia era că porniseră la drum sub un nume de împrumut, şi cronicarii se străduiau în zadar să dea de ei. Probabil nu vor exista ştiri precise despre cei doi soţi decât în ziua când vor sosi la poşta din Calais pentru a-şi lua telegrama.

Veştile de la Tom Crabbe erau mult mai numeroase. Plecat în 3 din Chicago, în faţa tuturor, Milner şi tovarăşul său au fost văzuţi şi intervievaţi în principalele oraşe ale itinerarului şi ultima oară la New-Orleans unde se îmbarcaseră pentru Galveston în Texas. *Freie Presse* avu grijă să remarce, în această privinţă, că steamer-ul *Sherman* era de naţionalitate americană, adică o parte din însăşi patria-mamă. Şi într-adevăr, cum era interzis partenerilor să părăsească teritoriul naţional, era bine să nu se facă traversarea pe un vas străin, chiar dacă acest vapor se găsea în apele Federaţiei.

Cât despre Harris T. Kymbale, ştirile despre el nu lipseau. Ploua cu ele ca în aprilie, căci el nu făcea economie de telegrame, articole sau scrisori care puteau să servească lui *Tribune.* A fost cunoscută astfel trecerea lui prin Jackson, apoi prin Detroit şi cititorii aşteptau cu nerăbdare detalii despre recepţiile care se organizau în onoarea sa la Buffalo şi Niagara Falls.

Sosi ziua de 7 mai. A doua zi maestrul Tornbrock,asistat de Georges B. Higginbotham, va proclama în sala *Auditorium* rezultatul celei de a cincea aruncări de zaruri.

Încă treizeci şi şase de ore şi Lissy Wag îşi va cunoaşte soarta. E lesne de închipuit prin ce nelinişte a trecut în aceste două zile Jovila Foley, ba chiar se abătură asupra ei griji foarte mari.

Într-adevăr, în noaptea de 7 spre 8, pe Lissy Wag începu s-o doară foarte tare gîtul şi, avînd un acces de febră, trebui s-o trezească pe prietena ei care dormea în camera de alături.

Jovita Foley se sculă imediat, îi dădu primele îngrijiri, îi prepară o băutură caldă şi calmantă, o acoperi bine să nu-i fie frig, repetînd cu o voce liniştitoare:

— N-o să fie nimic, draga mea, n-o să fie nimic...

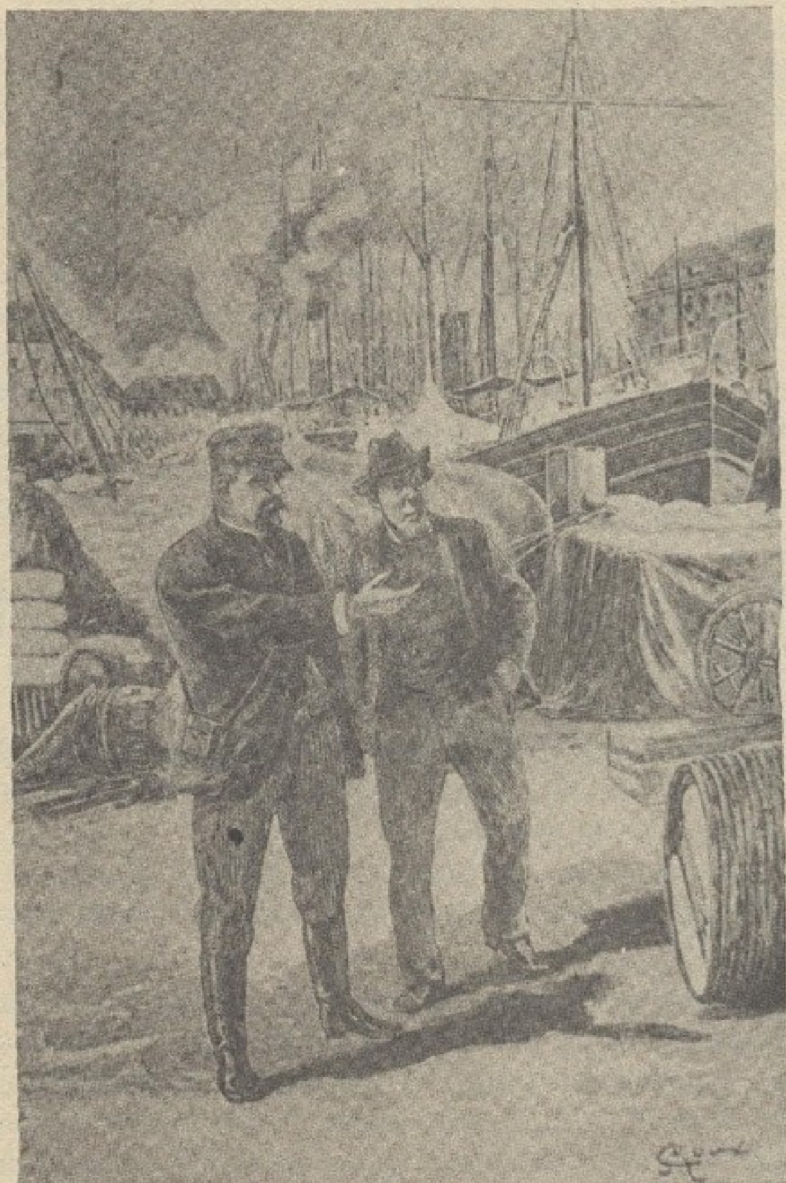
— Sper, răspunse Lissy Wag. căci ar însemna să mă îmbolnăvesc într-un moment cu totul nepotrivit.

Era şi părerea Jovitei Foley. Nici nu s-a mai gîndit să se culce, ca să poată s-o vegheze pe tînăra ei prietenă al cărei somn fu foarte agitat.

A doua zi, toată casa ştia că a cincea parteneră era destul de bolnavă pentru ca să fie nevoie de un medic şi aştepta la ora nouă venirea doctorului.

Toată casa era la curent cu situaţia; apoi strada nu întîrzie să afle şi ca, pe urmă vestea s-auzi în tot cartierul, în tot sectorul şi în tot oraşul, răspîndindu-se cu acea viteză fulgerătoare cu care se răspîndesc îndeosebi ştirile proaste.

A doua zi, la răsăritul soarelui, ambii se aflau pe cheiurile din Mobile

De ce să ne mirăm, dealtfel! Domnişoara Wag nu era ea femeia zilei... persoana cea mai notorie de la plecarea lui Harris T. Kymbale?... Nu spre dânsa era îndreptată toată atenţia publicului... singura eroină, între ceilalţi şase eroi ai meciului Hypperbone?... Or, iat-o pe Lissy Wag bolnavă — poate grav bolnavă — în ajunul zilei în care destinul se va pronunţa în privinţa ei. În sfîrşit, medicul chemat, dr. M. P. Pughe, veni puţin după ora nouă. El o întrebă întâi pe Jovita Foley ce fire are pacienta.

— Excelentă, i se răspunse.

Doctorul se aşeză atunci lîngă patul Lissyei Wag, o privi cu atenţie, o puse să scoată limba, îi luă pulsul, o examina, o ascultă. Nimic la inimă, la ficat, nimic la stomac. În fine, după un examen conştiincios, care numai el merita 4 dolari vizita, spuse:

— Nu-i nimic grav, cu condiţia să nu survină vreo complicaţie.

— Avem să ne temem de complicaţii? întrebă Jovita Foley, tulburată de cuvintele medicului.

— Da şi nu, răspunse dr. M. P. Pughe. Nu, dacă boala este oprită de la început... Dar dacă nu este oprită şi ia, în ciuda îngrijirilor, o dezvoltare pe care medicamentele nu o mai pot împiedica...

— Totuşi, reluă Jovita Foley, pe care aceste răspunsuri evazive o îngrijorau din ce în ce mai mult, puteţi să vă pronunţaţi asupra bolii?...

— Da, şi încă fără nici o şovăire.

— Vorbiţi atunci, doctore!

— Ei bine, am diagnosticat o simplă bronşită... Bazele celor doi plămîni sunt prinse. Se aude ceva pulmonar, dar pleura nu a fost atinsă. Aşadar, până acum nu există primejdia unei pleurezii.

— Dar? „

— Dar bronşita poate să degenereze în pneumonie şi pneumonia în congestie pulmonară. E ceea ce numesc eu complicaţii.

Şi doctorul prescrise medicamentele obişnuite — picături, siropuri calmante, ceaiuri calde şi odihnă, în special odihnă. Apoi, după promisiunea de a reveni seara, părăsi locuinţa, grăbindu-se să ajungă la cabinetul său de consultaţii pe care reporterii îl şi invadaseră.

Complicaţiile posibile se vor produce oare — şi dacă se vor produce, ce se va întîmpla? În faţa acestei eventualităţi, Jovita Foley fu pe punctul de a-şi pierde

capul. În timpul orelor care urmară, Lissy Wag i se păru mai bolnavă, mai moleşită. Zăcea scuturată de friguri care vesteau un al doilea acces de febră, pulsul îi bătea neregulat şi starea de apatie creştea.

Jovita Foley, cu moralul la pămînt, cel puţin tot atât pe cât era bolnava din punct de vedere fizic, nu plecă de lângă patul ei, neîncetând s-o privească, să-i şteargă fruntea care ardea, să-i dea linguriţele de poţiune, decât pentru a se cufunda în gîndurile cele mai negre sau pentru a se plânge, pe drept cuvânt, de un ghinion atât de vădit.

«Nu, îşi spuse dânsa, nici un Crabbe, nici un Titbury nu ar fi căpătat bronşită în ajunul plecării lor... nici un Kymbale, nici un Max Réal! Şi nici pe comodorul Urrican nu l-ar fi ajuns o asemenea nenorocire! A trebuit să i se întîmple sărmanei mele Lissy, atât de plină de sănătate. Şi mîine, da, mîine este a cincea tragere!... Şi dacă suntem trimise departe... departe, şi dacă o să ne împiedice să ajungem la destinaţie o întîrziere de numai cinci sau şase zile, şi dacă 23 ale lunii vor sosi înainte ca noi să fi putut părăsi Chicago... şi dacă e prea tîrziu ca s-o mai facem şi suntem eliminate din partidă înainte să o fi început?»...

Da! da! aceste gînduri deznădăjduite frămîntau creierul Jovitei Foley şi făceau să-i zvâcnească tîmplele.

Către ora trei febra scăzu de tot, Lissy Wag ieşi din toropeală şi tuşea deveni parcă mai puternică.

Când i se deschiseră ochii, Jovita Foley sta aplecată asupra ei.

— Ei bine, o întrebă, cum te simţi ? Mai bine, nu-i aşa? Ce vrei să-ţi dau?

— Vreau să beau ceva, răspunse domnişoara Wag cu o voce foarte schimbată din cauza durerii de gît.

— Iată, draga mea, o băutură calmantă... apă sulfuroasă cu lapte cald! Şi apoi... doctorul ţi-a prescris câteva tablete.

— Iau tot ce vrei tu, buna mea Jovita.

— Atunci o să treacă de la sine!

— Da... de la sine.

— Arăţi mai bine.

— Ştii, draga mea, răspunse Lissy Wag, când febra trece eşti foarte moleşită, dar nu te mai simţi aşa de rău.

— Asta se cheamă convalescenţă! exclamă Jovita Foley. Mîine n-o să se mai vadă nici urmă de boală.

— Convalescenţă... aşa de repede? şopti bolnava încercând să surîdă.

— Da... repede, şi când medicul va reveni el va spune că poţi să te scoli.

— Între noi... mărturiseşte, buna mea Jovita, că într-adevăr n-am noroc!

— N-ai noroc? Tu?...

— Da, eu, şi soarta s-a înşelat amarnic că nu te-a ales în locul meu! Mîine ai fi fost la *Auditorium...* şi ai fi plecat în aceeaşi zi...

— Aş fi plecat... lăsîndu-te în starea asta?

— Aş fi ştiut eu să te silesc!..

— Dealtfel, nu e vorba de asta! răspunse Jovita Foley. Nu eu sunt a cincea parteneră... Nu eu sunt viitoarea moştenitoare a răposatului Hypperbone. Ci tu! Dar gîndeşte-te, draga mea. Nimic nu e pierdut, chiar dacă plecăm cu patruzeci şi opt de ore mai tîrziu. Ne mai rămîn încă treisprezece zile să facem călătoria... şi în treisprezece zile se poate ajunge dintr-un capăt al Statelor Unite în celălalt.

Lissy Wag nu vru să răspundă că boala sa ar fi putut să se prelungească cu o săptămână şi chiar — cine ştie ? — peste cele cincisprezece zile când expira termenul. Ea se mulţumi să spună:

— Îţi promit, Jovita, să mă însănătoşesc cât mai repede cu putinţă.

— Şi eu nu-ţi cer mai mult... Dar pentru moment... destul cu vorba. Nu te obosi... caută să dormi puţin. Uite, mă aşez aici, lîngă tine...

— Vei ajunge să te îmbolnăveşti şi tu...

— Eu? Fii fără grijă. Dealtfel, avem vecini buni care mă vor înlocui la nevoie... Dormi liniştită, Lissy.

După ce strînse mâna prietenei sale, fata se întoarse pe-o parte şi aţipi imediat.

Totuşi, ceea ce o nelinişti şi o supără pe Jovita Foley era că, după-masă, o agitaţie neobişnuită însufleţi strada în acest cartier liniştit. Era un vuiet de natura să tulbure odihna Lissyei Wag, chiar la al nouălea etaj.

Curioşii mergeau de colo până colo pe trotuare. Mulţi dintre ei, preocupaţi, opreau şi îşi puneau întrebări unul altuia în faţa numărului 19. Soseau trăsuri cu un huruit infernal şi plecau în toată viteza spre marile cartiere ale oraşului.

— Cum îi merge? spuneau unii.

— Nu prea bine, răspundeau alţii.

— Se vorbeşte de o febră a mucoaselor.

— Nu... de o febră tifoidă...

— Ah, sărmana domnişoară! Există persoane care, într-adevăr, nu au noroc!

— Cu toate acestea, e un noroc să faci parte dintre «cei şapte» ai meciului Hypperbone.

— Frumoasă şansă, dacă nu poţi profita de ea!

— Şi chiar dacă Lissy Wag va fi în stare să ia trenul,oare va putea suporta oboselile atâtor călătorii?

— Da... dacă partida se termină din câteva aruncări de zaruri... ceea ce este posibil...

— Şi dacă durează luni de zile?

— Poţi să ştii vreodată ce-ţi rezervă destinul ? Şi mii de vorbe de felul acesta.

E de la sine înţeles că mai mulţi curioşi — poate cei care pariau şi, cu siguranţă, un număr de reporteri — se prezentară la domiciliul Jovitei Foley. Cu toate insistenţele lor, aceasta refuză să-i primească. De aici, ştiri contradictorii, pline de exagerări sau pe de-a-ntregul false, relative la boală, străbăteau oraşul. Dar Jovita Foley rezista, mulţumindu-se să se apropie de fereastră şi să blesteme gălăgia de pe stradă. Ea nu făcu excepţie decât pentru o funcţionară a casei Marshall Field, căreia îi dădu, dealtfel, veşti foarte liniştitoare — o răceală... o simplă răceală.

Între orele patru şi cinci seara, cum vacarmul deveni mai mare, ea scoase capul pe fereastră şi recunoscu în mijlocul unui grup foarte zgomotos... pe cine? Pe cine!... Pe Hodge Urrican. El era însoţit de un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu înfăţişare de marinar, viguros, îndesat, agitîndu-se şi gesticulând. Părea mai violent şi mai supărăcios decât teribilul comodor.

Desigur, nu din simpatie pentru tînăra sa parteneră se găsea Hodge Urrican în această zi pe Sheridan Street, se plimba pe sub ferestrele ei şi nu le pierdea din ochi.

Jovita Foley observă foarte bine că tovarăşul său, mai nestăpînit ca el, ridica pumnul, mînios la culme.

Pe urmă, cum unii spuneau că boala Lissyei Wag nu era decât o simplă răceală, strigă celor din jur:

— Cine este imbecilul care a zis asta ?

Cel interpelat nu căută să se apropie, fiindu-i teamă de o încăierare.

— Rău, îi merge rău! declara comodorul Urrican.

— Din ce în ce mai rău... supralicita tovarăşul său... şi dacă cineva susţine că nu...

— Hai, Turk, linişteşte-te.

— Să mă liniştesc! replică Turk, rotind nişte ochi de tigru furios. E uşor pentru dumneavoastră, comodore,

căci sunteţi cel mai răbdător dintre oameni! Dar eu... să ascult cum se vorbeşte în felul acesta... mă scoate din fire şi nu mă mai simt stăpîn pe mine!

— Bine, destul! ordonă Hodge Urrican, scuturând braţul tovarăşului său, gata să i-1 scoată din loc.

După aceste câteva fraze, trebuia deci să crezi, ceea ce nimeni nu ar fi socotit cu putinţâ.că există pe pămînt un om pe lîngă care comodorul Hodge Urrican trecea drept un înger de blîndeţe.

În orice caz, amândoi veniseră aci sperând să culeagă veşti proaste şi să se asigure că meciul Hypperbone nu se mai juca decât între şase parteneri. Jovita Foley pricepu şi abia se ţinea să nu coboare în stradă. Ah, ce chef avea să-i trateze pe cei doi indivizi aşa cum meritau, cu riscul de a fi înghiţită de fiara aceea cu chip de om!

Pe scurt, din aceste împrejurări rezultă că informaţiile primelor ziare, publicate pe la ora 6 seara, erau pline de cele mai ciudate contradicţii. După unele, boala Lissyei Wag cedase la primele îngrijiri ale medicului şi plecarea ei nu va întîrzia nici măcar cu o zi. După altele, boala nu prezenta nici o gravitate. Cu toate acestea, un anumit timp de odihnă va fi necesar şi domnişoara Wag nu va putea să plece la drum înainte de sfirşitul săptămînii. Dar tocmai *Chicago Globe* şi *Chicago Evening Post,* favorabile tinerei fete, se arătaseră cele mai alarmante: consultări ale medicilor celor mai renumiţi... e nevoie de operaţie. Domnişoara Wag şi-a rupt un braţ, spunea primul — un picior, spunea al doilea. În fine, că o scrisoare semnată de Jovita Foley fusese adresată maestrului Tornbrock, executorul testamentar al defunctului, pentru a-1 preveni că a cincea parteneră renunţă la partea sa eventuală de moştenire.

Cât despre *Chicago Mail,* ai cărui redactori păreau să-şi însuşească simpatiile şi antipatiile comodorului Urrican, el nu se sfii să declare că Lissy Wag şi-a dat ultima suflare între ora patru, patruzeci şi cinci şi patru, patruzeci şi şapte după-masă. Când Jovita Foley află aceste ştiri, era să i se facă rău. Din fericire, doctorul Pughe, la vizita lui de seară, o linişti într-o oarecare măsură. Nu... nu era vorba decât de o simplă bronşită, repetă el. Nici un simptom al teribilei pneumonii, nici al groaznicei congestii pulmonare — până în prezent, cel puţin... Vor fi de ajuns câteva zile de calm şi repaos.

— Câte?...

— Şapte-opt zile.

— Şapte... opt?!

— Şi cu condiţia ca bolnava să se ferească de curent.

— Şapte sau opt zile! repeta nenorocita Jovita Foley, frîngîndu-şi mîinile.

— Dacă nu se ivesc complicaţii!

Noaptea nu fu prea bună. Febra reveni — un acces care dură până dimineaţa şi provocă o transpiraţie abundentă. Totuşi durerea de gît cedase şi expectoraţia se restabili fără mari eforturi.

Jovita Foley nu se culcă. Aceste ore nesfîrşite ea le petrecu la căpătîiul sărmanei sale prietene. Ce infirmieră i-ar fi putut întrece îngrijirile, atenţiile şi zelul?

Dealtfel, nici n-ar fi cedat locul nimănui.

A doua zi dimineaţa, Lissy Wag se trezi cu o stare de agitaţie, dar, după ce se simţi câteva momente rău, adormi din nou.

Era pe 9 mai şi a cincea aruncare de zaruri a meciului Hypperbone trebuia să aibă loc în sala *Auditorium.*

Jovita Foley ar fi dat zece ani din viaţă să se afle acolo. Dar să o părăsească pe bolnavă... nu... nici prin gînd nu trebuia să-i treacă! Se întîmplă însă lucrul următor: Lissy Wag se deşteptă, o strigă pe prietena ei şi îi zise:

— Draga mea Jovita, roag-o pe vecina noastră să vină să te înlocuiască lîngă mine.

— Vrei să...

— Vreau să te duci la *Auditorium...* A rămas pentru ora opt, nu e aşa?

— Da... ora opt.

— Ei bine, te vei întoarce după douăzeci de minute... Mă simt mai bine să te ştiu acolo... şi pentru că ai încredere în şansa mea...

«Dacă am încredere!» ar fi exclamat Jovita Foley cu trei zile înainte. Dar acum nu răspunse. O sărută pe bolnavă pe frunte şi o chemă pe vecină, o doamnă foarte cumsecade, care se aşeză la căpătîiul Lissyei. Pe urmă coborî, se aruncă într-o trăsură şi ceru s-o ducă la *Auditorium.*

Era şapte şi patruzeci când Jovita ajunse la uşa sălii, încă de la ora asta plină de lume.

Recunoscută de cum intră, fu asaltată de întrebări.

— Cum se simte Lissy Wag?

— Foarte bine, declară dânsa cerând să i se permită să înainteze până la scenă — ceea ce şi făcu.

Moartea tinerei fete fiind anunţată în mod formal de către ziarele de dimineaţă, câteva persoane se mirară că

cea mai intimă prietenă a sa venise şi nici măcar nu era în doliu.

La ora opt fără zece, preşedintele şi membrii *Excentric-Clubului,* însoţind pe maestrul Tornbrock care-şi purta veşnicii ochelari de aluminiu pe nas, sosiră pe scenă şi se aşezară în faţa mesei.

Harta era întinsă sub ochii notarului. Cele două zaruri se aflau lîngă cornetul de piele. Încă cinci minute şi orologiul din sală va bate ora opt.

Deodată o voce răsunătoare întrerupse liniştea care se făcuse cu destulă greutate. Cu toţii o recunoscură după timbrul ei de clopot dogit: era vocea comodorului. Hodge Urrican ceru să i se dea cuvântul pentru a face o simplă observaţie — ceea ce se admise.

— Mi se pare, domnule preşedinte, zise el îngroşându-şi glasul pe măsură ce rostea fraza, mi se pare că, pentru a ne conforma înseşi dorinţelor defunctului, ar fi bine să nu aibă loc a cincea aruncare de zaruri, pentru că a cincea parteneră nu este în stare...

— Da!... da!... urlară mai mulţi din grupul unde se găsea Hodge Urrican şi, cu o voce mai sălbatică decât a celorlalţi, omul fioros care-1 însoţise în ajun sub ferestrele Jovitei Foley.

— Taci... Turk... taci! îi porunci comodorul Urrican, ca şi cum s-ar fi răstit la un cîine.

— Să tac?

— Numaidecât!

Turk se resemna să tacă sub privirea fulgerătoare a lui Hodge Urrican care urmă:

— Fac această propunere deoarece am motive serioase să cred că a cincea parteneră nu va putea pleca nici azi... nici mîine...

— Nici măcar peste opt zile... strigă un spectator din fundul sălii.

— Nici în opt zile, nici în cincisprezece, nici în treizeci, afirmă comodorul Urrican, pentru că a murit azi-dimineaţă la ora cinci şi patruzeci şi şapte...

Un murmur lung urmă acestei declaraţii. Dar el fu imediat potolit de o voce feminină care repetă de trei ori:

— Nu-i adevărat, nu-i adevărat, nu-i adevărat... pentru că eu, Jovita Foley, când am părăsit-o pe Lissy Wag, acum douăzeci şi cinci de minute, era vie... vie şi nevătămată!

Atunci începură din nou urletele şi protestele grupului Urrican. După declaraţia atât de precisă a comodorului,

Lissy Wag era lipsită, evident, de orice bună-cuviinţă. Nu trebuia să fie moartă, de vreme ce el anunţase moartea ei?...

Orice s-ar spune, era greu să iei în seamă declaraţia lui Hodge Urrican. Totuşi, încăpăţînatul personaj stărui schimbîndu-şi totodată argumentele.

— Fie... a cincea parteneră nu-i moartă, dar nici mult nu-i lipseşte! Faţă de această situaţie, cer ca aruncarea de zaruri pentru mine să se facă cu patruzeci şi opt de ore mai devreme şi ca rezultatul tragerii ce se va proclama în câteva minute să fie atribuit celui de-al şaselea partener, care astfel va fi clasat de acum înainte pe locul cinci.

Un nou tunet de strigăte şi tropăieli se auzi în urma acestei pretenţii a lui Hodge Urrican, susţinut de adepţi demni de a naviga sub pavilionul său. În fine, maestrul Tornbrock reuşi să calmeze furtunoasa adunare şi, când domni iarăşi liniştea, zise:

— Propunerea lui Hodge Urrican se bazează pe o interpretare greşită a dorinţelor testatorului şi ea este în contradicţie cu regulile nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii, Oricare ar fi starea sănătăţii celei de-a cincea partenere şi chiar dacă această stare s-ar agrava până la a o scoate din numărul celor vii, sunt obligat, ca executor testamentar al răposatului William J. Hypperbone, să procedez la tragerea din 9 mai, şi anume pentru Lissy Wag. Dacă în cincisprezece zile ea nu se va fi dus la postul său, moartă sau nu, va fi scoasă din drepturile sale şi partida va continua să se joace între şase parteneri.

Se auziră crîncenele proteste ale lui Hodge Urrican. El susţinea cu o voce furioasă că dacă există o greşită interpretare a testamentului, aceasta îi aparţinea maestrului Tornbrock, cu toate că notarul se bucura de aprobarea *Excentric-Clubului.* Aruncând vorbe ameninţătoare, comodorul, oricât era de roşu, părea palid alături de tovarăşul său, a cărui faţă se făcuse stacojie. De aceea simţi că trebuie să-1 potolească pe Turk, ca să nu se întîmple o nenorocire. După ce-1 opri, îl întrebă în momentul când acesta încerca să se smulgă din strînsoare:

— Unde te duci?

— Acolo... răspunse Turk, arătînd scena cu pumnul.

— De ce?...

— Să-1 iau de ceafă pe Tornbrock şi să-1 arunc afară ca pe un maimuţoi...

— Stai pe loc, Turk, aici! comandă Hodge Urrican.

Se putu auzi în pieptul lui Turk un răget surd de fiară prost domesticită, care n-are dorinţă mai fierbinte decât să-1 înghită pe îm-blînzitor.

Bătu ora opt.

Imediat zgomotului din sală îi urmă o tăcere profundă. Şi atunci maestrul Tornbrock — poate ceva mai nervos ca de obicei — luă cornetul cu mâna dreaptă, introduse zarurile cu mâna stîngă şi îl agită, ridicându-1 şi coborându-l. Se auziră micile cuburi de fildeş izbindu-se de pereţii de piele şi, când căzură, se rostogoliră pe hartă până la capătul mesei.

Maestrul Tornbrock invită pe Gcorges B. Higginbotham şi pe colegii săi să verifice numărul format şi cu o voce clară strigă:

— Nouă din şase cu trei.

Cifră cât se poate de norocoasă, deoarece a cincea parteneră mergea dintr-un salt la căsuţa douăzeci şi şase, statul Wisconsin.

Capitolul XII

A CINCEA PARTENERĂ

— Ah, dragă Lissy, ce norocoasă... ce minunată aruncare de zaruri! exclamă focoasa Jovita Foley.

Intră în cameră, grăbită, fără să-i pese dacă o deranjează pe bolnavă, care poate se odihnea în acest moment.

Lissy Wag era trează, foarte palidă, şi schimba câteva cuvinte cu buna doamnă bătrînă care şedea lîngă patul său.

După proclamarea rezultatului de către maestrul Tornbrock, Jovita Foley părăsi sala *Auditorium,* lăsînd mulţimea să vorbească şi pe Hodge Urrican furios că n-a putut profita de o asemenea aruncare de zaruri.

— Şi care e numărul de puncte? întrebă Lissy Wag, ridicându-se puţin în patul ei.

— Nouă, draga mea, nouă din şase cu trei, ceea ce ne duce dintr-un salt la căsuţa douăzeci şi şase...

— Şi această căsuţă?

— Statul Wisconsin... Milwaukee... la două ore... numai două ore cu rapidul!

Adevărul era că pentru un început de partidă nu puteai spera ceva mai bun.

— Nu... nu! repetă ea plină de avânt... Ah, ştiu bine, cu nouă din cinci şi patru se ajunge direct la căsuţa cincizeci şi trei! Dar... acea căsuţă... priveşte harta... este Florida! Şi ne vezi tu obligate să plecăm în Florida?... Ar fi, cum s-ar zice, la capătul lumii!

Şi roşie la faţă, gîfîind, se servea de hartă ca de un evantai.

— Într-adevăr, ai dreptate, răspunse Lissy Wag. Florida... e puţin cam departe...

— Fie ca toate şansele, draga mea, strigă Jovita, să fie de partea ta şi ceilalţi să aibă numai ghinioane.

— Fii mai generoasă...

— În afară de Max Réal, dacă vrei, căruia tu îi ţii pumnii...

— Fără îndoială...

— Dar să revenim la oile noastre, Lissy... Căsuţa douăzeci şi şase... vezi şi tu ce avans avem! Până acum în frunte se afla ziaristul Harris T. Kymbale şi el n-a ajuns decât la căsuţa a douăsprezecea, pe când noi... încă treizeci şi şapte de puncte... nu mai mult de treizeci şi şapte de puncte... şi am sosit la ţintă!

O dezamăgea oarecum că Lissy Wag nu era la acelaşi diapazon cu ea şi de aceea exclamă:

— Dar nu prea ai aerul că te bucuri...

— Ba da. Jovita, ba da... vom pleca la Wisconsin... la Milwaukee...

— Oh, avem tot timpul, draga mea Lissy... nu mîine, nici poi-mîine... Peste cinci sau şase zile, când vei fi vindecată... ba chiar peste cincisprezece, dacă e nevoie... numai să fim acolo pe 23 înainte de prînz.

— Atunci totul e cum nu se poate mai bine, dacă tu eşti mulţumită...

— Sunt, draga mea, tot aşa de mulţumită pe cât de nemulţumit este comodorul!... Acesl om josnic a vrut să te scoată din concurs, să-1 oblige pe maestrul Tornbrock să-i atribuie a cincea aruncare, sub pretextul că tu nu vei putea să te foloseşti de ea... fiindcă nu vei părăsi patul multe săptămîni... Şi după spusele lui, nici nu mai erai pe lumea asta!... Ah, ticălosul lup de mare!... Tu ştii că nu doresc răul nimănui... Totuşi lui îi doresc să se rătăcească în «labirint», să cadă în «puţ», să putrezească în «închisoare», să aibă de plată penalizări simple, duble şi triple... în fine, toate neplăcerile care-i pîndesc pe ghinionişti în acest joc, fiindcă nici nu merită să aibă nici o şansă! Dacă l-ai fi auzit pe maestrul

Tornbrock când i-a răspuns! Ah, prea-bunul notar, îmi venea să-1 sărut!

Lăsînd la o parte obişnuitele ei exagerări, desigur că Jovita Foley avea dreptate.

Rezultatul de nouă din şase cu trei era unul din cele mai bune pe care-1 puteai avea la început. Nu numai că-i dădea un avans asupra celor patru parteneri de dinaintea sa, dar lăsa Lissyei Wag şi timpul de a-şi redobîndi sănătatea.

Într-adevăr, statul Wisconsin se mărgineşte cu Illinois, de care e despărţit la sud aproape numai de linia celei de-a patruzeci şi doua paralele. El este încadrat la vest de cursul lui Mississippi, la est de lacul Michigan, al cărui mal occidental îl formează, în partea de nord de Lacul Superior. Madison este capitala sa, Milwaukee, metropola. Situată pe malul lacului, la mai puţin de 200 de mile de Chicago, această metropolă are mijloace de comunicaţie dese, regulate şi rapide cu toate centrele comerciale din Illinois. Deci, această zi de 9, care ar fi putut să se desfăşoare atât de prost, începu de minune. E adevărat că emoţia pe care o avusese provocă oarecari tulburări bolnavei. Astfel, când dr. M. P. Pughe veni s-o vadă a doua zi dimineaţa, el o găsi puţin mai agitată decât în ajun. Tuşea uneori de-şi rupea pieptul, iar accesele erau urmate de oboseală şi de câteva linii de febră. Nimic de făcut, totuşi, în afară de a urma cu medicaţia prescrisă.

— Linişte... în special linişte... recomandă doctorul Jovitei Foley, în timp ce ea îl însoţea la plecare. Vă sfătuiesc, domnişoară, să evitaţi orice oboseală domnişoarei Wag... să rămână singură... să doarmă...

— Domnule, nu-i nimic îngrijorător ? întrebă Jovita Foley, care fu cuprinsă de noi temeri.

— Nu, o repet... atâta vreme cât nu e decât o bronşită care-şi urmează cursul! Nimic la plămîni... nimic la inimă... Şi, în special, feriţi-o de curent. Are să se întărească, şi cu puţină hrană... silindu-se dacă trebuie! Lapte... supe...

— Dar, doctore... dacă nu se ivesc complicaţii...

— Care e bine să fie întotdeauna prevăzute, domnişoară...

— Da... ştiu... se poate spera ca bolnava noastră să fie vindecată în vreo opt zile?...

Medicul nu vru să răspundă decât printr-o clătinare a capului, care nu era prea liniştitoare. Jovita Foley, destul de necăjită, consimţi să nu stea în camera Lissyei Wag şi

rămase într-a ei, lăsînd uşa întredeschisă. Aci, în faţa mesei, unde se întindea harta nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii, răsfoind tot timpul ghidul, ea nu încetă să studieze statul Wisconsin până la cele mai mici orăşele şi sate, sub raportul climei, al curăţeniei, al obiceiurilor, al moravurilor, ca şi cum ar fi visat să se instaleze acolo pentru tot restul vieţii.

Ziarele Federaţiei au publicat, cum era şi firesc, rezultatul celei de-a cincea aruncări de zaruri. Mai multe se ocupară chiar de incidentul Urrican, unele pentru a sprijini reclamaţiile furiosului comodor, altele pentru a înfiera pretenţiile sale. În total, majoritatea îi fu mai curând ostilă. Nu, el nu avea dreptul să ceară al cincilea rezultat al zarurilor pentru el, şi bine a făcut maestrul Tornbrock că a aplicat regulile jocului în toată rigoarea lor! Dealtfel, orice ar fi spus Hodge Urrican, Lissy Wag nu era moartă, nici aproape de a-şi da ultima suflare. Se făcu, chiar, în favoarea ei, o schimbare de opinie a publicului, obişnuită în asemenea cazuri... Ea deveni mult mai interesantă, cu toate că era greu să se creadă că va putea să suporte până la sfîrşit oboseala unor asemenea călătorii. Cât despre boală, nu era nici măcar o bronşită, nici o laringită şi în mai puţin de douăzeci şi patru de ore nici nu se va mai pomeni de ea.

Şi totuşi, cum cititorul este exigent în materie de ştiri, un buletin despre sănătatea celei de a cincea partenere fu publicat dimineaţa şi seara, nici mai mult, nici mai puţin decât dacă ar fi fost vorba de o principesă de sînge regal.

Ziua de 9 nu a adus nici o schimbare în starea bolnavei. Ea nu se înrăutăţi în cursul nopţii, nici în ziua de 10 mai. Jovita Foley trase imediat concluzia că opt zile vor fi suficiente să o pună pe prietena ei pe picioare. Şi chiar dacă restabilirea ei ar avea nevoie de zece zile... unsprezece... douăsprezece... chiar treisprezece... chiar cincisprezece zile!... Nu era vorba decât de o călătorie de două ore... numai să fie amîndouă pe 23 la Milwaukee... înainte de prînz... conform cu clauzele meciului Hypperbone... Şi pe urmă, dacă va fi nevoie de puţină odihnă, se vor odihni în metropolă.

Noaptea de zece spre unsprezece fu destul de calmă. Lissy Wag mai avu două sau trei frisoane şi se părea că perioada de febră a luat sfîrşit. Deşi tuşea continua să fie foarte obositoare, pieptul se limpezea încetul cu încetul, răsuflarea era mai puţin aspră şi respira mai uşor. Deci nici o nouă oomplicaţie. Ca urmare, Lissy

Wag se simţea mult mai bine când, dimineaţa, Jovita Foley se întoarse după ce lipsise o oră. Unde fusese plecată? Nu i-a spus nici măcar vecinei, care la întrebarea domnişoarei Wag nu putu da nici un răspuns.

Imediat după ce Jovita Foley intră în cameră, ea veni, fără măcar să-şi scoată pălăria, să o sărute lung pe frunte pe Lissy Wag care, văzîndu-i faţa atât de însufleţită, ochii atât de şăgalnici, nu putu să se stăpînească să nu-i zică:

— Ce ai în dimineaţa asta ?

— Nimic, draga mea, nimic! Mă bucur că te găsesc ceva mai bine... Şi pe urmă e atât de frumos... un soare dulce de mai... ştii... razele acelea minunate pe care le sorbi... pe care le respiri! Ah, dacă ai putea sta măcar o oră la fereastră!... Hai... o doză bună de soare! Sunt sigură că asta te-ar vindeca imediat... Dar fără imprudenţe... din cauza complicaţiilor...

— Şi unde ai fost, draga mea Jovita?

— Unde am fost? Mai întîi la magazinele Marshall Field, să le dau ştiri despre tine... Patronii noştri trimit după ele în fiecare zi şi am vrut să le mulţumesc...

— Ai făcut foarte bine, Jovita. Au fost destul de amabili să ne acorde acest concediu... şi când el se va termina...

— Se înţelege... se înţelege... draga mea... nu vor angaja pe nimeni pe locurile noastre!

— Şi pe urmă ?

— Pe urmă?

— Nu te-ai dus în altă parte ?

— În altă parte?

Se părea că Jovita Foley ezită să vorbească. Dar deodată îi scăpă o vorbă, cum se spune: dealtfel, n-ar mai fi putut să se stăpînească multă vreme. Afară de asta, Lissy Wag o şi întrebă:

— Nu e azi 11 mai?

— Da, 11, draga mea, răspunse ea răspicat, şi încă de două zile ar fi trebuit să fim instalate la hotel, în acest frumos oraş Milwaukee... dacă n-am fi ţintuite aici de bronşită...

— Ei bine, reluă Lissy Wag, dacă suntem în 11... a avut loc a şasea aruncare de zaruri.

— Fără îndoială...

— Şi atunci?...

— Şi atunci... Nu, zău aşa, niciodată n-am avut o plăcere atât de mare... niciodată!... Hai... să te sărut! N-am vrut să-ţi povestesc... pentru că nu trebuie să-ţi fac emoţii... Nu, e peste poate, trebuie să-ţi spun!

— Atunci spune, Jovita...
— Închipuieşte-ţi, draga mea... a dat nouă şi el... dar din patru cu cinci!
— Cine... el?
— Comodorul Urrican.
— Eh... mi se pare că această aruncare e mai bună.
— Da, pentru că de la început merge la căsuţa cincizeci şi trei... cu un mare avans faţă de toţi ceilalţi... Dar e şi foarte proastă...
Şi Jovita Foley se lăsă pradă unei bucurii, pe cât de extraordinară pe atât de inexplicabilă.
— Şi de ce e proastă?... întrebă Lissy Wag.
— Deoarece comodorul e trimis la dracu...
— La dracu ?
— Da! în fundul Floridei.
Acesta fusese, într-adevăr, rezultatul tragerii din această dimineaţă, proclamat cu o vizibilă satisfacţie de maestrul Tornbrock, încă supărat pe Hodge Urrican. Cum 1-a primit comodorul?... Turbînd de furie, fără îndoială, şi probabil că a şi trebuit să intervină ca să-1 împiedice pe Turk să se dezlănţuie. În această privinţă, Jovita Foley nu putu spune nimic, căci ea părăsise imediat sala *Auditorium.*
— în fundul Floridei, repetă ea, în colţul cel mai îndepărtat al Floridei... La mai mult de două mii de mile de aici!
Oricum ar fi fost, ştirea nu stîrni bolnavei o emoţie atât de mare pe cât credea prietena sa. Firea ei cea bună o făcea mai degrabă să-1 deplângă pe comodor.
— Iată cum iei tu lucrurile! exclamă nestăpînita ei tovarăşă.
— Da, sărmanul om... murmură Lissy Wag.
Ziua nu fu rea, cu toate că nu începuse încă convalescenţa. Însă mai erau de temut complicaţiile, a căror eventualitate o prevede orice medic prudent.
Începînd de a doua zi, în 12, Lissy Wag putu să mai amelioreze starea ei mâncând câte ceva. Dar întrucât nu-i fu permis să părăsească patul, deşi îi trecuse febra, şi cum timpul le părea celor două prietene foarte lung — mai ales Jovitei Foley — aceasta veni să stea în cameră şi conversaţia nu lîncezea, dacă nu sub formă de dialog, cel puţin sub formă de monolog.
Şi despre ce putea vorbi Jovita Foley, dacă nu despre Wisconsin, care era, după părerea ei, cel mai frumos, cel mai interesant dintre statele Confederaţiei. Cu ghidul în faţa ochilor, ea nu mai înceta să vorbească! Şi dacă

Lissy Wag va întîrzia până în ultima zi şi nu va rămîne acolo decât câteva ore, cel puţin va cunoaşte ţinutul ca şi cum şi-ar fi petrecut acolo câteva săptămîni.

— Închipuie-ţi, draga mea, zicea Jovita Foley cu un glas plin de admiraţie, că se numea altădată Mesconsin, din cauza unui râu cu acest nume, şi că nicăieri nu există ţară care să se poată compara cu el. În nord se mai văd rămăşiţele acelor vechi păduri de pin care acopereau tot teritoriul! Apoi are şi izvoare termale, superioare celor din Virginia, şi sunt sigură că bronşita ta...

— Dar, observă Lissy Wag, noi nu trebuie să mergem la Mil-waukee?

— Da... Milwaukee, principalul oraş al statului, al cărui nume înseamnă în vechea limbă indiană «ţinut frumos»... un oraş de două sute de mii de locuitori, draga mea, mulţi germani de exemplu!... De aceea se mai cheamă şi Atena germano-americană. Ah, dacă eram acolo, ce plimbări splendide sunt de făcut pe faleze, unde se înalţă clădiri superbe chiar pe malul fluviului... Numai cartiere elegante şi curate... numai construcţii de cărămidă, albe ca laptele — de unde şi numele de... Ei, nu ghiceşti?

— Nu, Jovita.

— Cream City, draga mea, Oraşul smîntînă... îţi vine să moi pîinea în el!... Ah, de ce trebuie blestemata asta de bronşită să ne împiedice să mergem acolo!

Apoi, Wisconsin avea numeroase alte oraşe, pe care amîndouă ar fi avut timp să le viziteze dacă ar fi putut pleca pe ziua de 9. Era Madison, clădit pe istmul ca o punte între lacurile Mendota şi Monona, care se varsă unul în celălalt. Apoi alte tîrguri cu nume bizare: Fundul-lacului, pe malul Râului vulpii, pe un pămînt găurit de fintîni arteziene ca un ciur...

Şi încă un ţinut frumos, care se cheamă «Eau-Claire», cu un torent admirabil care îi îndreptăţea numele... şi lacul Winnebago... şi Golful verde... şi micul port de coastă, numit Doisprezece apostoli, în faţa golfului Ashland... şi Lacul dracului, una din frumuseţile naturale ale acestui minunat Wisconsin.

Jovita Foley citea cu o voce entuziastă paginile ghidului său şi povestea diversele transformări ale acestui stat, odinioară străbătut de triburile indiene, descoperit şi colonizat de către franco-canadieni, în perioada când era cunoscut sub numele de Badger State — Statul bursucului.

În dimineaţa zilei de 13, curiozitatea publicului din Chicago crescu şi mai mult. Ziarele aţîţaseră dealtfel spiritele în ultimul grad. Sala *Auditorium* era arhiplină ca în ziua când se citise testamentul lui William J. Hypperbone. Într-adevăr, la ora 8 trebuia să fie proclamată a şaptea aruncare de zaruri pentru misteriosul şi enigmaticul personaj, indicat cu iniţialele X.K.Z.

În zadar se făcuseră încercări de a descoperi identitatea acestui partener. Cei mai abili reporteri, cei mai şireţi dihori ai cronicii locale eşuaseră. De mai multe ori li se păru că sunt pe o urmă serioasă, care se dovedi însă întotdeauna greşită. Mai întâi se credea că, prin codicilul adăugat testamentului, defunctul a vrut să-1 includă pe unul din colegii săi de la *Excentric-Club* şi să-i dea a şaptea parte de şansă în meci. Se pronunţă chiar numele lui Georges B. Higginbotham, dar onorabilul membru dădu o dezminţire categorică.

Cât despre maestrul Tornbrock, când i se puseră întrebări, declară că nu ştie nimic şi că n-are altă misiune decât să trimită la oficiile
poştale ale localităţilor, unde al şaptelea jucător trebuia să aştepte, rezultatul tragerilor privind pe «omul mascat» — expresie adoptată de mulţime.

Cu toate acestea, se spera — nu fără temei poate — ca domnul X.K.Z. să răspundă în dimineaţa asta la strigarea iniţialelor sale, în sala *Auditorium.* De unde toată această mulţime, din care numai o mică parte găsise loc înaintea scenei, pe care se înfiinţară notarul şi membrii clubului *Excentric.* Spectatorii se înghesuiau cu miile pe străzile învecinate şi sub copacii din Lake Park.

Dar curioşii avură o mare decepţie. Mascat sau nu, nici un individ nu se prezentă când maestrul Tornbrock rostogoli zarurile pe hartă şi proclamă cu voce tare:

— Nouă din şase cu trei, căsuţa douăzeci şi şase, statul Wisconsin.

Situaţie neobişnuită: era acelaşi număr pe care-1 obţinuse Lissy Wag, rezultat şi el din şase cu trei. Dar — împrejurare extrem de gravă pentru dânsa — după regula stabilită de defunct, dacă se mai găsea încă la Milwaukee în ziua când X.K.Z. ar sosi, ea trebuia să-i cedeze locul şi să revină la el ei, ceea ce echivala, în acest caz, cu reînceperea partidei. Şi să nu poţi pleca, să fii ţintuit la Chicago!

Mulţimea nu voia să iasă, aştepta. Nimeni. Trebui să se resemneze. Dar dezamăgirea era generală, iar ziarele de seară o exprimau prin articole lipsite de simpatie

pentru necuviinciosul X.K.Z. Nu-ţi baţi astfel joc de o întreagă populaţie!

In fine, zilele trecură. Din patruzeci şi opt în patruzeci şi opt de ore, tragerile se făceau regulat, în condiţii normale, şi rezultatele erau trimise telegrafic celor interesaţi, acolo unde trebuiau să fie la termenele stabilite.

Se ajunse în felul acesta la 22 mai. Nici o ştire despre X.K.Z., care nu apăruse încă în Wisconsin. E adevărat că era destul să sosească pe 27, la oficiul poştal din Milwaukee. Ei bine, Lissy Wag nu putea să plece imediat la Milwaukee şi, conformîndu-se regulii jocului, să părăsească oraşul înainte ca X.K.Z. să fi sosit? Da, pentru că era aproape restabilită. Dar atunci se ivi pericolul ca Jovita Foley, care căpătă o criză de nervi puternică, să se îmbolnăvească la rindul ei. După un acces de febră, ea căzu la pat.

— Te-am prevenit, sărmana mea Jovita... îi zise Lissy Wag. Nu eşti rezonabilă...

— Nu va fi nimic, draga mea... Dealtfel, situaţia nu este aceeaşi... Eu nu fac parte din partidă şi, dacă nu voi putea pleca, vei pleca singură...

— Niciodată, Jovita!

— Va trebui, totuşi.

— Niciodată, îţi spun! Cu tine, da... cu toate că povestea asta n-are nici cap, nici coadă... Fără tine, nu!

Şi neîndoielnic că dacă Jovita Foley nu putea s-o însoţească, Lissy Wag era decisă să piardă toate şansele de a deveni unica moştenitoare a lui William J. Hypperbone. Să fim liniştiţi, Jovita Foley scăpă cu o zi de dietă şi repaus, în 22 după-amiază, putu să se scoale şi închise pentru ultima oară valiza celor două călătoare care aveau să străbată Statele Unite.

— Ah, exclamă ea, aş da zece ani din viaţa mea să fiu la drum! Cu cei zece ani pe care-i dăduse până acum de câteva ori şi cu alţi zece ani pe care-i va da din nou, şi nu o dată, în timpul călătoriei, nu-i mai rămînea decât foarte puţină vreme de petrecut pe lumea asta!

Plecarea era fixată pentru a doua zi, 23, la opt dimineaţa, cu trenul care soseşte în două ore la Milwaukee, unde Lissy Wag va găsi la prînz telegrama maestrului Tornbrock.

— Înainte de o oră vom fi în larg.

Această ultimă zi s-ar fi terminat fără nici un incident, dacă, puţin înainte de ora cinci, cele două prietene n-ar fi primit o vizită la care nu se aşteptau deloc.

Lissy Wag şi Jovita Foley la fereastră, aplecate în afară, priveau spre stradă unde se găsea un număr de curioşi care stăteau şi se uitau tot timpul la ele.

Sună la uşă şi Jovita se duse să deschidă. Un individ urcase cu ascensorul şi se oprise pe palierul etajului nouă.

— Domnişoara Wag? întrebă el, salutînd-o pe tînăra fată.

— Locuieşte aici, domnule.

— Mă poate primi?

— Dar... răspunse şovăitor Jovita Foley, domnişoara Wag a fost foarte bolnavă... şi...

— Ştiu... ştiu... zise vizitatorul, am însă toate motivele să cred că este complet vindecată...

— Fără îndoială, domnule, de vreme ce trebuie să plecăm mîine dimineaţă.

— Ah! Cu domnişoara Jovita Foley am onoarea să vorbesc?

— Chiar cu dânsa, domnule; în ceea ce vă priveşte, pot s-o înlocuiesc pe Lissy?

— Aş prefera s-o văd... cu ochii mei... dacă e posibil...

— Aş putea să vă întreb pentru ce anume?

— Nu am de ce să vă ascund ceea ce mă aduce aici... domnişoară.. Am intenţia să pariez în meciul Hypperbone... să pun o sumă mare; pe a cincea parteneră şi, înţelegeţi, aş vrea...

Sigur că Jovita Foley înţelegea... şi era mai mult decât încîntată! În fine era cineva căruia şansele Lissyei Wag îi păreau destul de serioase pentru a voi să rişte pe dânsa mii de dolari.

— Vizita mea va fi scurtă... foarte scurtă, adăugă domnul înclinîndu-se.

Era un om de vreo cincizeci de ani, cu barba puţin încărunţită, cu ochi vii în spatele ochelarilor, mai vii decât te aşteptai la vîrsta sa, cu un aer de gentleman, cu figura distinsă, ţinuta dreaptă, vocea deosebit de blândă. Tot stăruind s-o vadă pe Lissy Wag, el o făcea cu o perfectă politeţe, scuzîndu-se că o deranjează tocmai în ajunul unei călătorii atât de importante...

«În definitiv, îşi zise Jovita, ce neajuns ar fi să-1 primească, de vreme ce vizita nu se va prelungi prea mult!»

— Pot să cunosc numele dumneavoastră, domnule?

— Humphry Weldon din Boston, Massachusetts, răspunse gentlemanul.

Şi intră în prima cameră, după ce Jovita Foley îi deschise uşa, apoi se îndreptă spre cea de-a doua, în care se găsea Lissy Wag. Zărindu-1 pe vizitator, aceasta vru să se ridice.

— Nu vă deranjaţi, domnişoară... .zise el, mă veţi scuza că am venit într-un moment nepotrivit, dar doream să vă văd — oh, numai o clipă!...

Totuşi trebui să ia loc pe scaunul pe care Jovita Foley îl împinse spre el.

— O clipă... numai o clipă! repetă el... Aşa cum am spus, intenţia mea este de a paria pentru dumneavoastră o sumă importantă şi voiam să mă asigur că sănătatea dumneavoastră...

— Sunt complet restabilită, domnule, răspunse Lissy Wag, şi vă mulţumesc pentru încrederea pe care mi-o acordaţi... Dar... şansele mele... sunt într-adevăr...

— Chestie de presimţire, domnişoară, răspunse domnul Weldon pe un ton ferm.

— Da... presimţire... adăugă Jovita Foley.

— Acest lucru nu se discută... afirmă onorabilul gentleman.

— Ceea ce credeţi despre prietena mea Wag, cred şi eu! exclamă Jovita Foley. Sunt sigură că va cîştiga...

— Şi eu sunt tot atât de sigur... din moment ce nimic n-o mai împiedică să plece, declară domnul Weldon.

— Mîine, afirmă Jovita Foley, vom fi amîndouă la gară şi trenul ne va duce la Milwaukee, înainte de prînz.

— Unde vă veţi odihni câteva zile, dacă e nevoie... spuse domnul Weldon.

— Da de unde!... replică Jovita Foley.

— Şi de ce? „

— Pentru că nu mai trebuie să fim acolo în ziua când ar putea ajunge domnul X.K..Z. în caz contrar am fi obligate să reîncepem partida.

— E adevărat.

— Dar unde ne va trimite a doua aruncare... zise Lissy Wag, asta mă preocupă.

— Eh, ce importanţă are, draga mea! exclamă Jovita Foley, avântîndu-se ca şi cum ar fi avut aripi.

— Să sperăm, domnişoară Wag, reluă gentlemanul, că a doua aruncare de zaruri va fi tot atât de norocoasă pentru dumneavoastră ca şi prima!

Apoi excelentul om vorbi despre precauţiuni ce trebuie luate în timpul călătoriei, de obligaţia de a le conforma

orarului, de a schimba cu foarte mare precizie trenurile atât de numeroase ale acestei reţele care acoperă teritoriul Confederaţiei.

— Dealtfel, adăugă el, văd cu mare satisfacţie, domnişoară Wag, că nu plecaţi singură...

— Nu... prietena mea mă însoţeşte... sau, pentru a spune adevărul, mă trage după sine.

— Şi aveţi dreptate, domnişoară Foley, răspunse domnul Weldon. E mai bine să plecaţi amîndouă... E mai plăcut...

— Şi este mai prudent, când e vorba să nu pierzi trenul... declară Jovita Foley.

— Contez pe dumneavoastră, adăugă domnul Weldon, pentru a o face să cîştige pe prietena dumneavoastră Wag...

— Bizuiţi-vă pe mine, domnule...

— Atunci, toate urările mele de succes, domnişoarelor, căci succesul dumneavoastră îl garantează pe al meu.

Vizita durase douăzeci de minute şi după ce ceru permisiunea să strîngă mâna Lissyei Wag, apoi pe cea a amabilei sale prietene, domnul Humphry Weldon fu recondus la ascensor, de unde le trimise ultimul său salut.

— Sărmanul om, zise atunci Lissy Wag, şi când mă gîndesc că eu voi fi aceea care îl va face să-şi piardă banii!...

— În regulă, replică Jovita Foley. Dar ţine minte ce îţi spun. draga mea, oamenii în vârstă sunt plini de bun-simţ. Au un fler care nu-i înşală niciodată! Şi acest demn gentleman, în jocul tău, este un talisman care aduce noroc!

Pregătirile fiind terminate — şi se ştie de când — nu le mai rămânea decât să se culce de cum se făcu noapte, pentru a se putea scula în zori. Totuşi aşteptară ultima vizită a medicului, care promisese să vină în cursul serii. Domnul dr. M. P. Pughe sosi fără întîrziere şi putu să constate că starea pacientei sale nu mai putea provoca nici o îngrijorare şi că orice teamă de complicaţii era, în fine, înlăturată.

A doua zi, 23 mai, la ora cinci dimineaţa, cea mai nerăbdătoare dintre cele două călătoare era în picioare.

Şi iat-o pe teribila Jovita Foley, într-o ultimă criză de nervi, cum îşi imagina o serie întreagă de obstacole şi ghinioane, întîrzieri şi accidente... Dacă trăsura care le ducea la gară se va răsturna în drum... dacă o aglomeraţie le va împiedica să treacă... dacă s-a

schimbat mersul trenurilor... dacă se va întîmpla o deraiere...

— Calmează-te, Jovita... calmează-te, te rog!... nu înceta să repete Lissy Wag.

— Nu pot... nu pot, draga mea!

— Vei fi într-o asemenea stare tot timpul călătoriei?

— Tot timpul!

— Atunci rămîn...

— Trăsura aşteaptă jos... Lissy. Să mergem... să mergem.

Într-adevăr, trăsura aştepta, chemată cu o oră înainte de a fi nevoie. Cele două prietene coborîră, însoţite de urările întregii case, la ferestrele căreia, cu toate că era atât de devreme, apărură câteva sute de capete.

Trăsura o luă prin North Avenue până la North Branch, coborî din nou pe malul drept al râului Chicago, traversă podul la capătul străzii Van Buren şi le lăsă pe cele două fete în faţa gării, la ora şapte şi zece.

Poate că Jovita Foley avu o oarecare decepţie când văzu că plecarea celei de-a cincea partenere nu atrăsese un mare număr de curioşi. Desigur Lissy Wag nu era favorita meciului Hypperbone. Modesta fată nu se plângea şi prefera să părăsească Chicago fără a atrage atenţia publicului.

— Nici măcar domnul Weldon nu este aici! nu putu să se reţină să remarce Jovita Foley. Şi într-adevăr, vizitatorul din ajun nu venise s-o conducă la tren pe partenera care-1 interesa atât de mult.

— Vezi, grăi Lissy Wag, şi el mă părăseşte!

În fine, trenul plecă fără măcar ca prezenţa Lissyei Wag să fie salutată. Nici un «ura!», nici un «hip-hip!» decât acelea pe care Jovita Foley le rosti *in petto* în onoarea ei!

Înconjurară lacul Michigan. Lake View, Evanston, Glenoke şi alte staţii fură depăşite cu toată viteza. Timpul era minunat. Apele străluceau în larg, brăzdate de vase cu aburi şi vase cu pînze — acele ape care din lac în lac, Superior, Huron, Michigan, Erie, Ontario, se vor vărsa, prin marea arteră Saint-Laurent, în oceanul Atlantic. După ce părăsiră Vankegan, oraş important de pe litoral, trenul ieşi din Illinois la staţia State Line, pentru a intra în Wisconsin.

Ceva mai la nord, făcu o haltă la Racine, mare cetate manufacturieră, şi era aproape zece când se opri în gara Milwaukee.

— Am ajuns… am ajuns! exclamă Jovita, scoţînd un asemenea suspin de uşurare că voaleta ei se întinse ca o pînză în bătaia vântului.

— Şi chiar cu două ore înainte… spuse Lissy Wag, uitîndu-se la ceas.

— Nu… cu paisprezece zile întîrziere! ripostă Jovita Foley, care sări pe peron.

Apoi se preocupă să-şi găsească valiza în mijlocul grămezii de bagaje. Valiza nu se rătăcise — nu se ştie de ce Jovita Foley se temuse că se va pierde.

O trăsură se apropie.

Cele două călătoare se suiră şi dădură adresa unui hotel convenabil găsit în ghid.

Întrebate dacă rămîn mai mult timp la Milwaukee, Jovita Foley spuse că o să dea răspunsul după ce va reveni de la poştă, dar probabil că vor pleca mai departe în aceeaşi zi.

Apoi, întorcându-se, spuse Lissyei Wag:

— Nu ţi-e foame?

— Aş lua masa bucuros.

— Ei bine, să mîncăm şi pe urmă să facem o plimbare.

— Dar ştii că la douăsprezece…

— Eu să nu ştiu, draga mea ?

Se aşezară la masă la restaurant, dar nu rămaseră mai mult de o jumătate de oră.

Cum încă nu-şi trecuseră numele în registru, voind s-o facă după ce vor reveni de la poştă, Milwaukee nu putea să ştie că a cincea parteneră a meciului Hypperbone se afla între zidurile sale.

Pe scurt, la douăsprezece fără un sfert, cele două călătoare intrară în oficiul poştal şi Jovita Foley îl întrebă pe slujbaş dacă a sosit vreo telegramă pentru domnişoara Lissy Wag.

La auzul acestui nume, funcţionarul îşi înălţă capul şi ochii săi exprimară o vie satisfacţie.

— Domnişoara Lissy Wag?… întrebă el.

— Da… din… Chicago… răspunse Jovita Foley.

— Telegrama vă aşteaptă, adăugă funcţionarul, predând depeşa destinatarei.

— Dă-mi-o, Lissy… dă-mi-o, zise Jovita Foley. Va ţine prea mult timp până s-o deschizi tu şi voi căpăta un atac de nervi.

Cu degetele tremurând de nerăbdare, ea rupse plicul şi citi aceste cuvinte:

Lissy Wag, oficiul poştal Milwaukee. Wisconsin. Douăzeci din zece şi zece dublat, căsuţa patruzeci şi şase, statul Kentucky, Mammouth.
TORNBROCK

Capitolul XIII

AVENTURILE COMODORULUI URRICAN

Comodorul Urrican, înştiinţat de numărul de puncte al celei de-a şasea trageri care îl privea, la 11 mai, ora 8 dimineaţa, părăsi Chicago la nouă şi douăzeci şi cinci de minute.

N-a pierdut timpul, după cum se vede, căci nici nu avea timp de pierdut, fiind obligat să se afle înainte de expirarea celor cincisprezece zile la capătul peninsulei Florida.

Nouă din patru cu cinci, una dintre cele mai bune aruncări de zaruri ale partidei! Din primul salt, norocosul jucător era trimis la a cincizeci şi treia căsuţă. E drept că pe harta întocmită de William J. Hypperbone această căsuţă o ocupa Florida, statul cel mai îndepărtat din sud-estul Republicii Nord-Americane.

Prietenii lui Hodge Urrican — mai bine zis adepţii săi, căci nu avea prieteni, deşi anumite persoane credeau în şansa unui om atât de ursuz — voiră să-1 felicite la ieşirea din *Auditorium.*

— Şi de ce, mă rog? întrebă el pe tonul acru care dădea atâta farmec conversaţiei sale. Să mă încarc şi cu complimentele voastre în momentul plecării? Am şi-aşa destul de dus.

— Domnule comodor, i se spunea întruna, cinci cu patru e un început minunat...

— Minunat... îmi închipui, mai ales pentru cei care au treabă în Florida!...

— Remarcaţi, domnule comodor, că depăşiţi cu mult pe concurenţii dumneavoastră...

— Aşa e şi drept, cred, deoarece soarta mă face să plec ultimul!...

— Evident, domnule Urrican, şi ar fi destul acum să mai aveţi zece puncte pentru a ajunge la ţintă şi să cîştigaţi partida din două aruncări...

— Într-adevăr, domnilor! Şi dacă am doar nouă, nu voi putea să cîştig nici măcar la tragerea viitoare; şi dacă

am mai mult de zece, voi fi nevoit să mă întorc cine ştie până unde!

— N-are importanţă, domnule comodor, oricine în locul dumneavoastră ar fi mulţumit...

— Poate... dar eu nu sunt!

— Gîndiţi-vă, şaizeci de milioane de dolari... poate... la înapoierea dumneavoastră...

— Pe care i-aş fi cîştigat tot aşa de bine dacă cea de-a cincizeci şi treia căsuţă ar fi fost a unui stat vecin cu al nostru!

Nimic mai exact; şi cu toate acestea, deşi comodorul refuza să fie de acord, avantajul său faţă de ceilalţi cinci parteneri era Réal. Era cu neputinţă ca aceştia să ajungă la ultima căsuţă din tragerea următoare, pe când pe el zece puncte l-ar fi făcut să atingă ţinta.

În fine, pentru că Hodge Urrican se arăta surd la glasul raţiunii, probabil că până şi în cazul că ar fi fost trimis în vreun stat învecinat cu Illinois — în Indiana sau Missouri — tot n-ar fi recunoscut că are un rezultat bun.

Mormăind şi bombănind, comodorul se întoarse la locuinţa sa din Randolph Street, cu Turk, ale cărui proteste deveneau atât de violente, încât stăpînul său trebui să-i ordone categoric să tacă. Stăpânul său? Hodge Urrican era oare stăpînul lui Turk, atunci când pe de o parte America proclamase abolirea sclavajului şi, pe de alta, numitul Turk — cu toate că avea obrazul smead — nu ar fi putut trece drept negru?... Era poate servitorul său? Da şi nu.

Mai întîi Turk, cu toate că era în serviciul comodorului, nu primea nici o plată şi când avea nevoie de bani — întotdeauna extrem de puţini! — cerea şi i se dădeau. Era mai mult, cum s-ar zice, un «om de companie», aşa cum se numeau doamnele din suita principeselor. Dealtfel, distanţa socială care-1 separa pe Hodge Urrican de Turk nu-i permitea să-1 considere tovarăşul său.

Turk se numea în adevăr Turk şi era un vechi marinar care se angajase în marina federală şi deci nu navigase decât pe bastimentele de stat. Fusese pe rând, trecând prin toată filiera, mus, ajutor de marinar, marinar şi caporal de marină.

Îşi făcuse serviciul la bordul aceloraşi nave ca şi Hodge Urrican, care fusese succesiv elev, miciman, locotenent, căpitan şi comodor. Aşadar, amândoi se cunoşteau foarte bine şi Turk era singurul din semenii săi cu care aprigul ofiţer putuse să se înţeleagă

vreodată. Şi poate că lucrurile stăteau aşa pentru că Turk era mai supărăcios ca dînsul, ţinîndu-i partea în toate ciocnirile, totdeauna gata să se războiască cu cei care n-aveau norocul să-i fie pe plac.

În cursul drumurilor sale pe mare, Turk a fost deseori în serviciul personal al lui Hodge Urrican, care-i aprecia calităţile şi nu se mai putea lipsi de el. Când ieşi la pensie, Turk, al cărui timp reglementar de serviciu trecuse, părăsi marina, îl regăsi pe comodor şi îl urmă în condiţiile descrise mai sus. Astfel, de trei ani încoace, în locuinţa din Randolph Street, el ocupa situaţia unui administrator care nu administra nimic, sau — cum s-ar spune — acela de intendent onorific.

Dar ceea ce nu s-a spus — ceea ce nimeni nu bănuia — era că Turk era pur şi simplu cel mai blînd, cel mai inofensiv, cel mai puţin certăreţ, cel mai prietenos dintre oameni. Pe bord nu se răstea la nimeni, nu lua parte la încăierările dintre mateloţi, niciodată n-a ridicat mâna asupra cuiva, chiar când băuse câteva pahare de whisky sau gin fără să le numere, şi-şi vedea netulburat de drum ca un vas cu pînzele sus.

De unde îi venise atunci ideea, lui, omul blajin şi liniştn, de a întrece sau de a părea să întreacă în violenţă pe omul cel mai violent din lume? Turk avea o reală afecţiune pentru comodor, în ciuda mizantropiei acestuia. Era ca unul din acei câini credincioşi care, atunci când stăpânul lor se înfurie contra cuiva, latră cu o furie şi mai mare. Numai că în vreme ce câinele ascultă de firea sa, Turk se împotrivea temperamentului său. Obiceiul de a izbucni la orice cuvânt, şi mult mai tare decât Hodge Urrican, nici măcar nu a schimbat blîndeţea lui obişnuită. Se prefăcea mînios, juca un rol, dar atât de bine că — după o zicătoare populară — «intrase în pielea omului» după care se lua.

Aşadar, din pură afecţiune pentru stăpînul său şi cu scopul de a-1 face să se stăpînească, el îl întrecea şi îl speria arătîndu-i urmările pe care violenţele sale puteau să le aibă. Şi într-adevăr, când intervenea să-1 calmeze pe Turk, Hodge Urrican sfîrşea prin a se calma el însuşi.

Când comodorul îl trimitea să spună vreo două de la obraz câte unui prost-crescut, celălalt striga c-o să se ducă să-1 bată; sau c-o să-1 omoare pe loc când Urrican ameninţa pe cineva doar cu o palmă. Atunci stăpînul căuta să-1 cuminţească pe Turk şi astfel acest băiat cumsecade a stins deseori diferende din care comodorul n-ar fi ieşit nepăgubit. Şi acum, cu prilejul trimiterii sale în Florida, când Hodge Urrican voi să-1 atace pe notar, ca şi cum maestrul Tornbrock ar fi avut vreo vină, Turk strigă sus şi tare că odiosul notar a trişat, că jură să-i rupă urechile şi să le dea în dar stăpînului său.

*

Aşa se purta acest original, destul de îndemânatic ca să nu lase sa se întrevadă jocul său. El îl însoţea în această dimineaţă, la gara centrală din Chicago, pe comodorul Urrican. La plecarea celui de-al şaselea partener, mulţimea se îngrămădea pe peron şi printre ei, o repetăm, avea, dacă nu prieteni, cel puţin un număr de oameni care erau decişi să-şi rişte banii mizînd pe capul lui. Nu era de sperat ca un om atât de aprig să fie capabil să forţeze şi norocul?

Şi acum, care era itinerarul ales de comodor? Desigur cel ce oferea cele mai puţine riscuri de întîrziere, fiind în acelaşi timp şi cel mai scurt.

— Ascultă, Turk, spuse el imediat ce sosi în locuinţa sa din Randolph Street, ascultă şi priveşte.

— Ascult şi privesc, stăpâne.

— Ţi-am pus în faţă harta Statelor Unite.

— Foarte bine... harta Statelor Unite.

— Da... aici este Illinois cu Chicago... acolo este Florida...

— Oh, ştiu, răspunse Turk, care continua să mormăie. Pe timpuri, am navigat şi ne-am luptat pe acolo, domnule comodor.

— Înţelegi, Turk, că dacă era vorba să merg la Thallahassee, capitala Floridei, sau la Pensacola, sau chiar la Jacksonville, aş fi ajuns uşor, schimbînd diversele trenuri care te duc acolo.

— Uşor şi repede, repetă Turk.

— Şi, reluă comodorul, când mă gîndesc că această Lissy Wag, această neroadă, nu trebuie decât să se deplaseze de la Chicago la Milwaukee...

— Ticăloasa! bombăni Turk.

— Şi că acest Hypperbone...

— Oh, dacă n-ar fi mort, domnule comodor!... exclamă Turk ridicând pumnul ca şi cum ar fi vrut să-1 zdrobească pe extravagantul defunct.

— Calmează-te, Turk, e mort... Dar de ce trebuia să aibă această absurdă idee, să aleagă din toată Florida punctul cel mai îndepărtat al statului... capătul cozii acestui istm care se scaldă în golful Mexicului...

— O coadă cu care ar merita să fie biciuit până la sînge! declară Turk.

— Căci, ce să mai vorbim, va trebui să ne trambalăm până la Key West, pe această insuliţă din Pine Islands... O insuliţă, ba chiar un «os rău», cum zic spaniolii, bună cel mult pentru un far şi pe care a crescut un oraş întreg.

— Afurisite meleaguri, domnule comodor! răspunse Turk. Farul l-am văzut de multe ori, înainte de a intra în strîmtoarea Floridei...

— Ei bine, cred, reluă Hodge Urrican, că cel mai bine, mai scurt şi mai iute va fi să facem prima jumătate a călătoriei pe uscat şi a doua pe mare... adică nouă sute de mile pentru a sosi la Mobile şi cinci până la şase sute, pentru a ajunge la Key West.

Turk nu avea nimic de spus şi pe drept, căci proiectul era bine chibzuit, în treizeci şi şase de ore cu trenul, Hodge Urrican va fi la Mobile, în Alabama, şi îi mai rămâneau douăsprezece zile pentru traversarea, de la Mobile la Key West.

— Şi n-am ajunge la timp, declară comodorul, numai dacă vasele n-ar mai merge pe apă.

— Sau dacă nu ar mai fi apă în mare! răspunse Turk cu un glas ameninţător la adresa golfului Mexic.

Cele două eventualităţi, trebuie să recunoaştem, nu prea erau de temut.

Nu era nici o problemă de a găsi la Mobile un vas care să plece spre Florida. Portul era foarte frecventat, avea un trafic de navigaţie considerabil şi, pe de altă parte, graţie aşezării sale între golful Mexic şi oceanul Atlantic, Key West a devenit o escală pentru toate vasele.

În fond, acest itinerar era până la un punct acelaşi cu al lui Tom Crabbe. Campionul Lumii Noi coborîse bazinul fluviului Mississippi până la New Orleans din statul Louisiana; comodorul îl va coborî până la Mobile din statul Alabama. Odată ajuns în port, primul s-a îndreptat spre vest, spre coasta Texasului, iar al doilea se va îndrepta spre est, spre coasta Floridei.

Deci,luînd cu ei o valiză mare, Hodge Urrican şi Turk s-au dus la gară de la nouă dimineaţa. Costumul lor de călătorie — bluză, cingătoare, cizme, şapcă — trăda pe oamenii de mare. În plus, erau înarmaţi cu acel Derringer cu şase focuri care se găseşte totdeauna în buzunarul pantalonilor unui american adevărat.

Dealtfel, nici un incident nu se întîmplă la plecarea lor, care fu însoţită de uralele obişnuite, în afară de o explicaţie foarte aprinsă a comodorului cu şeful de gară, pentru o întîrziere de trei minute şi jumătate.

Trenul plecă în mare viteză şi călătorii traversară tot aşa statul Illinois. La Cairo, aproape de frontiera statului Tennessee, unde Tom Crabbe a mers pe linia care se termină la New Orleans, ei o luară pe aceea care merge de-a lungul frontierei lui Mississippi cu Alabama şi se termină la Mobile. Principalul oraş pe care-1 întîlniră fu Jackson din Tennessee, care nu trebuie confundat cu aşezările cu acelaşi nume din Mississippi, Ohio, California sau Michigan. Apoi, după staţia State Line, trenul lor trecu de hotarul Alabamei în după-masa zilei de 12, la aproape o sută de mile înainte de sfirşitul liniei.

După cum prea bine vă daţi seama, comodorul Urrican nu călătorea pentru a călători, ci pentru a ajunge în cel mai scurt timp la locul şi data fixate. Deci n-avea nici o preocupare de turist. Dealtfel curiozităţile uscatului — privelişti, peisaje, oraşe şi altele — nu puteau să-1 intereseze pe bătrînul lup de mare, iar pe Turk nici pe-atât.

La zece seara trenul se opri în gara Mobile, după ce a efectuat fără accidente sau incidente acest lung parcurs. Trebuie chiar remarcat că Hodge Urrican nu avu nici măcar o singură ocazie să se certe cu mecanicii, şoferii, conducătorii, slujbaşii căilor ferate, nici chiar cu ceilalţi călători.

Dealtfel, el nu ascundea deloc cine era şi tot trenul ştia că în persoana sa zgomotoasă era transportat al şaselea partener al meciului Hypperbone. Comodorul trase la un hotel lîngă port. Era prea tîrziu să se intereseze de un vas care pleca. Mîine dis-de-dimineaţă,

Hodge Urrican îşi va părăsi camera, Turk o va părăsi pe a sa, şi dacă se va găsi un vas gata să se-ndrepte în direcţia strîmtorii Florida, ei se vor îmbarca numaidecât.

A doua zi, la răsăritul soarelui, ambii se aflau pe cheiurile din Mobile.

Montgomery este capitala oficială a statului Alabama, stat care şi-a tras numele de la bazinul acestui fluviu. El are două regiuni, una muntoasă unde declină către sud-vest ultimele ramificaţii ale munţilor Apalaca, cealaltă formată din şesuri întinse, pe jumătate mlăştinoase în partea meridională. Pe vremuri aici nu se cultiva decât bumbac. Acum, graţie căilor ferate, se exploatează în mod avantajos minele de cărbune şi fier.

Dar nici Montgomery, nici chiar Birmingham, un oraş înfloritor din interiorul statului, nu pot să rivalizeze cu Mobile care are treizeci şi două de mii de locuitori. El se ridică pe o terasă, în fundul golfului de la care îşi trage numele, şi oferă uşor acces în orice anotimp vaselor venite din larg. Acest oraş, cu casele joase, foarte înghesuite în cartierul comercial, are o suprafaţă prea mică pentru nevoile sale maritime, adică exportul de trabuce, de bumbac şi de legume. De aceea posedă şi suburbii care se întind până departe în mijlocul boschetelor de verdeaţă.

Pe drept cuvânt comodorul Urrican s-a gîndit că nu-i vor lipsi mijloacele de a ajunge pe mare la Key West. Atât de mare este importanţa portului Mobile, încât primeşte anual cel puţin cinci sute de vase.

Dar există oameni pe care fatalitatea nu-i cruţă, care nu pot scăpa de ghinion, şi de data aceasta Hodge Urrican avu ocazia să se înfurie pe bună dreptate. Căci iată că sosise la Mobile în plină grevă — o grevă generală a lucrătorilor portuari, declarată în ajun! — şi ea ameninţa să dureze mai multe zile!... Şi, din vasele care trebuiau să plece, nici unul nu va putea ieşi în larg înainte ca acordul să fie încheiat cu armatorii, care nu voiau să cedeze la revendicările greviştilor!... Astfel, zadarnic aşteptă comodorul în zilele de 13,14 şi 15 ca un vas să încarce şi să plece. Mărfurile zăceau pe chei, focurile cazanelor nu se mai aprindeau, baloturile de bumbac umpleau docurile şi navigaţia n-ar fi încremenit mai mult dacă golful Mobile ar fi fost prins de gheţuri. Această stare neobişnuită putea să se prelungească toată săptămâna, ba chiar mai mult... Ce era de făcut?

Adepţi de-ai comodorului îi sugerară atunci ideea foarte bună de

a pleca la Pensacola, unul din importantele oraşe ale Floridei, care se învecinează cu Alabama. Urcând cu trenul până la graniţa de nord şi coborând până la litoral, era uşor de ajuns la Pensacola în douăsprezece ore. [0]

Hodge Urrican — trebuie să-i recunoaştem această calitate — era un om decis şi ştia să găsească neîntîrziat o soluţie.

Astfel, în ziua de 16 dimineaţa, se urcă în tren cu Turk şi ajunse în aceeaşi seară la Pensacola. Îi mai rămîneau nouă zile şi în realitate erau mai multe decât avea nevoie pentru traversarea de la Pensacola la Key West, până şi la bordul unui vas cu pînze.

Florida, peninsulă care pătrunde în golful Mexic, măsoară aproximativ patru sute cincizeci de mile lărgime şi aproape trei sute cincizeci în lungime. Porţiunea lată se află în partea de nord, la baza peninsulei ce se întinde de la sud de Alabama şi Georgia până la malul oceanului Atlantic. Dacă Thallahassee este capitala şi sediul parlamentului, Pensacola egalează Jacksonville, metropola statului. Legat printr-o reţea de cale ferată de centrul Federaţiei, Pensacola, cu cei douăsprezece mii de locuitori ai săi, este un oraş înfloritor şi — ceea ce îl interesa pe Hodge Urrican în căutarea unui vapor — mişcarea sa maritimă ocupă aproape o mie două sute de nave. Ei bine, ghinionul continua totuşi să-1 urmărească! La Pensacola, fără îndoială, nu se declarase grevă, dar nu era nici un vas care se pregătea să părăsească portul—cel puţin în direcţia sud-est — nici către arhipelagul Antilelor, nici spre Atlantic şi, în consecinţă, nu exista nici o escală posibilă la Key West.

— Hotărit, observă Hodge Urrican muşcându-şi buzele, stăm prost!

— Şi n-ai cui să ceri socoteală! răspunse tovarăşul său, aruncând o privire cumplită jur împrejur.

— Nu putem totuşi să ancorăm aici timp de o săptămână...

— Nu, trebuie să pornim, orice ar fi, domnule comodor! declară Turk.

Hodge Urrican nu pierdu nici un ceas, mergând din vas în vas, indiferent dacă era vapor sau navă cu pânze, dar nu obţinu decât vagi promisiuni... Se va pleca... după ce se vor încărca mărfurile sau se va completa încărcătura... Nimic sigur, cu tot preţul ridicat pe care

comodorul îl oferea pentru traversare. Atunci căută pricină, cum se spune, acelor blestemaţi căpitani şi chiar şi căpităniei portului, cu riscul de a fi arestat.

Pe scurt, două zile trecură până în seara de 18 şi atunci nu mai rămînea decât să încerce drumul pe uscat, dacă nu-1 puteau face pe mare. Dar în afară de oboseli, mai mult sau mai puţin suportabile, de câte întîrzieri nu aveai să te temi!... Judecaţi! Trebuie — cu trenul, se înţelege — să traversezi Florida, aproape în toată lărgimea ei, de la vest la est, prin Thallahassee până la Live Oak, apoi să cobori din nou până în sud, spre a ajunge la Tâmpa sau Punta Gorda, pe golful Mexic, adică aproape şase sute de mile cu trenuri al căror mers nu este regulat. Şi ar fi fost cum ar mai fi fost dacă de-acolo reţeaua de căi ferate ar fi deservit partea de sud a peninsulei... Ei bine, nu!

Dacă nu se va găsi repede un vas care să plece, va rămîne de parcurs un drum lung şi în condiţii din cele mai proaste!

Este o regiune tristă, puţin locuită, această parte a Floridei, scăldată de apele golfului de la Cedar Key încolo. Vor fi acolo mijloace de transport, diligente, trăsuri, cai, care să le permită să ajungă în câteva zile până la capul peninsulei? Şi admiţînd că se pot procura cu mulţi bani, ce drum lung, anevoios, primejdios chiar, în mijlocul acestor păduri nesfîrşite, sub bolţile chiparoşilor întunecaţi, de nepătruns câteodată, pe jumătate năpădite de bălţi, la cheremul terenurilor mişcătoare ale solului ierbos, care-ţi fuge de sub picioare, prin desişurile de ciuperci gigantice, care plesnesc la orice atingere ca o ploaie de artificii, prin labirintul potecilor mlăştinoase şi al întinderilor lacustre, unde mişună şopîrlele şi lamantinii, unde colcăie cei mai periculoşi şerpi de specie ofidiană, trigonocefali a căror muşcătură este mortală. Aşa arată acest ţinut groaznic al Evergladelor, ultim refugiu al triburilor seminole, indieni frumoşi şi sălbatici, care sub şeful lor Oiseola au luptat vitejeşte contra cotropirii federale. Numai indigenii pot găsi cu ce să trăiască, sau cel puţin să-şi tragă zilele pe asemenea meleaguri cu clima umedă şi caldă, bîntuite de frigurile palustre care în câteva ore doboară pe oamenii cei mai voinici — chiar şi comodori de teapa lui Urrican!

Ah, dacă această parte a Floridei ar fi fost la fel cu cea care se află la est până la paralela douăzeci şi nouă, dacă ar fi fost cazul să mergi de la Fernandina la

Jacksonville şi la Saint-Augustine, în regiunea unde nu lipsesc nici tîrgurile, nici oraşele şi nici căile de comunicaţie! Dar să pleci de la Punta Gorda şi să vrei să pătrunzi până la capul Sabie...

Veni ziua de 19 mai. Nu mai rămîneau decât şase zile şi era imposibil să te gîndeşti că poţi face drumul pe uscat.

Dimineaţa, comodorul Urrican fu acostat pe chei de unul din patronii, pe jumătate americani, pe jumătate spanioli, care fac micul cabotaj de-a lungul coastelor Floridei.

— Numitul patron, pe care-1 chema Huelcar, îi spuse, salutîndu-1 cu mâna la beretă.

— Tot nici un vas pentru Florida, domnule comodor?

— Nu, răspunse Hodge Urrican, şi dacă ştii vreunul, ai zece piaştri!

— Ştiu unul.

— Care?

— Al meu...

— Al dumitale?

— Da... *Chicóla,* o goeletă frumoasă de patruzeci şi cinci de tone, cu un echipaj de trei oameni, care merge de obicei cu 9 noduri pe oră pe timp bun şi...

— Sub pavilion american?

— American.

— Gata de plecare?

— Gata de plecare, la ordinele dumneavoastră, răspunse Huelcar. Cinci sute de mile, aproximativ, de la Pensacola la Key West —adevărat, în linie dreaptă — cu o medie de numai cinci noduri şi ţinînd seama de devierile de drum sau de vânturile potrivnice, puteau fi străbătute în şase zile. Zece minute mai tîrziu, Hodge Urrican şi Turk se aflau la bordul *Chicolei,* pe care o examinară ca nişte cunoscători. Era un vas de cabotaj de mic pescaj, făcut pentru a naviga de-a lungul coastei, dar cu carcasa destul de mare pentru a avea o velatură puternică.

Doi marinari, cum erau comodorul şi fostul caporal de marină, nu erau oameni care să se teamă de pericolele mării. În definitiv, patronul Huelcar străbătea aceste locuri de douăzeci de ani cu goeleta sa, de la Mobile la insulele Bahama prin strîmtoarea Floridei, şi se oprise deseori la Key West.

— Cât vrei pentru traversare? întrebă comodorul.

— O sută de piaştri pe zi.

— Cu hrana asigurată?

— Da.

Era scump şi Huelcar profita de situaţie.

— Plecăm imediat... porunci Hodge Urrican.

— De îndată ce bagajul dumneavoastră va fi pe bord.

— La ce oră e refluxul ?

— Începe acum şi înainte de o oră vom fi în larg.

A face traversarea cu *Chicóla* era singurul mijloc de a ajunge la Key West, unde al şaselea partener trebuia să fie pe data de 25 cel mai tîrziu, înainte de prînz.

La ora 8, după ce plătiseră hotelul, Hodge Urrican şi Turk se îmbarcară. Cincizeci de minute mai tîrziu, goeleta ieşea din golf, între forturile Mac Rae şi Pickens, construite odinioară de francezi şi spanioli, şi se îndrepta spre larg.

Capitolul XIV

URMARE LA AVENTURILE COMODORULUI URRICAN

Timpul era schimbător. Briza sufla destul de rece din est. Marea, apărată de barajul peninsulei Florida, nu se resimţea încă de valurile mari ale Atlanticului şi *Chicóla* mergea bine.

Dealtfel, nimic de temut, nici pentru comodor, nici pentru Turk în ce priveşte răul de mare de care Tom Crabbe suferise atât de groaznic. Cât despre manevrarea goeletei, vor fi gata să vină în ajutor patronului Huelcar şi celor trei oameni ai săi dacă vasul va trebui să ţină piept unei furtuni.

Chicóla, cu vântul în faţă, mergea în aşa fel încât să fie la adăpostul coastei. Din această cauză, traversarea va fi fără îndoială mai lungă, dar furtunile golfului sunt puternice şi o ambarcaţie uşoară nu poate să se aventureze departe de porturi, de golfurile mari sau mici, de gurile fluviilor sau ale râurilor, atât de numeroase pe litoralul Floridei şi atât de accesibile vapoarelor de mic tonaj. În plus, *Chicóla* ar avea totdeauna un liman, un intrând unde să se refugieze pentru câteva ore. E adevărat că se pierdea vreme, şi Hodge Urrican avea foarte puţină de irosit.

Vântul ţinu toată ziua şi toată noaptea, cu tendinţa de a se linişti. Dacă îşi schimba direcţia, aceasta ar permite să se facă drumul într-un ritm mai susţinut,cu o viteză mai mare. Din nenorocire, a doua zi slăbi din ce în ce,

până când încetă să bată. La suprafaţa mării nemişcate, *Chicóla,* deşi cu toate pînzele întinse, nu putea să străbată decât vreo douăzeci de mile spre sud-est. Trebuiră chiar să folosească lopeţile, pentru a nu fi tîrîţi spre largul golfului. Astfel trecură patruzeci şi opt de ore, fără să fi înaintat aproape deloc. Comodorul îşi muşca mîinile de nerăbdare, fără a vorbi cu nimeni — nici măcar cu Turk.

Totuşi, în 22, mânată de curentul golfului, *Chicóla* trecea în dreptul aşezării Tampa, un port cu cinci până la şase mii de locuitori, unde navele de un anumit tonaj găseau un adăpost sigur, mergînd de-a lungul coastei plină de recife şi bancuri de nisip. Dar acest port mai era la vreo cincizeci de mile spre est şi goeleta n-ar fi putut să ajungă acolo, pentru a se ţine până la capăt de coasta Floridei, fără să sufere intîrziere.

Dealtfel, după liniştea din ajun era de prevăzut, după cum arăta cerul, o apropiată schimbare a vremii.

Comodorul Urrican ca şi marinarii goelelei nu se înşelară în această privinţă.

— Vine furtuna, zise, de dimineaţă, comodorul Urrican.

— Nu poate decât să ne fie de folos, răspunse Turk, dacă vântul va bate spre vest.

— Marea simte ceva, grăi patronul Huelcar. Uitaţi-vă la valurile lungi şi mari şi la hula care începe să înverzească apa în larg.

Apoi, după ce scrută cu atenţie orizontul, clătină din cap şi adăugă:

— Nu-mi place vântul din partea aceea…

— E cel bun totuşi, zise Turk, şi n-are decât să sufle năprasnic, dacă ne împinge unde vrem să ajungem!

Hodge Urrican tăcea, vizibil neliniştit de aceste semne care se accentuau, între vest şi sud-vest. E de dorit să ai un vânt bun. dar mai trebuie să nu te răstorni, şi în această ambarcaţiune de patruzeci de tone, încărcată numai pe jumătate... Nu!... Niciodată nu se va şti ce se petrecea în capul înfierbîntat al comodorului şi dacă furtuna de pe mare nu era în sufletul lui Hodge Urrican.

După-masă, vântul, care bătea acum spre vest, începu să sufle în rafale mari, întrerupte de scurte răgazuri. Fu necesar să se strîngă pînzele de sus. Pe marea aceasta, care devenea agitată şi ameninţătoare, goeleta se ridica asemeni unui fulg pe valurile învolburate.

Acum *Chicola* se vedea împinsă către coasta Floridei mai mult decât era nevoie. Pentru că nu mai era timp să

cauţi un refugiu, trebuia cu orice preţ să menţii direcţia sud-est, spre vârful peninsulei.

Patronul manevra ca un marinar încercat. Turk, cu mâna pe bară, ferea pe cât posibil mersul goeletei de devierile ce se puteau produce din cauza ruliului. Comodorul ajută echipajul să ia terţarola de la velă şi pînza mare şi nu lăsă decât focul mic.

Era destul de greu să rezişti în acelaşi timp vântului şi curentului care te ducea spre uscat.

Şi într-adevăr, în dimineaţa zilei de 23, coasta, deşi era joasă, apăru în mijlocul ceţurilor învălmăşite ale orizontului.

Huelcar şi oamenii săi o recunoscură destul de greu, dar o recunoscură.

— Este golful Whitewater, spuseră ei.

Acest golf taie neregulat şi adânc litoralul şi nu e despărţit de Florida decât de o limbă de pământ, apărată de fortul Poinsett, la capătul capului Sabie. Încă zece mile şi goeleta va eşua acolo.

— Mă tem să nu fim nevoiţi să ne oprim, rosti Huelcar.

— Să ne oprim... pentru a nu mai putea ieşi pe vânturile astea!... exclamă Turk. Hodge Urrican tăcea.

— Dacă nu ne adăpostim, reluă patronul, şi dacă în dreptul capului Sabie curentul ne aruncă în strâmtoare, nu vom ancora la Key West, ci la Bahama, în largul oceanului Atlantic!

Comodorul continua să tacă şi poate că nu putea să scoată nici un cuvânt, atât îşi simţea de încleştat gîtlejul şi atât de tare îşi strîngea buzele.

Cât despre patron, el înţelegea bine că, dacă se adăposteşte în golful Whitewater, *Chicola* va fi blocată aici mai multe zile în şir. Or, era în 23 mai şi trebuia să ajungă la Key West înainte de patruzeci şi opt de ore. Atunci echipajul se întrecu în îndrăzneală şi îndemânare, pentru ca vaporaşul să ţină piept vijeliei din larg, cu riscul de a frînge catargul sau de a se răsturna sub pînzele sale. Încercară să menţină direcţia cu focul mic şi cu randa din spatele vasului. Goeleta mai pierdu încă trei sau patru mile din viteză în timpul zilei şi nopţii următoare. Dacă vântul nu o împinge spre nord sau sud, nu va mai putea rezista şi va fi aruncată a doua zi dimineaţă pe coastă. Acest lucru deveni mai mult ca sigur când, din primele ore ale zilei de 24, pămîntul plin de stînci, cu o centură de recifi, îşi înălţă la cinci mile depărtare vîrfurile ameninţătoare ale capului Sabie. Peste câteva ore *Chicola* va fi târâtă prin strîmtoarea

Florida. Totuşi, cu noi eforturi, profitând de fluxul mării, ar fi putut să intre în golful Whitewater.

— Trebuie!... declară Huelcar.

— Nu! răspunse Hodge Urrican.

— Ei! Nu vreau să risc să-mi piară vasul şi noi cu el, încăpăţînîn-du-mă să rămîn în larg...

— Îţi cumpăr vasul...

— Nu e de vînzare.

— Un vas e totdeauna de vînzare, când îl cumperi peste preţul pe care-1 merită.

— Cât îmi daţi?

— Două mii de piaştri...

— În regulă, răspunse Huelcar, încîntat de un tîrg atât de bun.

— E de două ori cât merită, zise comodorul Urrican. Ai, aşadar, o mie de piaştri pentru corpul vasului şi o mie pentru al tău şi al oamenilor tăi.

— Plătibile?...

— De îndată, cu un cec pe care ţi-1 voi da la Key West.

— Bine, domnule comodor.

— Şi acum, Huelcar, direcţia largul mării!

Toată ziua *Chicola* luptă vitejeşte, câteodată acoperită aproape în întregime de valuri, cu bastingajele pe jumătate sub apă. Dar Turk o menţinea cu o mână fermă şi echipajul manevra cu tot atâta curaj câtă îndemânare.

Goeleta reuşi să se îndepărteze de coastă, datorită mai ales unei uşoare schimbări în direcţia vântului care bătea puţin spre nord. Totuşi, când sosi noaptea, briza începu să scadă şi atmosfera se umplu de neguri dese.

Nimeni nu ştia ce să facă. Fusese imposibil să calculezi poziţia în timpul zilei. Goeleta se găsea oare în dreptul Key West-ului, sau trecuse de şirul de stînci nevăzute, care prelungesc vîrful peninsulei spre Marquesas şi Tortugas?... După părerea patronului Huelcar, *Chicola* trebuia să fie foarte aproape de acest şirag de insuliţe, în spatele cărora se răspîndesc, împreună cu curenţii rapizi din adâncurile strîmtorii Florida, apele calde ale Gulfstream-ului.

— Am vedea cu siguranţă farul din Key West, dacă n-ar fi ceaţă, zise el, şi trebuie să băgăm de seamă să nu dăm peste stînci. După părerea mea, ar fi bine să aşteptăm să se facă ziuă, şi dacă ceaţa se risipeşte...

— Nu voi aştepta, răspunse comodorul.

Şi într-adevăr, nu putea să aştepte dacă voia să fie la Key West a doua zi dimineaţa. *Chicola* continua deci să ţină, în mijlocul ceţurilor, direcţia spre sud, pe o mare

care devenea din nou calmă, când spre ora cinci dimineaţă simţiră o primă izbitură şi apoi a doua.

Goeleta se lovise de o stîncă.

Ridicată a treia oară de un val năprasnic, pe jumătate distrusă, cu coca desfundată în faţă, se răsturnă spre babord, în momentul acesta se auzi un strigăt. Turk recunoscu vocea comodorului. Îl chemă, dar nu primi nici un răspuns.

Negura era atât de deasă, că nu se vedeau stâncile din jurul goeletei. Patronul şi cei trei oameni putură să ajungă pe una din ele, împreună cu ei, Turk, desperat, strigându-1 tot timpul, îl căuta pe comodor.

Chemări zadarnice, căutări zadarnice.

Dar poate că ceţurile se vor ridica şi Turk îl va găsi în viaţă pe stăpânul său. Nu îndrăznea să spere. Lacrimi mari îi curgeau de-a lungul obrajilor...

Către ora şapte, cerul începu să se lumineze în partea de jos şi marea se văzu pe o distanţă de câteva cabluri[1].

Chicola se izbise de o grămadă de roci albicioase şi se sfărîmase. Barca vasului, strivită în ciocnire, era de neîntrebuinţat. La est şi la vest, pe distanţă de un sfert de milă, bancul se prelungea într-un şir de stînci dinţate şi printre ele se rostogoleau valurile înspumate.

Îşi reluară fără zăbavă cercetările. În sfîrşit unul din marinari descoperi corpul comodorului Urrican prins între doi colţi de piatră.

Turk alergă, se repezi la stăpînul său, îl cuprinse în braţe, îl ridică, îi vorbi. Dar nu primi nici un răspuns.

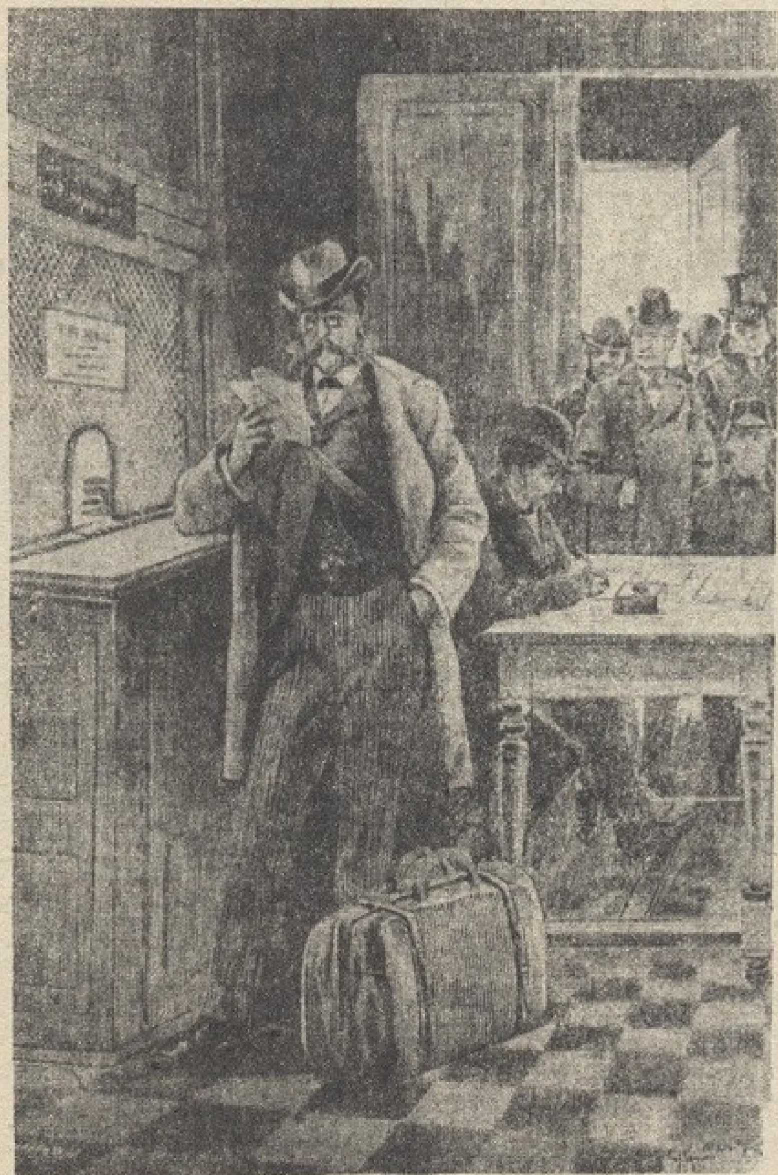
Cu toate acestea, o răsuflare uşoară mai ieşea dintre buzele lui Hodge Urrican şi i se mai auzeau bătăile inimii.

— Trăieşte! Trăieşte! exclamă Turk.

---

[1] Cablu — lungime de circa 200 metri.

Atunci al şaptelea partener ia telegrama...

De fapt, Hodge Urrican era într-o stare jalnică. În cădere, capul i se izbise de muchia unei roci. Totuşi, sîngele nu mai curgea. Îi legară rana, care se închisese de la sine, cu o fişie de pînză, după ce fusese spălată cu apă dulce adusă de pe goeletă. Apoi comodorul fără să-şi recapete cunoştinţa, fu transportat pe o înălţime a insulei, unde marea în creştere nu putea să ajungă.

După ce se ridică ceaţa, cerul complet luminat îngădui să se vadă la câteva mile în largul mării.

Era ora nouă şi douăzeci şi, în acel moment. Huelcar, întinzând braţul spre vest, exclamă:

— Farul de la Kcy West!

Într-adevăr, farul de la Key West sc găsea la numai patru mile în acea direcţie. Dacă noaptea ar fi fost senină, luminile sale s-ar fi putut vedea la vreme şi goeleta n-ar fi ajuns să se sfarme de aceste stânci periculoase.

Marinarii au a se teme pe drept cuvânt de coastele Floridei dc Sud. De aceea este de dorit ca guvernămîntul federal să realizeze cât mai curând un proiect pe care l-a studiat, adică un canal care ar tăia peninsula între Fernandina şi Cedar Key. Acest canal ar scuti vasele de a parcurge, între golful Mexic şi ocean, o distanţă de aproape cinci sute de mile printr-una din cele mai anevoioase strâmtori din lume.

Şi acum al şaselea partener al meciului Hypperbone nu trebuia oare să considere partida ca definitiv pierdută?... Nu mai avea nici un mijloc să străbată distanţa care desparte insula, de care *Chicóla* se sfărâmase, de ţinta sa. Aşadar, era nevoie să rămână aici, aşteptând să treacă vreo ambarcaţiune şi să-i ia pe naufragiaţi pentru a-i transporta la Key West.

Tristă situaţie pentru sărmanii oameni aflaţi pe grămada albicioasă de stînci, asemănătoare unui cimitir de oase, ce se înălţa, în timpul fluxului, doar cu cinci-şase picioare deasupra apei!- împrejur şerpuiau sargase in mii de culori, ierburi marine gigantice, mici alge smulse din fundul mării de curentul Gulfstream-ului. În adâncilurile stîncii mişunau sute de specii de peşti de toate mărimile şi de toate formele - teleosteni, peşti buzaţi, vulpi de mare, cleflice în culori minunate, sardele argintii, cavaleri vărgaţi în dungi multicolore. Moluştcle, crustaceele, crevetele, palemoniile, homarii, racii şi langustele foiau de jur împrejur.

La suprafaţa apei, atraşi de naufragiu, se apropiau şi dădeau tîrcoale între recife rechini lacomi, mai ales cei

denumiţi rechini-ciocan lungi de şase-şapte picioare, cu fălci enorme, monştri dintre cei mai primejdioşi.

Iar păsările zburau în cârduri nenumărate: egrete, stârci, bîtlani, pescăruşi, cufundari, rândunele de mare, cormorani. Cîţiva pelicani foarte mari, stând pe jumătate în apă, pescuiau cu tot atâta seriozitate, dar cu mai mult succes decât pescarii cu undiţa, şi scoteau cu o voce cavernoasă, aşa cum a spus un drumeţ francez, ţipătul «hoenkorr!»

Dealtfel, puteai să te hrăneşti pe aceste stînci dacă vânai numai mulţimea de broaşte ţestoase, fie în apă, fie pe micile plaje de nisip, până la insulele care poartă numele acestor animale tîrîtoare.

Între timp, vremea trecea şi, cu toate îngrijirile ce i se dădeau neîncetat, bietul comodor nu-si venea în simţiri. Prelungirea acestei stări îl neliniştea foarte tare pe Turk.

Dacă ar fi putut să-l ducă pe stâpînul său la Key West, să-l arate unui medic, poate că ar fi fost salvat, ţinând seama de constituţia acestui viguros om al mării. Dar câte zile vor trece până ce naufragiaţii vor părăsi insula? Căci era imposibil să pună goeleta pe linia de plutire să repare carcasa, crăpată dedesubt, căreia orice furtună i-ar spulbera rămăşiţele pe aceste meleaguri.

Se înţelege de la sine că Turk nu-şi mai făcea nici o iluzie asupra rezultatului meciului Hypperbone. Partida era pierdută pentru Hodge Urrican. Ce furie teribilă l-ar apuca dacă şi-ar veni în fire! Şi de data aceasta oare n-ar fi de iertat mînia sa în faţa unui ghinion atât de infernal ?

Era puţin după ora zece când unul din mateloţii vasului *Chicola,* de strajă pe stînci, striga: O barcă... o barcă!

Într-adevăr, o şalupă dc pescuit; împinsă de o briză uşoară, se apropia de insulă. De îndată, Huelcar făcu semne care fură observate de oamenii din barcă şi o jumătate de oră mai tîrziu, cu naufragiaţii la bord. ea se îndreptă spre Key West. Atunci Turk reîncepu să spere şi poate ar fi început şi Hodge Urrican, dacă ar fi putut să iasă din starea de inconştientă şi sa ştie ce se petrece în jurul său.

Pe scurt, luată de vânt, şalupa străbătu repede distanţa de patru mile şi la ora unsprezece şi cincisprezece minute ancora în port.

Oraşul s-a ridicat pe micuţa insulă Key West, lungă de două leghe şi largă de o leghe, cum cresc plantele

supuse unei culturi intensive. E un oraş destul de mare, legat de statele centrale prin linii telegrafice şi de Havana printr-un cablu submarin. Oraş de mare viitor, prosperitatea sa creşte mereu datorită unei mişcări maritime de 300 de mii de tone. Împodobit cu magnolii şi alte minunate tufe înmiresmate ale zonei tropicale, are o populaţie pe jumătate spaniolă.

Şalupa acostă în fundul portului şi imediat mai multe sute de locuitori — Key West avea optsprezece mii la acea epocă — îi înconjurară pe naufragiaţi. Ei erau în aşteptarea comodorului Urrican — şi în ce condiţii se prezenta, sau mai bine zis era prezentat în faţa lor!

Nu încape îndoială că marea nu-i răsfăţa pe partenerii meciului Hypperbone! Tom Crabbe ajunsese la Texas ca o masă inertă, iar comodorului puţin îi lipsea să fie în stare de cadavru.

Hodge Urrican fu adus în biroul portului unde un medic, chemat imediat, sosi fără întîrziere.

Al şaselea partener mai respira şi, dacă inima sa bătea slab, se părea totuşi că nici un organ nu fusese atins. Cu toate acestea, când fusese aruncat din goeletă, i se spărsese capul de muchia unei stînci, sângele cursese şiroaie şi se putea să se fi produs vreo leziune a creierului.

Cu toate îngrijirile, cu toate viguroasele masaje la care îl supuseră — şi Turk bineînţeles nu se cruţa — comodorul, deşi scosese două, trei suspine, nu-şi recapătă cunoştinţa.

Medicul propuse atunci ca pacientul să fie transportat în camera unui confortabil hotel, dacă nu chiar la spitalul din Key West, unde ar fi putut fi îngrijit mai bine decât oriunde.

— Nu... răspunse Turk... nici la spital... nici la hotel...

— Unde atunci ?

— La poştă!

Devotatul Turk avu o idee pe care o înţeleseră şi şi-o însuşiră toţi cei din jurul lui. De vreme ce Hodge Urrican sosise înainte de prînz la Key West, în această zi de 25 mai — şi aceasta împotriva valului, cum s-ar spune — de ce prezenţa sa n-ar fi constatată oficial la locul unde trebuia să se găsească la acea dată?

Se aduse o brancardă, se puse o saltea, comodorul fu întins pe ea şi se îndreptară spre poştă, în mijlocul unei mulţimi mereu sporite. Mare mirare pe funcţionarii de la oficiul poştal, care crezură întîi că-i vorba de o greşeală. Oare biroul lor era confundat cu morga ? Dar când

aflară că acest trup este al comodorului Urrican, unul din participanţii meciului Hypperbone, mirarea lor se transformă în emoţie. Era deci acolo, în faţa ghişeului de telegraf, cel pe care aruncarea de zaruri, cinci cu patru, îl trimisese la o depărtare atât de mare... Şi în ce hal!

Turk înainta şi apoi cu o voce tare, auzită de toţi, rosti:

— Este vreo telegramă pentru comodorul Urrican ?

— Nu încă, răspunse impiegatul.

— Ei bine, domnule, reluă Turk, veţi binevoi să certificaţi că noi am fost aici, înainte de sosirea ei.

Şi acest lucru fu trecut pe loc într-un registru, în faţa a numeroşi martori.

Era ora unsprezece şi patruzeci şi cinci şi nu mai rămînea mult până să sosească telegrama care, fără îndoială, trebuia să fi plecat în aceeaşi dimineaţă din Chicago. Nu aşteptară multă vreme.

La ora unsprezece şi cincizeci şi trei, clinchetul aparatului telegrafic începu să se audă, mecanismul se puse în mişcare şi banda de hîrtie se derula. Imediat ce impiegatul o scoase, citi adresa şi spuse:

— O telegramă pe numele comodorului Urrican.

— Prezent, răspunse Turk în locul stăpînului său, la care medicul nu putu nici în acest moment să întrevadă vreun semn de înţelegere. Telegrama era redactată în următorii termeni:

Chicago, Illinois 8   şi 13 dimineaţa,25 mai

Cinci, din trei şi doi, căsuţa cincizeci şi opt. Statul California, Death Valley

TORNBROCK

Statul California la celălalt capăt al teritoriului federal, care trebuia traversat de la sud-est la nord-vest!

Şi nu era vorba numai că o distanţă de două mii de mile desparte California de Florida, dar a cincizeci şi opta căsuţă era aceea a nobilului joc al gîştii unde figurează capul de mort... Şi după ce se va fi prezentat în persoană la această căsuţă, jucătorul era obligat să se reîntoarcă din nou la prima, pentru a reîncepe partida.

— Ei, zise Turk, mai bine ar fi ca sărmanul meu stăpîn să nu-şi revină, căci n-ar putea să îndure niciodată o asemenea lovitură!

Capitolul XV

SITUAŢIA LA 27 MAI

N-am uitat că la început, după actul testamentar al lui William T. Hypperbone, numărul jucătorilor nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii fusese fixat la şase, traşi la sorţi. Cei şase, după instrucţiunile maestrului Tornbrock, au însoţit în timpul funeraliilor carul excentricului defunct.

Nu s-a uitat de asemenea că în şedinţa din 15 aprilie, când notarul dădu citire sus-zisului testament în sala *Auditorium,* un codicil neaşteptat făcu să intervină al şaptelea partener, indicat numai prin iniţialele XKZ. Biletul cu numele acestui nou personaj fusese scos din urnă ca şi numele celorlalţi concurenţi, sau prezenţa lui fusese impusă prin simpla voinţă a defunctului?... Nu se ştie.Oricum ar fi fost, nimeni nu se putea gîndi să ocolească această, atât de precisă, clauză a codicilului. Domnul XKZ — omul mascat — se bucura de aceleaşi drepturi ca şi primii şase şi în cazul când ar fi cîştigat enorma moştenire, nimeni nu era în drept să i-o conteste.

Prin respectarea acestei clauze, la 13 curent, la ora 8 dimineaţa, maestrul Tornbrock a procedat la a şaptea aruncare de zaruri, şi, după cum ne amintim, numărul de puncte obţinut, nouă din şase cu trei, obliga pe XKZ să plece în Wisconsin. Dacă partenerul necunoscut nu era înzestrat cu acel gust înnăscut pentru călătorii, cu acea dragoste pentru drumeţie care-1 stăpînea pe reporterul de la *Tribune,* dacă era potrivnic dorinţei de mişcare, trebuia să se declare satisfăcut. După câteva ore de tren, va ajunge la Milwaukee şi în caz că la sosire ar mai găsi-o pe Lissy Wag acolo, fata ar trebui să-i cedeze locul şi să reînceapă partida. Nu se ştie dacă omul mascat s-a grăbit să ajungă în Wisconsin imediat ce a cunoscut rezultatul celei de-a şaptea trageri, deşi avea cincisprezece zile timp să plece.

La început, publicul fusese foarte mirat de introducerea în meci a acestui nou personaj. Cine era el?... Un locuitor al oraşului Chicago, deoarece defunctul nu admisese decât participanţi născuţi în această metropolă. Dar nu se ştia mai mult şi curiozitatea era cu atât mai mare. Astfel, la 13 ale lunii, ziua celei de-a şaptea trageri, o mare mulţime a fost la gară la orele de plecare ale trenurilor din Chicago spre Milwaukee. Lumea spera să-1 recunoască pe XKZ după mers, după

purtări, după vreo ciudăţenie, după vreo originalitate... Dar decepţia fu totala; nu se vedeau decât acele figuri obişnuite de pasageri din toate clasele sociale, cu nimic deosebiţi de muritorii de rând. Totuşi, în momentul plecării, un călător oarecare fu luat drept omul mascat şi, foarte zăpăcit, deveni obiectul unor ovaţii pe care nu le merita.

A doua zi mai veni un număr destul de mare de curioşi, a treia zi mai puţini, şi foarte puţini în zilele următoare. Nu văzură pe nimeni care să fi avut aerul de a concura pentru marele premiu al meciului Hypperbone.

Ceea ce se putea face, şi aşa procedară oamenii atraşi de misterul ce-1 înconjura pe XKZ şi dornici de a risca pe dînsul mari sume, era să se intereseze de el la maestrul Tornbrock.

— Dumneavoastră trebuie să ştiţi ceva despre acest XKZ! i se spunea.

— În nici un fel, răspundea notarul.

— Dar îl cunoaşteţi?

— Nu-1 cunosc şi, chiar dacă l-aş cunoaşte, n-aş avea probabil dreptul să-i trădez taina.

— Dar trebuie să ştiţi unde locuieşte... dacă are domiciliul în Chicago sau în altă parte, de vreme ce i-aţi trimis rezultatul aruncării de zaruri ?..

— Nu i-am trimis nimic. L-a cunoscut probabil din ziare sau afişe, ori l-a auzit proclamat în sala *Auditorium.*

— Dar va trebui totuşi să-i expediaţi o telegramă pentru a-l informa de rezultatul tragerii care-1 privesc, din 27 ale acestei luni.

— O voi expedia, fără nici o îndoială.

— Unde?

— Unde va fi, adică unde va trebui să fie... La Milwaukee... Wiscon-sin...

— La ce adresă?...

— Post-restant, pe iniţialele XKZ.

— Şi dacă nu-i acolo?

— Dacă nu-i acolo, cu atât mai rău pentru el, va pierde orice drept. Cum se vede, la atîţia «dacă» ai celor care întrebau, maestrul Tornbrock dădea acelaşi răspuns: nu ştia nimic şi nu putea spune nimic.

Astfel interesul, atât de viu stîrnit la început de omul din codicil, nu întîrzie să slăbească şi fu lăsată viitorului grija de a stabili identitatea lui XKZ. În fond, dacă va cîştiga, dacă va deveni unicul moştenitor al milioanelor lui William J. Hypperbone, aceasta nu se va întîmpla fără

ca numele său să nu răsune în cele cinci părţi ale lumii. Din contră, dacă nu cîştiga, era oare important să se ştie dacă era tînăr sau bătrîn, înalt sau scund, gras sau slab, blond sau brun. bogat sau sărac şi sub ce nume fusese înscris în registrele parohiei sale?

Până atunci, peripeţiile jocului erau urmărite cu o extremă atenţie în lumea unde se speculează, la căutătorii de noroc, la vînătorii de intîmplări, la doritorii de înavuţiri. Buletinele financiare dădeau filiaţia zi de zi, aşa cum publicau cursul bursei. Nu numai la Chicago, pe care un cronicar îl botează «oraşul prinsorilor», nu numai în toate oraşele mari ale Federaţiei, dar şi în tîrguri şi până în cele mai mici sate jucătorii pariau cu mult zel.

Principalele oraşe — New York, Boston, Philadelphia, Washington, Albany, Saint-Louis, Baltimore, Richmond, Charleston, Cincinnati, Detroit. Omaha, Denver, Salt Lake City, Savannah. Mobile. New Orleans, San Francisco, Sacramento — aveau agenţii speciale, ale căror afaceri mergeau strună.

Era de aşteptat ca numărul lor să se dubleze, să se tripleze, să se împătrească, să se înzecească pe măsura incidentelor provocate de capriciul zarurilor, facând din Max Réal, Tom Crabbe, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale, Lissy Wag, Hodge Urrican şi XKZ beneficiari sau victime. Se înfiinţară adevărate burse, cu agenţi şi cote, unde se făceau cererile şi ofertele, unde se cumpărau, unde se vindeau la preţuri variabile şansele unuia sau altuia.

Se înţelege de la sine că acest curent nu se formase numai în Statele Unite ale Americii. El trecuse frontiera şi străbătea Dominionul — Quebec, Montreal, Toronto şi alte oraşe importante ale Canadei. De asemenea, el ajungea până spre Mexic, în micile state scăldate de apele golfului. Apoi se revărsă în America de Sud, Columbia, Venezuela, Brazilia, Republica Argentina, Peru, Bolivia, Chile. Febra jocului va sfârşi prin a deveni endemică în toată Lumea Nouă.

Dealtfel, de cealaltă parte a Atlanticului, în Europa: Franţa, Germania, Anglia, Rusia; în Asia: India, China şi Japonia; în Oceania: Australia şi Noua Zeelandă participaseră la nebuniile acestui meci într-o proporţie considerabilă.

Hotărât lucru, dacă în timpul vieţii nu se auzise de defunctul membru al clubului *Excentric* din Chicago, ce mare zarvă făcea după moarte!

Onorabilul Georges B. Higginbotham şi colegii săi nu puteau decât să fie mîndri de a fi asociaţi la atâta glorie postumă.

La ora actuală, cine era favoritul acestor curse de cai de un tip nou? Dacă era greu să te pronunţi până acum, deoarece nu se cunoştea decât un număr foarte mic de aruncări de zaruri, se părea totuşi că al patrulea partener, Harris T. Kymbale, reunea în clipa de faţă cei mai mulţi adepţi. Atenţia era îndreptată în special spre persoana sa. Despre dînsul vorbeau mai ales ziarele, căci îl urmăreau pas cu pas, ţinute la curent prin corespondenţele sale zilnice. Max Réal, cu discreţia la care nu renunţase, Hermann Titbury, care călătorise la început sub un nume fals, Lissy Wag, a cărei plecare fusese întîrziată până în ultima zi, nu puteau rivaliza în faţa publicului cu strălucitul şi exuberantul reporter al ziarului *Tribune.* Trebuie ţinut totuşi seama că Tom Crabbe, ajutat de publicitatea făcută de John Milner, atrăsese multe pariuri. Părea normal ca uriaşa avere să revină tot atât de uriaşei brute. Norocului îi plac aceste contraste sau, dacă vreţi, analogii şi, chiar dacă nu există vreo regulă, cel puţin sunt capricii de care eşti dator să ţii seama.

Cât despre comodorul Urrican, el fusese mai întîi în urcare pe pieţele de pariuri. Ce debut minunat! Numărul de puncte nouă, din cinci cu patru, care-l transporta la căsuţa cincizeci şi trei! Dar după a doua aruncare de zaruri, trimis la a cincizeci şi opta căsuţă, în California, şi obligat să reînceapă partida, el pierduse favoarea publicului, în plus, se ştia că naufragiase lângă Key West, că debarcarea fusese făcută în condiţii jalnice, că în 25, la prînz, încă nu-şi recăpătase cunoştinţa. Va fi el în stare să plece la Death Valley şi nu era oare de două ori mort, o dată ca om şi o dată ca partener?...

Rămînea în fine al şaptelea partener, XKZ, şi era de prevăzut că şireţii, îndemânatecii, cărora o dispoziţie specială a creierului le permite să presimtă afacerile bănoase, vor sfirşi prin a se îndrepta spre el. Dacă nu se afla pe primul plan în acest moment, e fiindcă nu se ştia încă dacă era sau nu în drum spre Wisconsin. Dar situaţia va fi lămurită când se va prezenta la poşta din Milwaukee spre a-şi lua telegrama.

Şi această zi nu mai era departe. Se apropia 27 mai, data celei de-a patrusprezecea trageri care-1 privea pe omul mascat. În acea zi, după aruncarea zarurilor, maestrul Tornbrock îi va expedia o telegramă la poşta

din Milwaukee, unde va trebui să vină în persoană, înainte de prînz. E uşor de imaginat că se va afla o puzderie de curioşi la acest oficiu, dornici să cunoască pe domnul cu iniţiale. Chiar de nu-i aflau numele, cel puţin îl vor vedea şi instantaneele vor prinde repede imaginea sa fotografică pe care ziarele o vor publica în aceeaşi zi.

E bine de ştiut că William J. Hypperbone a distribuit pe harta sa diversele state ale Federaţiei, într-un fel arbitrar. Într-adevăr, statele nu erau rânduite nici în ordine alfabetică, nici în ordine geografică. Astfel, Florida şi Georgia, care sunt învecinate, ocupau una căsuţa douăzeci şi opta, cealaltă a cincizeci şi treia. Texas şi South Carolina erau numerotate cu a zecea şi a unsprezecea, cu toate că între ele era o distanţă de opt-nouă sute de mile. La fel şi pentru celelalte. Această distribuire nu părea să fie făcută după un criteriu raţional şi poate că testatorul a tras locurile la sorţi.

Oricum, misteriosul XKZ trebuia să aştepte la Wisconsin telegrama vestindu-i rezultatul tragerii a doua. Cum Lissy Wag şi Jovita Foley n-au putut să ajungă la Milwaukee decât în 23 dimineaţa, ele s-au grăbit să plece imediat mai departe, pentru a nu se întîlni cu al şaptelea partener când acesta va apare la oficiul telegrafic al oraşului.

În fine, 27 mai sosi şi atenţia fu din nou atrasă de personajul care, din nu se ştie ce motive, se ferea să destăinuie publicului numele său. Mulţimea se înghesuia deci în această zi în sala *Auditorium* şi fără îndoială că aglomeraţia ar fi fost şi mai mare dacă mii de curioşi n-ar fi luat dimineaţa trenul spre Milwaukee, ca să fie la poştă pentru a-1 vedea pe misteriosul XKZ.

La ora opt, solemn ca de obicei, înconjurat de membrii *Excentric-Clubului,* maestrul Tornbrock agită cornetul, răsturnă zarurile pe masă şi, în mijlocul liniştii generale, proclamă cu o voce sonoră:

— A paisprezecea tragere, număr de puncte zece, din patru cu şase.

Şi iată care erau urmările acestei aruncări:

XKZ fiind la a douăzeci şi şasea căsuţă, Wisconsin, cele zece puncte l-ar fi trimis la a treizeci şi şasea, dacă nu ar fi trebuit să fie dublate, deoarece căsuţa treizeci şi şase era ocupată de Illinois. Trebuia deci să plece la a patruzeci şi şasea, părăsind Wisconsin.

Pe harta lui William J. Hypperbone această căsuţă era reprezentată de Columbia. Într-adevăr, norocul îl

favoriza în mod deosebit pe acest enigmatic personaj. La prima aruncare, un stat limitrof cu Illinois, la a doua — de traversat numai trei state, Indiana, Ohio şi Virginia occidentală, pentru a ajunge în Columbia şi la Washington, capitala sa, care este şi capitala Statelor Unite! Ce diferenţă între el şi cei mai mulţi dintre concurenţii trimişi până la capătul teritoriului federal!

Desigur, n-aveai ce pierde dacă pariai pe un asemenea norocos — dacă el exista într-adevăr...

Or, în aceasta dimineaţă, la Milwaukee se dovedi că nu mai era cazul să te îndoieşti de existenţa lui. Puţin înainte de prînz, în jurul şi în interiorul poştei, curioşii făcură loc, pentru a putea trece, unui om de statură mijlocie, robust, cu barba căruntă şi cu ochelari. Era în costum de voiaj şi ţinea în mână o mică valiză.

— Aveţi o telegramă pentru iniţialele XKZ? întrebă el pe impiegat.

— Iat-o, i se răspunse.

Atunci, al şaptelea partener, căci chiar el era, ia telegrama, o deschide, o citeşte, o închide din nou, o pune în portofel, fără să fi arătat nici un semn de satisfacţie sau de nemulţumire, şi se retrage trecând prin mulţimea emoţionată şi tăcută.

A fost văzut, în fine, ultimul jucător al meciului! Exista! Nu era o închipuire! Aparţinea speciei umane... Nu se ştia cine este, numele său, calităţile, poziţia sa socială! Sosit fără zgomot, el pleca tot aşa! Dar ce importanţă avea, de vreme ce s-a aflat la data stabilită la Milwaukee şi se va afla în ziua hotărâtă la Washington! E oare nevoie să se cunoască starea lui civilă?... Nu!... Ceea ce este sigur este că el îndeplineşte integral condiţiile înscrise în testament, dat fiind că fusese desemnat chiar de testator. La ce bun să cauţi să ştii mai mult! Jucătorii pot paria pe el fără ezitare! El poate deveni marele favorit căci, ţinând seama de primele rezultate ale zarurilor, se pare că zeul norocului îl va însoţi în tot cursul călătoriei sale! Pe scurt, iată care era situaţia partidei la data de 27 mai:

Max Réal, la 15 mai, a părăsit Fort Riley din Kansas, pentru a se duce la căsuţa a douăzeci şi opta, statul Wyoming.

Tom Crabbe, la 17 mai, a părăsit Austin din Texas, pentru a pleca spre căsuţa a treizeci şi cincea, statul Ohio.

Hermann Titbury, după ce-şi ispăşise pedeapsa, a părăsit la 19 mai Calais din Maine, pentru a pleca la căsuţa a patra, statul Utah.

Harris T. Kymbale a părăsit, la 21 mai, Santa-Fe din New Mexico, pentru a se îndrepta spre căsuţa douăzeci şi doi, statul South Carolina.

Lissy Wag, la 23 mai, a părăsit Milwaukee din Wisconsin, spre a pleca la căsuţa a treizeci şi opta, statul Kentucky.

Comodorul Urrican, dacă nu era mort — şi era de dorit să nu fie — a primit acum patruzeci şi opt de ore, la 25 mai, telegrama care-1 trimitea la căsuţa cincizeci şi opt, statul California, de unde va trebui să revină la Chicago, pentru a reîncepe partida.

În fine, XKZ, la 27 mai, a fost trimis la căsuţa patruzeci şi şase, Columbia.

Universul nu mai are de aşteptat decât evenimentele următoare şi rezultatul viitoarelor aruncări de zaruri, care vor avea loc din două în două zile.

O idee lansată de *Tribune* a obţinut un mare succes şi a fost adoptată nu numai în America, dar chiar şi în lumea întreagă.

Pentru că partenerii sunt în număr de şapte, de ce — aşa cum se practică în lumea jocheilor pe hipodrom — să nu se atribuie fiecăruia o culoare specială?... Şi nu ar fi nimerit să se aleagă cele şapte culori ale spectrului, în ordinea pe care o au în curcubeu?

Astfel, Max Réal va purta violetul, Tom Crabbe indigoul, Hermann Titbury albastrul, Harris T. Kymbale verdele, Lissy Wag galbenul, Hodge Urrican portocaliul şi XKZ roşul. Şi fiecare cu culoarea sa va fi reprezentat de mici drapele, care se pot înfige în locurile ocupate zilnic de partenerii meciului Hypperbone, pe harta nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii.

PARTEA A DOUA

Capitolul I

PARCUL NAŢIONAL

Pe 15 mai, la prânz, la oficiul poştal din Fort Riley, Max Réal primi telegrama trimisă în aceeaşi zi din Chicago. Zece, din cinci cu cinci, acesta era numărul de puncte, ieşit la tragerea care-1 privea, în al doilea tur, pe deschizătorul jocului.

Pornind de la a opta căsuţă, statul Kansas, cu zece puncte, jucătorul ajungea la una din căsuţele statului Illinois. Regula îl obliga deci să dubleze numărul, astfel încât, cu 20 de puncte, pictorul trebuia să se îndrepte spre căsuţa douăzeci şi opt, statul Wyoming.

— Am noroc! zise Max Réal, când se întoarse la hotel împreună cu Tommy.

— Dacă stăpînul meu e mulţumit, răspunse tînărul, sunt şi eu.

— Este, declară Max Réal, din două motive: primul pentru că drumul nu va fi lung, deoarece Kansas şi Wyoming se ating aproape la unul din capete, al doilea fiindcă vom avea timp să vizităm cea mai frumoasă regiune din Statele Unite, fermecătorul Parc Naţional din Yellowstone, pe care încă nu-1 cunosc. E un adevărat noroc să-mi iasă tocmai zece, care îmi dublează numărul de puncte şi aşază Wyomingul pe itinerarul meu. înţelegi, Tommy, înţelegi?

— Nu, stăpîne, răspunse Tommy.

Şi adevărul era că Tommy nu ajunsese încă să înţeleagă regulile nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii, care-1 încîntau pe tînărul pictor.

Dealtfel, acest fapt nu avea mare importanţă şi Max Réal nu putu decât să se felicite pentru a doua tragere, cu toate că rămăsese în urma Lissyei Wag şi a comodorului Urrican; însă cel din urmă, după cum ştiţi, era condamnat să reînceapă partida.

Într-adevăr, nu numai că noua călătorie nu-1 supunea la nici o oboseală, dar permitea primului partener să viziteze un admirabil colţ al statului Wyoming. Deci, vrând să-i dedice cât mai mult timp cu putinţă şi avînd numai 15 zile, de la 15 mai la 29 mai, el hotărî să părăsească imediat micul oraş Fort Riley.

La Cheyenne, capitala statului Wyoming, Max Réal urma să găsească telegrama pentru următoarea tragere, în caz că partida nu fusese cîştigată până atunci.

Era destul ca Hodge Urrican să ajungă cu zece puncte la căsuţa şasezeci şi trei şi ultima, deoarece la prima aruncare de zaruri el fusese mult înaintea tuturor celorlalţi concurenţi şi se găsea la căsuţa a cincizeci şi treia.

— Ar fi în stare de aşa ceva omul ăsta fioros, zise Max Réal când ziarele publicară rezultatul. Atunci adio moştenire, nu te voi mai putea cumpăra, bietul meu Tommy! În sfirşit, tot am fost în cîştig vizitînd regiunea Yellowstone... Haide, sclav urâcios, închide valizele şi o pornim spre Parcul Naţional...

Sclavul urîcios, nespus de încântat, făcu în grabă pregătirile de plecare.

Dacă Max Réal s-ar fi mulţumit să facă drumul de la Fort Riley la Cheyenne, ar fi parcurs cu trenul cele patru sute cincizeci de mile între cele două oraşe într-o singură zi. Dar pentru că intenţia sa era de a urca până în unghiul de nord-vest al Wyoming-ului, unde se găsea Parcul Naţional, avea de făcut cel puţin de două ori pe atâta. Nu se va mira deci nimeni că, imediat după primirea telegramei, Max Réal se uită în mersul trenurilor pentru a găsi drumul cel mai scurt.

Două linii ale Union Pacificului ofereau legături aproape la fel de rapide. Prima incepe la Kansas din Nebraska şi, prin Marysville, Rearney City, Norlh Platle, Ogalalla, Antelope, ajunge până-n sud-estul Wyoming-ului şi duce la Cheyenne. A doua, prin Salina, Ellis, Oakley, Monument, Wallaee, trece frontiera în Colorado la Monolony, se îndreaptă spre Denver, capitala statului, şi prin Jersey, La Salle, Dover ajunge la graniţa cu Wyoming-ul şi se opreşte la Cheyenne.

Pictorul, adică Steagul violet, care era după cum se ştie culoarea primului partener, preferă itinerarul din urmă. Când va fi la Cheyenne. va schimba trenul pentru a ajunge în cel mai scurt timp in patrulaterul Parcului National.

În după-amiaza zilei de 16 mai se urcară în tren, Max Réal ducând ustensilele de pictor şi Tommy valiza.

Nemărginite, fără urcuşuri şi povîrnişuri, şesurile occidentale din Kansas sunt udate de Arkansas care coboară din White Mountains din Colorado.

Cât de uşoară a fost aici construcţia feroviară! Pe măsură ce şinele erau aşezate pe traverse, înainta şi locomotiva şi astfel se făceau pe zi mai multe mile de cale ferată. E adevărat că aceste stepe nesfîrşite nu trezeau nici un interes în ochii unui artist, dar priveliştile vor deveni variate, stranii, minunate în partea muntoasă a statului Colorado.

Noaptea trenul trecu frontiera convenţională dintre cele două state şi se opri în plină zi la Denver.

Max Réal nu avu timp să vadă acest oraş nici măcar un singur ceas. Trenul pentru Cheyenne pleca imediat şi, dacă nu-1 lua, ar fi avut o întîrziere de o zi întreagă. Cele o sută de mile fură străbătute, lăsînd în partea de vest minunata privelişte a munţilor Snowy Ranges, dominată de crestele Long’s Peak.

Ce este Cheyenne? Este denumirea unui râu, a unui oraş şi de asemenea a locuitorilor de altădată ai ţinutului, indienii cheyenne sau «chiens» (cîinii) de unde le venea numele, pe care limbajul popular 1-a schimbat în cheyenni. Cât despre oraş, el s-a născut dintr-una din taberele unde forfoteau primii căutători de aur. Corturilor le-au urmat colibele, colibelor casele de o parte şi de alta a străzilor şi pieţelor, în jur se construi calea ferată şi azi Cheyenne are aproape douăsprezece mii de locuitori. Clădit pe o înălţime de o mie de stînjeni, el este un important nod de cale ferată a marii lirii ferate a Pacificului.

Statul Wyoming nu are graniţe naturale. El este cuprins între limitele fixate de geodezie, adică între nişte linii drepte ale unui mare dreptunghi. E un ţinut cu munţi înalţi şi văi adinci din care izvorăsc fluviile Colorado, Columbia şi Missouri. Şi când ai dat naştere la aceste trei ape, atât de considerabile în hidrologia americană, ai dreptul să adaugi o stea la cele ce strălucesc pe steagul Statelor Unite!

Ca de obicei, Max Réal nu-şi dădu nicăieri numele. Cheyenne nu ştia că în această zi în oraş se află unul dintre jucătorii meciului Hypperbone, pe care nu-1 aştepta atât de curând. căci avea să se prezinte la postul său pe 29. El evită în felul acesta recepţiile, banchetele indigeste, ceremoniile obositoare, pe care ar fi trebuit, fără îndoială, să le suporte din partea populaţiei gata să se entuziasmeze şi de unde cu siguranţă n-ar fi lipsit femeile, care au dreptul la vot în fericitul stat Wyoming.

Sosit în dimineaţa zilei de 16 mai, Max Réal se pregătea să meargă fără întîrziere la Parcul Naţional. Dacă ar fi avut mai mult timp, ar fi putut face călătoria cu trăsura sau cu diligenţa, oprindu-se la intîmplare, hoinărind de-a lungul regiunii Laramie Ranges, cu şe-şurile ei înalte, al căror pămînt argilos fusese cândva căldarea unui lac imens. Apoi ar fi trecut uşor peste nenumăratele şuvoaie, afluenţi capricioşi ai râurilor North Forth şi Platte River, vizitând depresiunile minunatei aşezări muntoase, cu văi întortocheate, păduri dese şi reţeaua deasă a apelor ce se varsă în râul Columbia, în fine, întreg ţinutul dominat la peste două mii de stînjeni de Union Peak, Hayden Peak, Fremont Peak şi posomorâtul Ouragans din lanţul munţilor Wide Water, de unde poate i s-a tras şi numele de Oregon. Acest pisc, bîntuit de vijelii şi furtuni, putea să se ia la întrecere cu nu mai puţin posomorâtul comodor Urrican.

Dar, să colinzi cu trăsura, călare, pe jos, să umbli în voie, să te opreşti când vrei în faţa priveliştilor frumoase ale acestor meleaguri, să-ţi aşezi cortul ici sau colo, fără să ţii seama de timp, ce putea fi mai ispititor pentru un artist şi cu câtă bucurie ar fi făcut-o acum Max Réal!… Dar el nu putea să uite că nu era numai pictor, dar şi partener, că deci nu era propriul lui stăpîn, că era jucăria hazardului, la cheremul întîmplării, că depindea de aruncarea zarurilor, că era obligat să se mişte în limita unor date anumite şi să fie tratat ca un pion de şah!… în fond, acest lucru nu înceta să-1 stînjenească.

«Un pion pe care soarta îl mână după gustul ei, îşi zise, nu sunt altceva! Asta înseamnă pierderea oricărei demnităţi omeneşti — şi totul pentru o şansă de unu la şapte, pentru a putea cîştiga moştenirea unui defunct excentric!… îmi crapă obrazul de ruşine când mă priveşte Tommy cel tuciuriu. Aş fi fericit să-1 dau dracului pe Tornbrock, să nu mai iau parte la această partidă din care ar trebui să mă retrag spre marea satisfacţie a soţilor Titbury, a lui Crabbe, Kymbale şi

alde Urrican! Nu vorbesc de dulcea şi modesta Lissy Wag, căci mi s-a părut foarte puţin încîntală că se află printre «cei şapte»! Da, aş da dracului jocul chiar acum şi aş rămîne în Wyoming cât vreau eu, dacă n-ar fi buna mea mamă care nu mi-ar ierta dacă aş dezerta!... în fine, pentru că sunt în minunatul ţinut al Yellow-stone-ului, să vedem ce se poate vedea în zece zile!»

Astfel gîndea Max Réal şi nu era rău gândit, după ce studie cel mai bun itinerar potrivit, cu împrejurările. Dealtfel, dacă ar fi călătorit cum voia, s-ar fi expus nu numai la întîrzieri, dar şi la pericole. Cîmpiile şi văile din centrul statului Wyoming nu sunt deloc sigure dacă mergi fără însoţitor. În afară de animale sălbatice — urşi şi alte fiare care le populează — sunt de temut şi atacuri ale indienilor, triburi de siucşi nomazi, care nu stau în rezervaţiile lor.

De aceea, când guvernul federal a organizat cercetări în 1870, pentru a explora ţinutul Yellowstone, domnii Langford şi doctorul Hayden au avut escorte militare pentru a-şi putea duce la capăt misiunea. Şi după doi ani, la 1 martie 1872, Congresul declară Parcul Naţional o regiune demnă din multe puncte de vedere să fie denumită a opta minune a lumii.

Două linii transcontinentale leagă New York de San Francisco: prima, Union Pacific, poartă numele de Oregon Short Line şi pleacă din Granger: lungă de trei mii trei sute optzeci de mile, trece prin Ogden; a doua, lungă de cinci mii trei sute mile, trece prin Topeka, Denver şi se întîlneşte la Cheyenne cu prima linie. Plecând din acest oraş, calea ferată traversează statele Wyoming, Utah, Nevada, California şi ajunge la oceanul Pacific. Din Utah Ia Ogden, se ramifică o linie care ajunge Union Pacificul Ia Pocatello, de unde Oregon Shat Line urcă până Ia Helena City în Montana. Această linie trece la scurtă distanţă de Parcul Naţional, al cărui teritoriu aparţine în mică parte celor două state de mai sus, dar pe cea mai mare porţiune unui al treilea stat.

De la Cheyenne la Ogden distanţa este de cinci sute cincisprezece mile şi de la Ogden la Monida, staţia cea mai apropiată de Parcul Naţional, de numai patru sute cincizeci — în total mai puţin de o mie de mile. Era deci foarte indicat ca Max Réal să aleagă acest itinerar — pentru a putea ajunge pe drumul cel mai scurt în unghiul de nord-vest al statului Wyoming — pe care, dacă-1 mai prelungea puţin, i-ar fi fost cu putinţă să viziteze şi Ogden.

În aceeaşi seară, tot aşa de necunoscuţi la plecare ca şi la sosire, Max Réal şi Tommy se instalară în tren, traversară lungile cîmpii ale Laramiei şi dormeau duşi când ajunseră la staţia Benton City, unul din oraşele care cresc în Far West ca ciupercile — la început sălbatice, dar curând civilizate. Fără ca ei să se fi deşteptat, trenul lăsă în urma sa Laramie, Rawlins, Halville, Granger, Separation, Buttes-Noires, Green River care se uneşte cu Grand River pentru a forma împreună fluviul Colorado. Apoi, mergînd pe lingă cursul râului Muddy Fork până la staţia Aspen, aproape de frontiera statului Utah, pătrunse pe teritoriul cu acest nume şi în dimineaţa zilei de 27 se opri la Ogden. Aici, cum s-a mai spus, Union Pacificul, înainte de a înconjura Great Salt Lake, pe la curba sa superioară, pentru a se îndrepta spre vest, îşi întinde o ramificaţie de patru sute cincizeci de mile până la Helena City. În acelaşi punct, a doua ramificaţie uneşte Ogden cu Great Salt Lake City, capitala statului, marele oraş mormon de care s-a vorbit de atâtea ori şi nu totdeauna de bine.

Ce ocazie ar fi avut Max Réal să viziteze acest oraş atât de faimos, fără să trebuiască să se depărteze mai mult de treizeci şi şase de mile! El nu o facu totuşi şi cine ştie dacă hazardul partidei îl va mai aduce vreodată la Cetatea sfinţilor, de unde s-a dus faima isprăvilor matrimoniale ale lui Birgham Young şi ale compatrioţilor săi poligami!...

Întreaga zi de 17 trenul urcă spre Idaho, lăsînd la est frontiera statului Wyoming, şi luînd-o pe la poalele muntelui Bear River, prin Utah Hot Springs, trecu hotarul statului Idaho la Oxford.

Idaho aparţine bazinului Columbia, bogat în zăcăminte miniere care atrag zgomotoasa mulţime a căutătorilor de aur şi unde agricultorii vor face să rodească într-un viitor destul de apropiat cîmpiile meridionale. Boise City, cu cei două mii cinci sute de locuitori ai săi, este capitala acestui teritoriu unde sunt şi câteva rezervaţii pentru Picioare-negre, Nasuri-găurite, în afară de chinezi care s-au amestecat în cea mai mare parte cu populaţia albă.

Montana este un teritoriu muntos, aşa cum o indică şi numele său. Vast teritoriu al Federaţiei, impropriu pentru agricultură, dar bun pentru creşterea vitelor, el este bogat în aur, argint şi aramă. Dintre toate statele, aici se găseşte numărul cel mai mare de indieni, care ocupă şi cele mai întinse meleaguri din Far West.

Se înţelege de la sine că între Parcul Naţional şi staţia Monida, unde se oprise primul partener, existau cele mai rapide şi confortabile mijloace de comunicaţie şi că ele se vor înmulţi în viitor pentru legiunile de turişti din Lumea Veche şi Nouă, invitaţi de guvernul federal să viziteze domeniul Yellowstone. Max Réal putu deci să plece imediat din Monida, graţie unui perfect serviciu de diligente şi, câteva ore mai tîrziu, ajunse la destinaţie însoţit de Tommy.

Parcurile naţionale s-ar putea zice că sunt pentru teritoriul Republicii ceea ce sunt grădinile pentru marile oraşe. Altele în afară de Yellowstone s-au creat sau se vor crea în scurt timp, ca acela din Crater Lake în regiunea vulcanică din nord-vest, sau Elveţia americană, supranumit şi «Grădină a zeilor» cu o splendidă aşezare în zona muntoasă a Colorado-ului.

La sfârşitul lui februarie 1872, Senatul şi Camera reprezentanţilor ascultară citirea unui raport asupra unei propuneri de înaintat Congresului. Era vorba să se confişte de la particulari şi să se pună la dispoziţia statului o parte din pămîntul Federaţiei, o suprafaţă de cincizeci şi cinci pe şasezeci de mile, situată spre izvoarele râurilor Yellowstone şi Missouri. Această regiune va fi de-acum înainte un Parc Naţional, a cărui deplină şi întreagă folosinţă să aparţină poporului american.

După ce arătă că spaţiul cuprins intre limitele indicate nu era propriu nici unei culturi productive, raportul adăugă:

«Legea propusă nu va aduce nici o micşorare a venitului statului şi va fi primită de toată lumea, ca o măsură conformă cu spiritul de progres şi ca un titlu de onoare pentru Congres şi Naţiune».

Concluziile raportului fură adoptate. Parcul Naţional din Yellowstone trecu sub administraţia locală şi dacă până acum nu a fost vizitat de toată lumea, putem fi siguri că viitorul va împlini dorinţa Congresului.

Se pare că acest colţ privilegiat al vastului ansamblu al Statelor Unite nu-i cultivabil nici pe platouri, nici în văi şi nici pe cîmpii, care se găsesc la o înălţime medie de şapte mii de picioare. Clima este foarte aspră şi nu e lună pe an fără îngheţ. Astfel, nu e bun pentru creşterea vitelor care nu ar rezista la asemenea temperaturi joase şi nu există nici o bogăţie minerală într-un sol în general vulcanic, plin de roci eruptive, arse de activitatea

vulcanilor, fiind în întregime încercuit de munţi ai căror piscuri sunt la o mie de stînjeni deasupra nivelului mării.

Regiunea poate fi socotită deci cea mai nefolositoare parte a lumii. Cu toate acestea, este una dintre cele mai vestite, datorită frumuseţilor sale, monumentelor sale naturale, pe care mâna omului nu mai are cum să le întregească. Această mână a intervenit totuşi în scopul de a atrage turişti din toate părţile globului, lucru prevăzut şi iniţiat chiar de raportul oficial. Circulaţia este uşurată de drumuri bune care traversează acest labirint plin de obstacole. S-au ridicat clădiri care se întrec în eleganţă şi confort. Poţi străbate domeniul în toată siguranţa. Te pîndeşte doar primejdia să nu se transforme într-o staţiune termală, într-o imensă localitate balneară, unde să mişune bolnavii atraşi de sursele de apă caldă de la Fire Hole şi Yellowstone.

Dealtfel, aşa cum spune Elisée Reclus, aceste parcuri naţionale au şi devenit nişte imense terenuri de vînătoare pentru directorii societăţilor financiare, care posedă căile ferate de acces şi principalele hoteluri. Astfel, întreprinderea din Terrasse Mammoth este centrul unui adevărat principat. Cine ar fi crezut?... Un principat în marea Republică Nord-Americană.

Max Réal îşi petrecu aici tot timpul disponibil, dar, din păcate, în mijlocul unui mare număr de vizitatori care în această epocă a anului umpleau toate hotelurile. Din fericire, nimeni nu bănui că el ar fi unul din jucătorii meciului Hypperbone, căci ar fi fost întovărăşit, ba chiar escortat, de sute de pisălogi. El putu deci să meargă în toate părţile, admirând ciudăţeniile naturii care nu-1 prea entuziasmau pe Tommy şi pictând diverse pânze pe care negrul le găsea mult mai reuşite decât priveliştile înfăţişate.

Nu, niciodată Max Réal nu va uita minunăţiile Parcului Naţional! Şi totuşi îşi spunea uneori: «Să nu pierd termenul de 29 când trebuie să fiu la Cheyenne! Dumnezeule!... Ce-ar spune buna mea mamă?»...

Este într-adevăr splendidă această vale a Yellowstone-ului, presărată de masive de bazalt, din care s-ar putea ciopli un întreg palat, cu piscurile sale dinţate care se ridică de jur împrejur, cu crestele albe de unde zăpezile se scurg în mii de râuleţe şi şuvoaie prin pădurile de pini, cu canioanele sale cu pereţii verticali foarte apropiaţi — nesfîrşite coridoare ce brăzdează acest domeniu. Ici se văd convulsiunile unei naturi sălbatice, colo se întind cîmpiile de lavă unde se adună revărsările

vulcanice. Ici se înalţă colonade tăiate în falezele negricioase, vărgate cu dungi galbene şi roşii, modele bune de imitat pentru arhitectura policromă; colo se îngrămădesc rămăşiţele unor păduri împietrite de lava aruncată din craterele acum stinse.

Şi ce să mai spui de lacul Yellowstone cu ţărmurile sale, care şi-a săpat albia la peste şapte mii de picioare altitudine! Acest bazin, de trei sute treizeci de mile pătrate, cu apele limpezi cum e cristalul, are insule muntoase şi în unele locuri se ridică coloane de aburi, nu numai pe malurile sale, dar chiar şi pe suprafaţa sa.

Şi astfel, Max Réal, neţinând seama de orele şi de zilele ce se scurgeau, adună amintiri nepieritoare din contemplarea acestor splendori. El vizită, ca un turist neobosit. împrejurimile lacului Yellowstone, bazinele învecinate cu apă purpurie, pline de alge în culori vii. Apoi se îndreptă spre nord pânâ la splendida desfăşurare a fintânilor naturale din Mammoth Springs. Se scăldă în piscinele lor de bazalt aşezate în semicerc, umplute cu apă călduţă, peste care se încolăcesc aburii. Il ameţiră vuietele celor două cataracte spumegătoare ale Yellowstone-ului, care, de-a lungul unei jumătăţi de milă, prin căderi, bulboane şi cascade, se strecoară printr-o albie strimtă plină de roci de lavă, pentru a se frînge într-o pulbere lichidă de o sută douăzeci de picioare înălţime. Circulă printre gropile arzânde care mărginesc torentul Fire Hole. În această vale, erodată de năvalnicul afluent al Madison-ului, se găsesc sute de surse fierbinţi, fântâni de nămol, gheizere neîntrecute nici de cele din Islanda. Şi ce privelişte se desfăşoară înaintea ochilor, de-a lungul malurilor acestui întortocheat şi neastîmpăral Fire Hole care se naşte dintr-un ghiol şi se îndreaptă spre nord. Pe toate treptele masivelor, care se prelungesc până la albia sa, se succed cratere de unde ţîşnesc gheizere cu denumiri grăitoare. Aici este Old Faithful «Bătrînul credincios» — cu jeturile lui regulate, a cărui fidelitate începe să scadă fiindcă intermitenţa acestor jeturi devine mai puţin precisă. Dincolo. «Castelul medieval», pe malul unui lac mlăştinos, are formă de vechi donjon ai cărui pereţi sunt inundaţi de o ploaie de vapori condensaţi. Apoi «Stupul», fintînă monstruoasă ale cărei ghizduri se ridică deasupra solului ca un trunchi de turn. «Marele gheizer» care face câte o pauză de treizeci şi două de ore între erupţiile sale, «Uriaşul», ale cărui jerbe de apă se ridică la o sută de picioare, mai puţin puternice însă

decât ale «Uriaşei» care le aruncă pe ale sale la o înălţime mai mult decât dublă.

În bazinul de sus se desfăşoară «Evantaiul» cu jeturile sale în toate nuanţele curcubeului, atunci când refractă razele solare. Puţin mai departe, «Excelsior» a cărui coloană centrală, pe o circumferinţă de vreo 30 de stînjeni, se ridică la 60, împrăştiind cu salvele formidabilei sale jerbe rămăşiţe de pietre şi lavă, smulse scoarţei pămîntului. O milă mai încolo se află «Gheizerul grotei», sau mai bine zis «al Izvorului», care încununează cu egretele sale uriaşe blocuri în formă de arcadă, orificii ale întunecatelor adâncuri unde lucrează neîncetat puterile plutonice. În sfîrşit, «Ploodgeiser» scuipat dintr-un crater cu pereţi de argilă roşietică, pe care-1 spală în trecere, pare o jerbă de sînge.

Acesta este domeniul fără pereche în lume, cu văile, canioanele, adâncimile sale lacustre, pe care-1 colinda Max Réal, mergînd din minune în minune, din uimire în uimire. În acest colţ al Wyoming-ului, scăldat de Fire Hole şi Yellowstone-ul de sus, al cărui sol tremură sub picioare cum fierbe un cazan, substanţele telurice se amestecă, se amalgamează, se combină sub acţiunea focurilor subpământene, alimentate continuu de un focar central de unde ies răgete prin mii de guri. Acolo se produc fenomenele cele mai neaşteptate, asemănătoare efectelor scenice ale unei feerii provocată de bagheta unui vrăjitor în mijlocul miracolelor neasemuitului Parc Naţional din Yellowstone.

Capitolul II

LUAT DREPT ALTUL

— Nu cred să fi sosit.

— Şi de ce nu crezi ?

— Pentru că ziarul meu n-a scris nimic.

— Prost informat ziarul dumitale, căci ştirea a apărut pe larg în al meu.

— Atunci voi renunţa la abonament.

— Şi vei avea dreptate.

— Desigur, căci nu este permis, când e vorba de un fapt atât de important, ca un ziar să nu fie informat şi cititorii săi să nu afle...

— E de neiertat.

Această convorbire avea loc între doi cetăţeni din Cincinnati. care se plimbau pe podul suspendat peste Ohio, lung de o sută şase-zeci de stînjeni, aproape de gura râului Lacking, între metropolă şi cele două suburbii, Newport şi Covington, de pe teritoriul statului Kentucky.

Ohio, «Frumosul fluviu», separă sudul şi sud-estul statului cu acelaşi nume de Kentucky şi de Virginia occidentală. Longitudinile geodezice îi sunt comune la est cu Pennsylvania, la nord cu Michigan şi la vest cu Indiana, iar malul nordic îi e scăldat de apele lacului Erie.

Traversînd acest pod, la fel de elegant pe cât de cutezător, ţi se desfăşoară în faţa privirilor oraşul în plină activitate, care se întinde nouă mile pe malul drept al fluviului, până la creasta Colinelor care-1 mărginesc în această parte. Apoi priveliştea se întinde dincolo de parcul Eden, la est, spre un cartier de vile şi aşezări pierdute sub frunzişul înverzit. Ohio a putut fi comparat, pe bună dreptate, cu fluviile din Europa — cu grădinile şi aşezările sale în stil european. Alimentat pe cursul său superior de Alleghany şi Monowghila, pe cursul mijlociu de Muskingum, Sicoto, cele două Miami şi de Licking, pe cursul său inferior de Kentucky, Green River, Wabash, Cumberland. Tennessee şi alţi afluenţi, el se va uni la Cairo cu fluviul Mississippi.

Tot vorbind, cei doi cetăţeni, pe care posteritatea va regreta să nu-i cunoască nici după nume şi nici după starea lor socială, priveau, printre miile de împletituri ale podului, vapoarele care brăzdau apa, vasele cu aburi, şlepurile care suiau sau coborau, trecând sub viaductul de la amont şi sub cele două viaducte de la aval, ale căror căi ferate făceau legătura cu cele două state învecinate.

În plus, în această zi de 28 mai, alţi cetăţeni, tot aşa de necunoscuţi ca şi cei dinainte, vorbeau cu însufleţire în toate colţurile oraşului, în cartierele industriale sau comerciale, în uzini sau fabrici, care sunt în număr de aproape şapte mii în Cincinnati, în braserii, mori mecanice, rafinării, abatoare, în pieţe, în jurul gărilor unde se adunaseră grupuri de oameni gălăgioşi.

Dar aceşti onorabili orăşeni nu păreau să aparţină elitei intelectuale de savanţi şi artişti care frecventează cursurile universitare şi marile biblioteci, care vizitează colecţiile preţioase şi muzeele metropolei. Nu! Forfota se vedea mai ales în partea de jos a oraşului şi nu se

întindea până la cartierele bogate, până la străzile moderne, la scuarurile, la parcurile umbroase străjuite de copaci minunaţi, de castanii care au făcut ca Ohio să se numească Buckeye-State.

Dacă te strecurai printre grupuri, ascultând discuţiile, puteai auzi vorbe de felul acesta:

— L-aţi văzut?...

— Nu. A debarcat târziu noaptea, a fost urcat într-o trăsură închisă şi dus...

— Unde?

— Nu se ştie, deşi ăsta-i lucrul cel mai însemnat.

— Oricum... doar n-a venit la Cincinnati ca să nu se arate... Va fi prezentat, cred...

— Da... poimîine, se zice... la marele concurs din Spring Grove.

— Va fi o lume!...

— Se vor călca în picioare.

Totuşi, nu toţi aveau aceeaşi părere despre eroul zilei. Mulţi dintre lucrătorii voinici de la abatoare, unde sunt apreciate mai mult calităţile fizice decât cele morale sau intelectuale, adică statura, vigoarea, forţa muşchiulară. ridicau din umeri.

— Un renume exagerat... rosti unul.

— Avem noi destui care preţuiesc cât el... zise altul.

— Mai mult de şase picioare, după cum spune reclama...

— Picioare care nu au douăsprezece degete[1], poate...

— Se va vedea...

— Se pare totuşi că, până în prezent, are şansa să-i bată pe toţi concurenţii...

— Eh! Spun că deţine recordul... Un mijloc de a atrage publicul... şi de a-1 înşela după aceea...

— Aici nu ne vom lăsa traşi pe sfoară.

— Nu cumva vine din Texas?... întrebă un casap tînăr şi voinic, lat în spate, cu braţe puternice, mânjite de sînge.

— Ba da, pică drept din Texas, răspunse un camarad, nu mai puţin vînjos.

— Atunci să aşteptăm...

— Da, să aşteptăm... Au fost ei cîţiva care ne-au sosit din afară şi care ar fi făcut mai bine să rămână la ei acasă....

— La urma urmelor, dacă o să cîştige... Nu-i exclus, şi zău dacă m-ar mira!

---

[1] Deget-pouce — măsură dc lungime = 27.7 mm.

După cum se vede, părerile erau contradictorii, ceea ce nu-1 putea satisface pe John Milner, debarcat în ajun la Cincinnati cu Tom Crabbe, pe care cea de-a doua aruncare de zaruri 1-a trimis din capitala Texasului, în metropola statului Ohio.

La Austin, în 17 mai, la prînz, John Milner primise telegrama relativă la tragerea pentru Steagul indigo, adică pentru faimosul pugilist al oraşului Chicago.

Desigur, Tom Crabbe putea să considere că avea baftă mai multă decât Max Réal, cu toate că acesta făcuse un mare pas înainte, după dublarea numărului său de la ultima tragere. Pentru el, numărul de puncte era doisprezece, cel mai mare ce se poate obţine cu două zaruri. Şi cum acesta cădea în acelaşi timp într-una din căsuţele statului Illinois, era cazul să fie şi el dublat şi numărul douăzeci şi patru îl aducea pe Tom Crabbe de la a unsprezecea la a treizeci şi cincea căsuţă.

Mai trebuie spus că, datorită acestei trageri, se îndrepta spre provinciile cele mai populate din centrul Statelor Unite, unde mijloacele de comunicaţie sunt rapide şi uşoare, şi nu spre periferiile teritoriului federal.

Iată de ce, înainte de a pleca din Austin, John Milner fu felicitat călduros. În acea zi pariurile se înmulţiră; cota pentru Tom Crabbe urcă nu numai în Texas, dar şi în multe alte state, mai ales la agenţiile din Illinois, unde ele putură să-1 plaseze cu unu contra cinci, cotă mai ridicată decât aceea a lui Harris T. Kymbale, favoritul de până atunci.

— Şi cruţaţi-l... cruţaţi-l! i se recomanda lui John Milner. Nu-l expuneţi, sub pretextul că are o constituţie de fier şi muşchi de oţel. Trebuie să ajungă la ţel, fără avarii...

— Bizuiţi-vă pe mine, răspunse scurt antrenorul. În pielea lui Tom Crabbe nu e Tom Crabbe, ci John Milner.

— Şi nici o traversare pe mare, se mai adăugă, căci răul de mare îl aduce într-o stare de descompunere fizică şi morală...

— Care n-a ţinut mult, replică John Milner. Dar nu vă fie teamă! Nu vom face călătoria pe mare între Galveston şi New Orleans. Vom ajunge la Ohio cu trenul, în etape scurte, plimbîndu-ne, de vreme ce avem cincisprezece zile până la data când trebuie să fim la Cincinnati.

Într-adevăr, această metropolă, conform alegerii testatorului, ocupa pe harta sa căsuţa a treizeci şi cincea

şi Tom Crabbe se afla în fruntea celorlalţi parteneri, cu excepţia comodorului Urrican.

În aceeaşi zi, încurajat, răsfăţat, alintat de adepţii săi. Tom Crabbe fu condus la gară, urcat în vagon şi acoperit cu nişte pleduri groase, ca măsură de prevedere pentru diferenţa de temperatură ce există între Ohio şi Texas. Apoi trenul se puse în mişcare şi o luă direct spre frontiera statului Louisiana. Ambii călători se odihniră douăzeci şi patru de ore la New Orleans, unde fură primiţi cu mai multă căldură decít prima oară. Aceasta se datora cotării faimosului boxer, care era tot timpul în urcare.

Tom Crabbe era solicitat în toate agenţiile, ploua cu pariuri pentru el, în toate oraşele Federaţiei era un delir, o nebunie. Ziarele anunţau că sumele angajate pe capul celui de-al doilea partener ajunseseră, în cursul itinerarului său între capitala Texasului şi metropola din Ohio, la cifra de un milion şi jumătate de dolari.

«Ce succes! îşi zicea John Milner. Şi ce primire ne aşteaptă la Cin-cinnati!... Ei bine, trebuie să fie un triumf!... Am o idee!»

Şi iată ideea lui John Milner — care n-ar fi fost dezaprobată nici de ilustrul Barnum — pentru a stîrni la culme curiozitatea şi a mări şi mai mult entuziasmul publicului pentru Tom Crabbe.

Nu era vorba, cum s-ar putea crede, să anunţe cu surle şi tobe, cu ajutorul unei publicităţi grozave, sosirea campionului Lumii Noi şi de a provoca pe cei mai îndrăzneţi boxeri din Cincinnati la vreun meci din care Tom Crabbe ar fi ieşit cu siguranţă victorios, pentru ca s-o ia apoi din nou la drum. Poate că, dealtfel, John Milner avea s-o facă şi pe asta dacă s-ar prezenta vreodată ocazia.

Ceea ce voia era, din contră, să ajungă în mare taină, să lase mulţimea de jucători fără nici o ştire despre favoritul ei până în ultima zi, să se creadă că a dispărut şi că nu va mai ajunge la timp pe data de 31... Şi atunci îl va face să apară în aşa fel încât va fi aclamat ca şi Elie, dacă profetul ar reveni cumva din ceruri să-şi caute mantia pe pămînt.

John Milner tocmai aflase din ziare că va fi o mare expoziţie de vite la 30 ale lunii, la Cincinnati, expoziţie unde cornutele şi alte animale vor fi onorate cu premii, cărora ele par să le acorde o deosebită importanţă. Ce ocazie de a-1 aduce pe Tom Crabbe la Spring Grove, în mijlocul acestei serbări de bîlci, după ce lumea va fi

pierdut orice speranţă de a-1 revedea — şi asta în ajunul zilei când va trebui să se găsească la poşta metropolei. N-are rost să mai spunem că John Milner nu se sfătuise în această privinţă cu tovarăşul său, şi pe drept cuvânt! Şi astfel, cei doi plecară noaptea fără să fi prevenit pe nimeni, după ce luară trenul la prima staţie de lîngă New Orleans. Ce se întîmplase cu ei? Iată ce se întreba tot oraşul a doua zi.

John Milner nu alese itinerarul pe care-1 urmase când a părăsit Illinois spre a merge în Louisiana. Dealtfel, reţeaua de căi ferate este atât de deasă în regiunile acestea din estul Statelor Unite, că pare a acoperi harta indicatoarelor ca o pînză de păianjen. Fără să se grăbească, fără ca prezenţa lui Tom Crabbe să fi fost semnalată undeva, călătorind noaptea, odihnindu-se ziua, avînd grijă să nu atragă atenţia, Steagul indigo şi antrenorul său traversară statele Mississippi, Tennessee şi Kentucky şi se opriră la 27 în zori la un modest hotel al suburbiei Covington. Nu mai trebuia decât să treacă Ohio pentru a călca pe pămîntul oraşului Cincinnati. Astfel, planul lui John Milner reuşise. Ajunşi la porţile metropolei. Tom Crabbe trecuse neobservat. După cum scriau ziarele cele mai bine informate, nu se ştia ce s-a întîmplat cu dînsul... Se pierduseră urmele lui dincolo de New Orleans. Se pune aşadar întrebarea: ce însemna convorbirea relatată mai sus şi ce ar fi gîndit John Milner dacă ar fi auzit-o?...

Desigur, avea dreptate să conteze pe o mare impresie asupra populaţiei din Cincinnati, care aproape nu mai spera să-1 vadă pe campion la locul său pe 31 ale lunii, asupra acelor care pariau investind în el sume considerabile, când — în ajunul zilei când trebuia să se prezinte la poştă şi după ce vor fi căutat în zadar ştiri despre el în toate zvonurile care circulau în Federaţie — el va veni în mijlocul mulţimii la concursul din Spring-Grove!

Şi totuşi, cine ştie dacă John Milner n-ar fi făcut mai bine dacă ar fi întrebuinţat cele două săptămîni de care dispunea la plecarea din Texas spre a-1 plimba pe fenomenul său de-a lungul teritoriului din Ohio?... Oare acest stat nu deţine al patrulea loc în Republica Nord-Americană, cu populaţia sa de trei milioane şapte sute de mii de suflete?... Atunci, atât pentru situaţia sa în meciul Hypperbone, cât şi pentru lumea amatorilor de box, n-ar fi fost bine să-1 poarte din oraş în oraş, din tîrg în tîrg, să-1 expună în principalele oraşe din Ohio?... Şi

ele sunt numeroase şi bogate, şi Tom Crabbe ar fi avut cea mai bună primire... Dacă John Milner n-ar fi ţinut la lovitura sa de teatru, ar fi avut cu siguranţă interes să-1 ducă pe superbul său boxer la Cleveland, un minunat oraş aşezat pe malul lacului Erie, să-1 plimbe pe bulevardul său Euclide, cel mai frumos dintre toate bulevardele Federaţiei, să străbată cu el străzile largi şi drepte, umbrite de arţari superbi. Acest oraş s-a îmbogăţit prin exploatarea surselor sale de ulei mineral, ale căror rezervoare sunt puse în legătură cu portul, unul dintre cele mai active din Erie: traficul său comercial depăşeşte două sute de milioane de dolari. Din Cleveland, Tom Crabbe ar fi plecat la Toledo şi Sandusky. de asemenea porturi lacustre, unde se adună flotilele de pescuit; apoi în toate centrele industriale care-şi trag viaţa din cursul fluviului Ohio. precum organele corpului omenesc din sîngele arterelor: Starbenville. Marietta, Gallipolis şi atâtea altele!

Trebuie să adăugăm că un loc însemnat îl are comerţul de vite, acestea fiind furnizate în mari cantităţi uzinelor din Chicago, Omaha, Kansas City — ceea ce explică importanţa tîrgurilor şi, între altele, a expoziţiei de specii bovine, ovine şi porcine care urma să se ţină la 30 ale lunii.

În fine, nu era cazul să se revină asupra hotărîrii luate de John Milner. Tom Crabbe nu va fi expus în principalele oraşe. El a ajuns la frontiera cu Kentucky fără accidente, fără oboseli, călătorind cum s-a spus mai sus. În timpul şederii sale în Texas, el şi-a recăpătat toată forţa sa fizică, vigoarea sa obişnuită. N-a pierdut nimic pe drum, era în formă bună şi când va apărea în faţa celor prezenţi la Spring Grove va fi un adevărat triumf.

A doua zi, John Milner voia să dea o raită prin oraş, bineînţeles fără să fie însoţit de numărul său de circ. Înainte de a părăsi hotelul, îi spuse:

— Tom, te las aici şi ai să mă aştepţi.

Cum nu pentru a-i cere părerea îi făcea această recomandare, Tom Crabbe nu avea ce să răspundă.

— Nu vei ieşi din camera ta sub nici un pretext, adăugă John Milner.

Tom Crabbe ar fi ieşit dacă i s-ar fi spus să iasă. I se spunea să nu iasă, deci nu va ieşi.

— Dacă voi întîrzia, adăugă John Milner, ţi se va aduce sus primul tău dejun, apoi al doilea, pe urmă prînzul,

apoi gustarea şi apoi masa de seară. Voi da dispoziţiile necesare şi nu va fi cazul să te îngrijeşti de hrana ta.

Nu, Tom Crabbe nu se va îngriji şi în aceste condiţii va aştepta răbdător întoarcerea lui John Milner. Îndreptîndu-şi trupul uriaş către un mare rocking-chair, se aşeză şi, imprimînd un uşor legănat scaunului, se cufundă în neantul gîndurilor sale.

John Milner coborî la biroul hotelului, făcu lista meselor substanţiale care vor trebui să fie servite tovarăşului său, ieşi pe uşă şi se îndreptă spre Ohio de-a lungul străzilor din Covington, trecu fluviul cu ferry-boat-ul, debarcă pe malul drept şi, cu mîinile în buzunare, plimbându-se, o luă prin cartierul comercial al oraşului.

John Milner constată că domneşte o agitaţie destul de mare. Căută aşadar să audă în trecere vorbele ce se schimbau. El nu se îndoia că lumea era preocupată de apropiata sosire a celui de-al doilea partener. Iată-1 deci pe John Milner preumblîndu-se dintr-o stradă într-alta, printre oameni ocupaţi, oprindu-se lîngă grupuri, înaintea prăvăliilor, în pieţe, unde însufleţirea era mai zgomotoasă datorită discuţiilor care aveau loc. Până şi femeile se amestecau în vorbă, şi în America ele sunt tot aşa de gălăgioase ca în orice ţară a vechiului continent. John Milner fu foarte satisfăcut, dar el ar fi vrut să afle până unde ajunsese nerăbdarea de a nu-1 fi văzut încă pe Tom Crabbe la Cincinnati. Iată de ce, văzîndu-1 pe onorabilul Dick Wolgod, cîrnăţar de meserie, cu joben, în haină neagră şi cu şorţul de lucru, care stătea în pragul uşii, el intră în prăvălie şi ceru o şuncă de care avea să-1 scape cu uşurinţă, după cum se ştie, Tom Crabbe. Apoi. după ce-o plăti fără să se tocmească, zise în momentul când voia să plece:

— Mîine este expoziţia.

— Da... o sărbătoare frumoasă, răspunse Dick Wolgod, care va face cinste oraşului nostru.

— Va fi, fără îndoială, multă lume la Spring Grove... rosti John Milner.

— Tot oraşul va fi acolo, domnule, zise Dick Wolgod, cu acea politeţe pe care orice cîrnăţar serios o datorează cumpărătorului care vine să ia un jambon. Gîndiţi-vă, domnule, un asemenea spectacol!...

John Milner ciuli urechile. Era uluit. Cum de se putea bănui că avea intenţia să-1 scoată la iveală pe Tom Crabbe la Spring Grove? Atunci zise:

— Aşadar... lumea nu e neliniştită de întîrzierile... care ar putea surveni.

— Deloc.. .. -V \.
:;’

Şi cum o călugăriţă intră în acest moment, John Milner plecă năucit. Puneţi-vă în situaţia lui...

Nu făcuse decât cîţiva paşi, când la colţul străzii a cincea se opri deodată, ridică mîinile spre cer şi lăsă să-i cadă jambonul pe trotuar.

Pe zidul unei case era un afiş pe care sta scris cu litere de-o şchioapă:

SOSEŞTE! SOSEŞTE!! SOSEŞTE!!! A SOSIT!!!!

Ei bine, asta le-ntrecea pe toate!... Cum, se cunoştea deci prezenţa lui Tom Crabbe la Cincinnati!... Se ştia că nu era nimic de temut în ceea ce priveşte data indicată campionului Lumii Noi! Iată aşadar explicaţia bucuriei care anima oraşul şi a mulţumirii pe care o arătase cîrnăţarul Dick Wolgod!...

Desigur, e destul de greu unui om celebru să scape de neajunsurile celebrităţii şi trebuia să renunţe de-acum încolo la vălul tainei, aruncat pe umerii lui Tom Crabbe pentru a-1 face nevăzut.

Dealtfel, alte afişe mai clare nu se mărgineau să spună numai că a sosit, dar că venea direct din Texas şi că va figura în concursul de la Spring Grove.

Asta-i prea din cale-afară!... exclamă John Milner. Planul meu de a-1 duce acolo pe Tom Crabbe este cunoscut!... Cu toate acestea... n-am suflat nimănui nici un cuvânt! Haida-de!... Oi fi spus ceva de faţă cu Crabbe... şi Crabbe, care nu vorbeşte niciodată, o fi vorbit pe drum!... Altfel nu se explică!...

Acestea zise, John Milner se întoarse în cartierul Covington, se duse Ia hotel să ia al doilea dejun, nu-i spuse nimic lui Tom Crabbe despre indiscreţia pe care cu siguranţă că o făcuse şi, hotărât să nu dezvăluie încă prezenţa campionului, rămase tot restul timpului împreună cu dînsul.

A treia zi, la ora opt, ambii se îndreptară spre fluviu, traversară podul suspendat şi o luară pe străzile oraşului.

...Această convorbire avea loc între doi cetăţeni din Cincinnati...

Se aflau în nord-vestul lui Cincinnati, în piaţa de la Spring Grove, unde urma să se ţină marea expoziţie naţională a vitelor. Populaţia începuse să sosească în masă şi — ceea ce John Milner fu nevoit să constate — nu vădea nici cea mai mică nelinişte. Din toate părţile se grăbeau pâlcuri de oameni veseli şi zgomotoşi, a căror curiozitate va fi curând satisfăcută. Poate că John Milner credea că înainte de a sosi la Spring Grove, Tom Crabbe va fi recunoscut după statura, după înfăţişarea, după chipul, după toată persoana sa pe care fotografiile au reprodus-o de mii de ori şi au făcut-o populară până în cele mai mici tîrguri ale Federaţiei?... Ei bine, nu! Nimeni nu se ocupa de el, nimeni nu întoarse capul când trecea, nimeni n-avea aerul să ştie că acest colos, care mergea în pas cu John Milner, era celebrul pugilist şi totodată unul din partenerii meciului Hypperbone, acela pe care numărul de puncte douăzeci şi patru îl expediase la căsuţa a treizeci şi cincea, statul Ohio, Cincinnati. Ei ajunseră la Spring Grove la nouă fix. Încă de la această oră locul expoziţiei era înţesat de lume. La freamătul mulţimii se adăugau mugetele, behăitul, grohăitul animalelor, din care cele mai renumite vor figura, spre marea lor onoare, pe paginile palmaresului oficial.

Erau adunate admirabile exemplare de specii bovine, ovine şi porcine — numeroase oi şi porci din rasele cele mai vestite, vaci cu lapte, boi, din care America furnizează Angliei mai mult de patru sute de mii de capete pe an. Aici erau aduse, însoţite de regii crescă-toriilor, acei «cattle-kings»[1] cotaţi printre cei mai onorabili cetăţeni ai Statelor Unite. În centru se găsea o platformă pe care trebuiau să fie expuse produsele. Lui John Milner îi veni ideea să-şi croiască drum prin mulţime, să vină lîngă platformă, să-1 urce pe ea pe tovarăşul său şi să strige către asistenţă: «Iată-1 pe Tom Crabbe, campionul Lumii Noi, al doilea partener al meciului Hypperbone!»

Ce efect ar avea această revelaţie neaşteptată, în prezenţa eroului zilei, punând stăpânire pe publicul înfierbîntat!

Atunci, împingându-1 în faţă pe Tom Crabbe şi parcă tras de acest remorcher puternic, el îşi croi drum prin valurile mulţimii şi vru să se urce pe platformă...

---

[1] Cattle-kings — regi ai vitelor (in limba engleză in text).

Dar locul era ocupat. Şi ghiciţi de cine? De un porc, un porc enorm, uriaşul produs a două rase americane Polant China şi Red Jersey — un porc vîndut, la trei ani, cu două sute cincizeci de dolari, când ajungea să cîntărească o mie trei sute cincizeci de livre — un porc fenomenal, cu lungimea de aproape opt picioare, înălţimea de patru, gîtul de şase, gros de şapte şi jumătate, avînd o greutate actuală de o mie nouă sute cincizeci şi patru de livre!...

El era acela a cărui sosire o anunţaseră afişele. El era acela care atrăgea toată atenţia publicului! El era acela pe care fericitul proprietar îl prezenta aplauzelor mulţimii.

John Milner se retrase zdrobit. Apoi, făcând semn lui Tom Crabbe să-1 urmeze, luă drumul hotelului său prin străzi dosnice şi dezamăgit, umilit, după ce se închise în cameră, nu mai vru să iasă. Şi dacă vreodată Cincinnati avu ocazia să-şi recapete porecla de Porcopolis pe care i-o răpise Chicago, atunci aceasta se întîmplă, pe drept cuvânt, în ziua de 30 mai 1897!

Capitolul III

CA MELCUL

Am primit de la domnul Hermonn Titbury din Chicago suma de trei sute de dolari, ca plata a amenzii la care a fost condamnat prin judecata din 14 mai curent, pentru încălcarea legii împotriva băuturilor alcoolice. Calais, Maine, în 19 mai 1897.

Grefier,

WALTER   HOEK

Deci Hermann Titbury din Chicago a trebuit să se execute, deşi se împotrivise din toate puterile până la 9 mai. Apoi, după ce plăti această sumă, identitatea celui de-al treilea partener fiind stabilită şi dovada făcută că el şi soţia sa erau într-adevăr domnul şi doamna Titbury, care călătoreau sub numele de domnul şi doamna Field, judecătorul R. T. Ordak, la capătul a trei zile de închisoare, îl iertă de restul pedepsei. Era şi timpul.

În ziua de 19, la ora 8 dimineaţa, maestrul Tornbrock procedase la a şasea aruncare de zaruri si i-o telegrafiase la Calais celui în cauză.

Locuitorii acestui orăşel, jigniţi că unul din participanţii meciului Hypperbone s-a ascuns sub un nume fals, nu se arătară prea primitori şi râseră chiar de păţania lui. Încîntaţi la început că din tot statul Maine răposatul Hypperbone alesese Calais, ei nu-i iertară Steagului albastru că la sosire nu şi-a făcut cunoscut numele. Ca urmare, când l-au aflat, au rămas nepăsători. Imediat ce fu pus in libertate, Hermann Titbury se îndreptă spre han. Nimeni nu-l însoţi, nimeni nu întoarse capul după el. Dealtfel, cei doi soţi nu ţineau la uralele mulţimii, care erau atit de căutate de Harris T. Kymbale, şi nu aveau decât o dorinţă: să părăsească cât mai repede Calais-ul.

Era nouă dimineaţa şi mai trebuiau să treacă trei ore până în momentul când aveau obligaţia să se prezinte la poştă. Astfel, în timpul mesei compusă din ceai şi friptură, domnul şi doamna Titbury îşi puseră in ordine contabilitatea.

Cât am cheltuit de la plecarea noastră din Chicago? intrebă soţul.

— Optzeci şi opt de dolari şi treizeci şi şapte de cenţi, răspunse soţia.

— Atit de mult?!

— Da, şi asta cu toate că n-am aruncat cu banii. Dacă n-aveai sînge de Titbury în vine, era dimpotrivă de mirare cum de s-au putut reduce atât de mult cheltuielile. E adevărat că această sumă creştea cu trei sute de dolari amendă — ceea ce ridică la o cifră destul de însemnată gaura făcută în buzunarul Titbury-ilor.

Şi dacă cel puţin telegrama ce-o vom primi din Chicago nu ne-ar obliga să plecăm in celălalt capăt al teritoriului... suspină domnul Titbury.

Va trebui totuşi să ne hotărîm! declară ritos doamna Titbury. Aş prefera să renunţ...

Iarăşi! exclamă matroana, autoritară. Să fie pentru ultima oară, Hermann, că mai spui să renunţăm la şansa de a cîştiga şaizeci de milioane de dolari!

În fine, cele trei ore trecură şi la douăsprezece fără douăzeci perechea aştepta in sala poştei cu o nerăbdare lesne de închipuit. Veniseră să-i vadă doar jumătate de duzină de curioşi.

Ce diferenţă faţă de atenţia de care s-au bucurat partenerii lor la Fort Riley, Austin, Santa-Fe, Milwaukee, Key West, când s-au prezentat la ghişeul oficiului telegrafic!

O telegramă pentru domnul Titbury din Chicago, zise impiegatul. Personajul astfel strigat fu gata să leşine în momentul când avea să i se hotărască soarta. I se muiară picioarele, i se încleie limba în gură şi nu putu să răspundă.

— Prezent! zise doamna Titbury, zgâlţâindu-şi soţul, pe care-1 luă de umeri şi-1 împinse spre ghişeu.

— Dumneavoastră sunteţi destinatarul telegramei? urmă impiegatul.

— Mai încape vorbă! exclamă doamna Titbury.

— Mai încape vorbă! răspunse în fine al treilea partener. Întrebaţi-1 pe judecătorul Ordak!... M-a costat destul de scump ca să nu mai fiu sâcâit cu identitatea mea!...

Într-adevăr, nu era nici o îndoială în această privinţă. Telegrama fu deci predată doamnei Titbury şi deschisă de ea, căci mâna tremurândă a soţului n-ar fi putut-o face.

Şi iată ce citi cu o voce din ce în ce mai înceată, care se stinse fără a articula ultimele cuvinte:

Hermann Titbury, număr de puncte doi, din unu cu unu, Great Salt Lake City, Utah.

TORNBROCK

Li se făcu rău, în mijlocul zeflemelelor nestăpînite ale celor prezenţi, şi trebuiră să se aşeze pe una din băncile sălii.

Prima oară, prin unu cu unu, trimis în căsuţa a doua, în fundul statului Maine, a doua oară, iar prin unu cu unu, trimis la a patra căsuţă, în plin Utah!... Patru puncte în două aruncări de zaruri! Şi, culmea, după ce ajunsese din Chicago într-un capăt al Federaţiei, acum să se ducă în celălalt capăt, spre vest!

După trecerea celor câteva momente de slăbiciune, pe drept cuvânt foarte de înţeles, doamna Titbury îşi reveni şi, arătîndu-se din nou femeia-bărbat care domina menajul, îşi luă soţul de braţ şi-1 trase spre hanul *Sandy Bar.*

Nu, ghinionul era într-adevăr prea mare! Ce avans aveau ceilalţi parteneri, Tom Crabbe, Max Réal, Harris T. Kymbale, Lissy Wag, fără să-1 mai punem la socoteală pe comodorul Urrican! Ei fugeau ca iepurii şi Titbury-i se târau ca melcii...

La miile de mile parcurse între Chicago şi Calais, se vor adăuga acum cele două mii două sute de mile, care separă Calais de Great Salt Lake City!...

În fine, dacă soţii Titbury nu se resemnau să abandoneze meciul, trebuiau să nu mai întîrzie la Calais şi să se odihnească doar câteva zile la Chicago, deoarece răgazul pentru a ajunge la Utah era între 19 mai şi 2 iunie. Şi cum doamna Titbury nu înţelegea să renunţe la partidă, plecară în aceeaşi zi, cu primul tren din Calais, însoţiţi de toate urările de succes pe care populaţia le făcea pentru concurenţii lor. După o asemenea neşansă, cota celui de al treilea partener — dacă mai avea vreuna — nu putea decât să scadă la un preţ derizoriu. Steagul albastru nu va mai fi nici clasificat, nici plasat.

Nefericita pereche n-avea de ce să mai studieze itinerarul deoarece era acelaşi, parcurs până în statul Maine.

Ajunşi la Chicago, vor avea la dispoziţie trenurile societăţii Union Pacific, care prin Omaha, Granger şi Ogden ajung în capitala statului Utah.

După-amiază, micul oraş se descotorosi de aceste persoane puţin simpatice care s-au prezentat atât de jalnic. Se spera ca întorsăturile nobilului Joc al Statelor Unite ale Americii să nu-i mai aducă pe aici niciodată, speranţă pe care fără îndoială o împărtăşeau şi dînşii.

După patruzeci şi opt de ore, soţii Titbury debarcau la Chicago, destul de istoviţi, desigur, în urma unor deplasări care nu se potriveau cu vîrsta şi cu tabieturile lor. Trebuiră chiar să rămână câteva zile în locuinţa lor din Robey Street. Domnul Titbury suferi în drum de o criză de reumatism, cum au oamenii de cincizeci de ani. O trata de obicei cu dispreţ — tratament ieftin care se potrivea cu zgârcenia sa înnăscută. Adevărul este însă că picioarele sale refuzară să-1 mai slujească şi de la gară au trebuit să-1 transporte până acasă.

Se înţelege că ziarele au anunţat sosirea sa.

Reporterii de la *Staats Zeitung,* care-1 sprijineau, îi făcură o vizită. Dar văzându-i în halul acesta, îl lăsară cu ghinionul său; agenţiile nu mai găseau jucători dispuşi să mizeze pe el, nici măcar la procentajul de şapte la unu.

Dar socotiseră fără Kate Titbury, o femeie şi jumătate, şi ea le arătă în curând de ce era în stare. Trată reumatismul soţului ei nu cu indiferenţă, ci cu violenţă. Ajutată de balaurul de servitoare, ea îl fricţionă pe

bolnav cu atâta putere că era să-i ia şi pielea de pe picioare. Niciodată un măgar sau un cal nu fusese ţesălat astfel. De prisos să spunem că n-a mai fost nevoie de doctor sau farmacist şi poate din cauza asta pacientul se făcu mai bine. În fine, întîrzierea s-a mărginit la patru zile. În 23 totul era gata pentru continuarea călătoriei. Scoaseră din casă câteva mii de dolari şi, în dimineaţa zilei de 24, în zori, amândoi soţii o luară din nou la drum, avînd tot timpul să sosească în capitala mormonă.

Într-adevăr, calea ferată leagă direct Chicago de Omaha; apoi, plecând din acest punct, Union Pacificul ajunse la Ogden şi, sub numele de Southern Pacific, îşi continuă linia până la San Francisco.

Şi dacă stai să te gîndeşti, soţii Titbury au avut noroc până la urmă că nu fuseseră expediaţi în California, căci călătoria s-ar fi lungit cu o mie de mile. În după-amiaza zilei de 28, ei ajunseră la Ogden, staţie importantă, pusă în legătură cu Great Salt Lake City printr-o ramificaţie de linie. Aici a avut loc o întîlnire nu între două trenuri — ne grăbim s-o spunem — ci între doi parteneri, întîlnire menită să aibă urmări curioase. În această după-amiază, Max Réal, întorcându-se din Parcul Naţional, tocmai intra în Ogden. De aici pleca a doua zi, în 29, la Cheyenne, unde urma să afle rezultatul celei de-a treia aruncări de zaruri.

Pe când se plimba pe peronul gării, iată că se găsi faţă în faţă cu Titbury, alături de care urmase cortegiul lui William J. Hypperbone şi urcase pe scena *Auditorium-ului* când i se citise testamentul excentricului defunct. De data aceasta, perechea se ferise să călătorească sub un nume de împrumut. Nu mai voiau să aibă neplăceri, cum păţiseră la Calais. Dacă n-au dorit să se afle cine sunt în timpul călătoriei, sigur că la hotelul din Great Salt Lake City se vor înscrie sub numele lor adevărat. N-avea rost ca domnul Titbury să dezvăluie în drum că e viitorul moştenitor a şaizeci de milioane. Va fi suficient s-o arate în capitala statului Utah, şi acolo, dacă vor voi să-1 exploateze, va şti să se apere.

Judecaţi deci ce neplăcută surpriză pentru Steagul albastru când, în faţa unui număr de persoane care coborau din tren, îl auzi pe Steagul violet întrebîndu-1:

— Dacă nu mă înşel, am onoarea să vorbesc cu domnul Hermann Titbury din Chicago, concurentul meu în meciul Hypperbone?

Cei doi soţi tresăriră la unison. Domnul Titbury, nemulţumit de a fi semnalat atenţiei publice, întoarse capul şi, deşi îl recunoscu foarte bine, se prefăcu a nu-1 fi văzut niciodată pe supărătorul călător:

— Nu ştiu, domnule, răspunse el. Vorbiţi... din întîmplare cu mine?

— Să-mi fie cu iertare, reluă tînărul pictor, dar e cu neputinţă să mă înşel! Am fost împreună la faimoasa înmormîntare... la Chicago... Max Real... jucătorul care a plecat primul.

— Max Réal... replică doamna Titbury, ca şi cum auzea pentru prima oară acest nume...

Max Réal, care începea să se enerveze, rosti:

— Ei, asta-i acum, domnule, sunteţi sau nu sunteţi domnul Hermann Titbury din Chicago?...

— Dar, domnule, i se răspunse cu o voce acră, cu ce drept vă permiteţi să mă întrebaţi?

— N-am crezut c-o s-o luaţi în felul acesta, zise Max Réal, înde-sîndu-şi pălăria în cap. Dacă nu vreţi să fiţi domnul Titbury, unul din «cei şapte», trimis întâi în Maine şi apoi în Utah, fie, vă priveşte!...

Cât despre mine, eu sunt Max Réal, care mă întorc din Kansas şi din Wyoming... Şi-acum, bună seara!.

Apoi, cum trenul spre Cheyenne pleca în clipa aceea, el urcă într-un vagon cu Tommy, lăsîndu-i pe cei doi soţi năuciţi de această întîmplare şi blestemîndu-i pe oamenii de nimic, cărora li se spune artişti.

Atunci se apropie un om care urmărise mica discuţie cu mult interes. Individul, în vîrstă de vreo patruzeci de ani, era bine îmbrăcat, avea o înfăţişare deschisă şi putea inspira încredere chiar şi celor mai bănuitori.

— Ah, spuse el înclinîndu-se în faţa doamnei Titbury, ce tip impertinent! Ar fi meritat o lecţie pentru obrăznicia lui! Şi dacă nu mă temeam să mă amestec în lucruri care nu mă privesc...

— Vă mulţumesc, domnule, răspunse domnul Titbury, care fu măgulit să vadă că este apărat de un om atât de distins.

— Dar, reluă omul atât de distins, Max Réal este într-adevăr partenerul dumneavoastră?

— Da, cred... în fine... replică domnul Titbury, cu toate că abia îl cunosc.

— Ei bine, adăugă călătorul, îi doresc toate neplăcerile posibile, pentru că a putut vorbi cu neobrăzare unei persoane atât de respectabile ca dumneavoastră,

domnule; vă doresc să-1 învingeţi în această partidă... pe el şi pe ceilalţi, bineînţeles!

Ar fi trebuit să fii un adevărat sucit şi să răstălmăceşti orice ca să nu răspunzi cu bunăvoinţă unui om atât de politicos, linguşitor chiar, unui gentleman care se interesa atât de mult de succesul domnului şi doamnei Titbury.

Cine era acest personaj?... Domnul Robert Inglis din Great Salt Lake City unde tocmai se-ntorcea în această zi — fiind un agent de comerţ dintre cei mai umblaţi şi cunoscând perfect provincia fiindcă o străbătuse timp de mulţi ani. După ce îşi declină numele şi profesiunea, el se oferi foarte amabil să-i conducă pe soţii Titbury, însărcinîndu-se să le găsească un hotel care să le convină. Cum să refuzi serviciile domnului Robert Inglis, care le spuse, dealtfel, că pariase o sumă foarte mare pe şansele celui de-al treilea partener. El luă micile pachete ale doamnei Titbury şi le sui într-unui din vagoanele care trebuiau să plece din Ogden. Domnul Titbury se arătă foarte mulţumit, mai ales că domnul Robert Inglis îl tratase cum merita pe Max Réal, haimanaua asta! Pe deasupra, nu putea decât să se bucure că a întîlnit un tovarăş de călătorie atât de amabil, care-i va servi şi de ghid în capitala Utah-ului. Totul se arăta deci cum nu se poate mai bine. Călătorii urcară în vagon şi se poate spune că niciodată timpul nu a trecut atât de repede ca de-a lungul acestui parcurs, care nu era decât de cincizeci de mile.

Domnul Inglis se dovedi un vorbitor interesant şi cu o vervă nesecată. Ceea ce a părut să placă excelentei doamne e că el era al patruzeci şi treilea copil al unei căsnicii mormone — bineînţeles înainte ca poligamia să fi fost interzisă printr-un decret al preşedintelui Statelor Unite.

Şi nu era de mirare, pentru că şi apostolul Hebert Kimball, prim-consilier al bisericii, murise lăsînd treisprezece femei şi cincizeci şi patru de copii. Să sperăm că dacă Harris T. Kymbale, cronicarul *Tribunei,* va fi vreodată nevoit să vină în Utah, el nu va urma exemplul omonimului său. Apoi cele două nume nu se scriu la fel şi, în plus, nu mai este permisă poligamia la Great Salt Lake City, chiar dacă eşti unul din «Credincioşii coranului».

Dacă o asemenea conversaţie plăcu soţilor Titbury, aceasta se datora faptului că era greu să găseşti un povestitor mai plăcut decât domnul Inglis. Fără îndoială

că el regreta timpul cind biserica mormonă slujea în toată splendoarea ei. El lăuda desăvîrşirea acestei religii, descoperită de «Spiritul Domnului». Le istorisi despre Joseph Smith, care se simţise devenind profet în 1839, regăsind tablele de aur pe care erau înscrise divinele legi mormoniene, şi pe urmă fusese asasinat. Povesti exodul «Sfinţilor zilelor din urmă» stabiliţi la New York, în Illinois, apoi în Ohio şi în Missouri; şi deodată iată-1 că începe să vorbească, în termeni emoţionanţi şi elogioşi, despre Brigham Young, papă şi preşedinte al bisericii, care, înfruntînd oboselile şi pericolele, condusese comunitatea pe pămînturile de lîngă Marele Lac Sărat, unde fondase în 1847 Noul Ierusalim.

— Ah, prieteni, exclamă atunci Robert Inglis cu o voce atât de înduioşătoare încât era gata să stoarcă lacrimi doamnei Titbury, dacă l-aţi fi cunoscut pe Brigham Young, veneratul nostru papă, cu părul său ca o creastă, cu barba sa încărunţită care-i încadra obrajii şi bărbia, cu ochii săi pătrunzători, pe George Smith, vărul profetului şi istoric al bisericii, pe Hunter, preşedintele episcopilor, pe Orson Hyde, preşedintele celor doisprezece apostoli, pe Daniel Wels, al doilea consilier, pe Elisa Snow, una din soţiile spirituale ale papei...

— Era frumoasă? întrebă doamna Titbury.

— Extrem de urâtă, doamnă, dar ce e frumuseţea la o femeie?... Şi cea căreia i se adresă Robert Inglis avu un mic suris aprobator.

— Ce vîrstă are acum celebrul Brigham Young?... întrebă domnul Titbury.

— Nu mai are pentru că e mort!... Dar, dacă ar trăi, ar avea o sută doi ani.

— Si dumneavoastră, întrebă cu oarecare sfială doamna Titbury. sunteţi însurat?...

— Eu, scumpă doamnă!... La ce bun să te căsătoreşti, de când poligamia este interzisă! O singură femeie este mai greu de strunit decât cincizeci! Şi domnul Inglis râse atât de tare de gluma făcută, încât cei doi soţi luară şi ei parte la veselia sa.

Teritoriul pe care-1 traversează ramificaţia Ogden-ului este o regiune de şes sterp, de nisip şi argilă amestecate cu săruri alcaline, care-1 acoperă cu excrescenţe albicioase ca pe marele deşert din vestul lacului. Nu cresc decât cimbrişori, salvie, rosmarin, arbuşti sălbatici şi cantităţi imense de floarea-soarelui cu petalele ei

galbene. La est se ridică crestele depărtate şi învăluite în ceaţă ale munţilor Wahsatch.

Era ora şapte şi jumătate când trenul se opri în gara Great Salt Lake City.

Un oraş minunat, spusese Robert Inglis şi cu siguranţă că nu-i va lăsa să plece pe noii săi prieteni înainte de a-l fi vizitat. E un oraş de cincizeci de mii de locuitori, îi îmbia el — exagera cu cinci mii — un oraş splendid, împresurat la est de munţi măreţi şi pe care admirabilul Jourdain îl pune in legătură cu admirabilul Lac Sărat, un oraş deosebit de curat, cu clădirile şi vilele sale înconjurate de mulţi copaci înverziţi, cu livezile şi grădinile lui de zarzavaturi... Şi de-a lungul străzilor comerciale, minunate clădiri de piatră... cu o înfăţişare minunată!... Şi monumentele sale magnifice, opere ale arhitecturii mormone, magnificul Palat prezidenţial unde-şi avea reşedinţa Brigham Young, magnificul Templu mormon, magnificul Tabernacol, o construcţie minunată în care puteau să încapă opt mii de credincioşi... Şi altădată ce ceremonii magnifice, cu papa şi apostolii pe o estradă magnifică, având împrejur mulţimea de sfinţi, bărbaţi, femei, copii, câtă frunză şi iarbă, care asistau la citirea bibliei scrisă de însăşi mâna Mormonului!... în fine, totul era magnific.

Adevărul este că domnul Robert Inglis se cam întrecea cu laudele, in dragostea pentru urbea lui natală. Oraşul Great Salt Lake City nu merită astfel de elogii. El este prea întins pentru populaţia sa şi dacă are câteva frumuseţi ale naturii, e lipsit în schimb de orice operă artistică. Cit despre faimosul Tabernacol, nu este altceva decât capacul unui uriaş cazan pus de-a dreptul pe pămînt.

În orice caz, nici vorbă să viziteze Great Salt Lake City în seara asta. Cel mai urgent era să tragă la un hotel şi cum domnul Titbury nu voia să-1 coste prea scump, ghidul său îi propuse unul afară din oraş: *Cheap Hotel,* adică «Hotel ieftin».

Numai la auzul acestui nume, cei doi soţi fură încântaţi şi liniştiţi. Apoi, după ce lăsară valiza la gară, urmînd s-o scoată dacă găseau *Cheap Hotel* pe gustul lor, ei îl urmară pe domnul Inglis, care ţinuse să ducă el însuşi geanta de voiaj şi pătura «onorabilei doamne».

Coborîră spre cartierele joase ale oraşului, din care soţii Titbury nu putură să vadă nimic deoarece se făcuse noapte, ajunseră pe malul drept al unei ape pe care domnul Inglis o numi Crescent River şi apoi umblară

cam vreo trei mile. Poate că soţii Titbury găsiră că drumul e cam lung, dar nu se plînseră, la gîndul că hotelul va fi cu atât mai ieftin cu cât este mai departe de oraş. În fine, pe la opt şi jumătate, pe o beznă de nepătruns, căci cerul era acoperit, călătorii ajunseră în faţa unei clădiri de al cărei aspect nu putură să-şi dea seama.

Câteva minute mai tîrziu, hotelierul — un tip cu o înfăţişare fioroasă — îi duse într-o cameră de la parter cu pereţii daţi cu var, avînd drept mobilă doar un pat, o masă şi două scaune. Dar hotărîră că n-au nevoie de mai mult şi mulţumiră domnului Inglis, care plecă cu promisiunea de a reveni a doua zi dimineaţă. Domnul şi doamna Titbury, foarte obosiţi, se culcară după ce luară cina, alcătuită din câteva provizii rămase în sacul de voiaj. Apoi adormiră unul lingă altul şi visară că prezicerile amabilului domn Inglis se realizau şi că apropiata aruncare de zaruri îi va face să cîştige douăzeci de căsuţe. Ei se treziră la ora opt, după o noapte bună şi odihnitoare. S-au sculat fără grabă şi, neavînd de făcut altceva mai bun, îşi aşteptară călăuza spre a vizita împreună oraşul. Nu erau curioşi de felul lor, dar cum puteau să refuze serviciile oferite de domnul Robert Inglis, care voia să le arate splendorile marii localităţi mormone?...

Până la ora 9 nu veni nimeni. Domnul şi doamna Titbury, îmbrăcaţi, gata de plecare, se uitau pe fereastra care dădea spre şoseaua din faţa hotelului *Cheap.*

Acest drum, după cum le spusese în ajun amabilul lor ghid, era vechiul «drum al emigranţilor». El mergea dc-a lungul râului Crescent. Pe acolo treceau altădată furgoanele încărcate cu mărfuri destinate taberelor de colonişti. Ele erau trase de boi mânaţi de boar şi îţi trebuiau pe-atunci mai multe luni pentru a ajunge de la New York până la teritoriile din vestul ţării...

Cheap Hotel părea izolat, căci, chiar aplecat peste pervaz, domnul Titbury nu vedea nici o clădire pe ambele maluri ale râului. Nu se zărea altceva decât întunecata pată a pădurilor verzi de pini care creşteau pe coasta unui munte înalt.

Până la ora 10 nu veni nimeni. Domnul şi doamna Titbury începură să devină nerăbdători, mai ales că le era şi foame.

— Să ieşim, spuse unul din ei.

— Să ieşim, răspunse celălalt.

Şi deschizînd uşa camerei, pătrunseră într-o sală centrală, o adevărată sală de cabaret, a cărei uşă dădea spre şosea. În prag erau doi oameni prost îmbrăcaţi, cu o înfăţişare îngrozitoare, cu ochii injectaţi din pricina ginului, care păzeau intrarea.

— Nu se trece!

Astfel sună porunca dată cu o voce aspră domnului Titbury.

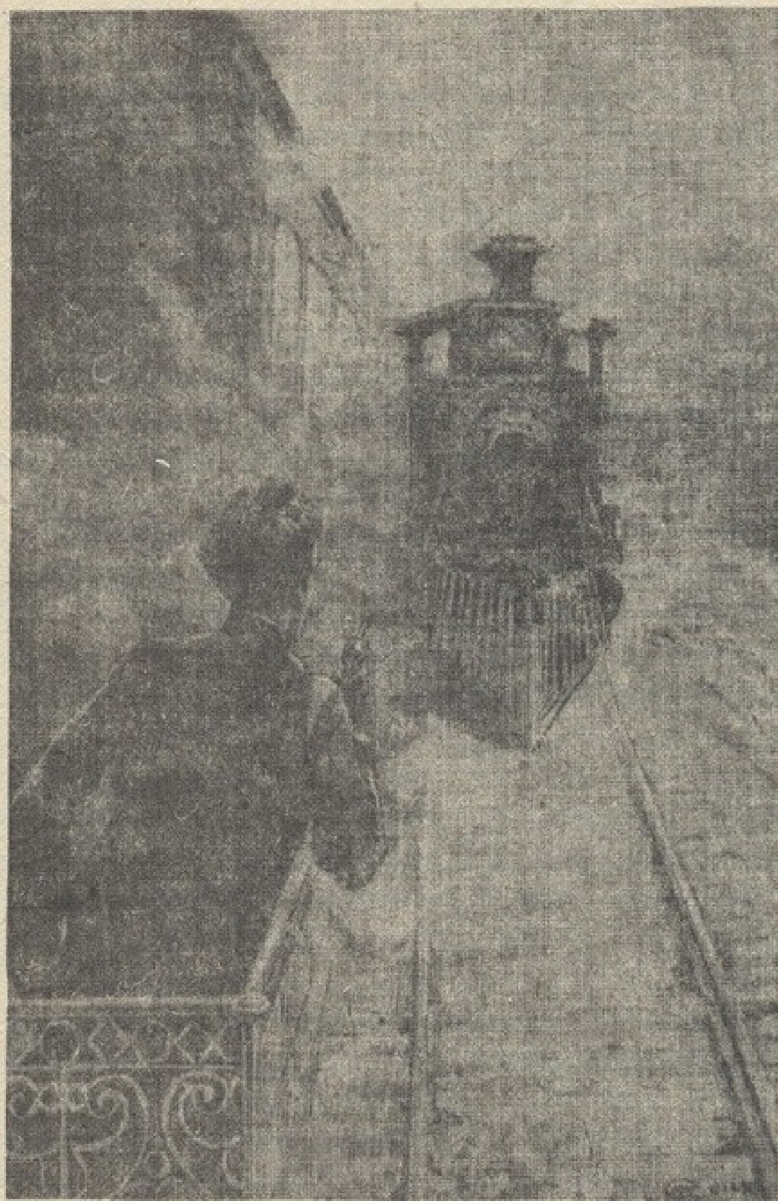
— Cum... nu se trece?

— Nu fără plată.

Din toată limba engleză acest cuvânt îi plăcea cel mai puţin domnului Titbury, când îi era adresat:

— Plată... repetă el... plată ca să ies? Glumeşti...

Harris T. Kymbale ridică revolverul...

Dar doamna Titbury, cuprinsă deodată de nelinişte, nu lăsă lucrurile nelămurite şi întrebă:

— Cât?...

— Trei mii de dolari.

Ea recunoscu această voce... Era vocea lui Robert Inglis, care se ivi în uşa hotelului.

Între timp, domnul Titbury, mai puţin ager ca soţia sa, vru să ia totul în glumă.

— Ei, exclamă el, iată-1 pe prietenul nostru!...

— În persoană, răspunse acesta.

— Şi bine dispus ca de obicei.

— Ca de obicei.

— Într-adevăr, cererea aceasta de trei mii de dolari e destul de nostimă...

— Ce să-i faci, dragă domnule, răspunse domnul Inglis, atâta-i preţul pentru o noapte la *Cheap Hotel.*

— Vorbeşti serios?... întrebă doamna Titbury, care pălea.

— Foarte serios, doamnă.

Domnul Titbury vru să se repeadă spre ieşire, într-o pornire de furie. Două braţe puternice se abătură pe umerii săi şi-1 ţintuiră locului.

Robert Inglis era pur şi simplu un răufăcător, cum se întîlnesc încă prea mulţi în aceste regiuni îndepărtate ale Federaţiei, indivizi care pîndesc tot timpul ocazii, dealtfel destul de dese. Nu era prima oară când diverşi călători fuseseră jefuiţi de acest pretins al patruzeci şi treilea copil al unei căsătorii mormone, ajutat de complici asemenea celor doi indivizi ai fiorosului hotel *Cheap,* un îngrozitor cuib de bandiţi sau cel puţin de hoţi.

Pus pe urma cea bună, după schimbul de cuvinte cu Max Réal, el oferise serviciile sale soţilor Titbury. Apoi, afiînd de la ei că aveau asupră-le o sumă de trei mii de dolari — declaraţie desigur foarte imprudentă — el îi condusese la acest han izolat, unde să fie la cheremul lui.

Domnul Titbury înţelese acum totul, dar prea tîrziu.

— Domnule, zise el, vreau să mă lăsaţi să plec imediat... Am treabă în oraş...

— Nu înainte de 2 iunie, zi în care trebuie să sosească telegrama, răspunse surâzând domnul Inglis, şi nu suntem decât în 29 mai.

— Atunci aveţi pretenţia să ne reţineţi aici cinci zile?

— Şi chiar mai mult, chiar mult mai mult... răspunse amabilul gentleman, afară de cazul când îmi înmânaţi trei mii de dolari în bancnotele Băncii din Chicago...

— Ticălosule!

— Steag albastru, îi atrase atenţia domnul Inglis, eu sunt politicos cu dumneata şi te rog să fii şi dumneata cu mine!

— Dar aceşti bani... sunt tot ce am...

— Va fi uşor bogatului Hermann Titbury să ceară şi să primească de la Chicago oricât va avea nevoie! Dealtfel, scumpul meu oaspete, ai la dumneata aceşti trei mii de dolari şi aş putea uşor să ţi-i scot din buzunar. Dar, pe Jonathan! Nu suntem hoţi. Ăsta e preţul la *Cheap Hotel* şi vă rog să vă achitaţi datoria.

— Niciodată!

— Cum doriţi.

Odată cu aceste vorbe, uşa fu încuiată din nou şi soţii rămaseră închişi în sala de jos.

Câte mustrări nu-şi făcură apoi cei doi cu privire la blestemata călătorie cu necazurile şi chiar pericolele ei! După amenda din Calais. furtul din Great Salt Lake City... Ce ghinion să fi dat de banditul de Inglis!...

— Şi totul ni se trage de la afurisitul de Max Réal!... exclamă domnul Titbury... Noi am vrut ca numele nostru să fie cunoscut numai la sosire şi acest netrebnic 1-a strigat în plină gară, la Ogden! Ce-i de făcut?...

— Să sacrificăm cei trei mii de dolari, zise doamna Titbury.

— Niciodată... niciodată!

— Hermann!... Hermann!... se mulţumi să spună autoritara şi ursuza soţie.

Dealtfel, tot vor fi nevoiţi să ajungă la această tristă soluţie. Chiar dacă domnul Titbury se va încăpăţîna să refuze, răufăcătorii vor şti să-l constrângă. Şi dacă ar voi să-i ia banii cu forţa şi apoi să-1 arunce în fundul râului Crescent împreună cu doamna Titbury, cine s-ar sinchisi de nişte străini a căror prezenţă în oraş nici măcar nu era cunoscută?

Domnul Titbury rezistă totuşi. Poate că-i va veni de undeva vreun ajutor... Speranţă zadarnică! Căci un minut mai tîrziu amândoi fură conduşi într-o cameră cu fereastra spre o curte interioară. Sălbaticul hangiu le lăsă apoi ceva de mîncare.

Douăzeci şi patru, patruzeci şi opt de ore trecură în aceste condiţii. E cu neputinţă de spus până la ce stare de furie ajunseseră prizonierii. Dealtfel, nici nu mai

avură ocazia să-1 revadă pe domnul Inglis care, din discreţie şi pentru a nu părea că vrea să exercite presiuni asupra oaspeţilor săi, se ţinea deoparte.

În fine, calendarul Federaţiei arătă 1 iunie. Al treilea partener trebuia să se afle în persoană a doua zi, înainte de prînz, la biroul telegrafului din Great Salt Lake City. Dacă nu se prezintă în persoană, el pierde toate drepturile să continue această partidă, care se dovedise atât de dezastruoasă până acum pentru Steagul albastru.

Nu! Domnul Titbury nu voia să cedeze... şi nu va ceda! Dar doamna Titbury, neavând răgaz din cauza termenului, interveni cu o deosebită forţă pentru a-şi impune voinţa. Presupunînd că domnul Titbury, printr-un capriciu al zarurilor, ar fi fost trimis la «han», în «labirint», în «puţ», la «închisoare», oare n-ar fi avut de plătit o penalizare dublă sau triplă? Ar fi ezitat să plătească? Nu!... Ei bine, era tot aşa de obligator în împrejurările actuale căci, dacă e bine să iubeşti banul, e mult mai bine să ţii la viaţă, şi existenţa lor era acum în mâna acestor răufăcători. În fine... trebuia plătit.

Domnul Titbury rezistă până la ora 7, în speranţa unui ajutor neprevăzut, care nu veni. În schimb, exact la şapte şi jumătate se ivi, amabil şi politicos, domnul Inglis.

— Mîine este ziua cea mare, spuse el. Ar fi bine, scumpul meu oaspete, să fiţi în seara aceasta la Great Salt Lake City.

— Şi cine mă împiedică, dacă nu dumneata! exclamă domnul Titbury cu glasul gâtuit de furie.

— Eu? răspunse surîzător domnul Inglis. Dar e suficient să vă decideţi să vă plătiţi nota.

— Iată, zise doamna Titbury, întinzînd domnului Inglis teancul de bancnote pe care soţul său i-1 dăduse cu moartea în suflet.

Domnul Titbury era cât pe ce să-şi dea duhul când văzu cum ticălosul ia teancul, numără biletele, şi nu mai putu să spună nimic când banditul adăugă:

— E inutil să vă mai dau chitanţă pentru banii aceştia, nu-i aşa?... Dar nu vă fie teamă, am s-o trec în contul dumneavoastră, scumpul meu oaspete. Şi acum nu-mi mai rămîne decât ca, după un călduros bună seara, să vă urez toate şansele ca să cîştigaţi milioanele meciului Hypperbone.

Uşa era deschisă şi, fără să mai aştepte, cei doi soţi o zbughiră afară. Era aproape noapte şi locul va fi greu de

recunoscut. Atunci cum vor putea arăta poliţiei teatrul acestei scene tragi-comice? În fine, cel mai urgent era să ajungă la Great Salt Lake City ale cărui lumini se zăreau la trei mile de aici, în susul râului Crescent. Şi astfel, după o oră, domnul şi doamna Titbury ajunseră la Noul Sion unde traseră la primul hotel. Oricum, nu-i va costa atât de scump ca *Cheap Hotel!*

A doua zi, 2 iunie, domnul Titbury se duse la biroul şerifului spre a depune plângere şi a cere ca agenţii să-1 caute pe Robert Inglis. Poate mai era timp să recapete cei trei mii de dolari... Şeriful primi cu mare amabilitate plângerea păgubaşului împotriva hoţului. Din păcate acesta nu putu să dea decât informaţii vagi asupra hanului. Fusese condus noaptea, plecase noaptea... Când vorbi despre *Cheap Hotel* de pe malul râului Crescent, şeriful îi spuse că nu ştia de nici un hotel cu un asemenea nume şi că nici nu există în regiune un râu numit Crescent. Răufăcătorul, care dealtfel trebuie să fi fugit cu complicii lui, va fi deci foarte greu de prins.

— Ziceţi, domnule Titbury, că pe acest individ îl chema...

— Inglis... ticălosul!... Robert Inglis.

— Da! Acesta este numele pe care vi 1-a spus! Dar, gândindu-ne mai bine, sunt sigur că e vorba de vestitul Bill Arrol... Îi recunosc felul de a lucra. Dealtfel, nu e la prima lui încercare...

— Şi încă nu l-aţi arestat? exclamă furios domnul Titbury.

— Încă nu, răspunse şeriful. Abia l-am pus sub urmărire. Va cădea în capcană într-o zi... sau alta...

— Dar eu n-am timp să aştept până i-o veni sorocul.

— Ei... sorocul lui vine... şi o să fie electrocutat... dacă nu spînzurat...

— Şi banii mei, domnule, banii mei?

— Ce vreţi... trebuie mai întîi să-1 prindem pe dracul de Bill Arrol. şi nu e lucru uşor! Tot ce pot să vă promit, domnule Titbury, este să vă trimit o bucată de frînghie dacă va fi spînzurat, şi dacă partida nu va fi încă terminată, o veţi cîştiga sigur cu un asemenea talisman!...

Asta fu tot ce putu obţine domnul Titbury de la acest original şerif al oraşului mormon!

Capitolul IV

STEAGUL VERDE

Steagul verde era Harris T. Kymbale. Steguleţul verde ce se înfigea pe hartă, pentru a marca sosirea sa în cutare sau cutare stat, îi fusese atribuit celui de-al patrulea partener, ţinînd seama de locul pe care această culoare o ocupă în spectrul solar. Cronicarul-şef al *Tribunei* se arătă foarte satisfăcut. Nu era aceasta culoarea speranţei?

Dealtfel, ar fi fost nedrept să se plângă de soarta care-1 favoriza ca turist şi jucător. După ce fusese trimis cu primul număr de puncte, douăsprezece,la New Mexico, iată că punctajul de zece, din patru cu şase, îi rezerva a douăzeci şi doua căsuţă, South Carolina, la frontierele teritoriului federal, şi exact în metropola sa Charleston. El ştia că jucătorii îl preferau în agenţii, că era solicitat pe toate pieţele lumii — se paria pe el cu unu contra nouă, cotă pe care nici unul din concurenţi n-a atins-o niciodată — şi era considerat pretutindeni drept marele favorit.

Din fericire, reporterul, când părăsise Santa-Fe, nu-1 auzise pe Isi-dorio, chibzuitul vizitiu, rostind că nu ar vrea să rişte nici douăzeci şi cinci de cenţi pe şansele sale şi era foarte încrezător în viitor.

Cum putea uşor să ajungă de la 21 mai până la 4 iunie în Carolina de Sud şi cum de la staţia Clifton călătoria se va face cu trenul, timpul nu-i lipsea. Harris T. Kymbale părăsi deci Santa-Fe pe 21 şi scăpă de astă dată numai cu un bacşiş bun, nemaiavând nevoie să-1 ademenească pe noul său vizitiu cu sute de mii, sau chiar cu sute de dolari. Sosi seara la Clifton, de unde trenul, după ce trecea paralela care mărgineşte la sud statul Colorado, îl duse până la Denver, capitala acestui stat.

Harris T. Kymbale se gîndi bine şi se opri la următorul proiect, fără a ţine seama de recomandările făcute de onorabilul primar din Buffalo care-1 prevenise că nu-şi aparţinea şi că aparţinea numai celor ce pariază pe el:

— Iată-mă ajuns într-una din cele mai frumoase provincii ale Federaţiei: la vest, Munţii Stâncoşi... la est, cîmpii extrem de fertile... un sol plin cu plumb, aur şi argint, din care petrolul curge în valuri, un teritoriu unde vin emigranţii atraşi de bogăţiile sale naturale şi cei care n-au nici o treabă, atraşi de oraşele luxoase ale staţiunilor balneare, de aerul curat, de puritatea climei. Eu nu cunosc încă acest ţinut superb şi am ocazia să-1

cunosc... Să mă bizui că hazardul mă va trimite din nou aici în cursul partidei ?... Nimic nu e mai puţin probabil! Pe de altă parte, pentru a ajunge în South Carolina, am de străbătut trei sau patru state pe care le cunosc. Ele nu-mi vor oferi nici o noutate. Cel mai bun lucru este să-mi petrec tot timpul în Colorado, ceea ce voi şi face. De vreme ce voi fi la 4 iunie, înainte de prînz, la Charleston, nu ştiu ce i-ar supăra pe adepţii mei... Dealtfel, fac ce vreau şi cui nu-i place, etc. etc..

Şi iată pentru ce, în loc să-şi continue călătoria pe linia care duce la Oaklay, Topeka şi Kansas, Harris T. Kymbale se instala, în ziua de 21, într-un confortabil hotel din capitala statului Colorado.

El nu rămase decât cinci zile în acest stat, adică până la 25 seara. Dar nu-i nimic surprinzător ca un reporter să poată face în acest scurt popas ceea ce alţi semeni ai lui n-ar fi putut face într-un timp de două ori mai lung. Este o chestiune de antrenament profesional.

Şi ca să vă convingeţi, n-aveţi decât să priviţi puţin notele din carnetul de care Harris T. Kymbale se servea pentru a-şi scrie articolele pentru *Tribune;*

22 mai. Vizitat Denver, oraş elegant, străzi largi, umbroase, magazine superbe ca la New York sau Philadelphia, biserici, bănci, teatre, sală de concert, mare aşezămint universitar din Far-West, antrepozite vaste, hoteluri şi restaurante de lux, «Café Français». Foarte plăcut la «Café Français». Am fost foarte bine primit de guvernatorul statului, senatorul Evans. Încurajări şi laude. A pariat pe mine o sumă mare, şi pe bună dreptate.

23 *mai. Mers până la satele miniere, devenite oraşe — Auroria, Golden City, Golden Gate, Oro City, nume frumoase, mai puţin însă ca acela de Leadville, oraşul plumbului, a cărui extracţie anuală se cifrează la unsprezece mii de tone. Oraş nou, prea depărtat ca să-l pot vizita.*

24 *mai. Fost cu rail-road-ul până la Pueblo (Colorado de Sud), mergând de-a lungul marelui lanţ muntos. Important centru industrial, alimentat de minele de huilă şi sursele de petrol. Voi cumpăra una sau două dacă voi cîştiga partida. Trecut prin Colorado Springs, poreclit «Oraşul milionarilor», renumit pentru băile lui, foarte căutate de bolnavii adevăraţi şi de bolnavii închipuiţi.*

25 *mai. Mă întorc din Elveţia — din Elveţia americană, bineînţeles — pe coasta orientală a lanţului de munţi Colorado. E tot atât de frumos ca în Parcul Naţional din Wyoming, mai frumos decât în Elveţia europeană. E drept că vorbesc ca un cetăţean american. Se găsesc acolo parcuri nemaipomenite, în nord, în centru şi in sud. Ce amintire frumoasă păstrez despre parcul Pair Play, înconjurat de munţi măreţi, pe care îi domină muntele Lincoln avînd o înălţime de patrusprezece mii de picioare deasupra nivelului mării! Văzut Lacurile Gemene într-o trecătoare prin care curge Arkansas-ul. Sunt separate de o şosea de morene, unul lung de două mile şi jumătate şi larg de o milă şi jumătate şi celălalt cu o întindere dublă ca a celui dinţâi. Mi-ar plăcea să stau 15 zile într-un hotel bun din Derry. Hotărât să cumpăr, cu viitoarele mele milioane, o vilişoară la Denver şi două mine de huilă la Colorado!… De ce să mă zgîrcesc şi să nu-mi cumpăr o casă pe malul Lacurilor Twin?…*

Zărit înalte piscuri în Munţii Stâncoşi — ale lanţului Sierra Madre — în partea cea mai ridicată a Americü, cu baza pe o suprafaţă de cel puţin trei sute şaptezeci şi cinci de leghe. Foarte puţine state din Europa, afară de Rusia, ar putea să-i adăpostească. Veritabilă coloană vertebrală a Americii de Nord şi care cu întreaga întindere muntoasă din vest cuprinde un sfert din Statele Unite. Dacă aţi pune la un loc Alpii. Pirineii şi Caucazul şi încă n-aţi putea făuri Munţii Stâncoşi.

După-amiaza zilei de 26 Steagul verde o petrecu în frumoasa capitală. Se organiză o recepţie în onoarea sa la reşedinţa guvernatorului. Se ştie că în Statele Unite un om are valoarea averii sale, şi în minţile celor din Colorado, ca şi în a lui dealtfel. Harris T. Kymbale preţuia şasezeci de milioane de dolari. El fu sărbătorit după cum merita de aceşti americani bogaţi, care au aur nu numai în casele lor de bani, în buzunarele lor, în pămîntul lor, dar şi în denumirea oraşelor lor.

A doua zi, la 27 mai, al patrulea partener îşi luă rămas bun de la guvernator, în mijlocul unui mare număr de adepţi care-l aclamară. Trenul plecă din Denver şi trecu frontiera prin Fort Wallace, străbătu Kansas-ul de la vest la est, apoi Missouri, cu capitala Jefferson City, şi la graniţa sa de est se opri la gara Saint-Louis, în seara de 28.

Intenţia lui Harris T. Kymbale nu era să rămână în acest mare oraş pe care-1 cunoştea, şi spera că soarta nu-1 va trimite niciodată aci, deoarece el reprezenta căsuţa cincizeci şi doi şi ocupa, în nobilul joc al gîştei, locul unde se afla «închisoarea». În plus, statele Tennessee, Alabama şi Georgia, pe care trebuia să le străbată înainte de a ajunge în South Carolina, îi ofereau excursii atrăgătoare.

Aşadar, simţindu-se destul de obosit, îşi propuse să aleagă unul dintre cele mai bune hoteluri din Saint-Louis şi să se odihnească bine o noapte întreagă, pentru a pleca a doua zi dis-de-dimineaţă cu primul tren. Se părea că nimic nu poate tulbura călătoria sa, nici să-1 împiedice să fie la data exactă la Charleston.

Şi cu toate acestea, era cât pe ce să nu poată ajunge şi chiar să fie pus în situaţia de a nu mai călători niciodată, în urma incidentului neprevăzut de care ne vom ocupa.

Pe la şapte şi jumătate, Harris T. Kymbale umbla grăbit pe peronul gării, spre a se interesa de mersul trenurilor, când se ciocni de o persoană care ieşea dintr-unul din birouri.

Pe loc fură schimbate următoarele amabilităţi:

— Bădăranule!...

— Nesimţitule!...

— Vezi unde calci!

— Uită-te în urma ta!

În fine, vorbe care ies ca din puşcă la oamenii nervoşi sau nestăpîniţi. Unul din ei avea ambele păcate, şi încă în mare măsură, căci nu era altul decât Hodge Urrican.

Harris T. Kymbale îl recunoscu pe concurentul său.

— Comodorul! exclamă el.

— Ziaristul! i se răspunse cu o voce tunătoare.

Era într-adevăr comodorul Urrican, de astă dată fără fidelul său Turk, ceea ce era mult mai bine, căci Turk ar fi mers până-n pînzele albe.

După cum se vede, Hodge Urrican nu numai că a supravieţuit naufragiului *Chicolei,* dar a găsit şi mijlocul să părăsească Key West... Cum? în orice caz, trebuie să fi făcut foarte repede călătoria de vreme ce era în Florida la data de 25. O adevărată înviere, desigur, căci, după starea în care fusese debarcat la Key West, partenerii săi credeau că meciul «celor şapte» va continua numai în şase.

Pe scurt, Hodge Urrican se afla în carne şi oase la Saint-Louis, aşa cum putea să constate izbindu-se de el concurentul, însă şi mai prost dispus ca de obicei. Nu

era oare în drum spre California cu obligaţia de a se întoarce la Chicago, spre a reîncepe partida — după plata unei penalizări triple?

Cu toate acestea, Harris T. Kymbale, cum era un om cumsecade, îi spuse ca unei cunoştinţe:

— Felicitările mele, domnule comodor Urrican, văd că n-aţi murit...

— Nu, domnule, nici măcar după ciocnirea cu un neîndemânatic şi sunt gata să-i înmormântez pe cei care se bucurau că nu mă vor mai vedea...

— Vă referiţi la mine? întrebă reporterul încruntînd sprîncenele.

— Da, domnule, răspunse Hodge Urrican, care se uita ţintă în ochii adversarului său, da, domnule mare favorit!

Şi se părea că mestecă vorbele acestea, că le striveşte între dinţi. Harris T. Kymbale, care nu era prea răbdător din fire, începu să se supere.

— Se pare că cine trebuie să treacă prin California ca să se-ntoarcă la Chicago nu străluceşte prin politeţe.

Asta-l atinse pe comodor unde-1 durea...

— Mă insulţi, domnule!... exclamă el.

— Ia-o cum vrei!

— Ei bine, o iau de rău şi o să-mi plăteşti pentru obrăzniciile dumitale...

— Imediat, dacă doreşti...

— Da, dacă aş avea timp, urlă Hodgc Urrican, dar n-am.

— N-ai decât să-ţi faci...

— Ceea ce voi face va fi o călătorie cu trenul ăsta care pleacă acum şi pe care nu-1 pot pierde.

Într-adevăr, un tren pufăia, învăluit de fum, gata de plecare. Nu mai era nici o secundă de pierdut. Aşadar, comodorul, sărind pe o platformă între două vagoane, strigă cu o voce tunătoare:

— Domnule jurnalist, veţi mai auzi de mine. veţi mai auzi...

— Când? , •

— Chiar în seara asta, la *Hotel Europa.*

— Voi fi acolo, răspunse Harris T. Kymbale.

Dar abia pornise trenul, că ziaristul făcu următoarea remarcă:

— Ia te uită... S-a înşelat, dobitocul! Nu s-a urcat în trenul spre Omaha! Se duce unde n-are ce căuta... în definitiv, îl priveşte!

Într-adevăr, trenul alerga spre est, exact încotro trebuia să plece Harris T. Kymbale spre a ajunge în Charleston.

Nu, Hodge Urrican nu se înşelase. El se întorcea pur şi simplu la prima staţie, la Herculanum, unde-1 aştepta Turk. O explicaţie violentă se iscase între comodor şi şeful staţiei Herculanum în legătură cu bagajul său rămas în urmă. În cursul discuţiei, Turk îl ameninţase pe şef că-1 va arunca de viu în cazanul unei locomotive. Stăpînul său îl calmase, apoi, prinzînd un tren care pleca, venise să facă în persoană reclamaţia în gara Saint-Louis. Lucrurile se lămuriră uşor, valiza urma să fie cerută telegrafic, dar tocmai în momentul când Hodge Urrican ieşea din birou, să se întoarcă la Herculanum. iată că avu loc întîlnirea cu cronicarul.

Harris T. Kymbale nu se mai ocupă de acest incident după plecarea adversarului său. El se întoarse la *Hotel Europa* unde trăsese. După masa de seară, făcu o lungă plimbare prin oraş şi, în momentul când se întoarse, primi o scrisoare sosită din Herculanum cu ultimul tren.

Nu! Era nevoie de un creier ca acela care fierbea în craniul lui Hodge Urrican, pentru ca acest om bizar să fi scris o asemenea epistolă.

Domnule al patrulea partener, aveţi desigur un revolver, aşa cum îl am şi eu pe al meu. Voi lua mîine dimineaţă la şapte trenul care pleacă din Herculanum la Saint-Loius. Vă somez să luaţi la aceeaşi oră trenul care pleacă din Saint-Louis la Herculanum. Acest lucru nu va schimba nici itinerarul dumneavoastră, nici pe al meu!

Cele două trenuri se vor încrucişa la ora şapte şi şaptesprezece minute. Dacă sunteţi în stare să răspundeţi de faptul de a îmbrînci oamenii şi de a-i insulta pe deasupra, fiţi singur în exact acel moment pe platforma care leagă ultimul vagon de vagonul de bagaje, cum voi fi şi eu pe platforma ultimului vagon al trenului meu. Vom avea astfel ocazia să schimbăm câteva focuri.

comodor HODGE URRICAN

Asta-i era firea: mereu îi sărea ţandăra; şi încă nu-i spusese nimic lui Turk despre această ceartă, de teamă să nu învenineze lucrurile.

Dar dacă voia un adversar demn de dânsul, nu putea găsi unul mai bun decât cronicarul *Tribunei.* Acesta fu la înălţime în împrejurarea de faţă.

— Ei bine, exclamă el, dacă marinarul ăsta de apă sărată îşi închipuie că voi da înapoi, se înşală! Voi fi pe platformă la ora fixată, de vreme ce şi el va fi pe a lui! Şi Steagul verde al unui ziarist nu se va închina în faţa Steagului portocaliu al unui comodor!

Recunoaşteţi că nimic nu-i de mirare în surprinzătoarea ţară a Americii!

Deci, a doua zi, cu puţin înainte de ora şapte, Harris T. Kymbale veni la gară pentru a lua trenul spre Columbus, care trece prin Herculanum la frontiera statului Tennessee. După aceea, se instala în ultimul vagon care comunica printr-o platformă cu vagonul de bagaje. Şaptesprezece minute trebuiau să treacă înainte de a-şi lua în primire postul său de luptă.

Dimineaţa era friguroasă, aerul rece şi nimeni nu dorea să stea afară în timpul mersului. În vagonul lui Harris T. Kymbale se aflau vreo doisprezece călători. Când reporterul se uită prima oară la ceas, era ora şapte şi cinci. Nu mai avea de aşteptat decât douăsprezece minute şi aştepta cu un calm de care, cu siguranţă, adversarul său nu era în stare.

La şapte şi patrusprezece se ridică, se duse pe platformă cu revolverul scos din buzunarul pantalonului şi, după ce controla încărcătura, aşteptă din nou. La şapte şi şasesprezece se auzi de pe cealaltă linie vuietul crescând al trenului care venea din Herculanum în direcţie opusă, cu toată viteza.

Harris T. Kymbale ridică revolverul la înălţimea frunţii, gata să-1 coboare orizontal.

Locomotivele se încrucişară, lăsînd în urmă un vîrlej de aburi albi. O jumătate de secundă după aceea, două detunături răsunară în acelaşi timp. Harris T. Kymbale simţi vîjîitul unui glonte care-i trecu pe lângă ureche şi răspunse numaidecât. Apoi, ambele trenuri se depărtară, fiecare în direcţia sa.

Să nu credeţi că vreun călător din vagon s-a sculat la auzul acestor focuri de revolver. Aşa ceva n-avea darul să-i impresioneze. Şi Harris T. Kymbale îşi reluă locul liniştit, fără să ştie dacă îl nimerise pe comodor. Călătoria continuă prin Nashville, actuala capitală a statului Tennessee aşezată pe râul Cumberland, oraş industrial de şaptezeci şi şase de mii de suflete, prin Chattanooga, nume care în limba cherokee înseamnă

«Cuib de corb», un cuib strategic de prim ordin la intrarea trecătorilor pe care Sherman reuşise să le străpungă cu armata federală. Pe urmă străbătu statul Georgia a cărui aşezare geografică i-a dat numele de «Cheie de boltă a Sudului», cum Pennsylvania e denumită «Cheia de boltă a Nordului».

După ce traversă statul Georgia până la oraşul Augusta de pe râul Savannah, unde se găsesc importante filaturi de bumbac, trenul trecu prin teritoriul statului South Carolina, o luă prin Hamburg, care se află în faţa oraşului Augusta, şi se opri la capătul liniei ferate, în oraşul Charleston. Reporterul ajunse în acest vestit oraş în seara zilei de 2 iunie, după un drum de aproape o mie cinci sute de mile de la Santa-Fe din New Mexico, călătorie în timpul căreia avusese loc întîlnirea cu Hodge Urrican.

Aici află din ziare de soarta celor doi nedespărţiţi, comodorul şi Turk, care trecuseră prin Ogden în ziua de 31 mai, îndreptîndu-se cu toată viteza către depărtatele regiuni ale Californiei.

«Pe legea mea, totul e cât se poate de bine, îşi zise el. Nu-mi pare rău că nu l-am nimerit. E un urs, ba chiar un urs marin cu înfăţişare umană!»

Dealtfel, ziarele nu făceau nici o aluzie la duelul de pe rail-road, cunoscut numai de cei doi combatanţi, şi nimeni nu va şti niciodată de el decât dacă unul dintre ei ar vorbi... E drept, e cam greu să te bizui pe discreţia unui fabricant de cronici!...

Harris T. Kymbale nu cunoştea Charleston-ul, care îşi merita proasta reputaţie de a fi considerat metropola sclavajului. Dar oraşul avea o astfel de vitalitate încât a rezistat la numeroase calamităţi ca: inundaţii, incendii, cutremure de pămînt şi chiar friguri galbene.

Ar fi prea puţin să spunem că Harris T. Kymbale a fost primit cu entuziasm. S-a iscat un fel de delir pentru partenerul în care oraşul vedea pe cel mai calificat din «cei şapte». Ceilalţi nici nu mai contau. Pentru cei din Charleston nu exista decât unul singur — acela pe care numărul de puncte zece l-a trimis aici. Cât despre milioanele răposatului Hypperbone, era ca şi cum le-ar fi avut în buzunar.

Timp de patruzeci şi opt de ore sosiră deci invitaţii peste invitaţii, pe care popularul reporter nu putu să le refuze — cum, dealtfel, nu putu refuza plimbările prin parcurile din împrejurimi, presărate cu portocali la tot pasul. Pe toate zidurile, acoperite de afişe enorme,

numele lui Harris T. Kymbale figura în litere de-o şchioapă care seara erau trasate de becuri electrice. Un reporter atât de bine primit avea o datorie de recunoştinţă faţă de oraş. Astfel el declară că, dacă va cîştiga partida, va fonda în Charleston un azil pentru săracii fără familie. Şi, lucru lesne de înţeles, o mulţime de sărmani veniră să se înscrie la primărie, pentru a-şi rezerva primele locuri în această instituţie filantropică. După cum se vede, viitorul cîştigător se arătă mai generos la Charleston din Carolina de Sud decât la Denver din Colorado.

În fine, în mijlocul acestor sărbători, sosi şi seara de 3 iunie. Se organiză un splendid banchet printr-o listă de subscripţie. El avu loc în afara oraşului, sub copacii înfrunziţi, în apropiere de estuarul Ashtley. Mulţimea se îndreptă într-acolo într-o procesiune cu steaguri desfăşurate, de culoarea celui care-1 reprezenta pe eroul zilei. Nu e locul să insistăm asupra acestei reuniuni, căci ar fi imposibil să ne închipuim rafinamentele culinare şi fastul serviciului.

E destul să ştim că partea principală a fost o plăcintă enormă, cîntărind opt mii de livre, coaptă într-un cuptor imens, pe care un car tras de doisprezece cai a adus-o la locul banchetului. În prepararea acestei plăcinte au intrat două mii patru sute de livre de carne de vacă, patru sute de viţel, patru sute de oaie, cinci sute şasezeci de porc, o sută douăzeci de unt, o sută optzeci de pui de găină, trei sute şasezeci de livre de slănină, şaptezeci şi şase de iepuri, două mii de porumbei, două mii opt sute de livre de făină, două sute patruzeci de bucăţi de vînat. Acest monstruos aliment avea patrusprezece picioare lărgime, douăzeci şi patru lungime şi şase înălţime. Douăzeci de bucătari îl împărţiră cu nişte cuţite lungi de cinci picioare, în aşa fel încât să ajungă la mai multe mii de persoane, care în plus se mai puteau înfrupta din cinci mii de cârnaţi.

Deodată răsunară aclamaţiile pe care briza de vest le duse până în largul mării: «Ura pentru Harris T. Kymbale!... Ura pentru al patrulea partener!... Ura pentru Steagul verde!... Ura pentru marele favorit al meciului Hypperbone!»...

Capitolul V

GROTELE DIN KENTUCKY

După pariurile de pe piaţa din 26 mai la Chicago — şi apoi în alte oraşe — cererile pentru Lissy Wag deveniră mai insistente şi cotele se urcară la trei contra şapte.

Dacă la început urcarea cotelor nu fusese în favoarea ei, aceasta se datora temerilor că o tînără fată nu va putea să reziste la oboselile unor deplasări succesive, neavînd destulă putere; în plus, boala contribui şi ea să micşoreze puţina încredere pe care o inspira.

Dar starea sănătăţii celei de-a cincea partenere era acum foarte bună. Pe deasupra, a doua aruncare a zarurilor, numărul de puncte doisprezece, a fost deosebit de favorabilă, căci prin şase cu şase era trimisă în Kentucky. Pe de altă parte, călătoria se mărginea la numai câteva sute de mile şi pe de alta, Kentucky ocupa pe hartă căsuţa treizeci şi opt. Deci Lissy Wag, în două salturi, parcursese mai mult de o jumătate din cele şasezeci şi trei de căsuţe. Astfel, nu era de mirare că Jovita Foley agita triumfal steagul galben atribuit prietenei sale şi că-1 şi vedea înfipt în milioanele lui William J. Hypperbone!

Presupunînd că Lissy Wag ar fi fost preocupată de ceea ce se prevestea despre şansele sale, de schimbarea care îi adusese favoarea publicului, ea ar fi putut fi mîndră la întoarcerea la Chicago.

Pe 23, cum se ştie, Lissy Wag şi Jovita Foley se grăbiră să părăsească Milwaukee, pentru ca să nu-1 întîlnească pe misteriosul XKZ, ceea ce le-ar fi obligat în primul rând să plătească o penalizare simplă, apoi să cedeze locul celui de-al şaptelea partener şi să reînceapă partida. Cele două prietene reveniră în metropola din Illinois sănătoase tun şi. întoarcerea lor fiind anunţată în ziare, cîţiva reporteri se prezentară la locuinţa din Sheridan Street. Ca urmare a acestei vizite, în aceeaşi seară, *Chicago Herald* publică un interviu din care reieşea că fetele sunt în «plină formă» — căci acum amândouă apăreau sub steagul galben, ceea ce nu-i displăcea deloc zvăpăiatei Jovita Foley. Cu toate dojenile acesteia, rămaseră încă cinci zile la Chicago. N-avea rost să se ruineze cu cheltuielile de hotel şi le revenea mai ieftin să stea acasă. Era chiar mai cuminte să rămână până în ajunul zilei când telegrama maestrului Tornbrock trebuia să ajungă la Kentucky. Dar în 27 Jovita Foley nu mai putu răbda şi zise:

— Când plecăm?

— Avem tot timpul, răspunse Lissy Wag. Gîndeşte-te... până la 6 iunie, şi nu suntem decât în 27 mai. Asta înseamnă zece zile şi ştii că în douăzeci şi patru de ore putem ajunge în Kentucky.

— Fără îndoială, Lissy, dar nu mergem numai în Kentucky sau la Francfort, capitala sa. Mergem la Mammoth Caves, una din minunile Statelor Unite şi chiar, se pare, a celor cinci părţi ale lumii! Ce ocazie să vizităm aceste grote, draga mea, şi ce idee excelentă a avut onorabilul domn Hypperbone să ne trimită acolo!...

— Nu el a fost acela, ci zarurile cu numărul de puncte douăsprezece...

— Ei lasă... nu el a ales Mammoth Caves din statul Kentucky?... Aşa că îi voi fi recunoscătoare toată viaţa mea... ba chiar şi toată viaţa lui, dacă nu s-ar odihni în cimitirul de la Oakswoods! E drept că, dacă n-ar fi pe lumea cealaltă, noi n-am putea să alergăm după moştenirea sa. În fine... când plecăm?...

— Când vrei...

— Atunci, mîine dimineaţă.

— Fie... dar, adăugă Lissy Wag, trebuie să facem o ultimă vizită domnului Marshall Field...

— Ai dreptate, Lissy.

În cursul acestei vizite, domnul Marshall Field şi personalul magazinelor sale nu mai conteniră cu amabilităţile şi încurajările pentru cea de-a cincea parteneră şi tovarăşa ei.

A doua zi plecară cu un expres cu care străbătură o sută treizeci de mile prin Illinois până la Danville, aproape de frontiera occidentală a statului Indiana. După-masă trecură şi această frontieră şi coborîră să ia cina la Indianapolis, un oraş de o sută de mii de locuitori şi capitala statului. În locul Jovitei Foley şi al tovarăşei sale, HarrisT. Kymbale şi-ar fi întrebuinţat timpul pentru a cerceta acest stat, unde în secolul trecut fuseseră exterminaţi indigenii şi unde coloniştii francezi fondaseră diverse instituţii. Dar Jovita Foley fu de părere să se mărginească numai la Indianapolis — străbătut de White River înainte de a se vărsa în Wabash unul din oraşele cele mai bine întreţinute de Federaţie şi a cărui curăţenie trezeşte admiraţie.

În holelul foarte confortabil unde trăseseră, călătoarele, după ce-şi declaraseră numele, erau foarte des confundate una cu alta. În marea partidă, se părea că Jovita Foley era mult mai aptă, decât modesta Lissy Wag, să joace rolul principal.

În ziua de 29,1a opt şi cincisprezece, ele plecară cu primul tren la Louisville — situat pe malul slîng al fluviului Ohio, la frontiera dintre Indiana şi Kentucky — stat care fusese marele apărător al cauzei aboliţionismului. La unsprezece şi cincizeci şi nouă, călătoria se termină.

În zadar i s-ar fi spus Jovitei Foley că merită să viziteze statul Kentucky, care este unul dintre cele mai bogate ale Federaţiei de când cesiunea Louisianei i-a asigurat gurile fluviului Mississippi — ea ar fi ţinut-o una: Mammoth Caves! — că este bogat în tot felul de cereale şi de crescătorii de animale, că produce cei mai buni cai ai Americii şi a treia parte din tutunul Statelor Unite — ea, ar fi ţinut-o una: Mammoth Caves! — că posedă mari oraşe industriale pe malurile fluviului Ohio şi mine de huilă în regiunea Alleghanys. Mammoth Caves şi iar Mammoth Caves! Desigur că, fascinată de acele vestite grote. Jovita Foley nu se mai gîndea la Covington şi la Newport, două cartiere din Cincinnati, dar care aparţin statului Kentucky, vizitate înainte de Crabbe şi John Milner, sau la Middlesborough, aşezare nouă care se pregătea să devină un oraş mare, nici la Francfort, capitala actuală a statului, sau la Lexington, vechea capitală. Şi totuşi, acest oraş este atât de frumos cu reţeaua sa de străzi largi, cu copacii săi umbroşi, de unde vine o pală de aer proaspăt, cu celebra sa Universitate cunoscută în toată regiunea de sud, cu hipodromul pe care aleargă cei mai buni cai din Lumea Nouă. Dar se putea oare compara acest hipodrom, cu o suprafaţă restrânsă, cu imensul cîmp de curse al întregii Republici americane pe care luptau partenerii meciului Hypperbone sub cele şapte culori ale curcubeului?

Nu! în această după-masă, cele două prietene se mărginiră să parcurgă principalele wards[1] din Louisville, să treacă peste podul de opt sute doisprezece stînjeni de peste Ohio, care uneşte oraşul cu suburbiile din New Albany şi Jefferson de pe teritoriul Indianei şi care împreună au o populaţie de o sută de mii de locuitori. Totuşi ele nu se aventurară până în cartierele industriale unde sunt uzinele, fabricile de tutun, tăbăcăriile, filaturile, distileriile, şantierele de şlepuri şi fabricile de maşini agricole.

Dealtfel, Louisville domină fluviul Ohio de pe platoul unui ţărm abrupt, la o sută de picioare înălţime. De

[1] Ward — district (în limba engleză în text).

acolo se poate vedea cursul neregulat al fluviului, canalul de-a lungul malului stîng, insulele Sand şi Coose, liniile ferate care-1 întretaie şi frumoasele căderi de apă ale valurilor sale spumegînde.

În fine, foarte obosite, Jovita Foley care nu voia s-o recunoască şi Lissy Wag care o mărturisi, se reîntoarseră la hotel pe la noua seara.

— Noapte bună, zise Jovita Foley culcându-se.

— Şi când plecăm?... întrebă Lissy Wag.

— Mîine dimineaţă.

— Aşa de repede, când avem nevoie numai de câteva ore să ajungem în Kentucky? Avem tot timpul.

— Niciodată n-ai destul timp când e vorba de Mammoth Caves, răspunse Jovita Foley... Somn uşor, draga mea, te voi trezi eu...

Nu trebuie deci să ne mire că a doua zi, pe 30, trenul cu cele două călătoare se îndrepta spre sud — un parcurs de vreo sută cincizeci de mile până la celebrele grote — printr-un ţinut aproape neted, acoperit de păduri dese, între care se iveau cîmpuri de cereale şi mai ales plantaţii de tutun.

Dincolo de orăşelul Maufort, singurul prin care trece calea ferată în această parte a regiunii, se desfăşoară frumoasa vale a lui Green River. Acest afluent al lui Ohio îşi poartă apele limpezi sub o tapiserie de plante acvatice, de nelumbos verzi şi pontederias cu flori galbene şi albastre — culori care aminteau pe cele ale lui Hermann Titbury, Harris T. Kymbale şi Lissy Wag.

Înainte de amiază prietenele coborîră la *Mammoth Hotel,* stabiliment de clasa întîi, situat lîngă intrarea grotelor, în mijlocul unei încîntătoare pajişti.

Cu toate că o rodea curiozitatea, Jovita Foley trebui să amâne pe a doua zi vizita la Mammoth Caves, căci toţi ghizii erau plecaţi la această oră. Dar putea să întrebuinţeze timpul liber pentru a se plimba prin împrejurimi, de-a lungul unei văi minunate, urcând pe malul umbros al râului care prin mii de cascade se vărsa în Green River.

Hotelul era foarte bine amenajat pentru confortul turiştilor care veneau în număr mare. El era compus din mai multe vile, dispuse foarte convenabil pentru diverse servicii. O cameră cu vedere spre valea râului fu pusă la dispoziţia călătoarelor care — ceea ce era pe placul uneia din ele — erau aşteptate cu oarecare nerăbdare.

În această epocă a anului soseau numeroşi excursionişti doritori de a explora Mammoth Caves,

după cum constată Jovita Foley pe la şase seara când fură chemate la masă de bătăile teribilului gong întrebuinţat în toate hotelurile americane.

John Hamilton, guvernatorul statului Illinois, care se afla acolo în calitate de turist, a vrut ca Lissy Wag să fie aşezată în dreapta şi Jovita Foley în stînga sa. Nu era o invitaţie în stare s-o zăpăcească pe simţitoarea persoană? Dealtfel, dacă guvernatorul din Illinois, cercul său şi ceilalţi turişti întîmpinaseră cu atâta căldură pe cea de a cincea parteneră şi pe tovarăşa sa, ele fură la fel de bine primite şi de doamnele sosite să viziteze grotele din Kentucky. Se vede cât de mult se urcaseră acţiunile Lissyei Wag, şi nu era oare o prevestire a succesului ei final? Să nu-i iertăm aşadar Jovitei Foley că, din cauza atenţiilor şi atitudinilor binevoitoare ce se răsfrângeau şi asupra ei, se identifica din ce în ce mai mult cu scumpa ei Lissy Wag?... Dealtfel, a cincea parteneră nu se gîndea nici un moment să i-o ia în nume de rău. Masa, bine servită, preparată de un bucătar francez, a fost excelentă şi copioasă, cu toate că nu avea numeroasele feluri obişnuite la mesele americane. A fost alcătuită din: supă cu gombos — mici flori portocalii — păstrăvi proaspăt pescuiţi în apele frumosului afluent al lui Green River, în locul unde se desface într-un ghiol liniştit, roast-beef-ul tradiţional, cu diferite sosuri care-ţi ardeau gura, şuncă afumată, cozonacul naţional cu stafide, legume şi fructe de toate felurile.

Să nu se uite cupele cu şampanie trimise celor două prietene de mai mulţi comeseni. Fără îndoială, ele se mulţumeau numai să-şi moaie buzele, dar răspundeau cu un graţios salut la aceste atenţii. Apoi răsunară urările entuziaste pentru viitoarea izbîndă a fermecătoarei favorite a meciului Hypperbone.

Niciodată Jovita Foley nu luase parte la o asemenea sărbătorire.

Dealtfel, Lissy Wag şi cu dânsa păstrară o atitudine demnă, nu fără o uşoară deosebire, căci, dacă una primea aceste amabilităţi cu obişnuita-i rezervă, cealaltă le accepta cu o vizibilă satisfacţie.

Şi când, pe la zece seara, se întoarseră în camera lor, Jovita Foley întrebă:

— Ei bine, ce zici ?

— Nu zic nimic, grăi Lissy Wag.

— Cum... răspunse ea, nu te-a mişcat primirea care ni se face... felul cum ne-a tratat guvernatorul...

amabilitatea acestor turişti... care cu siguranţă vor paria pe noi?

— Bieţii oameni!

— Şi nu ai dorinţa să le arăţi recunoştinţa ta cîştigînd partida?...

— Doresc să dorm, atâta tot, declară Lissy Wag, şi mă voi culca, ceea ce ar fi bine să faci şi tu.

— Să dorm!... Parcă pot?

— Noapte bună, Jovita!...

— Fie... noapte bună, mică zînă a milioanelor! răspunse Jovita Foley, care probabil nu se mărginise să-şi moaie buzele în cupele de şampanie.

Apoi adăugă cu un căscat:

— Ah, cum aş vrea să fie Maine!

«Maine» nu întîrzie să sosească şi soarele răsări cu două ore înainte ca Jovita Foley să se fi trezit.

Lissy Wag nu putu să reziste la îndemnul stăruitor de a se da jos din pat şi a se îmbrăca, astfel că la ora opt amîndouă erau gata să părăsească hotelul. Pentru cercetarea în întregime a grotelor din Kentucky — cel puţin ceea ce este cunoscut din ele — e nevoie de şapte până la opt zile. Artera principală se întinde pe o lungime de trei până la patru leghe şi imensa cavitate are unsprezece milioane de metri cubi. Ea este brăzdată în toate direcţiile de două sute de alei, culoare, galerii, pasaje, tuneluri şi, trebuie repetat, e vorba numai de partea descoperită până acum.

Acum era 31 mai şi până la 6 iunie dimineaţa Lissy Wag nu mai dispunea decât de şase zile întregi. Dar, bine întrebuinţat, acest timp putea satisface pe cea mai curioasă călătoare, chiar dacă era vorba de avântata Jovita Foley. Dealtfel, vizitările succesive se făceau în diverse grupuri organizate, sub conducerea celor mai buni ghizi în serviciul grotelor din Kentucky.

Îmbrăcaţi gros, căci temperatura în fundul peşterilor era rece, turiştii de ambe sexe o porniră la ora nouă pe cărarea care şerpuieşte printre stînci până la grote. Ei ajunseră înaintea deschizăturii înguste a unui munte, simplă intrare a unui coridor, lăsat aşa cum îl crease natura şi pe unde oamenii mai înalţi nu puteau trece fără să se aplece.

Ghizii erau însoţiţi de negri cu felinare şi torţe care fură imediat aprinse şi, printre jocurile de lumini de pe ziduri, vizitatorii înaintară până la o scară tăiată în stîncă. Această scară, în prelungirea unei galerii mai largi, duce direct la marea sală a Rotondei.

Din acest punct se ramifică o mulţime de culoare, ale căror întortocheri trebuiesc bine cunoscute, pentru a nu te rătăci dacă faci economie de ghid. Nu există alt labirint mai complicat, afară de cel din Lemnos sau din Creta. Printr-un culoar larg, turiştii ajunseră într-una din grotele cele mai mari din Mammoth Caves, denumită «Biserica gotică». Gotică?... Găseşti oare la această arhitectură a construcţiei subterane ceva comun cu stilul ogival?... Ce importanţă are! Ea este, oricum, minunată cu podoabele sale, stalagmite şi stalactite, cu coloanele ei bizar răsucite, cu formele ce le iau stâncile suprapuse, ale căror straturi cristalizate sunt scoase în relief de luminile torţelor, cu aşezarea naturală şi plină de fantezie a stîncilor: aici un altar unde par să se îngrămădească toate ornamentele liturgice, colo o îndrăzneaţă orgă, ale cărei tuburi se înalţă până la nervurile arcelor, ceva mai încolo un balcon, sau mai degrabă un amvon, de la care de multe ori predicatori de ocazie vorbeau în faţa asistenţei de cinci-şase mii de credincioşi. Se înţelege de la sine că întreg grupul de excursionişti împărtăşea uimirea Jovitei Foley într-un cor de exclamaţii entuziaste.

— Lissy, regreţi această călătorie?...

— Nu, Jovita, e foarte frumos.

— Dă-ţi seama, toate acestea sunt opera naturii... mâna omului n-ar fi putut săpa asemenea grote... iar noi am coborît până în măruntaiele pămîntului.

— Şi mi-e teamă, răspunse Lissy Wag, la gîndul că am putea greşi drumul...

— Te cred, draga mea, şi îţi închipui ce s-ar întîmpla dacă ne-am rătăci în grotele din Mammoth Caves şi am pierde sosirea telegramei preabunului Tornbrock!

Făcuseră o jumătate de leghe de la intrare până la Biserica gotică. Mergînd mai departe, ele fură obligate de mai multe ori să se aplece şi să se caţăre pe cărările înguste spre Sala strigoilor. Aici o aştepta o mare dezamăgire pe Jovita Foley, căci nu văzu nici o stafie din cele pe care, în imaginaţia sa, visase să le întîlnească în aceste grote subterane.

În realitate, Sala strigoilor era un loc de popas, luminat de torţe, unde se găsea un bar foarte plăcut. Se servea masa preparată de personalul hotelului *Mammoth.*

Această sală merită mai degrabă numele de «Sanatoriu», căci aici se strîngeau şi bolnavii care credeau că atmosfera grotelor din Kentucky are o

valoare terapeutică. Veniseră vreo douăzeci şi se instalaseră în faţa unui gigantic schelet de mastodont, care poate că a dat vastelor încăperi subterane numele de Mammoth.

Prima excursie se mărgini la această parte a grotelor. Ea fu urmată apoi de altele, când turiştii se mai opriră într-o micuţă capelă care arăta ca o bisericuţă gotică. Ea era aşezată pe buza unei prăpăstii fără fund, în care ghizii aruncă hîrtii arzînde pentru a-i lumina adâncimile întunecoase. Este Bottomless-Pit, al cărui perete săpat formează Scaunul diavolului. Pe seama lui circulă mai multe legende şi ar fi cu neputinţă să fie altfel.

După această zi obositoare, turiştii se grăbiră să se întoarcă la galeria care-i ducea la intrarea grotei; ea era de preferat altei ieşiri mai apropiată de hotel, prin domul Annualh, dar până unde trebuiau să facă multe ocoluri. O masă excelentă şi o odihnă de o noapte refăcură puterile celor două prietene, pentru explorarea de a doua zi.

Dealtfel, Jovita Foley mărturisi că vizitarea acestei minunate grote — o plimbare în lumea celor *O mie şi una de nopţi* — chiar fără să fi întîlnit demoni sau gnomi[1], era un spectacol care depăşea imaginaţia omenească şi merita cu prisosinţă toate oboselile.

Iată de ce, timp de cinci zile, această persoană energică, făcând dovada unei rezistenţe istovitoare pentru ceilalţi excursionişti şi chiar pentru ghizi, se sili să cerceteze tot ce se cunoaşte despre celebrele grote, cu regretul de a nu putea să se lanseze şi în necunoscut… Dar ceea ce întreprinsese ea nu putu face şi Lissy Wag, nevoită să se oprească după cea de a treia zi. Căci să nu uităm că fusese de curând foarte bolnavă şi nu trebuia să rişte să-şi întrerupă călătoria.

Aşadar, n-o mai însoţi pe Jovita Foley în ultimele ei excursii. Aceasta vizită singură grota Domul uriaş, plafonată la o înălţime de şaptezeci şi cinci de stînjeni, Camera înstelată, cu pereţii parcă încrustaţi cu diamante şi alte pietre scumpe care străluceau în lumina torţelor, Bulevardul Cleveland, tapisat cu broderie de dantele şi flori minerale. Sala de bal cu pereţii ca zăpada, brăzdaţi de prelingeri albicioase, Munţii Stâncoşi, aglomerare de blocuri şi piscuri, încât te face să crezi că lanţurile de munţi din Utah şi Colorado se continuă în interiorul pămîntului. Grota zînelor, atât de

[1] Gnom — duh al pământului.

bogată în formaţiuni sedimentare, întreţinute de sursele de apă subterane, cu bolţi, stâlpi şi chiar un fel de arbore gigantic, un palmier de piatră, care se înalţă până la cupola acestei săli, situată la o depărtare de patru leghe de intrarea principală a grotelor Mammoth.

Şi ce amintire trebuie să fi păstrat vizitatoarea când, după ce trecu de portalul Goran, coborî din nou cu barca pe râul Styx, care, ca şi un Iordan al adâncurilor pămîntului, se varsă într-o Mare Moartă. Dar dacă este adevărat că în apele râului biblic nu poate trăi nici un peşte, nu tot aşa se întîmplă în acest mare lac subpămîntean. Aici se pot pescui cu miile siredonii şi cypronidoni, lipsiţi de orice aparat vizual, asemănători cu anumite specii de peşti fără ochi din apele Mexicului.

Aşa arătau minunile fără pereche ale acestor grote, care n-au dezvăluit încă decât o parte din secretele lor. Cine ştie ce mai rezervă ele curiozităţii Universului şi poate că se va descoperi într-o zi o întreagă lume extraordinară în adâncurile pămîntului.

În fine, cele cinci zile pe care Jovita Foley şi tovarăşa ei voiau să le petreacă la Mammoth Caves se apropiau de sfârşit. Telegrama trebuia să sosească la biroul hotelului, în ziua de 6 iunie. Din cauza interesului arătat de mulţimea de turişti celei de-a cincea partenere, dimineaţa zilei următoare avea să se scurgă într-o aşteptare febrilă — nerăbdare pe care poate numai Lissy Wag nu o resimţea într-o măsură foarte mare.

În ultima seară, masa fu însoţită de urări mai călduroase ca în ajun. Şi cu câtă putere izbucniră uralele când John Hamilton, conform regulei prin care femeile puteau fi admise în statul major al guvernatorilor, o numi pe Lissy Wag colonel şi pe Jovita Foley locotenent-colonel în miliţia din Illinois.

Dacă una din aceşti noi ofiţeri, totdeauna modestă, se simţi puţin încurcată de atâtea onoruri, cealaltă le primi ca şi cum ar fi purtat dintotdeauna uniforma. Şi seara, când amîndouă se retraseră în camera lor, Jovita Foley exclamă cu un salut milităresc:

— Ei bine, totul merge strună, domnule colonel!…

— E curată nebunie, răspunse Lissy Wag, şi mi-e teamă că se va sfârşi prost.

— Te rog să taci, dragă prietenă, sau uit că eşti superiorul meu şi mă port obraznic!

Apoi, după ce o sărută, se culcă şi curând visă că a fost numită general!

A două zi, încă de la opt dimineaţa, lumea din hotel se grăbea către biroul de recepţie, în aşteptarea telegramei trimise din Chicago de maestrul Tornbrock. Ar fi greu de descris emoţia pe care acest public simpatic o resimţea pentru cele două prietene. Unde le va duce soarta? Vor fi trimise la capătul Americii? Vor avea un mare avans asupra celorlalţi concurenţi?...

O jumătate de oră mai tîrziu, se auzi ţăcănitul aparatului telegrafic.

O depeşă sosea pe adresa: Lissy Wag, Kentucky, *Mammoth Hotel,* Mammoth Caves.

Pe cîmpii, cît vezi cu ochii, numai sonde şi puţuri...

O tăcere profundă, aproape religioasă, domnea înăuntru, ca şi în faţa biroului.

Şi ce uimire, ce dezamăgire şi chiar desperare îi cuprinse pe toţi când Jovita Foley citi cu glas tremurător:

Paisprezece, din şapte cu şapte, căsuţa cincizeci şi doi, Saint-Louis, Missouri.

TORNBROCK

Era căsuţa cu «închisoarea», unde biata Lissy Wag, după ce plătea o triplă penalizare, avea să rămână până când un alt partener, cu acelaşi ghinion, va veni s-o «elibereze», ocupîndu-i locul!

Capitolul VI

VALEA MORŢII

La 1 iunie, la ieşirea din Stakton, mic orăşel californian situat în bazinul lacustru San Joaquim, un tren trecea în plină viteză în direcţia sud-est. Acest tren, compus numai dintr-o locomotivă, un vagon de călători şi unul de bagaje, plecase, în afară de mersul obişnuit al trenurilor, cu trei ore înaintea celui ce străbate teritoriile meridionale ale Californiei, pe linia de la Sacramento la frontiera Arizonei.

Statul California este al doilea ca importanţă în Confederaţia americană, cu o suprafaţă de o sută cincizeci şi opt de mii de mile pătrate. Este mărginit la nord şi la sud de două linii de latitudine, la est de o linie frântă al cărei unghi atinge lacul Tahoe şi fluviul Colorado, la vest de oceanul Pacific, care scaldă coasta pe o întindere de şase sute de mile. Dacă socoteşti că pe acest teritoriu întins nu se află decât un milion două sute de mii de locuitori de origină europeană, americană şi asiatică, care au emigrat aici la descoperirea minelor de aur, după ce Mexicul a cedat prin tratatul din 1848 acest teritoriu Republicii federale, înseamnă că densitatea populaţiei este destul de mică.

Regiunea, străbătută de trenul special cu cea mai mare viteză, părea că nu-i interesează pe călătorii lui. Dar, ia să vedem, avea pasageri?... Desigur, căci, din când în când, apăreau două capete la fereastră, apoi dispăreau imediat. Două figuri aspre sau, mai bine zis,

sălbatice. Câteodată pe geam ieşea o mână păroasă care scutura o mică pipă şi se retrăgea numaidecât.

Poate că în partea septentrională a statului călătorii s-ar fi uitat mai bine la ţinutul pe care-1 străbăteau. Cîmpiile sunt cultivate cu grijă şi produc în mari cantităţi mai ales grâu şi orez, cu spicele de 12 - 15 picioare, dar şi porumb, sorg şi ovăz. Se văd livezi de piersici, peri, cireşi — adevărate păduri de pomi fructiferi, apoi vii, atât de bogate încât California singură produce a treia parte din recolta americană.

Şi toate aceste bogăţii sunt roadele unui pămînt darnic, întreţinut de un admirabil sistem de irigaţii.

Dar nici acest bazin, scăldat de San Joaquim şi afluenţii lui, nu este neproductiv. Apele i-au asigurat un serios randament agricol. Totuşi călătorii nu-1 priviră, ca şi cum ar fi fost sterp ca acum 50 de ani, când nu se făcuse simţită mâna omului. California are o climă deosebită, căldurile sunt mai mari în septembrie ca în iulie. Liniile izotermice nu urmează aceleaşi paralele ca în restul Statelor Unite, iar uraganele dinspre uriaşa arie a Pacificului nu-i ating toată suprafaţa. Multe sunt oprite de munţii de pe coastă, iar altele se izbesc de lanţul Sierrei Nevada. Aici se transformă în ploi bune pentru creşterea coniferelor — pini, brazi, cedri, chiparoşi — care de la o înălţime de 5-6 sute de stânjeni acoperă coamele munţilor. Cîţiva din aceşti arbori, ca sequoia sau bixtrul, numit wellingtonian de englezi şi washingtonian de americani, nu au mai puţin de 60 de picioare circumferinţă şi 300 înălţime.

Cine erau oare călătorii aceştia nepăsători?... De unde veneau şi încotro mergeau?... Erau californieni înflăcăraţi, atraşi de descoperirea unor noi bogăţii minerale, căutători de zăcăminte aurifere — căci fiecăruia îi e dat să spere că n-au secat şi ultimele resurse ale acestui sol aurifer, chiar dacă s-a extras în ultimii patruzeci de ani aur în valoare de şase miliarde de franci.

Dealtfel are şi alte mine preţioase, mai ales la poalele şirurilor muntoase de pe litoral: de cinabru, sulfura roşie de mercur, vermion nativ, care în exploatările din New Almaden, între 1850 şi 1886, au dat nu mai puţin de 100 milioane de livre, adică 50 de mii tone. Poate călătorii făceau parte dintre fondatorii asociaţiei «Bonanza Farms», fiind membri ai marilor sindicate de exploatări agricole, oameni primejdioşi pentru micii proprietari din cauza marilor capitaluri pe care le primesc din Anglia. Şi

cum n-ar atrage banul aceste meleaguri unde viile dau ciorchini de mai multe livre şi părul fructe uriaşe? De aceea, aşa cum Texasul arc ferme de un milion de hectare, şi în California unele au o suprafaţă de 1200 kilometri pătraţi.

În orice caz, cei doi călători trebuiau să fie oameni foarte bogaţi şi totodată foarte grăbiţi, pentru a-şi permite luxul unui tren special atunci când aveau la dispoziţie trenurile obişnuite ale Companiei South Pacific. Acestea nu i-ar fi întîrziat decât cu o jumătate de zi şi nu i-ar fi costat câteva mii de dolari pe care au crezut de cuviinţă să nu le economisească.

Locomotiva mergea cu toată viteza şi cum trenurile nu sunt atât de numeroase pe această linie, se putea foarte uşor stabili direcţia ei. În plus, era vorba de un parcurs relativ scurt, pe ramificaţia care se desface de la Beno, trece prin Carson City, capitala statului Nevada, pătrunde în statul California prin staţia Bentom şi se termină la Keeler — aproximativ două sute patruzeci de mile care vor fi făcute în şase până la şapte ore. Într-adevăr, atâta dură călătoria fără ca un incident să işte vreo întîrziere.

Era ora unsprezece dimineaţa când locomotiva, scrîşnind, se opri la un sfert de milă înaintea gării Keeler.

Doi oameni săriră pe peron cu un bagaj conţinînd strictul necesar, o valiză şi o lădiţă cu provizii, încă neatinsă. Fiecare din ei mai purta câte un sac de voiaj şi o carabină în bandulieră.

Unul se apropie de locomotivă şi zise mecanicului «Aşteaptă!» ca şi cum s-ar fi adresat unui vizitiu când te dai jos din trăsură ca să faci o vizită.

Mecanicul încuviinţă din cap şi se ocupă să gareze trenul pe o linie moartă, spre a nu stînjeni circulaţia.

Călătorul, urmat de tovarăşul său, se îndreptă apoi spre ieşire şi se opri în faţa unui individ care-1 aştepta.

— Automobilul este aici?... îl întrebă cu glas aspru.

— De ieri.

— Gata de plecare?

— Gata.

— Să plecăm.

Puţin după aceea, cei doi călători, instalaţi înăuntrul unei maşini confortabile cu un motor puternic, se îndreptară ca fulgerul spre est.

Cred că aţi recunoscut într-unul din pasageri pe comodorul Urrican, iar în celălalt pe credinciosul Turk,

cu toate că n-au avut nici o ieşire contra mecanicului de la trenul special, aflat în gară la ora stabilită, şi nici împotriva şoferului care a fost la timp la Keeler.

Dar prin ce minune Hodge Urrican, pe jumătate mort la oficiul poştal din Key West, la 25 mai, reapărea opt zile mai tîrziu într-un orăşel californian, la aproape o mie cinci sute de mile departe de Florida?... În ce condiţiuni, într-adevăr excepţionale, s-a făcut acest drum într-un timp alît de scurt?... Cum, în fine, cel de-al şaselea partener, atât de ghinionist, care părea că nu va mai putea continua partida, era acum aici, mai hotărât ca oricând s-o joace până la capăt?

N-am uitat că naufragiatul *Chicolei* fusese transportat, fără să-şi fi recăpătat cunoştinţa, la poşta din Key West. Telegrama expediată în aceeaşi dimineaţă din Chicago ajunsese la ora douăsprezece fix. Şi ce rezultat jalnic anunţa!... O aruncare nenorocită — numărul de puncte cinci, din doi şi trei!

Din cauza acestui punctaj, comodorul ajungea de la căsuţa cincizeci şi trei la căsuţa cincizeci şi opt, din Florida în California, şi avea de parcurs lot teritoriul Federaţiei, de la sud-est la nord-vest!... Şi, pe deasupra, era căsuţa «morţii», aleasă astfel de William J. Hypperbone, iar partenerul trebuia să se deplaseze în persoană în Valea Morţii, de unde, după ce plătea tripla penalizare, trebuia să revină la Chicago! Şi asta după ce avusese atâta noroc la început!...

Prin urmare, când Hodge Urrican, readus la viaţă graţie energicelor fricţiuni şi medicamentelor nu mai puţin tari, află de conţinutul telegramei, fu atât de zdruncinat încât căpătă cel mai teribil acces de furie pe care Turk îl văzuse vreodată. Acest lucru îl puse pe picioare.

Din fericire pentru persoanele prezente, comodorul nu mai întîlni pe nimeni pe care putea să-şi verse mînia şi Turk nu trebui, conform obiceiului, să-1 mai întreacă în violenţă.

Hodge Urrican nu scoase decât un cuvânt, unul singur, dar dintre cele care capătă valoare istorică.

— Haide!

El fu primit cu o tăcere profundă. Turk trebui să-i spună stăpânului său unde era şi în ce hal. Abia atunci acesta află, ceea ce nu ştia până atunci, despre naufragiul goeletei, aducerea pasagerilor şi echipajului la Key West, unde nu se găsea nici un vapor pentru unul din porturile din Alabama sau Louisiana.

Hodge Urrican era ţintuit pe stâncă precum Prometeu şi inima sa urma să fie sfîşiată de vulturul nerăbdării şi al neputinţei.

Într-adevăr, trebuia ca în cele cincisprezece zile ce le avea la dispoziţie să ajungă din Florida în California şi din California în Illinois. Desigur, cuvântul «imposibil» se găseşte în toate limbile, chiar şi în limba americană, cu toate că se spune că el ar fi fost şters din dicţionar de îndrăzneţii yankei!

Şi gîndindu-se la consecinţele partidei pierdute, neputînd să părăsească Key West în aceeaşi zi, pe Hodge Urrican îl apucă o a doua criză de nervi, cu răcnete, înjurături, ameninţări care făcură să se cutremure ferestrele oficiului poştal. Dar Turk îl potoli dezlănţuindu-se cu o asemenea furie, încât stăpânul său se strădui să-1 calmeze.

Groaznică situaţie şi mai groaznică jignire a amorului propriu: să te retragi din luptă, iar steagul tău portocaliu să se închine în faţa steagurilor violet, indigo, albastru, verde, galben şi roşu!

Ei bine, se spune pe drept cuvânt că pe lumea asta nu există decât fericire şi nenorocire! Şansa şi neşansa se ating de multe ori şi se succed câteodată cu o repeziciune uimitoare! Şi iată cum, printr-o schimbare într-adevăr providenţială, situaţia atât de desperată a putut fi salvată.

La douăsprezece şi treizeci şi şapte, semaforul portului Key West semnală un vapor la cinci mile în larg.

Mulţimea de curioşi din faţa poştei, avînd pe Hodge Urrican şi pe Turk în frunte, se urcară pe o înălţime de unde se putea vedea marea, până departe în larg. Un vapor se zărea în zare, un vas din coşurile căruia ieşeau trîmbe negre de fum.

Şi atunci, cei ce se interesau de soarta comodorului se întrebară:

— Acest vas vine oare spre Key West?...

— Şi dacă vine, se va opri aici şi va pleca tot azi?...

— Şi dacă pleacă, se va îndrepta spre un port din Alabama ori Mississippi, sau din Louisiana, New Orleans, Mobile, Pensacola?...

— Şi, în fine, dacă pleacă spre unul din aceste porturi, merge cu o viteză destul de mare, ca să efectueze traversarea în patruzeci şi opt de ore?

După cum se vede, erau de îndeplinit patru conditiuni necesare.

Ele fură toate îndeplinite. *Presidem Gram* nu rămînea la Key West decât câteva ore, pleca în aceeaşi seară la Mobile şi era un vas cu viteză mare, unul dintre cele mai rapide din flota comercială a Statelor Unite.

De prisos să adăugăm că Hodge Urrican şi Turk fură primiţi ca pasageri şi căpitanul Humper se interesă de persoana comodorului, aşa cum se interesase căpitanul de pe *Sherman* de Tom Crabbe. *President Grant* porni cu toată viteza pe o mare liniştită, cu o briză uşoară din sud-est şi, făcând douăzeci de mile pe oră, ajunse la Mobile în noaptea de 27.

După ce se arătă larg la plata drumului, Hodge Urrican, urmat de Turk, sări în primul tren care străbate în douăzeci de ore cele şapte sute de mile de la Mobile la Saint-Louis.

Aici se-ntîmplară cele ştiute: greutăţile cu şeful din gara Herculanum, obligaţia pentru Hodge Urrican de a pleca la Saint-Louis să reclame valiza, întîlnirea cu Harris T. Kymbale, provocarea adresată reporterului, întoarcerea în aceeaşi seară la Herculanum, plecarea a doua zi, focurile de revolver schimbate la încrucişarea trenurilor şi sosirea la Saint-Louis. De acolo cei doi ajunseră cu trenul la Topeka, în 30, la Ogden, pe linia Union Pacific, la 31 şi apoi la Reno, de unde plecară la şapte dimineaţa spre staţia Keeler.

Dar pentru comodor sosirea la Keeler nu însemna că va fi la timp la ţintă, adică în Valea Morţii din statul California. Chiar dacă exista o şosea mai mult sau mai puţin bună între Keeler şi Valea Morţii, nu exista nici un fel de serviciu de transporturi, nici o staţie, nici o diligenţă. Va trebui oare să facă întreaga distanţă călare, şi într-o vreme atât de scurtă să străbată cele aproape patru sute de mile dus şi întors?... Şi, din cauza întortocherilor şoselei, pe un drum atât de accidentat?... Ar fi fost imposibil.

Pe când era la Saint-Louis, Hodge Urrican avu buna idee de a întreba telegrafic la Sacramento, dacă se putea pune la dispoziţia sa un automobil care să-1 aştepte în gara Keeler.

Răspunsul fu afirmativ. Un automobil perfecţionat îl va aştepta pe comodorul Urrican în gara Keeler. Două zile vor fi suficiente să ajungă la Valea Morţii şi două zile să se întoarcă; în felul acesta, se va afla la Chicago în ziua de 8 iunie. Şansa părea să-i surîdă din nou bătrînului lup de mare.

Şi iată cum automobilul se găsea la 1 iunie, la sosirea trenului, în staţia Keeler şi părăsi orăşelul pe şoseaua din est, în direcţia Văii Morţii.

Ţinînd seama de graba cu care se făcea această călătorie, se va înţelege uşor de ce comodorul Urrican nu simţea curiozitatea unui turist. Union Pacific îl dusese prin Nebraska, Wyoming, Munţii Stâncoşi, prin trecătoarea Truckee, la o mie de stânjeni altitudine, apoi prin Utah, la capătul statului Nevada. La Ogden nici măcar nu se dăduse jos din tren pentru a vedea Great Salt Lake City, nici la Carson pentru a vizita această capitală. Nici nu se gîndi să admire Sacramento, capitala Eldorado-ului californian — clădită pe o înălţime din cauza inundaţiilor fluviului Arkansas, care a pricinuit atâtea dezastre. Da! A fost ridicat un rambleu care să fie deasupra nivelului celor mai mari revărsări, iar casele au fost construite la o înălţime mai mare cu zece-cincisprezece metri.

Totuşi, dacă un Max Réal sau un Harris T. Kymbale ar fi regretat să nu fi «făcut» Sacramento, cu cât mai mari ar fi fost aceste regrete cu privire la San Francisco, metropola statului. Ea numără trei sute de mii de locuitori şi constituie o privelişte unică în lume, în faţa golfului de o sută de kilometri pătraţi, mare ca lacul Leman, situat în pragul Porţii de Aur care se deschide spre Pacific. Trebuie să parcurgi cartierele sale elegante, străzile sale largi forfotind de lume, cum sunt: strada Sacramento, strada Montgomery, unde se află *Occidental Hotel,* gata să găzduiască o colonie întreagă, sau acea stradă splendidă, în acelaşi timp Broadway, Picadilly şi Rue de la Paix a frumosului Frisco, cu casele sale de un alb strălucitor, care au balcoane şi turnuri în stil mexican şi ornamente de flori şi frunze, cu grădinile sale unde cresc cele mai frumoase specii ale florei tropicale, chiar şi cu cimitirele, care sunt ca nişte parcuri unde se plimbă oamenii. Şi la opt mile se vede popasul Cliff House, în toată splendoarea sa, în mijlocul naturii. Apoi, din punct de vedere al importului şi exportului, nu este această metropolă egală cu Yokohama, Hong-kong, Shanghai, Singapore, Sydney, Melbourne, reginele mărilor orientale?...

Şi comodorul Urrican, chiar dacă ar fi sosit într-o duminică, tot n-ar fi găsit oraşul mort cum sunt atâtea altele în Statele Unite. De când elementul francez are o oarecare preponderenţă, Frisco a căpătat o înfăţişare cu mult mai mondenă.

Apoi, în acest mediu californian, comodorul ar fi întâlnit jucători frenetici, făcând pariuri în meciul Hypperbone. Căci San Francisco este prin excelenţă oraşul speculaţiilor, oraşul trusturilor, al confederaţiilor financiare de acaparare a tuturor industriilor mijlocii de acelaşi fel, unde pasiunea jocului se manifestă sub formele cele mai variate, unde averile se fac şi se pierd în câteva lovituri de bursă, ca o aruncare de zaruri, unde pulsul bate la fel ca şi acum cincizeci de ani, în epoca febrei pentru aur!...

Şi tocmai aceşti îndrăzneţi californieni să nu fi aplaudat întrebuinţarea automobilului de către al şaselea partener? Hodge Urrican, un om care nu se lăsa doborît, nu ar fi devenit favoritul lor, cu toate că trebuia să reînceapă partida în condiţiuni atât de dezavantajoase?...

În general, ceea ce-1 scuza pe comodorul Urrican e că nu avea nici o oră de pierdut şi, dealtfel, ştiindu-i firea, vă daţi seama că nu s-ar fi gîndit câtuşi de puţin să viziteze California. Aceste dorinţe de turist, dacă timpul ar fi permis, le-ar fi avut Max Real sau poate Harris T. Kymbale. Numeroasele trenuri sau vase i-ar fi dus la Mariposa, lîngă incomparabila vale a Yosemitei, unde vin mulţi vizitatori, la Oakland, în faţa Frisco-ului pe marginea golfului, unde podul lung de aproape o milă uneşte ambele maluri la strîmtoarea Carquinez, la Benicia, unde bacurile cu aburi prelungesc linia ferată transportînd trenuri întregi în fermecătoarea Santa Clara care nu va întîrzia să se unească cu vecina sa San Jose, la celebrul observator de pe muntele Hamilton, la Monterey-ul spaniol, ajuns o staţiune balneară foarte căutată pentru umbrarul său de chiparoşi de o specie unică, la Los Angeles pe coasta meridională, al doilea oraş al statului, unde este o climă minunată datorită copacilor de tot soiul — eucalipţi, arbori de piper, ricin, cafea, ceai, cauciuc, portocali, bananieri — avînd fructe întreg anul şi un sanatoriu foarte apreciat de americanii din vest. Şi poate că tînărul pictor şi cronicarul de la *Tribune* ar fi putut, printr-o ingenioasă combinare de trenuri, să ajungă până la frontiera meridională a statului, unde frumosul oraş San Diego, cu aer curat şi sănătos, pe malul unui estuar în care pot veni vase de mare tonaj, aşteaptă exploatarea minelor sale de borat şi carbonat de sodiu, în stare să facă din el unul din cele mai însemnate porturi din Pacific.

Nu! Hodge Urrican n-a văzut nimic, nu s-a gîndit să vadă ceva şi probabil nici nu dorea să vadă nimic în timpul trecerii sale prin California centrală. Îşi spunea că era destul să străbaţi regiunea cuprinsă între Keeler şi Valea Morţii.

Un vehicul excelent acest automobil trimis din Sacramento, având o reglare perfectă, după ultimul model al sistemului Adamson, utilizat în toată America. El funcţiona cu petrol şi putea să ducă cu el carburant pentru o săptămână. Aşadar, chiar dacă nu va avea cum să se aprovizioneze în drum, automobilul va putea parcurge uşor cele trei sute de mile dus şi întors cu această rezervă.

Hodge Urrican şi Turk erau instalaţi confortabil în spate, iar în faţă mecanicul cu un ajutor manipulau volanul şi frînele. De data aceasta, contrar obiceiului, comodorul se închisese în sine şi Turk nu reuşea să-1 facă să vorbească. El nu se gîndea la nimic altceva decât la ţelul final, hipnotizat de căsuţa şasezeci şi trei, atât de îndepărtată acum, deşi la început fusese atât de aproape de ea. Şi nu fiindcă îl preocupa costul ultimei trageri: cheltuiala pentru trenul special, pentru automobil, în afară de tripla penalizare de trei mii de dolari, pe care o va plăti la Chicago înainte de a reîncepe partida.

Nu! Era vorba de onoarea şi amorul lui propriu, de ruşinea — da! — de ruşinea de a se vedea întrecut de ceilalţi şase parteneri şi — trebuie să recunoaştem — de teama de a pierde moştenirea lui William J. Hypperbone.

Pe scurt, automobilul mergea repede şi sigur spre Valea Morţii, pe un drum destul de bun de la Keeler încolo, pe care şoferul îl mai făcuse şi-n alte dăţi. El depăşi câteva tîrguri răzleţe prin văile munţilor Sierra Nevada, dominate de muntele Whiney, al cărui vîrf se înalţă la aproape patrusprezece mii de picioare.

După ce trecu cu uşurinţă prin păsurile mai multor şuvoaie, automobilul porni spre sud-est, o luă peste râul Chay-o-poo-wapah, până la satul Indian Wells, la ieşirea din trecătoarea Walker.

Până aici locurile nu erau chiar atât de pustii. Se-ntîlneau ferme, e drept la mare distanţă una de alta. Se vedeau plugari mergînd de la aşezarea lor la alta învecinată, sau pâlcuri de indieni mohaws, odinioară proprietarii teritoriului. Şi ca nişte oameni care nu se mai miră de nimic, locuitorii priveau fără uimire acest vehicul mecanic. Solul încă nu era sterp, creşteau tufişuri de creosote şi mezchite, desişuri de yuccas, de

cactuşi enormi, din care unii măsurau până la opt stînjeni — toată gama arborescentă a bătrânelor păduri din Nevada.

Însă nu găseai, ca în vestitul teritoriu din Calaveras şi Mariposa, arbori fenomene cum sunt «Tatăl pădurii» şi «Mama pădurii», giganţi înalţi de peste trei sute de picioare.

Şi dacă în loc de a fi trimis în Valea Morţii Hodge Urrican ar fi trebuit să plece în valea Yosemite, la est de San Francisco, către partea centrală a munţilor Sierra Nevada, sau mai curând dacă pe Max Rial l-ar fi adus aici jocul întîmplării, ce amintire ar fi păstrat — chiar după minunile Parcului Naţional din Wyoming — despre parcul care străjuieşte muntele Syell, la altitudinea de două mii de stînjeni, despre aceste frumuseţi naturale cu denumirile lor semnificative: «Cascada cea Mare», de cinci sute de picioare. «Cascada Primăverii», «Lacul Oglinzii», «Bolţile regale», «Catedrala», «Coloana lui Washington», atât de admirate de mii de turişti.

În fine, automobilul ajunse în deşertul mărginit de depresiunile Văii Morţii. Aici domneşte imensa singurătate. Nu se zăreau nici oameni, nici animale. Un soare arzător cădea peste ţinutul nesfîrşit. Abia se vedeau câteva urme de vegetaţie rudimentară. Nici caii şi nici asinii nu s-ar fi putut hrăni aici şi era o fericire că maşina propulsată nu avea nevoie decât de vapori de petrol pentru a acţiona vehiculul. Ici şi colo, nişte «mameloane» — coline de mică înălţime, înconjurate de câteva desişuri sărace de arbuşti. După căldura înăbuşitoare a zilei urmează nopţile californiene, uscate şi reci, pe care roua nu le-ndulceşte niciodată.

Astfel, comodorul Urrican ajunse la 3 iunie la capătul sudic al Télescope Range-ului, care mărgineşte la vest Valea Morţii.

Era trei după-amiază. Călătoria ţinuse cincizeci de ore, fără odihnă şi fără incidente.

Într-adevăr, pe drept cuvânt, acest trist ţinut cu sol argilos, câteodată acoperit de o pulbere salină, a fost numit Valea Morţii. Valea propriu-zisă, care sfârşeşte la capătul Nevadei, nu este decât un canion, o fîşie largă de nouăsprezece mile, lungă de o sută douăzeci de mile, ciuruită de prăpăstii al căror fund ajunge până la treizeci de stînjeni sub nivelul mării. Pe marginile lor nu cresc în acest arid teritoriu decât plopi pitici, sălcii cu frunze de o gălbejeală bolnăvicioasă, yuccaşi uscaţi cu frunze ascuţite, pelini piperniciţi şi mii de tufe de

cactuşi, numiţi în California «petalinas», fără frunze, numai ramuri, veritabile candelabre funerare aşezate pe Valea Morţii.

Death Valley, aşa cum spunea Elisée Reclus, a fost într-o epocă geologică anterioară albia fluviului care se pierde azi în Soda Lake, străbătută în prezent numai de şuvoiul Amargoza. Povârnişurile îi sunt acoperite cu ace de sare, boraxul se adună în gropile ei şi câteva dune de nisip sunt spulberate din timp în timp de curenţii atmosferici care se dezlănţuie câteodată cu mare violenţă.

Da! Valea Morţii a fost bine aleasă de excentricul testator, pentru a-1 trimite acolo pe nenorocosul partener oprit în plin elan la căsuţa cincizeci şi opt!

Comodorul Urrican ajunsese deci la capătul grelei călătorii. El se opri la poalele munţilor Funeral, denumiţi astfel în amintirea caravanelor care au pierit pe aceste triste meleaguri. Avu grijă să scrie pe loc o dovadă a prezenţei sale în Valea Morţii la 3 iunie, document care fu îngropat sub o stîncă, după ce a fost semnat şi de Turk, împreună cu cei doi mecanici ai automobilului.

Hodge Urrican zăbovi numai o oră în Valea Morţii. Nu-i mai rămînea nimic de făcut decât să părăsească acest jalnic ţinut, pentru a se reîntoarce la Keeler pe acelaşi drum pe care venise. Atunci, deschizînd gura pentru prima oară, el pronunţă cuvântul:

— Haidem!

Şi automobilul porni, pe vreme bună, prin regiunea de nord a deşertului Mohaws, coborând prin trecătorile Nevadei, şi sosi fără obstacole la staţiunea Keeler, patruzeci şi patru de ore de la plecare, la 11 dimineaţa, în ziua de 5 iunie.

În trei cuvinte, dar trei cuvinte călduroase, comodorul Urrican mulţumi mecanicului şi însoţitorului său, care arătaseră atâta zel şi pricepere în împlinirea misiunii lor obositoare, şi, întorcându-se spre Turk, rosti:

— Haidem!

Trenul special se afla în gară, gata de plecare, aşteptînd reîntoarcerea comodorului. Hodge Urrican merse drept spre mecanic:

— Haidem! îi strigă.

După ce fluieră, locomotiva se puse în mişcare şi, mergînd cu cea mai mare viteză, se opri la Reno şapte ore mai târziu.

Pe Union Pacific se circulă fără greş. Dealtfel, supus unor orarii de o desăvîrşită precizie, trenul nu putea nici să micşoreze, nici să mărească durata drumului. El

traversă Munţii Stâncoşi, statele Wyoming, Nebraska, Iowa, Illinois şi ajunse la Chicago pe 8 iunie, la nouă şi treizeci şi şapte dimineaţa.

Ce primire frumoasă îi făcură comodorului Urrican cei ce-i rămăseseră credincioşi, în ciuda tuturor piedicilor! Desigur, această plecare pe picior greşit, obligaţia de a reîncepe partida însemnau o mare neşansă. Dar se părea că norocul îi zîmbea din nou Steagului portocaliu, cu aruncarea de zaruri din ziua în care el sosi la Chicago.

Nouă, din şase cu trei — acest număr de puncte se repeta a treia oară în meciul Hypperbone: prima oară pentru Lissy Wag, a doua pentru necunoscutul XKZ şi a treia oară pentru comodor.

Şi după ce fusese trimis în Florida, apoi în California. Hodge Urrican nu trebuia să facă decât un pas spre a ajunge la căsuţa douăzeci şi şase, statul Wisconsin, care se mărgineşte cu Illinois şi care nu era ocupată atunci de nici unul din parteneri. Cota sa se urcă pe tabelele agenţiilor şi el fu apreciat din nou la valoarea lui Tom Crabbe şi Max Réal.

Capitolul VII

CASA DIN SOUTH HALSTEDT STREET

În ziua de 1 iunie, uşa casei din South Halstedt Street nr. 3997 din Chicago se deschise la 8 dimineaţa în faţa unui tînăr care-şi purta în spate trusa de pictor, urmat de un tânăr negru cu valiza în mână.

Ce mare fu surpriza şi bucuria doamnei Réal când fiul său intră în cameră şi putu să-1 strîngă în braţe.

— Tu, Max. cum... tu eşti?...

— Chiar eu, mamă!

— Şi iată-te la Chicago în loc să fii...

— La Richmond? exclamă Max Réal.

— Da... la Richmond!...

— Fii liniştită, bună mamă!... Am tot timpul să ajung la Richmond, şi, cum Chicago se găsea în drumul meu, am avut, cred, dreptul să mă opresc câteva zile şi să le petrec cu tine...

— Dar, scumpul meu copil, rişti să pierzi...

— Ei bine, măcar n-am pierdut ocazia să te pot îmbrăţişa, dragă mamă!... Gîndeşte-te că nu te-am mai văzut de două săptămîni nesfirşite.

— Ah, Max, cât aş vrea să se termine odată partida!

— Si eu!

— În favoarea ta... se înţelege!

— Fii fără grijă! E ca şi cum aş fi posesorul cifrului casei de bani a onorabilului Hypperbone!... răspunse rîzînd Max Réal.

— În fine, sunt fericită că te văd, scumpul meu fiu, foarte fericită!

Max Réal se găsea la Cheyenne în statul Wyoming când, la întoarcerea sa din excursia la Parcul Naţional din Yellowstone, în ziua de 29 mai, primi telegrama de la a treia tragere — rezultat opt din cinci cu trei. Or, căsuţa a opta, după a douăsprezecea ocupată de Wyoming, era atribuită statului Illinois. Trebui deci să se dubleze acest număr de puncte. Şasesprezece îl ducea pe pictor la căsuţa patruzeci şi patru în Virginia, la Richmond City.

În plus, între Chicago şi Richmond există o reţea de căi ferate care permite să parcurgi în douăzeci şi patru de ore distanţa care separă cele două metropole. Deci, cum Max Real avea înaintea lui cincisprezece zile, adică de la 29 mai la 12 iunie, el putea să facă cc-i plăcea şi i se păru cel mai potrivit să se odihnească o săptămână în casa părintească.

Plecat din Cheyenne imediat după-masă, ajunse douăzeci şi patru de ore mai tîrziu la Omaha, apoi a doua zi cu bine la Chicago, însoţit de devotatul Tommy.

În timpul şederii sale aici, Max Réal îşi propunea să termine două pînze pe care le schiţase în drum: o privelişte de pe Kansas River, lîngă Fort Riley, şi alta, o vedere a cascadelor Fire Hole din Parcul Naţional. Încredinţat că va vinde aceste două tablouri la un preţ bun, va avea cu ce plăti mai multe penalizări, dacă nenorocul îl va urmări în cursul călătoriilor sale. Doamna Réal acceptă toate aceste argumente, fericită că poate fi împreună cu fiul ei timp de câteva zile.

Statură de vorbă de una şi de alta şi luară masa în doi — ceea ce avea întotdeauna farmec pentru mamă şi fiu. Tînărul pictor se apucă să mănînce cu poftă, după felurile de hrană de care avusese parte în Kansas şi Wyoming. Cu toate că-i scrisese doamnei Real de mai multe ori, el trebui să reia descrierea călătoriei sale, să-i istorisească diversele incidente, întîmplarea cu miile de cai rătăcind pe cîmpiile din Kansas şi întîlnirea cu soţii Titbury la Cheyenne. Atunci abia mama sa îi relată necazurile avute de cei doi la Calais din statul Maine,

cum, încălcând legea băuturilor alcoolice, domnul Titbury plătise o amendă şi la cât se urca aceasta..

— Şi acum care e situaţia partidei?...

Pentru a-i explica mai bine, doamna Réal îl conduse în camera sa şi-i arătă o hartă întinsă pe masă, pe care erau înfipte mici steguleţe de diferite culori.

Cât călătorise prin ţară, Max Réal nu se interesase de partenerii săi şi nici nu citise ziarele din hoteluri sau din gări. Dar cunoscând culoarea fiecăruia din cei şapte, va fi suficient să examineze harta pentru a fi la curent cu situaţia. Dealtfel, mama lui urmărea de la început peripeţiile meciului Hypperbone.

— În primul rând, al cui este steagul indigo, care se află pe locul cel mai bun?

— Al lui Tom Crabbe, dragul meu, pe care tragerea de ieri, 31 mai, îl trimite la căsuţa patruzeci şi şapte, statul Pennsylvania...

— Ei, mamă, tare trebuie că se mai bucură antrenorul său, John Milner! Cât despre dobitocul de boxer, marele fabricant de lovituri de pumni, dacă înţelege ceva, fie ca pe paleta mea galbenul să se schimbe în roşu aprins. Şi steagul roşu?

— E steagul lui XKZ, înfipt în căsuţa patruzeci şi şase, districtul Columbia.

Într-adevăr, graţie numărului de puncte zece — dublat, adică douăzeci, omul mascat făcuse un salt de douăzeci de căsuţe, din Milwaukee, statul Wisconsin, la Washington, capitala Statelor Unite ale Americii, deplasare uşoară şi rapidă în această parte a teritoriului, unde reţeaua de căi ferate este atât de deasă.

— Nu se bănuieşte cine este jucătorul necunoscut?... întrebă Max Réal.

— În nici un fel, dragul meu.

— Sunt sigur, mamă, că este bine cotat la agenţii şi că se fac pe el pariuri mari...

— Da... Mulţi cred că va cîştiga şi... eu însămi mă tem de el.

— Iată ce înseamnă să fii un personaj misterios! declară Max Réal.

Nimeni nu putea să spună dacă acum XKZ se mai găsea la Chicago sau dacă plecase spre districtul Columbia. Şi cu toate acestea, Washington — deşi nu este decât un centru administrativ, fără industrie şi comerţ — merită ca vizitatorii să-i rezerve câteva zile.

Cu o aşezare frumoasă la confluenţa dintre Potomac şi Anacostia, făcând legătura cu oceanul prin golful Chesapeake, această capitală numără nu mai puţin de două sute de mii de suflete, chiar când nu se adună Congresul, epocă în care-şi dublează populaţia.

E adevărat că districtul federal are o suprafaţă mică şi că ocupă ultimul loc ca mărime între statele Republicii americane, dar oraşul nu e mai puţin demn de înalta sa menire. Începînd prin construcţiile sale măreţe pe teritoriile triburilor tuscaroras şi monacans, el a şi înglobat câteva aşezări învecinate.

Al şaptelea partener, dacă nu cunoştea încă Washington-ul, putea admira aspectul arhitectural al Capitoliului de pe colina ce coboară spre Potomac, cu cele trei corpuri ale clădirilor destinate Senatului, Camerei deputaţilor şi Congresului unde se adună trimişii naţiunii, cu înalta cupolă de fier avînd în vîrf statuia Americii, cu peristilurile, cele două şiruri de coloane, basoreliefurile care-1 împodobesc şi statuile din interior.

Dacă nu cunoştea Casa Albă, putea alege dintre bulevardele care pornesc de la Capitoliu pe acela al Pennsylvaniei şi putea merge drept spre reşedinţa Preşedintelui — modestă şi democratică locuinţă ridicată între clădirile Tezaurului şi ale diferitelor ministere.

Dacă nu cunoştea monumentul lui Washington, obelisc de marmoră înalt de o sută cincizeci şi şapte de picioare, îl putea vedea de departe în mijlocul grădinilor de pe malul Potomac-ului.

Dacă nu cunoştea Direcţia Poştelor, se putea duce să admire un edificiu de marmoră albă, în stil antic, cel mai frumos din oraş.

Câte ore plăcute şi instructive se pot petrece în bogatele galerii de istorie naturală şi etnografie ale celebrei Instituţii Smithson, instalată în Patent Office, în muzeele cu nenumărate statui, tablouri, bronzuri, şi în Arsenal unde se înalţă o coloană în onoarea marinarilor americani, morţi într-o luptă navală în faţa Algerului, pe care se citeşte inscripţia răzbunătoare: *Schingiuiţi de englezi!*

Capitala Statelor Unite are o climă sănătoasă. Apele Potomac-ului o scaldă din belşug. Cele cincizeci de leghe ale străzilor sale, parcurile şi grădinile sunt umbrite de peste şasezeci de mii de arbori, cum sunt cei care înconjoară Palatul Invalizilor, Universitatea Howard,

Droit Park sau Cimitirul Naţional, cu pâlcurile lui de verdeaţă, unde mausoleul lui William J. Hypperbone ar fi avut o aşezare tot aşa de bună ca şi în ţintirimul din Oakswoods din Chicago.

În fine, dacă XKZ ar fi crezut de cuviinţă să rezerve o mai mare parte din timpul său capitalei Confederaţiei, el n-ar fi părăsit districtul înainte de a merge într-un patriotic pelerinaj la Mount Vernon, la distanţă de patru leghe de aici, unde o asociaţie de doamne întreţin casa în care Washington şi-a petrecut o parte din viaţă şi unde a murit în 1799. În orice caz, dacă partenerul de ultim moment sosise în capitala Federaţiei, nici un ziar nu semnalase prezenţa sa.

— Şi steagul galben? întrebă Max Réal, arătînd spre cel din mijlocul căsuţei treizeci şi cinci.

— Este steagul Lissyei Wag, dragul meu.

Da, steagul fetei mai flutura pe căsuţa Kentucky, căci la data de 1 iunie nu avusese încă loc funesta tragere care o trimitea pe Lissy Wag în închisoarea din Missouri.

— Ah, fermecătoarea tînără! exclamă Max Réal. O văd încă, sfioasă, roşind mereu, când a luat parte la funeraliile lui William J. Hypperbone, apoi pe estrada de la *Auditorium!...* Drept să-ţi spun, dacă aş fi întîlnit-o în drum, i-aş fi urat din nou succes!...

— Şi ţie, Max?...

— Şi mie, mamă. Să cîştigăm amândoi partida! Ne-am împărţi moştenirea!... Ar fi grozav!

— Se poate?

— Nu, nu se poate... dar se întîmplă în lumea asta atâtea lucruri extraordinare...

— Ştii, Max, s-a crezut că Lissy Wag nu va putea să plece...

— Da, sărmana fată a fost bolnavă şi cîţiva dintre «cei şapte» se şi bucurau! Oh! Nu, mamă, eu nu!... Din fericire a avut o prietenă care a îngrijit-o bine şi a vindecat-o... una, Jovita Foley... tot atât de hotărâtă, în felul ei, ca şi comodorul Urrican! Şi când va fi următoarea tragere pentru Lissy Wag?...

— Peste cinci zile, la 6 iunie.

— Să sperăm că frumoasa mea parteneră va şti să evite pericolele drumului, «labirintul» din Nebraska, «închisoarea» din Missouri, Valea Morţii din California!... îi urez noroc... da... i-1 doresc din tot sufletul!

Era limpede că Max Réal se gîndea câteodată la Lissy Wag — chiar foarte des — şi fără îndoială prea mult

după doamna Real, puţin mirată de căldura cu care vorbea fiul ei de această fată.

— Şi nu întrebi, Max, cine este Steagul verde?... reluă ea.

— Cel ce filfiie pe căsuţa douăzeci şi doi, scumpă mamă?

— Da, este steagul domnului Kymbale.

— Băiat bun, ziaristul, spuse Max Réal, şi după cât am aflat, foloseşte acest prilej spre a vizita ţara...

— Da, copilul meu, şi *Tribune* îi publică zilnic cronicile.

— Ei bine, mamă, cititorii săi trebuie să fie mulţumiţi şi, dacă va explora Oregon-ul şi Washington-ul, le va povesti lucruri foarte interesante.

— Dar a rămas mult în urmă.

— Asta n-are nici o importanţă în jocul nostru, răspunse Max Réal, un număr norocos te face să înaintezi repede!

— Ai dreptate, băiatul meu...

— Şi al cui este acest steag care atîrnă aşa de trist la căsuţa a patra?...

— Al lui Hermann Titbury.

— Ah, ce individ îngrozitor!... exclamă Max Réal. Trebuie să turbeze că a fost întrecut, ba e chiar ultimul!

— E de plîns, Max, căci n-a făcut decât patru paşi în două aruncări de zaruri şi, după ce a fost la capătul statului Maine, a trebuit apoi să plece în Utah!

La data de 1 iunie încă nu se ştia că soţii Titbury fuseseră jefuiţi de tot ce aveau asupra lor, după sosirea la Great Salt Lake City.

— Şi totuşi, nu-i pot compătimi... spuse Max Real. Nu! De zgîrciţii ăştia nu mă sinchisesc deloc şi îmi pare rău că n-au de plătit din buzunar vreo penalizare mai mare...

— Dar nu uita că au trebuit să achite o amendă la Calais, spuse doamna Réal.

— Cu atât mai bine, şi n-au avut decât ce-au meritat, ei care iau şi pielea de pe om. Iar ceea ce le doresc este să mai capete o dată cel mai mic număr de puncte, unu cu unu! I-ar duce la Niagara şi vama «podului» i-ar costa o mie de dolari!

— Eşti crud cu familia Titbury, Max...

— Oameni îngrozitori, mamă, care s-au îmbogăţit din camătă şi nu merită nici o milă! Atât ar mai lipsi, ca soarta să-i facă moştenitorii generosului Hypperbone!

— Tot ce se poate, răspunse doamna Réal.

— Dar, ia spune-mi, mamă, nu zăresc steagul faimosului Hodge Urrican.

— Steagul portocaliu!... Nu mai fâlfâie nicăieri, de când ghinionul 1-a trimis pe comodor în Valea Morţii, de unde se va întoarce la Chicago spre a reîncepe partida.

— E greu pentru un ofiţer de marină să-şi coboare steagul! exclamă Max Réal. Ce furii trebuie să-1 fi cuprins, şi cum se va fi cutremurat vaporul său de la chilă până la vîrful catargelor!

— Nu-ncape îndoială, Max.

— Şi XKZ, când are loc tragerea pentru dînsul ?

— Peste nouă zile...

— Ciudată idee a avut defunctul, să nu dea în vileag numele ultimului din «cei şapte».

Acum Max Real era la curent cu situaţia meciului.

După această aruncare de zaruri care-1 trimitea în Virginia, ştia că ocupă locul al treilea. Îl întrecea Tom Crabbe, aflat în frunte, şi XKZ pentru care a treia tragere nu se efectuase încă.

De fapt, lui nu-i prea păsa, în pofida dorinţelor doamnei Réal şi ale lui Tommy. Astfel că timpul cât rămase la Chicago şi-1 petrecu în atelier, unde termină cele două peisaje, a căror valoare — date fiind condiţiile în care au fost pictate — creştea în ochii unui amator american.

Ca urmare, Max Réal, aşteptînd apropiata sa plecare, nu se mai gîndi la meci, nici la cei pe care acesta îi pusese pe drumuri de-a lungul Statelor Unite. În fond, el nu-şi asumase rolul de partener decât pentru a nu o necăji pe buna sa mamă — tot aşa cum Lissy Wag participa pentru a nu o supăra pe Jovita Foley.

Totuşi, în timpul şederii sale la Chicago, luă cunoştinţă de celelalte trei rezultate ale tragerilor de la *Auditorium.* Cea din 2 se arătă dezastruoasă pentru Hermann Titbury, deoarece îl obliga să plece în a nouăsprezecea căsuţă, statul Louisiana, menit să fie locul «hanului», unde trebuia să aştepte două trageri fără să ia parte la ele. Tragerea din 4 îl bucură pe Harris T. Kymbale, căci, dacă nu-1 trimitea decât la căsuţa treizeci şi trei, North Dakota, îi asigura cel puţin o călătorie interesantă. În fine, pe 6 iunie, ora opt, maestrul Tornbrock aruncă zarurile pentru Lissy Wag. În dimineaţa aceea, Max Réal, care se interesa atât de mult de soarta fetei, se duse la *Auditorium,* de unde se întoarse cât se poate de necăjit.

De la căsuţa treizeci şi opt, statul Kentucky, Lissy Wag — prin numărul de puncte şapte dublat, deci patrusprezece — era trimisă la căsuţa cincizeci şi doi. Acolo, în statul Missouri, nefericita trebuia să stea la «închisoare», până când un alt partener venea să-i ia locul.

Cum era de aşteptat, cele trei trageri avură un efect considerabil în lumea jucătorilor din toate agenţiile. Pentru Tom Crabbe şi Max Réal se făcuseră cereri mai multe ca oricând. Norocul era vădit de partea lor şi părea greu de ales între aceşti doi favoriţi ai soartei.

Cât de îndurerat se simţi Max Réal când se întoarse acasă şi o văzu pe maică-sa înfigînd sleguleţul galben în mijlocul statului Missouri. transformat în «închisoare» de voinţa excentrică a defunctului — şi pentru Lissy Wag de voinţa destinului! Era foarte necăjit şi nu-şi ascunse mîhnirea. Rezultatul cu «închisoarea» sau cel cu «puţul» erau cele mai proaste ale partidei. Da, mai grave chiar decât cel cu Valea Morţii, a cărui victimă fusese Hodge Urrican! Cel puţin comodorul suferise numai o întîrziere şi putea continua lupta!... Dar cine ştie dacă meciul Hypperbone nu se va încheia înainte ca prizoniera să fi fost eliberată?...

În fine, a doua zi, la 7 iunie, Max Réal se pregăti să plece din Chicago. Mama sa stătu multă vreme să-1 povăţuiască, iar el îi făgădui că nu va întîrzia pe drum.

— Şi fie ca telegrama ce-o vei primi la Richmond, fiul meu, să nu te trimită... la capătul lumii...

De-acolo te mai întorci, mamă, te întorci, în timp ce de la «închisoare»!... Recunoaşte că toate acestea sunt o bătaie de joc. Să fii socotit un cal de curse, să pierzi din cauza unei jumătăţi de lungime... Da... o bătaie de joc!...

— Nu, copilul meu, nu-i aşa!... Du-te, dar, şi Dumnezeu să te ajute!

Şi buna femeie punea tot sufletul în aceste cuvinte.

Se înţelege de la sine că Max Réal, în timpul şederii sale, n-a putut să se ferească uşor de agenţii, reporterii, cei ce pariau şi care-1 căutau mereu în Halstedt Street. Ce să te mire? Era pe picior de egalitate cu Tom Crabbe... Ce onoare!... Max Réal îi făgăduise desigur mamei să plece în Virginia pe drumul cel mai scurt. Dar, cu condiţia să fie pe 12 la Richmond, cine ar fi avut ceva de spus dacă drumul său, în loc să urmeze linia dreaptă, o lua pe o linie frîntă sau curbă. Cu toate acestea, el se hotărî să nu iasă din statele pe care avea să le

traverseze — Illinois, Ohio, Maryland, Virginia occidentală, până în Virginia şi metropola sa Richmond.

Doamna Réal primi după patru zile, Ia 11 iunie, o scrisoare în care fiul ei îi povestea pe scurt toate peripeţiile călătoriei. În afara remarcilor despre ţinuturile străbătute, oraşele vizitate, întîlnirile avute, ea mai trăda însă şi o stare sufletească deosebită, care o puse pe gînduri.

Richmond, 11 iunie, Virginia.

Buna şi draga mea mama,

Iată-mă ajuns — nu la ţinta acestei mari şi stupide partide, ci la destinaţia unde m-a trimis a treia aruncare de zaruri... După Fort Riley din Kansas, după Cheyenne dai Wyoming, Richmond din Virginia! Deci, nu-fi face griji pentru fiinţa pe care o iubeşti mai mult decât orice pe lume şi care te iubeşte din toată inima: fiul tău se găseşte la postul său, şi este sănătos.

Aş vrea să pot spune acelaşi lucru şi despre biata Lissy Wag, pe care o aşteaptă paiele umede ale «închisorii» din marele oraş missourian. Nu pot să-ţi ascund, dragă mamă, cât sunt de mîhnit de nenorocul ei, cu toate că n-ar trebui să văd în ea decât o rivală. Dar e atât de fermecătoare şi atrăgătoare! Cu cât mă gîndesc mai mult la nefericita tragere — şapte din trei şi patru, dublat — cu atât sunt mai mîhnit şi regret mai mult că steagul galben trebuie să fluture pe zidurile <închisorii>, după ce a fost purtat vitejeşte până acum, pentru amica sa, de neobosita Jovita Foley! Şi până când va rămîne acolo ?...

Am plecat pe data de 7, în zorii zilei. Calea ferată merge de-a lungul malului de sud al lacului Michigan, de unde se zăresc frumoasele privelişti ale acestui lac. Dar, între noi fie vorba, cunosc prea bine lacul, cât şi locurile care-l înconjoară! Dealtfel, în această parte a Statelor Unite, ca şi în Canada, te cam plictisesc lacurile cu ape albastre, care nu sunt totdeauna albastre, şi domoale, fără să fie domoale totdeauna. Avem prea multe şi mă întreb de ce Franţa, care nu e atât de bogată în terenuri lacustre, nu cumpără unul la alegere, aşa cum noi i-am cumpărat Louisiana în 1803 ?

În tot cazul, eu am privit la dreapta şi la stînga prin gaura paletei mele, în timp ce mormolocul de Tommy dormea dus.

Fii liniştită, mamă, nu ţi-am trezit negrişorul! Poate că visa că am cîştigat destule milioane de dolari pentru a-l ţine veşnic! Să-l lăsăm să fie fericit!

Reiau în parte drumul făcut de Harris T. Kymbale când a plecat din Illinois în statul New York, din Chicago la Niagara. Dar, ajuns la Cleveland City din Ohio, las acest drum şi mă îndrept spre sud-est. Dealtfel, trenuri sunt puzderie încât n-ai pe unde să calci dacă vrei să mergi pe jos.

Nu-mi cere, dragă mamă, să-ţi înşir orele mele de sosire şi de plecare din cursul acestei călătorii. N-ar putea să te intereseze. Îţi voi vorbi numai de câteva localităţi, pe unde locomotiva noastră a împroşcat trîmbe de aburi. Ele se-ngrămădesc în această zonă industrială tot atât de multe ca şi fagurii unui stup de albine! Îţi voi descrie numai pe cele mai importante. Din Cleveland am plecat la Warren, un mare centru din Ohio, aşa de bogat în petrol că şi un orb l-ar recunoaşte, numai să aibă nas, atât de dezgustător este mirosul. Ai impresia că aerul ia foc dacă aprinzi un singur chibrit. Şi apoi, ce ţinut! Pe cîmpii, cât vezi cu ochii, numai sonde şi puţuri, aşijderi pe dealuri şi văi. Par nişte lămpi uriaşe de treizeci — patruzeci de picioare înălţime. Nu le lipseşte decât fitilul!...

Dragă mamă, acest ţinut nu se poate compara cu poeticele noastre cîmpii din Far-West, nici cu văile sălbatice din Wyoming, cu depărtatele privelişti ale Munţilor Stâncoşi, sau cu zările nesfirşite ale marilor lacuri şi oceanelor. Realizările industriale sunt frumoase, nu zic nu, dar mai frumoase sunt operele artistice, şi nimic nu le întrece pe cele naturale...

Între noi, draga mamă, aş fi dorit să te iau cu mine dacă as fi fost favorizat de ultima tragere, adică favorizat să fiu trimis într-un ţinut frumos. Da, doamnă Real, de exemplu în Far-West. Şi nu pentru că nu ar fi interesante priveliştile din lanţul munţilor Alleghany pe care i-am străbătut. Dar nu se pot compara, pe cinstea mea de pictor, cu Montana, Colorado, California sau Oregonul.

Da! Am fi călătorit împreună şi dacă am fi întîlnit-o pe Lissy Wag. cine ştie... din întîmplare... Ei bine, ai fi făcut cunoştinţă cu ea. E drept că acuma e la «închisoare» sau în drum spre ea, sărmana fată!...

Ah, dacă la următoarea tragere ar veni s-o elibereze un Titbury, Crabbe sau Urrican! Ţi-l închipui pe acest grozav comodor căzînd în căsuţa cincizeci şi doi, după

tot ce-a păţit! Ar fi în stare să-l lase pe Turk să-şi manifeste în voie instinctele sale de tigru feroce!... La nevoie, dragă mamă, Lissy Wag ar fi putut fi trimisă, oricât de trist ar fi fost, la «han» sau în «labirint»... Dar «puţul»... îngrozitorul «puţ», sau «închisoarea»... oribila «închisoare»... sunt încercări făcute pentru sexul tare! Cu siguranţă că destinul n-a prea fost curtenitor în ziua aceea!

Dar să nu o luăm razna şi să continuăm cu călătoria. Am depăşit Warren de-a lungul Ring River-ului şi, după ce am trecut de frontiera statului Ohio, am intrat în Pennsylvania. Primul oraş important este Pittsburg, aşezat pe fluviul Ohio cu anexa sa Alleghany, Cetatea de Fier sau Cetatea de Fum cum este denumit, datorită miilor de conducte subterane prin care trec gazele naturale. Cât este de murdar!... Ţi se înnegresc mîinile şi faţa în câteva minute... capeţi mîini şi faţă de negru! Ah, pajiştile mele răcoroase şi luminoase din Kansas!

Am pus pe fereastră puţină apă pe fundul unui pahar şi a doua zi am găsit cerneală. Cu acest amestec chimic îţi scriu acum, draga mea mamă.

Am citit în ziar că tragerea din 8 îl trimite pe violentul nostru comodor Urrican în Wisconsin. Din păcate, la următoarea tragere, dacă are numărul de puncte doisprezece, chiar dublat, nu va putea ajunge la căsuţa cincizeci şi doi, unde tînăra prizonieră stă atât de mîhnită...

În fine, am continuat să cobor spre sud-est. Numeroase gări s-au perindat de o parte şi de alta a căii ferate, oraşe, târguri şi sate, dar în tot acest ţinut nici un colţ de natură n-a fost lăsat neatins. Peste tot văd mâna omului şi maşinile sale zgomotoase. E drept că şi în Illinois-ul nostru se întîmplă acelaşi lucru şi nici Canada nu va avea altă soartă, într-o zi, arborii vor fi de metal, cîmpiile de pîslă şi plajele din pilitură de fier... Acesta e progresul.

Totuşi am avut câteva ore frumoase călătorind prin trecătorile munţilor Alleghany. Un lanţ de munţi capricios, sălbatic, acoperit de conifere negricioase, brăzdat de povîrnişuri abrupte, cu prăpăstii adinci, văi întortocheate, şuvoaie învolburate pe care industriaşii încă nu le-au zăgăzuit şi care formează cascade naturale.

Apoi am trecut prin acel colţişor al Maryland-ului scăldat de Potomac şi am ajuns la Cumberland, mai important decât capitala, modesta Annapolis,

neînsemnată faţă de năvalnicul şi mîndrul Baltimore unde este concentrată întreaga viaţă comercială a statului. Aici cîmpiile sunt verzi, căci ţinutul e mai mult agricol decât industrial. Iarba creşte peste un strat de fier şi cărbune, iar câteva lovituri de sapă înlătură imediat solul vegetal.

În fine, iată-mă în West Virginia şi fii liniştită, bună mamă, Virginia nu-i prea departe. Aş fi venit aici mai demult dacă problema sclaviei n-ar fi împărţit statul în două in timpul războiului de Secesiune. Da, în vreme ce răsăritul apăra doctrinele antiumane ale sclaviei — Tommy doarme, nu ne aude — apusul, dimpotrivă, se desprindea de Confederaţie ca să treacă sub drapelul federal.

E un ţinut povîrnit, dacă nu muntos, străbătut la est de lanţul munţilor Appalaches, cu mine de fier şi huilă, cu ocne de sare care veacuri întregi ar fi putut îndestula Confederaţia. Nu m-am dus la Charleston, capitala Virginiei occidentale, care bineînţeles nu e acelaşi Charleston din Carolina de Sud, unde a fost trimis Harris T. Kymbale, nici al treilea Charlestown despre care voi vorbi mai încolo. M-am oprit însă o zi la Martinsburg City, cel mai mare oraş de pe coasta Atlanticului. Da, o zi întreagă, şi nu mă certa, dragă mamă, căci am avut timp să ajung după aceea în câteva ore la Richmond. De ce m-am oprit la Martinsburg ? Ca să fac un pelerinaj la mormîntul lui John Brown care a ridicat primul, la începutul războiului, steagul împotriva sclaviei. Plantatorii din Virginia l-au hăituit ca pe o fiară. N-avea cu sine decât vreo douăzeci de oameni şi voia să ocupe arsenalul din Harpers Ferry. Acesta e numele unui orăşel aşezat la poalele unei coline, între râurile Potomac şi Shenandoah, un colţişor minunat, dar mai ales vestit prin teribilele evenimente care au avut loc aici. Eroicul apărător al marii şi dreptei cauze se refugiase în 1859 în această localitate. Miliţia îl ataca neîncetat. După minuni de vitejie, grav rănit şi dezarmat, a fost prins, târât până la aşezarea învecinată Charlestown, unde a fost spînzurat la 2 decembrie 1859. Moartea lui glorioasă nu va fi uitată şi numele lui va răsuna din veac în veac[1]*. Acestui martir al libertăţii şi*

[1] Iată ce a spus marele geograf francez Elisec Reclus şi speram că se va ţine seama de cererea lui: «Fiecare din comandanţii trupelor federale din timpul războiului de Secesiune îşi are statuia în pieţele Washington-ului sau

emancipării umane am vrut să-i aduc omagiul meu de patriot.

Deci iată-mă sosit in Virginia, stat prin excelenţă sclavagist şi care a fost teatrul principal al războiului de Secesiune. Voi lăsa geografilor grija de a-ţi spune, dacă te interesează, că el ocupă locul al treizeci şi treilea ca suprafaţă in Federaţie, că este împărţit în nouăsprezece districte, că — deşi a fost trunchiat în partea de vest — este încă unul dintre cele mai puternice state ale Republicii Nord-Americane, că numărul de cerbi şi opposumi scade, că prepeliţele, cocorii şi vulturii îi brăzdează cerul, că produce în abundenţă grâu, porumb, secară, ovăz, hrişcă şi mai ales bumbac — lucru îmbucurător, fiindcă port cămăşi din el — şi tutun, care nu mă interesează căci nu fumez.

Cât despre Richmond, e un oraş frumos, fosta capitală a Americii separatiste, cheia statului Virginia, pusă în cele din urmă in buzunar de Guvernul federal. El e aşezat între şapte coline, pe malul râului James, şi întinde mâna Manchester-ului de pe malul opus; aşadar, un oraş dublu, ca atâtea altele în Statele Unite, după exemplul unor anumite stele. Îţi repet că e un oraş care merită să fie văzut cu Capitoliul său, un fel de templu grec, căruia îi lipseşte cerul Aticei şi orizontul atenian al Acropolei, cum îi lipsesc şi Partenonului din Edinburgh. Are în schimb prea multe fabrici şi uzine, pentru gustul meu, cel puţin o sută numai pentru prepararea tutunului.

Are şi un cartier al înaltei societăţi, numit Leonard Height, unde se înalţă un monument în memoria lui Lee, generalul confederaţilor, care merită această onoare nu pentru cauza pe care a apărat-o, ci pentru calităţile sale personale.

Îţi mărturisesc, dragă mamă, că n-am vizitat alte oraşe ale statului. Dealtfel, se aseamănă oarecum între ele, ca mai toate oraşele americane. Nu-ţi voi vorbi deci nici de Petersburg, care a apărat poziţiile separatiştilor la sud, ca şi Richmond la nord, nici de Yorktown, unde cu optzeci de ani înainte se termina războiul de Independenţă prin capitularea lordului Cornwallis, nici

---

ale marilor oraşe din nord. Dar locul unde a căzut Brown, al cărui suflet mergea in fruntea armatelor şi care prin pilda sa a făcut mai mult pentru victoria finală decât toate planurile generalilor, a rămas o grămadă de ruine, necunoscut de popor». (N.A.)

de acele cîmpuri de bătaie unde Mac Clellan a fost mai puţin norocos contra lui Lee decât Grant, Sherman şi Sheridan. Trec sub tăcere Lynchburg, acum un oraş industrial cu o vie activitate, unde s-au refugiat armatele secesioniste şi de unde au fost nevoite să se retragă în Appalaches, ceea ce a adus sfîrşitul războiului la 9 aprilie 1865. În nord-vest las la o parte Norfolk, Roanoke, Alexandria, golful Chesapeake şi numeroasele staţiuni termale. Tot ce-ţi pot spune este că două cincimi din populaţia Virginiei sunt oameni de culoare, foarte frumoşi, şi că aproape de orăşelul Luray există grote subterane, poate mai grozave decât Mammoth Caves din Kentucky.

Şi fiindcă veni vorba, mă gindesc că acolo sărmana Lissy Wag a aflat de nedreapta hotărîre a soartei care a trimis-o in Missouri şi mă întreb cum va putea plăti tripla penalizare de trei mii de dolari!... Acest lucru mă întristează nespus... Da... şi tu trebuie să mă înţelegi...

Citesc pe un afiş din Richmond rezultatul tragerii din 10 iunie. Numărul de puncte cinci, din doi cu trei, desemnează Minnesota pentru faimosul nostru necunoscut XKZ. De la căsuţa patruzeci şi şase el sare acum la a cincizeci şi una, şi iată-l în frunte!... Dar cine dracu o fi acest om ? Îmi pare deosebit de norocos şi nu cred că aruncarea de zaruri pentru mine, care va avea loc Maine, mă va face să-l întrec!

Cu asta închei lunga mea scrisoare, care nu te poate interesa decât pentru că vine de la fiul tău. Te sărut din toată inima, iscălind cu numele meu, care nu mai e decât acela al unui cal de curse de pe hipodromul Hypperbone.

MAX RÉAL

Capitolul VIII

LOVITURA DE PUMN A REVERENDULUI HUNTER

Cel mai puţin îndreptăţit să ajungă în căsuţa patruzeci şi şapte, statul Pennsylvania, şi la Philadelphia, principalul oraş al statului, cel mai important din Federaţie după New York şi Chicago, era desigur Tom Crabbe, brută din naştere şi boxer de meserie.

Dar soarta nu alege, zice o vorbă populară, şi în loc de Max Réal, Harris T. Kymbale sau Lissy Wag, făcuţi

pentru a admira frumuseţile acestei metropole, ea trimisese aici o fiinţă stupidă, în tovărăşia antrenorului John Milner. Niciodată defunctul membru al *Excentric-Clubului* n-ar fi prevăzut aşa ceva.

Dar n-aveai ce face. Zarurile hotărîseră aşa încă din primele ore ale zilei de 31 mai. Numărul de puncte doisprezece, din şase cu şase, era anunţat telegrafic pe firul dintre Chicago şi Cincinnati. Astfel, al doilea partener luă măsuri să părăsească imediat vechiul Porcopolis.

— Da, Porcopolis! exclamă cu dispreţ la plecare John Milner. Cum altfel s-ar fi îndreptat în masă populaţia la expoziţia de vite, când avea cinstea să-l găzduiască pe celebrul Tom Crabbe! Acel porc a atras toată atenţia publicului şi nimeni nu 1-a mai aclamat pe campionul Lumii Noi!... Ei bine, să punem mâna pe comoara lui Hypperbone şi voi şti cum să ne răzbunăm!

Era cam nedesluşit cum voia să se răzbune John Milner. Înainte de toate trebuia cîştigată însă partida. De aceea, Tom Crabbe se grăbi să ia primul tren spre Philadelphia după indicaţiile telegramei primită în dimineaţa aceea.

Ar fi avut destul timp pentru această călătorie, deoarece statele Ohio şi Pennsylvania se-nvecinează. Imediat ce ai trecut frontiera orientală a unuia, te găseşti pe teritoriul celuilalt. Între cele două metropole distanţa este de nici şase sute de mile şi mai multe linii ferate deservesc pe călători. Puteai ajunge în douăzeci de ore.

Un asemenea noroc nu-i era dat comodorului Urrican, iar tînărul pictor sau reporterul *Tribunei,* în căutare de drumuri cât mai lungi, nici nu l-ar fi dorit.

John Milner, furios, înţelegea să nu mai rămână nici o zi în Cincinnati, acest oraş ahtiat după curiozităţile fenomenale ale rasei porcine. Da, când va păşi pe platforma trenului, el îşi va scutura cu dispreţ praful de pe pantofi. Într-adevăr, nimeni nu-1 băgase în seamă pe Tom Crabbe la Cincinnati, nimeni nu-i luase vreun interviu la hotelul său din cartierul Covington, jucătorii nu mai veniseră grămadă să parieze ca aceia din Austin sau Texas şi sala poştei fu goală în ziua când se prezentă să primească telegrama maestrului Tornbrock!

Totuşi, graţie numărului de puncte doisprezece, Tom Crabbe întrecea cu trei căsuţe pe Max Réal şi cu o căsuţă pe omul mascat.

John Milner, rănit în amorul lui propriu, jignit de atitudinea populaţiei din Cincinnati, scos din minţi de atâta nepăsare, părăsi hotelul la orele douăsprezece treizeci şi şapte şi urmat de Tom Crabbe, care tocmai terminase a doua masă, plecă spre gară. Trenul porni şi, după ce coti la Columbus, trecu frontiera orientală formată de fluviul Ohio…

Pennsylvania îşi trage numele de la ilustrul quaker englez William Penn, care la sfîrşitul secolului XVII a cucerit pămînturile de pe malul Delawar-ului şi iată cum: William Penn creditase Anglia cu o sumă mare de bani. Carol al II-lea îi oferise în schimb o parte din teritoriile engleze din America. Penn primi şi după cîţiva ani, în 1681, începu să pună temeliile Philadelphiei. Regiunea era acoperită pe atunci de păduri nestrăbătute şi de aceea o numi Sylvania, adăugind şi numele său, de unde Pennsylvania. Harris T. Kimbale, dacă ar fi fost trimis pe aceste meleaguri, ar fi povestit faptul istoric însoţindu-1 cu legende ale ţării prin care trecea. Ar fi zugrăvit cu pana sa vioaie înfăţişarea statului, asemănător cu Ohio, străbătut de lanţul Munţilor Alleghany, de la sud-est la nord-vest. Ar fi descris pădurile de stejari, păşunile unde pasc numeroase turme şi caii de rasă pe care bicicletele îi vor face să dispară ca în Oregon şi Kansas. Ar fi adus laude în cuvinte înaripate şi spirituale livezilor de duzi, unde se cresc viermii de mătase. În Pennsylvania iarna e frig, dar vara clima devine tropicală. Ar fi vorbit, sprijinindu-se pe cifre, de solul bogat în huilă, antracit, minereu de fier, petrol şi gaze naturale, şi atât de nesecat încă dă un număr de tone de oţel şi fier superior producţiei din tot restul Statelor Unite. Poate ar fi povestit vînătorile de elani, cerbi, pisici sălbatice, lupi, vulpi şi urşi care colindă marile păduri, căci era un mare amator de peripeţii cinegetice. Bineînţeles, reporterul ar fi vizitat marile oraşe, bucurându-se de o primire călduroasă din partea locuitorilor, s-ar fi oprit în cele două localităţi îngemănate dintre Alleghany şi Pittsburg, de unde trecuse Max Réal spre Richmond. Şi-ar fi petrecut o parte din timp la Harrisburg, capitala statului, care are patru poduri peste Susquehanna, şi s-ar fi plimbat prin cimitirul din Gettysburg, teatrul luptelor din 1863, unde au fost înfrînţi soldaţii confederaţi în ziua când Mississippi, după căderea fortăreţei de la Wicksburg, fu ocupat de generalul Grant. Pe cărările cimitirului ar fi întîlnit numeroşi pelerini veniţi de pretutindeni să-şi

cinstească morţii care dorm sub crucile de piatră. L-ar fi interesat şi alte oraşe ca Serquton, Reading, Erie, pe lacul cu acelaşi nume, Lancaster, Altona, Wilkesbare cu o populaţie de peste 30 de mii de suflete. În fine, cronicarul *Tribunei* ar fi făcut desigur o excursie pe valea Leight, la muntele Ursul, înalt de 100 de stînjeni, unde trenul a ajuns prima oară în 1827. Max Réal, deşi nu-i plăceau regiunile industriale, ar fi găsit şi el multe privelişti pitoreşti pe care le-ar fi putut picta. Dar, din păcate pentru posteritate, ei n-au fost trimişi în acest frumos ţinut. La ce te puteai aştepta de la Tom Crabbe sau mai degrabă de la John Milner? Ei nu se vor duce decât la Philadelphia. De astă dată vor atrage atenţia asupra lor. Tom Crabbe va fi eroul zilei. La nevoie, antrenorul va şti cum să facă oraşul să-1 sărbătorească din plin.

În 31 mai, pe la zece seara, Tom Crabbe îşi făcu intrarea în Philadelphia, «Oraşul dragostei frăţeşti», capitala Pennsylvaniei, unde el şi antrenorul său îşi petrecură noaptea fără ca nimeni să ştie de ei.

A doua zi John Milner voia să vadă cam dincotro bate vântul. Era oare un vânt prielnic şi împrăştiase numele ilustrului boxer până la malurile Delawar-ului?... După obiceiul său, John Milner îl lăsase la hotel pe Tom Crabbe, după ce luase toate măsurile pentru mesele sale din cursul dimineţii.

Şi de data aceasta, ca la Cincinnati, el nu înscrisese numele şi profesia lor în registrul călătorilor. Milner voia mai întîi să dea o raită prin oraş. Deoarece rezultatul ultimei trageri trebuia să fie cunoscut încă din ajun, el va afla dacă populaţia era preocupată de venirea lui Tom Crabbe.

Dacă e vorba să străbaţi un oraş de categoria a treia sau a patra, cu un spaţiu restrîns, o poţi face în câteva ore. Dar acest lucru nu este posibil pentru o aglomerare urbană, care, împreună cu anexele Manaynak, Germanstown, Camden şi Gloucester, numără nu mai puţin de două sute de mii de case şi un milion o sută de mii de suflete. Aşezată de la nord-est la sud-vest, de-a lungul fluviului Delaware, Philadelphia se întinde pe o lungime de şase leghe, aproape cât Londra. Locuitorii ei stau fiecare în câte-o casă şi enormele clădiri, care ca la Chicago sau New York pot adăposti sute de oameni, sunt foarte rare. El se arată prin excelenţă un oraş «al căminului».

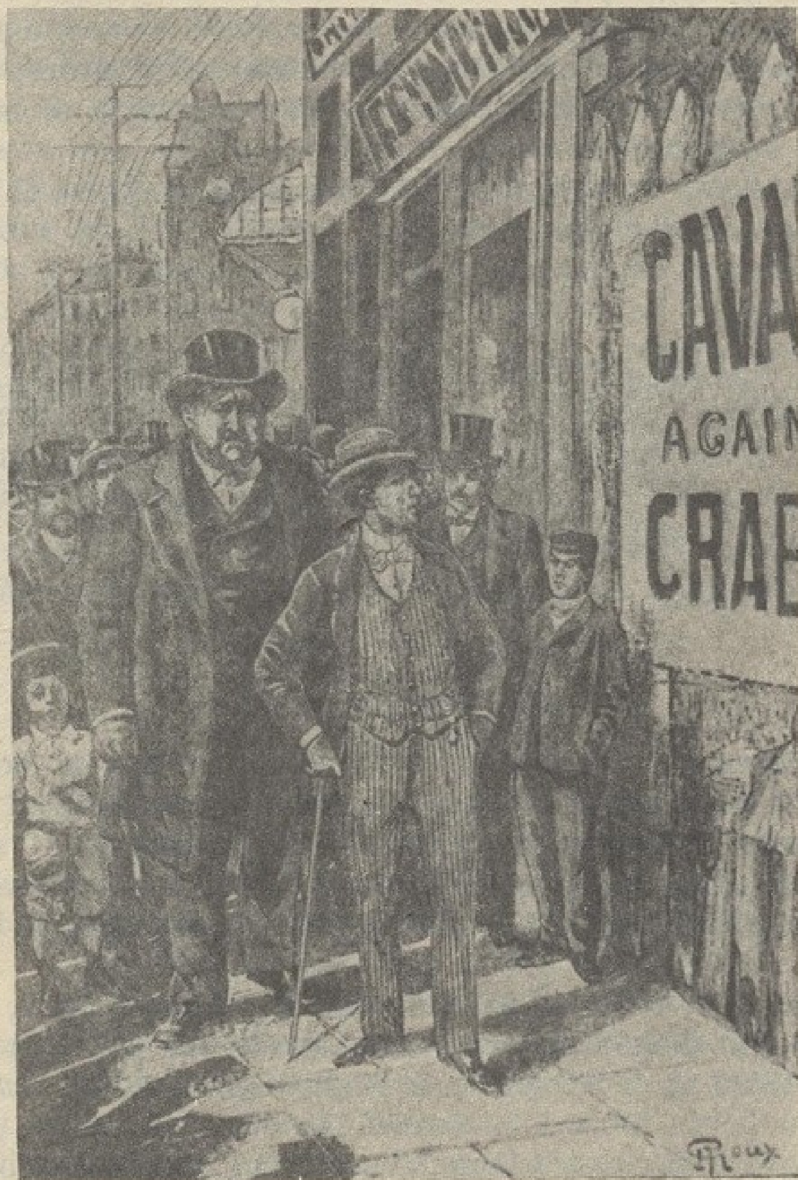
În realitate, această metropolă este imensă, minunată, cu aerul pur, construită geometric, cu străzi largi de o sută de picioare. Casele cu faţada din cărămizi şi marmoră sunt străjuite de copaci bătrîni din epoca marilor păduri; are grădini îngrijite, scuaruri, parcuri — din care unul dintre cele mai vaste ale Statelor Unite, Fairmount Park, cu o suprafaţă de o mie două sute de hectare, situat de-a lungul râului Schuylkill, şi-a păstrat aspectul sălbatic.

În tot cazul, în această primă zi, John Milner nu putu să viziteze decât o parte a oraşului, aşezată pe malul drept al Delawar-ului şi urcă apoi spre cartierul de vest, mergînd de-a lungul râului Schuylkill, un afluent al fluviului, care curge de la nord-vest spre sud-est. De cealaltă parte a Delawar-ului se întinde New Jersey, unul din micile state ale Federaţiei, cu anexele Camden şi Gloucester, care, în lipsa podurilor, comunică cu metropola prin ferry-boat-uri.

În această zi, deci, John Milner nu putu trece prin centrul oraşului de unde pornesc principalele străzi în jurul Primăriei, vastă construcţie din marmoră albă, care a costat multe milioane. În vîrful turnului, la o înălţime de aproape şase sute de picioare, urma să fie aşezată statuia lui William Penn. În timpul şederii sale la Philadelphia, John Milner nu făcu decât să zărească monumentele oraşului, căci niciodată nu-i trecuse prin gînd să le viziteze. La urma urmelor nu venise să vadă Philadelphia. Nimeni nu aştepta de la el picturi sau articole de ziar. El avea misiunea să-1 conducă pe Tom Crabbe acolo unde indica ultima tragere. Dar înţelegea să facă din această călătorie o reclamă pentru Tom Crabbe în cazul când va fi obligat să-şi continue meseria, dacă nu va cîştiga cele şasezeci de milioane de dolari.

La Philadelphia nu lipsesc amatorii de box, căci sunt sute de mii de lucrători în uzinele metalurgice, în atelierele de construcţii de maşini, în rafinării, în fabricile de produse chimice, în ţesătoriile de covoare şi stofe, mai mult de şase mii de ateliere de tot felul — şi mai există şi muncitorii din portul de unde se expediază cărbuni, petrol, grâne şi manufactură, şi care are o însemnătate comercială neîntrecută decât de portul New York.

John Milner avu o strîngere de inimă...

John Milner băgă de seamă cu satisfacţie că târgul de vite de pe Market Street din Philadelphia, cel mai bun din toate cele cinci părţi ale lumii, nu se pregătea pentru nici o expoziţie de animale. Deci tovarăşul său nu avea, din acest punct de vedere, să se teamă de nici un fel de rival, cum se întîmplase în îngrozitorul Spring Grove din Cincinnati, unde Steagul indigo a fost nevoit să se plece în faţa maiestăţii unui porc fenomenal.

Nu-i vorbă, John Milner fu de la început liniştit în această privinţă. Ziarele din Philadelphia anunţaseră prin articole răsunătoare că statul Pennsylvania aştepta sosirea apropiată a celui de-al doilea partener, în perioada celor 15 zile dintre 31 mai şi 14 iunie. Şi agenţiile de pariuri se puseseră pe treabă. Curtierii încălziseră lumea jucătorilor în favoarea lui Tom Crabbe, arătînd că era înaintea tuturor concurenţilor şi că-i erau suficiente două aruncări de zaruri favorabile, pentru a ajunge la ţintă... etc...

Şi când a doua zi Tom Crabbe fu scos la plimbare de antrenorul său pe străzile cele mai frecventate, ar fi avut toate motivele să fie mulţumit, dacă ar fi ştiut să citească! Pretutindeni, afişe enorme — ce-i drept, în felul celor despre porcul din Cincinnati — cu numele partenerului numărul doi în litere de-o şchioapă şi cu semne de exclamaţie însoţindu-1 ca o gardă de onoare, fără să mai vorbim de prospectele împărţite de către curtierii gălăgioşi ai agenţiilor!

TOM CRABBE! TOM CRABBE! TOM CRABBE!

Ilustrul Tom Crabbe, campionul Lumii Noi!!
Marele favorit al meciului Hypperbone!!!
Tom Crabbe care i-a învins pe Fitzsimmons şi Corbet!!!
Tom Crabbe care îi bate pe Real, Kymbale, Titbury, Lissy Wag, Hodge Urrican şi XKZ.
Tom Crabbe e în frunte!!!
Tom Crabbe are numai şasesprezece căsuţe până la ţintă!!!
Tom Crabbe care va împlânta steagul indigo pe înălţimile din Illinois!!!
Tom Crabbe este în mijlocul nostru!!!
Trăiască! Trăiască Tom Crabbe!!!

E de la sine înţeles că alte agenţii, care nu-1 considerau pe cel de-al doilea partener ca favorit, răspundeau cu afişe împînzite de nu mai puţine semne de exclamaţie, opunînd culorile sale pe cele ale lui XKZ, Max Réal şi Harris T. Kymbale. Din păcate, ceilalţi concurenţi, Lissy Wag, comodorul şi Hermann Titbury erau consideraţi ca scoşi din joc.

Se va înţelege deci ce sentiment de mîndrie resimţea John Milner când îl plimba pe impunătorul său boxer pe străzile Philadelphiei, prin pieţele principale, prin scuaruri, prin Fairmount Park şi chiar prin tîrgul din Market Street. Ce revanşă faţă de dezamăgirea din Cincinnati! Ce garanţie pentru succesul final!...

Totuşi, în ziua de 7, în mijlocul acestei bucurii ameţitoare, John Milner avu o strîngere de inimă provocată de următorul incident neprevăzut, gata să dezumfle balonul, pe care sta să se înalţe, cu o singură înţepătură de ac.

Un afiş colosal fusese lipit de un rival, sau poate chiar de un concurent din meciul Hypperbone:

CAVANAUGH ÎMPOTRIVA LUI CRABBE!

Cine era Cavanaugh ? Binecunoscut în oraş, era un boxer renumit care cu trei luni înainte fusese învins în luptă de Tom Crabbe, fără să fi putut obţine până acum revanşa, cu toate cererile sale stăruitoare. De aceea, de vreme ce Tom Crabbe se afla în Philadelphia, pe afiş, după numele de Cavanaugh, se citeau următoarele:

PROVOCARE PENTRU CAMPIONAT!
PROVOCARE!
PROVOCARE!

Recunoaşteţi că Tom Crabbe avea altceva mai bun de făcut decât să răspundă la această provocare: el trebuia să aştepte liniştit, într-un *dolce farniente,* tragerea următoare. Dar Cavanaugh — sau mai degrabă cei care-1 împingeau să stea în calea campionului Lumii Noi — nu privea lucrurile cu aceiaşi ochi, nu înţelegea să-1 lase în pace.

Cine ştie dacă nu era o lovitură urzită de o agenţie rivală, o încercare de a opri înaintarea jucătorului care se afla în frunte?

John Milner ar fi trebuit să se mulţumească să dea din umeri. Adepţii lui Tom Crabbe interveniseră, dându-i sfatul să nu ţină seama de provocările acestea lansate cu un scop bine determinat.
Dar pe de o parte John Milner cunoştea superioritatea indiscutabilă de boxer a omului său faţă de Cavanaugh, şi pe de altă parte îşi făcea următoarea socoteală: la urma urmelor, dacă Tom Crabbe nu cîştiga partida, dacă nu se îmbogăţea cu milioanele testamentului, dacă trebuia să continue să boxeze în faţa publicului, nu şi-ar fi pierdut reputaţia refuzînd această revanşă cerută atât de făţiş?...

Noi afişe şi mai provocatoare tindeau să păteze onoarea campionului Lumii Noi. Atunci a doua zi apăru pe zidurile Philadelphiei:

RĂSPUNS LA PROVOCARE!
CRABBE ÎMPOTRIVA CAVANAUGH!!

Vă închipuiţi ce zarvă!

Cum? Tom Crabbe acceptă lupta! Tom Crabbe, în fruntea «celor şapte», îşi riscă situaţia pentru o revanşă la box?!... Uita oare în ce partidă se angajase şi că erau atîţia jucători care au pariat pe el? Ei bine, da!... Dealtfel, John Milner îşi zise, pe bună dreptate, că o falcă sfărîmată sau un ochi rănit nu-1 vor împiedica pe Tom Crabbe să-şi reia călătoria şi să facă faţă în meciul Hypperbone!

Deci revanşa va avea loc şi era mai bine mai curând decât mai tîrziu. Dar mai surveni ceva: deoarece luptele de acest gen nu sunt îngăduite nici măcar în America, poliţia din Philadelphia le interzise celor doi eroi să se întîlnească, în caz contrar fiind pasibili de amendă şi închisoare. E adevărat că a fi deţinut în Penitentiary Western — unde condamnaţii sunt siliţi să înveţe să cânte dintr-un instrument toată ziua — şi ce concert asurzitor, în care ce se aude mai tare e acordeonul! — nu constituia o pedeapsă prea severă. Dar să fii închis însemna să nu pleci când e nevoie, să ajungi cu întîrziere, aşa cum era să păţească Hermann Titbury în statul Maine...

Mai rămînea un mijloc de a te feri de intervenţia şerifului. Să te deplasezi într-o mică localitate din vecinătate, ţinînd secret ziua şi ora întîlnirii şi să pui capăt, în afara Philadelphiei, marii probleme a

campionatului. Aşa vor face. Încredinţară taina numai martorilor şi câtorva amatori dintre cetăţenii de frunte ai oraşului. Lucrurile se vor petrece astfel între oameni de meserie şi, când se vor înapoia, autorităţile din metropolă nu vor avea cum să se mai amestece. Veţi recunoaşte că acest lucru nu era mai puţin nesăbuit... Ce să-i faci! Când este în joc amorul propriu...

După ce căzură de acord, cum nu se mai afişară provocări, se răspîndi zvonul că revanşa fusese amânată până după terminarea meciului şi toată lumea crezu că lupta nu va mai avea loc.

Totuşi, în ziua de 9, la opt dimineaţa, în micul orăşel Arondale, la o distanţă de vreo 30 de mile de Philadelphia, cîţiva gentlemeni se întruniră într-o sală închiriată în ascuns pentru această ceremonie.

Fotografi şi operatori de cinema îi însoţeau, pentru a putea păstra pentru posteritate toate fazele unei lupte atât de palpitante.

Printre personaje figura Tom Crabbe, în plină formă, gata să-şi repeadă braţele formidabile spre capul adversarului său, şi Cavanaugh, ceva mai scund, dar la fel de lat în umeri, de o vigoare excepţională — doi luptători capabili să ajungă până la douăzeci, treizeci de runde, adică douăzeci, treizeci de reprize. Primul era asistat de John Milner, al doilea de antrenorul său particular. Erau înconjuraţi de amatori şi profesionişti, dornici de a judeca loviturile şi contra-loviturile acestor două maşini de patru pumni putere.

Dar de-abia îşi luară poziţia de luptă când îşi făcu apariţia şeriful din Arondale, Vincent Bruck, însoţit de pastorul Hugh Hunter, preotul metodist al parohiei, mare negustor de biblii, în acelaşi timp antiseptice şi antisceptice. Preveniţi, datorită unor indiscreţii, alergară amândoi pe arenă pentru a împiedica această întîlnire imorală şi înjositoare, unul în numele legilor din Pennsylvania, iar celălalt în numele legilor divine.

Nu era de mirare că au fost prost primiţi, atât de cei doi campioni cât şi de martorii şi spectatorii iubitori ai acestui sport şi care făcuseră pariuri considerabile.

Şeriful şi pastorul încercară să vorbească, dar nu-i ascultă nimeni. Când au vrut să-i despartă pe combatanţi, au fost împiedicaţi. Ce puteau face în faţa unor oameni spătoşi şi muşchiuloşi, destul de puternici ca să-i zvîrle cu dosul palmei la douăzeci de metri depărtare?...

Cei doi intruşi erau, fără îndoială, inviolabili. Ei reprezentau autorităţile celeste şi terestre, dar le lipsea ajutorul poliţiei, care de obicei intervine ultima. În momentul când Tom Crabbe şi Cavanaugh se puneau în poziţie de atac şi apărare, Vincent Bruck strigă:

— Opriţi-vă!

— Băgaţi de seamă!... exclamă pastorul Hugh Hunter.

În zadar! Pumnii loviră însă în gol datorită unei retrageri dibace a celor doi adversari. Atunci avu loc o scenă uimitoare care stârni admiraţia celor prezenţi.

Nici şeriful, nici pastorul nu erau înalţi, cu grumazul puternic, ci oameni slăbuţi, de statură mijlocie. Totuşi, ceea ce le lipsea ca vigoare se compensa, cum se va vedea, prin supleţe, pricepere şi vioiciune.

Într-o clipă, Vincent Bruck şi Hugh Hunter se repeziră asupra boxerilor. John Milner, care încercase să-1 oprească în trecere pe pastor, primi o palmă grozavă care-1 aruncă la pămînt pe jumătate leşinat.

După aceea, Cavanaugh încasă de la şerif un pumn în ochiul stîng, în timp ce pastorul învineţi ochiul drept al lui Tom Crabbe.

Cei doi profesionişti voiră să-i omoare pe atacanţi. Dar aceştia, ca să se ferească, săreau facând tumbe cu agilitate de maimuţă şi reuşiră de minune să evite cele mai violente riposte.

Şi din această clipă — ceea ce nu e de mirare, avînd în vedere că spectatorii erau cunoscători — aplauzele, uralele şi strigătele de «hip! hip!» îi răsplătiră pe Vincent Bruck şi Hugh Hunter.

Pe scurt, metodistul se arătă foarte metodic în felul său de a lucra după toate regulile artei şi, după ce îl chiorâse pe Tom Crabbe, printr-o nouă lovitură în ochiul stîng îl orbi de-a binelea.

În fine sosiră cîţiva poliţişti şi cel mai bun lucru era ca pugiliştii s-o şteargă cât mai repede, ceea ce şi făcură.

Astfel se termină această luptă memorabilă, spre cinstea şi avantajul unui şerif şi a unui pastor.

Cât despre John Milner, cu falca umflată şi ochiul vînăt, îl însoţi pe Tom Crabbe la Philadelphia, unde amândoi, închişi într-o cameră de hotel ca să-şi ascundă ruşinea, aşteptară sosirea viitoarei telegrame.

Capitolul IX

DOUĂ SUTE DE DOLARI PE ZI

Un talisman pentru soţii Titbury?... Sigur că aveau nevoie de aşa ceva şi ar fi fost bun chiar şi un capăt din ştreangul în care ar fi atîrnat banditul Bill Arrol. Dar, aşa cum declarase magistratul din Great Salt Lake City, trebuia întîi capturat şi apoi spînzurat.

Fireşte că acest talisman, care i-ar fi asigurat lui Hermann Titbury cîştigarea partidei, n-ar fi fost plătit prea scump cu cei trei mii de dolari furaţi la *Cheap Hotel.* Dar până atunci Steagul albastru nu mai avea nici un ban şi părăsi postul de poliţie spre a o întîlni pe doamna Titbury, pe cât de furios pe atât de dezamăgit de răspunsurile ironice ale şerifului.

— Ei bine, Hermann, îl întrebă dânsa, ce se aude cu ticălosul de Inglis?...

— Nu-1 cheamă Inglis, răspunse Titbury, prăbuşindu-se pe scaun, îl cheamă Bill Arrol...

— A fost arestat?

— Va fi...

— Când?

— Când vor putea pune mâna pe el.

— Şi banii noştri?... Cei trei mii de dolari...

— N-aş da pe ei nici o jumătate de dolar!

Doamna Titbury, zdrobită, se prăbuşi şi ea pe un scaun. Totuşi, cum această femeie autoritară avea reacţii prompte, ea se ridică şi când soţul îi zise foarte abătut:

— Ce-i de făcut?

— Să aşteptăm, răspunse ea.

— Să aşteptăm... ce? Ca acest bandit de Arrol...

— Nu, Hermann... să aşteptăm telegrama maestrului Tornbrock, care nu va întîrzia... Apoi vom vedea ce avem de făcut...

— Şi bani?...

— Avem tot timpul să ne parvină, chiar dacă am fi trimişi la capătul Statelor Unite...

— Ceea ce nu m-ar mira cu ghinionul care nu ne cruţă deloc.

— Urmează-mă! răspunse hotărât doamna Titbury.

Şi amândoi ieşiră din hotel spre a se duce la oficiul telegrafic.

Se înţelege că tot oraşul află de păţaniile familiei Titbury. E drept, Great Salt Lake City părea că nu are pentru ei mai multă simpatie decât tîrgul Calais, de unde veniseră. Nu se bucurau nici de simpatie, nici de

încredere. Cine ar mai fi vrut să se bizuie pe şansa unor oameni cărora li se întîmplă lucruri atât de neplăcute, nenorocoşi, ajunşi după două trageri abia la căsuţa a patra... rămaşi în urmă, în timp ce concurenţii lor aveau un avans aşa de mare, încât cei care pariau nu-i mai acceptau nici cu cincizeci contra unu?...

Dacă totuşi la oficiul poştal se aflau câteva persoane când sosiră cei doi soţi, erau doar nişte curioşi sau nişte mucaliţi avînd chef să rîdă de «codaş», cum era poreclit nefericitul Titbury.

Dar zeflemeaua îi lăsa rece şi pe domnul şi pe doamna Titbury. Puţin le păsa dacă erau bine sau prost cotaţi la agenţii, căci cine ştie dacă nu se vor redresa printr-o lovitură norocoasă. Într-adevăr, studiind harta, doamna Titbury calculase că dacă zarurile le-ar aduce numărul de puncte zece, de exemplu, acesta, trebuind să fie dublat la a patrusprezecea căsuţă ocupată de statul Illinois, i-ar duce dintr-o săritură la căsuţa douăzeci şi patru, adică statul Michigan, mărginit cu statul Illinois, deci vor ajunge la Chicago. Acesta ar fi, fără îndoială, punctajul cel mai bun pe care l-ar putea dori... îl vor obţine oare?...

La ora nouă şi patruzeci şi şapte, cu o exactitate matematică, telegrama ieşi din aparat. Numărul de puncte era dezastruos.

N-aţi uitat că în ziua de 2 iunie Max Réal, care se găsea lângă mama sa, 1-a aflat imediat, aşa cum în zilele următoare cunoscu şi celelalte punctaje, care trimiteau pe Harris T. Kymbale la North Dakota, pe Lissy Wag în Missouri şi pe comodorul Urrican în Wisconsin. În fine, o asemenea aruncare de zaruri, pe cât era de jalnica pentru Hermann Titbury, pe atât părea de neobişnuită şi trebuia să ai un ghinion blestemat ca să ţi se întîmple aşa ceva.

Gîndiţi-vă numai, cinci, din doi cu trei, ceea ce te ducea de la căsuţa a patra la căsuţa a noua. Or, a noua era o căsuţă a statului Illinois, deci punctele se dublau, şi a patrusprezecea fiind tot în Illinois, punctele se triplau. Rezultatul de cincisprezece puncte în total duceau la căsuţa nouăsprezece, Louisiana, New Orleans, menită pe harta lui William J. Hypperbone să reprezinte «hanul», într-adevăr, era imposibil să fii mai nenorocit!

Domnul şi doamna Titbury se întoarseră la hotel urmăriţi de glumele celor prezenţi, ca nişte oameni loviţi cu măciuca în cap. Dar doamna Titbury avea un cap mai

solid decât al soţului ei şi nu rămăsese ca el doborîtă de lovitura primită.

— Louisiana, la New Orleans! repetă domnul Titbury, rupîndu-şi părul din cap. Ah, de ce am fost atât de nerozi să alergăm în felul acesta...

— Şi vom alerga mai departe, spuse doamna Titbury, încrucişând braţele.

— Ce-ţi trece prin minte?...

— Să plecăm la Louisiana,

— Dar avem de străbătut cel puţin o mie trei sute de mile...

— Le vom străbate.

— Dar, avem de plătit o penalizare de o mie de dolari...

— O vom plăti.

— Dar va trebui să rămînem pe loc timp de două trageri, fără să luăm parte la ele...

— Nu vom lua parte.

— Dar va trebui să stăm patruzeci de zile în acest oraş, unde se pare că viaţa este foarte scumpă...

— Vom sta.

— Dar nu mai avem bani...

— Vom face rost.

— Dar nu vreau...

— Nu-i nimic, vreau eu!

Cum se vede, Kate Titbury avea răspuns la orice. Cu siguranţa că la dânsa ieşea la lumină o pornire nestăpînită de veche jucătoare Apoi mirajul milioanelor de dolari o atrăgea, o fascina, o hipnotiza..

Hermann Titbury nu încercă să se-mpotrivească. Ar fi fost în zadar. De fapt, urmările pe care prevedea că le va aduce după sine nenorocita aruncare de zaruri nu erau decât prea adevărate: după cum atrăsese atenţia, însemnau o lungă şi costisitoare călătorie, străbaterea întregii Confederaţii de la nord-est la sud-vest şi scumpetea vieţii din bogatul şi ruinătorul New Orleans în timpul şederii lor acolo, deoarece regula îi obliga să aştepte două trageri înainte de a putea lua din nou parte la joc...

— Poate că soarta va trimite pe altul în locul nostru, spuse doamna Titbury, şi atunci noi vom ocupa căsuţa sa.

— Şi pe cine?! exclamă domnul Titbury, dacă toţi ne-au luat-o înainte?...

— Adică de ce nu s-ar putea să fie obligaţi să se întoarcă după ce au depăşit ţinta... Şi să reînceapă partida, ca îngrozitorul Urrican ?...

Fără îndoială, lucrul era posibil. Dar perechea din Chicago avea puţine şanse!

— Şi, adăugă domnul Titbury, culmea nenorocirii este că nici măcar nu avem dreptul să ne alegem hotelul unde vrem să locuim!

Într-adevăr, telegrama buclucaşă anunţa: «Căsuţa nouăsprezece, Louisiana, New Orleans, *Excelsior Hotel».*

Nu încăpea nici o discuţie. Indiferent dacă acest hotel era de primul sau al douăzecilea rang, le era impus de voinţa autoritarului defunct.

— Vom merge la *Excelsior Hotel*... asta-i tot! se mulţumi să răspundă doamna Titbury.

Aşa era această femeie, pe cât de avară pe atât de hotărâtă. Ce mult trebuie că suferea gîndindu-se la pierderile de până acum, amenda de trei sute de dolari, furtul de trei mii de dolari, cheltuielile avute şi cele viitoare. Dar moştenirea strălucea în faţa ochilor ei, aproape s-o orbească.

Al treilea partener avea timp berechet să sosească la locul indicat — patruzeci şi cinci de zile. Era 2 iunie şi ar fi fost de ajuns ca la 15 iulie steagul verde să fie desfăşurat în metropola Louisianei. Totuşi, aşa cum spusese doamna Titbury, trebuia să te găseşti în căsuţa nouăsprezece, pentru a-ţi putea da locul dacă un altul din «cei şapte» va fi trimis acolo, ceea ce se putea întîmpla de la o zi la alta...

Deci era mai bine să nu-şi piardă timpul la Great Salt Lake City. Soţii Titbury se hotărîră aşadar să pornească la drum, imediat ce vor sosi banii ceruţi telegrafic la First National Bank din Chicago, Dearborn and Monroe Street, unde domnul Titbury avea un cont curent.

Acest lucru nu le luă decât două zile. Domnul Titbury putu să încaseze pe 4 iunie, la Banca din Great Salt Lake City, cinci mii de dolari, care — vai! — nu-i vor mai aduce nici o dobîndă.

Trebuia mai mult ca oricînd să alunge coioții

Pe 5 iunie, doamna şi domnul Titbury părăsiră Great Salt Lake City în mijlocul indiferenţei generale şi, din nenorocire, fără să ia cu dînşii capătul de ştreang care ar fi putut să schimbe roata norocului, dacă Bill Arrol ar fi fost spînzurat.

Ei aleseră Union Pacificul — cum obişnuiau toţi partenerii meciului Hypperbone — pe care străbătură statul Wyoming până la Cheyenne şi prin Nebraska până la Omaha City.

De-aici călătorii luară un vas cu aburi pe fluviul Missouri, cu vaporul fiind mai ieftin decât cu trenul, şi ajunseră în oraşul Kansas, aşa cum făcuse şi Max Réal la prima sa deplasare; apoi din Kansas plecară la Saint-Louis, unde Lissy Wag şi Jovita Foley nu vor întîrzia să se adăpostească pentru a executa pedeapsa lor cu «închisoarea».

Spre a intra pe apele fluviului Mississippi, părăsind cele ale lui Missouri care este principalul său afluent, era nevoie de o simplă transbordare.

Vapoarele cu aburi sunt foarte numeroase pe aceste fluvii şi, dacă ştii să te mulţumeşti cu ultima clasă, se poate călători la preţuri destul de modeste. În plus, dacă îţi procuri alimente ieftine, lesne de găsit la diferite escale, e uşor să-ţi mai reduci cheltuielile zilnice. Aşa făcură şi soţii Titbury, economisind, pe cât posibil, în vederea viitoarelor note de plată din timpul, poate lung, ce-1 vor petrece la *Excelsior Hotel* din New Orleans.

Steamboat-ul *Black-Warrior* primi la bordul său pe cei doi soţi, pe care trebuia să-i transporte în metropola statului Louisiana. N-aveai decât să urmezi cursul «Părintelui apelor» între statele Illinois, Missouri, Arkansas, Tennessee, Mississippi şi Louisiana, pentru care fluviul este o graniţă mai naturală decât gradele de longitudine sau latitudine care formează frontiera lor geodezică.

Nu e de mirare că această superbă arteră, de peste patru mii cinci sute de mile, a primit câteva denumiri succesive: «Misi Sipi», adică «Apa mare» în limba algonchină; spaniolii îi spuneau «Rio d’El Spiritu Santo», iar Cavelier de la Salle, la mijlocul secolului al XVII-lea, i-a dat numele de «Colbert»; apoi exploratorul Joliet, pe cel de «Bu-ade», ca pe urmă să devină «Meschacebe» sub pana poetică a lui Chateaubriand.

Dealtfel, toate aceste denumiri, înlocuite de cea de Mississippi, nu aveau decât un interes geografic de care nu se preocupau soţii Titbury, aşa cum nu-i interesa

întinderea bazinului său de trei milioane şi două sute unsprezece mii de kilometri pătraţi. Importam era că-i ducea, cu un preţ scăzut, acolo unde trebuiau să ajungă. Drumul era uşor. Ceea ce se cheamă Mississippi industrial, umflat de numeroşi afluenţi — Minnesota, Cedar, Turkey, Iowa, Saint-Croix, Chippewa, Wisconsin — începe în amont de Saint-Louis, din Minnesota şi în aval de vijelioasele cascade Saint-Antoine. Ultimele două poduri care leagă malul său drept de cel stîng, la capătul a o mie două sute de mile, se găsesc chiar la Saint-Louis.

Mergînd de-a lungul coastei statului Illinois, *Black-Warrior* trecea pe lîngă ţărmurile calcaroase, înalte de şasezeci de stînjeni, avînd pe o parte ultimele ramificaţii ale munţilor Ozark, iar pe cealaltă colinele pămînturilor din Illinois.

Aspectul se schimbă complet dincolo de Cairo. Începe o imensă câmpie nisipoasă străbătută de Ohio, unul din afluenţii mari ai lui Mississippi. Cu toate că primeşte apele lui, ca şi pe Arkansas şi Râul Roşu, debitul fluviului Mississippi este mai mic la New Orleans decât la Saint-Louis, adică la gurile spre golful Mexic. Fenomenul se întîmplă din cauză că surplusul se scurge în văile din apropierea malurilor sale joase. De aceea Sunk Country, «Ţinutul scufundat», este aproape în întregime inundat, formînd o regiune vastă brăzdată de lagune, acoperită de mlaştini, străbătută de ape domoale sau stătătoare şi care pare să se fi scufundat în timpul cutremurului de pămînt din 1812.

Black-Warrior, bine şi prevăzător manevrat, aluneca printre numeroasele insule de nisip mişcătoare care se schimbă şi se deplasează, luate de revărsările şi curenţii de apă, sau se formează în câteva luni datorită unor baraje care opresc nisipul şi pămîntul. Astfel, navigaţia pe Mississippi se face cu mari dificultăţi, înfruntate cu succes de pricepuţii piloţi ai Louisianei.

Soţii Titbury trecură de Memphis, vestitul oraş din Tennessee, unde curioşii putuseră să-1 vadă câteva ore pe Tom Crabbe în timpul primei sale călătorii. Apoi de Helena, aşezată pe panta unui deal, târg care va deveni fără îndoială oraş, căci vasele fac dese escale acolo. Pe ţărmul drept, după gurile lui Arkansas, lăsat în urmă, depăşiră un alt ţinut de depresiuni şi mlaştini, cu terenuri mişcătoare unde dispăruse într-o zi satul Napoleon. *Black-Warrior* trecu prin dreptul Vicksburg-ului, unul din puţinele oraşe industriale de pe

Mississippi, dar nu făcu haltă din cauză că necredinciosul fluviu se retrăsese mai la sud cu câteva mile, în urma unei mari revărsări. Totuşi vaporul se opri pentru o oră la Natchez, port cu numeroase şlepuri care deservesc întreaga regiune. Apoi Mississippi devine mai capricios, înmulţindu-şi şerpuirile, ocolurile, meandrele, revenind apoi în albie în aşa fel încât, privind harta, pare un tipar cu mii de pui mişunând în juru-i.

Malurile sale sterpe din ce în ce mai joase şi roase de ape, contopindu-se cu cîmpiile aluvionare, sunt pline de bancuri de nisip şi cu taluzuri acoperite de trestii. În fine, *Black-Warrior,* la trei sute de mile de mare, trecu de gura Râului Roşu în locul unde se întîlnesc cele două state, lângă Fort Adam, şi intră pe teritoriul Louisianei. Aici vuiesc şi spumegă şuvoaie tumultoase, căci lărgimea fluviului de la Cairo până la delta sa a scăzut incontinuu.

Dar cum apa atingea atunci nivelul mijlociu, *Black-Warrior* putu să treacă fără riscul de a se împotmoli.

După Natchez nu mai întîlneşti oraşe importante înainte de New Orleans, afară de Baton-Rouge care nu e nici el decât un tîrg mai mare, de zece mii cinci sute de locuitori. Dar aici este sediul legislaturii statului, capitala parlamentară a Louisianei, pe când New Orleans nu este decât metropola sa ca atâtea alte mari oraşe ale Federaţiei. Baton-Rouge se găseşte într-o regiune plăcută, cu aer curat, ceea ce nu este de dispreţuit într-un ţinut unde epidemiile de friguri galbene fac ravagii destul de des. În fine, după Donaldsonville nu se mai vedeau decât cătune sau un număr de vile şi vilişoare, situate pe ambele maluri până la New Orleans.

Statul Louisiana, pe care primul Imperiu l-a vîndut Americanilor cu douăzeci de milioane de franci, deţine ca suprafaţă locul treizeci între ţările Republicii federale. Populaţia sa, în majoritate negri, trece de un milion o sută de mii de suflete. A fost nevoie, spre a-1 feri de revărsările lui Mississippi, să se ridice baraje solide în partea de jos, unde producţia de zahăr este atât de mare încât îl situează în fruntea acestei industrii. Terenurile mai înalte, aşezate în nord-vest şi udate de Râul Roşu şi afluenţii săi, sunt ferite de inundaţii şi sunt bune pentru agricultură. Louisiana produce de asemenea fier, cărbune, ocru, ghips; cîmpiile de trestie de zahăr, plantaţiile de portocali şi lămâi sunt numeroase; are de asemenea vaste păduri de nepătruns,

unde se adăpostesc urşi, pantere şi pisici sălbatice, precum şi o reţea întreagă de mlaştini pline de crocodili.

În seara de 9 iunie, New Orleans primi în fine pe soţii Titbury, după o călătorie de şapte zile de la plecarea lor din Great Salt Lake City. Între timp se anunţaseră tragerile din 4, 6 şi 8 iunie, privindu-i pe Harris T. Kymbale, Lissy Wag şi Hodge Urrican. Ele nu erau de natură să amelioreze situaţia lui Hermann Titbury, pentru că nu-i trimiteau înlocuitor la «hanul» din căsuţa nouăsprezece. Ah, dacă n-ar fi fost obligat să se ducă în acest oraş costisitor şi să rămână aici şase săptămmi, poate că după alte şapte zile zarurile i-ar fi hărăzit un număr de puncte mai favorabil, ca să poată ajunge în rând cu partenerii cei mai avansaţi!...

La ieşirea din debarcader, domnul şi doamna Titbury zăriră o trăsură cu un echipaj superb, care aştepta fără îndoială nişte pasageri de pe *Black-Warrior.* Ei aveau de gînd să meargă pe jos la *Excelsior Hotel* şi să ia un hamal să le ducă bagajele. Dar vă închipuiţi surpriza lor — surpriză însoţită însă de o strângere de inimă — când un valet negru se apropie şi le zise:

— Domnul şi doamna Titbury, mi se pare?...

— În persoană... răspunse domnul Titbury.

Desigur ziarele anunţaseră plecarea din Utah, trecerea prin Omaha, călătoria lor pe *Black-Warrior* şi sosirea lor iminentă la New Orleans. Ei, care sperau să nu fie primiţi cu atâta pompă, vor putea oare să scape de neplăcerile, totdeauna scumpe, ale celebrităţii?...

— Şi ce vrei de la noi? întrebă aspru domnul Titbury.

— Acest echipaj stă la dispoziţia dumneavoastră.

— Noi n-am comandat nici un echipaj...

— Nu se merge altfel la *Excelsior Hotel,* răspunse negrul, înclinîndu-se.

— Începe bine! murmură domnul Titbury, cu un adânc suspin, în sfîrşit, dacă nu exista alt mijloc mai ieftin de a ajunge la hotel, nu le rămînea decât să se urce în acest landou superb. Cei doi luară loc, în timp ce o altă trăsură încărca bagajele şi-i urma. Ajunseră în Canal Street, înaintea unei frumoase clădiri, un adevărat palat, cu un frontispiciu unde străluceau literele *Excelsior Hotel Company Limited* şi un hol inundat de lumini. Aici landoul se opri şi valetul se grăbi să deschidă portiera.

Dealtfel, soţii Titbury, foarte obosiţi şi zăpăciţi, abia îşi dădură seama de primirea ceremonioasă ce le-o făcu personalul hotelului. Un majordom în haine negre îi conduse la apartamentul lor. Buimăciţi şi cu o privire

năucă, nici nu văzură luxul din jur şi amânară pe a doua zi gîndul la urmările pe care le va avea şederea la un asemenea hotel.

Dimineaţa, după o noapte odihnitoare petrecută într-o cameră confortabilă, cu ferestre duble spre a nu lăsa să se audă zgomotul străzii, ei deschiseră ochii la lumina blîndă a unei veioze, care se alimenta cu electricitate de la centrala hotelului. Cadranul transparent al unei pendule scumpe arăta ora opt. La căpătâiul patului larg, în care se odihniseră atât de bine, se aflau la îndemână o serie de sonerii care nu aşteptau decât o apăsare pentru a chema îngrijitoarea sau valetul. Alte butoane erau pentru a comanda baia, micul dejun, ziarele de dimineaţă şi trezirea în zori pentru călătorii grăbiţi să se scoale devreme.

Pe acest buton apăsă doamna Titbury cu degetul ei ca o gheară. Imediat storurile se ridicară automat, draperiile se strânseră şi razele soarelui pătrunseră valuri-valuri în odaie. Domnul şi doamna Titbury se priviră. Nu îndrăzniră să scoată nici o vorbă, temîndu-se să nu-i coste fiecare cuvânt câte un piastru. Camera era de un lux nebun, de un fast fără pereche: mobile, tapete, covoare şi pereţi capitonaţi cu mătase broşată.

Cei doi se sculară şi trecură într-o cameră alăturată, de un confort uluitor: baia cu robinete de apă caldă şi rece după dorinţă, pulverizatoare gata să împrăştie stropi parfumaţi, săpunuri colorate, de diferite mirosuri, bureţi moi şi catifelaţi şi prosoape albe ca zăpada.

De îndată ce se îmbrăcară, intrară şi în camerele celelalte care făceau parte dintr-un apartament complet: sufrageria, cu o masă strălucind de argintărie şi porţelanuri, salonul de primire mobilat cu o eleganţă nemaipomenită, cu lămpi şi aplice, picturi ale unor artişti celebri, bronzuri, perdele de brocart auriu, buduarul doamnei cu un pian şi partiturile cuvenite, romane la modă şi albume cu vederi din Louisiana aşezate pe o măsuţă, biroul domnului, unde se găseau reviste americane, ziarele cele mai cunoscute ale Federaţiei, hîrtie de scrisori şi chiar o mică maşină de scris, ale cărei clape erau gata să funcţioneze sub degetele călătorului.

— E peştera lui Ali Baba!... exclamă doamna Titbury, cu totul fascinată.

— Şi cei patruzeci de hoţi nu sunt departe... adăugă domnul Titbury, vor fi cel puţin o sută!

În acest moment, ochii lui zăriră pe perete o listă într-un cadru aurit, cu diversele servicii ale hotelului şi ora meselor pentru cei ce nu doreau să fie serviţi în apartamentele lor.

Dedesubt sta scris: «Rezervat jucătorilor meciului Hypperbone de către *Excelsior Hotel Company».*

— Sună, Hermann, se mulţumi să spună doamna Titbury. Aproape numaidecât se prezentă la uşa salonului un gentleman în haine negre, cu cravată albă.

În primul rând, în cuvinte alese, el le transmise urările Societăţii *Excelsior Hotel* şi ale directorului său, onoraţi să aibă ca oaspete pe unul dintre cei mai simpatici parteneri ai marelui meci naţional. De vreme ce era nevoit să rămână un timp în Louisiana, şi mai ales în New Orleans, cu onorabila sa soţie, vor căuta să le procure tot confortul posibil şi cât mai multe distracţii. În ceea ce priveşte mesele, dacă sunt de acord să le ia la hotel, ele se compuneau din ceaiul de dimineaţă, la ora opt, prînzul la unsprezece, gustarea la ora patru, cina la şapte şi ceaiul de seară, la zece. La alegere — bucătăria engleză, americană sau franceză. Vinurile cele mai alese din Europa. Toată ziua un echipaj va fi la dispoziţia marelui bancher din Chicago (sic!) şi un iaht elegant va sta tot timpul gata de plecare pentru a face excursii până la gurile lui Mississippi, sau plimbări pe lacurile Borgne sau Ponchartrain. O lojă la Operă, unde cântă acum o celebră trupă franceză.

— Cât costă?... întrebă brusc doamna Titbury.

— O sută de dolari.

— Pe lună?...

— Pe zi.

— De persoană, fără îndoială... adăugă doamna Titbury pe un ton în care ironia era întrecută de furie.

— Da, doamnă, aceste preţuri au fost stabilite în condiţiile cele mai acceptabile, imediat ce am aflat din ziare că al treilea partener şi doamna Titbury vor veni să stea câtva timp la *Excelsior Hotel.*

Iată unde i-a adus ghinionul pe aceşti nenorociţi... şi nu puteau merge în altă parte... iar doamna Titbury nu avea nici măcar tăria să-şi mute persoana într-un mic han.

Hotelul *Excelsior* era impus de William J. Hypperbone, şi nu-i de mirare pentru că el era unul din principalii acţionari... Da, două sute de dolari pe zi pentru amândoi, şase mii de dolari pe treizeci de zile, dacă trebuiau să rămână o lună întreagă în această vizuină...

Oricum, de voie, de nevoie trebuiau să se supună. A pleca de la *Excelsior Hotel* însemna a abandona partida ale cărei reguli nu îngăduiau nici o abatere. Ar fi dat cu piciorul oricărei speranţe de a-şi scoate pîrleala şi de a moşteni averea defunctului.

Şi totuşi, imediat ce ieşi majordomul, domnul Titbury exclamă:

— La drum!... Să ne luăm valiza şi să ne întoarcem la Chicago... Nu mai rămîn nici un minut aici... la preţul de opt dolari pe oră!...

— Rămâi! răspunse autoritara matroană.

#

«Oraşul semilunei» — cum era denumită metropola louisiană, fondată în 1717 pe curba marelui fluviu care o mărgineşte la sud — absoarbe, ca să zicem aşa, aproape întregul stat Louisiana. Abia dacă alte oraşe, Baton-Rouge, Donaldsonville, Shreveport, au mai mult de unsprezece sau douăsprezece mii de suflete. Situat la cinci sute şaptezeci şi patru de leghe de New York şi patruzeci şi cinci de gurile fluviului Mississippi, e deservit de două linii de cale ferată şi o mie cinci sute de vase parcurg reţeaua sa fluvială. Cîştigat la cauza Confederaţiei la 18 aprilie 1862, a fost bombardat timp de şase zile de amiralul Farragut şi ocupat de generalul Butler.

În acest mare oraş de două sute patruzeci şi două de mii de locuitori, foarte deosebiţi din pricina amestecului de sînge, unde negrii n-au ajuns la egalitate socială, deşi se bucură de toate drepturile politice, în acest mediu pestriţ de francezi, spanioli, englezi, anglo-americani, în plină metropolă a unui stat care numeşte treizeci şi doi de senatori, nouăzeci şi şapte de deputaţi şi este reprezentat în Congres de patru membri; unde se găseşte sediul Episcopatului catolic în mijlocul dizidenţilor baptişti, metodişti, episcopali; în această inimă a Louisianei, soţii Titbury vor trebui să ducă o existenţă cum niciodată nu şi-ar fi închipuit, departe de locuinţa lor din Chicago. Dar dacă o soartă rea îi obliga la o asemenea viaţă, cel mai bun lucru — dacă nu puteau să se întoarcă acasă — nu era să profite cel puţin de banii cheltuiţi?... Astfel judeca doamna.

Deci în fiecare zi echipajul venea să-i plimbe cu mare fast. O bandă de derbedei gălăgioşi îi însoţea cu uralele lor zeflemitoare, căci erau cunoscuţi ca nişte avari înrăiţi care nu inspiraseră nici o simpatie la Great Salt Lake City sau Calais, cum nu-i putea suferi nimeni nici la Chicago. Dar lor nu le păsa! Nici nu băgau în seamă şi

nimic nu-i împiedica, cu toate eşecurile lor, să se creadă marii favoriţi ai meciului.

Aşa că se afişară în partea de nord a oraşului, prin Lafayette, Jefferson, Carrolton, aceste cartiere elegante unde se-nalţă hoteluri, vile şi vilişoare la umbra portocalilor, magnoliilor şi altor copaci în floare, în piaţa Lafayette şi în piaţa Jackson.

Apoi se plimbară pe marele dig, larg de cincizeci de stânjeni, care fereşte oraşul de inundaţii, pe chei, unde pe patru rânduri se vedeau vapoare, vase mai mici, remorchere, corăbii cu pînze, nave de coastă şi de unde se expediază anual până la un milion şapte sute de mii de baloturi de bumbac. Şi nu e de mirare, pentru că mişcarea comercială a New Orleans-ului se cifrează la sute de milioane de dolari.

Ei fură văzuţi în suburbiile Algiers, Gretna, Mac Daroughville, după ce trecură pe malul stîng al fluviului unde s-au construit cu precădere uzinele, fabricile şi antrepozitele.

Se mai plimbară în fastuosul lor echipaj de-a lungul străzilor elegante cu case de cărămidă şi piatră, care au înlocuit casele de lemn distruse de numeroase incendii, şi mai ales pe străzile Royale şi Saint-Louis, care se întretaie în formă de cruce în cartierul francez. Ce case frumoase se găseau pe-aici, cu jaluzele verzi şi curţi unde murmură fântînile arteziene şi unde înfloresc minunate plante de tot felul! Apoi onorară cu vizita lor Capitoliul la întretăierea dintre străzile Royale şi Saint-Louis, un vechi edificiu transformat în timpul războiului de Secesiune în palat legislativ şi unde funcţionează Senatul şi Camera deputaţilor. Dar pentru hotelul *Saint-Charies,* unul dintre cele mai importante din oraş, nu aveau decât dispreţ, lucru explicabil din partea unui oaspete care locuia la incomparabilul *Excelsior Hotel.*

Vizitară arhitecturalul palat al Universităţii, catedrala în stil gotic, clădirea vămii şi Rotonda cu sala ei imensă. Aici cititorul găseşte o bibliotecă din cele mai bine înzestrate, drumeţul poate hoinări sub bolta aleilor, speculatorii de valori şi bunuri publice au o bursă foarte animată, în care se agită febrili curtierii agenţiilor strigînd cursurile atât de variabile ale cotelor Hypperbone!

Mai făcură excursii pe bordul elegantului lor yaht, pe apele liniştite ale lacului Ponchartrain şi până la vadurile lui Mississippi.

Seara, amatorii de mari opere lirice îi văzură la Operă, lăfâindu-se în loja pusă la dispoziţia lor şi ciulind desperaţi, la acordurile muzicii, urechile lor lipsite de orice simţ muzical.

Astfel trăiră ca-n vis. Dar ce prăbuşire îi aştepta când se vor trezi la realitate!

Dealtfel, se întîmplă un fenomen ciudat. Da, aceşti hoţi, aceşti zgîrie-brînză, aceşti avari se obişnuiră cu noua lor viaţă, fură zăpăciţi de această situaţie anormală şi se ameţiră la propriu în faţa meselor îmbelşugate din care nu voiau să lase nici o fărîmitură, cu riscul de a se-mbolnăvi la vîrsta lor de stomac. Dar trebuiau să nu piardă nimic din cei două sute de dolari plătiţi zilnic *Excelsior Hotelului.*

Între timp, vremea trecea, cu toate că soţii Titbury abia îşi dădeau seama. Deoarece rămînerea lor la «han» nu părea că va fi întreruptă de altcineva, patrusprezece trageri trebuiau să treacă înainte ca ei să aibă dreptul să-şi reia călătoria. Din două în două zile, aceste trageri erau anunţate la Rotondă după rezultatele de la *Auditorium.* Tragerea din 8 iunie, după cum se ştie, trimisese pe comodorul Urrican în Wisconsin. Se ştie de asemenea că cea din 10 trimisese pe misteriosul XKZ în Minnesota.

Louisiana nu ieşise nici în 12 pentru Max Réal, nici în 14 pentru Tom Crabbe. În 16 — dată rezervată lui Hermann Titbury, înainte ca nenorocul să-1 fi oprit la căsuţa nouăsprezece — nu avu loc nici o tragere. În 18, maestrul Tornbrock aruncă zarurile pe masa de la *Auditorium,* pentru al patrulea partener, Harris T. Kymbale.

Oare ambii soţi erau condamnaţi să ducă această viaţă plăcută, dar distrugătoare pentru punga şi sănătatea lor, timp de şase săptămâni, la cât îi obliga excluderea din joc şi rămînerea lor în Louisiana? Şi înainte de a putea relua ei partida, oare ea nu se va sfirşi, cîştigătorul ajungînd la căsuţa şasezeci şi trei?...

Acesta era secretul viitorului. Până atunci zilele se scurgeau, şi dacă meciul se termina, domnului şi doamnei Titbury nu le rămînea decât să se întoarcă în Illinois, după ce vor fi plătit formidabila notă a *Excelsior Hotelului.* Atâta risipă adăugîndu-se la cheltuielile avute până atunci, vă închipuiţi cât trebuia să-i coste nebunia de a figura printre «cei şapte» ai meciului Hypperbone!

Capitolul X

PEREGRINĂRILE LUI HARRIS T. KYMBALE

Dacă soţii Titbury sau comodorul Urrican se plângeau pe drept cuvânt că ghinionul se ţinea de ei, se pare că reporterul-şef al *Tribunei* avea şi el dreptul să se plângă într-o anumită măsură. O dată aruncarea zarurilor de la începutul partidei îl obligase să plece la podul de pe Niagara, statul New York, şi să plătească o penalizare, apoi de acolo la Santa-Fe, capitala statului New Mexico. Şi iată că această nouă tragere îl silea să plece întîi la Nebraska şi apoi în statul Washington, situat la capătul de vest al teritoriului Confederaţiei.

Într-adevăr, la 4 iunie, telegrama pentru Harris T. Kymbale sosise la Charleston din Carolina de Sud, unde reporterul fusese primit atât de călduros. Numărul de puncte zece, din şase cu patru, dublat, îl trimitea de la căsuţa 22 la căsuţa 42.

Această ultimă căsuţă era cea din Nebraska, aleasă de defunct pentru a fi «labirintul» nobilului joc al gîştei. Dar ceea ce era grav era faptul că partenerul, după ce se deplasa acolo şi plătea o penalizare dublă, trebuia să se întoarcă la căsuţa 30, ocupată de statul Washington. E adevărat însă că traseul de la South Carolina la Washington trecea prin Nebraska.

Se înţelege că, la anunţarea rezultatului, adepţii săi, adunaţi în număr mare la oficiul poştal din Charleston, se arătară deznădăjduiţi. Reporterul era în primejdie să piardă situaţia de mare favorit pe care i-o atribuiseră, cu multă uşurinţă e drept, mare parte din agenţiile de pariuri.

Dar acest om, tot aşa de descurcăreţ pe cât era de hotărât, îi linişti pe cei ce credeau în şansele lui:

— Ei, dragi prieteni, nu deznădăjduiţi! Ştiţi că nu mi-e teamă de călătoriile lungi... De la Charleston la Nebraska, de la Nebraska la Washington sunt două salturi şi am cincisprezece zile, de la 4 la 18, pentru a străbate patru mii de mile!... Merg tot timpul cu trenul! Cât despre penalizarea pe care trebuie s-o plătesc, asta îl priveşte pe casierul *Tribunei* şi cu atât mai rău pentru el dacă va face nazuri! Partea proastă nu este că plec de la Nebraska la Washington, ci că mă întorc de la căsuţa 42 la căsuţa 30! Dar nu merită discuţie darea înapoi cu

12 puncte şi voi recîştiga repede ceea ce zeul hazardului m-a făcut să pierd!...

Cum să n-ai deplină încredere într-un om care se arată atât de sigur pe sine?... Cum să eziţi să rişti pe el sume enorme?... Cum să nu-i primeşti cuvintele cu aplauzele pe care le merită, pe drept cuvânt?... Şi într-adevăr, ele răsunară din plin şi această dimineaţă văzu cum se reînnoiesc succesele lui din ajun de la banchetul dat la Ashtley, unde s-a servit plăcinta uriaşă de opt mii de livre, care a pricinuit o mie cinci sute de indigestii în marea metropolă. Totuşi, Harris T. Kymbale greşea când afirma că se putea merge de la Charleston la Olympia, capitala statului Washington, indicată de telegramă, folosind toate posibilităţile oferite de reţeaua federală a căilor ferate. Nu, exista însă o soluţie cum să-şi urmeze drumul şi aceasta îi fu semnalată de Bruman S. Bickhorn, secretarul redacţiei *Tribunei.* Dar jumătatea călătoriei până la Nebraska se putea face repede pe liniile ferate care erau legate de aceea a Union Pacificului.

Cu toate acestea, n-avea timp de pierdut, nici de hoinărit, pentru a preveni întîrzierile posibile. Era deci prudent să părăsească Charleston-ul în chiar seara aceasta, ceea ce Steagul verde şi făcu. Adepţii săi entuziaşti îl aclamară până în momentul când trenul se puse în mişcare pentru a străbate şesurile Carolinei de Sud. Prima parte a itinerarului o parcurseseră înainte câţiva din «cei şapte» trecând prin aceste ţinuturi, şi o vor mai parcurge probabil în cursul jocului. Harris T. Kymbale lăsă în urmă Tennessee şi în seara de 5 ajunse la Saint-Louis din Missouri, unde vor fi «întemniţate» Lissy Wag şi Jovita Foley. Apoi, temîndu-se că va pierde prea mult timp dacă va urca cu vaporul până la Omaha, el combină orarul căilor ferate pentru a ajunge cu trenurile rapide şi accelerate, prin Kansas City, la metropola statului Nebraska — unde sosi în seara de 6.

El avea să petreacă noaptea în oraşul Omaha, unde şi Max Real rămăsese câteva ore în timpul primei sale călătorii.

Aici primi telegrama trimisă pe adresa lui de secretarul de redacţie al *Tribunei.* Această depeşă îi organiza zi cu zi etapele, în aşa fel încât să aibă posibilitatea să sosească la Olympia din Washington în 18 înainte de amiază. Iată ce conţinea:

1 — *Vei părăsi Omaha City în dimineaţa zilei de 7, cu trenul Union Pacificului de opt treizeci şi cinci, pentru a ajunge după nouăzeci de mile la Julesburg-Jonction, în seara aceleiaşi zile, la şase şi jumătate.*

2 **—** *Ai de găsit aci o diligenţă gata de plecare, cu provizii şi avînd popasuri pe drumul de 100 de mile spre Bad Lands din Nebraska. Vei ajunge a doua zi dimineaţa, îţi vei oficializa prezenţa şi vei reveni cu diligenţa la Julesburg.*

3 — *Vei lua în seara de 10 trenul la Julesburg, care se îndreaptă spre California pe liniile Union şi Southern Pacific, vei sosi la Sacramento în seara de 12 şi vei înnopta în acest oraş.*

4 — *A doua zi, la 13, vei lua trenul care urcă spre nord şi te vei opri la Shasta din California de Sus, la trei sute de mile de Sacramento, lucrări de refacere întrerupând circulaţia până la staţia Roseburg din Oregon.*

5 — *În această regiune, unde diligenţele nu pot circula decât încet, vei străbate distanţa de două sute patruzeci de mile călare, pentru a ajunge cel mai târziu la 17 la staţia Roseburg. Călătoria se va face în patru zile, câte 25 de leghe pe zi. Inclusiv odihna.*

6 — *În după-amiaza zilei de 17, vei lua din Roseburg spre Olympia trenul care se opreşte tn acest oraş a doua zi dimineaţa, după un drum de trei sute cincizeci de mile.*

NOTĂ — Harris T. Kymbale este rugat să nu piardă nici o clipă din timpul care-i este strict măsurat şi să nu uite de importantele sume ce sunt angajate la ziar pe şansele Steagului verde.

Telegrama era lungă, dar clară, desluşită şi categorică. Destinatarul nu avea decât să se conformeze indicaţiilor şi va ajunge la locul stabilit, în ziua hotărâtă, pentru a primi rezultatul celei de-a patra trageri. Era de sperat că nu va surveni nici o întîrziere, căci chiar de-ar fi fost de numai o jumătate de zi, era de ajuns să compromită rezultatul călătoriei.

Fiţi liniştiţi, Harris T. Kymbale era hotărât să-şi dea toată osteneala. Dacă a rămas o noapte la Omaha, cauza era că primul tren nu pleca decât a doua zi. Îl luă deci şi seara coborî la Julesburg-Jonction, lângă locul unde drumul trece foarte aproape de frontiera cu Colorado, nu departe de South-Platte River. De data aceasta,

părăsind Charleston-ul, ziaristul avu grijă să nu se arate, pentru a evita recepţiile şi urmările lor supărătoare. Totuşi, la Julesburg nu putu să treacă neobservat, deoarece diligenţa comandată aştepta sosirea sa în acest oraş.

Dealtfel, adepţii săi veniţi la gară înţeleseră că nu trebuiau să-1 reţină cu nici un chip, că orele-i erau măsurate, că această călătorie la Bad Lands din Nebraska trebuia făcută într-un timp foarte scurt. Ei fură deci primii care, atunci când îl întîmpinară pe peronul gării, îl sfătuiră să plece imediat Şi chiar vreo 12 dintre anglo-americanii care împreună cu emigranţii şi un anume număr de indieni sioux, deveniţi cetăţeni ai Statelor Unite, formează populaţia Nebraskăi se hotărîră să-1 însoţească. Această escortă nu era de dispreţuit prin ţinuturile neumblate, unde se mai pot întâlni fiare în două picioare sau patru labe.

— Cum doriţi, domnilor, răspunse Harris T. Kymbale strîngînd mîinile ce i se întindeau, numai să puteţi încăpea toţi în diligenţă...

— Avem locuri şi dacă ne înghesuim... răspunse unul din adepţii entuziaşti.

Ca întindere, statul Nebraska deţine al cincisprezecelea loc în Federaţie. La Platte, sau Nebraska River îl străbate de la vest la est şi se varsă în Missouri, lîngă Platte City. Malul stâng al fluviului merge paralel cu Union Pacific până la Julesburg-Jonction. Stat înfloritor, mai mult agricol decât industrial, are o populaţie în neîncetată creştere. Lincoln, capitala, oraş aşezat în interior, a ajuns reşedinţă administrativă la un an de la înfiinţare, iar portul Nebraska este situat pe Missouri, la o distanţă de 15 mile.

Era într-adevăr păcat că Harris T. Kymbale trebuia, pe teritoriul Californiei şi Oregon-ului, să străbată călare drumul de la Shasta la Roseburg, în loc să-1 poată face cu diligenţa. Şesurile nu lipsesc pe platoul nebraskian Great Band, pe care l-a explorat Waren în 1857 şi Cole în 1865. Diligenţa, după ce trece La Platte cu ferry-boat-ul şi depăşeşte Fort Gratlan, merge lin pe drumurile netede. E vorba de diligenţa transcontinentală cu loc pentru bagaje, a companiei Wells şi Fargo, care străbătea altădată teritoriul federal. Arăta ca un fel de trăsură vopsită în roşu aprins, suspendată pe curele de piele. Nu avea decât un compartiment cu nouă locuri,

dispuse câte trei pe banchetele din faţă, mijloc şi spate, avînd centuri de siguranţă pentru curajoşii călători.

Se înţelege de la sine că locurile dinăuntrul diligenţei erau ocupate de al patrulea partener şi opt dintre adepţii săi; ei se schimbau pe rând cu alţi patru, doi cocoţaţi pe scaunele exterioare din spate şi alţi doi lângă vizitiul care, cu biciul desfăşurat, mâna cei şase cai puternici ai echipajului.

Alte drumuri decât urmele lăsate de convoaiele de căruţe nu existau. Şi era oare nevoie de ele pe aceste şesuri nesfirşite, unde calea ferată nu trebuia decât să aşeze traverse? Din timp în timp se întîlneau diverse pîraie în preajma ghiolurilor Raymond şi Cole, Bourdman, Niobrara River, pe care le treceai uşor prin vad, şi câte un cătun unde îi aşteptau caii de schimb. Şi astfel, în seara zilei de 8, după un parcurs de patruzeci de ore, pe o vreme frumoasă, diligenţa sosi în districtul Bad Lands. Aici nu aflai nici un sat, numai păşuni unde caii puteau să pască în voie. Cât despre Harris T. Kymbale şi însoţitorii săi, nu avem ce le purta de grijă. Lăzile diligenţei erau pline de conserve fine şi urările nu se vor face fără a ridica paharul de whisky sau gin.

După o noapte petrecută sub copaci, trăsura fu lăsată în paza vizitiului şi coborîră primele trepte ale sălbaticei văi.

Ah, câtă dreptate a avut William J. Hypperbone să aleagă această regiune a statului Nebraska, pentru a face din ea, «labirintul» căsuţei 42! Între contururile şerpuitoare ale Stâncoşilor, în apropiere de Black Hills acoperite de conifere, se întindea această depresiune adâncă a solului, largă de treizeci şi şase mile şi lungă de optzeci şi cinci, care ajunge până la teritoriul Dakota. În toate părţile, căldări înconjurate de piramide, vîrfuri şi ridicaturi de piatră. E într-adevăr un labirint, şi încă din cele mai încurcate, acest domeniu Bad Lands care-şi înalţă culmile, coloanele şi stîlpii rocilor prismatice pe mii de mile pătrate, de-a lungul straturilor de argilă şi al nisipurilor feruginoase. Ici şi colo parcă vezi bastioane, forturi sau castele a căror culoare cărămiziu-roşcată contrastează puternic cu alba suprafaţă a solului.

S-a putut spune într-adevăr despre acest colţ al Americii de Nord că formează o lume aparte. În timpurile preistorice ţinutul a fost poate străbătut de turme de elefanţi, mamuţi şi mastodonţi uriaşi, iar oseminte se mai găsesc şi acum, pietrificate sau ajunse pulbere. Ceea ce pare însă o ipoteză admisibilă este că

depresiunea a fost altădată acoperită de apele ce coborau din Munţii Stâncoşi şi Black Hills, demult infiltrate în crăpăturile solului, căci altitudinea regiunii este mult ridicată peste nivelul mării. Acest rezervor golit a devenii un cimitir unde resturile fosile s-au adunat în cantităţi surprinzătoare. Cât despre fauna actuală — puţin numeroasă din cauza dificultăţilor de a se hrăni — este formată din bizoni, bivoli lăţoşi, berbeci cu coarnele lungi şi antilope graţioase. Dar nu aici găsesc vînătorii ce să vîneze. Harris T. Kymbale şi însoţitorii săi nu avură ocazia să tragă nici un foc. Iar armele ce le aveau asupra lor le luaseră mai mult pentru a se apăra contra tîlharilor care mişunau în această regiune, sau pentru a alunga haitele de coioţi, aceşti lupi ai cîmpiilor, ale căror urlete fuseseră auzite noaptea trecută.

Nu era nevoie să pătrundă prea adânc în întortocherile Bad Lands-ului. Era suficient ca al patrulea partener să se prezinte în persoană la intrarea labirintului şi ca prezenţa sa să fie constatată printr-un act semnat. Nici nu se osteniră să îngroape acest document, aşa cum făcuse comodorul Urrican înainte de a părăsi Valea Morţii. Actul fu întocmit de Harris T. Kymbale şi pe el puseră douăsprezece semnături însoţitorii săi, ceea ce era o mărturie suficientă pentru a dovedi sosirea sa în regiunea nebraskiană. Luară o ultimă masă la umbra copacilor şi urările fură pe cât de numeroase, pe atât de zgomotoase.

— În sănătatea cronicarului şef al *Tribunei!* În sănătatea favoritului meciului!... În sănătatea moştenitorului celor şaizeci de milioane de dolari ale lui William J. Hypperbone!

Desigur, Harris T. Kymbale avea dreptul să fie încrezător. Adepţii săi nu-1 vor părăsi niciodată. Uitară, voiau să uite, că a te duce de la Nebraska la Washington însemna să mergi înapoi, dacă nu pe harta Statelor Unite cel puţin pe harta defunctului.

În realitate, chiar când se va fi întors la a 30-a căsuţă, el nu va fi întrecut decât de Max Réal, aflat la căsuţa 44, XKZ la căsuţa 46 şi Tom Crabbe la căsuţa 47.

Ridicară cortul la ora trei după-masă. Harris T. Kymbale şi însoţitorii săi, încălziţi de paharele de whisky, îşi reluară locurile în şi pe diligenţă. A doua zi, la zece dimineaţa, se întoarseră la Julesburg-Jonction. Trenul Union Pacificului sosea după o oră, avînd aci o oprire de zece minute. Dacă ar fi venit doar cu cele zece

minute mai tîrziu, Harris T. Kymbale pierdea trenul — dar nu şi partida, căci prin această haltă trec două trenuri pe zi. Desigur, în principiu nu era de pierdut nici un minut.

Se ştie care state sunt deservite de linia Union Pacific, căci Max Réal le-a traversat în drumul spre Cheyenne, Hermann Titbury spre Great Salt Lake City şi comodorul Urrican spre Valea Morţii. Reporterul trebui deci să străbată statele Wyoming, Utah, Nevada şi apoi o parte a Californiei, spre a putea ajunge în capitala ei. Aici el coborî în noaptea de 11 spre 12 iunie, vesel, bine dispus şi încrezător, fără a-şi pierde faima.

I se făcu o primire frumoasă. Numeroşi adepţi îl aclamară, dar nu-1 reţinură nici un moment, căci trenul pleca din Sacramento la unu după-amiază. Între alte persoane care-1 întâmpinară pe Harris T. Kymbale, din interes sau simpatie, era în primul rând Will Walter, corespondentul *Tribunei.* El îi zise:

— Domnule, am fost informat că sosiţi azi şi vă felicit sincer că nu aţi avut nici o întîrziere.

— Într-adevăr, scumpe confrate, răspunse Harris T. Kymbale, nici cea mai mică întîrziere între Charleston şi Sacramento şi sper că tot aşa va fi şi între Sacramento şi Olympia.

— Nici o teamă, afirmă Will Walter. Fără îndoială, e supărător că linia este momentan întreruptă, dar trenul vă va duce până la staţia Shasta, unde veţi găsi caii gata de plecare. O călăuză, care cunoaşte bine ţinutul, vă va duce în cel mai scurt timp la Roseburg unde veţi lua din nou trenul Southern Pacificului, spre Olympia.

— Nu-mi rămâne decât să vă mulţumesc pentru amabilitatea dumneavoastră, domnule Walter...

— Nu, deloc, domnule Kymbale, eu trebuie să vă mulţumesc că am pariat pe dumneavoastră...

— Pe cât? întrebă bucuros ziaristul.

— Unu contra cinci.

— Ei bine, dragă confrate, iată cinci calde strîngeri de mână drept recunoştinţă...

— Vă întorc de două ori pe atâtea, domnule Kymbale, şi acum drum bun...

Locomotiva fluieră şi trenul se puse în mişcare, dispărând la o cotitură spre Marysville, unde ajunse în apropiere de Feather River. Un lucru supărător era că trenul mergea încet. El se oprise la toate staţiile, la Ewings şi Woodland. Este adevărat că drumul urca tot timpul, pentru a putea ajunge în această regiune a

Californiei de Nord care se află mult deasupra nivelului mării.

Trenul se opri la Marysville, oraş care decade ca şi Oroville şi Placerville, de când căutătorii de aur, golind ţinutul de tot metalul preţios, au fost atraşi de teritoriile de nord şi Alaska. Numai Marysville se mai opune oarecum părăsirii deoarece, fiind aşezat la confluenţa râurilor Yuba şi Feather, asigură o mişcare de vase care activează comerţul întregii regiuni.

Trenul mai staţiona la Gridley, Nelson, Chico şi Tehama, unde urcuşurile foarte accentuate ceruseră locomotivei mari eforturi în dauna vitezei sale. Pe scurt, nu ajunseră la Shasta înainte de ora opt dimineaţa, oră dealtfel reglementară. Era 13 iunie. Desigur că n-aţi uitat că, începînd de la această staţie, circulaţia era întreruptă. înainte de a putea folosi din nou calea ferată la Roseburg, Harris T. Kymbale avea de urcat vreo sută de leghe spre nord, cu ajutorul ghidului şi al cailor pregătiţi de corespondentul *Tribunei.*

Nu-i mai rămîneau decât cinci zile pline spre a ajunge la Olympia, patru fiind necesare pentru drumul calare ce se făcea cu o medie de 24 la 25 leghe în douăzeci şi patru de ore. Lucrul nu era deloc imposibil, dar atât caii cât şi călăreţii aveau de îndurat o călătorie istovitoare.

Trei cai aşteptau lîngă gară, unul pentru Harris T. Kymbale şi ceilalţi doi pentru ghid şi un grăjdar care-i însoţea. Nu-i nevoie să spunem că reporterul avea obiceiul să practice călăria, ca şi tot felul de sporturi.

Călăuza Fred Wilmot era un om în toată puterea celor 40 de ani ai săi.

— Sunteţi gata? îl întrebă Harris T. Kymbale.

— Gata.

— Şi vom ajunge la timp? »

— Da, dacă sunteţi un călăreţ bun. Cu diligenţa v-ar fi trebuit de două ori pe-atita.

— Răspund de mine.

— Atunci încălecarea!

Caii porniră în galop. Cu hrana n-aveau bătaie de cap, căci tîrguri şi sate se găsesc în drum câte vrei.

Timpul părea să rămână frumos, mai răcoros pe măsură ce urcau spre regiunea muntoasă. Ziua călătoria va fi întreruptă de o oprire de două ore şi se vor odihni o parte din noapte.

Drumul mergea de-a lungul malului drept al râului Sacramento şi după un popas la o fermă unde mîncară,

Fred Wilmot se opri la Butter, în plin ţinut de izvoare minerale, cum se găsesc atâtea în America.

După şapte ore de somn într-un han, călătorii plecară în zori pentru a putea lua masa la Yreca. La o sută de mile spre est ar fi putut întîlni muntele Shasta al cărui crater se adânceşte la douăsprezece mii de picioare între două creste. Trunchiul său puternic e mărginit la poale de viroage înverzite. El trece drept unul dintre cei mai frumoşi munţi ai Statelor Unite, «cu lava sa trandafirie smălţuită de gheaţă», cum a zis un călător entuziast. Harris T. Kymbale trebui însă să-şi păstreze admiraţia pentru altă călătorie. Stat mare, Oregon-ul, al nouălea din Statele Unite, cu o populaţie rară, posedă păşuni vaste, dar venitul principal provine din pescuitul somonului care se găseşte din abundenţă în apele sale. De asemenea, terenurile fertile din vest sunt foarte căutate pentru agricultură.

În ziua aceea, Harris T. Kymbale îşi bucură ochii cu atâtea privelişti minunate! Din păcate, nu putea arunca decât o privire în trecere, în el turistul făcuse loc jucătorului. Seara, după ce trecură de Pilot Rock, istoviţi, oamenii şi animalele se odihniră în tîrgul Jackson — care nu trebuie confundat cu omonimii săi din Statele Unite: patru Jackson în Michigan, Mississippi, Tennessee şi Ohio şi două Jacksonville: unul în Illinois, celălalt în Florida, la mai multe mii de mile depărtare de California.

A doua zi, în 16, după o ultimă etapă pe care caii o parcurseră uşor, deşi se prelungi până la 12 noaptea, zăriră luminile oraşului Roseburg. Astfel fusese străbătut tot acest drum cu exactitatea unui expres, fără incidente sau accidente. Reporterul nu făcu economie nici de dolari, nici de mulţumiri pentru Fred Wilmot şi a doua zi în zori «sări» — cuvântul este întrebuinţat de corespondentul *Tribunei* — în primul tren care pleca spre Olympia.

Acest tren deserveşte principalele oraşe şi târguri ale bogatei văi Villamette: Vinchester, Eugene City, Harrisburg, Albany, Salem, capitala statului, semănînd cu un coş cu flori proaspete şi verdeaţă. Canb, Oregon City, cel mai industrializat graţie puternicelor căderi de apă care-i alimentează fabricile de hîrtie şi zahăr şi filaturile. Portland cu şaptezeci şi cinci de mii de locuitori, cel mai însemnat centru comercial al Oregon-ului, şi Columbia, port unde se desfăşoară o intensă activitate.

În fine, trenul trecu peste râul care separă Oregon-ul de Washington şi se opri pe malul drept, în susul afluentului Villamettei, la Vancouver, în ziua de 18, ora 8 dimineaţa.

Harris T. Kymbale nu mai avea decât şase ore disponibile, dar nu mai era decât la o sută douăzeci de mile de Olympia.

Ah, dacă ar fi avut timp, câtă plăcere i-ar fi făcut să viziteze în amănunţime Oregon-ul pe care-1 părăsise, Washington-ul unde punea piciorul pentru prima oară!

Stat cu trei sute cincizeci de mii de locuitori, Washington-ul este înfloritor, cu toate că se află la marginea teritoriului federal la care s-a alipit în 1859 şi unde ocupă locul al 18-lea. Capitala sa este Olympia, unde navele pot ajunge pe Puget-Sound, dar Seattle o întrece prin reţeaua comercială, iar Tacoma prin traficul său cu Japonia şi China; această ultimă odraslă a familiei washingtoniene dă cele mai mari speranţe pentru viitor.

Harris T. Kymbale plecă la ora 8 şi zece dimineaţa, în ultima parte a călătoriei sale, din Vancouver — bineînţeles din oraşul cu acest nume al statului Washington şi nu din Columbia engleză, situată la o sută de mile mai la nord.

N-avea să se teamă de nici o întîrziere sau obstacol. După nouă staţii, trenul va ajunge, puţin după ora unsprezece, în gara Olympia. Fură lăsate în urmă staţiile Holbrook, Waren, Kalama, Stockport, Sopenah, Chealis, Centralia. Trenul mergea destul de repede prin această regiune scăldată de numeroşii afluenţi şi multele pâraie care se varsă în râul Columbia. În fine, la unsprezece şi trei minute, se opri la târguşorul Tenino, la douăzeci şi patru de mile de capitală, adică circa cincisprezece leghe. Aici se auzi o ştire proastă pentru călători şi zdrobitoare pentru Harris T. Kymbale — avusese loc un accident pe care meticulosul Bickhorn de la *Tribune* nu putuse să-1 prevadă. Era cu neputinţă ca trenul să înainteze dincolo de Tenino. La zece mile de staţie se prăbuşise un pod cu o oră mai înainte şi circulaţia a trebuit să fie întreruptă pe această linie.

Lovitură mai grea nici că se putea, şi al patrulea partener n-avea să-şi revină!

— Ghinion blestemat, exclamă el sărind din vagon, mă faci să mă înec la mal!

Ei bine nu, şi poate că va ieşi din încurcătură. Trei tineri coborîră din tren şi se apropiara de el.

— Domnule Kymbale, îi zise unul din ei, ştiţi să mergeţi cu bicicleta ?

— Da.

— Atunci veniţi.

Nu se schimbară alte cuvinte. Cum se vede, se trecea direct la partea practică, cum se cuvine între oamenii practici ai Statelor Unite.

Nu era vorba de o bicicletă, ci de o tripletă, adusă de la vagonul de bagaje pe peronul gării.

— Domnule Kymbale, spuse tânărul, unul din noi va lăsa locul de la mijloc, altul va merge în spate şi eu în faţă. Avem şanse să ajungem în Olympia la ora douăsprezece!

— Numele dumneavoastră domnilor?

— Will Stanton şi Robert Flock.

— Şi al dumneavoastră, domnule, care-mi cedaţi locul?

— John Berry.

— Ei bine, domnilor Stanton, Flock şi Berry, vă mulţumesc... şi acum la drum... şi fie ca sfântul Cycle, patronul bicicliştilor, să ne ocrotească!...

Cincisprezece leghe în mai puţin de o oră!... Acest record nu era încă deţinut de nici un profesionist, înainte de a pleca, Harris T. Kymbale zise:

— Domnilor, nu ştiu cum v-aş putea arăta recunoştinţa mea. .

— Câştigînd, răspunse simplu Will Stanton.

— Noi am pariat pe dumneavoastră, adăugă Robert Flock. Tripleta ieşise din atelierele Cambden and Co. din New York şi, înzestrată cu un lanţ de douăzeci şi şapte de picioare şi două degete, luase parte la un concurs internaţional chiar pe velodromul din Chicago. Vestiţii Will Stanton şi Robert Flock, originari din Washington, erau aşi ai bicicletei, cu mari performanţe şi capabili de maximum de randament în acest sport.

Harris T. Kymbale, aşezat pe şaua din mijloc, putea să se lase dus numai de ei, dar el înţelese să adauge puterea muşchilor săi la aceea a sprijinitorilor lui — acesta e cuvântul potrivit — şi să pedaleze şi el.

Will Stanton încălecă în faţă, Robert Flock în spate, şi Harris T. Kymbale între ei doi. Cîteva persoane amabile, care ţinuseră tripleta pe şosea, o împinseră cu putere şi ea porni salutată de urale zgomotoase.

Acest start fu minunat. Vehiculul rapid mergea ca un «fulger uns», expresie specific americană — pe o şosea bine întreţinută, o veritabilă pistă de velodrom, fără viraje şi foarte netedă în această parte a Washington-

ului învecinată cu litoralul. Cei trei biciclişti nu vorbeau, ţineau gura închisă şi între buze îşi puseseră un tub din pană de pasăre care, fără a permite aerului să ajungă prea brusc în plămîni, îi ajuta totuşi să respire pe nas.
Nu ezitară să accelereze de la început în această cursă vertiginoasă. Roţile tripletei se învîrteau cu viteza unui dinam acţionat de un motor puternic, şi de data aceasta motorul erau cei trei oameni ale căror picioare, transformate în biele, mişcau aparatul cu toată forţa lor. Tripleta stîrnea un nor de praf în urma ei şi când trecea peste vreun şuvoi ridica un val de apă care cădea pe apărătoarele roţilor... Claxonul suna tot timpul pentru a avea şoseaua liberă şi oamenii se trăgeau pe margini ca să lase loc acestei maşini-fulger.

Astfel, după primul sfert de oră, cum le spuse Will Stanton care citea kilometrajul pe bornele de pe şosea, străbătuseră cinci leghe şi era suficient să păstreze aceeaşi viteză ca să ajungă la ţintă cu câteva minute înainte de ora douăsprezece. Se părea că nici un obstacol nu se putea ivi, când, puţin după ora unsprezece, pe când tripleta străbătea o cîmpie întinsă, se auziră nişte urlete fioroase. Robert Flock scoase un strigăt şi lăsă să-i scape tubul de pană.

— Coioţii!

Da, coioţi, vreo douăzeci dintre primejdioşii lupi ai cîmpiei. Fără îndoială turbaţi de foame, se apropiată cu o iuţeală şi mai mare decât aceea a bicicliştilor şi se repeziră asupra lor.

— Aveţi un revolver? întrebă Will Stanton, fără a încetini un moment mersul tripletei.

— Da, răspunse Harris T. Kymbale.

— Fiţi gata să trageţi — şi tu, Flock! Eu nu dau drumul ghidonului... Să pedalăm toţi trei şi poate că vom scăpa de haită...

Să scape?... Curând văzură că nu era cu putinţă.

Coioţii urmăreau în salturi tripleta, gata să se arunce asupra reporterului şi însoţitorilor săi, care ar fi fost pierduţi dacă se răsturnau.

Răsunară două detunături şi doi lupi răniţi de moarte se rostogoliră urlînd pe şosea. Ceilalţi, în culmea furiei, se repeziră la roţile tripletei care nu se putea feri decât printr-un ocol brusc, gata-gata să-1 dezechilibreze pe Harris T. Kymbale.

— Pedalaţi!... Pedalaţi! strigă Will Stanton.

Picioarele apăsară cu atâta putere, că dinţii lanţului trosniră de parcă s-ar fi rupt.

În al doilea sfert de oră străbătură alte cinci leghe. Dar trebuia, mai mult ca oricând, să alunge coioţii care săreau pe axul roţilor şi zgâriau spiţele de oţel. Traseră cu revolverele până la ultimul glonte şi haita înjumătăţită lăsă vreo zece leşuri în urma ei.

Atunci Harris T. Kymbale, luând mîinile de pe ghidon, reuşi să încarce din nou revolverul. Şase gloanţe puseră coioţii pe fugă. În acel moment era douăsprezece fără zece minute. La vreo două leghe depărtare se zăreau primele case din Olympia.

Tripleta parcurse această distanţă cu viteza unui expres, ajunse în oraş şi, fără a ţine seama de regulile de circulaţie, cu riscul de a strivi cîţiva din cei cinci mii de locuitori, se opri în faţa poştei în clipa când bătea ora douăsprezece.

Harris T, Kymbale se dădu jos. La capătul puterilor, abia putînd să respire, îşi croi drum prin mulţimea de curioşi care aştepta pe al patrulea partener şi se repezi în sală la a 10-a bătaie a ceasului.

— A sosit o telegramă pentru Harris T. Kymbale... strigă funcţionarul de la telegraf.

— Prezent! răspunse cronicarul şef al *Tribunei,* care se prăbuşi fără cunoştinţă pe o bancă.

Ocrotitul sfântului Cycle ajunsese la timp graţie devotamentului şi energiei însoţitorilor săi. Cât despre domnii Will Stanton şi Robert Flock, cu cele cincisprezece leghe străbătute în patruzeci şi şase de minute şi treizeci şi trei de secunde, ei băteau recordul vitezei în cele cinci părţi ale lumii!

Capitolul XI

«ÎNCHISOAREA» DIN MISSOURI

La 6 iunie, la *Mammoth Hotel,* după cele şase zile petrecute la grotele din Kentucky, Lissy Wag primise ştirea fatală. Numărul de puncte şapte, din patru cu trei, dublat, o trimitea la căsuţa 52, Missouri. Călătoria nu va fi nici obositoare, nici lungă. Cele două state se mărgineau. Distanţa de la Mammoth Caves la Saint-Louis era de numai două sute cincizeci de mile, opt până la zece ore cu trenul, nu mai mult. Dar ce dezamăgire, ce prăbuşire!

— Nenorocire!... Nenorocire! exclamă Jovita Foley. Era mai bine să fi fost trimise, ca Urrican, la capătul

Floridei, sau, ca domnul Kymbale, la Washington. Cel puţin nu eram silite să renunţăm la această oribilă partidă...

— Da, oribilă, acesta este cuvântul, sărmana mea Jovita! răspunse Lissy Wag. Dar de ce doreşti s-o joci?...

Jovita, mîhnită, nu răspunse. Ce putea să răspundă?... Chiar dacă ar fi vrut să nu abandoneze meciul, să plece în Missouri şi să aştepte ca unul din parteneri — printr-un punctaj nenorocit pentru el, dar fericit pentru dânsa — să vină s-o elibereze din «închisoare» pe Lissy Wag, luîndu-i locul, ea nu putea face acest lucru decât după ce plătea o penalizare triplă, pentru fondurile care aparţineau celui de-al doilea sosit la ţintă! De unde să aibă ea trei mii de dolari?... Putea să şi-i procure?... Nici gînd. Într-adevăr, numai cîţiva bogătaşi, care pariaseră mult pe Lissy Wag, ar fi fost în stare poate să avanseze această penalizare, cu condiţia ca şansele Steagului galben să nu fi fost atât de împuţinate. Când Hodge Urrican trăsese numărul «morţii», nu avea decât să ia partida de la capăt. De asemenea Hermann Titbury, la data fixată, va părăsi «hanul» din Louisiana şi va reîncepe jocul. Nici unul, nici celălalt nu erau excluşi din partida pe un timp nedeterminat, pe când sărmana Lissy Wag...

— Nenorocire... nenorocire... rosti Jovita Foley, care nu mai repeta decât acest, cuvânt funest.

— Ei bine... ce facem?... întrebă prietena ei.

— Să aşteptăm... să aşteptăm, draga mea!

— Să aşteptăm... ce?

— Nu ştiu... Dealtfel... avem 15 zile înaintea noastră pentru a merge la «închisoare»...

— Dar nu pentru a plăti penalizarea, Jovita, şi asta mă încurcă cel mai mult...

— Da... Lissy... da!... în fine... să aşteptăm...

— Aici?

— Nu, asta în ruptul capului.

Şi acest «nu», ieşit din inima Jovitei, era pricinuit de schimbarea în purtarea oaspeţilor hotelului *Mammoth* faţă de a cincea parteneră.

Într-adevăr, Lissy Wag se văzu părăsită după această jalnică aruncare de zaruri. Favorita de ieri nu mai era favorita de Maine. Cei care pariau şi alergau după noroc, pontând pe ea, cu siguranţă că ar fi blestemat-o. La «închisoare»! Nenorocita va intra la «închisoare» şi partida se va termina înainte de ieşirea ei de-acolo! Ca urmare, din primul moment se făcu un gol în jurul ei.

Acest lucru îl observă imediat Jovita Foley — şi era omenesc, nu-i aşa ?

Pe scurt, din acea zi, cei mai mulţi turişti plecară, şi printre ei guvernatorul din Illinois. Şi probabil că John Hamilton regreta acum gradele onorifice acordate celor două prietene. Atât colonelul Wag cât şi locotenent-colonelul Foley nu mai erau bineveniţi în sânul miliţiei din Illinois.

În aceeaşi zi, după-masă, ele plătiră nota hotelului *Mammoth* şi luară trenul pentru Louisville, pentru a aştepta acolo... ce?...

— Draga mea Jovita, spuse atunci Lissy Wag când coborâră din tren, ştii ce ne rămîne de făcut?

— Nu, Lissy, mi-am pierdut capul!... Nu mai ştiu încotro s-o apuc.

— Ei bine, ar trebui să ne continuăm călătoria până la Chicago, să ne întoarcem liniştite acasă şi să ne reluăm slujba la magazinele Marshall Field... N-ar fi cel mai cuminte?...

— Foarte cuminte, draga mea, foarte cuminte!... Dar... e peste puterile mele... aş dori mai curând să surzesc decât să ascult vocea înţelepciunii!

— Asta este o nebunie...

— Fie... sunt nebună! Sunt aşa de când a început partida şi vreau să fiu pâna la sfârşit...

— Da... dar ăsta-i sfârşitul pentru noi, Jovita!

— Nu se ştie, şi aş da zece ani din viaţa mea să fiu cu o lună mai bătrână!

Dădea din nou aceşti ani, cum îi mai dăduse de atîlea ori şi, făcând o socoteală, îşi sacrificase zadarnic până acum o sută treizeci de ani din viaţă. Jovita Foley mai avea aşadar vreo speranţă? În orice caz, ea obţinu de la Lissy Wag, care avu slăbiciunea s-o asculte, să nu abandoneze partida. Ambele vor rămîne cîteva zile la Louisville. Nu aveau oare tot timpul, de la 6 la 20 iunie, ca să se ducă în Missouri?

Ele îşi tăinuiră deznădejdea într-un modest hotel din Louisville, mai ales Jovita Foley, căci prietena ei se resemnase uşor, deoarece nu crezuse niciodată în succesul final.

Trecură zilele de 7, 8 şi 9 iunie. Situaţia fiind aceeaşi, Lissy Wag insistă atât de mult încât Jovita Foley consimţi să se întoarcă la Chicago.

Dealtfel, ziarele — până şi *Chicago Herald,* care o susţinuse întotdeauna pe a cincea parteneră — o părăsiseră. Jovita Foley turba de mânie citindu-le, apoi

le făcea bucăţi cu o mână, ca să nu zicem cu o gheară, furioasă. Lissy Wag nu mai interesa pe nimeni la agenţii, unde cota ei scăzu la zero şi chiar sub zero. În dimineaţa zilei de 8, cele două prietene aflară ca Hodge Urrican atinsese punctajul nouă, din şase cu trei, ceea ce-1 făcea să ajungă dintr-un salt în stalul Wisconsin, căsuţa 26.

— Din nou a pornit-o foarte bine!... exclamă nefericita Jovita Foley.

Şi în ziua de 10, când telegraful anunţă că omul mascat era trimis la Minnesota, căsuţa 41 cu numărul de puncte 10, ea îşi dădu cu părerea:

— Nu-ncape îndoială că omul acesta are cele mai mari şanse şi va fi moştenitorul milioanelor lui Hypperbone!

Se vede că excentricul defunct scăzuse mult în stima ei de când zarurile făcuseră o prizonieră din scumpa ei Lissy Wag!

În fine, se hotărâră ca în aceeaşi seară să ia trenul spre Chicago. Cu toate că ziarele din Louisville făcuseră cunoscut la ce hotel trăseseră Lissy Wag şi Jovita Foley, nu mai e nevoie să spunem că nici un reporter nu veni să le viziteze. Dacă lipsa de publicitate o bucură pe una din ele, fu o mare decepţie pentru cealaltă, pentru că, repeta ea, muşcându-şi buzele, «e ca şi cum n-am mai exista!»

Dar le fusese scris să nu plece încă în metropola lllinois-ului. O împrejurare din cele mai neprevăzute le permise să-şi găsească o parte din şanse, reintrând în meciul pe care ar fi trebuit să-1 abandoneze dacă nu plăteau penalizarea.

La ora trei după-masă, factorul bătu la uşa celor două prietene, îndată ce i se deschise, întrebă:

— Domnişoara Lissy Wag?

— Eu sunt, răspunse fata.

— Am o scrisoare cu valori pe adresa dumneavoastră şi dacă îmi semnaţi de primire...

— Dă-mi-o! rosti Jovita Foley, a cărei inimă bătea să se spargă... După ce formalităţile fură îndeplinite, factorul plecă.

— Ce este în scrisoarea aceasta?... zise Lissy Wag.

— Bani, Lissy...

— Şi cine poate să ni-i trimită?...

— Cine? replică Jovita Foley.

Ea rupse sigiliile plicului şi scoase o scrisoare care avea înăuntru o hîrtie împăturită. Scrisoarea nu conţinea decât următoarele rânduri:

Alăturat un cec de trei mii de dolari către banca din Louisville, pe care domnişoara Lissy Wag este rugată să-l accepte pentru a-şi plăti penalizarea — din partea lui Humphry Weldon.

Bucuria Jovitei ţâşni ca un foc de artificii. Ţopăia şi râdea până i se tăia răsuflarea şi învîrtindu-se de i se înfoiau fustele repeta:

— Cecul... Cecul de trei mii de dolari!... De la domnul acela care a venit să ne vadă când erai bolnavă, draga mea... De la domnul Weldon!

— Dar, spuse Lissy Wag, nu ştiu dacă se cade... dacă pot să primesc...

— Mai e vorbă dacă se cade... sau dacă poţi! Nu-ţi dai seama că domnul Weldon a pariat sume importante pe tine?!... Ne-a spus-o, dealtfel, şi vrea să joci mai departe partida! Vezi, cu toată vârsta sa respectabilă, m-aş mărita cu el... dacă m-ar cere!... Hai să încasăm cecul!

Şi se duseră să încaseze cecul, care le fu plătit imediat. Să-i mulţumească onorabilului, excelentului şi respectabilului Humphry Weldon nu puteau, fiindcă nu-i cunoşteau adresa.

În aceeaşi seară, Lissy Wag şi Jovita Foley părăsiră Louisville, fără să destăinuie nimănui nimic despre scrisoarea primită la momentul oportun, şi a doua zi, pe 11, coborâră la Saint-Louis.

Desigur, dacă te gîndeai bine, situaţia Lissyei Wag nu era mult mai bună, pentru că tot nu putea să ia parte la trageri, atâta timp cât unul din parteneri nu o va fi înlocuit în căsuţa 52. Dar acest lucru — dacă o credeai pe încrezătoarea, preaîncrezătoarea Jovita Foley — nu va intârzia să se întâmple şi, în orice caz, Lissy Wag nu va mai fi eliminată din partidă pentru neplata penalizării.

Missouri, unul dintre cele mai importante state ale Republicii americane, al 17-lea ca suprafaţă şi al cincilea ca număr de locuitori, e cel dintîi în producţia de zinc. Mărginit de liniile de longitudine şi latitudine la sud şi la vest, are în partea de est şi nord fluviile Mississippi şi Missouri, ale căror ape se unesc, mai sus de Saint-Louis, într-un unghi unde se află orăşelul Columbia. E lesne de înţeles cât de mult se dezvoltă comerţul datorită celor două căi fluviale pe care se transportă grâu şi făină,

cânepă — cultivată pe mari suprafeţe — porci şi vile cornute.

Metalele nu lipsesc, nici zăcămintele de zinc şi plumb. În districtul Washington, se află Iron Mountains şi Pilot Kirol, mase enorme de trei mii de picioare, pe care americanii vor avea poate într-o zi ideea să le transforme în doi electromagneţi de o putere formidabilă.

Statul Missouri era altădată un district al Louisianei, dar a intrat cu autonomia lui în Federaţie din 1821 şi oraşul Saint-Louis a fost întemeiat de francezi în 1764.

În acest stat trebuie să amintim cel puţin unsprezece oraşe pentru valoarea lor comercială sau industrială, din care trei au mai mult de o sută de mii de locuitori. Unul din ele, Kansas, situat în faţa lui Kansas City din statul Kansas, a fost, după cum se ştie, vizitat până acum de Max Réal, când în prima sa călătorie el a coborât pe râul Missouri de la Omaha până la acest oraş dublu. Dar sunt şi altele ca Jefferson City, capitala statului, menit să atragă atenţia turiştilor prin aşezarea sa pitorească pe o înălţime care domină valea missouriană.

Totuşi, primul loc se cuvine, fără doar şi poate, oraşului Saint-Louis care ocupă o suprafaţă de zece mile pe malul drept al marelui fluviu. Această metropolă se numea altădată Mount City, pentru că este înconjurată de o serie de coline calcaroase de culoare albă. Ea ocupă o arie cu o pătrime mai mare decât a Parisului şi i se mai adaugă suburbiile East-Saint-Louis, Brooklin, Cahokia, Prairie of Port, cu toate că ele se găsesc pe teritoriul statului Illinois.

Acesta era deci oraşul, indicat de către răposatul membru al *Excentric-Clubului* spre a servi de «închisoare» jucătorilor meciului, fireşte întreg oraşul cu suburbiile sale. Se înţelege de la sine că nu era vorba să fii închis între zidurile unei celule! Nu! Lissy Wag nu era pusă în rând cu răufăcătorii. Nici ei, nici Jovitei Foley nu li se va răpi libertatea... Ele vor putea să se plimbe în voie în acest superb oraş, unde sunt optsprezece grădini publice, din care una are nu mai puţin de o sută cincizeci de hectare.

Cele două prietene trebuiră să aleagă un hotel şi se deciseră pentru *Lincoln Hotel,* unde ocupară aceeaşi cameră amîndouă în după-amiaza zilei de 11 iunie.

— Ei bine, ne găsim în această oribilă «închisoare», exclamă Jovita Foley, şi mărturisesc că, pentru o

«închisoare» oribilă, Saint-Louis îmi pare destul de plăcut.

— O «închisoare» nu poate fi plăcută, Jovita, din moment ce nu ai voie s-o părăseşti.

— Fii liniştită, vom ieşi din ea, draga mea!

Iată că Jovita Foley îşi recăpătase încrederea de altădată şi.în acelaşi timp şi buna dispoziţie — de când sosiseră cei trei mii de dolari trimişi de simpaticul Humphry Weldon, care fuseseră expediaţi în aceeaşi zi printr-un cec la Chicago maestrului Tornbrock.

Dar această încredere nu părea să fi revenit în lumea jucătorilor care pariau şi nici în aceea a curtierilor din agenţii. Într-adevăr, deşi ziarele din Saint-Louis semnalaseră prezenţa celei de-a cincea parteneră la *Lincoln Hotel,* nici un reporter nu se prezentase pentru vreun interviu. Ce mai putea aştepta de la Lissy Wag care avusese ghinionul să cadă în căsuţa Missouri?

Dar poate că această «întemniţare» se va sfârşi mai repede decât se credea. A doua zi, 12, o altă tragere va avea loc şi apoi vor urma altele, din două în două zile... Şi cine ştie?... «Cine ştie?... Cine ştie?...» repeta fără încetare Jovita Foley.

Cele două prietene îşi întrebuinţară timpul liber de după-masă vizitând câteva cartiere ale oraşului, pe care o vale paralelă cu Mississippi îl taie în două părţi inegale. Magazinele luxoase ale străzilor principale îţi luau ochii. Femeile, mai ales, puteau vedea nu numai bijuterii minunate, dar şi vitrine cu blănuri de toată frumuseţea. Rochiile elegante erau lucrate cu garnituri de opposum, piele de căprioară, vulpe, lutru, wolverenă şi pisică sălbatică, cu care indienii de aici fac un comerţ intens. Şi nu era de mirare, căci se mai întîlnesc, cu miile, până şi bizoni şi bivoli, vânaţi neîncetat de lupi pe cîmpiile întinse de pe malurile fluviilor.

În fine, cele două prietene nu-şi pierdură vremea în zadar.

A doua zi, vă închipuiţi ce nerăbdare o stăpînea pe Jovita Foley, care se sculă în zori pentru că la ora opt maestrul Tornbrock trebuia să arunce zarurile.

Jovita Foley o lăsă pe Lissy Wag să doarmă şi ieşi din hotel să afle ce se-ntîmplă.

Două ore... da, lipsi două ore încheiate! Deodată a cincea parteneră se trezi sărind în sus la zgomotul uşii

deschise năvalnic. Jovita Foley intră strigînd de răsună întreaga casă:

— Eliberate... draga mea, eliberate!...

— Ce spui?

— Opt din cinci cu trei, el...

— El?... ...”

ivf

— Şi cum era la căsuţa 44, iată-1 expediat la a 52-a.

— Cine el?...

— Şi cum a 52-a este «închisoarea», el va veni să ne ia locul...

— Dar cine?...

— Max Réal, draga mea... Max Réal...

— Ah, bietul băiat! răspunse Lissy Wag. Mai bine rămîneam eu aici...

— Asta-i bună! exclamă triumfătoare Jovita Foley, pe care regretul Lissyei o făcu să sară în sus ca o capră neagră.

Nimic mai adevărat. Această aruncare de zaruri punea în libertate pe Lissy Wag. Ea va fi înlocuită la Saint-Louis de Max Réal al cărui loc îl va lua la Richmond, statul Virginia, la şapte sute cincizeci de mile, adică douăzeci şi cinci de ore de drum... Dar pentru a ajunge acolo avea destul timp de la 12 la 20. Ceea ce nu o împiedică pe nerăbdătoarea ei prietenă, nemaiputând de bucurie, să exclame:

— La drum!

— Nu... Jovita, nu!... răspunse hotărât Lissy Wag.

— Nu!... De ce?...

— Găsesc că se cuvine să-1 aştept aici pe Max Réal... Măcar atât îi datorăm nefericitului tînăr!

Jovita Foley se învoi, cu condiţia ca prizonierul să nu întârzie mai mult de trei zile, pentru a trece pragul «închisorii» sale.

Dar chiar a doua zi, în 13, Max Réal coborî în gara Saint-Louis. Între dorinţele celor doi tineri exista desigur o legătura tainică, pentru că dacă ea nu voia să plece înaintea sosirii lui, el voia să ajungă cât ea se mai afla acolo.

Și atunci — ce minune! — un om se ivi în picioare...

Biata doamnă Réal! în ce stare trebuia să fie această preabună mamă, la gîndul că fiul său era oprit de atâta nenoroc, în drumul spre succes!

Se înţelege de la sine că Max Réal ştia din ziare că Lissy Wag locuia la *Lincoln Hotel.* Se duse imediat acolo şi fu primit de cele două prietene, în timp ce Tommy aştepta întoarcerea stăpînului său într-un hotel din apropiere.

Lissy Wag, mai emoţională decât voia să pară, îl întîmpină pe tînărul pictor:

— Ah, domnule Réal, zise ea, cât vă plângem!...

— Din adâncul inimii... adăugă Jovila Foley, deşi nu-1 compătimea deloc şi ai cărei ochi nu reuşeau să exprime mila.

— Nu... domnişoară Wag... răspunse Max Réal, după ce îşi recapătă răsuflarea care i se tăiase, deoarece urcase prea repede, nu!... Nu sunt de compătimit, sau cel puţin nu vreau să fiu, pentru că am fericirea să vă redau libertatea...

— Şi câtă dreptate aveţi!... declară Jovita Foley, care nu se putu stăpîni să nu dea acest răspuns, pe cât de sincer, pe atât de nepotrivit.

— Scuzaţi-o pe Jovita, spuse atunci Lissy Wag. Vorbeşte nechibzuit, domnule Réal, dar, în ce mă priveşte, credeţi-mă, sunt profund întristată.

— Fără îndoială, reluă Jovita Foley. Dealtfel, nu trebuie să desperaţi, domnule Réal!... Ceea ce ni se întîmplă nouă poate să vi se întâmple şi dumneavoastră!... Desigur, ar fi fost preferabil ca alţii şi nu dumneavoastră să fi fost trimişi la «închisoare», ca de pildă Tom Crabbe, comodorul Urrican sau Hermann Titbury!... Am fi primit cu mai multă plăcere vizita lor... decât pe a dumneavoastră... adică... mă-nţelegeţi... în fine... vor veni poate ei să vă elibereze...

— E posibil, domnişoară Foley, replică Max Réal, dar nu mă bizui prea mult. Vă rog însă să credeţi că privesc cu multă filozofie acest necaz. N-am crezut niciodată că voi cîştiga partida...

— Nici eu, domnule Réal, se grăbi să spună Lissy Wag.

— Ba da... ba da... o întrerupse Jovita Foley, sau cel puţin eu am crezut!...

— Eu mai sper şi acum, domnişoară Wag, că veţi cîştiga, adăugă tînărul.

— Iar eu vă doresc dumneavoastră acest lucru, domnule Réal, răspunse fata.

— Stap puţin, interveni Jovita Foley, nu puteţi cîştiga amândoi...

— E imposibil, într-adevăr, zise rîzînd Max Réal... Nu poate fi decât un cîştigător...

— Haida-de! exclamă Jovita Foley, din ce în ce mai pornită... Dacă Lissy cîştiga, ea va avea milioanele... şi dacă dumneavoastră ajungeţi al doilea... veţi avea totalul penalizărilor...

— Cum le aranjezi tu pe toate, sărmana mea Jovita! observă Lissy Wag.

— Să aşteptăm, spuse atunci Max Réal, şi să lăsăm soarta să decidă!.. Vă doresc să vă fie favorabilă, domnişoară Wag...

Găsea într-adevăr din ce în ce mai încîntătoare pe tînăra fată!... Aceasta se vedea destul de limpede...

Şi Jovita Foley, care nu era proastă, îşi zise în sine: «Ei, şi de ce nu?... Asta ar simplifica situaţia şi ar fi totuna dacă unul sau celălalt ar ajunge la ţintă!»...

Ah, cât de bine cunoştea ea sufletul omenesc şi mai ales pe cel al prietenei sale! Toţi trei începură să vorbească despre peripeţiile meciului, de incidentele întâmplate în cursul călătoriei, de frumuseţile naturii pe care le-au putut admira mergând dintr-un stat în altul. Max Réal nu va uita niciodată minunăţiile Parcului Naţional din Yellowstone, iar grotele din Kentucky vor fi pentru Lissy Wag şi Jovita Foley o veşnică amintire.

Apoi ele povestiră ce s-a întîmplat cu cei trei mii de dolari. Fără cecul trimis cu generozitate de domnul Humphry Weldon, în termeni care nu permiteau nici un refuz, Lissy Wag ar fi trebuii să se retragă din partidă.

— Şi cine este acest domn Humphry Weldon?... întrebă puţin neliniştit Max Réal.

— Un domn bătrân şi mărinimos, care se interesează de noi... răspunse Jovita Foley.

— Ca jucător care, fără îndoială, a pariat... adăugă Lissy Wag.

— Şi care e sigur că nu-şi va pierde banii! declară Jovita Foley.

Ceea ce Max Real nu spuse, era că şi dânsul avusese ideea să dăruiască prizonierei această sumă... Dar în ce fel ar fi putut dânsa s-o accepte?...

În fine, Max Réal şi cele două prietene petrecură împreună această zi şi cea următoare, stând de vorbă şi plimbîndu-se. Dacă Lissy Wag se arătă foarte necăjită de ghinionul lui Max Réal, acesta era foarte fericit că ea scăpase datorită lui.

Şi într-adevăr, în ultimele douăzeci şi patru de ore se produsese o schimbare la agenţii, în favoarea celei de-a cincea partenere. Reporteri stăruitori veneau s-o intervieveze pe Lissy Wag la *Lincoln Hotel,* deşi ea nu-i primea, şi cei care pariau începură să părăsească pe vechiul favorit pentru noua favorită! Din situaţia partidei reieşea că dacă Lissy Wag revenea in Virginia la căsuţa 44 părăsită de Max Réal, nu mai era depăşită decât de Tom Crabbe aflat la căsuţa 47 şi de X.K.Z. în căsuţa 51.

— Şi acest om bizar cu iniţiale, întrebă Jovita Foley, s-a descoperit în sfîrşit cine e?...

— Nu, nu se ştie, răspunse tînărul pictor, şi rămîne mai misterios ca oricând!

E de la sine înţeles că Max Réal, Lissy Wag şi Jovita Foley nu vorbeau numai despre meciul Hypperbone. Ei vorbiră despre familiile lor, despre tânăra fată care nu mai avea pe nimeni pe lume... de doamna Réal, care se găsea la Chicago şi va fi fericită s-o cunoască pe Lissy Wag... de Sheridan Street, care nu era prea departe de South Halstedt Street etc.

Totuşi Jovita Foley încerca tot timpul să aducă din nou vorba despre partidă şi despre tragerile care trebuiau să mai aibă loc.

— În fine, spuse dânsa, poate că la viitoarea tragere, draga mea, vei împlânta steagul galben în ultima căsuţă.

— Cu neputinţă, domnişoară Foley, cu neputinţă! declară Max Réal.

— Şi de ce?...

— Pentru că domnişoara Wag va lua locul meu în căsuţa 44.

— Ei şi... domnule Réal?

— Ei bine, cel mai mare număr de puncte pe care l-ar putea obţine domnişoara Wag ar fi zece, care, dublat, adică douăzeci, ar face-o să treacă de căsuţa 63 şi să revină la 62... Şi atunci, imposibil să cîştige cu aruncarea următoare de zaruri, deoarece un punct nu poate fi realizat cu două zaruri...

— Aveţi dreptate, domnule Réal, răspunse Lissy Wag. Deci, Jovita, trebuie să te resemnezi să aştepţi...

— Dar, reluă tînărul pictor, există un alt punctaj care ar putea fi foarte prost pentru domnişoara Wag.

— Care?

— Dacă zarurile ar totaliza opt puncte, pentru că ar trimite-o din nou la «închisoare»...

— Asta... niciodată!... exclamă Jovita Foley.

— Şi totuşi, răspunse surâzând tînăra fată, aş avea la rândul meu fericirea să-1 eliberez pe domnul Réal!

— Cinstit vă spun, domnişoară Wag, nu doresc acest lucru, afirmă tînărul...

— Nici eu... declară neastâmpărata Jovita Foley...

— Atunci, domnule Réal, întrebă Lissy Wag, care este punctajul cel mai bun pe care mi l-aş putea dori?

— Doisprezece, căci v-ar trimite la căsuţa 56, statul Indiana, şi nu în depărtatele regiuni ale vestului sălbatic.

— Perfect, îl aprobă Jovita, şi la tragerea următoare am putea ajunge la ţintă?...

— Da, cu punctajul de 7.

— Şapte, strigă Jovita, bătînd din palme. Şapte, şi prima din «cei şapte»!

— În orice caz, adăugă Max Real, nu trebuie să vă fie teamă de căsuţa 58, aceea a Văii Morţii, unde a sucombat comodorul Urrican, pentru că ar trebui să aveţi punctajul 14, ceea ce nu se poate. Şi acum reînnoiesc, domnişoară Wag, sincerele mele urări pe care vi le-am făcut la început. Să fiţi victorioasă este ceea ce doresc cel mai mult pe lume!

Lissy Wag nu răspunse decât cu o privire în care se citea o vie emoţie.

«Nu-ncape îndoială, gîndi Jovita Foley, că domnul Réal e un om bine şi un artist de viitor, plin de talent!... Şi să nu vină cineva să-mi spună că Lissy Wag nu-i decât o fiinţă simplă, de origine modestă. Ea este încîntătoare, încîntătoare şi încă o dată încîntătoare şi de o mie de ori mai bună decât fiicele milionarilor care merg în Europa să se mărite, ca să aibă un blazon, cu prinţi fără principate, cu duci fără ducate, conţi ruinaţi sau marchizi în mizerie.»

Astfel judeca bătăioasa Jovita, cu firea ei dreaptă, deşi cam zăpăcită. Totuşi socoti că nu e cuminte să prelungească peste măsură şederea lor la Saint-Louis. Atunci aduse din nou vorba despre plecare.

Fireşte, Max Réal stărui ca să mai rămână. Cele două prietene puteau să aştepte până la 18 iunie înainte de a ajunge la Richmond, şi a doua zi nu era decât în 14... Poate că şi Lissy Wag simţea că plecarea este prea apropiată. Ea nu vru însă să mărturisească nimic şi se lăsă în voia Jovilei Foley. \

Max Réal nu căută să ascundă amărăciunea care-1 cuprindea la despărţire. Dar îşi dădu seama că nu

trebuia să insiste mai mult şi în cursul serii le conduse la gară pe cele două călătoare. Acolo el repetă pentru ultima oară:

— Toate urările mele vă însoţesc, domnişoară Wag...

— Mulţumesc, mulţumesc... răspunse fata care-i strînse mâna cu sinceră căldură.

— Şi eu?... întrebă Jovita Foley. Nici un cuvânt pentru mine? - Da, da... domnişoara Foley, răspunse Max, căci aveţi un suflet de aur!... Aveţi grijă de prietena dumneavoastră până la întoarcerea noastră la Chicago...

Trenul se puse în mişcare şi tânărul rămase pe peronul gării până ce luminile ultimului vagon pieriră în noapte.

Era mai mult ca sigur acum. Iubea, iubea pe blânda şi gingaşa Lissy Wag, pe care mama lui o va adora când i-o va prezenta la întoarcere. Nu-i păsa defel că pentru el partida era ca şi pierdută şi că este închis în această metropolă până la o foarte nesigură eliberare viitoare!

Se întoarse foarte întristat la hotel. Cât se simţea de singur! Dealtfel şi el din cauza jalnicei situaţii de prizonier, fusese părăsit, nu mai avea adepţi şi cota sa scădea la agenţii ca şi coloana barometrului când bat vânturile din sud-vest, cu toate că se achitase de obligaţia de a plăti tripla penalizare...

Tommy, în schimb, era desperat. Stăpînul său nu va mai încasa milioanele meciului. Nu va mai putea să-1 cumpere, spre a-1 reduce la cea mai «crudă», dar şi cea mai dorită servitute.

Dar este totdeauna greşit să nu pui şi norocul la socoteală. Dacă nu are reguli, cum s-a observat pe drept cuvânt, are cel puţin capricii şi acest lucru se întîmplă din nou în dimineaţa de 14.

De la ora nouă, mulţimea celor care pariau asedie biroul telegrafului din Saint-Louis, pentru a afla cât mai repede punctajul obţinut în această zi de cel de-al doilea partener.

Rezultatul pe care suplimentele ziarelor îl publicară imediat fu acesta: cinci, din trei cu doi, Tom Crabbe. Şi cum Tom Crabbe, găsindu-se atunci în Pennsylvania, ocupa căsuţa 47, numărul de puncte cinci îl trimitea la căsuţa 52 în Missouri, Saint-Louis, adică la «închisoare»...

Gîndiţi-vă la impresia produsă de această neaşteptată aruncare de zaruri!...

Max Réal, care luase locul Lissyei Wag, înlocuit numaidecât de Tom Crabbe, pe care-1 va înlocui la rândul său în Pennsylvania!... Ca urmare, se petrecu o

bruscă răsturnare a situaţiei la agenţii, ceea ce făcu ca suporterii şi curtierii să alerge la hotelul unde se afla tînărul pictor; iată că din nou cota sa urcă, iar adepţii lui, în faţa acestui noroc de necrezut, îl proclamară iarăşi mare favorit al meciului!...

Dar cât de mare trebuia să fie furia lui John Milner, căruia, hotărât lucru, nu-i mai ieşea nimic!... Tom Crabbe în «închisoare» la Saint-Louis şi avînd de plată o triplă penalizare! Cum vedeţi, fondul Hypperbone creştea văzînd cu ochii şi dolarii se înmulţeau pentru cel de-al doilea sosit!...

Cât despre Max Réal, el avea timp să ajungă la Richmond între 14 şi 28 iunie, însă nu se grăbi să plece. De ce?... Pentru că voia să cunoască tragerea din 20 pentru Lissy Wag. Poate că tînăra fată va fi trimisă într-unul din statele vecine, unde ar fi atât de plăcut să petreacă şi el câteva zile...

Capitolul XII

UN FAPT SENZAŢIONAL PENTRU «TRIBUNE»

Harris T. Kymbale se afla, după cum ştim, în persoană la oficiul telegrafic din Olympia, înainte ca amiaza din 18 iunie să se fi pierdut în tainiţele trecutului. Se găsea deci la locul indicat, rupt de oboseală, istovit moraliceşte şi fiziceşte, ceea ce nu-i deloc de mirare după minunata performanţă a cicliştilor profesionişti Will Stanton şi Robert Flock. Deşi se prăbuşise pe o bancă a oficiului poştal aproape leşinat, el putu totuşi să răspundă «Prezent» când funcţionarul rosti: «O telegramă pentru Harris T. Kymbale».

Câteva minute mai tîrziu, după ce îşi veni în fire în urma unui puternic amestec de whisky şi gin, el putu să ia cunoştinţă de telegrama care suna astfel:

Chicago 8 şi 13’
Kymbale, Olympia, Washington
Nouă din cinci şi patru. South Dakota, Yankton.
TORNBROCK

Astfel, tragerea din 18 iunie se menţinuse la această dată, deşi putea fi făcută cu patruzeci şi opt de ore înainte, lui Hermann Titbury. Dar Hermann Titbury era obligat să rămână la New Orleans pentru tot timpul

prevăzut de regulile jocului, şi cei doi soţi căutau să se ameţească pentru a uita situaţia în care se aflau, la preţul de două sute de dolari pe zi, plătiţi la *Excelsior Hotel.* Li s-a părut logic, maestrului Tornbrock şi membrilor *Excentric-Clubului,* să nu modifice datele tragerilor, pentru a nu micşora termenele acordate pentru deplasarea diverşilor parteneri, interpretând just intenţiile lui William J. Hypperbone.

Cronicarul şef al *Tribunei* nu avea de ce să se plângă de această ultimă aruncare de zaruri. El nu era obligat să revină în partea prea cunoscută a teritoriului federal, ci va străbate o regiune nouă pentru el, în drum spre South Dakota, la aproape o mie trei sute de mile departe de statul Washington.

Dealtfel, trebuie observat că Harris T. Kymbale, intrând în căsuţa 39, nu mai era întrecut decât de X.K.Z., primul, care se găsea în Minnesota, de Max Réal, al doilea, care se găsea în Pennsylvania şi de Lissy Wag, a treia, care se găsea în Virginia. El era deci al patrulea, înaintea comodorului Urrican care aştepta la Wisconsin viitoarea sa plecare. Cât despre Hermann Titbury, el mai era ţintuit în Louisiana douăzeci şi opt de zile şi Tom Crabbe se vedea condamnat să putrezească în «închisoarea» din Saint-Louis până la terminarea meciului, dacă nici unul din partenerii săi nu venea să-i ia locul.

Nu se putea spune că Harris T. Kymbale îşi recăpătă încrederea în succesul său final, fiindcă nu o pierduse niciodată, dar împreună cu partizanii săi se arătă mai avântat ca oricând. Fără îndoială, trei obstacole grele se aflau în drumul său: «labirintul» din Nebraska, prin care trecuse, «închisoarea» din Saint-Louis şi Valea Morţii. E adevărat că din aceste trei pericole unul îl mai ameninţa şi pe X.K.Z. şi două pe Lissy Wag şi Max Réal. Dealtfel, hazardul juca un rol atât de mare în meciul Hypperbone!... Singurele două punctaje de care trebuia să se teamă reporterul erau cel de doisprezece, care l-ar fi făcut să reia drumul spre Nebraska, şi cel de zece dublat, care l-ar fi trimis să-i ducă omagiile şi complimentele sale lui Tom Crabbe în «închisoarea» din Missouri.

Între timp, cu toate că dispunea de cincisprezece zile, de la 18 iunie la 2 iulie, pentru a ajunge la South Dakota, Harris T. Kymbale nu vru să piardă nici o zi. Fără să aştepte de data aceasta ca amabilul secretar al

Tribunei, Bruman S. Bickorn, să-i trimită itinerarul la Olympia, el şi-1 alcătui singur în chip foarte satisfăcător.

Teritoriul din South Dakota şi North Dakota este despărţit de acel al statului Washington de două state: Idaho şi Montana. În acel timp, linia ferată Northern Pacific fusese dată în folosinţă. Traversînd Wisconsin, Minnesota, North Dakota, Montana şi Idaho, ea punea Chicago şi New York-ul în legătură directă cu capitala statului Washington. Din Olympia la Fargo, situat pe frontiera de est a statului Dakota septentrional, sunt o mie trei sute de mile şi alte patru sute pentru a coborî din Fargo la Yankton, în sudul Dakotei meridionale — adică în total o mie şapte sute de mile.

În mod obişnuit, trenurile americane parcurg, şi nu rareori, o mie de mile în treizeci şi două de ore şi unele din ele au străbătut această distanţă chiar în douăzeci şi patru de ore. Dar trebuia ţinut seama de trecerea peste Munţii Stâncoşi şi avură în vedere posibilitatea unor mari întîrzieri. Dealtfel, Harris T. Kymbale va avea timp să se odihnească la Yankton, în aşteptarea tragerii din 2 iulie. Prin urmare, hotărârea să părăsească Olympia chiar a doua zi dimineaţa era foarte înţeleaptă.

Patru sute de mile despart capitala Washington-ului de primele dealuri ale Munţilor Stâncoşi, apoi două sute cincizeci din vestul în estul masivului, ceea ce se cheamă că sunt aproape şase sute de mile între Olympia şi Helena, capitala statului Montana. Această parte septentrională a Statelor Unite până la Chicago era deservită de Northern Pacific, aproape paralel cu linia Grand Trunk, la şase grade mai la nord. Reporterul, avînd timp cincisprezecece zile pentru a ajunge la South Dakota, va sosi la Yankton cu mult înaintea telegramei care, nu se îndoia, îi va asigura un loc favorabil. În orice caz, linia Northern Pacific ar avea avantajul să-1 ducă prin Idaho, Montana şi North Dakota şi să-i prilejuiască articole interesante pentru *Tribune,* spre mulţumirea cititorilor săi. La ieşirea din Olympia, după ce urcă spre Tacoma în nord-est, trenul coborî din nou, străbătînd lanţul Cascade Mountains prin Hotspring, Clealum, Ellensburg, Toppenish şi Pace-Pasco, unde trecu Columbia River.

Harris T. Kymbale stătea mai mult pe platforma vagonului său şi privea acest ţinut minunat, al cărui aspect se schimba la fiecare stâlp de telegraf, cum s-ar spune, traversînd prăpăstii adinci unde fierb şuvoaiele munţilor Cascade. Ochii săi nu fură mai puţin uimiţi

când trenul, lăsînd la nord muntele Stuart, trecu peste râul Columbia care se întinde de la nord la sud până la cotul pe care-1 face pentru a se vărsa în Pacific, formînd astfel frontiera meridională a statului Washington.

Marele râu este puţin navigabil în această parte a cursului său din cauza numeroaselor vîrtejuri, ca acelea din Buckland, Gualquil, Islands şi Priest. Mai departe, locomotiva străbătu marele deşert columbian, lipsit de ape, între Salt Lake şi Silkatwa Lake şi brăzdat încă de drumurile de căruţe. Aceste drumuri au fost folosite fără oprelişti de indienii Nas Găurit, şi Pujallups — acum strânşi în câteva rezervaţii.

Statul Idaho, care aparţine bazinului Columbia, mărginindu-se la nord cu Canada, este încă bogat în păduri şi păşuni, cum era şi altădată, înainte de exploatarea zăcămintelor aurifere. Capitala sa, Boise City, aşezată pe râul cu acelaşi nume, este un oraş de două mii trei sute de suflete şi metropola sa Idaho City, aşezată pe un afluent al râului Snake, domină partea meridională a acestui teritoriu. Aici chinezii reprezintă un procent foarte mare al populaţiei, de asemenea şi mormonii, cărora li se refuză dreptul de alegători dacă nu jură că au renunţat la bigamie şi poligamie.

Dincolo de Idaho, în Montana, de-a lungul acestei regiuni fără pereche a Munţilor Stâncoşi, Harris T. Kymbale fu uimit de noile privelişti, deşi ochii săi ar fi trebuit să fie blazaţi de atâtea frumuseţi naturale ale lanţurilor de munţi din New Mexico şi Washington, între viroagele şi trecătorile acestui teritoriu, căruia meridianele şi paralelele îi servesc de frontieră geodezică, curg spre nord mii de pîraie, şuvoaie şi râuri, scăldînd vastele păşuni bune pentru creşterea vitelor. Împreună cu zăcămintele miniere, ele alcătuiesc cea mai însemnată bogăţie, căci clima este prea aspră pentru culturi de cereale, în afara masivului de munţi, acest stat are un număr de oraşe principale, deservite de Northern Pacific: Missoula, Helena, Butte, toate situate într-o regiune minieră unde se găseşte aur, argint şi cupru.

După ce trece de Charles-Forke River, de piscurile înalte Wiessner şi Stevens, apoi de Eagle Peaks care le domină, trenul coboară din nou spre Helena, capitala statului Idaho.

În această regiune muntoasă trebuia desigur să ai geniul îndrăzneţ al americanilor pentru a fi construit o cale ferată. Solul este sterp, accidentat în partea de

nord a teritoriului, avînd cu totul altă înfăţişare decât acolo unde a fost construită linia Union Pacific, la patru sute de mile mai la sud. De aceea, Harris T. Kymbale, după ce străbătuse drumul de la Omaha la Sacramento pe cea de-a doua linie, socoti, comparându-le, că prima e mai avantajoasă.

Din păcate, timpul se-nrăutăţi şi cerul se acoperi de nori ameninţători, în ultimele douăzeci şi patru de ore atmosfera era din ce în ce mai încărcată. Nori grei de furtună se ridicau la orizont şi Harris T. Kymbale putu să ia parte la unul din acele teribile uragane, atât de impresionante în asemenea ţinuturi muntoase.

Furtuna nu întîrzie să ia proporţii înfricoşătoare — un «blizzard», adică un vânt puternic însoţit de ploaie şi zăpadă, îi ţintuia pe locuitori în casele lor. Călătorii erau nelinişţiţi cu toate că trenurile în mers sunt de obicei mai puţin primejdioase, căci apa găseşte o scurgere uşoară printre şine. Totuşi, desele fulgere, din secundă în secundă, bubuiturile teribile ale tunetului, repetate de ecou într-un vuiet nesfîrşit, trăsnetele lovind stînci şi arbori de-a lungul drumului, blocuri de piatră desprinse, rostogolindu-se în avalanşe formidabile, animalele speriate — bivoli, căprioare, antilope, urşi negri — fugind în toate părţile, toate acestea erau un spectacol de neînchipuit pentru călătorii care putură să-1 vadă în după-amiaza zilei de 20. Reporterul *Tribunei* avu atunci prilejul să trimită ziarului său o observaţie din cele mai neaşteptate, dar în acelaşi timp şi o curioasă descoperire care să rămână în istoria zoologică a Munţilor Stâncoşi.

Pe la cinci, trenul urca o pantă foarte abruptă, în timp ce furtuna era în plină dezlănţuire. Harris T. Kymbale rămăsese pe platformă pe când însoţitorii săi nu se mişcau de pe locurile lor din vagon. În acest moment el zări un urs superb, un grizzly enorm cu blană neagră, înnebunit de lupta dintre stihiile naturii care nelinişteşte atât de mult animalele. El mergea în două labe de-a lungul căii ferate. Dar iată că ursul, orbit de un fulger violent, ridică laba dreaptă, o duce la frunte şi îşi face repede semnul crucii.

— Un urs care face semnul crucii!... exclamă Harris T. Kymbale. Nu e cu putinţă... N-am văzut bine!...

Nu, văzuse bine şi în mijlocul fulgerelor orbitoare ursul îşi făcu semnul crucii de mai multe ori, arătându-se înspăimîntat.

Apoi trenul, ajuns în vîrful defileului, îşi mări viteza şi lăsă ursul în urmă.

Imediat, reporterul scrise această notă în carnetul său:

Grizzly, o nouă specie de plantigrad. Face semnul crucii pe timp de furtuna. A fi numit pentru fauna Stincoşilor «Ursus christianus».

Şi această notă figură în scrisoarea expediată din Helena a doua zi către redacţia *Tribunei.*

Depăşind staţiile Missoula, Bonita, Drummond, Garrison, locomotiva, după ce străbătu un tunel lung al masivului, aflat sub defileul Mullan, se opri la peronul gării din Helena în dimineaţa zilei de 21.

Acest oraş, aşezat la o altitudine de o mie de stînjeni pe versantul oriental al Munţilor Stâncoşi, pe marginea unui torent care se varsă în fluviul Missouri, formează un depozit vast pentru produsele miniere ale regiunii şi numără patrusprezece până la cincisprezece mii de locuitori. Trenul Northern Pacificului nu se opri aici decât câteva ore. Apoi coborî spre cîmpiile brăzdate de cursul fluviului Yellowstone şi al numeroşilor săi afluenţi.

Regiunea fusese locuită altădată de triburile Capete-turtite, Pîntece-mari, Picioare-negre, Corbi, Cheyenne, Modoc şi Assiniboine, izgonite în diverse rezervaţii a căror vecinătate e chiar şi ea nedorită de unii albi.

După ce trenul se îndreptă spre sud-est prin Loquart şi Bozeman, el întâlni fluviul Yellowstone la Livingstone, apoi diverse staţii: Lauri, de unde se bifurcă o linie spre Parc National, Howard, Miles City, apoi trecu din Montana în North Dakota şi pe la Beach, situat pe al şaptezeci şi patrulea grad de longitudine.

Northern Pacific deserveşte Dakota de Nord, mergînd prin vastele câmpii puţin mai înalte din apropierea Heart Buttes-ului, după Fort Lincoln. În fine, el trece în statul Missouri la Edwinton, capitala, căreia populaţia germană îi spune mai bucuros Bismarck. Oraşul nu-i mai puţin izolat ca purtătorul acestui nume, detestat în singurătatea sa din Friedrichsruhe.

Harris T. Kymbale ar fi putut să ia la staţia Jamestown un tren care cobora direct la Yankton. Dar, împins de imaginaţia sa, el se îndreptă spre Valley City, Oriska, Cassilton, până la Fargo, unde ajunse în dimineaţa zilei de 23, pe frontiera occidentală a statului Minnesota.

Aici, aproape de graniţa acestui stat, se găsea atunci, după aruncarea de zaruri din 10, fantasticul X.K.Z. aşteptând la Saint-Paul, capitala, ca tragerea din 24 să-1 trimită... La ce căsuţă?... Fără îndoială foarte aproape de ţintă, dacă nu chiar drept acolo — ceea ce-1 făcea furios pe cronicarul *Tribunei,* cu toată încrederea pe care o avea în sine.

Dakota, despărţit de Minnesota în 1861, este împărţit în două cadrilatere aproape egale, unul la sudul celuilalt. Acest teritoriu la mare altitudine, puţin muntos, se deosebeşte de vecinul său din vest. Populaţia albă s-a aşezat de preferinţă în partea sud-orientală pentru a cultiva tutunul, porumbul, ovăzul şi legumele pe un pămînt excelent, nordul fiind plin de lacuri şi iazuri numeroase. Fluviul Missouri îl străbate oblic până dincolo de Yankton, de unde coboară spre Omaha, în timp ce Râul Roşu îl separă la est de statul Minnesota.

Calea ferată care pleacă din Fargo urmează în parte cursul acestui fluviu, pentru a putea trece prin Yankton, vechea capitală a statului South Dakota, înlocuită de Pierre City, cu o aşezare centrală mai potrivită pentru planul administrativ al Confederaţiei.

Harris T. Kymbale petrecu la Fargo toată ziua de 23, fără să-şi dezvăluie prezenţa. Poate făcându-şi gustul de turist ar fi vizitat cele câteva orăşele situate pe malul stîng al Râului Roşu şi pe cele din faţa lor, aşezate pe malul drept, dacă o întîmplare neaşteptată nu l-ar fi împins să-şi schimbe intenţiile.

Pe când se plimba după-amiaza în împrejurimile micului oraş, fu oprit de un individ, probabil american, de vreo cincizeci de ani, de statură mijlocie, cu nasul ca un sfredel şi ochii mici ce clipeau tot timpul — avînd în totul un aer destul de nesuferit.

— Domnule, zise acest om, dacă nu mă înşel, v-am văzut azi-dimineaţă coborând din trenul Northern Pacificului.

— Într-adevăr, domnule, răspunse Harris T. Kymbale.

— Mă numesc Horgarth, urmă individul, Len Horgarth, Len William Horgarth...

— Ei bine, domnule Len William Horgarth, ce doriţi de la mine?...

— Probabil plecaţi la Yankton ? întrebă personajul în chestiune.

— Exact... la Yankton...

— Atunci permiteţi-mi să vă ofer serviciile mele...

— Serviciile dumneavoastră... Pentru ce?...

— O simplă întrebare, înainte de toate, domnule... Aţi venit singur?...

— Singur... răspunse Harris T. Kymbale, destul de mirat... Da... singur!

— Doamna nu v-a însoţit?...

— Doamna?

— Fie. O să ne lipsim de ea. Nu-i neapărat nevoie de prezenţa ei ca să divorţezi...

— Dar, ca să divorţezi, trebuie să fii căsătorit... şi, credeţi-mă, eu nu sunt!

— Nu sunteţi căsătorit şi mergeţi la Yankton?... exclamă Len Horgarth, care păru uimit la culme.

— Asta-i! Dar cine sunteţi dumneavoastră, domnule Horgarth?...

— Sunt vînător de divorţuri şi martor în ele.

— Atunci, regret, răspunse Harris T. Kymbale, dar nu am nevoie de serviciile dumneavoastră.

În definitiv, reporterul nu putea fi prea mirat de propunerile onorabilului Len William Horgarth. Dacă în Illinois divorţurile sunt curente, dacă se poate striga călătorilor: «Chicago, zece minute oprire, timp suficient pentru a divorţa», trebuie totuşi ca acest act să fie însoţit de anumite garanţii. Dar în South Dakota lucrurile se petrec cu totul altfel. Este prin excelenţă ţara divorţurilor şi e suficient ca un martor să declare că te-ai stabilit aici de şase luni, ca să beneficiezi de toate avantajele.

Ca urmare, meseria de vânător de divorţuri şi martor la dispoziţia oamenilor legii. El recrutează clientul, depune mărturie în favoarea sa, îi găseşte un înlocuitor — dacă nu vrea să vină în persoană şi preferă să acţioneze prin procură — în fine, îi oferă toate înlesnirile imaginabile. Recordul acestei destrămări matrimoniale aparţine târgului Sioux Falls, mai mult chiar decât oraşului Yankton.

— Ei bine, domnule, adăugă foarte politicos domnul Horgarth, regret foarte mult că nu sunteţi căsătorit...

— Şi eu, răspunse Harris T. Kymbale, pentru că aş fi avut o ocazie atât de frumoasă să desfac căsătoria!

— Dar pentru că vă duceţi la Yankton, încercaţi să ajungeţi Maine, înainte de ora trei, pentru a fi de faţă la marele miting care se va ţine.

— Un miting... cu privire la ce?

— E vorba să se ceară ca termenul de stabilire a domiciliului să fie redus la trei luni ca în statul Oklahoma, care ne face o concurenţă supărătoare. Acest

miting trebuie să fie prezidat de onorabilul domn Heldreth...

— Nu mai spuneţi, domnule Horgarth! Şi cine este acest domn Heldreth?...

— Un respectabil comerciant... care a divorţat până acum de şaptesprezece ori... şi se zice că are de gînd să continue...

— Domnule Horgarth, nu voi întârzia şi voi fi la timp la Yankton.

— Vă las, deci, domnule, punîndu-mă la dispoziţia dumneavoastră dacă în viitor... veţi avea nevoie de mine.

— În regulă, domnule Horgarth, răspunse Harris T. Kymbale. Şi se despărţi de acest preacinstit martor, dublat de un vînător care lucra pentru avocaţii din Dakota.

Rămînea de văzut dacă la Yankton mitingul prezidat de onorabilul domn Heldreth va obţine preţioasele înlesniri de care se bucura statul Oklahoma. În fine, a doua zi, în 24, la şase dimineaţa, cronicarul şef al *Tribunei* se urcă în trenul care pleca spre South Dakota.

Acolo există o foarte complicată reţea de căi ferate de la un stat la altul. Dar cum nu sunt decât două sute cincizeci de mile între Fargo şi Yankton, Harris T. Kymbale era sigur că va ajunge în oraş înainte de ora de deschidere a mitingului.

Din fericire, construirea ultimei porţiuni de cale ferată între staţia Medary şi Sioux Falls City se terminase şi ea trebuia să fie dată în folosinţă în această zi. Astfel, Harris T. Kymbale nu va fi nevoit să facă această parte a drumului în trăsură sau călare, aşa cum fusese obligat să călătorească la timpul său între New Mexico şi California.

El trecu deci graniţa convenţională care despărţea cele două Dakote, dar la ora unsprezece trenul se opri aproape de micul orăşel Medary de pe malul râului Big Sioux, unde văzu coborând toţi călătorii. Adresîndu-se atunci unui feroviar de serviciu, întrebă:

— Trenul opreşte aici ?

— Chiar aici, răspunse feroviarul.

— Deci nu se inaugurează azi porţiunea de cale ferată între Medary şi Sioux Falls City?

— Nu, domnule.

— Şi atunci, când?...

— Maine.

Acest lucru îl cam necăji pe Harris T. Kymbale: cele două staţii erau la distanţă de vreo şasezeci de mile una

de alta şi, plecând cu trăsura, ar fi ajuns prea tîrziu pentru a lua parte la mitingul onorabilului domn Heldreth.

Dar iată că observă în gara Medary un tren gata să pornească în direcţia Yankton.

— Şi trenul acesta?... întrebă el.

— Ah, acest tren... răspunse feroviarul pe un ton cam ciudat.

— Nu pleacă?...

— Da... la 12 şi treisprezece minute.

— Spre Yankton?...

— Oh, Yankton! rosti feroviarul clătinînd din cap.

În acest moment, chemat de şeful gării, omul nu putu să dea până la capăt informaţiile pe care i le cerea Harris T. Kymbale. În plus, trenul nu părea a fi de călători şi nu era format decât din două vagoane de bagaje şi o locomotivă sub presiune.

«Pe legea mea, îşi spuse Kymbale, iată ce-mi trebuie, de vreme ce nu se inaugurează secţiunea decât Maine. Şi ce dacă-i un tren de marfă, bine că merge de la Medary la Sioux Falls City... Dacă pot să mă strecor fără să fiu văzut într-unul din aceste vagoane, voi lămuri situaţia la coborîre...»

Şi încrezătorul reporter nu se îndoi că vor fi primite cu amabilitate explicaţiile date de unul din celebrii parteneri ai meciului Hypperbone, când îşi va dezvălui numele şi funcţia, plătind totodată şi preţul acestei călătorii nereglementare.

Proiectul lui Harris T. Kymbale se realiză mai uşor prin faptul că în acel moment gara din Medary era goală, căci toţi călătorii se grăbiseră s-o părăsească. Nici un feroviar nu se mai afla pe peron. Singuri numai mecanicul şi conducătorul trenului erau ocupaţi să umple cazanul locomotivei cu lopeţi mari de cărbuni.

Fără să-1 vadă nimeni, Harris T. Kymbale putu deci să pătrundă în vagon, aşteptînd plecarea trenului.

La 12 şi treisprezece minute, trenul se puse în mişcare cu o smucitură neobişnuită.

După zece minute, viteza lui începu să crească şi deveni apoi excesivă. Lucru curios, când trenul trecea pe dinaintea staţiilor, mecanicul nu fluiera. Harris T. Kymbale, ridicându-se, privea printr-o ferestruică zăbrelită din partea din faţă a vagonului.

Nimeni nu se vedea pe locomotiva care scotea trîmbe de fum şi de aburi, nici conducător, nici mecanic.

«Ce înseamnă toate astea?... se întrebă Harris T. Kymbale. Să fi căzut amândoi... sau blestemata asta de locomotivă a scăpat singură din gară ca un cal din grajd»... Deodată el scoase un strigăt de groază.

Pe aceeaşi linie, la un sfert de milă depărtare, se ivi un alt tren care venea în sens invers, avînd şi el o viteză vertiginoasă.

Câteva minute după aceea se produse o ciocnire groaznică. Cele două locomotive se izbiră cu o violenţă de nedescris, fărîmînd vagoanele ce intrară unul în altul. Apoi, după o explozie formidabilă, rămăşiţele celor două cazane zburară în aer.

Şi deodată, la bubuitul exploziei se adăugară uralele şi «hip-hip»-urile miilor de persoane aflate pe ambele părţi ale căii ferate, la o depărtare suficient de mare pentru a fi la adăpost de formidabila ciocnire.

Erau nişte originali care-şi oferiseră acest spectacol senzaţional al ciocnirii a două trenuri în plină viteză, organizat pe cheltuiala lor — spectacol mai american ca oricare.

Astfel fu inaugurată porţiunea de cale ferată între Medary şi Sioux Falls City, paradisul divorţurilor americane.

Capitolul XIII

ULTIMELE ARUNCĂRI DE ZARURI ALE MECIULUI HYPPERBONE

E de prisos să mai descriem starea sufletească a Lissyei Wag, când se despărţi de Max Réal pentru ca să-şi ia locul la Richmond. Plecată în seara zilei de 13, ea nu putu bănui că, a doua zi chiar, soarta va face pentru Max Réal ceea ce făcuse pentru dânsa — adică să-1 pună în libertate şi să-i dea posibilitatea «să ajungă din nou în pluton», pe vastul hipodrom al Statelor Unite ale Americii.

Pradă unor emoţii atât de mari, cufundată în gînduri, Lissy Wag se ghemui într-un colţ al vagonului, iar Jovita Foley, aşezată lîngă dânsa, nu o tulbură cu vorbe fără rost.

De la Saint-Louis la Richmond sunt cel mult şapte sute de mile de-a lungul statelor Missouri, Kentucky, Virginia occidentală şi Virginia orientală. Cele două călătoare ajunseră în dimineaţa zilei de 14 la Richmond, unde

urmau să aştepte viitoarea telegramă a maestrului Tornbrock. Se ştie, pe de altă parte, că Max Réal decisese să nu părăsească Saint-Louis decât în ziua când se va fi ţinut tragerea din 20, cu gîndul că ar putea să întîlnească în drumul său pe Lissy Wag, când va pleca la Philadelphia să-l înlocuiască pe Tom Crabbe.

E uşor de ghicit bucuria celor două prietene — bucurie intensă, dar rezervată la una şi demonstrativă la cealaltă — când, la sosirea lor, ziarele din Richmond anunţară «eliberarea» lui Max Réal.

— Vezi tu, draga mea, declară emoţionată Jovita Foley, există o soartă!… Unii pretind că nu există… nebunii!… Dacă n-ar fi existat Tom Crabbe, ar fi avut vreodată numărul de puncte cinci? Nu! Soarta ştie ce face şi noi trebuie să-i mulţumim.

— Din tot sufletul! spuse Lissy Wag, adânc mişcată.

— La urma urmelor, fericirea unuia este de multe ori nefericirea altuia, reluă Jovita Foley. De aceea am gîndit întotdeauna că pe pămînt există o anumită cantitate de fericire la dispoziţia oamenilor şi că oricine ia o parte din ea o face în detrimentul altuia!…

Ia te uită ce persoană uimitoare cu vederile ei filozofice! În orice caz, dacă există o anumită cantitate de voioşie pe acest pămînt, ea probabil că nu lăsa nimic altora, căci o lua mai toată pentru dânsa!…

— Deci, continuă Jovita Foley, iată-1 închis pe Crabbe în locul lui Max Réal! Pe legea mea, cu atât mai rău pentru dînsul, în afară de cazul când comodorul Urrican l-ar elibera… Dar, dacă se va întâmpla aşa ceva, n-aş vrea să mă găsesc în calea acestei bombe marine!

Acum nu le mai rămînea decât să aştepte liniştite data de 20. În timpul celor şase zile timpul le va trece în mod plăcut, vizitînd Richmond, metropolă a cărei frumuseţe le-o lăudase Max Réal. Şi desigur, ea le-ar fi părut şi mai frumoasă dacă tînărul pictor le-ar fi însoţit în plimbările lor. Cel puţin aşa susţinea Jovita Foley şi este mai mult ca sigur că şi Lissy Wag îi împărtăşea părerea.

Dealtfel, ele şedeau cât mai puţin în hotel, ceea ce le permise să evite pe reporterii ziarelor din Virginia, care anunţaseră cu mare vîlvă prezenţa la Richmond a celei de-a cincea partenere. Spre marea supărare a Lissyei Wag, mai multe ziare îi publicaseră portretul, şi pe cel al Jovitei Foley, lucru care nu displăcea alter-egoului ei. Şi cum puteau să nu răspundă la semnele de simpatie cu care erau întâmpinate în plimbările lor?

Da, lumea le saluta ca pe două moştenitoare bogate, de când nu mai erau întrecute decât de extraordinarul X.K.Z., de existenţa căruia mulţi se îndoiau. Pariurile pentru Lissy Wag se înmulţeau din ce în ce pe diversele pieţe ale Statelor Unite. În agenţii se putea auzi:

— Vrem să pariem pe Lissy Wag!...

— Înregistrez Kymbale contra Lissy Wag!...

— Am de vînzare Titbury!

— Cine vrea Titbury?...

— Poftim Titbury!...

— Şi Crabbe câteva pachete.

— Cine are de vînzare Réal?...

— Cine a pariat pe Lissy Wag?...

Nu se auzea decât asta şi sumele angajate pe partenera a cincea, atât în Statele Unite cât si în străinătate, erau de neînchipuit. În două aruncări de zaruri favorabile, ea putea să atingă ţinta şi să devină astfel, chiar împărţind cu devotata sa prietenă, una din cele mai bogate moştenitoare ale acestei ţări a dolarului, care figurează în cartea de aur a Americii.

Când sosi ziua de 16 cum nu mai era cazul să se ocupe de Hermann Titbury, osîndit să guste încă o lună din plăcerile oferite de *Excelsior Hotel,* cîţiva interesaţi — cum ne amintim — avuseseră pretenţia ca tragerea să fie făcută pentru Haris T. Kymbale, al patrulea partener, şi ca fiecare aruncare de zaruri să aibă loc cu patruzeci şi opt de ore înainte. Dar nici Georges B. Higginbotham, nici ceilalţi membri ai *Excentric-Clubului* şi nici maestrul Tornbrock nu fură de acord.

În ziua de 18, după cum se ştie, cronicarul *Tribunei* fusese trimis de la Olympia la Yankton şi a doua zi ziarele anunţară că el părăsise capitala Washington-ului, luând trenul transcontinental de pe Northern Pacific.

Prin trecerea sa de la căsuţa 30 la căsuţa 39, el nu ameninţa cu nimic situaţia Lissyei Wag care ocupa căsuţa 44.

În fine, în ziua de 20, înainte de ora 8, Jovita Foley, silind-o pe prietena sa s-o urmeze, se duse la oficiul poştal din Richmond. Apoi, după o jumătate de oră, telegraful le comunică numărul de puncte doisprezece, din şase cu şase — cel mai mare pe care-1 pot da două zaruri. Era o înaintare cu douăsprezece căsuţe, care le transporta la căsuţa 56, statul Indiana.

Cele două prietene se întoarseră în grabă la hotel, pentru a scăpa de ovaţiile prea mari ale publicului, şi Jovita Foley exclamă:

• Ah, draga mea!... Indiana şi Indianapolis capitala sa! Este permis să ai o asemenea şansă?!... Iată că ne apropiem de Illinois-ul nostru şi acum eşti în frunte şi l-ai depăşit cu o căsuţă pe nepoftitul X.K.Z., iar Steagul galben bate Steagul roşu! Nu mai ai nevoie decât de şapte puncte pentru a izbîndi! Şi de ce n-ar ieşi numărul şapte?... Nu este cel al braţelor candelabrului biblic... al zilelor săptămînii... al Pleiadelor[1] (nu îndrăznea să spună şi al păcatelor capitale)... şi, în acelaşi timp, cel al partenerilor în cursa pentru moştenire!... Dumnezeule, fă ca zarurile să dea şapte şi să cîştigăm partida!... Dacă ai şti, şi trebuie s-o ştii, ce întrebuinţare bună vom da acestor milioane!... Am face bine... am face bine tuturor. Vom înfiinţa instituţii de binefacere, ateliere de lucru, un spital!... Da, spitalul Wag-Foley pentru bolnavii din Chicago — cu litere mari!... Şi eu voi construi o instituţie pentru tinerele fete fără avere care nu se pot mărita şi voi fi directoarea, şi vei vedea cum o voi conduce!... Ah, fii sigură că tu, domnişoară milionară, nu vei intra aici niciodată... pentru că... ştiu eu ce ştiu... Şi, dealtfel, marchizii, ducii şi prinţii îţi vor cere mâna!...

Nu-ncape îndoială că Jovita Foley aiura!... Şi o îmbrăţişa pe Lissy Wag care asculta cu un zâmbet uşor pe buze toate aceste vise de viitor, pe când Jovita le sucea şi le învîrtea ca pe un titirez mânuit de un copil!

Pentru moment trebuiau să se decidă dacă să părăsească imediat Richmond-ul, deşi mai aveau timp până la 4 iulie să ajungă la Indianapolis. Dar cum ele se găseau de şase zile în oraşul virginian, Jovita Foley spuse că ar fi mai bine dacă ar pleca Maine la noua destinaţie.

Lissy Wag încuviinţă, mai ales că indiscreţiile publicului, insistenţele reporterilor deveneau din ce în ce mai supărătoare. Şi apoi, dacă Max Réal nu se afla la Richmond, la ce bun să-şi mai prelungească şederea aici?... La acest ultim argument al Jovitei Foley, repetat stăruitor spre plăcerea prietenei ei, ce ar fi putut obiecta Lissy Wag?...

Deci, în ziua de 21, dimineaţa, ambele plecară la gară. Trenul, după ce va traversa Virginia occidentală şi Ohio

---

[1] Pleiade — numele celor şapte fiice ale lui Atlas. Îndurerate de suferinţele tatălui lor, ele s-au omorât şi s-au preschimbat în stele. Grupul Pleiadelor constituie o constelaţie din emisfera boreală.

— un parcurs de patru sute cincizeci de mile — le va duce în aceeaşi seară în capitala Indianei.

Dar se întîmplară următoarele: ele fură întîmpinate pe peronul gării de un gentleman politicos care le zise înclinîndu-se:

— Am onoarea să vorbesc cu domnişoara Lissy Wag şi domnişoara Jovita Foley?

— Da, răspunse cea mai grăbită din amîndouă.

— Eu sunt majordomul doamnei Migglesy Bullen şi doamna Migglesy Bullen ar fi fericită dacă domnişoara Lissy Wag şi domnişoara Jovita Foley ar accepta să urce în trenul domniei-sale, care le va duce la Indianapolis!...

— Vino, zise Jovita Foley, fără să-i dea răgaz Lissyei Wag să se gîndească.

Majordomul le însoţi spre o altă linie pe care aştepta un tren compus dintr-o locomotivă care strălucea de curăţenie, un vagon-salon, un vagon servind de sufragerie, un vagon-dormitor şi un vagon de bagaje la urmă. Tot aşa de elegant pe afară ca şi pe dinăuntru, părea un adevărat tren regal, imperial sau prezidenţial. Aşa călătorea Mrs. Migglesy Bullen, una dintre cele mai bogate americane ale Federaţiei. Rivală a familiilor Whitman, Stevens, Gerry, Bradley-Nartens, Sloane, Belmont etc., care nu călătoreau decât cu propriile lor iahturi şi nu luau decât propriile lor trenuri — până să-şi construiască propriile lor căi ferate — doamna Migglesy Bullen era o văduvă simpatică, în vîrstă de vreo cincizeci de ani, proprietara unor nesecate mine de petrol, sau, mai bine-zis, a unor nesecate mine de dolari.

Lissy Wag şi Jovita Foley trecură pe lîngă numerosul personal de serviciu rânduit pe peron şi fură întîmpinate de două doamne de companie, care le conduseseră în vagonul de primire unde se afla miliardara.

— Domnişoarelor, le spuse cu multă amabilitate gazda, vă mulţumesc că aţi primit invitaţia mea şi că sunteţi de acord să mă însoţiţi în timpul acestei călătorii. O veţi face în condiţiuni mult mai bune decât într-un tren obişnuit şi sunt bucuroasă să-mi arăt astfel interesul pentru a cincea parteneră, cu toate că nu am mizat nimic în această partidă...

— Suntem extrem de onorate... de onoarea pe care ne-o faceţi, doamnă Migglesy Bullen... răspunse Jovita Foley.

— Şi vă exprimăm via noastră recunoştinţă, adăugă Lissy Wag.

— Nu-i nevoie, răspunse surîzînd amabila doamnă, şi sper, domnişoară Wag, că tovărăşia mea vă va aduce noroc.

Călătoria a fost încîntătoare şi, în ciuda milioanelor ei, doamna Migglesy Bullen s-a dovedit o femeie foarte bună. Ele au petrecut ore plăcute împreună, fie în vagonul de primire, fie în sufragerie. Uneori fetele se plimbau de la un capăt la altul al trenului, elegant mobilat şi înzestrat cu un număr de instalaţii de neînchipuit.

— Şi când te gîndeşti, zise Jovita Foley către Lissy Wag, într-un moment când se găseau singure, că am putea în curând să călătorim şi noi în trenul nostru...

— Fii serioasă, Jovita!

— Vei vedea!

De fapt aceeaşi era şi convingerea absolut dezinteresată a doamnei Migglesy Bullen şi anume că Lissy Wag va atinge prima ţinta «celor şapte».

În fine, spre seară trenul se opri la Indianapolis şi, cum el îşi continua drumul spre Chicago, cele două prietene trebuiră să coboare, în amintirea acestei călătorii, doamna Migglesy Bullen le rugă să primească fiecare câte un inel frumos, cu o mică montură înconjurată de diamante; apoi, după ce mulţumiră nu fără oarecare emoţie, îşi luară rămas bun, foarte mişcate de această ospitalitate princiară.

Încercând pe cât posibil să nu fie recunoscute, se îndreptară spre *Sherman Hotel,* cum li se recomandase. Totuşi ziarele anunţară a doua zi sosirea lor aici.

Indianapolis, ca şi cea mai mare parte a capitalelor, e aşezată spre centrul teritoriului şi din acest punct se îndreaptă trenurile în toate direcţiile din jur. Dacă priveşti harta statului Indiana, ai spune că arată ca o pînză de păianjen, cu firele sub formă de linii ferate ţesute între gradele geodezice care-i servesc de frontieră pe trei laturi: Ohio la est, Illinois la vest, Kentucky la sud, iar la nord colţul lacului Michigan.

Altădată, dacă acest stat justifica numele de «Pămînt Indian», el este acum foarte american, cu toate că primii săi colonişti au fost emigranţi francezi. Max Réal n-ar fi putut să găsească în această regiune privelişti pitoreşti. Ţinutul este mai degrabă neted, puţin vălurit de coline. Foarte prielnic pentru construirea căilor ferate, el s-a pretat la o mare dezvoltare comercială. Solul este bun pentru toate varietăţile de produse agricole, bogat în

terenuri arabile, nu mai puţin bogat în zăcămintele de petrol, cărbune şi gaze naturale.

Statul Indiana, cu cei două milioane de locuitori, nu ocupă decât locul al 37-lea ca suprafaţă, dar are oraşe foarte importante, active şi prospere: alături de Indianapolis — Jeffersonville şi New Albany pe care Louisville din Kentucky, situat pe malul sting al râului Ohio, le consideră ca suburbii ale sale; Evansville, al doilea din stat, la intrarea frumoasei văi a Green River-ului, legat de lacul Erie printr-un canal de aproape cinci sute de mile, şi altele, ca Fort Wayne, deservit de linia Pittsburg-Chicago, Terre-Haute unde se concentrează comerţul agricol, Vincennes, care a fost câtva timp capitala Indianei.

Nu se poate spune că Indianapolis n-ar merita atenţia turiştilor. Dar cu toate că e unul din marile oraşe ale Republicii americane, în zadar îi cauţi surprizele şi pitorescul. Dealtfel, cele două prietene îl vizitaseră înainte, când fuseseră trimise în Kentucky.

Desigur, în cele cincisprezece zile de care dispuneau, ele ar fi putut drumeţi prin principalele ţinuturi sau să facă o excursie la grotele Wandyott, între Evansville şi New Albany, care concurează cu Mammoth Caves. Dar Jovita Foley prefera să rămână cu amintirea minunăţiilor din Kentucky. Nu în acele locuri încântătoare obţinuse ea gradul de locotenent-colonel al miliţiei din Illinois?... Chibzuiau câteodată, nu fără să le vină a rîde, la obligaţia pe care o aveau amîndouă ca, imediat ce vor ajunge la Chicago, să se pună — în calitate de cadre militare — la dispoziţia guvernatorului...

Şi când o vedea pe prietena ei că, fără a fi mîhnită, cade pe gînduri, Jovita îi spunea:

— Lissy, nu te înţeleg,., sau, mai curând, te înţeleg prea bine!... E un tînăr de ispravă... simpatic... amabil... are toate calităţile... şi între altele aceea de a nu-ţi displace!... Dar, în fine, de vreme ce nu-i aici, pentru că se află probabil la Philadelphia în locul nefericitului Crabbe, care nu se poate mişca nicăieri ca şi crustaceul al cărui nume îl poartă, resemnează-te şi, dacă ţii la reuşita lui Max Réal, ţine şi la a noastră...

— Jovita, exagerezi...

— Hai, Lissy, fii sinceră... mărturiseşte că-1 iubeşti!...

Fata nu răspunse — ceea ce bineînţeles era un fel de a răspunde.

În ziua de 22 ziarele publicară rezultatul tragerii pentru comodorul Urrican.

Nu s-a uitat că Steagul portocaliu a trebuit să reînceapă partida revenind din Valea Morţii şi că un număr favorabil de puncte îl trimisese în căsuţa a 26-a, statul Wisconsin. Aceasta dovedeşte că la fel ca zilele, aruncările de zaruri se urmează, dar nu seamănă deloc între ele. Desigur, maestrul Tornbrock n-a avut mână bună de astă dată, căci punctajul cinci, din unu cu patru, îl trimitea pe Hodge Urrican la căsuţa 31, statul Nevada. Tocmai acolo William Hypperbone plasase «puţul», în fundul căruia va rămîne nefericitul comodor atâta timp cât unul din parteneri nu va veni să-1 scoată.

— S-ar crede că o face dinadins acest Tornbrock!... exclamă Hodge Urrican, în culmea unei groaznice izbucniri de mînie.

Iar când Turk declară că la prima ocazie îi va suci gâtul maestrului Tornbrock, stăpînul său nu mai încercă să-1 liniştească. În afară de asta, al şaselea partener va fi nevoit să scoată din buzunar o penalizare triplă, adică trei mii de dolari.

Lissy Wag, cu inima ei bună, nu putu decât să plângă pe nenorocitul lup de mare.

— Să-1 plângem, sunt de acord, răspunse Jovita Foley, cu atât mai mult cu cât numai domnul Titbury l-ar putea elibera dacă, ieşind din «hanul» său, el va mai avea parte şi de numărul de puncte doisprezece... În definitiv, important este că Max Réal a ieşit din «închisoare» şi am impresia că-1 vom revedea mai curând şi nu mai tîrziu.

Această persoană ageră nici n-ar fi putut s-o nimerească mai bine.

Într-adevăr, după ce se întoarseră din plimbarea făcută în dimineaţa aceea, ajungînd în faţa hotelului *Sherman,* Lissy Wag nu-şi putu stăpîni un strigăt de mirare.

— Ei, ce-ai păţit?... întrebă Jovita Foley. Apoi, la rândul ei, exclamă:

— Dumneata, domnule Réal!

Tînărul pictor se afla în faţa uşii hotelului, însoţit de Tommy. Puţin emoţionat, chiar stînjenit, el căuta să-şi explice prezenţa.

Domnişoarelor, rosti, mă duceam la postul meu din Philadelphia şi cum Indiana se află din întîmplare în drumul meu...

— O întîmplare geografică, răspunse rîzînd Jovita Foley, şi în orice caz o întîmplare fericită!

— Şi cum acest lucru nu-mi prelungea călătoria...

— Căci, domnule Réal, dacă ar fi prelungit-o, nu v-aţi fi expus să nu ajungeţi...

— Ah, până la 28, domnişoară Wag... încă şase zile libere... şi...

— Şi când dispui de şase zile libere în care nu ştii cu ce să începi, e mai bine să le petreci cu nişte persoane cu care-ţi face plăcere... multă plăcere...

— Jovita... zise încet Lissy Wag.

— Şi întîmplarea, tot această fericită întîmplare, continuă Jovita Foley, a vrut ca dumneavoastră să alegeţi tocmai *Sherman Hotel...*

— De vreme ce ziarele anunţaseră că aici a tras a cincea parteneră cu credincioasa ei însoţitoare...

— Şi, răspunse credincioasa însoţitoare, din moment ce a cincea parteneră a tras la *Sherman Hotel,* e firesc să vină şi primul partener... Ah! Dacă ar fi fost al doilea sau al treilea... dar nu! Era exact al cincilea! Şi în toate acestea, întîmplarea...

— N-a avut nici un amestec... o ştiţi prea bine, domnişoară Wag... mărturisi Max Réal, strîngînd lung mâna pe care i-o întinsese tînăra fată.

— Spune aşa, exclamă Jovita Foley, şi atunci vom spune şi noi deschis că suntem foarte bucuroase de vizita dumitale, domnule Max Réal!... Dar vă previn că nu veţi rămîne nici o oră mai mult decât trebuie şi că nu vă vom lăsa să pierdeţi trenul spre Philadelphia!

N-are rost să mai adăugăm că Max Réal a aşteptat la Saint-Louis ca ziarele să anunţe sosirea Lissyei Wag şi Jovitei Foley în capitala Indianei, şi că înţelegea să petreacă cu ele tot timpul liber de care dispunea.

Stătură de vorbă ca «vechi prieteni», după cum spunea Jovita Foley, hotărîră plimbări prin oraşul care, graţie prezenţei lui Max Réal, va fi cu siguranţă mult mai interesant de vizitat. Cu toate acestea, trebuiră să discute puţin şi despre partidă, în urma insistenţelor «credincioasei însoţitoare»... Lissy Wag se găsea acum în frunte, şi nu X.K.Z. va fi acela care s-o depăşească!... Pentru a ajunge primul la viitoarea aruncare de zaruri, norocosul personaj ar fi avut nevoie de doisprezece... dar acesta nu se putea obţine decât într-un singur fel, prin şase cu şase, pe când numărul de puncte şapte, care i-ar permite steagului galben al Lissyei Wag să fie înfipt în căsuţa 63-a, se poate obţine în trei feluri: trei cu patru, doi cu cinci şi unu cu şase... De aici, trei şanse contra uneia — cum pretindea Jovita Foley.

Max Réal nu se preocupa dacă acest raţionament era bun sau nu. Lissy Wag şi el nu pomeneau deloc de meci. Vorbeau despre Chicago, de întoarcerea lor apropiată, de plăcerea pe care o va avea doamna Réal să le cunoască pe cele două prietene; printr-o scrisoare, preabuna mamă — fără îndoială, după ce luase informaţii despre ele — le invita cu multă căldură să vină să o vadă.

— Aveţi o mamă iubitoare, domnule Réal, zise Lissy Wag, ai cărei ochi se umplură de lacrimi, luînd cunoştinţă de scrisoare.

— Cea mai bună dintre mame, domnişoară Wag, şi care nu poate decât să iubească pe cei ce-mi sunt dragi...

Şi ce soacră bună va fi! exclamă Jovita Foley, izbucnind în rîs. A doua parte a acestei zile trecu în plimbări prin frumoasele cartiere ale oraşului, care se aflau mai ales pe malurile lui White River. Să fugi departe de nepoftiţii care asaltau *Sherman Hotel* şi voiau cu toţii să se căsătorească cu viitoarea moştenitoare a lui William J. Hypperbone — după spusele Jovitei Foley — devenise absolut necesar. Strada nu se mai golea de lume. Prevăzător, Max Real, judecind bine lucrurile, nu spusese cine este, căci altfel adepţii lor s-ar fi adunat cu miile.

Astfel, pictorul aşteptă să se facă noapte înainte de a se înapoia la hotel şi după ce luară ultima masă — supeul — nu le mai rămase decât să se odihnească, după o zi petrecută atât de plăcut.

La ora zece, Lissy Wag şi Jovita Foley se întoarseră în camera lor, Max Real în a sa şi Tommy într-o odăiţă învecinată. Şi în timp ce una adormea având vise «ţesute din fir de argint şi brodate cu aur», pe ceilalţi doi îi frămîntau aceleaşi gînduri, fără să-şi poată găsi odihna. Da, amândoi n-aveau în minte decât întoarcerea la Chicago, realizarea celor mai scumpe dorinţe ale lor... Şi îşi spuneau că această partidă nu se mai termină... că dura de mai mult de şapte săptămîni... că în câteva zile vor fi din nou siliţi să-şi facă bagajele... că iar îi vor despărţi sute de mile... că ar fi mai bine să renunţe... Din fericire, nici Jovita Foley şi nici doamna Réal nu-i puteau auzi...

Max Réal, studiind harta meciului, făcuse o remarcă destul de îngrijorătoare: anume că din cele şapte state, aşa cum erau dispuse pe harta Hypperbone între Indiana şi Illinois-ul final, se găseau cinci în regiunea

occidentală a Federaţiei, la mari distanţe, în mijlocul unor ţinuturi insuficient înzestrate cu căi ferate — Oregon, Arizona şi Teritoriul Indian — fără a mai vorbi de căsuţa 58, aceea a Văii Morţii, unde avuseseră loc peripeţiile comodorului Urrican. Or, era destul ca Lissy Wag să aibă numărul de puncte doi, pentru a fi obligată să reînceapă partida, după un drum chinuitor până în California. Deci, dacă nu obţinea la tragerea următoare şapte, ea risca să fie trimisă foarte departe de Indiana şi să se expună la nenumărate pericole...

Lissyei Wag nu-i treceau prin minte aceste complicaţii îngrijorătoare. Ea nu era preocupată decât de prezent, nu de viitor. Se gîndea doar că-1 avea pe Max Real alături... E drept, numai pentru câteva zile, după care soarta îi va despărţi din nou...

În fine, ultimele ore ale nopţii trecură şi a doua zi, la deşteptare, gîndurile neliniştitoare se risipiră.

— Ce vom face azi?... întrebă Jovita Foley, când se întîlniră toţi trei la micul dejun. Se vesteşte o zi splendidă... Briza şi soarele te poftesc la plimbare... Ce-ar fi să ieşim din Indianapolis?... E adevărat că este un oraş cu străzi drepte, foarte îngrijit şi curat... dar se spune că împrejurimile au privelişti minunate... N-am putea să plecăm cu un tren şi să ne întoarcem cu altul?...

Propunerea merita să fie luată în seamă. Max Réal consultă un mers al trenurilor şi rândui plecarea. S-a stabilit că vor lua trenul care urca de-a lungul lui White River până la staţia Spring Valley, la vreo douăzeci de mile de Indianapolis, şi apoi se vor întoarce pe alt drum. Veselul trio porni, lăsînd de data aceasta pe Tommy la hotel.

Deoarece Max Réal şi Lissy Wag erau prea ocupaţi unul cu altul ca să mai vadă ceva în jur, Jovita Foley ar fi trebuit să observe că cinci indivizi i-au urmărit de la plecarea lor. Şi nu numai că aceşti indivizi s-au luat după ei până la gară, dar se şi urcară în acelaşi tren, dacă nu în acelaşi vagon, apoi coborîră imediat după ce Max Réal şi cele două prietene se dăduseră jos pe peronul de la Spring Valley.

Toate acestea nu atraseră atenţia Jovitei Foley care se uita tot timpul pe fereastră, când nu privea spre Max Réal şi Lissy Wag.

E adevărat că indivizii se arătară destul de prudenţi şi, temându-se să nu fie văzuţi, se despărţiră la ieşirea din gară.

Pe scurt, Max Réal, Lissy Wag şi Jovita Foley porniră pe un drum care trebuia să-i ducă pe malul lui White River. Puteau să se rătăcească? Nu, fără îndoială.

Merseră astfel timp de o oră prin roditoarea cîmpie scăldată de pâraie, ici cu semănături, colo cu păduri dese, rămăşiţe ale vechilor codri doborîţi de toporul civilizator al tăietorilor de lemne. Această plimbare fu foarte plăcută, pe un timp frumos şi călduţ. Jovita Foley alerga fără astîmpăr, când înainte, când în urmă, mustrând tînăra pereche care nu se ocupa de ea. Şi n-avea ea dreptul la atenţiile datorate unei mame «şi chiar unei bunici», pe care le înlocuia?

Era ora trei când trecură cu bacul pe malul celălalt al White River-ului. Dincolo, sub frunzişul pădurii, şerpuia un drum care ducea la staţia uneia din numeroasele linii spre Indianapolis. Max Réal şi însoţitoarele sale îşi făgăduiră să mai facă până în ajunul zilei de 28 şi alte excursii în jurul capitalei. Apoi, în seara zilei de 27, spre marea lui neplăcere, ca şi aceea a prietenelor sale, Max Réal se va urca în trenul de Philadelphia. Apoi... dar mai bine era să nu te mai gîndeşti...

După o jumătate de milă de drum pe cărarea mărginită de copaci frumoşi, dar foarte pustie în timpul când oamenii erau la câmp, tot alergînd încoace şi încolo, Jovita Foley, obosită, propuse câteva minute de odihnă. Aveau timp destul să ajungă la *Sherman Hotel* înainte de masa de seară... Se opriră la un cot al drumului între două şiruri de copaci, în plină umbră şi răcoare.

În acel moment, cinci oameni se repeziră asupra lor. Erau aceiaşi care coborîseră în staţia Spring Valley. Ce voiau aceşti indivizi?... Ceea ce voiau — căci nu erau asasini sau hoţi de meserie — era pur şi simplu s-o răpească pe Lissy Wag, s-o ducă într-un ascunziş şi s-o ţină acolo pentru a nu se putea prezenta la oficiul poştal din Indianapolis la 4 iulie, la sosirea telegramei. Astfel ea va fi scoasă din joc, ea care se afla în fruntea celorlalţi şase parteneri şi era pe punctul, poate, să ajungă la ţintă...

Iată până unde îi mâna patima pe jucătorii angajaţi în pariuri enorme de sute de mii de dolari! Da! Aceşti răufăcători — cum i-am putea numi altfel?! — nu se dădeau înapoi în faţa unor asemenea fapte!...

Trei din cei cinci oameni se aruncară asupra lui Max Réal pentru a-1 împiedica să le apere pe cele două prietene. Al patrulea o ţinea pe Jovita Foley, în timp ce ultimul încerca s-o tîrască pe Lissy Wag în adâncul

pădurii, unde ar fi fost cu neputinţă să i se mai găsească urma.

Max Réal se zbătu şi reuşind să scoată revolverul, pe care orice american îl poartă întotdeauna la el, trase. Unul din oameni căzu rănit.

Jovita Foley şi Lissy Wag strigară după ajutor, fără speranţă că vor fi auzite...

Dar la ţipetele lor, din spatele unui desiş din stînga, de unde răsunară mai întîi voci, se iviră cîţiva fermieri din împrejurimi. Erau vreo 12 şi veniseră în pădure pentru o vînătoare. Un adevărat noroc îi adusese în preajma locului unde se săvîrşea agresiunea.

Cei cinci oameni făcură o ultimă încercare. Pentru a doua oară Max Réal trase asupra aceluia care o ducea pe Lissy Wag în partea stângă a potecii şi răpitorul fu silit să dea drumul fetei. Dar tînărul pictor primi o lovitură de cuţit în piept, scoase un strigăt şi se prăbuşi leşinat la pămînt.

Vînătorii se apropiara, şi agresorii, dintre care doi răniţi, înţelegând că totul era pierdut, fugiră în pădure.

Oamenii aveau ceva mai bun de făcut decât să-i urmărească pe răufăcători: ei se gîndiră să-1 transporte pe Max Réal la staţia cea mai apropiată unde să trimită după un medic, apoi să-1 ducă la Indianapolis dacă starea sa ar fi permis.

Lissy Wag, cu ochii rătăciţi şi înlăcrimaţi, îngenunche lîngă Max Réal. El respiră, pleoapele i se zbătură şi putu să îngaime următoarele cuvinte:

— Lissy... dragă Lissy... Nu-i nimic... nimic. Şi tu... tu?... Ochii i se închiseră din nou... Dar trăia... O recunoscuse pe Lissy... îi vorbise...

O jumătate de oră mai tîrziu, în gara unde îl aduseseră vînătorii, un medic se prezentă aproape imediat. După ce examină rana, el afirmă că nu este mortală, apoi făcu un pansament şi dădu asigurarea că rănitul va suporta fără pericol drumul până la Indianapolis.

Max Réal fu deci aşezat într-unul din vagoanele trenului care trecea la ora cinci şi jumătate. Lissy Wag şi Jovita Foley luară loc lîngă dânsul. El nu-şi pierduse cunoştinţa şi nu se simţea prea rău. La ora şase se odihnea în camera sa de la *Sherman Hotel.*

Dar vai! Cât timp va trece până să poată ieşi! Şi nu era oare sigur că nu va putea fi în ziua de 28 la oficiul poştal din Philadelphia?...

Ei bine, Lissy Wag nu-1 va părăsi pe acela care fusese lovit pe când o apăra... Nu! Va rămîne lîngă el... şi îl va îngriji...

Şi trebuie să mărturisim, spre cinstea ei — cu toate că aceasta însemna spulberarea speranţelor sale — Jovita Foley aprobă purtarea nefericitei ei prietene.

În plus, un al doilea medic care veni să-1 vadă pe Max Réal nu putu decât să confirme cele spuse de confratele său. Plămînul nu fusese decât uşor atins de vîrful cuţitului, dar nu lipsise mult ca rana să fi fost mortală. Totuşi, acest medic declară că Max Réal nu va fi pe picioare înainte de 15 zile. Ce importanţă avea!... Ce-i păsa lui acum de averea lui William J. Hypperbone! Iar Lissy Wag se sinchisea prea puţin că trebuia să sacrifice şansele pe care le avea de a deveni moştenitoarea originalului defunct!... Nu, ei visau amândoi la cu totul alt viitor, un viitor de fericire care va şti să se lipsească de milioanele acestui meci!...

Totuşi, după ce chibzui îndelung, Jovita Foley îşi zise: «în cele din urmă, deoarece sărmanul Max Réal va rămîne la Indianapolis 15 zile, Lissy va fi şi ea aici la 4 iulie, data viitoarei trageri, şi dacă din fericire ar ieşi numărul de puncte şapte... Dumnezeule, fă-1 să iasă!... ar cîştiga partida»...

Era un raţionament just şi, după ultimele încercări prin care trecuse, Cerul îi datora desigur o răsplată celei de-a cincea partenere.

Trebuie spus că s-a ţinut seama de recomandările făcute de Max Réal, să nu se scrie nimic mamei sale despre cele întîmplate. El nu-şi dăduse numele la hotel, după cum se ştie, şi când ziarele povestiră despre atentat, arătînd motivele care l-au determinat, nu vorbiră decât de Lissy Wag.

Când se răspîndi ştirea, vă închipuiţi vîlva pe care o făcu în lumea jucătorilor. Şi era oare de mirare că Steagul galben fu aclamat în toată America?... Dealtfel lucrurile, după cum se va vedea, urmau să se desfăşoare mult mai repede şi cu totul altfel decât aştepta marea majoritate a publicului.

A doua zi, în 24, la ora opt şi jumătate, vînzătorii de ziare străbăteau străzile Indianapolis-ului cu copii de telegramă în mână şi vesteau, sau mai bine-zis urlau, rezultatul tragerii din dimineaţa aceea la Chicago, pentru cel de-al şaptelea partener.

Numărul de puncte obţinut era doisprezece — şase cu şase — şi cum acest partener ocupa atunci căsuţa 51,

statul Minnesota, el era cîştigătorul partidei. Or, acest cîştigător nu era altul decât enigmaticul personaj indicat sub iniţialele X.K.Z...

Şi acum steagul roşu fîlfîia deasupra statului Illinois, de 14 ori repetat pe harta nobilului Joc al Statelor Unite.

Capitolul XIV

CLOPOTUL DIN OAKSWOODS

Un bubuit de tunet, care s-ar fi auzit în toate părţile globului terestru, n-ar fi avut mai mare răsunet ca această aruncare de zaruri, rostogolite din cornetul maestrului Tornbrock în ziua de 24 iunie, ora 8 dimineaţa fix, în sala *Auditorium.* Miile de spectatori care asistau la tragere — cu gîndul că ar putea fi ultima din meciul Hypperbone — răspîndiră rezultatul în toate cartierele oraşului Chicago şi mii de telegrame îl făcură cunoscut în cele patru colţuri ale Lumii Noi şi ale vechiului continent.

Omul mascat, partenerul de ultimă oră, intrusul din codicil, într-un cuvânt, sau mai bine-zis în trei litere, X.K.Z. cîştiga partida şi odată cu ea cele şasezeci de milioane de dolari!

Nu s-ar cădea să urmărim cum s-a desfăşurat mersul acestui favorit al norocului?... în timp ce ceilalţi şase concurenţi erau victimele câtorva lovituri ale soartei: unul închis la «han», altul obligat să plătească vamă la «podul» Niagara, unul pierdut în «labirint», altul aruncat în fundul «puţului», trei din ei condamnaţi la «închisoare», toţi avînd de dat penalizări, X.K.Z. trecuse tot timpul cu un pas sigur din Illinois în Wisconsin, din Wisconsin în districtul Columbia, din districtul Columbia în Minnesota şi din Minnesota la ţintă, fără a fi penalizat şi într-o rază de ţinuturi restrînsă, de unde economie de oboseală şi cheltuieli în cursul unei călătorii uşoare!

Aceasta nu dovedea o şansă puţin obişnuită, ba chiar extraordinară? S-ar spune norocul unui privilegiat căruia totul îi reuşeşte în viaţă!

Rămîne de văzut cine era X.K.Z. şi el nu va întîrzia să se arate, fără îndoială, chiar dacă numai pentru a intra în posesia imensei moşteniri.

Sigur că la epocile indicate pentru tragerile sale, când se prezentase la oficiile poştale din Milwaukee-Wisconsin, din Washington-Columbia, din Minneapolis-

Minnesota, curioşii se adunaseră grămadă, dar o dată zăriseră un om de vîrstă mijlocie, altă dată unul de peste sasezeci de ani care dispăru imediat, fără să-i mai fi putut găsi urma. În fine, în curând se va şti totul despre prenumele, numele şi starea sa şi, după ce i se va stabili identitatea, Federaţia va avea un nou nabab în locul lui William J. Hypperbone.

Iată acum care era situaţia celorlalţi şase în ziua de 3 iulie, nouă zile după ultima tragere.

Mai întîi trebuie să spunem că toţi se întorseseră la Chicago, da toţi, unii desperaţi, alţii furioşi — e uşor de ştiut care — şi doi cu totul nepăsători în ce priveşte rezultatul final al meciului — şi nici pe aceştia nu e nevoie să-i numim.

Puţin după sfîrşitul săptămînii, Max Réal, cu rana aproape vindecată, reveni în oraşul său natal însoţit de Lissy Wag şi de Jovita Foley. El se înapoie în locuinţa sa din South Halstedt Street, în timp ce ambele partenere se întoarseră în casa din Sheridan Street.

Şi atunci doamna Réal, care cunoştea atentatul comis contra Lissyei Wag, află împreună cu toată lumea numele tînărului care o salvase.

— Ah, copilul meu, copilul meu!... exclamă strîngîndu-l în braţe pe Max. Tu erai acela... tu erai!...

— De vreme ce sunt vindecat, dragă mamă, ce rost mai are să plângi!... Ceea ce am făcut, am făcut pentru ea... înţelegi... pentru ea... pe care o vei cunoaşte şi o vei iubi cât te iubeşte şi ea şi cât o iubesc eu!

În orice caz, în această zi Lissy Wag, însoţită de Jovita Foley, veni să facă o vizită doamnei Réal. Tînăra plăcu foarte mult preabunei doamne, cum şi ea îi plăcu fetei. Doamna Real o copleşi cu dezmierdări fără s-o uite nici pe Jovita Foley, atât de deosebită de prietena sa şi totuşi atât de drăguţă în felul ei...

Astfel se cunoscură aceste trei persoane şi ceea ce se întîmplă mai departe vom afla după ce vor trece câteva zile.

Tom Crabbe ajunsese la Saint-Louis după plecarea lui Max Réal. De prisos să vă spunem în ce hal de furie şi ruşine era John Milner! Atîţia bani cheltuiţi în van — nu numai preţul călătoriilor, dar şi tripla penalizare pe care a trebuit s-o plătească în «statul-închisoare» Missouri! Apoi reputaţia campionului Lumii Noi compromisă în întîlnirea cu nu mai puţin umilitul Cavanaugh, când adevăratul învingător fusese reverendul Hugh Hunter din Arondale! Cât despre Tom Crabbe, el continua să nu

înţeleagă nimic din rolul pe care-1 juca, mergînd unde-1 ducea antrenorul său. Oare animalul din el nu era satisfăcut din moment ce i se garantau şase mese pe zi?! Şi câte săptămîni va mai fi închis John Milner în metropola missouriană?...

Dar chiar a doua zi fu lămurit în această privinţă: terminîndu-se partida, nu mai avea decât să se întoarcă la locuinţa sa din Calumet Street din Chicago.

Acelaşi lucru făcu şi Hermann Titbury. Trecuseră patrusprezece zile de când cei doi soţi ocupau apartamentul rezervat jucătorului din meciul Hypperbone la *Excelsior Hotel* din New Orleans, patrusprezece zile în care timp, în definitiv, mîncaseră bine, băuseră bine, avînd trăsură şi iaht, la dispoziţie, lojă la teatru, în fine se bucuraseră de avantajele oamenilor cu venituri mari şi care ştiu să cheltuiască. E drept că acest fel de viaţă îi costa două sute de dolari pe zi şi când primiră nota de plată, ce lovitură de măciucă! Ea se ridica la suma de două mii opt sute de dolari şi, adăugînd penalizările din Louisiana, amenda din Maine, furtul din Utah, plus cheltuielile necesare pentru deplasări, pe cât de depărtate pe atât de costisitoare, totalul se ridica la aproape opt mii de dolari!

Loviţi în inimă, adică la pungă, domnul şi doamna Titbury se dezmeticiră la ultima tragere. După ce se întoarseră la locuinţa lor din Robey Street, izbucniră între ei certuri de o rară violenţă, în timpul cărora doamna îşi mustra soţul de a se fi lansat în această aventură distrugătoare, cu toate că ea se împotrivise, şi îi demonstra că el era vinovat de toate. Şi domnul Titbury, ca de obicei, se convinse de vina sa, cu atât mai mult cu cât teribila slujnică era — tot ca de obicei — de partea stăpînei. Se hotărî ca, drept urmare, cheltuielile de menaj să fie reduse. Dar aceasta nu împiedică pe cei doi soţi să rămână obsedaţi de amintirea zilelor petrecute la *Excelsior Hotel* — şi ce decepţie pentru ei când se trezeau azvîrliţi de pe aripile visului la crunta realitate!

— Un monstru acest Hypperbone, un monstru groaznic!... exclama câteodată doamna Titbury.

— Trebuia ori să puneţi mâna pe milioanele sale, ori să nu vă amestecaţi în afacerea asta!... adăuga slujnica.

— Da, să nu ne amestecăm, striga matroana, asta-i spuneam şi eu tot timpul domnului Titbury! Dar du-te şi fă-1 să înţeleagă, pe un asemenea...

Nu se va şti niciodată cum fusese calificat în ziua aceea soţul doamnei Titbury!

Harris T. Kymbale?... Ei bine, Harris T. Kymbale a scăpat teafăr din ciocnirea premeditată pentru inaugurarea porţiunii de cale ferată dintre Medary şi Sioux Falls City. Înainte de ciocnire putuse să sară pe linie şi, rostogolindu-se, rămăsese fără cunoştinţă la poalele pantei, fiind la adăpost de explozia celor două locomotive. Desigur, se întâmplă ca şi în America trenurile să se ciocnească şi să se sfarme, dar e rar s-o afli dinainte, pe când de astă dată spectatorii, care se găseau la o bună distanţă de ambele părţi ale căii ferate, reuşiseră să-şi ofere această privelişte incomparabilă. Din nefericire, Harris T. Kymbale, în starea în care se afla, n-avusese cum să se bucure de spectacol.

Trei ore mai tîrziu, când echipele veniră să cureţe linia, fu găsit la capătul pantei un om fără cunoştinţă. îl ridicară şi-1 duseră până la o casă din apropiere, unde fu chemat un medic care constată că necunoscutul nu era grav rănit. Când îşi veni în simţiri, aflară că era al patrulea partener al meciului Hypperbone, precum şi că se urcase în acest tren experimental, menit de la început distrugerii complete, îl mustrată cum merita şi-1 puseră să plătească preţul călătoriei, căci pe căile ferate americane poţi plăti în timpul mersului sau la sosirea trenului. Apoi telegrafiară întîmplarea directorului *Tribunei* şi imprudentul reporter fu expediat pe calea cea mai scurtă la Chicago, unde la 25 se găsea acasă, în Milwaukee Avenue. Curajosul Harris T. Kymbale se declară bineînţeles gata să-şi reia călătoria, să continue meciul şi să străbată din nou, dacă era nevoie, Statele Unite dintr-un capăt la altul. Dar auzind că partida se terminase în ajun în favoarea lui X.K.Z., nu-i mai rămînea decât să stea liniştit locului şi să-şi scrie interesantele cronici despre ultimele peripeţii la care participase, în orice caz, nu pierduse degeaba timpul şi osteneala, căci adunase amintiri de neuitat din călătoriile sale prin New México, South Carolina, Nebraska, Washington, South Dakota şi mai ales despre felul original cum se inaugurase porţiunea de cale ferată între Medary şi Sioux Falls City. Se simţi însă rănit în amorul său propriu de reporter bine informat, din cauza unei destăinuiri care provocă glumele şi ironiile unor ziare de mâna a doua. Era vorba despre ursul pe care-1 întâlnise în trecătorile din Idaho, acel grizzly care-şi făcea semnul crucii la fiecare tunet, ursul pe care-1

denumise aşa de frumos «Ursus christianus». S-a văzut mai tîrziu că era vorba, pur şi simplu, de un locuitor de prin partea locului, care luase de la blănar pielea unui superb plantigrad şi o ducea acasă. Cum ploua torenţial, el se acoperise cu ea şi, fiindu-i teamă, se crucea la fiecare trăsnet, ca un bun creştin ce era.

În cele din urmă, Harris T. Kymbale rîse de aventura sa, dar râsul era de culoarea steagului pe care Jovita Foley nu putuse să-1 desfăşoare victorios pe cea de-a 63-a căsuţă.

Cât despre a cincea parteneră, se ştie în ce condiţii se întorsese la Chicago cu devotata ei prietenă, cu Max Real şi cu Tommy, tot atât de necăjit de insuccesul stăpînului său ca şi Jovita Foley de acela al Lissyei Wag. ,fţ

— Dar resemnează-te odată, sărmana mea Jovita!... îi tot spunea Lissy Wag. Ştii bine că niciodată n-am crezut...

— Dar eu am crezut!

— Greşeai.

— La urma urmei, n-ai de ce să te plângi!

— Păi, nici nu mă plâng... răspunse surîzînd Lissy Wag.

— Dacă ai pierdut moştenirea Hypperbone, totuşi nu mai eşti o fată fără avere...

— Cum asta?...

— Fără îndoială, Lissy!... După X.K.Z., care a ajuns primul la ţintă, tu eşti aceea care te-ai apropiat cel mai mult de ea, şi deci suma penalizărilor îţi revine în întregime.

— Pe legea mea, nu mă gîndisem deloc...

— Dar eu gîndesc pentru tine, nepăsătoare Lissy, şi e vorba de o sumă nu prea mare, dar nici de dispreţuit, care îţi va aparţine ca proprietară legitimă!

Într-adevăr, mia de dolari pentru Niagara, cele două mii de la «hanul» din New Orleans, două mii de la «labirintul» Nebraska, trei mii de la Valea Morţii din California şi cele nouă mii plătite la «închisoarea» Missouri făceau şaptesprezece mii de dolari care aparţineau, după clauza testamentului şi fără nici un drept de contestare, celui de-al doilea sosit în cursă, adică partenerei a cincea. Dar, aşa cum spusese, Lissy Wag nu era preocupată de cîştigul ei, ci de cu totul altceva.

Totuşi mai exista o persoană pe care Max Réal nu putea fi gelos, deşi logodnica sa se gîndea uneori la ea — căci e de prisos să spunem că pictorul şi tînăra fată hotărîseră să se căsătorească. Această persoană, după cum vă închipuiţi, era respectabilul Humphry Weldon, care în timpul bolii Lissyei Wag o onorase cu vizita sa la locuinţa din Sheridan Street şi trimisese suma de trei mii de dolari pentru plata penalizării la «închisoarea» din Missouri. Chiar dacă nu era decât un simplu jucător care pariase şi «alerga după banii săi», cum se zice, totuşi o îndatorase şi încă foarte mărinimos pe prizonieră; dealtfel, Lissy voia să-i înapoieze banii din cîştigul ei. Avea pentru el o firească recunoştinţă şi ar fi fost bucuroasă să-1 revadă. Dar aceasta nu se întîmplase încă.

Pentru a termina cu înfăţişarea întregii stări de lucruri, nu mai rămîne decât să ne amintim de situaţia lui Hodge Urrican.

La 22 iunie se ţinuse pentru el tragerea, pe când se găsea la Wis-consin. N-aţi uitat că numărul de puncte cinci, din unu cu patru, îl trimitea la căsuţa 31, statul Nevada. O nouă călătorie de aproape o mie două sute de mile, dar o va face pe linia Union Pacific. Nevada, unul din ţinuturile, cele mai populate din Confederaţie, cu toate că suprafaţa sa deţine locul şase, este cuprinsă între statele Oregon, Idaho, Arizona şi California. Dar, culmea ghinionului, în acest stat William J. Hypperbone a plasat «puţul», în fundul căruia trebuia să se arunce nefericitul jucător. Furia comodorului nu cunoscu margini. El se hotărî să ceară socoteală maestrului Tornbrock. Se va răfui cu el când se va termina partida şi Turk declară că-1 va sugruma, că-1 va sfîşia cu dinţii şi-i va despica burta, şi-i va mînca ficatul...

Dealtfel, grăbit cum era în toate, Hodge Urrican părăsi în 22 Milwaukee, se sui în tren cu nedespărţitul său tovarăş, după ce trimisese notarului cei trei mii de dolari cât îl costa ultima aruncare de zaruri, şi se îndreptă cu toată viteza spre Nevada.

Steagul portocaliu trebuia să se găsească înainte de 6 iulie la Carson City, capitala statului. Se cuvine să spunem că menirea Nevadei pe harta meciului, după voinţa defunctului, se explică fiindcă puţurile sunt numeroase acolo — se înţelege că e vorba de puţuri pentru mine de extracţie, Nevada deţinînd al patrulea loc în ceea ce priveşte producţia de argint şi aur. Denumită în mod impropriu astfel, deoarece lanţul de

munţi Nevada se găseşte în afara teritoriului său, ea are ca oraşe principale Virginia City, Gold Hill, Silver City — nume care se întemeiază pe zăcămintele sale. Aceste oraşe sunt construite peste filoanele de argint cum e Comstock Lode şi există puţuri care intră în pămînt până la două mii şapte sute de picioare adâncime.

Puţuri de argint, dacă vreţi, dar puţuri care justifică alegerea teritoriului şi de asemenea furia îndreptăţită a celui trimis aici de soartă. El nu apucă să ajungă! Află marea noutate în dimineaţa zilei de 24, la Great Salt Lake City. Partida se terminase în favoarea lui X.K.Z., învingătorul meciului Hypperbone.

Comodorul Urrican se întoarse deci la Chicago, şi în ce hal e mai uşor de închipuit decât de scris. Nu exagerăm dacă afirmăm că, de ambele părţi ale Atlanticului, în sfirşit oamenii respirară în voie. Agenţiile se vor odihni şi curtierii îşi vor trage sufletul. Pariurile vor fi plătite cu sfinţenie, ceea ce va face cinste lumii atât de pestriţe a speculatorilor. Totuşi, pentru toţi cei ce se interesaseră de această partidă naţională — chiar şi platonic — se mai cerea satisfăcută o curiozitate, şi nu cea mai mică.

Cine era X.K.Z. şi îşi va dezvălui el oare identitatea? Nici o îndoială în această privinţă... Când e vorba să încasezi şasezeci de milioane de dolari, nu ţii să rămâi necunoscut... nu te ascunzi sub nişte iniţiale!... Fericitul cîştigător trebuie să se prezinte în persoană, şi se va prezenta. Nici un termen nu fusese fixat de testament... Totuşi nu credea nimeni că deznodământul va întîrzia mai mult decât câteva zile. Numitul X.K.Z. se afla în Minnesota când telegrama cu ultima tragere îi fusese expediată, şi jumătate de zi era de ajuns pentru a sosi de la Minneapolis la Chicago.

Dar trecu o săptămână, apoi încă una, şi nici o ştire despre necunoscutul nostru.

Una dintre cele mai nerăbdătoare — se înţelege de la sine — era Jovita Foley. Neastâmpărată cum o ştim, voia ca Max Réal să alerge de zece ori pe zi după informaţii, să stea în permanenţă la *Auditorium,* unde cel mai norocos din «cei şapte» îşi va face cu siguranţă prima apariţie. Dar Max Réal avea capul la cu totul altele.

Şi atunci Jovita Foley exclamă:

— Ah, dacă aş pune eu mâna pe cîştigător!...

— Stăpîneşte-te, draga mea, îi spuse Lissy Wag.

— Nu... nu mă voi stăpîni, Lissy, şi când voi pune mâna pe el, îl voi întreba cu ce drept şi-a permis să cîştige

partida... un domn al cărui nume nici măcar nu este cunoscut.

— Dar, draga mea Jovita, răspunse Max Réal, dacă îl vei întreba, înseamnă că va fi acolo şi nu va mai fi necunoscut.

Nu trebuie să ne mirăm că cele două prietene nu se întorseseră încă la magazinele domnului Marshall Field spre a-şi relua slujba. Mai întîi, Lissy Wag va trebui să fie înlocuită, iar Jovita Foley aştepta ca întreaga poveste să ia sfîrşit înainte de a reveni la raionul său ca primă vînzătoare, căci cele întîmplate o zăpăciseră cu totul.

De fapt, nerăbdarea oglindea exact starea opiniei publice din Statele Unite şi din alte părţi. Pe măsură ce trecea timpul, imaginaţia lucra. Presa — în special cea sportivă — era înnebunită. Numeroşi oameni veneau la maestrul Tornbrock, dar primeau mereu acelaşi răspuns. Notarul afirma că nu ştie nimic în ceea ce priveşte pe purtătorul steagului roşu... nu-1 cunoştea, nu putea spune unde plecase când a părăsit Minneapolis după ce telegrama îi fusese predată în mână... Şi când stăruiau potopindu-1 cu întrebări, se mărginea să răspundă:

— Va veni când va avea chef.

Atunci partenerii, în afară de Lissy Wag şi Max Réal, crezură de cuviinţă să intervină, oarecum pe drept. Într-adevăr, de vreme ce cîştigătorul nu se prezenta, nu aveau motive să pretindă că partida nu era cîştigată şi că ar trebui reluată şi continuată?...

Comodorul Urrican, Hermann, Titbury, John Milner, împuternicitul lui Tom Crabbe, sfătuiţi de avocaţii lor, refuzară orice discuţii şi anunţară intenţia lor de a da în judecată pe executorul testamentar al defunctului. Ziarele, care-i susţinuseră în timpul meciului, nu-i părăsiră. În *Tribune,* Harris T. Kymbale publică un articol fulminant împotriva lui X.K.Z., căruia i se nega existenţa, iar *Chicago Herald, Chicago Inter-Ocean, Daily New Record, Chicago Mail* şi *Freie Presse* apărară cu o violenţă nemaipomenită cauza partenerilor. Toată America lua parte pătimaş la acest conflict. Imposibil, dealtfel, să se vadă ce-i cu pariurile, atâta timp cât identitatea cîştigătorului nu era constatată printr-un act autentic, atâta timp cât nu va exista certitudinea că meciul se terminase definitiv. Toţi erau de această părere, se auzea chiar că se va face o manifestaţie monstră şi se va ţine un miting la *Auditorium.* Dacă X.K.Z. nu se va prezenta în termen de..., maestrul

Tornbrock va fi somat să reia tragerile. Tom Crabbe, Hermann Titbury, Harris T. Kymbale, comodorul Urrican, până şi Jovita Foley, dacă i se va îngădui s-o înlocuiască pe Lissy Wag, erau gata să plece în oricare parte a Statelor Unite, unde soarta va voi să-i trimită.

În fine, agitaţia atinse o asemenea intensitate, că autorităţile trebuiră să ia măsuri. Mai ales la Chicago a fost nevoie să fie apăraţi membrii *Excentric-Clubului* şi notarul, care erau făcuţi răspunzători.

Dar la 10 iulie, trei săptămîni după ultima aruncare de zaruri care-1 făcuse cîştigător pe omul mascat, avu loc o întîmplare dintre cele mai neaşteptate.

În această zi, la ora zece şi şaptesprezece minute dimineaţa, se răspîndi zvonul că bătea clopotul la monumentul funerar al lui William J. Hypperbone, din cimitirul Oakswoods.

Capitolul XV

ULTIMA EXCENTRICITATE

E de neînchipuit cu câtă repeziciune se răspîndi această ştire. Chiar dacă fiecare casă din Chicago ar fi avut o sonerie în comunicaţie cu un aparat instalat la gardianul Oakswoods-ului, cei un milion şapte sute de mii de locuitori ai metropolei din Illinois tot nu ar fi aflat-o mai iute şi simultan.

Mai întîi, în câteva minute cimitirul fu invadat de populaţia din cartierele învecinate. Apoi mulţimea sosi de pretutindeni. După o jumătate de oră, circulaţia începînd din Washington Park fu complet întreruptă. Guvernatorul statului, John Hamilton, chemat în grabă, trimise detaşamente puternice de miliţie care pătrunseră, nu fără greutate, în cimitir şi evacuară pe numeroşii curioşi în aşa fel ca intrarea să rămână liberă.

Şi clopotul bătea fără întrerupere în clopotniţa superbului monument al lui William J. Hypperbone.

E de la sine înţeles că printre primii care sosiră în cimitir se număra Georges B. Higginbotham, preşedintele *Excentric-Clubului,* şi colegii săi, precum şi notarul Tornbrock. Dar cum au putut ei să ajungă înaintea mulţimii enorme şi zgomotoase, dacă nu fuseseră preveniţi dinainte?... Sigur e că sosiseră acolo la cele dintâi bătăi ale clopotului tras de gardianul din Oakswoods.

O jumătate de oră mai tîrziu, veniră şi cei şapte parteneri ai meciului Hypperbone. Nu era de mirare că se grăbiră încoace comodorul Urrican, Tom Crabbe, remorcat de John Milner, Hermann Titbury, împins de doamna Titbury, şi Harris T. Kymbale. Dar dacă Lissy Wag împreună cu Max Réal se găseau şi ei acolo şi Jovita Foley alături de dânşii, era pentru că aceasta din urmă o ceruse atât de imperios încât fuseseră obligaţi s-o asculte.

Toţi partenerii se aflau deci aici, înaintea monumentului păzit de trei rânduri de soldaţi din miliţie, pe care ar fi avut tot dreptul să-l comande cele două prietene, una cu gradul de colonel şi cealaltă de locotenent-colonel, deoarece aceste grade le fuseseră acordate de guvernatorul statului.

În fine, clopotul încetă să bată şi uşa cavoului se deschise larg.

Înăuntru lămpile şi candelabrele scînteiau. În plină lumină, splendidul catafalc apăru aşa cum rămăsese cu trei luni şi jumătate înainte, când porţile cavoului se închiseseră după înmormîntarea la care luase parte tot oraşul.

Membrii *Excentric-Clubului,* cu preşedintele în frunte, pătrunseră în cavou. Maestrul Tornbrock intră în urma lor, cu haină neagră, cu cravată albă şi, ca de obicei, cu ochelarii pe nas. Cei şase parteneri îi urmară, împreună cu toţi spectatorii care mai puteau încăpea în holul funerar.

O tăcere adâncă domnea atât înăuntru cât şi afară — dovadă a unei emoţii la fel de adânci. Jovita Foley nu era cea mai puţin mişcată din toată asistenţa. Se simţea nedesluşit că dezlegarea enigmei, căutată în zadar de la tragerea din 24, va fi în sfîrşit cunoscută, că ea purta un nume — numele cîştigătorului meciului Hypperbone.

Era ora unsprezece şi treizeci şi trei de minute când se auzi un zgomot înăuntrul cavoului. Acest zgomot venea dinspre catafalc, al cărui linţoliu alunecă până la pământ, ca şi cum ar fi fost tras de o mână nevăzută.

Şi atunci, ce minune! în timp ce Lissy Wag se strîngea la braţul lui Max Réal, capacul sicriului se ridică şi trupul dinăuntru se înălţă... Apoi un om se ivi în picioare, viu, teafăr şi nevătămat, şi acest om nu era altul decât defunctul William J. Hypperbone!

— Dumnezeule! exclamă Jovita Foley, al cărei strigăt fu auzit numai de Max Réal şi Lissy Wag, în mijlocul zarvei generale a întregii asistenţe.

Şi ea adăugă cu mâinile întinse:

— Dar e venerabilul domn Humphry Weldon!

Da, venerabilul domn Humphry Weldon, dar de o vîrstă mai puţin venerabilă decât aceea pe care o avusese în timpul vizitei sale la Lissy Wag... Acest gentleman şi William J. Hypperbone erau una şi aceeaşi persoană...

Iată în câteva cuvinte povestea pe care o reproduseră ziarele din lumea întreagă şi care explica tot ce părea inexplicabil în istoria acestei fantastice aventuri.

În ziua de 1 aprilie, la hotelul din Mohawk Street, în timpul unei partide a nobilului joc al gîştei, William J. Hypperbone fusese lovit de o congestie. Transportat la locuinţa sa din La Salle Street, el muri câteva ore mai tîrziu, sau, mai bine-zis, fu declarat mort de medici.

Ei bine, în pofida doctorilor şi de asemenea a faimoaselor raze ale profesorului Friedrich din Elbing, care confirmase spusele lor, William J. Hypperbone nu era decât într-o stare de catalepsie, nimic mai mult, dar avînd toate aparenţele unui om care şi-a dat duhul, într-adevăr, a fost o întîmplare fericită că nu şi-a manifestat prin testament dorinţa de a fi îmbălsămat după moarte, căci, cu siguranţă, dacă această operaţie ar fi fost făcută, el nu şi-ar mai fi venit în simţiri. Şi în asta a fost un om norocos!...

Frumoasele funeralii s-au desfăşurat după cum se ştie. Apoi, la data de 3 aprilie, porţile cavoului se închiseră în urma celui mai distins membru al *Excentric-Clubului.*

Dar în seara aceea, gardianul, care stingea ultimele lumini ale cavoului, auzi un zgomot în interiorul catafalcului. Ieşeau din el nişte gemete... răzbăteau chemările unui glas înăbuşit.

Gardianul nu-şi pierdu capul. Alergă să-şi aducă sculele, deşurubă capacul sicriului şi primele cuvinte pe care le rosti William J. Hypperbone, trezit din somnul său letargic, fură acestea:

— Nici o vorbă... şi te îmbogăţesc!...

Apoi, cu o prezenţă de spirit extraordinară pentru un om revenit de atât de departe, adăugă:

— Tu singur vei şti că trăiesc... tu singur şi cu notarul meu, maestrul Tornbrock, pe care te vei duce să-1 chemi imediat...

Gardianul, fără a mai aştepta alte explicaţii, ieşi din cavou şi alergă în grabă la notar. Şi ce surpriză — dintre cele mai plăcute — avu maestrul Tornbrock o jumătate

de oră mai tîrziu, când se găsi în faţa clientului său, mai sănătos ca oricind.

Iată la ce se gîndise William J. Hypperbone de când înviase şi la ce anume se decisese, ceea ce nu era de mirare de la un astfel de personaj.

Pentru că el hotărîse prin testament faimoasa partidă care trebuia să dea naştere la atâtea frămîntări, decepţii şi surprize. Înţelegea ca ea să se joace între partenerii ieşiţi la sorţi, el suportînd toate consecinţele.

— Atunci, reluă maestrul Tornbrock, veţi fi cu siguranţă ruinat, de vreme ce unul din «cei şase» va cîştiga... E adevărat că deoarece nu sunteţi mort — lucru pentru care vă felicit din toată inima — testamentul dumneavoastră devine nul şi dispoziţiile lui rămîn fără efect. Atunci de ce să lăsaţi să se joace partida?

— Pentru că voi lua şi eu parte.

— Dumneavoastră?

— Eu...

— Şi cum?

Voi adăuga un codicil la testamentul meu şi voi introduce un al şaptelea partener, care va fi William J. Hyyperbone sub iniţialele X.K.Z.

— Şi veţi juca...

— Voi juca, la fel ca şi ceilalţi.

— Dar va trebui să vă conformaţi regulilor stabilite...

— Mă voi conforma...

— Şi dacă pierdeţi...

— Voi pierde... şi întreaga mea avere va aparţine câştigătorului.

— Rămîne hotărât?...

— Da... Pentru că nu m-am remarcat prin nici o excentricitate până acum, cel puţin mă voi arăta excentric sub taina falsei mele morţi.

Se poate ghici ce a urmat. Gardianul din Oakswoods, bine recompensat, cu promisiunea de a primi o răsplată mai mare dacă va şti să tacă până la sfirşitul acestei aventuri, i-a păstrat secretul. William J. Hypperbone părăsind cimitirul — înaintea judecăţii de apoi — se duse pe ascuns la maestrul Tornbrock, adăugă la testament codicilul cunoscut şi indică locul unde se va adăposti, pentru ca notarul să poată comunica cu el la nevoie. Apoi se despărţi de acest om vrednic, avînd încredere în şansa sa extraordinară care nu-1 părăsise niciodată în cursul vieţii şi care-i va rămîne credincioasă şi după moartea sa, cum s-ar spune. Restul se cunoaşte.

— *Da, douăzeci şi cinci de ani...*

După ce partida începu în condiţiunile stabilite, William J. Hypper-bone avu prilejul să-şi facă o idee despre fiecare din «cei şase». Nu putură să-1 intereseze nici cusurgiul Hodge Urrican, nici zgîrcitul Hermann Titbury sau bruta de Tom Crabbe. Poate simţi o oarecare simpatie pentru Harris T. Kymbale, dar dacă era vorba să ţină la reuşita cuiva, în afară de persoana sa, desigur că ar fi fost cea a lui Max Réal, Lissy Wag şi devotata ei Jovita Foley. Se poate înţelege de ce în timpul bolii celei de-a cincea partenere s-a dus s-o vadă sub numele de Humphry Weldon şi apoi i-a trimis cei trei mii de dolari la «închisoarea» din Missouri. De asemenea, era lesne de priceput satisfacţia mărinimosului jucător, prima oară când fata fu eliberată de Max Réal şi a doua oară când acesta fu eliberat la rândul său de Tom Crabbe!

Cât despre dînsul, el urmase cu un pas sigur şi regulat diversele peripeţii ale jocului, ajutat de nesecata şansă pe care se bizuia pe bună dreptate şi care nu-1 părăsi nici o clipă. Astfel ajunse la ţintă el, cel din afara celor aleşi în partidă, bătînd pe diverşii favoriţi de pe acest hipodrom naţional.

Iată ceea ce se întîmplase, iată ceea ce se spuse şi se răspîndi imediat în toată asistenţa. Şi iată de ce colegii acestui excentric personaj îi strînseră cu căldură mâna, de ce Max Réal făcu la fel, de ce primi mulţumirile Lissyei Wag şi acelea ale Jovitei Foley — care îi ceru şi obţinu permisiunea să-1 îmbrăţişeze — şi iată cum, purtat de mulţime, străbătu întregul Chicago, tot atât de triumfal ca şi cu trei luni înainte, când fusese dus la cimitirul Oakswoods.

Şi acum nu mai era nimeni în toată metropola care să nu fi ştiut cum s-a terminat acest mister atât de pasionant.

Dar partenerii se resemnară în cele din urmă?...

Da, cîţiva, nu toţi. Dar acest sfîrşit neprevăzut trebuia acceptat.

Hermann Titbury însă nu înţelegea să fi cheltuit degeaba atâta bănet pentru a alerga dintr-un capăt la celălalt al Confederaţiei. De aceea, nu se mai gîndea decât cum ar putea să-şi recupereze banii. De acord cu doamna Titbury, care-1 împingea pe la spate, el se hotărî să-şi reia afacerile, cu alte cuvinte să redevină cămătarul îngrozitor de altădată — şi vai de sărmanele victime încăpute în ghearele lui de fiară sîngeroasă!

Tom Crabbe nu înţelesese niciodată nimic din toate aceste aventuri, decât că avea să ia o revanşă, şi John Milner spera că într-o luptă apropiată îşi va recîştiga titlul de primul între pugilişti şi va face să se uite faimosul pumn primit de la pastorul Hugh Hunter.

Harris T. Kymbale îşi privi cu filozofie înfrîngerea, căci păstrase amintirea interesantelor sale călătorii. EI nu deţinea însă recordul lor, căci nu parcursese decât aproximativ zece mii de mile, pe când Hodge Urrican străbătuse mai mult de cincisprezece mii. Dar aceasta nu-1 împiedică pe reporter să publice în *Tribune* un articol dintre cele mai elogioase despre înviatul de la *Excentric-Club.* Cit despre comodor, el se duse la William J. Hypperbone şi îi spuse cu bunăvoinţa sa obişnuită:

— Aşa ceva nu se face, domnule! Nu... nu se face. Când eşti mort, apoi eşti mort de-a binelea şi nu laşi oamenii să alerge după moştenirea ta când mai eşti încă pe lumea asta...

— Ce vrei, domnule comodor, răspunse amabil William J. Hypperbone, nu puteam totuşi...

— Puteai, domnule, şi trebuia s-o faci! Mai ales că dacă, în loc de sicriu, te-ar fi băgat în cuptorul crematoriului, altfel s-ar fi petrecut lucrurile...

— Cine ştie, domnule comodor... Am atâta noroc...

— Şi fiindcă m-aţi înşelat, reluă Hodge Urrican, iar eu nu îngădui niciodată aşa ceva, îmi veţi da socoteală...

— Unde şi când doriţi!

Şi cu toate că Turk jură pe sfântul Jonathan că va mânca ficatul domnului Hypperbone, stăpînul său nu mai căută de astă dată să-1 calmeze şi-1 trimise chiar pe el să fixeze cu fostul defunct ziua şi ora întîlnirii.

Dar iată că, de la început, Turk se mărgini să spună lui William J. Hypperbone:

— Vedeţi dumneavoastră, domnule, comodorul Urrican nu este chiar atât de rău pe cit ar vrea să pară... în fond e un om cumsecade, pe care-1 linişteşti cu uşurinţă...

— Şi vii din partea lui...

— Să vă spun că regretă ieşirea de ieri şi vă roagă să primiţi scuzele sale!

Pe scurt, diferendul se opri aici, căci Hodge Urrican recunoscu în cele din urmă că s-ar face de râs dacă ar stărui. Dar, din fericire pentru Turk, mâniosul lup de mare nu ştiu niciodată în ce fel îşi îndeplinise acesta însărcinarea.

În fine, în ajunul zilei când avea să se celebreze căsătoria Iui Max Réal cu Lissy Wag, pe data de 29 iulie, ei primiră vizita nu a unui Humphry Weldon, puţin încovoiat de povara anilor, ci aceea a lui William J. Hypperbone, mai fercheş şi mai tânăr ca niciodată, după cum observă Jovita Foley. Simpaticul gentleman, după ce se scuză că n-o lăsase pe domnişoara Wag să cîştige partida, căci cu siguranţă ar fi ajuns prima, declară că, fie că voia sau nu, fie că aceasta era sau nu pe placul soţului ei, el depusese un nou testament la maestrul Tornbrock prin care împărţea averea sa în două, o parte fiind atribuită Lissyei Wag.

N-are rost să mai stăruim asupra celor ce i se răspunse acestui om, pe atât de generos pe cât era de original.

Şi iată-1 pe Tommy asigurat că va fi cumpărat de stăpînul său la un preţ convenabil.

Rămînea Jovita Foley. Ei bine, această sprintenă, vioaie şi sănătoasă persoană nu resimţi nici o invidie faţă de împrejurările fericite din viaţa tovarăşei ei dragi. Şi ce bucurie pentru prietena sa de a se căsători cu cel pe care-1 adora şi de a găsi în William J. Hypperbone un unchi bogat pe care să-1 moştenească! Cât despre dânsa, după nuntă se va duce să-şi reia locul de primă vînzătoare în magazinul domnului Marshall Field.

Nunta avu loc a doua zi, se poate spune în faţa întregii metropole.

Guvernatorul John Hamilton şi William J. Hypperbone voiră să-i asiste pe tinerii căsătoriţi la această ceremonie magnifică.

Apoi, când mirii şi prietenii lor se înapoiară la doamna Réal, iată că William J. Hypperbone, adresîndu-se Jovitei Foley, încîntătoarea sa domnişoară de onoare, zise:

— Domnişoară Foley... am cincizeci de ani...

— Vă lăudaţi, domnule Hypperbone, răspunse aceasta rîzînd... cum ştia ea să rîdă...

— Nu... am cincizeci de ani — nu-mi stricaţi socotelile — şi dumneavoastră aveţi douăzeci şi cinci...

— Da, douăzeci şi cinci.

— Or, dacă n-am uitat primele noţiuni de aritmetică, douăzeci şi cinci este jumătate din cincizeci...

Unde voia să ajungă acest gentleman, tot atât de enigmatic pe cât de priceput în ale matematicii?...

— Ei bine, domnişoară Jovita Foley, pentru că aveţi jumătate din vîrsta mea, dacă cumva aritmetica nu este o ştiinţă zadarnică, de ce nu aţi deveni jumătatea mea?...

Ce-ar fi avut de răspuns Jovita Foley la o propunere aşa de original formulată, dacă nu ceea ce ar fi răspuns oricare în locul ei?...

Şi, în definitiv, căsătorindu-se cu simpatica şi seducătoarea Jovita, dacă se arăta aşa de excentric pe cât o cerea situaţia lui de membru al *Excentric-Clubului,* nu făcea totodată şi un act de bun-gust şi de înţelepciune?...

Şi drept încheiere în privinţa faptelor, poate de necrezut, arătate în povestirea de faţă, cititorul nu trebuie să uite circumstanţa atenuantă, că acestea s-au petrecut în America.

CUPRINS

Partea a doua

JULES VERNE

1. O CĂLĂTORIE SPRE CENTRUL PĂMÎNTULUI
2. OCOLUL PĂMÎNTULUI ÎN OPTZECI DE ZILE
3. CINCI SĂPTĂMÎNI ÎN BALON
4. STEAUA SUDULUI
5. CĂPITANUL HATTERAS
6. ŞCOALA ROBINSONILOR. RAZA VERDE
7. DOCTORUL OX
8. DOI ANI DE VACANTĂ
9. UN BILET DE LOTERIE. FARUL DE LA CAPĂTUL LUMII
10. UIMITOAREA AVENTURĂ A MISIUNII BARSAC
11. CELE 500 MILIOANE ALE BEGUMEI. ŞARPELE DE MARE
12. VULCANUL DE AUR
13. 20 000 DE LEGHE SUB MĂRI
14. DE LA PĂMÎNT LA LUNĂ. ÎN JURUL LUMII
15. UIMITOARELE PERIPEŢII ALE JUPÎNULUI ANTIFER
16. INSULA CU ELICE
17. BURSE DE CĂLĂTORIE
18. CASA CU ABURI
19. INDIILE NEGRE. GOANA DUPĂ METEOR
20. INSULA MISTERIOASĂ (voL. I)
21. INSULA MISTERIOASĂ (voL. II)
22. MINUNATUL ORINOCO
23. CASTELUL DIN CARPAŢI. ÎNTÎMPLĂRI NEOBIŞNUITE
24. ŢINUTUL BLĂNURILOR (voL. I)
25. ŢINUTUL BLĂNURILOR (voL. II)
26. CĂPITAN LA CINCISPREZECE ANI
27. 800 LEGHE PE AMAZON
28. COPIII CĂPITANULUI GRANT (voL. I)
29. COPIII CĂPITANULUI GRANT (voL. II)
30. TESTAMENTUL UNUI EXCENTRIC
31. ROBUR CUCERITORUL. STĂPÎNUL LUMII
32. CLOVIS DARDENTOR. SECRETUL LUI WILHELM STORITZ
33. AGENJIA THOMPSON
34. HECTOR SERVADAC
35. UN ORAŞ PLUTITOR. SPĂRGĂTORII BLOCADEI. INVAZIA MĂRII
36. PILOTUL DE PE DUNĂRE
37. SATUL AERIAN. ÎNCHIPUIRILE LUI JEAN MARIE CABIDOULIN
38. PRICHINDEL
39. CESAR CASCABEL
40. CLAUDIUS BOMBARNAC. KERABAN ÎNCĂPĂŢÎNATUL

EDITURA ION CREANGĂ